622

ਸੰਖੇਪ ਨੀਤੀ ਸਾਰ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

177
दमन -- ने

262—3-4-61—30,000—C. P. and S. Pb. Patiala.

Accn. No. ________

Class No. ______ Book No. ________

Author ________________

LANGUAGE DEPARTMENT LIBRARY, PUNJAB.

1. Books are issued for.............days only.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence. Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean.

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

B. Chattar Singh Jiwan Singh

Book-Sellers, Bazar Mai Sewan AMRITSAR.

Origin...
Langu... partment Punjab
Digit...
Panjab ... Library

-3-4-61—30,000—C. P.andS. Ph. Patiala.
LANGUAGE DEPARTMENT
LIBRARY ACC. No. ______ PUNJAB.

Date Due

Date of Issue	Date of Return	Date of Issue	Date of Return

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੧੭

੧ਓ 6225

ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਾਤਮਾਇ ਨਮ:

ਗ੍ਰੰਥ

ਨੀਤੀਸਾਰ

ਚਤਰ ਆਸ਼੍ਰਮ ਕਰਤੱਵ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ

ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੰਤ ਦੇਸ ਰਾਜ ਸਾਹਿਬ

ਜੋ

ਰਾਇ ਬਹਾਦਰ ਰਾਇ ਹਿਤੂ ਰਾਮ ਸਾਹਿਬਜੀ

ਸੀ, ਆਈ, ਈ,

ਐਕਸਟ੍ਰਾ ਅਸਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਲੋਚਸਤਾਨ

ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੇਂ ਰਚਾ

ਸੰਮਤ ੧੯੫੦ ਬਿ: ਸੰ: ਈ: ੧੮੯੩ …

ਐਂਗਲੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੇਸ ਲਾਹੌਰ ਮੇ

ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ੫੦੦ ਜਿਲਦ ਛਪੀ ਮੋਲ ॥)

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਇਹ ਪੁਸਤਕ …

177

ਰਸਾ...

6226

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧ੴ ਸ੍ਰੀਪਰਮਾਤਮਨੇਨਮਃ

॥ਅਥ ਗ੍ਰੰਥਕੀ ਸੂਚਨਾ ਲਿਖ੍ਯਤੇ॥

ਏਕਸਮੇ ਮੇਂ ਸੰਮਤ ਬਿਃ ੧੯੪੬ ਉੱਨੀਸੈ ਛਿਤਾਲੀ ਮੇ ਹਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਅਨਿਉਦਕਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸੇਂ ਲਾਹੌਰ ਮੇ ਜਾ ਰਹਾ॥

ਡੇਹਰੇ ਗ਼ਾਜ਼ੀਖਾਂਨਕੇ ਇਲਾਕੇ ਮੇ ਰਾਜਨਪੁਰ ਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਹੈ, ਤਿਸਮੇ ਸਿੰਧ ਨਦੀਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਏਕ ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਤਹਾਂਕੇ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਰਾਇਬਹਾਦਰ ਹਿਤੂਰਾਮ, ਹਿਤੂ ਰਾਮ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਔਰ ਰਾਇਬਹਾਦਰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੇਂ ਜਿਨਕਾ ਖਿਤਾਬ ਹੈ। ਔਰ ਅਰੋੜੇ ਵੰਸਮੇ ਹਸੀਜੇ ਹੈ ਜਾਤੀ ਜਿਨਕੀ, ਔਰ ਸਤਸੰਗਤਮੇ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਨਕਾ, ਔਰ ਸਤ੍ਭਾਸ਼ਣਾਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਯੁਕਤ ਹੈ ਬਿਵਹਾਰ ਜਿਨਕਾ, ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਕੋ ਲੇਕਰ ਸੋਭੀ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਆਤੇ ਭੁਏ ਏਕ ਵਖਤ ਕਠਨ ਨਈ ਰਚਨਾ ਕੇ ਛੰਦ ਸੁਨਕਰ ਔ ਪਰਉਪਕਾਰਾਦਿਕ ਸੀ ਚਿੱਤਮੇ ਰਾਖਕਰ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਆਗੇ ਆਪਨੇ ਜਗਿਆਸੀ ਜਨੋ ਕੇ ਨਮਿਤ ਵੈਰਾਗਾਦੀ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਮੋਖ ਉਪਯੋਗੀ ਕੀ ਬਤੋਕੇ ਚਾਰ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਮਾਰੀ ਐਸੀ ਇਛਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਗ੍ਰੰਥ ਐਸਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਰਵ ਜਨੋ ਕੋ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਵੇ ਭੋਗ ਮੋਖ ਕੇ ਨਮਿਤ ਉੱਤਮ ਮਾਰਗ ਕਾ ਕਥਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸਮੇ, ਔ ਜਿਸ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧੀਧਿਆਸਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪੂਰਸਾਰਥ ਨਾਸ੍ਯ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਘਾਲਣ ਬਗੈਰ ਹੀ ਭੋਗ ਮੋਖ ਦੋਨੋ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂ ਜੌਨ ਸਾਇਸ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਮੇਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸਤ੍ਰੂਕਰੂਪਹੋਵੇਂ। ਜੈਸੇਰਾਜਮਾਰਗਮੇਚਲਕਰਪੁਰਸ ਵਾਂਛਤਦੇਸ
ਕੇ ਸੁਖੈਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਹੋਵੈਂਹੈਂ। ਤੈਸੇਹੀਜਿਸਗ੍ਰੰਥਰੂਪਮਾਰਗਕੇਅ
ਨਸਾਰ ਚਲਕਰ, ਉੱਤਮ, ਮਧੱਮ, ਮੰਦ੍ਰ, ਤੀਨਪ੍ਰਕਾਰਕੇਹੀਅਧਕਾਰੀ
ਜਨ ਨਿਜਧਾਮ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਧਾਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਹੋਵੇਂ। ਐਸੇਬਾਲ
ਪ੍ਰਬੋਧ ਰੂਪਗ੍ਰੰਥਕਾਹੋਨਾਜਰੂਰੀਹੈ, ਐਸੀਹਮਾਰੀਅਕਾਂਖਿਆਹੈ,
ਐਸੇਗ੍ਰੰਥਕਰਬਹੁਤਹੀਜੀਵੋਂਕਾ ਸੁਧਾਰਹੋਵੇਗਾ। ਐਸੀਪ੍ਰੇਰਨਾਕੇ
ਵਾਕਸੁਨਕਰ ਹਮਾਰੇਚਿਤਮੇਐਸਾ ਵਿਚਾਰਹੂਆ। ਕਿਐਸੀਰਚਨਾ
ਕੇਗ੍ਰੰਥਤਬਹੋਤੇਹੈਂ ਜਬਵਿਦ੍ਯਾਕਾਪੂਰਾ੨ ਬਲਹੋਤਾਹੈ, ਔਰ ਹਮਾਰੇਮੇਂ
ਵਿੱਦ੍ਯਾਕਾ ਇਤਨਾ ਬਲਨਹੀਹੈਂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕਾਤੋ ਬੋਧਦੂਰਲੱਭਹੈ
ਪ੍ਰੰਤੂਹਮਾਰੇਮੇਂਤੋ ਭਾਸਾਕਾਭੀਬੋਧਵਸੇਸ਼ਨਹੀਹੈ, ਸਮਾਨਹੈ, ਤੋਐਸ
ਉੱਤਮਨਵੀਨਗ੍ਰੰਥਕੈਸੇਰਚੇਂਗੇ। ਪੀਛੇਵਿਚਾਰਕੀਆ। ਕਿ ਆਗੇ
ਜਿਤਨੇ ਗ੍ਰੰਥਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨਗ੍ਰੰਥਕਾਰੋਂਨੇ ਅਪਨੀ੨ਬੁੱਧੀਕੇਅਨਸਾਰ
ਕੀਏਹੈਂ, ਤੈਸੇਹੀਹਮਭੀ ਜਿਤਨੀ ਬੁੱਧੀਹੈ, ਤਥਾ ਜਿਤਨਾਕੁ ਸਾਸਤ੍ਰ
ਸੇ ਸ੍ਰਵਨਕੀਆਹੈ, ਉਤਨਾਕਹਿਦੇਵੇਂਗੇ। ਯਦੱਪ ਇਤਨਾਵਿਚਾਰਹੈ
ਜੋ ਉੱਤਮਕਵੀਹੈਂ ਸੋਇਸਕੋਦੇਖਕਰ ਹਸੇਂਗੇ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਹਸਨੇਸੇ ਹ
ਮਾਰੀ ਕੁਛ ਹਾਨੀਹੈ। ਯਿਹਕੋਈ ਨਵੀਨ ਵਾਰਤਾਨਹੀਹੈ, ਆਗੇਇਸ
ਭਾਰਤਖੰਡਮੇ ਅਨੇਕ ਮਤਮਤਾਂਤਰਹੈਂ, ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਸਪਰ ਖੰਡਨ
ਮੰਡਨਕਰਤੇਹੈਂ। ਜੋਜਿਸਕੇਮਤ ਅਨਸਾਰੀਹੋਤਾਹੈ ਉਸਕਾ ਮੰਡਨ
ਵਾ ਪ੍ਰਸੰਸਾਕਰਤੇਹੈਂ। ਔਰਵਿਰੁੱਧਮਤਕਾ ਖੰਡਨ ਵਾਨਿੰਦਾਸਭੀ ਕ
ਰਤੇਹੀਹੈਂ। ਵਿਰੁੱਧਮਤਪਰਅਨੇਕਪ੍ਰਕਾਰਹਾਸਕਰਤੇ ਦੇਖੀਤੇਹੈਂ। ਕਿਸੀ
ਕੀਹਾਸੀਸੇ ਕਿਸੀਕੀਕਯਾਹਾਨੀਹੈ, ਔਜੇਕਰ ਬੁੱਧੀ ਵਾਨ ਇਸਮੇ
ਭੂਲਚੂਕ ਨਿਕਾਲੇਂਗੇ ਔਰਜੇਕਰਹਮਕੋ ਵਿਦਤ ਹੋਜਾਵੇਗਾ ਤੋ ਉਲਟ
ਹਮਕੋ ਲਾਭਹੋਗਾ। ਐਸਾ ਵਿਚਾਰਕਰ ਗ੍ਰੰਥਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਦੀਆ।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

।ਪੂਰਬਪੱਖ। ।ਯੇਹਤੁਮਾਰਾਪ੍ਰਸ੍ਨਵ੍ਯਰਥਹੈ, ਕਿਉਂਜੋ
ਜਿਨਅਨੁਬੰਧੋਂਕੋਦੇਖਕਰਬੁੱਧੀਮਾਨਗ੍ਰੰਥੋਂਮੇਂਪ੍ਰਵਿਰਤਹੋਤੇਹੈਂ,
ਤੇਅਨੁਬੰਧਇਸਗ੍ਰੰਥਮੇਂਨਹੀਂਹੈਂ। ।ਸਮਾਧਾਨ। ।ਹੇਵਾ
ਦੀਤੂੰਮਨੇਸੰਪੂਰਨਗ੍ਰੰਥਪੜ੍ਹਕਰਨਹੀਂਦੇਖਾ, ਜੇਕਰਸੰਪੂਰਨ
ਪੜ੍ਹਤੇ, ਵਾਸੁਣਤੇ, ਤੋਐਸੇਨਕਹਿਤੇ, ਹੇਵਾਦੀਇਸਗ੍ਰੰਥਮੇਂਚਤੁਰਥ
ਵਿਸ੍ਰਾਮਕੇਅੰਤਮੇਂਅਧਿਕਾਰੀ ੧, ਵਿਸ਼ੇ ੨, ਸੰਬੰਧ ੩, ਪ੍ਰਯੋਜਨ
੪, ।ਚਤੁਰੇਅਨੁਬੰਧਬ੍ਯਾਨਕਰੇਹੈਂ, ਪ੍ਰੰਤੂਪੂਰਬਾਰਧ, ਔਉਤ੍ਰਾਰਧ
ਕਾਭੇਦਹੈ, ਪੂਰਬਾਰਧਕਾਅਧਿਕਾਰੀਤੋਸੰਪੂਰਨਮਨੁੱਖਮਾਤ੍ਰਹੈਂ,
ਔਉਤ੍ਰਾਰਧਕਾਅਧਿਕਾਰੀਚਤੁਸ੍ਟੈਸਾਧਨਸੰਪੰਨਜਗ੍ਯਾਸੀ
ਹੈ। ੧। ।ਤੈਸੇਪੂਰਬਾਰਧਕਾਵਿਸ਼ੇਨੀਤੀਪ੍ਰਿਥਮਸਾਧਨਹੈ, ਔ
ਉਤ੍ਰਾਰਧਕਾਵਿਸ਼ੇਜੀਵਬ੍ਰਹਮਕੇਲਖ੍ਯਾਰਥਕਾਅਭੇਦਗ੍ਯ
ਾਨਹੈ। ੨। ।ਪੂਰਬਾਰਧਮੇਂਗ੍ਰੰਥਪ੍ਰਿਤਪਾਦਕਹੈ, ਔਨੀਤੀ
ਪ੍ਰਿਤਪਾਦਹੈ, ਉਤ੍ਰਾਰਧਮੇਂਗ੍ਰੰਥਪ੍ਰਿਤਪਾਦਕ, ਔਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਿਤ
ਪਾਦਹੈ। ੩। ।ਤੈਸੇਪੂਰਬਾਰਧਕਾਪ੍ਰਯੋਜਨਅਨੀਤੀਕੀਨ
ਵਿਰਤੀਔਨੀਤੀਕੀਬ੍ਰਿਧੀਹੋਕਰਚਤੁਸ੍ਟੈਸਾਧਨਕੇਯੋਗਹੋ
ਨਾ, ਔਰਉਤ੍ਰਾਰਧਕਾਪ੍ਰਯੋਜਨ ਜਗਤਦੁੱਖਾਂਕੀਨਿਵਿਰਤੀ
ਔਪਰਮਾਨੰਦਕੀਪ੍ਰਾਪਤੀਕਹਾਹੈ। ਅਥਚਤੁਰਆਸ੍ਰਮਕੇ
ਮਾਰਗਮੇਂਗਮਨਕਰਮੋਖਰੂਪਪ੍ਰਯੋਜਨਉਤ੍ਰਾਰਧਕਾਜਾਨਨਾ।
ਜੋਚਤੁਰਆਸ੍ਰਮਯੇਹਹੈਂਇਸਗ੍ਰੰਥਕੇਖਟਵਿਸ੍ਰਾਮਹੈਂ, ਪ੍ਰਿਥਮਵਿ-
ਸ੍ਰਾਮਮੇਂਬਾਲਬ੍ਰਹਮਚਰਯਪ੍ਰਬੋਧਕਕਥਨਹੈ। ੧। ।ਤਥਾਦੁਤੀ
ਵਿਸ੍ਰਾਮਮੇਂਕੀਨਿਆਂਬ੍ਰਹਮਚਰਯਪ੍ਰਬੋਧਕਹਾਹੈ। ੨। ।ਤ੍ਰਿਤੀਵਿਸ੍ਰਾ
ਮਮੇਂਦੋਨੋਂਕਾਂਮਿਸਰਤਗ੍ਰਿਸਤਆਸ੍ਰਮਕਹਾਹੈ। ੩ ।ਈਹਾਂ
ਤਕਪੂਰਬਾਰਧਹੈ। ।ਆਗੇਉਤ੍ਰਾਰਧਮੇਂਤੀਨਵਿਸ੍ਰਾਮਹੈਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੪ ਰਤਰਥ, ਪਰਿਮਦੋਨੋਂ ਮਾਨਸੀ ਥਾਨ ਪ੍ਰਸਤਮੇਕ ਹੇ ਹੈਂ। ੫ ।ਤਥਾ
ਖਸੁਮਬਿਸੰਮੇਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਅਵਿੰਞਾ ਤੱਤ ਕਾਰਯ, ਸਹਿਤ ਸਰ
ਵਕਾਤਿ ਪਾਰਾਭੂਪ ਸੀਨਿਆਸ ਕਹਾ ਹੈ। ।ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਇਤਨੀ
ਪਰਕ੍ਰਿਆ ਕਾ ਕਥਨ ਪਿੰਗਲ ਰੀਤੀ ਅਨਸਾਰ, ਛੰਦ ਰੀਤ ਸੇਂ
ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਮੇਂ ਯਥਾਮਤੀ ਕਹਾ ਹੈ, ਔਰ ਅਧਕ ਸੂਚੀਪੱਤ੍ਰ ਤੱਤ
ਕਰਾ ਅਨਉਪਯੋਗੀ ਜਾਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਕਹਾ, ਕਿ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ।

ੴ

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸ੍ਰੀਪ੍ਰਮਾਤਮਨੇ ਨਮਃ

ਅਥ ਨੀਤੀਸਾਰਗ੍ਰੰਥ ਕਵਿਕ੍ਰਿਤ ਦੇਸਰਾਜ ਕੀ ਲਿਖਯਤੇ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ਸਤਚਿਤ ਆਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਅਜ ਅਦ੍ਵੈ ਚਿਦਘਨ ਸ
ਰ॥ ਦੇਸਰਾਜ ਅਸ ਰੂਪ ਨਿਜ ਬੇਦੋਂ ਤ੍ਰਿਧਾ ਪ੍ਰਕਾਰ॥ ੧॥ ਸਤ
ਗੁਰਦਾਸ ਗੁਲਾਬ ਕੇ ਜੁਗ ਪਦ ਕੰਜ ਜੁਹਾਰ॥ ਦੇਸਰਾਜ ਜੁ
ਗ ਜੋਰ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਕਰੈ ਉਚਾਰ॥ ੨॥ ਬਾਣੀ ਗਣਪਤ
ਦਿਨਪਤੀ ਗਿਰਪਤ ਹਰੀ ਮਨਾਇ॥ ਹਰੋ ਵਿਘਨ ਸਭੁ ਦੇਵ
ਮਿਲ ਕਰੋ ਗ੍ਰੰਥ ਸਤ ਭਾਇ॥ ੩॥ ਮੰਗਲ ਦੂਸਰ ਹੇਤ ਸੁਤ ਭੂ
ਖਤ ਸ੍ਰਿਸਟ ਚਾਰ॥ ਦੇਸਰਾਜ ਸੰਖੇਪ ਸੇਂ ਭਾਖੂੰ ਨੀਤ ਬਿਚਾਰ
੪॥ ਜਾਕੋ ਪਠ ਸੁਣ ਮਨਨ ਕਰ ਨਿਦੀਧਯਾਸਨ ਮਨਲਾ
ਇ॥ ਤਜ ਅਨੀਤ ਨੀਤੀ ਗਹੇ ਭੋਗ ਮੋਖ ਸੁਖ ਪਾਇ॥ ੫
॥ ਉਨੀਸੈ ਛੈਤਾਲੀਆਂ ਸੰਮਤ ਪਰਮ ਉਦਾਰ॥ ਬੈਠੇ ਬੀਚ
ਲਾਹੌਰ ਕੇ ਮਾਘ ਬਸੰਤ ਬਹਾਰ॥ ੬॥ ਹਿਤੂ ਰਾਮ ਉਦਾਰ ਮਤ
ਤਹਿ ਆਏ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮ॥ ਨੀਤ ਲਾਇ ਪਰ ਹੇਤ ਹਿਤ ਜੋ ਪਾਲ
ਤ ਧਰ ਨੇਮ॥ ੭॥ ਪਰ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਜਾਂਹਿ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਸ
ਭੋਰ॥ ਸਭ ਜਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕੇ ਲੀਏ ਕਿਯੋ ਪ੍ਰਸਨ ਕਰ ਜੋਰ॥
੮॥ ਪ੍ਰਸਨ ਚੌਪਈ॥ ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੰਤਨ ਅਵਤ
ਰ॥ ਪਰ ਸ੍ਵਾਰਥ ਹਿਤ ਦੇਹ ਉਚਾਰ॥ ਜੀਵਨ ਕੋ ਮਾਰਗ
ਬਤਲਾਵਹਿ॥ ਨੀਤ ਅਨੀਤ ਭੇਦ ਸਮਝਾਵਹਿ॥ ੯॥ ਜ
ਗ ਹਬਰ ਬਨ ਜਨ ਮਾਰਗ ਚਾਲੇ॥ ਪਹੁੰਚਤ ਹੈ ਪੁਰ

Original with:
Language Department
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜਾਇ ਸੁਖਾਲੋ॥ ਜੋ ਤਜ ਮਾਰਗ ਜੰਗਲ ਧਾਵੰਹਿ॥ ਚੋਰ ਵਿ-
ਯਾਘਰ ਕਰੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵੰਹਿ॥੧੦॥ ਯਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖਮ ਬਨ
ਭਾਰੀ॥ ਭ੍ਰਮਤ ਜੀਵ ਇਸ ਮੇ ਤਨਧਾਰੀ॥ ਤਮ ਅਗਯਾਨ ਰੈ-
ਨ ਅਸ ਛਾਈ॥ ਪੰਥ ਅਪੰਥ ਨ ਦੇਤ ਦਿਖਾਈ॥੧੧॥ ਰਵੀ
ਸੰਤ ਜਹਾਂ ਕਰਤ ਉਜਾਲਾ॥ ਤਮ ਅਗਯਾਨ ਮਿਟੈ ਤਤਕਾ-
ਲਾ॥ ਪੰਥ ਅਪੰਥ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤਬ ਆਈ॥ ਸੁਖੀ ਜੀਵ ਨਿਜ ਪ-
ਅਜਿ ਧਾਈ॥੧੨॥ ਨੀਤ ਪੰਥ ਗਹਿ ਜੋ ਜਨ ਧਾਵੰਹਿ॥ ਨਹਿਂ
ਚੋਰਨ ਸੇਂ ਕਬੀ ਲੁਟਾਵੰਹਿ॥ ਸਿੰਘਾਦਿਯਾਘਰ ਜੋ ਦੁਖ ਦਾ-
ਈ॥ ਨਹਿ ਦੇਵਤ ਤਿਨਕੋ ਦਿਖਲਾਈ॥੧੩॥ ਤਾਂਤੇ ਯੋ ਪੁ-
ਛਨ ਕੀ ਆਸਾ॥ ਸੋ ਮਨ ਸ਼ੰਕ ਕਰੋ ਸਭ ਨਾਸਾ॥ ਭ੍ਰਾਰਤ ਭ੍ਰਮ-
ਨ ਦੁਤਨ ਪਾਵੰਹਿ॥ ਕਵਨ ਪੰਥ ਨਿਸਦਿਨ ਜਨ ਧਾਵੰਹਿ॥
੧੪॥ ਕਵਨ ਕਰਮ ਜਨ ਕੋ ਸੁਖਦਾਈ॥ ਕੌਨ ਧਰਮ ਦੁਖ
ਦੂਰ ਨਸਾਈ॥ ਕਵਨ ਨੀਤ ਪੁਨ ਕਵਨ ਅਨੀਤੀ॥ ਕਹੋ
ਸਰਬ ਮੁਝ ਸੋਂ ਧਰ ਪ੍ਰੀਤੀ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜਨਮ ਆਦਿ ਮ-
ਰਨਾਂਤ ਲੌ ਕਹੋ ਸਰਬ ਸਮਝਾਇ॥ ਜਾਂ ਮਗ ਚਲ ਜਨ ਜਗ-
ਤ ਮੈ ਭੋਗ ਮੋਖ ਸੁਖ ਪਾਇ॥੧੬॥ ॥ਉਤ੍ਰੰ॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ਧਿਨ ਧਿਨ ਤਵ ਬੁੱਧ ਹੈ ਭਲੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਵ ਕੀਨ ਸ-
ਭ ਜਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕੇ ਲੀਏ ਪੂਛੋ ਜੋ ਤੈਹਿ ਪ੍ਰਬੀਨ॥੧੭॥ ਚੌਰਸੀ
ਲਖ ਜੀਵ ਕੀ ਜੋਨ ਕਹੀ ਸ੍ਰੁਤ ਮਾਂਹਿ॥ ਨਰ ਤਨ ਸਭ ਸਿਰ
ਮੋਰ ਜਹਿ ਅਵਰ ਨ ਸਮਸਰ ਯਾਂਹਿ॥੧੮॥ ਖਾਂਨ ਪਾਂਨ
ਭੈ ਮੈਂਨ ਲੌ ਸਭ ਜੀਵਨ ਸਮਜਾਨ॥ ਨੀਤ ਅਨੀਤ ਵਿਚਾਰ
ਕ ਨਹਿ ਦੂਸਰ ਮੇਂ ਗਯਾਨ॥੧੯॥ ਚੌਪਈ॥ ਭੋਗ ਮੋਖ ਬਿ-
ਭੁ ਕੋ ਦੀਤ੍ਰਾਰਾ॥ ਸਭ ਦੇਹਨ ਸਿਰਮੋਰ ਉਚਾਰਾ॥ ਯਕ ਰ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਪੁਰਸਾਰਥ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਵੈ। ਨੀਤ ਪੰਥ ਜਬ ਵਿਚਰਿਤ ਲਾ
ਵੈ।੨੦। ਗਹਿ ਅਨੀਤ ਨੀਤੀ ਜਿਨ ਡਾਰੀ। ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਬ੍ਰਿ
ਥਾ ਤਿਨ ਹਾਰੀ। ਜਿਉਂ ਕੋਊ ਲਾਲ ਅਮੋਲਕ ਪਾਵਹਿ। ਬਿਨ
ਪਰਖ ਸਠ ਤੋਊ ਗਵਾਵਹਿ।੨੧। ਦੋਹਰਾ। ਨਰਤਨ
ਯਾ ਸਿਸਾਰ ਮੇ ਧਰਕਰ ਕਰਤਬ ਜੋਇ। ਅਲਪ ਰੀਤ ਯਾਂ
ਗ੍ਰਿਥ ਮੇ ਭਾਖਤ ਹੈਂ ਹਮ ਸੋਇ।੨੨। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ਜਿਨ ਅ
ਦਮੇਂ ਵਰਨ ਜਹਾਂ ਲਗ ਚਾਰ। ਤਿਨ ਮੇਂ ਜੇਤਕ ਜੀਵ ਹੈਂ ਯੇ
ਸਭੁ ਕੋ ਅਧਕਾਰ।੨੩। ਚੌਪਈ। ਆਸ੍ਰਮ ਚਾਰ ਪੰ-
ਥ ਮੇਂ ਪਾਵੈ। ਭੋਗ ਮੋਖ ਸੁਖ ਸੋਂ ਜਨ ਪਾਵੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ
ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸਾਧੇ। ਦੂਸਰ ਆਸ੍ਰਮ ਗ੍ਰਸਤ ਅਰਾਧੇ।੨੪।
ਬਾਨਪ੍ਰਸਤ ਤੀਸਰ ਸ੍ਰੁਤ ਭਾਖਾ। ਪੁਨ ਸੰਨ੍ਯਾਸ ਚਤੁਰਥੇ
ਰਾਖਾ। ਯਾ ਮਾਰਗ ਜਨ ਪਾਵਤ ਜੋਊ। ਭੋਗ ਮੋਖ ਵਿਦ੍ਯਪ
ਵਤ ਸੋਊ।੨੫। ਨੀਤ ਸਾਰ ਇਸ ਗ੍ਰਿਥ ਮਝਾਰੀ। ਅਲਪ
ਰੀਤ ਸਭੁ ਕਰੋਂ ਉਚਾਰੀ। ਮਾਨਸ ਤਨ ਨਰ ਨਾਰੀ ਜੇਤਾ।
ਯਾਂ ਮਗ ਧਾਇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਲੇਤਾ।੨੬। ਦੋਹਰਾ। ਜਿਉਂ ਉ-
ਤਮ ਫਲ ਬਿਰਛ ਕੇ ਭੂਵਾ ਸਹਿਤ ਧਰ ਪਾਇ। ਜਲ ਸਬ
ਧ ਕੇ ਪਾਇ ਜਬ ਤਬ ਅੰਕੁਰ ਨਿਪਜਾਇ।੨੭। ਕ੍ਰਿਤ ਪੂ-
ਰਬ ਬਹੁ ਪੁੰਨ ਜੋ ਜੀਵ ਸੰਗ ਮਿਲ ਆਇ। ਤ੍ਰਿਯਾ ਪੁਰਖ
ਤਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਹੁਇ ਜਾਇ।੨੮। ਅੰਕੁਰ ਸਮ
ਨੌ ਮਾਸ ਜਨ ਰਹੇ ਗਰਭ ਕੇ ਮਾਹਿ। ਪੁਨ ਬਾਹਰ ਆਵਤ
ਭਯੋ ਤਊ ਸਾਰ ਕਛੁ ਨਾਂਹਿ।੨੯। ਬਰਖ ਦ੍ਵਾਦਸ ਲੋਂ ਕਰੇ
ਮਾਤ ਤਾਤ ਅਨੁਸਾਰ। ਖਾਨ ਪਾਨ ਬਿਨ ਨੀਤ ਕਾ ਅਪਨੋ
ਨਹੀ ਵਿਚਾਰ।੩੦। ਤਾਂ ਤੇ ਚਾਹੀਏ ਮਾਤ ਪਿਤ ਕਰੇਂ ਸੋਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੪ ਬਿਵਹਾਰਾ॥ਤਜ ਅਨੀਤ ਨੀਤੀ ਚਲੈਂ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰਿਖ ਸੀਖੇ ਬਾਰਾ॥੩੧
ਗਰਭ ਹੋਨ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਮਹੀ ਧਰੈਂ ਨੀਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ॥ ਅੰਤ ਤਾਤ ਕ
ਰਤ ਬਜਿ ਤੋ ਸੋ ਸੁਨੀਏ ਇਸ ਰੀਤ॥੩੨॥ ਦੇਵੀ ਸੀ ਪਤ ਗੁਣ ਧ
ਰੇ ਰਹੈਂ ਸਦਾ॥ ਨਿਸ ਜਾਂਮਾ॥ਤ ਜਾਗ ਆਸਰੀ ਧਰਮ ਸਤ੍ਰ ਕਰੈਂ
ਕਰਮ॥ ਨਿਸਕਾਮਾ॥ ਕਪਟ ਦ੍ਰੋਹ ਛਲ ਝੂਠ ਤਜ ਰਾਖੈਂ ਸਰਲ
ਸੁਭਾਇ॥ ਰਾਸਤ ਧਰਮ ਸੂਤ ਜੋ ਕਹੇ ਕਰਤ ਸਕਲ ਚਿਤ ਲ
ਇ॥੩੪॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਬੀ ਨਾਰ ਰਿਤ ਅਵਸਰ ਆਵੈ॥
ਕਰ ਸਨਾਨ ਤਨ ਰੀਧ ਲਗਾਵੈ॥ ਪਟ ਭੂਖਣ ਉਜੱਲ ਤਨ
ਧਾਰੰਹਿ॥ਜਿਤਕ ਸ਼ਕਤ ਗ੍ਰਿਹ ਮਾਹਿ ਨਿਹਾਰੰਹਿ॥੩੫॥ਨਿਜ
ਉਰ ਭ੍ਰਾਵ ਪਤੀ ਦਿਖਰਾਵਹਿ॥ ਰਿਤ ਅਵਸਰ ਧਰ ਲਾਜ
ਸੁਨਾਵਹਿ॥ਕਲਪ ਬਿਰਛ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦ੍ਵੈਹਾ॥ ਹੁਇ ਸੰਤ
ਨ ਸਾਰ ਫਲ ਏਹਾ॥੩੬॥ਪੁਤ ਸਮਾਨ ਔਰ ਭ੍ਰਤ ਮਾਹੀ॥
ਰਚੋ ਪਦਾਰਥ ਬਿਧ ਕੋ ਨਾਂਹੀ॥ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਅਸਤ੍ਰਾ
ਖ ਸੁਨਾਵਹਿ॥ਜਾਂ ਕੋ ਸੁਣ ਪਤ ਉਰ ਹਰਖਾਵਹਿ॥੩੭॥ਸਰ
ਧਾ ਧਰੇ ਪਤੀ ਪਰ ਐਸੀ॥ ਕਰਤ ਭਗਤ ਈਸੁਰ ਪਰ ਜੈ
ਸੀ॥ ਅਪਨੋ ਪਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਾਨੇ॥ ਅਨ ਵਚ ਕਾਇਐਂ
ਪਤ ਸਨਮਾਨੇ॥੩੮॥ਨਿਜ ਪਤ ਪੈ ਦ੍ਰਿਰਤੀ ਜੋ ਧਰਹੀ॥
ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਸੇਵਾ ਪਤ ਕਰਹੀ॥ ਉੱਤਮ ਭੋਜਨ ਧਰੇ ਬਨ
ਈ॥ ਰੂਪ ਭਾਤ ਚਿਕਨ ਮਠਿਆਈ॥੩੯॥ਜੋ ਦੇ ਪਤ
ਤਨ ਬਲ ਉਪਜਾਵੈ॥ ॥ਅਰਚ ਆਵਤੀ ਖੁਣ ਨਹੀ
ਪਾਵੈ॥ਬਾਸੀ ਅੰਨ ਕਟੂ ਤਜ ਦੇਵਹਿ॥ ਸਾਂਤਕ ਭੋਜਨ
ਤਾਂ ਦਿਨ ਸੇਵਹਿ॥੪੦॥ਨਿਜ ਕਰ ਪਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਈ॥
ਉਦਵਰਤਨ ਬਹੁ ਰੀਧ ਮਿਲਾਈ॥ ਉੱਤਮ ਬਸਤ੍ਰ ਪਤ ਪਹਿ

Original w...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਾਵੈ॥ਨਾਦ ਭ੍ਰਾਦ ਕਰ ਮਨ ਬਿਗਸਾਵਹਿ॥੪੧॥ਨਿਯਮ
ਧਾਰ ਮੁਖ ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੇ॥ਬਿਭਚਾਰਨ ਸਮ ਕਹੀ ਨ ਤੋਲੇ॥
ਤਿਸ ਬਿਧ ਪਤੀ ਸੁੱਧ ਉਰ ਰਾਖਹਿ॥ਮਿਥ੍ਯਾ ਵਾਕ ਨ ਕਬ
ਹੂ ਭਾਖਹਿ॥੪੨॥ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਬਿਨ ਜੇਤਿ ਲਗ ਨਾਰੀ॥
ਮਾਤ ਬਹਿਨ ਸਮ ਸੁਤਾ ਨਿਹਾਰੀ॥ਪਰ ਤ੍ਰਿਯ ਦੇਖ ਨ ਚੀ-
ਤ ਡੁਲਾਵੈ॥ਏਕ ਨਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਜਤੀ ਕਹਾਵੈ॥੪੩॥ਉਤਮ
ਸੰਗਤ ਮੇ ਨਿਤ ਜਾਈ॥ਉੱਤਮ ਕਥਾ ਸੁਨੇ ਮਨ ਲਾਈ॥ਹਰ
ਚਰਚਾ ਦੋਨੋ ਮਿਲ ਠਾਨਹਿ॥ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਇਕ ਜਾਨ-
ਹਿ॥੪੪॥ਅਦਭੁਤ ਰਚਨ ਮਨ ਮੇ ਧ੍ਯਾਵਹਿ॥ਕਹਿਤ ਪਰਸਪਰ
ਮਨ ਬਿਗਸਾਵਹਿ॥ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਭ ਘਟ ਮਾਹੀ॥ਵ੍ਯੋਮ
ਸਮਾਨ ਊਨ ਕਹੂੰ ਨਾਹੀ॥੪੫॥ਪਿਖੋ ਤਾਸ ਰਚਨ ਜਗ ਸਾਰੀ॥ਕਿ
ਹ ਬਿਧ ਐਸੀ ਸਾਜ ਸਵਾਰੀ॥ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕਰ ਤਨ ਉਪਜਾਵਹਿ॥
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਬਨਾਇ ਦਿਖਾਵਹਿ॥੪੬॥ਸ੍ਰਵਨ ਨੈਨ ਤ੍ਵਕ ਰਸਨ ਨ
ਘ੍ਰਾਨਾ॥ਇੰਦ੍ਰੇ ਗ੍ਯਾਨ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨਾ॥ਹਾਥ ਪਾਦ ਗੁ-
ਦ ਲਿੰਗ ਬਨਾਏ॥ਵਾਕ ਸਹਿਤ ਕਰਮੇਂਦ੍ਰੇ ਗਾਏ॥੪੭॥ਅ-
ਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕਰਹੀ॥ਏਕ ਕਰਮ ਦੂਸਰ ਨਹਿ ਧ-
ਰਹੀ॥ਦੇਖੋ ਕੈਸੀ ਰਚਨ ਰਚਾਈ॥ਹਰ ਲੀਲਾ ਕਛੁ ਲਖੀ
ਨ ਜਾਈ॥੪੮॥ਐਸੇ ਸਭ ਦਿਨ ਸਾਂਤ ਬਿਤਾਇ ਕੈ॥ਪੁਨ
ਉੱਤਮ ਭੋਜਨ ਨਿਸ ਖਾਇ ਕੈ॥ਬੈਠੇ ਰੂਪ ਧਾਨ ਕਰ ਆਸਨ॥
ਪਤ ਕੀ ਸੇਜ ਵਿਛਾਇ ਸੁਖਾਸਨ॥੪੯॥ਨਾਦ ਭ੍ਰਾਦ ਕਰ ਮ-
ਨ ਬਿਗਸਾਵਹਿ॥ਦੋਨੋਂ ਪਰਮ ਵਦਨ ਉਪਜਾਵਹਿ॥ਜਬ
ਅਰਧ ਨਿਸ ਬੀਤੇ ਜਬ ਹੀ॥ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਹਜਮ ਭ੍ਯੋ
ਤਬ ਹੀ॥੫੦॥ਜਬ ਪ੍ਰਬੀਨ ਮਨ ਹੁਇ ਨਰ ਨਾਰੀ॥ਤਬ ਹਿ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬ ਤ ਦਾਨ ਦੇਹ ਪਤ ਪਜਾਰੀ॥ਕਾਮ ਦੇਵ ਜਾਂਹਿ ਨਿਜ ਬਲ ਪਾਵੰਹਿ
॥ਪੀਨ੍ਹ ਸਰੀਰ ਸਾਰ ਨਿਕਸਾਵਹਿ॥੫੧॥ਸੁੱਕਰ ਸਾਰ ਨਭੂ
ਤਨ ਮਾਂਹੀ॥ਸੋਣਤ ਬਿਨ ਸਾਰ ਤ੍ਰਿਯ ਨਾਂਹੀ॥ਕਾਂਮ ਸਰਬ
ਅੰਗਨ ਤੇ ਆਵਹਿ॥ਸਰਬ ਅੰਗ ਯੁਤ ਸੁਤ ਉਪਜਾਵੰਹਿ
॥੫੨॥ਕਹੂੰ ਅੰਗ ਤੇ ਪੂਰਣ ਆਇਜੋ॥ਨੂੰਨ ਕਾਂਮ ਕਹਿ ਤੇ
ਨਿਪਜਾਇਯੋ॥ਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਪੂਤ ਨਹਿ ਹੋਈ॥ਅੰਗ ਭ੍ਰਿਗ
ਹੋਵਤ ਹੈ ਸੋਈ॥੫੩॥ਕਾਲ ਭੇਦ ਜਾਮੇ ਸੁਤ ਭਾਖਾ॥ਦੂਸ-
ਰ ਭੇਦ ਨ ਇਸ ਮੇ ਰਾਖਾ॥ਜੋ ਮਹੂਰਤ ਨਾਰੀ ਤਨ ਮੇ॥ਉ-
ਪਜੇ ਕਾਂਮ ਬੇਗ ਤਿਂਹ ਮਨ ਮੇਂ॥੫੪॥ਅਰਧ ਮਹੂਰਤ
ਨਰ ਤਨ ਮਾਂਹੀ॥ਉਪਜੇ ਕਾਂਮ ਨੂੰਨ ਹੈ ਤਾਹੀ॥ਕੇ ਨਰ ਤਨ
ਮੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਉਪਾਵਾ॥ਤ੍ਰਿਯ ਮਾਂਹਿ ਪਾਛੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ॥੫੫
ਤ੍ਰਿਯ ਸਰਬ ਅੰਗਨ ਕੇ ਮਾਂਹੀ॥ਆਵਤ ਕਾਂਮ ਸਪੂਰਨ
ਨਾਂਹੀ॥ਇਛਾਂ ਭੇਦ ਭੇਦ ਜਾਹਿ ਹੋਈ॥ਔਰ ਹੇਤ ਦੂਸਰਨ
ਹਿ ਕੋਈ॥੫੬॥ਦਿਵਸ ਮਾਂਹਿ ਤ੍ਰਿਯ ਸੰਗਮ ਜੋਈ॥ਅਤਿ
ਦਿਦਰਜਤ ਜਨੇ ਸੋਈ॥ਜੋ ਰਿਤ ਦਾਨ ਦੇਤ ਦਿਨ ਮਾਂਹੀ॥
ਭੂਤ ਸਮਾਨ ਹੋਤ ਸੁਤ ਤਾਂਹੀ॥੫੭॥ਬੀਜ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਧਰ
ਨਿ ਜਿਮ ਡਾਰੇ॥ਭੂਮ ਬੀਜ ਸੁਭ ਕਾਲ ਨਿਹਾਰੇ॥ਸਿੱਸ ਜਮਾ
ਪੁਨ ਸਿੱਸ ਅਗਾਰਾ॥ਸਿਸ ਭਾਵ ਉਰ ਧਰੇ ਉਦਾਰਾ॥੫੮
ਜੋ ਰਿਤਦਾਨ ਰੀਤ ਇਸ ਦੇਹੀ॥ਤਾਕੇ ਫਲ ਸੁਤ ਸੁੰਦਰ ਲੇ-
ਹੀ॥ਅਤ ਸੋਭਾ ਸੁੰਦਰ ਤਨ ਜਾਂਕੀ॥ਨਿਪੁਨ ਨੀਤ ਯੁਤ
ਬੁੱਧੀ ਤਾਂਕੀ॥੫੯॥ਜਾਂਹਿ ਸੂਰ ਮਨ ਅਤ ਬਲ ਖਾਨੀ॥
ਦਿਯਾਵਾਨ ਧੀਰ ਸੂਰ ਗਿਆਨੀ॥ਐਸੇ ਪੂਤ ਤਾਂਹਿ ਗ੍ਰਹਿ
ਜਾਵੰਹਿ॥ਜਦਨ ਨੀਤ ਅਗ੍ਰ ਕ੍ਰਿਸ ਦਿਨ ਪਾਵੰਹਿ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥੬੦॥ਰਿਤੁਕੇਸਮੇਸੰਗਤ੍ਰਿਯਾ ਕਰਨਾ॥ਯਹੀਨਿਤ
ਮਸੂਤ੍ਰਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵਰਨਾ॥ਬਿਨਰਿਤੁਕਾਲਭੋਗਤ੍ਰਿਜੋ
ਊ॥ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿਨਿਯਮਨਸਕੈਸੋਊ॥ ੬੧ ॥ਅਨਕੂਲ
ਛੰਦ॥ ਜੈਨਸਮੇਂਮੇਂ ਭੁਵ ਕਰਤਾਰਾ॥ਜਾਜ ਧਰੇ ਜਹਿਜ
ਗਤਪਸਾਰਾ॥ਤਾਂਦਿਨਤੇਯਾਂਨਿਯਮਰਖਾਇਓ॥ਜੋਪਸੁ
ਪੰਛੀਮੇਦਿਸਆਇਓ॥੬੨॥ਮਾਨਸਮੇ ਦੀਸਤ ਵਿਭ੍ਰਚ
ਰਾ॥ਜੈਦਿਸਮੇਕੋ ਜਨਕ ਅਪਾਰਾ॥ਦਾਨਤ੍ਰਿਯਾ ਦੇਵਨਵਿ
ਤ ਕਾਲਾ॥ਜੇਹ ਇਕਭ੍ਰਾਂਤੀ ਨਿਯਮਨਿਕਾਲਾ॥੬੩॥ਸਾਲ
ਛਿਮਾਹੀ ਜਬ ਰਿਤੁ ਆਵੈ॥ਤੌ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਮਿਲ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥
ਲੋਣਤਨਾਰੀ ਤਨ ਮੇ ਜੋਊ॥ਇਕਮਹੀਨੇ ਸਰਵਤ ਸੋਊ॥੬੪
॥ਸੋਰਠਾ॥ ਇਤਨੇ ਨਾਹਿੰ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ਜਿਸਨਿਯਮਮਾਨਸ
ਤਜੋ॥ਪੰਛੀ ਪਸੂ ਅਘਾਇ ਯਹ ਅਚੰਭ੍ਰ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ॥੬੫॥
ਬਾਦਰਮਾਂਹਿ ਉਦਾਰ ਪਾਣਪਰਤ ਜੰਗਮ ਜਿਤੋ॥ਸਭ ਜੀਵਨ
ਸਿਰਦਾਰ ਨਰਨਾਰਾਇਣਕਹਿਤਹੈ॥੬੬॥ ਚੌਪਈ ॥
ਜੋਗਅਜੋਗ ਸਭੀ ਕਛ ਜਾਨੇ॥ਲਾਭਾਲਾਭ ਸਕਲ ਪਹਿਚ
ਾਨੇ॥ਫਿਰਕਾਭੁਇਜੋ॥ਇਸੇ ਕਰਤਾਰਾ॥ਜਿੱਸ ਨਿਯਮ ਇਨ
ਹਤੇ ਤੁਮਾਰਾ॥੬੭॥ਕਾਮ ਸੁਰਾਬ ਮਤੀ ਬੌਰਾਈ॥ਭੂਲੀ
ਬੁਰੀ ਸੁਝਤ ਨਾਂਹਿ ਕਾਈ॥ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਯਹਿ ਨਰ ਤਕਾਵੈ॥
ਕਾਲ ਅਕਾਲ ਸੰਕ ਨਾਂਹਿ ਲ੍ਯਾਵੈ॥੬੮॥ਗਰਾਹੇ ਗਰਭ ਰਤੈ
ਭੁਇਨਾਰੀ॥ਲਖੈ ਦੋਸ਼ ਨਾਂਹਿ ਅਸਮਤ ਹਾਰੀ॥ਸਾਂਝ ਭੋਰ ਜੋ
ਹਸੁਖਉਡਾਵੈਂ॥ਰਿਤੁ ਕੋ ਕਾਲ ਵਿਅਰਥ ਵੰਞਾਵੈਂ॥੬੯॥
ਜੋਨਰ ਅਸ ਬਿਧ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈਂ॥ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋਪ ਉਪਜ
ਾਵੈਂ॥ਤਾਸਕੋਪਜ੍ਵਨ ਜੇਹ ਫਲ ਪਾਹੀ॥ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਪੇ ਆਪੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕੋ ਜਾਂਹੀ ॥੧੦॥ ਅਲਪ ਅਵਧ ਹੋਵਤ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੇਂ ॥ ਲਘੁ ਅਕਾ
ਰ ਬਲ ਬੁੱਧੀ ਤਿਨ ਮੇਂ ॥ ਅੰਗ ਭੰਗ ਕੁਬਜੇ ਅਰ ਕਾਣੇ ॥ ਬਹੁ ਕਰੂ
ਪ ਤਨ ਨਿਤ ਦੁਖੀਯਾਣੇ ॥੧੧॥ ਐਸੇ ਸੁਤ ਤਿਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਜਾਵੇਂ ॥
ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਜਨ ਜਵਨ ਉਠਾਵੇਂ ॥ ਸਮਾ ਸਿੱਖ੍ਯ ਕੋ ਸਿੱਖ੍ਯ ਅਹਾਰ
॥ ਜੋਗ ਅਜੋਗ ਨ ਕਰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧੨॥ ਜੈਸੇ ਅੰਨ ਨਾਰਿ
ਨਰ ਖਾਵੇਂ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਰਸ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਹੁਇ ਜਾਵੇਂ ॥ ਵਹੀ ਰਕਤ
ਨਰੀ ਤਨ ਭੁਇਓ ॥ ਨਰ ਤਨ ਮਾਂਹਿ ਬਿੰਦ ਹੁਇ ਗਇਓ ॥੧੩॥
ਕੋਸ੍ਰ ਅੰਨ ਮੈ ਦੇਹ ਕਹਾਈ ॥ ਪੁਤਲਾ ਏਕ ਅੰਨ ਬਲ ਜਾਈ ॥
ਰਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੰਗ ਹੁਇ ਜਾਂਹੀ ॥ ਸਿਆਂਮ ਗੌਰ ਬਹੁ ਵਰਨ
ਦਿਸਾਂਹੀ ॥੧੪॥ ਜੈਸੇ ਅੰਨ ਕਬੂਤਰ ਖਾਵੇਂ ॥ ਤਿਸੀ ਰੰਗ ਕੇ
ਸਿਸ ਉਪਜਾਵੇਂ ॥ ਜਵਨ ਕਬੂਤਰ ਰਾਖਨ ਵਾਰੇ ॥ ਸਭ ਜਾਨਤ
ਇਸ ਨਿਯਮ ਨਿਹਾਰੇ ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪੂਰਬ ਕੋ ਇਤਿਹਾਸ
ਇਕ ਇਸ ਪੈ ਕਹੋਂ ਸੁਨਾਇ ॥ ਸਿਖ ਏਕ ਸਰਦਾਰ ਥੋ ਸਿਯਾਂਮ
ਵਰਨ ਅਪਕਾਇ ॥੧੬॥ ਤਾਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸੁਤ ਨਿਪਜੋ ਤਿਸ ਤੇ
ਅਧਕ ਸਿਯਾਂਮ ॥ ਦੇਖ ਪੂਤ ਮਨ ਤੇ ਨਸੋ ਸਭ ਉਤ ਸਾਹਅ
ਰਾਮ ॥੧੭॥ ਸਭ ਆਂਹਿ ਇਕ ਦਿਨ ਕਸੋ ਦੀਜੇ ਇਸ ਮਰਵਾਇ
॥ ਜਾਂ ਕੇ ਦੇਖਨ ਤੇ ਮੁਝੈ ਅਤ ਮਨ ਲੱਜਾ ਆਇ ॥੧੮॥ ਰਸਾਵਲ
ਛੰਦ ॥ ਤਾਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮਝਾਰ ॥ ਏਕ ਥਿਤ ਪੰਡਤ ਗਿਆਨੀ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰ
ਤਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ॥ ਸੁਨੀ ਤਿਸ ਐਸੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸੁਨੇ ਬਾਤ ਮਹਾਰਾ-
ਜ ਹਾਥ ਮੇ ਦਰਪਨ ਠਾਨੀ ॥ ਨਿਜ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰੰਗ ਪੇਖ ਪੁਨ ਕ-
ਰੀਏ ਹਾਨੀ ॥੧੯॥ ਕਿਨ ਜਾਂਹ ਤੇ ਗਦਾਰ ਪੂਤ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੇ ਆਰ
ਭਡੇ ਪਾਪ ਕੋ ਮੂਲ ਆਪ ਮੁਖ ਵਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਆਗੇ ਕਹੋ ਉ-
ਪਾਇ ਹੋਇ ਸੁਤ ਸੁੰਦਰ ਬਾਰਾ ॥ ਜਵਨ ਰੀਤ ਹਮ ਕਹੇਂ ਗਹੋ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਦੁਦਕਉਆਰਾ।੨੦।ਏਕਬਰਸਲਗਰੀਤਨੇਮਕਰ
ਐਸੀਕੀਜੋ।ਚਾਦਲਕਰੈਆਗ ਰਦੂਧਾਸਤੁਗਊ ਅਨਧੀ
ਜੋ।ਸੇਤਦਗਊਬਿਨਅੰਨ ਤਾਸਕੋਨਮਨਲੀਜੋ।ਤ੍ਰਿਜਾਸ
ਹਿਤੁਇਸਰੀਤਦਰਤਾਇਕਬਰਸਕਰੀਜੋ।੨੧।ਸਤੋਰਜੋ
ਬ੍ਰਿਤਧਰੈਤਮੋਕੋਮੁਲਉਖਾਰੈ।ਕਰੈਬਹੁਰਰਿਤਦਾਨਜਬੀਸੁ
ਭੁਸਮਾਦਿਰਾਰੋ।ਪਤਨੀਪੁਨਬ੍ਰਤਧਰੈਆਪਤੁਮਦਰਤਉ
ਧਾਰੋ।ਗਰਮਦੇਸਕੋਆਂਹਿਦਾਸਕਛਕਾਲਨਧਾਰੋ।੨੨
ਦੋਹਰਾ। ਜਦਨਰੀਤਪੰਤ੍ਰਿਤਕਰੀਕਰੀਤਾਸਮਨਲਾਇ
।ਗੌਰਦਰਨਸੁੰਦਰਅਤੀਭ੍ਰਜੋਬਾਲਸੁਖਆਇ।੨੩।ਲ੍ਰਿ
ਰਜਾਧਿਰਜਭੁਖਭੋਜਜਾਹਿ ਚਾਰਅੰਨਕੋਖਾਇ।ਏਪਤਕੇਤ
ਨਕੋਦ੍ਰਿਖੇ ਰਕਤਾਬਿੰਦਹੁਇਜਾਇ।੨੪।ਰਕਤਾਬਿੰਦਕੋਮੇ
ਲਤੇ ਹੋਦਤਬਹੁਲਸਰੀਰ।ਬੀਜਦੇਹਬਲਕ੍ਰਾਂਤਕੋ ਬ੍ਰਿਦਧਿਖੋ
ਮਤਧੀਰ।੨੫।ਅਸਉਤਮਾਇਸਾਬਿੰਦਕੋ ਖੋਦਤਾਇਅਰਬ
ਅਜਾਨ।ਕਾਮਅੰਧਸੁਖਤਨਹੀ ਤ੍ਰਾਰਤਬਹੁਕਸਮਾਨ।੨੬।ਬ੍ਰਿ
ਜਧ੍ਰਿਬਮਕਿਰਸਾਨਜਨ ਤ੍ਰਾਰਤਬਹੁਮਾਨੇਹਾਰਾਪਰਬਹੁਮੀਉ-
ਖਰੀਧਿਖੇ ਤਾਮੇਕਖੀਨਤ੍ਰਾਰ।੨੭।ਗਰੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦ।
ਮਦਕਾਮਕਰਤਾਬਿਹੋਸੁਜਨਮਨ ਧੀਰਤਾਂਹਿਨਜਾਇਹੈ।ਨਹਿ
ਦੇਖਲਾਤ੍ਰਾਲਾਬ੍ਰਕੋ ਭ੍ਰੈਲਾਜਸੁਰਮਉਠਾਇਹੈ।ਪਰਨਾਰਆਦ
ਕਹੂਅਮੇ ਅਸਾਬਿੰਦਉਤਮਤ੍ਰਾਰਹੀ।ਇਸਧਾਧਕੋਪਰਤਾਪਜ
ਨਬਲਬੁਧੰਸਤਗੀਹਾਰਹੀ।੨੮।ਜਾਂਹਿਕਾਮਕਬਹੂੰਧਾਤੁਨ
ਹਿ ਬਲਫਨਜ੍ਹਨਾਦਿਚਾਰਯੋ।ਤਨਰੋਗਬਿਨਮਨਸੋਗਬ੍ਰਿ
ਨ ਬਹੁਧਾਹਿਲਦਾਨਨਿਗਾਰਯੋ।ਬਲਕ੍ਰਾਂਤਤਨਮੋਬਿੰਦਕੋ
ਸੁਭਭਾਲਜ੍ਹਾਲਸਮਾਨਹੈ।ਤਨਖੀਨਦ੍ਹਾਕਲਮਨਸਦਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੦ ਜਾਂਹਿਬਿਦਾਨਿਤਪ੍ਰਤਿਗਾਨਜੈ॥੮੯॥ਦੋਹਰਾ॥ ਬ੍ਰਹਮਚਰ
ਯਜਬਲਗਾਪਰੇ ਬਿਦਨਦੇਵਜਾਨ॥ਪੁਨਬਿਦ੍ਯਾਕਰਨਿਸ
ਤ੍ਰਿਯਾਵੇਤਧੀਰਰਿਤ ਦਾਨ॥ ੯੦ ॥ਅਨਕੂਲਛੰਦ॥
ਜੋਜਨਐਸੇਨਿਯਮਰਖਾਵੈਂ॥ਤਾਂਘਰਮੈਂਬਾਲਕਅਸਜਾਵੈਂ॥
ਅੰਗਸਭੀਪੂਰਨਸਜੈਸੇ॥ਗੁਣਅਰਰੂਪਨੂਨਨਹਿਕੈਸੇ॥
ਐਹੈਗੁਣਸੰਪੂਅਤਅਤਧੀਰਾ॥ਰਸਾਨਗੁਣੀਪੰਡਿਤਬਲ
ਬੀਰਾ॥ਜੋਜਨਰੀਤੀਧਰਤਨਐਸੀ॥ਤਾਂਘਰਮੈਸੁਤਤਹੁਈ
ਤੈਸੀ॥੯੨॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਖਰੇਗਾਰਭੂਤਿਰੀਯਾਨਿਜਤਨਮੈ
ਸੰਤੁਕ੍ਰਾਣਰਾਖੇਇਛਮਨਮੈ॥ਕਪਟਝੂਠਛਲਦੈਭੂਤਜਾਗੈ॥
ਦੇਵਜਾਨਪਤਿਸੇਵਲਾਗੈ॥੯੩॥ਉਤਮਸੰਗਤਮੈਮਨਲਾਵੈ॥
ਉਤਮਭੋਜਨਨਿਸਦਿਨਖਾਵੈ॥ਬਚਨਸਤਮੁਖਮਾਹਿਅਲਾ
ਵੈ॥ਯੋਗਬ੍ਰਿਤਪਰਨੇਮਾਸਥਿਤਾਵੈ॥੯੪॥ਦੋਹਰਾ॥
ਸੁੰਦਰਅਦਭੁਤਬਾਲਜਬ ਜਨਮੈਤਾਂਗ੍ਰਹਿਆਇ॥ਤ੍ਰਾਂਹਿ
ਪਾਲੇਤਨਭ੍ਰਾਂਤਸਭ ਮਨਮੈਪ੍ਰੇਮਬਢਾਇ॥੯੫॥ਜਿਕਰਛੰਦ
ਤਿਨਪਾਲਬਾਲਦਿਆਲਮਾਤ ਚੀਤਪ੍ਰੀਤਬਢਾਇਯਾਨਿਸ
ਭੋਰਭੋਜਨਕਰੈਤਿਮ ਜਿਮਬਾਲਖੇਦਨਪਾਇ॥ਇਕਆਸ
ਰਾਖੇਜਗਤਪਤਿਕੀ ਔਰਆਸਨਿਵਾਰ॥ਤਜਭੂਤਪ੍ਰੇਤਾਪਿਸ
ਚਮੰਤ੍ਰਸਰਨਗਹਿਕਰਤਾਰ॥੯੬॥ਜਬਬਾਲਬੋਲਨਚਹਿਨ
ਤੌਬੋਲਤਾਂਹਿਸਿਖਾਇ॥ਕਹੁਪਿਤਾਜੀਮਹਾਰਾਜਐਸੇ ਹਾਥ
ਰਦਿਖਾਇ॥ਉਠਪ੍ਰਾਤਜੋਰੇਹਾਥਪਿਤਪਗਕਰੈਸੁਤਪਰਣ
ਮਾਇਸਰੀਤਮਾਤਜੁਹਾਰਕੀਜੈ ਯਹੀਹੈਸੁਤਕਾਮ॥੯੭॥ਜਬ
ਹਰੀਗ੍ਰਹਿਬਿਦਮਾਧੋ ਸੁਪੰਥਬਾਣੀਹੋਇ॥ਨਿਜਬਿਰਧਬੰਦਨਕ
ਰਨਤੇ ਡਨਪਾਪਰਾਹਿਤਨਕੋਇ॥ਸੁਤਝੂਠਅਤਮੁਖਬੋਲਜੋ

Original with:
Language Department Panjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਮਹੋਤਅਦਧਾਬਿਨਸਾ।ਪਿਤਮਾਤਸਿਖ੍ਯਾਤਾਤ ਨਿਸਤ੍ਰੈਰਕ ੧੧
ਰੈਂਪ੍ਰਕਾਸ।੯੮।ਉਠਿਪ੍ਰਾਤਕਰੈਸਿਨਾਨਸੁਤ।ਇਮਹੋਤਦੇਹ
ਅਰੋਗਾ।ਨਿਤਪ੍ਰਾਤਜਾਗਨਤੇਅਟੇਮਨਮਾਂਹਿਜਾਂਹਿਲਗਸ਼ੋਗਾ
ਤਨਚੀਰਉਜਲਧਾਰਿਰਜੇਦੂਖਮਿਟੇਆਧਿਬ੍ਯਾਧਾ।ਸੁਤ-
ਸਿਰਦਭ੍ਰਾਸਨਤੇਭੂਖੇਸਭਲੋਕਮਾਨੇਸਾਧਾ।੯੯।ਦੋਹਰਾ।
ਪਾਂਚਬਰਖਲਗਬਾਲਕੇਬਹੁਬਿਧਲਾਡਲਡਾਇ।ਛਟੇਬਰਸ
ਮੇਪਢਨਹਿਤਪਿਤਪਰਬੋਧਕਰਾਇ।੧੦੦।ਸ੍ਵੈਯਾ।ਬਿ
ਨਸੁਤਜਗਤਮੇਮਾਨਸਪਸੂਸਮਾਨਾ।ਗੁਣਵਾਨੋਂਕੀਸਭ੍ਰਾ
ਮੇਪਾਵਤਕਹੀਂਨਮਾਨਾ।੧੦੧।ਦੋਹਰਾ। ਨਿਦ੍ਰਾਭੋਜਨਮੈਂ
ਰਭੈਗਾਭੈਦੋਨੋਂਮੇਦਿਸਆਵੈਂ।ਬਿਨਾਵਿੱਦਿਆਨਰਜਵਨਜਗ
ਤਮੇਮਾਨਸਪਸੂਕਹਾਵੈਂ।ਨਰਤੇਅਧਕਅੰਗਇਕਤਨਮੇ
ਸਿਰਪਰਸਿੰਙ੍ਹਦਿਸਾਵਨਾ।ਦੇਸਰਾਜਬਿਨਵਿੱਦਿਆਨਰਖ
ਰਛੈਰੇਕਾਂਨਰਖਾਵਨਾ।੧੦੨।ਧਰਮਅਧਰਮਸਾਰਕਿਆਤ੍ਰ
ਨਕੋਜੋਵਿਦਿਆਤੇਹੀਨੋ।ਗ੍ਰਹਿਣਯੋਗਅਰਤ੍ਯਾਗਣਲਾਇਕ
ਦੋਹਕਿਆਲਖੈਕਮਹੀਨੋ।ਨੀਤਅਨੀਤਸਾਰਕਿਆਤਨਕੋਖ
ਇਪੇਟਭਰਸੋਵੈਂ।ਚਾਰਪਹਿਰਾਵੈਨਖਰਚੰਰਜੈਸੇਬੈਠਸੀਸਧ
ਰਢੋਵੈਂ।੧੦੩।ਵਿਦਿਆਪੜ੍ਹੋਇਕਲਘੁਭ੍ਰਾਤਾਸੋਭੂਰਾਜਦਰ
ਪਾਵੈ।ਵਿਦਿਆਹੀਨਤਾਂਹਿਬਡਭ੍ਰਾਤਾਤਾਂਹਿਦਰਸੇਵਕਰਾਵੈ
ਦੇਖੋਗਾਲਜਾਇਨ੍ਰਿਪਜੀਭੂਰਾਜਭਾਗਸਭਪਾਇਯੋ।ਵਿਦ
ਯਾਪੜ੍ਹੋਤਾਂਹਿਲਘੁਭ੍ਰਾਤਾਕੌਸਲਸੀਸਰਖਾਇਯੋ।੧੦੪
ਬਿਨਾਚਾਲਾਜਿਮਅੰਸਸੋਭਤਨਾਂਹਿਧੇਨਦੂਧਬਿਨਜੈਸੇ।ਬਿਨ
ਰੈਨਸਸਕੀਜਿਮਸੋਭਾਰੈਨਸਸੀਬਿਨਤੈਸੇ।ਫਲਬਿਨਬਿ
ਰਖਫੂਲਬਿਨਗੋਪੀਸੋਭਨਕਤਹੂੰਪਾਵੈ।ਦੇਸਰਾਜਬਿਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨ ਦਿਜਾਐਸੇਆਨਸਦੇਰਕਹਾਵੈ॥੧੦੫॥ਬਲੀਅਨਅਤੀਤ
ਨਸੁੰਦਰਅਦਨਸਮਾਨਦਿਸਾਵੈ॥ਇਕਨੈਨਬਿਨਸੋਭਾਕੈਸੀਹ
ਫਲਸੁਰਕਹਾਵੈ॥ਤੈਤੈਐਨਾਪਣਨੇਕਾਰਨਕਦਰਮੈਲਬਰੂਪ
ਦਨਾ॥ਐਸੇਜੇਂਗਾਲਫਿਰੈਂਹਜਾਰਾਂਆਰਸਿਕਾਹੀਖਾਵਨਾ॥੧
੦੬॥ਮਕੀਰਨਅੰਦਰਜਣੇਜਣਾਉਇਕਦੂਾਰਨਹੀਜਾਂਕੋ॥ਕਹੋ
ਕੈਨਕੇਅਨੇਕੇਭ੍ਰਾਦਤ ਸੁਖਦਾਇਕਹੁਇਕਾਂਕੋ॥ਦਿਜਾ
ਸਮਸਰਔਰਦੂ ਸਰੋਐਸਾਧਨਨਹੀਕੋਈ॥ਦੇਸਰਾਜਬਿਧੁ
ਨਹੀਐਸਾ [illegible] ਜਿਸ ਬਿਧਿਦਿਜਾਹੋਈ॥੧੦੭॥ਸੁੰਦਰ
ਰੂਪਮ੍ਹਣੇਅਣਰੂਖਣਦਿਜਾਪਛਾਨੋਨਕਾਈ॥ਜਿਉਮੰਦ
ਰਸੁੰਦਰਾਨਿਸਕੌਰੀਦੀਪਕਬਿਨਾਦਿਸਾਈ॥ਦਿਜਾਵਾ
ਨਕੇਸਭਅਪਨਜਣਨਦੇਸਮੇਜਾਵੈ॥ਦੇਸਰਾਜ ਸਬਹੀਸਨਬੈ
ਧੀਜਾਂਹਿਤੁਹਿਆਦਰਪਾਵੈ॥੧੦੮॥ਦਿਜਾਵਾਨਹੋਤਸੁਖਜੈ
ਸਾ ਕੈਨਹੂਸਰਾਜਾਨੋ॥ਦਿਜਾਵਾਨਸਭਐਆਦਰਉਠ
ਭੂਪਤਸਨਮਾਨੇ॥ਰਿਭਭੋਗਹੋਤਸੁਖਜੇਤਕਇੰਦ੍ਰਬਿਨਕੋਪ
ਵੈ॥ਬ੍ਰਹਮਲੋਕਸੁਖਹੋਤਜੀਕੋਬ੍ਰਹਮਲੋਕਜੋਜਾਵੈ॥੧੦੯॥
ਸੁੰਦਰਜਨਭੂਪਅਸਭੋਗੀ ਸਦਾਅਰੋਗਾਦਿਸਾਵੈ॥ਦਿਯ
ਬਿਨਾਸਾਂਦੁਖਰਜੈਸੇ ਰੂਪਅਲੀਦੇਖਾਵੈ॥ਪਸੁਧਨਅਧਨ
ਹੇਅਧਨ [illegible] ਅੰਨਬਣੇਧਨਭਾਰੀ॥ਦੇਸਰਾਜਸਭਤੇਧ
ਨਉਤਮਦਿਜਾਦੇਵਉਚਾਰੀ॥੧੧੦॥ਚੋਰਚੁਰਾਇਸਕਤ
ਨਹੀਇਸਕੋ ਅਗਨੀਇਸੇਨਜਾਲੈ॥ਰਾਜਛੀਨਨਹਿਬਾਂਟ
ਤਭਾਈਕਬੀਨੀਰਨਹੀਗਾਲੇ॥ਖਰਚਤਕਬੀਨਖੂਟਤਨ
ਹੀਦਿਨਦਿਨਹੋਤਸਵਾਈ॥ਦੇਸਰਾਜਸੁਤਐਸੀਦਿਜਾਧ
ਨਪੈਅਧਿਕਾਈ॥੧੧੧॥ਬਿਨਪੂਰਸਾਰਥਮਿਲੇਨਦਿਜਾ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਦਿਯਾ।ਬਿਨਧਨਨਾਹੀ।ਬਿਨਦਰਬਕੋਊਮੀਤਨਜਗਮੇ
ਮੀਤ।ਬਿਨ।ਬਲਕਾਂਹੀ।ਸੁਖੀਹੋਤਜਗ।ਮੇਬਲਧਾਰੀ।ਨਿਰ
ਬਲਦੁਖੀ।ਦਿਸਾਵੈਂ।ਦੇਸਰਾਜ।ਵਿਦਯਾ।ਕੀਸੋਭਾਕਹਿਕਹਿ
ਅੰਤਨਆਵੈਂ।੧੧੨।ਦੋਹਰਾ। ਪੜ੍ਹੈਸੋਅਤਪ੍ਰੀਤਯੁ
ਤ ਅਸ।ਵਿਦਯਾ।ਚਿਤਲਾਇ।ਰਹੈਸੁਖੀ।ਨਿਜਅਦਪਭੁਵਨਮ
ਰੈਜਸਜਗਛਾਇ।੧੧੩।ਹਾਥਜੋਰਬਿਨਤੀਕਰੀਪਾਧਾਂਜੀ
ਕੇਪਾਸ।ਮਹਾਰਾਜ।ਅਤਪ੍ਰੇਮਕਰਪੜ੍ਹਨਚਾਹਿਤਤਵਦਾਸ
੧੧੪।ਪ੍ਰਿਥਮਤ੍ਰਾਤਬੰਦਨਕਰੀ ਪਾਧਾਜੀ।ਸਿਰਨਾਇ।ਬਾ
ਲਕਅਤਿਚਿਤ੍ਰਭ੍ਵਾਵਪਰ ਕਮੈਂਡੰਡਵਤਜਾਇ।੧੧੭।
ਚੌਪਈ। ਜਾਤੀਸੁੰਦਰਬਾਲਨਿਹਾਰੋ।ਪੰਡਤਜੀਮੁ
ਖਤਕਉਚਾਰੋ।ਬਾਲਭੁਪਪਰਖਨਕੇਹੇਤਾ।ਬੋਲੇਬਚਨ
ਪਰਮਸੁਖਦੇਤਾ।੧੧੮।ਕਹਾਦਰਭ੍ਰਾਖਤ।ਪਿਤਾਤੁਮਾਰੇ
ਤੁਝੇਪਠਾਨਕਾਹਿਤਹਮਾਰੇ।ਵਿਦਯਾਪੜ੍ਹਨਕਠਨਅਤਭੁ
ਰੀ।ਪੜ੍ਹੈਬਾਲਜਬਪ੍ਰੀਤਤੁਮਾਰੀ।੧੧੯।ਬ੍ਰਹਮਰਰਜ
ਬ੍ਰਿਤ।ਅਹਿਉਦਾਰਾ।ਚੈਦਸਬਰਖਕਜੋਤਪਭ੍ਰਾਰਾ।ਉ
ਠੇਬਾਲਮਨਮੋਹਰਖਾਇਯੋ।ਹਾਥਜੋਰਜੁਗਸੀਸਝੁਕ
ਇਯੋ।੧੨੦।ਪਿਤਆਇਸਤਦਾਕਿਰਪਾਪਾਈ।ਸੁਗਮ
ਹੋਇ ਸਭੁਜੋਕਠਨਾਈ।ਭਾਰਤਖੰਡਜਨਮਜਿਸਪਾਇ
ਯੋ।ਵਿਦਯਾਪਠਨਅਵੱਸਕਆਇਯੋ।੧੨੧।ਅਨਸਜ
ਨਮਧਾਰਜਗਐਸਾ।ਪਠੇਨ।ਵਿਦਯਾਦੂਨਰਕੈਸਾ।ਵ
ਹੁਰੋਪਰਾਇਕਪਸੂਕਹਾਵੈ।ਅੰਨਖਾਇਕਿਉਂਧਾਸਨ
ਖਾਵੈ।੧੨੨।ਸੁਨਪੰਡਤਮਨਮੋਹਰਖਾਇਯੋ।ਕੋਟੈਕਊ
ਪਰਮਪੁਰਖਚਲਆਇਯੋ।ਗੁਟੇਬਾ... ਮੈਸਿਮਤ੍ਰਪਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੪ ਜੋਰਾਵ੍ਰਿਸ੍ਯੁਪੁਰਖਜੇਹਭ੍ਰਾਈ॥੧੧੩॥ਬਾਲਤਾਤਪ੍ਰਿਤਬਚ
ਨਅਲਾਇਓ॥ਬਡੇਭਾਗਏਸੇਸੁਤਪਾਇਓ॥ਪੰਡਤਲਿ-
ਖਤਖਤੀਜਬਦੀਨੀ॥ਜੋਰਹਾਬਗਾਹਿਸਿਰਧਰਲੀਨੀ॥੧੨
੪॥ਜਬਪੰਡਤਕਛਕਹਿਸਮਝਾਵੈ॥ਜੋਰਹਾਬਤਬਸੀਸਝੁਕ
ਵੈ॥ਪਿਤਾਢੋਰਘਰਮੇਚਲਆਇਓ॥ਬਾਲਕਪਢਨਪ੍ਰੇਮ
ਅਤਲਾਇਓ॥੧੨੫॥ਸਾਂਝਸਮੇਘਰਮੇਚਲਆਵੈ॥ਉਠ
ਪ੍ਰਾਤਸਾਲਮੇਜਾਵੈ॥ਉਠਪਰਭਾਤਤਾਤਸਿਰਨ੍ਯਾਈ॥ਪਰੇ
ਮਾਤਚਰਨੈਂਮੇਜਾਈ॥੧੨੬॥ਮਾਤਾਦਯਾਮੋਹਿਪਰਕੀਜੇ॥
ਕਛਜਲਗਰਮਪ੍ਰਾਤਮੁਹਿਦੀਜੇ॥ਕਰਸਿਨਾਨਸਾਲਮੇਜਾ
ਵੈਂ॥ਪਾਂਧੇਜੀਸੇਂਪ੍ਰਿਥਮਸਿਧਾਵੈਂ॥੧੨੭॥ਕਰਸਿਨਾਨਤਨਬ
ਸਤਰਪਾਵੈ॥ਪੋਥੀਲੇਸਾਲਮੇਜਾਵੈ॥ਤੁਰਤੁਪ੍ਰਣਾਮਕਰੇਗੁਰ
ਆਗੇ॥ਔਰਬਾਲਅਬੋਲੈਨਹਿਜਾਗੇ॥੧੨੮॥ਜੋਦਾਕਰੇ
ਪ੍ਰਿਤਅਤਲਾਈ॥ਝੂਠਲੇਪਨਜਲਛਿੜਕਾਈ॥ਜਲਕੇਕ
ਲਸਸਭੀਭਰਰਾਖੇ॥ਔਰਦਬਚਨਸਭਸੇਂਮੁਖਭਾਖੇ॥੧
੨੯॥ਜੋਜੋਦਾਕਗੁਰੂਮੁਖਭਾਖੇ॥ਉਰਕਾਗਜਪਰਸਭਲਿ-
ਖਰਾਖੇ॥ਜੋਕਛਪੂਛੇਤੁਰਤਸੁਨਾਵੈ॥ਦੇਖਦੇਖਪੰਡਤਹਰ
ਖਾਵੈ॥੧੩੦॥ਔਰਨਤੇਤਿਸਜ੍ਹਦਾਪਢਾਈ॥ਗੁਹਿਜਤੇ
ਦਸਭਖੇਲਦਿਖਾਈ॥ਇਸਨਮਿਤਪਠਨਥੋਜੇਤੋ॥ਥੋਰੇ
ਦਿਨਪਠਲੀਨੋਤੇਤੋ॥੧੩੧॥ਜਾਂਦਿਯਾਕਰਪਨਕੋਪਾਵੈ॥
ਸਭਲੋਕਕਬਿਦਗਾਰਚਲਾਵੈ॥ਰਾਜਸੀਬਪੀਦਿਯਾਜੋ
ਈ॥ਲਾਗੋਪਠਨਪ੍ਰਿਤਭੁਤਸੋਈ॥੧੩੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਸੰਸਕਿਰਤਭਾਸ਼ਾਪਠੀਅੰਗ੍ਰੇਜੀਮਨਲਾਇ॥ਅਰਬੀਕੋਸਿ
ਗਪਾਰਸੀਪਾਂਧਾਸਭੀਪੜਾਇ॥੧੩੩॥ਸੌਰਠਾ॥ ॥ਜਾਂਪਨ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤੇਬਿਨਲੋਕਕਕਾਰਜ ਹੋਵਤਨਾਂਹਿਕਹੀਂਜਗਮਾਹੀਂ॥ਖਾਂਨਸੁਪ ੦੧੫
ਨਪੁਨਾਪਹਿਰੰਨ ਬਿਨਧਨਕਾਮਚਲੇਕਛਨਾਂਹੀਂ॥ਸ੍ਵਾਨਗ੍ਰਾਮ ੦
ਨਲਹੇਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇਧਨਵਾਨ ਜਹਾਂਕਹਿਤਾਂਹੀਂ॥ਵੇਸਹਰੀ
ਧਨਤੇਬਿਨਯਾਜਗਆਦਰਮਾਨਮਿਲੇਕਹੁਕਾਂਹੀਂ॥੧੩੪
॥ਚਾਰਘਰੀਦਿਨਸ੍ਰੇਸੁਰਹੇ ਤਬਬਾਲਨਸੋਂਮਿਲਬਾਹਰਜਾਵੈ
॥ਜਾਇਮਦਾਨਪਿਖੇਜਹਿਂ ਸੁੰਦਰਆਯੁਧਲੈਬਹੁਭਾਂਤਰ
ਲਾਵੈ॥ਤੀਰਕਮਾਨਬੰਦੂਕਚਲਾਵਤਮਾਰਨਿਸ਼ਾਨਅਤੀਹਰ
ਖਾਵੈ॥ਵੇਸਹਰੀਇਮਸਾਂਝਭਈਲਗ ਬਾਲਨਸੋਂਮਿਲਖੇ
ਲਮਚਾਵੈ॥੧੩੫॥ਜੌਲਗਸਾਧਨਨਾਂਹਿਕਰੈਕਛ ਤੌਲਗ
ਨਾਤਨਮੈਬਲਧਾਰੈ॥ਮੂਠਲੁਹਾਰ ਸੁਨਾਰਨਕੀ ਅਸਕੈਨਬ
ਲੀਨਿਜਹਾਥਉਘਾਰੈ॥ਜਾਂਕਰਸੋਂਬਹੁਕਾਮਕਰੈਨਰ ਤਾਂਕਰ
ਮੈਬਲਹੋਤਅਪਾਰੈ॥ਵੇਸਹਰੀ ਬਹੁਮੱਲਪਿਖੇਕਰਸਾਧਨਹੋਤਬ
ਲੀਅਤਭਾਰੈ॥੧੩੬॥ ਸਾਧਨਵਾਨਪਿਖੇਨਟਕੇਤਕਟਾਂਸਨ
ਪੈਰਛਾਲਲਗਾਵੈਂ॥ਵੈਸ੍ਯਕ੍ਰਿਖੀਕਰਘਾਲਕਰੈਂਨਿਤਬ੍ਯਾ
ਯਾਮਨਸੁਪੇਟਰਖਾਵੈਂ॥ਆਲਸਧਾਰਨਘਾਲਕਰੈਂਕਛ ਬੈਠ
ਤਬੈਠਤਪੇਟਫੁਲਾਵੈਂ॥ਵੇਸ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ਨ ਅੰਨਪਚੈਤ੍ਰਿਨ ਜਾਇਤ
ਬੀਬਨਔਖਧਖਾਵੈਂ॥੧੩੭॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਚਾਰਪਹਿਰ
ਦਿਨਕੇਵਿਖੇ ਚਾਰਘਰੀਬਿਨਜਾਇ॥ਸਭਸ਼ਸਤ੍ਰਵਿਦ੍ਯਾ
ਗਹੇ ਦੈਨੈਜੋਰਲਗਾਇ॥੧੩੮॥ਜਠਰਅਗਨਿਪਰਜੁਲਤ
ਹੋਇ ਅੰਨਹਜਮਹੁਇਜਾਇ॥ਫੂਲੇਪੇਟਨਰੋਗਹੁਇ ਬਲਿ
ਪੁਰਸ਼ਕਹਿਲਾਇ॥੧੩੯॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ਆਇਸਮਾਂ
ਅਚਾਰਜਕੀ ਨਿਜਧਾਮਤਬੀਸੁਖਸੋਂਚਲਿਆਵੈ॥ਮੋਜਕਿ
ਤਾਬਪਰੀਹਰਖਾਵਤ ਆਇਪਿਤਾਪਗਸੀਸਨਵਾਵੈ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੬ ਮਾਤਪ੍ਰਣਾਮਕਰੀਕਰਜੋਰਤ ਮਾਤਦ੍ਯੋ ਦਹੁਭੋਜਨਖਾਵੈ।ਗਾਦੇ
ਸਹਰੀਕਾਹਿਕਾਲਨਭੁਖਤ ਜੇਹਅਬਅੰਨਨਮੋਹਿਸੁਖਾਵੈ
੧੪੦। ਜੋਦਿਨਮਾਂਹਿਅਧੇਨਕਰੈਨਿਸਬੈਠਸਭੂਪਿਤਦਾਰ
ਸੁਨਾਵੈਮਨੀਤਾਦਿਸ਼ੇਅੱਪਤਾਂਹਿਪਿਤਾ ਖੁਸ਼ੀਹੋਇਹਿਰਦੈ ਸੁਤ
ਕੋਸਮਝਾਵੈ।ਉਠਤਬੈਠਤਬੋਲਤਚਾਲਤ ਨੀਤ ਅਨੀ
ਤਉਭੈਦਿਖਲਾਵੈ।ਦੇਸਨਗਰੀਦਸ ਸਾਲਗਏਇਮ ਆਇ
ਸੁਬ੍ਰਾਤਨਕ੍ਰਾਂਤਦਿਖਾਵੈ।੧੪੧॥ ।ਸੋਰਠਾ।ਪਿਤਪਰ
ਬੋਧੇਤਾਂਹਿਨਿਸਅਪਨੇਗ੍ਰਹਿਕੋਦਿਖੇ।ਦਿਨਸਾਲਕੇਮਾਂਹਿ
ਗੁਰੂਪਢਾਵਤਪ੍ਰਿਤਜੁਤ।੧੪੨॥ ।ਅਥਵਿਦਿਆਗੁਰੂ
ਪ੍ਰਬੋਧ। ।ਕਬਿਤ।ਸੋਮਨਾਨਿਦਾਨਅਬ ਭੂਇਜੋਹੈਂ ਜ੍ਹ
ਨਤੁਮਪੜ੍ਹਿਭੂਧਦਾਨ ਮਨਨੀਤਮੇਲ੍ਹਗਾਈਐਜੋ। ਅਭ੍ਰਬਿ
ਪਜਾਤੀਬਿਧ ਆਸ੍ਰਮਔਰਦਿੱਆਬ੍ਰਿਧ ਰਾਜਾਨਬ੍ਰਿਧ
ਖਉਠਸੀਸਕੇਸ੍ਰੁਕਾਈਐਜੋ।ਆਪਕੇਸਮਾਨਆਇ ਊਠੋਰ
ਹੋਹਾਬਤਾਂਹਿ ਆਦੇਲਘੁਬਾਲਕੈਧੇਹਾਬਲੋਰਖਾਈਐਜੋ।
ਦੇਸਰਾਜੰਦੇਖੇਤੁਮਰਜਨੀਤ ਆਦਰੀਬ ਤਾਂਹਿਕੋਦਿਚਾਰ
ਸ਼ੁਭਮਾਰਗਮੇਧਾਈਐਜੋ।੧੪੩।ਬੋਲੀਏਇਵਿਚਾਰਵਾਕ ਬੂਕ
ਸੋਨਦੀਜੇਭਾਰ ਸਾਚੋਪ੍ਰੇਯਵਾਕ ਸੋਚਮੁਖਸੋਂ ਉਚਾਰੀਐਜੋ।ਆ
ਪਸੇਅਧਕਗ੍ਯਾਨਵਾਨਨਕੀਸਭਾਮਾਂਹਿ ਬੈਠੋਨਿਤਜਾਇ
ਗੁਣਤਾਂਹਿਕੋਨਿਹਾਰੀਐਜੋ।ਆਪਣੇਤੇਨੂੰਨਚਾਹੇ ਆਪਕੇ
ਸਮਾਨਜੋਨ ਤਾਂਕੇਸੰਗਬੈਠਕੈਨਕਾਰਜਸਦਾਰੀਐਜੋ।ਦੇਸ
ਰਾਜਊਚੇਸੰਗ ਊਚੋਪਦਪਾਏਜਨ ਨੀਚਨਕੇਸੰਗਪਦ-
ਨੀਚਮੋਪਧਾਰੀਐਜੋ।੧੪੪।ਬੋਲੋਸਤਵਾਕਮੁਖਸ੍ਰੁਠਨਬ
ਖਾਨੋਕਬ ਦੈਭੂਤੇਫਰੇਬਚਾਹੀਐਜੋ ਚਿੱਤਸੋਂਉਠਾਦਣਾਜਾਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕੇਵਿਖੇਅਰਥਸਿਧਆਪਕਾਨਔਰੇਜਨਐਸੇਵਾਕਬੋਲਨੇਜੇ ੨੭
ਮੋਨਹੀਰਹਾਵਣਾ।ਦੂਸਰੇਕੇਦੇਸ਼ਦੇਖਨਿੰਦਨਬੰਖਾਨੇਕਬਐ
ਗਣੇਕੋਛੋਰਗੁਣਸਾਰਲੇਰਖਾਵਣਾ।ਦੇਸਰਾਜਛਜਬ੍ਰਿਤ
ਗੀਏਸਰੀਵਸ੍ਰਤਛਾਨਣੀਸੁਭਾਵਤੀਨਕਾਲਨਪਰਾਵਣਾ
੧੪੫।।ਸਭ੍ਰਾਜੇਪਰਾਈਤਹਾਂਬੈਠੀਏਨਕਾਹੂਕਾਲਬੈਠੀ
ਏਨਮਿੰਤਪਾਇਵਾਕਨਅਲਾਈਏ।ਪੂਛੇਕਛੁਬਾਤ
ਤਬਪੀਰਜਸੇਸੋਚਕਹੇਪੂਛੀਏਕਬਾਤਤੀਨਚਾਰਨਸੁ
ਨਾਈਏ।ਹਸਨੇਕੀਬਾਤਮੁਖਮੰਦਮੰਦਹਸੇਤਹਾਂਬਹੋਸੁ
ਖਫਾਨੂਤਹਾਂਹਾਸਨਾਦਿਖਾਈਏ।ਦੇਸਰਾਜਸਾਚੀਬਾ
ਤਮਾਨੇਨਾਹਠਿਰੇਜਨਤਾਂਕੇਸੰਗਬੈਠਤਹਾਂਵਾਦਨਰਚਾ
ਈਏ।੧੪੬।ਚੌਂਪਟਜੂਆਰੀਮਦਮਾਸਕੀਦੂਕਾਨਪਰ
ਭੁਗਾਚਰਨਸਚੋਰਨਿਠੋਰਭੂਲਕੇਨਜਾਉਣਾ।ਮਿਤਕਸਰੀਰ
ਠੋਰਰੋਵਤਲੁਗਾਈਜਹਾਂਤਾਂਹਿਕੇਸਮੀਪਬੈਠਕਾਨਨ
ਗਾਉਣਾ।ਹੇਵਤਅਖਾਣੇਨਟਰਾਸਧਾਰੀਦੇਸ਼ਕੇਤਾ
ਹਿਕੇਸਮੀਪਪੰਥਲਾਂਘਨਾਜਿਧਾਉਣਾ।ਦੇਸਰਾਜਕਾਨ
ਨੇਨਰਸਨਾਭੁਚਾਘਰਾਂਨਪਾਂਚੋਬਲਵਾਨਸ੍ਰਤਰੋਕਲੇਰਖ
ਉਣਾ।੧੪੭।ਸ੍ਰੂਠੇਮੰਡਜੇਤਛਲਧਾਰੀਐਤਦੀਤਆਦ
ਦਿਖਾਕੇਛੋਰਕਲਾਟਿਅਰਥਨਾਵਿਦਾਉਣਾ।ਚੋਰਯਾਰ
ਠਗਪਾਸਬੈਠੀਏਨਕਾਹੂਕਾਲਤਾਂਹਿਕੇਪਛਾਣਘਾਤ
ਆਪਕੋਬਚਾਉਣਾ।ਕੋਕਆਦਗ੍ਰੰਥਔਰਨਾਇਕਾਕੇ
ਭੇਦਗ੍ਰੰਥਇੰਦ੍ਰਜਾਲਆਦਕਬੀਭੂਲਨਤਕਾਉਣਾ।ਦ
ਮਤੇਤ੍ਰਆਦਜਗਕੇਤਕਪਖੰਡਔਰਐਸੇਕਹੀਜਾਲਆ
ਹਿਆਪਨਫਸਾਉਣਾ।੧੪੮।ਦੋਹਰਾ।। ਪਾਂਚੋਇੰਦ੍ਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੮ ਜੀਵਕੇਪ੍ਰਬਲ਼ਅਰੀਸੁਤਜਾਨ॥ਜੋਜਨਰਾਖੈਰੋਕਾਇਨਤਾਕੀ
ਹੋਤਨਹਾਨ॥੧੪੯॥ਇੰਦ੍ਰੇਵਸਵਰਤੀਜਿਸੇ ਤਾਂਹਿਜਨਹੋਤ੍ਰ
ਹਾਨ॥ਜਿਖਤ੍ਰਘੋਰੇਰਬਲਗੇਕਰਲਗਾਅਬਲਵਾਨ॥੧੫੦
॥ਤਾਂਕੀਹਾਨਨਹੋਤਹੈ ਕਹੀਂਠੌਰਮੇਜਾਇ॥ਗਿਰਬਨਬਾਗ
ਨਿਹਾਰਸਭ ਸੁਖੀਧਾਮਾਫਿਰਆਇ॥੧੫੧॥ਧਾਂਤਮਈਪੁ
ਸ਼ਿਕਰੇ ਹਰੇਸਰਬਤਨਰੋਗ॥ਕਾਚੀਜੋਭਛਨਕਰੇਪ੍ਰਾਨਹਾ
ਨਤਾਂਹਿਹੋਗ॥੧੫੨॥ਮਨਪ੍ਰਭਮੇਬਸਜੋਕਰੇ ਤਬਇੰਦ੍ਰੇਬਸਹੋ
ਇ॥ਮਨਬੱਸਕੀਨੇਤੇਬਿਨਇੰਦ੍ਰੇਵਸਨਹੀਕੋਇ॥੧੫੩॥
ਸੁਭਸੰਗਤਵਿੱਦਯਾਪਠੇਨਿਸਦਿਨਸਾਹਿਤ੍ਰਵਿਚਾਰ॥ਮਨਬ
ਸਰਾਖਨਕੇਲੀਏ ਸਾਧਨਤੀਨਉਦਾਰ॥੧੫੪॥ ਚੌਪਈ॥
॥ਬਿਨਸੁਭਸੰਗਤਵਿਦਯਾ ਜੇਤੀ॥ਨਹਿਫਲਦੇਤਪੜ੍ਹੇਜਨਕੇਤੀ
॥ਜਿਉਸਾਗਰਜਲਪੀਵਨਹਾਰਾ॥ਅਚਕਰਚੂਲੂਕਹੇਬਹੁ
ਖਾਰਾ॥੧੫੫॥ਵਹੀਨੀਰਮੇਘਨਮੋਜਾਵੈ॥ਮੇਘਆਇ
ਬਰਖਾਬਰਖਾਵੈ॥ਵਹੀਹੋਤਜਲਸੁਧਾਸਮਾਨਾ॥ਅਧਰਸ
ਵਹੁਇਤ੍ਰਿਖੀਅਘਾਨਾ॥੧੫੬॥ ਦੋਹਰਾ॥ਸੰਗਤਪਾਇ
ਮਹੰਤਜਨਵਿੱਦਯਾਫਲਪ੍ਰਦਹੋਇ॥ਬਡੇਭਾਗਜਾਜਗਤਮੇ
ਪਾਵਤਹੈਜਨਕੋਇ॥੧੫੭॥ਜਾਸਾਧਨਤੇਰਹਿਤਜਨਹੋਤ੍ਰਵਿਸ਼ੇ
ਮੇਦੀਨ॥ਖੇਚਤਨਿਜਨਿਜਓਰਤਾਂਹਿਇੰਦ੍ਰੇਕਰਤਅਧੀਨ॥੧
੫੮॥ ॥ਕਬਿਤ॥ਸਾਬਦਕੇਲੋਭਤੇਕੁਰੰਗਜੋਸੇਦੀਨਭਏ
ਲੋਭਲੋਪਰਸਗਜਅੰਕਸਸਹਾਰਿਆ॥ਭੂਲੇਰੂਪਦੇਖਜਰੇ
ਦੀਪਮੇਪਤੰਗਆਇ ਰਸਹੂੰਕੇਲੋਭਮੀਨ ਆਪਨਪੌਹਾਰਿਆ
॥ਗੰਧਕੇਨਮਿਤਅਲਪੰਕਜਮੇਂਕੇ ਦਭੁਇਓ ਏਕਏਕਵਿਸ਼ੇਇਨ
ਪੰਚਨਕੋਮਾਰਿਆ॥ਦੇਸਤੇਮ੍ਰਿਗਦਨਰਪੰਚਨਕੇਵੱਸਪਰੇ

Original with Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਛੁਟਨੇਊਪਾਵਕੋਈਚਾਹੀਏਵਿਚਾਰਿਆ॥੧੫੯॥ ਸਵੱਯਾ॥ ੧੯
ਇਕਕਾਨਦਿਸੇਗਲਤਾਨਅਜਾਨਹਿਰਾਨਫਿਰੇਂਬਿਨਰਾਗਸੁ-
ਨੇਤੇ॥ਮੁਖਗਾਇਬਜਾਇਹਲਾਇਰਹੇਸਿਰਵਾਹਿਸੁਦਾਹਿਦ
ਹੇਨਰਕੇਤੇ॥ਗੁਹਿਕਾਮਦਿਸਾਰਹਜਾਰਗੁਦਾਰਖਵਾਰਫਿਰੇਂ
ਕਹਿਸਾਂਤਨਲੇਤੇ॥ਕਵਿਦੇਸਮ੍ਰਿਗੀਦਨਾਵਿਦਕਾਦਿਵਪਸਿੰਦ
ਕਲੋਂਤਨਕੋਪਨਦੇਤੇ॥੧੬੦॥ਸੁਤਇਕਸਪਰਸਅਧੀਨਭਏਨਿ
ਤਕੋਮਲਪਾਟਨਅੰਗਲਗਾਵੈਂ॥ਤਨਕੋਮਲਅੰਗਅਲਿੰਗ-
ਨਕੇਹਿਤਦੈਖਤ੍ਰਿਯਾਮਨਮੇਤਨੁਢਾਵੈਂ॥ਪਰਖਾਤਮਰੇਗਜ
ਰਾਜਜਿਵੈਂਨਿਤਨਾਰਨਅੰਕਸਸੀਸਰਖਾਵੈਂ॥ਕਵਦੇਸਹਰੀ
ਕਹਿਸਾਂਤਨਪਾਵਤਅੰਤਮਰੇਜਮਲੋਕਸਿਧਾਵੈਂ॥੧੬੧॥ਇ
ਕਰੂਪਦਿਸੇਅੱਪਰੀਨਭਏਨਿਤਸੁੰਦਰਰੂਪਨਿਹਾਰਨਕਾਜਾ॥
ਨਰਨਾਰਸੰਗਪਰੇਇਕਤੋਲਤਨਾਂਹਿਰਗੀਮਨਰੀਰਕਲਾ
ਜਾ॥ਸੁੰਦਰਰੂਪਨਿਹਾਰਤਹੈਂਤਾਂਹਿਧਾਇਲਹੋਇਪਰੋਦਰ
ਦਾਜਾ॥ਕਵਦੇਸਮ੍ਰਿਗੇਸਪਤੰਗਮਸਾਲਧਟੇਤਿਨਪੇਕਛੁ
ਭੂਠਨਸਾਜਾ॥੧੬੨॥ਰਸਹੇਤਫਸੇਜਨਮੀਨਜਿਵੈਂਅਤਸੁੰਦ
ਰਖਿੰਜਨਹਾਥਬਨਾਵੈਂ॥ਰਸਮਿਠਸਲੋਨਖਟੇਕਟਤੀਖਣ
ਕੇਤਕ ਸੈਲਨਭੋਜਨਖਾਵੈਂ॥ਇਕਜਾਇਉਜਾਰਪਰੇਰਬੀਯ
ਰਹਜਾਰਨਜੀਵਨਆਰਖਪਾਵੈਂ॥ਕਵਦੇਸਮ੍ਰਿਗੇਸਨਸੰਤ
ਲਹੇਰਸਨਾਰਸਮੀਨਜਿਵੈਂਤਨੁਢਾਵੈਂ॥੧੬੩॥ਇਕਰੀਧਦਿਸੇ
ਘ੍ਰਿਤਬੀਧਫਸੇਮਤਅੰਧਭਈਨਹਿਸੂਝਤਬੌਰੇ॥ਗਰਫੂਲ
ਨਮਾਂਲਬਿਸਾਲਪਰੇਤਨਚੰਦਨਕੁੰਕਮਧਾਰਤਔਰੇ॥ਧਰ
ਇਤਰਲਾਇਰਿਦੇਹਰਖਾਵਤਭੂਕੈਂਦਭਏਜਿਮਫੂਲਨਭੌਰੇ
॥ਕਵਦੇਸਹਰੀਜਿਸਮਾਹਿਫਸੇਤਾਂਹਿਔਧਦਿਤੋਂਇਮਰੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੦ ਹੁਇਹੈਂਰੋ।੧੬੪॥ ਦੋਹਰਾ।ਸਬਦਆਦਠਗਠਗ।ਤੌਹੈਂਜੀਵ
ਨਅਨਭੁਰਮਾਇ।ਮਿਲੇਵਿਸੇਸੇਮੁਢਜਨਕਤਹੂੰਸਾਂਤਨਪ
ਾਇ।੧੬੫।ਜਿਸਖਿਪਈਧਨਕੋਪਰੇਅਗਨਿ।ਤ੍ਰਿਪਤਨਹੋ
ਤ੍ਰ।ਤਿਸਖਿਪਾ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਭੋਗਕੀਹੋਵਤਅਧਕਉਦੋਤ।੧
੬੬।ਤ੍ਰਿਸਨਾਅਗਨਿਸਾਂਤਕਾਕਾਰਨਅਵਰਨਕੋਇ।ਸ
ਹੋਤਸਾਂਤਸੰਤੋਖਕੀਦਰਖਾਜਬਕੋਹੋਇ।੧੬੭।ਸਾਗਰ
ਤ੍ਰਿਪਤਨਹੋਤਕਬਨਦੀਆਂਪਰੇਹਜਾਰ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਤ੍ਰਿਯਾਨ
ਸਾਂਤਤਿਮਬਿਨਸੰਤੋਖਭਤਾਰ।੧੬੮॥ ਚੰਦ੍ਰਸਾਂਛੰਦ।
ਤ੍ਰਿਸਨਾਪਾਪਨਸਬਰਨਆਵੈਅਰਬਖਰਬਧਨਪਾਏ।ਤ੍ਰਿ-
ਸਨਾਡਾਇਣਿਕਾਢਕਲੇਜੇਬਡੇਬਡੇਚੁਣਖਾਏ।ਪੇਟਸਮੁੰਦ
ਰਭੁਰੇਨਾਇਸਕਾਚੌਦਸਲੋਕਾਂਖਾਵੈ।ਦੇਸਰਾਜਜੇਹਪਾਪਣ
ਤ੍ਰਿਸਨਾਫਿਰਭੀਜੀਭਾਹਿਲਾਵੈ।੧੬੯।ਤ੍ਰਿਸਨਾਕਾਰੀਰਾਤ
ਰਾਖਸੀਦੈਰਤਬਦਨਪਸਾਰੈ।ਖਾਂਉਂਖਾਂਉਂਕਰੇਰੈਨਦਿਨਸੰ
ਤਨਾਇਸਹਤੁਜਾਰੀ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਕਾਣਿਜਾਣਭੂਤਨੀਆਇਕਿ
ਸੇਜਨਲਾਗੀ।ਪਕਨੂੰਤਿਸੇਭੁਰਮਾਇਜਾਤਾਂਹਿਸੱਤਬੁੱਧ
ਸੁਤਭਾਗੀ।੧੭੦।ਨਿਰਧਨਧਨੀਰੰਕਅਰਰਾਜਾ।ਜਿਸ
ਉਰਕਰਤਬਸੇਰਾ।ਦਲਛਲਝੂਠਪਖੰਡਕਰੇਨਿਤਜੋਤ੍ਰਿਸ
ਨਾਕਾਚੇਰਾ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਅਗਨਜਲੇਜਿਸਠਾਹਰਕਹਾਂਸਾਂਤ
ਬਿਖਫੂਲੇ।ਚੌਦਸਲੋਕਰਾਜਪਨਪਾਏ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਇਹੇਨਮੂਲੇ
॥੧੭੧॥ਸੰਤੋਖੀਜਨਸਾਂਤਸੁਰਸਰੀਬੈਠੇਪੈਰਪਸਾਰੇ।ਜ
ਬਾਲਾਭੁਚਨੂੰਉਚਮੇਰਪਰਸਭੁਕੀਤਰਫਨਿਹਾਰੇ।ਤ੍ਰਿਸਨ
ਦਾਵਾਅਗਨਜਗਤਮੇਂਦਸਾਦਿਸਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਲਾਗੀ।ਭੋਗ
ਰਾਹਿਸਰਬਜਨ.ਜਾਲੇਬਚੇਕੋਊਵਡਭਾਗੀ।੧੭੨।ਸ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤ੍ਰਿਸਨਕਰਕਰਮਰੇਮੂੜਜਨ ਹਾਥਨਹੀਕਛੁਆਵੈ।ਜੋ
ਜੈਸੀਆਬਨੇਤਿਸੀਪਰਭੁਸੁਹੋਰੋਜਾਥਿਤਾਵੈ।ਭੋਗੀਜਨ
ਪਰਭੋਗਚਾਹਿਮਨ ਹਾਇਹਾਇਕਰਮਰਹੈਂ।ਬਿਨਾਵਿਚ
ਰਅਮੋਲਕਯਾਤਨ ਭੋਗਜੂਪਮੇਮਰਹੈਂ।੧੭੩॥
ਦੋਹਰਾ। ਜਬਾਸੁਕਤ ਉਦਮਕਰੋਜਬਾਲਭੁਪਨ
ਪਾਇ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਾਵਾਅਗਨਤਬ ਬੁਝੈਨਰੰਚ ਜਲਾਇ
॥੧੭੪॥ਜਾਂਲਗਸਰਤਾਧਰਨਪਰ ਸਭੁਸਿੰਧਮੇਜਾਤ
ਸਾਗਰਕਾਹੂਕੀਕਬੀਚਾਹਿਨਰੇਚਰਖਾਤ।੧੭੫॥
ਜੋਆਵਤਤਿਸ ਓਰਚਲ ਅਪਨੇਮਾਂਹਿਸਮਾਇ।ਨਹਿ
ਰਾਖਨਕੇਜੋਗਜੋ ਤਜਾਗਤਸਾਹਿਜਸੁਭਾਇ।੧੭੬॥
ਕਾਮਅਰਤਕਜੀਵਸਭੁ ਦੇਵਤ ਬਾਹਿਰਾਨਿਕਾਰ।ਅਪ
ਨੀਮਾਹਿਮਾਮੋਰਹੇ ਗਾਹਿਰਗੰਭੀਰਅਪਾਰ।੧੭੭॥
ਤੈਸੇਹੀਵਿਦ੍ਵਾਨਕੇ ਹੈਮਤਅਗਾਮਅਗਾਹਿ।ਤਾਮਤ
ਸਾਗਰਕੀਕਬੀਲਹੇਨਲਘੁਮਤਬਾਹਿ।੧੭੮॥ਤੁੰ
ਤੇਸੁਤਹੁਸਿਆਰਹੋ ਚਲੋਜਗਤਬਨਮਾਹਿ।ਸੁਬਦਅ
ਦਠਗਪਾਂਚਕੇ ਬਸਮੋਪਰੀਯੋਨਾਹਿਂ।੧੭੯॥ਬਹੁ
ਬਿਧਲੋਭਦਿਖਾਇਜਨ ਅਪਨੇਵਸਕਰਲੇਤ।ਬੁਧਵਨ
ਤੁਮਸਾਰਖੇਇਨਸੋਂਕਰਤਨਹੇਤ।੧੮੦॥ ।ਚੌਪਈ।
ਜਿਉਂਮੱਖੀਮਾਖੀਪਰਆਈ।ਮਧਰਸ੍ਵਾਦਜਬਲੋਭੁਲੁ
ਭਾਈ।ਦਾਂਤਲਗਾਇਚਹੋਊ ਤੁਜਾਵੈ।ਅਤਯਾਭੀਤਰ
ਆਪਫਸਾਵੈ।੧੮੧॥ਜਿਉਂਜਿਉਂਛੂਟਨਜਤਨਕਮਾ
ਵਤ।ਅਧਕਅਧਕਤਾਮੇਗਡਜਾਵਤ।ਇਨਨੀਚਨ
ਕੋਇਹੀਸੁਭਾਇ।ਇਨਸੋਪਰਸੇਂਲੇਤਫਸਾਇ।੧੮੨

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨ ॥ਜੋਜਨਇਨਕੀਓਰਗਨਿਹਾਰੇ॥ਫਿਰਕਾਂਹਿਜਾਵਨਆਸਨ
ਧਾਰੇ॥ਦੀਪਪਤੰਗਜੁਗਤਾਦਿਖਲਾਈ॥ਦੀਪਸਮਾਨ
ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੇਭੁਖਭਾਈ॥੧੬੩॥ਜਿਉਂਸੂਯਾਨਲਨੀਪਰਬਠੇ
॥ਔਰਠੌਰਜਾਵਨਤੇਰਹੇ॥ਜਿਉਂਭੁਲਬੁਲਕਾਂਪੇਪਰ
ਆਈ॥ਛੁਟੇਪੰਖਾਫਿਰਉਡਨਨੀਜਾਈ॥੧੬੪॥ਦੇਖ
ਚੋਗਾਪੰਛਿਜਿਮਆਵੰਹਿ॥ਜਾਲਮਾਂਹਿਪਰਆਪਬੰਧਾਵ
ਹਿ॥ਤਿਉਂਭੋਗਨਸੁਖਰੂਪਨਿਹਾਰੀ॥ਫਸਕਰਜੀਵਲਹਿ
ਤਦੁਖਭਾਰੀ॥੧੬੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ਪਾਂਚਲੁਟੇਰੇਫਿਰ
ਤੈਂ ਕਾਮਆਦਬਲਵਾਨ॥ਤਿਨਤੇਬਚਨੇਕੇਲੀਏ ਕਰੋ
ਜਤਨਮਹਾਨ॥੧੬੬॥ਜਵਨਅਕੇਲੋਜਾਤਹੈ ਯਾਬਨ
ਗਹਿਬਰਬੀਚ॥ਤਿਸੇਨਜਾਵਨਦੇਤਕਾਂਹਿ ਲੂਟਲੇਤਯਹਿ
ਨੀਚ॥੧੬੭॥ਚਲਤਕਾਫਲੇਸੰਗਮਿਲ ਧਨਖਬਾਣਕ
ਰਧਾਰ॥ਮਿਲਉਤਮਸੰਗਤਪਢੇ ਵਿਦਯਾਸਾਹਿਤਾਵਿਚਾਰ
॥੧੬੮॥ ॥ਕਬਿਤ੍ਤ॥ਫਿਰੇਬਨਪਾਂਚੂਸੁਤਤਾਂਤੇਗੁਸਿਯ
ਰਹੋ ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਲੋਭਮੋਹ ਚਾਰਜੇਬਤਾਏਹੈਂ॥ਪੰਚਮੋਹੰਕਾ
ਰਇਨਬੀਚ ਸੂਰਵਾਰਜਾਨ ਜਹਾਂਪਰੇਜਾਇ ਤਹਾਂਖਾਂਕਲੇ
ਉਡਾਏਹੈਂ॥ਏਕਜਹਾਂਜਾਏ ਤਹਾਂਸਾਰੀਪਾਂਚੂਆਵੇਚਲਕਾ
ਗਨਮਾਨਏਕਦੂਸਰੇਬੁਲਾਏਹੈਂ॥ਏਸਤੇਮੁਗਿਦ ਬਚੇ
ਜੋਪਾਂਚੂਰਬੀਰਕੋਊ ਸੰਗਤਮਹਤਜਨ ਕੋਟਨੇਬਸਾਏਹੈਂ॥
੧੬੯॥ਜਾਂਕੋਨਾਮਕਾਮਸਮਪਾਰਥਧਨੁਸਧਾਰੀ ਮਾਰੇ
ਜਿਸੇਬਾਣਤਿਸੇਆਗਾਜਿਉਂਜਰਾਇਹੈ॥ਕਾਮਕੋਪ੍ਰਤਸੁਜ
ਨ ਸੁਕ੍ਰਮਨਗਯਾਉਤਾਂ ਸਭੀਲਾਜਮਾਨਮਤਪੂਰਾਜਿਉ
ਉਡਾਇਹੈ॥ਦੂਜੋਭਾਈਕ੍ਰੋਧਕਰੇ ਆਇਕੈਪ੍ਰਤਸਜਾਂ ਜਰੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅੰਗਅੰਗਪ੍ਰਲੇਆਗਜਿਉਂ,ਕਿਸਾਇਹੈ।।ਦੇਸਰਾਜਕ੍ਰੋਧਜਬ
ਆਪਣੇਅਧਾਰਦਹੇ ਔਰੋਢਿਗਆਦੇਕੋਊ ਤਾਂਹਿਕਿਉਂਬ
ਰਾਇਹੈ।੧੯੦॥ਜਾਂਹਿਕੇਰਿਦੇਮਞਾਰਲੋਭੁਕੇ ਅਦੇਸ਼ਹੋਤ
ਭੂਤਕੇਅਦੇਸ਼ਜਮਬਾਦਰੇਬਣਾਉਂਦਾ।ਨਾਕਮੇਨਕੋਲਤਾਰ
ਆਪਣੇਅਧੀਨਕਰਰੀਛਕੇਜਮਾਨ ਦ੍ਵਾਰਦ੍ਵਾਰਲੇਨਚਾਉਂਦਾ
।ਲੋਭਕੇਮਹੱਤਨਛਪਾਨੇਕਰੀਠੋਰਮਾਹਿਲੋਭਕੇਅਧੀਨਜੀ
ਦਸਾਰੇਦੁੱਖਪਾਉਂਦਾ।ਦੇਸਤੋਅਗਿਆਦਜਨਮੋਹਕੇਅਧੀਨ
ਹੋਇਰੋਇਰੋਇਪੀਟਪੀਟਹਾਲਕੋਦਿਖਾਉਂਦਾ।੧੯੧॥
ਸੋਰਠਾ॥ਬਡੋਭੂਤਹਿਕਾਰਾਇਨਚਾਰੋਂਕੇਬੀਚਮੈ।ਸਕਲਭੂਦ
ਨਸਰਦਾਰ ਨਿਜਸਮਲਖੇਨਔਰਕੋ।੧੯੨॥ਅਹੰਦੇਹਅ
ਭਮਾਨ ਜਬੀਪ੍ਰਿਥਮਪ੍ਰਾਨੀਧਰੇ।ਕਰਤਾਭੁਗਤਾਮਾਨਲੇਹੁਦੁ-
ਖਜਨਮਾਦਬਹੁ।੧੯੩॥ ਚੌਪਈ॥ ਅਹੰਤਾਕਰਮ
ਮਤਾਪੁਨਧਾਰੇ।ਰਾਗਦ੍ਵੈਖਤਾਂਤੇਵਿਸਥਾਰੇ।ਗ੍ਰਹਿਣਤਜਾ
ਗਤਿਸਤੇਪੁਨਹੋਈ।ਤੇਦਬੁਧਉਪਜਾਵਤਸੋਈ।੧੯੪।
।ਤੇਦਬੁਧਅਗਿਆਨਉਪਾਵੈ।ਸਭਅਨਰਥਾਇਸਕਰਜਨ
ਪਾਵੈ।ਕਰੇਕੁਸੰਗਨਰਕਮੇਜਾਈ।ਕਰਸੁਭਸੰਗਤਸ੍ਵਰ
ਗਸਿਧਾਈ।੧੯੫।ਤਾਂਤੇਸੋਮਕੁਸੰਗਤਿਆਗੋ।ਸੁਭਸੰ
ਗਤਮੈਨਿਸਦਿਨਲਾਗੋ।ਦੁਰਜਨਸੰਗਸਰਬਦੁਖਦਾਤਾ
।ਸਭਅਨਰਥਜਨਇਸਕਰਪਾਤਾ।੧੯੬।ਕਾਰੇਬਾਸ
ਨਪਰਸੇਜੋਊ।ਦਾਗਅਵੱਸਲਗਾਵਤਸੋਊ।ਸਭਕੁਮ
ਤਦੁਰਜਨਸਿਖਲਾਈ।ਨੀਚਨਸੰਗਨੀਚਪਦਪਾਈ।
੧੯੭।ਦੁਸ੍ਟਸਿਖਾਵਤਸਰਬਅਨੀਤੀ।ਸਾਧੇਦੁੱਖਾਂਤਿਨਸੇਂ
ਕਰਪ੍ਰੀਤੀ।ਸਭਤੇਅਧਕਦੁਸ੍ਟਕਹਿਲਾਈ।ਦਿਸ਼ੇਚਾਹਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੪ ਮਨਜਾਂਹਿਤਪਾਈ॥੧੯੯॥ਅਗਨਅੰਗਾਰਹਤੇਜਨਕੋਊ
॥ਤਿਸਕਰਐਸੋਦੂਖਨਹਿਹੋਊ॥ਤਿਸੀਅਗਨਮੇਲੋਹ
ਤਪਾਵੈ॥ਲਗੇਅਲਪਕਰਜਖਮਦਿਖਾਵੈ॥੧੯੯॥ਜ
ਸਰਪਸਿੰਘਮੁਖਨਿਰਭੈਪਰੀਏ॥ਬ੍ਰਿਤਾਸਿੰਧਮਰਨੋਨਹਿ
ਡਰੀਏ॥ਚਢਗਿਰਗਿਰਕਰਪ੍ਰਾਣਤਜਾਈ॥ਜਰੇਅਗਨ
ਬਿਖਫਾਸੀਖਾਈ॥੨੦੦॥ਕਾਸ਼ੀਛੋਰਮਰੇਮਗਹਰਮੈ॥
ਤਜੇਪ੍ਰਾਣਸੁਪਰਨਕੇਘਰਮੈ॥ਜੇਹਸਭੁਦੁਰਗਤਵੇਦ
ਬਤਾਈ॥ਇਨਮੈਅਰਨਰਨਰਕਸਿਧਾਈ॥੨੦੧॥ਜ
ਭੋਗਪਾਪਫਿਰਨਰਤਨਪਾਵਤ॥ਕਰਕੁਸੰਗਜੋਈਨ-
ਰਕੇਜਾਵਤ॥ਅਸਪਾਪੀਨਿਕਸਤਕਬਨਾਹੀ॥ਕਲ
ਪਕਲਪਦੂਖਭੋਗਤਤਾਂਹੀ॥੨੦੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਤਾਂਤੇਤਜੋਕੁਸੰਗਸੁਤ ਸੁਭਸੰਗਤਕੋਪਾਇ॥ਸੰਗਤਤੇ
ਬੇਸਿੰਧਮੇ ਸੰਗਤਪਾਰਲਗਾਇ॥੨੦੩॥ਵਿਛਜਹਾ
ਜਕੋਪਾਇਜਨ ਸਿੰਧਪਾਰਹੋਜਾਤ॥ਛੂਟੇਬਿਚਧਜ-
ਹਾਜਚਢ ਕਬੀਪਾਰਨਹਿਪਾਤ॥੨੦੪॥ਭੂਪਤਸੰ
ਗਤਏਕਛਿਨ ਕੋਟਦਾਰਿਦਰਖੋਇ॥ਚੋਰਸੰਗਬੇ
ਠਨਹੁਤੇ ਕੈਦਏਕਦਿਨਹੋਇ॥੨੦੫॥ਮਿਟੇਤਪਤਸ
ਰਪਾਦਕੀ ਚੰਦਨਕੇਸੰਗਲਾਗ॥ਵਹੀਵਾਂਸਸੰਗਤਕ
ਰੇਜਰੇਨਿਕਸਕਰਆਗ॥੨੦੬॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀ
॥ ॥ਬਲਵਨਜਾਨਅਹਾਨਪਾਂਚੋਗਜਾਨਾਏਦ੍ਵੈਜੋਕਹੇ॥
ਸਭੁਖੇਚਾਲਿਜਾਨਜਟੱਰਮਨਕੇ ਜੀਵਾਇਨਸੰਗਦੂਖਲਹੇ
॥ਜਿਮਬਾਂਧਮਤਰਾਜਰਾਜਕਦਲੀਖੰਡਿਦੇਸਾਦੇਸਕੇ
ਚਲੇ॥ਕਰਖੰਡਖੰਡਸੁਟੰਡਲੇਵਤਜੀਵਾਤਿਆਇਦੁਨ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਛੂਲੋ॥੨੦੭॥ਗਹਿਓਟਕੈਟਨੇਚੋਟ ਇਨਕੀਤੋਹਿਲਾਗਨਪਾ ੨੫
ਈਹੈ॥ਇਛਜੋਗਉਤਮਪੁਰਸ਼ੁਕੋਸੁਤਦੂਰਗਏਕੰਬਤਾਇਹੈ॥
ਨਿਤਧਾਰਟੇਟਵਿਚਾਰਸੈਂਨਾਯਾਂਹਿਦੂਰਨਿਵਾਰੀਯੋ॥ਬਨ
ਆਗਲਾਗਸੁਭ੍ਰਾਗਪੈਠਤਰੀਗਾਤਿਅਨਿਰਧਾਰੀਯੋ॥
੨੦੮॥ਤਨਭੂਲਕੋਰਥਟੇਰਭ੍ਰਾਖਤਅਤਮਾਰਬਦਾਨਹੈ॥
ਗਣਜਾਣਾਈਢੇਅੱਜੈਹੈਂਅਨਤੋਰਠੋਰਟਖੰਨਹੈ॥ਤਾਂਹਿਸਾ
ਰਥੀਲਖਭੂੰਪਕੈ॥ਗਾਵਿਸੇਜਹਾਂਜਿਧਾਇਹੈ॥ਬਲਵਾਨ
ਜੋਰਬਟੰਨਘੋੜੇਰੋਕਪੰਥਚਲਾਇਹੈ॥੨੦੯॥ਬਲਖੀ
ਨਵਿਦ੍ਯਾਗੀਨਜੈਸੇਅੱਸੋਰੋਕਨਸਾਕਹੈਂ॥ਨਿਜਸੈਜਚਾ
ਲਤਦੁਸੱਟਘੋੜੇਪੰਥਓਰਨਤਾਕਹੈ॥ਨਿਜਸਹਿਤਬਨਕ
ਹਿਜਾਇਕਰਰਥਖੰਡਭੂਹੇਤੁਰਗੀ॥ਜਾਂਹਿਰੋਕਾਨਿਜਵੱਸਅੱ
ਸਰਾਖੇਸੁਧੀਯਾਂਮਧਪਾਰਹੀ॥੨੧੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥
ਬਲਵਿਚਾਰਭੂਪਹੀਨਮਨਲਗਾਮਖੈਂਚੀਨਹੀ॥ਵਿਸੇ
ਪੰਥਅਤਦੀਨਭ੍ਰਾਇਯੋਗਜਿਵਰਕੁੱਲਜਨ॥੨੧੧॥
ਸਮਦਅਵਗਉਦਾਰਬਲਵਿਚਾਰਸੁਤਖੈਂਚਣੋ॥ਚਾਬ
ਕਵਸਤਾਂਵਿਚਾਰਫਟਕਾਰੇਸੁਪੇਕਰੋ॥੨੧੨॥ਦੂਰਗਅ
ਵਿਖਮਪਗਵਿਖੇਪੰਥਦਾਰੁਣਮਹਾਂਕਰਅਪਨੇਅਨੁਸ
ਰਇਨਕੋਰੋਕਚਲਾਵਣੋ॥੨੧੩॥ਸਾਮਾਨਦਤਨਬੀ
ਰਸਾਤਵਜਸਨਾਂਪਤਬਲਧਰੋ॥ਛਸੇਨੀਚਾਇਸਕੀਰ
ਨਿਕਸਨਕੋਮਾਰਗਨਹੀ॥੨੧੪॥ ॥ਕਬੂਕਾਛੰਦਾ॥
ਸੂਪਮਦਆਸਪੁਨਜੀਵਹਿਸਾਕਰੇਂਦੇਸਦਾਚੋਰਪਰਨਾਰ
ਪ੍ਰੀਤ॥ਜੈਨਾਇਨਮਾਤ੍ਰਸੇਏਕਦਸਮੇਭੁਇਯੋਤਾਸਨਰ
ਦੇਹਯੋਹਹਾਰਦੀਤੀ॥ਜੈਨਸੇਛੋਗਇਨਧੀਰਧਰਪਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੬ ਚਰੇਂਤ੍ਰਾਸਨਰ ਰੇਹਫਲਸਾਰਪਾਏ॥ਧਰਮਪ੍ਰਨਾਮਰਥਕ੍ਰ
ਨਕਾਮਮੁਕਤੀਲਹੇ ਤਾਸਕੇਦਰਸਜਨਪਾਪਜਾਏ॥੨੧੫
ਜੂਪਕੇਸੰਗਦੂਖਪੰਚਪਾਂਤੋਪਖੋ ਬਰਖਦਸਤੀਨਥਨਖ
ਸਕੀਨਾ॥ਅਪਕਦੂਖਤਾਂਹਿਸੇਪ੍ਰਤਕੈਰਦਲਜੋ ਜਾਂਹਿ
ਸਰਬੀਸਨਿਜਹਾਰਦੀਨਾ॥ਦੂਖਅਦਪਾਨਸੈਂਬਹੁਤਲੋਕ
ਨਪਿਖੋ ਜਾਂਦਦਨਸਰਬਸੈਂਅਪਕਪਾਇਯੋ॥ਜਾਇਪਕ
ਤ੍ਰਾਸਅਦਪਾਂਨਕਰਖਪੇਸਭ ਧਰਨਪਰਬੀਜਨਾਂਹਿ ਤਾਂਹਿ
ਰਖਾਇਯੋ॥੨੧੬॥ਮਾਸਕੇਂਦਿਯਸਨਜਨਕੇਤਪਰਪਰ
ਮਰੇਭੂਪਬਹੁਇਯੋ॥ਇਕਗਾਥਗਾਈ॥ਜੀਵਹਿਸਾਂਝੀਏਭੂਪ
ਪ੍ਰੀਖਤਗਏ ਸਰਪਕੇਤ੍ਰਸਨਸੈਂਅੰਤਪਾਈ॥ਦੇਸਦਾਸੰਗ
ਦੂਖਹੋਤਕੇਤੇਜਨੇ ਕੌਨਗਨਤੀਕੀਏ ਅੰਤਪਾਏ॥ਕਾਮਕੇਬਾ
ਣਸੈਮਾਰਕ੍ਰੀਚਕਹੇ ਪ੍ਰਰਦਾਹਾਲਨਾਂਹਿਕਹੋਜਾਏ॥
੨੧੭॥ਚੋਰਕੇਕਰਮਬਹੁਜੇਲਖਾਨੇਭਰੇ ਇਸੀਸੇਂਭੂਪਸ਼ਿ
ਵਾਮਿਰਤਪਾਈ॥ਨਾਰਪਰਪ੍ਰੀਤਸਰਬੀਸਰਾਂਦਨਾਤੋ
ਹੇਮਕੀਲਿਕਜਾਂਹਿਸਿਧਖਾਈ॥ਜਾਸਕੇਤੁੱਲਧਰਨਾਹਿ
ਦੂਸਰਬਲੀ ਦੇਵਦਾਨਵਜਿਸੇਆਨਮਾਨੋ॥ਕੀਸਕੀਨੈ
ਜਨੇਮਾਂਸਦਾਹਿ ਸਰਲੀਯੋ ਬਾਤਪਰਸਿੱਧ ਸਭਲੋਕਜਾਨੇ
॥੨੧੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਰਨਾਰੀਦ੍ਰਿਸਟੀਪਰੇਧ
ਖੋਨਪ੍ਰੀਤਲਗਾਇ॥ਤ੍ਰਿਯਾਅੰਗਭੂਖਨਬਸਨ ਦੇਖਕਾ
ਮਉਪਜਾਇ॥੨੧੯॥ ॥ਕ੍ਰਿਤੁਲੀਯਾਛੰਦ॥ ॥
ਦੇਖੋਪਰਤ੍ਰਿਯਾਜਬੇ ਨਾਂਹਿਦੇਖੋਮਨਲਾਇ॥ਸੁੰਦਰਰੂਪ
ਨਿਹਾਰਸੁਤ ਕਬੀਨਮਨਹਰਖਾਇ॥ਕਬੀਨਮਨਹਰ
ਖਾਇਏਸਤਿਸਮਾਂਹਿਵਿਚਾਰੋ॥ਹੋਇਕੈਛਾਤ੍ਰਿਆਸੰਗ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਵ੍ਯਕਨਾਂਹਿਕਬੀਓਤ੍ਰਿਹੋ।ਦੇਸਰਾਜਮਨਮਾਂਹਿਲ੍ਯਾਭ੍ਰਤਜਾਨੀ
ਪੇਖੋ।ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਬ੍ਰਿਤਜਾਇਜਬੀ।ਦ੍ਰਿਗਨਾਰੀਦੇਖੋ।
੨੨੦।।ਐਸੇਭ੍ਰਾਖਤਸੁਰਤਮੈਬ੍ਰਹਮਚਰਯਕੋਰੂਪ।।ਐਥਨਅ
ਸਪ੍ਰਕਾਰਜੋਤਜਜਾਨਦੁਖਰੂਪ।ਤਜੈਜਾਨਦੁਖਰੂਪਨਾਰਯ
ਰਸ੍ਰਦ੍ਰਟਕਰਨੀ।ਪ੍ਰਨਸਿਮਰਨਪਰਸੈਸ।ਚਿਤਵਨ ਮਨ
ਤੇਹਰਨੀ।ਕਰਨੀਬਾਤ੍ਰਾਇਕੈਤ ਨੀਤ।ਦ੍ਰਿੜਪ੍ਰਾਪਤਤੈਸੇ।
ਸਪਤਮਾਹੈਪਰਯਤਨ ਅਸ਼ਮੇਪ੍ਰਾਪਤਐਸੇ।।੨੨੧॥
ਦੇਖੋਨਿਜਨਾਰੀਬਿਨ ਐਰਤ੍ਰਿਯਾਕੋਰੂਪ।ਨਿਜਆਰੂਤੇ
ਸ੍ਰਿੰਪਕੇਜਾਨੇਮਾਤਸਰੂਪ।ਜਾਨੇਮਾਤ ਸਰੂਪਉਮਰਸਮ
ਜਿਸਕੀਪਾਵੈ।ਭ੍ਰਗਨੀਸਮਸਰਤਾਂਹਿ ਭ੍ਰਾਤਨਿਜਮਨਮੇ
ਲ੍ਯਾਵੈ।ਦੇਸਰਾਜਨਿਜਨੂੰਨਵੈਸਤ੍ਰਅ।ਜਿਸਕੀਪੇਖੋਨਿ
ਜਕੰਨ੍ਯਾਸਮਰੂਪਤਸਉਰਅੰਤਰਦੇਖੋ।।੨੨੨।।ਰਾਐਸਅ
ਕਰਦ੍ਰਿੰਸ੍ਰਕੋਪਿਖੋਨਾਇਤਉੜਓਰਾ।ਧਨਾਦਿੰਯਾਬਲਰੂਪ
ਗੁਣਨਾਂਹਿਭ੍ਰਾਖੋਮੁਖਮੋਰਾ।ਨਾਂਹਿਭ੍ਰਾਖੋਮੁਖਮੋਰਸਰਬਸ਼ੀਲ
ਰਕੇਜਾਨੋ।ਨਿੰਨਆਪਤੇਔਰਦੇਖਮੁਖਗਰਬਨਭ੍ਰਾਨੋ।ਦੇ
ਸਰਾਜਮੁਖਵਾਕਝੂਠਕਹੀਕਾ।ਨਭ੍ਰਾਖੋ।ਕਰੀਪ੍ਰਤੱਗਜ ੦
ਜੈਨਤਾਂਹਿਪਾਲਨਮਨਰਾਖੋ।।੨੨੩।। ।ਦੋਹਰਾ।
ਸਤਵਾਦੀਜੇਤੇਭ੍ਰਏ ਕਰਪ੍ਰਣਕੀਨੇਨਗਨਾ।ਧਰਮਰ ੦
ਖਣੇਹੇਤਤਨਤ੍ਰਾਗੇਜੇਭ੍ਰਕਸਮਾਨ।।੨੨੪।।ਜਾਂਕੀਬੋ
ਲੀਕੋ।ਦ੍ਰਿਖੇਨਾਂਹਿਕਾਹੂੰਦ੍ਰਿਸ਼।ਸਾਸ਼੍ਤ੍ਰਨਾਂਹਿਤਿਸਤੇਦੂਰ
ਹਿ ਨਾਂਹਿਸਾਜਨਕਛੂਆਸਾ।।੨੨੫।।ਤ੍ਰਾਂਤੇਸੁਤਤ੍ਰਮਨੇ
ਪਠੇਬਹੁਪੂਰਬਇਤਿਹਾਸਾ।ਤਨਤਜਤਜੋਨਪਰਮਾਸਿ
ਨਕੀਯੋਸੁਰਗਮੇਬਾਸਾ।।੨੨੬।। ।ਸਵੱਯਾ ਮਾਤ੍ਰਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੮ ।ਹਰੀਚੰਦਭੂਪਠਕੀਗਾਥਾਸੁਣਅਤਾਦਿਸਮੇਮਨਉਪਜਾਈ
।ਧਰਮਹੇਤਸਭਰਾਜਭਾਗਤਜ ਦਿਕਨੈਅੰਤਸੁਪਚਨ
ਗ੍ਰਹਿਜਾਈ।ਬਲਰਾਜੇਕੀਬਾਤ ਸੋਚਸੁਤ ਛਲਓਜਾ
ਇਬਾਦਨਭਗਾਦਾਨਾਦੀਏ ਲੋਕਤੀਨੇਜੁਗਪਦਮੇਅ
ਧੀਸੋਦੀਨੋਤਨਦਾਨਾ।੨੨੭।ਦਸਰਥਭੂਪਦਾਕਨਾਂਹ
ਹਾਸੋ ਰਾਮਾਦਿਯੋਗਤਜੇਨਿਜਪ੍ਰਾਣਾਰਾਂਮਰਾਏਸੋਤੁ
ਸੁਤਬਨਮੇ ਦਸਰਥਕੀਨੇਸੁਰਗਪਿਆਨਾ।ਪਿਤਾਦ
ਕਪਾਲਨਹਿਤਰਘੁਵਰ ਚੌਦਸਬਰਖਕਟਓਬਨ
ਬਾਸਾ।ਸਹੇਕਲੇਸ਼ਅਨਕਾਦਿਪਬਨਮੇ ਪਿਤਆਗਜ਼
ਪਾਲਨਕੀਆਸਾ।੨੨੮।ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਾਕਿਜਦਾਕਸੱਤ
ਹਿਤ ਲਛਮਨਸੀਸਕਟਓਨਿਜਹਾਥਾ।ਭ੍ਰਾਤਬਚਨਪ
ਲਨਹਿਤਲਛਮਨ ਖੜਗਧਾਰਨਿਅਪਨੇਕਰਸਾਥਾ
।ਗਏਭ੍ਰਾਤਜਾਂਹਿਪ੍ਰਾਣਪ੍ਰਿਯਾਮੁਣ੍ਹਕਰੇਂਗਮਨਹਮਭੀ
ਤਾਂਹਿਆਜਾ।ਭ੍ਰਾਤਾਵਿਯੋਗਸਹਓਨਹੀਇਕਦਿਨ ਸਰ
ਜੂਮਗਨਭਏਮਹਾਰਾਜਾ।੨੨੯।ਰਿਖੀਦਧੀਚੰਦੂਦ
ਕਮਤਕਾਰਣਮਘਵਾਸੇਂਸਿਰਲੀਯੋਕਟਾਈ।ਮਿਲ
ਸਭਦੇਵਮਾਂਗਨੇਆਏ ਤਬਨਿਜਹਾਡਦਏਚਿਰਵਾਈ
।ਪਾਂਡਵਭ੍ਰਾਤਪੰਚਸੁਤਜਗਮੇ ਪਾਲਓਧਰਮਅਧਕਹਿ
ਤਧਾਰਾ।ਦਾਕਊਨਾਂਹਿਕੀਨ ਕਾਲਕਾਂਹਿ ਗਰੇਅੰਤ
ਸਭਹੀਹਿਮਧਾਰਾ।੨੩੦।ਪਤਾਬਿਧਭਏਕੋਟਸੁਤਜ
ਗਮੇਤਜੇਪ੍ਰਾਣਪ੍ਰਣਤਜਾਗਯੋਨਾਂਹਿ।ਦਹੀਲੇਤਯਸੱ
ਯਾਂਜਗਭੀਤਰ ਅੰਤਫੇਰਤਨਸੁਰਪੁਰਜਾਂਹਿ।ਪ੍ਰਬ
ਮਦਾਕਸੁਤਕਹੇਸੋਚਉਰ ਕਰਓਬਹੁਰਪਾਲਨਕਰਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤ੍ਰਾਸਲਹੈਮਾਨਸੁਖਣੋਗਜਗਤਮੈਮਿਲੇਅੰਤਸੁਰਪੁਰਦਿ ੨੯
ਖਜਾਤ੍ਰਾ।੨੩੧।ਦ੍ਵਾ।ਪਰਮਕੋਮੂਲਲਖੋਸੁਤ ਮੂਲਪ
ਪਜਾਨੋਹੈਕਾਰ।ਤਜਹੈਕਾਰਦਾਇਯਾਮਨਰਾਖੈ ਸਰ
ਬਪਰਮਕੋਬੀਜਨਿਹਾਰ।ਪਸੂਬਿਰਪਥ ਲਕਤਨ
ਲੀਏਕਰੋਦਾਇਯਾਮਨਪ੍ਰੀਤਲਗਾਇ।ਪਰਸ੍ਵਰਬਸਿ
ਤਨਸੁਭਸੇਵਾ ਕੀਜੇਤਨਮਨਧਨਕੋਲਾਇ।੨੩੨।
।ਸੋਰਠਾ। ।ਤਾਤਨੀਤਉਰਧਾਰ ਸੁਭਮਾਰਗਨਿ
ਸਦਿਨਚਲੋ।ਤਜਅਨੀਤਬਿਵਹਾਰ ਇਤਉਤਮੈਸੁਖ
ਜਸਲਹੋ।੨੩੩। ।ਸੂਲਣਛੰਦ। ।ਧਰੀਨੈ
ਤਜੈਰਾਮਭ੍ਰਾਤਾਨਕੇਸੰਗਮੈਭ੍ਰਾਤਤਾਂਕੇਭੁਏਦਾਸਸਾਰੇ।
ਜਬੀਰਾਮਸੀਤਾਬਨੋਗੇਨਕੀਨੋਤਬੀਸੰਗਧਾਏ ਸਭੀ
ਭ੍ਰਾਤਪਜਾਰੇ।ਇਸੀਹੇਤਸੋਂਰਾਮਭੀਦੇਖਜੀਵੈਂਤਿਨੇਪ੍ਰਾ
ਣਕੇਤੁੱਲਲੈਭ੍ਰਾਤਰਾਖੇ।ਕਰੈਰਾਜਕੇਕਾਜਲੈਨੀਤਸਾਰੇ
ਭੁਲੇਨੀਤਕੋਸਾਰਵਿਦ੍ਵਾਨਭਾਖੇ।੨੩੪।ਇਸੀਨੀਤਸੋ
ਪੰਡਕੇਪੁਤਪਾਂਚੋ ਬਲੀ ਆਪਮੈਂਭ੍ਰਾਤਕੇਪ੍ਰੇਮਭਾਰੀ।ਬਡੇ
ਭ੍ਰਾਤਨੇਜੂਪਮੈਹਾਰਦੀਨੋ ਸਭੀਰਾਜਔਭਾਗਜੋ ਸੁਖਕਾਰੀ
।ਗਏਛੋਡਕੇਸੰਗਹੀਸੁਖਸੰਸਾਰਕੇਭ੍ਰਾਤਕੇਛੋਡਣੇਨਾਹਿ
ਭਾਇਯੋ।ਤ੍ਰਿਯਾਦ੍ਰੋਪਤੀਨੀਤਕੇਧਾਰਤਾਂਸੋਂਗਏਹੀਨੀਤ
ਕੇਪੁੰਨਸੋਰਾਜਪਾਇਯੋ।੨੩੫।ਧਿਯੋਨੀਤਕੇਛੋਡ
ਕੇਕੈਰਵੈਂਨੇਰਿਦੇਧਾਰਆਨੀਤਕੋਮੀਚਧਾਈ।ਰਿਦੇਨ
ਜਕਾਲੋਭੁਲੈਵੈਰਤਾਸੋਂਕਰਾ ਨੀਤਕੀਸੀਖਨਾਮੂਲਭਾਈ
।ਜਬੀਜਾਂਦਵੋਕੇਭੁਈਨੀਤਕੀਹਾਨਤਾ ਆਪਸੋਆਪ
ਕੇਨਾਸਕੀਨਾ।ਤਿਵੈਂਨੀਤਕੇਛੂਟਣੇਲੀਕਲੂਟੀਸਭੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੩੦ ਬੀਜਲੀਕੇਸਊਖਾੜਦੀਨਾ।੨੩੬। ।ਗੀਧਾਮਲਤੀ
ਛੈਦਾ। ।ਜਾਂਹਿਕਾਲਮੇਮਗੀਧਾਲਭਾਰਤਖੰਡਨੀਤਧੂ
ਬੀਨਥੇ।ਧਰਔਰਦੇਸਸਮਸਤਜਾਂਹਿਲਗ।ਸਭੁਹੀਜਾ
ਹਿਅਧੀਨਥੇ।ਸਤਵਾਦਸਤਾਬ੍ਰਿਤਧਰਮਜਿਨਮਨ
ਦਾਇਆ।ਪਰਮਸੁਹਾਵਨੀ।ਤਿਸਕਾਲਦੇਸਦੂਦੇਸ
ਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਯਾਂਹਿਕੀਰਤਪਾਵਨੀ।੨੩੭।ਜਾਂਹਿਰੋਜ
ਕੈਰਵਧਾਂਮਤਜਕਰਨੀਤਗਾਮਨਵਿਚਾਰਿਓ।ਸੁਤ
ਪਾਂਡੁਪਾਂਚਪ੍ਰਬੀਨਪਾਂਡੋਪਕਰਤਾਂਹਿਬਿਦਾਰਿਓ।ਸੁ
ਨਨੀਤਮਸਵਰਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰੁਤਤਜਮੋਹਿਕਹਾਂਸਿਧਾਇਹੈਂ
ਹਮੋਹਿਤਤਜਾਇਸਦੇਸਦੂਸਰਦੇਸਜਾਂਨਪਾਇਹੈਂ।
੨੩੮।ਧਰਪ੍ਰੀਤਨੀਤਸਮਸਤਦੁਖਨਿਜਭੁਪਪਾਸ
ਸੁਨਾਇਯੋ।ਸੁਤਅੰਧਕੇਸਭੁਅੰਧਮਦਅਤਮੋਹਿਦੂਖ
ਦਿਖਾਇਯੋ।ਬਹੁਬਾਰਮੋਹਿਪ੍ਰਕਾਰਭਾਖਯੋ ਜਾਹੁਤਜਮੁ
ਝਰਾਜਕੋ।ਤੁਝਲੋਰਨਾਂਹਮਰੈਰਾਖਤ ਫਿਰਤਕੇਨ
ਸੁਕਾਜਕੋ।੨੩੯।ਨਹਿਤਾਂਹਿਕਛੁਅਪਰਾਧਭੁਪਤ
ਸਭੁਅਨੀਤਕਰਾਇਹੈ।ਕਰਨਿਦਹਮਰੀਨੀਚਫੇਹ
ਮਨਸੁਭਜਨਭ੍ਰਮਾਇਹੈ।ਅਤਕੁਟਲਚੋਰਲਲਾਜ
ਬਿਨਸਠਜਵਨਦਸਅਪਨੇਕਰੇ।ਤਾਂਹਿਧਾਂਮਕਰਤ
ਉਜਾਰਪਾਪਨਭਾਗਬਿਨਜਨਬਸਪਰੇ।੨੪੦।
ਇਸਨੀਚਨੀਭੁਰਮਾਇਕੈ ਰਵਿਰਾਜਲੋਭਦਿਖਾਇਯੋ
।ਬਨਬਾਸਤੁਮਕੋਦੇਨਹਿਤਾਨ੍ਰਿਪ ਜੂਪਖੇਲਮਚਾਇਯੋ
।ਇਕਆਸਤੁਮਰੀਰਾਖਮਨਹਮ ਦੇਸਭਾਰਤਮੇਰਹੀ
।ਮੁਸ਼ਨੀਤਕਰਦਵਦੀਨਨ੍ਰਿਪਦਰ ਜੀਤਤੁਮਰੀਹੁਇਸ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹੀਪ॥੨੪੧॥ਇਸਜਨੀਚਨੀਦਿਸਕੈਪਕੋਅਨ ਨਿਜਕਟਾਖ
ਨਸੌਂਹਰਨੋ॥ਬਨਟੰਸਸਅਪਰਟਾਰਪੁਤਸੀਯਾਕੋਪ
ਅਗਨੀਮੇਜਗਯੋ॥ਘਰਜਾਇਜਾਟਦਬਾਸਕਰਾਇਸ
ਬੀਸਸਰਬਜਰਾਇਯੋ॥ਇਸਗੀਤਬਾਂਧਉਰਿਗਜੇਬ
ਸੁਯਮਨਰਾਜਖਪਾਇਯੋ॥੨੪੨॥ਕਛੋਰੇਜਸੇਤਪ੍ਰਤ ੦
ਪਤ੍ਰੈਮੁਹਿਬਾਸਕੀਨਪੰਜਾਬਮੇ॥ਲਿਦਧਾਮਪਾਇਅਰ ੦
ਮਸੇਕਛੋਰੇਜਆਨੀਤਾਬਮੇ॥ਇਨਸਿਖਘਰਬਰਬਾਦ
ਰਇਸਗੀਤਖ੍ਯਾਕਾਮਿਲਾਇਯੋ॥ਜਿਮਪ੍ਰਭਿਮਬਾਦਲਪਵਨ
ਆਗੇਜਾਤਾਢ੍ਰਿਸ੍ਟਨਆਇਯੋ॥੨੪੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ਗ
ਨੀਤਦੂਆਪਰਅੰਤਮੇ ਪਾਂਡਵਕੇਦਰਦੀਨ॥ਦੁਸਹੌਂਤੁ
ਮਰੇਰਾਜਲਗਤ੍ਰਾਰਤਭੂਮਪ੍ਰਬੀਨ॥੨੪੪॥ਸੋਰਠਾ॥
॥ਬਡ੍ਰੇਬਡ੍ਰੇਦਿਖਜਾਤ ਬਹੁਭੂਪਤਇਸਨੇਹਨੋ॥ਔਰਨ
ਕੀਕਿਯਾਬਾਤ ਰੈਕਜੀਦਜੇਤਕਜਗਤ॥੨੪੫॥ਟੈ
ਲੀਪਰਨਅਨੀਤ ਕਲੂਕਾਲਬਲਪਾਇਅਬਾ॥ਭੁਈ
ਲੋਪਕਾਂਹਿਨੀਤ ਬਸੀਜਾਇਕਗੀਲੋਕਮੇ॥੨੪੬॥ਤ੍ਰ
ਤਨੀਤਅਸਧਾਰ ਚਾਰਪਦਾਰਥਕੇਲਹੋ॥ਤਜੇਅਨੀ
ਤਦਿਕਾਰ ਦਿਯਾਪਛਨੇਫਲਯਗੀ॥੨੪੭॥ਅਸਪੰ
ਡਤਮਤੀਮਾਨ ਕਸੋਬਾਲਪਰਬੋਧਜਬ॥ਪਰਕੰਰਡੁ
ਸਮਾਨ ਨੀਤਸਾਰਦੂਦਨਕਰੇ॥੨੪੮॥ਮੁਹਿਅਤ੍ਰ
ਭਗਉਦਾਰਜਨਮਧਾਰਇਸਲੋਕਮੇ॥ਤ੍ਰੈਟੇਰਕਨਤ੍ਰਮ ੦
ਰਅਸਉਤੰਮਗੁਰਕਾਂਹਿਮਿਲੇ॥੨੪੯॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਹੇਤਜਾਅਯੇਹਨੀਤਸੁਨਅਤਮਨਹਰਖਬਢਾਇ॥ਪ੍ਰ
ਨਸਿਸੇਪ੍ਰਛਤਛਨੇਜੇਸਭਜਨਸੁਖਦਾਇ॥੨੫੦॥ਭਗਵ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਸੇ ਨੀਤੀ ਕਹੀ ਪੰਡਤ ਬਾਲ ਸੁਜਾਨਾ। ਸਾਧਾਰਨ ਉਪਦੇਸ਼
ਜਹਿ ਕਰਤ ਜਥ ਕਲਯਾਨਾ। ੨੫੧ ।ਜੇ ਜਨ ਪਢ ਸੁਨ
ਨੀਤ ਜੋਹਿ ਚਲੇ ਪੰਥ ਇਸ ਮਾਂਹਿ। ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਕੀਰਤ ਲਹੇ
ਪੇਖੇ ਦੁੱਖ ਕਬ ਨਾਂਹਿ। ੨੫੨ ।ਸਾਧਾਰਨ ਉਪਦੇਸ ਜਹਿ
ਪੰਡਤ ਬਾਲ ਬਖਾਨਾ। ਅਸਧਾਰਨ ਕੇ ਸ੍ਵਣ ਕੀ ਸੋਅਨ-
ਜਾਹਿ ਮਹਾਨਾ। ੨੫੩ ।ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸੰਜੋਗ ਸੇਂ ਜਾਇ ਭੂਪ ਦ
ਰਬਾਰਾ। ਮਾਨ ਪਾਇ ਨ੍ਰਿਪ ਸਭਾ ਮੇ ਕੌਨ ਨੀਤ ਅਨੁਸਾਰ।
੨੫੪ ।ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੇ ਰਹਿਨ ਹਿਤ ਨੀਤ ਸਾਰ ਮਤਿ ਮਾਨ
ਜਿਸ ਬਿਧ ਕੀਏ ਪ੍ਰਬੋਧ ਗੁਰ ਸੋ ਪ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਬਖਾਨ। ੨੫੫
॥ ।ਉਤ੍ਤਾਂ ਚੌਪਈ। ਜਬ ਨੀਤੀ ਅਸ ਗੁਰੂ ਬ
ਖਾਨੀ। ਜੋਰ ਹਾਥ ਸਿਸ ਬਚਨ ਠਾਨੀ। ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਅਬ
ਨੀਤ ਜਨਾਈ। ਜੋਸ ਭੁਜਨ ਕੋ ਹੈ ਸੁਖਦਾਈ। ੨੫੬ ।ਏ
ਕ ਸਿੰਕ ਮੇ ਰੇਮਨ ਆਵੇ। ਜਬ ਜਨ ਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰ ਕਾਂ ਜਾਵੇ।
ਕਵਨ ਨੀਤ ਪਰ ਕਰਤਾਂ ਰਹੇ। ਜਾ ਕਰ ਮਾਨ ਦਰਬਾਨ
ਲਹੇ। ੨੫੭ ।ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਸਨ ਗੁਰ ਵਾਕ ਉਚਾਰੇ। ਸੁਨੇ ਤ
ਤੂ ਮਦ ਕਹੇ ਮਾਰੇ। ਜਬ ਕਹਿ ਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇ ਜਾਵੇ। ਅ
ਸ ਨੀਤੀ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ਰਖਾਵੇ। ੨੫੮ ।ਪ੍ਰਥਮ ਪੰਡਤ ਲਿਖੇ
ਜਨਾਈ। ਲਿਖੇ ਭੂਪ ਬਹੁ ਬਿਧ ਵਡਿਆਈ। ਦੂਤ ਦ੍ਵਾਰਤ
ਜਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ। ਕਰੇ ਹੁਕਮ ਦਰਬਾਰ ਸਿਧਾਵੇ। ੨੫੯ ।
ਕਰ ਪਰਨਾਮ ਠਾਂਢ ਹੁਇ ਰਹੇ। ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਬੈਠ ਤਿਸ
ਕਹੇ। ਅਸ ਆਸਨ ਬੈਠੇ ਤਹਿੰ ਠੋਰਾ। ਜਹਾਂ ਦੇਖ ਜਨ ਦੂਖੇ
ਨ ਔਰਾ। ੨੬੦ ।ਜਹਾਂ ਬੈਠੇ ਕੋਊ ਸੰਕਨ ਮਾਨੇ। ਨਹਿੰ ਤਿਸ
ਰੇਪਤ ਕਛੂ ਦਖਾਨੇ। ਬਿਨ ਪੂਛੇ ਕਛ ਕਹੇ ਨ ਬੈਨਾ। ਪੂਛੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਭੂਪਕਹੋਸੁਖਦੈਨਾ।੨੬੧।।ਸਿੱਖ੍ਯਾਦਾਕਨਕਬੀਉਚਾਰੋ ੩੩
ਸੰਤਦਾਕਇਦਸੁਨਨ੍ਰਿਪਬਾਰੋ।ਜਬੀਤੋਹਿਮੰਤ੍ਰੀਕਰਣੇਗੀ
।ਸਭੁਅਧਕਾਰਤੋਹਿਪ੍ਰਿਤਦੇਗੀ।੨੬੨।ਤਬਅਪਨੇਮ
ਨਗਰਬਨਆਨੋ।ਨਾਂਹਿਨਿਜਸੈਮਤਭੂਪਪਠਾਨੋ।ਬਿ
ਨਪੂਛੇਸਿੱਖ੍ਯਾਨਾਂਹਿਕੀਜੇ।ਅਜਬ੍ਰਿਤੋਰਿਦੇਪਾਰਦਿਢ
ਲੀਜੇ।੨੬੩।ਬਿਨਭੂਪਆਗਯਾਕੇਪਾਏ।ਨਹਿਰਥ
ਗਜਘੋੜ੍ਹੇਚੜ੍ਹਜਾਏ।ਜਬਲਗਭੂਪਤਨਹੀਬੁਲਾਏ।
ਮੰਤ੍ਰਸਾਲਤਬਲੌਨਹਿਜਾਏ।੨੬੪।ਭੂਪਮਹਿਲਤੀ
ਯਾਜੋਪੇਖੇ।ਭੂਪਦਿਰੂਪਪੁਰਸਜੋਦੇਖੇ।ਇਨਦੋਨੋਸੋਪ੍ਰੀ
ਤਨਲਾਵੇ।ਕਰੇਪ੍ਰੀਤਭੂਪਤਨਾਹਿਭਾਵੇ।੨੬੫।ਅਲਪ
ਕਾਂਮਭੂਪਤੁਜਿਸਜਾਨੇ।ਕਰੇਤੁਰਤਸ਼ੰਕਾਨਹਿਆਨੇ।ਉਤ
ਮਆਸਨਸਭੁਅਰੂਹਾਰੀ।ਤਾਂਕੀਓਰਨਦ੍ਰਿਸਟਨਿਹਾਰੀ।
੨੬੬।ਤਜਕਰਨੀਤਚਲਤਜਨਜੋਈ।ਰਾਹੇਪੂਤਭ੍ਰਾਤ
ਨ੍ਰਿਪਹੋਈ।ਰਾਜਾਲੋਕਨਤਿਸਕੋਮਾਨੇ।ਤਾਂਹਿਅਪਮਾਨ
ਤੁਰਤਕਰਠਾਨੇ।੨੬੭।। ।ਛਪੈਛੰਦ। ।ਕਹੀਕਾਂਮ
ਕੋਆਹਿਤਤਪਰਮਾਦਨਧਾਰੋ।ਨਿਜਹਾਨੀਭੈਮਾਨਪ੍ਰਿਥ
ਮਜਭੁਸੋਚਵਿਚਾਰੋ।ਜਿਸਕਾਰਜਪਰਨਿਫਤਕਰੋਦਰੁ
ਧਰਹੁਸਜਾਰੀ।ਕਰੋਛੋਡਹਠਮਾਨਕ੍ਰੋਧਪੁਨਗਰਬਨਿਵਾਰੀ
।ਪੁਨਜਬਕਾਹੂਦਿਧਪ੍ਰਖਿਕੋਸਮਾਆਇਸਿਰਪਰਬਨੇ।
ਕਹਿਦੇਸਰਾਜਤਿਸਕਾਲਮੇਪ੍ਰਜਬਾਣੀਭੂਪਤਭਨੇ।੨੬੮
ਅਰਥਜੰਬੰਧੀਕਬਾਹੋਇਅਨਕੂਲੀਜੋਭੂਪ।ਅਤਹਿਤ
ਕਾਰੀਵਾਕਭੂਪਪ੍ਰਿਤਭਾਖੇਸੋਊ।ਪ੍ਰਿਤਕੂਲੀਜੋਊਵਾਕ
ਭੂਲਮੁਖਕਬੀਨਭਾਖੇ।ਐਸਾਮੀਪ੍ਰਿਯਮੀਤਭੂਲਆ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੩੪ ਜੀਤਨਰਾਖੇ॥ਅਨਸਦਾਪਾਲਤਤਪਰਸਦਾਕਰੇਕਾਜਹਿਤ
ਚਿਤਧਰੇ॥ਕਹਿਦੇਸਰਾਜਪ੍ਰਜਾਤੁਪਹੁਇ ਜੈਸੁਆਇਤਕੇਕ
ਲੇ॥੨੬੯॥ਭੂਪਤਹੋਇਆਲਿਸੂਅਧੇਹੁਇਸਤੂੰਕੇਈ॥ਇ
ਨਸੇਪਰੇਨਪ੍ਰਿਤ੍ਰਬਿਚਨਕਛ ਕਹੇਨਸੋਈ॥ਨਾਹਿਅਪਨੇ
ਅਸਥਾਨਕਥੀਅਨੇਕੈਕੈਪਾਵੈ॥ਧਰਧੀਰਜਭੂਪਦਾਨ
ਜਦਾਨਿਹਸੰਕਰਗਾਵੈ॥ਪੁਨਬੈਠੇਬਾਦੇਵਾਂਨੇ ਵਿੰਦਵਾ
ਨਮਤਜੇਪਰੇ॥ਕਹਿਦੇਸਰਾਜਸਸਤ੍ਰਬਧਰੇ ਬੈਠਪੀਠ
ਰਖਜਾਕਰੇ॥੨੭੦॥ਕਰੀਕਾਛਮੁਖਆਹਿਭੂਪਬਰਮਿ
ਸਨਾਭੂਖੇ॥ਜੋਉਰਧਰੇਛਪਾਇਕਰੀਪ੍ਰਿਤਭੂਲਨਆ
ਖੇ॥ਮਿਥਯਾਵਾਦੀਪੁਰਸੁ ਭੂਪਨਿਤਨਿਵਾਕਰੈਹੈਂ॥ਪੰ
ਡਤਾਈਅਭਮਾਨਜਦਨਜਨਉਰਮੇਧਰਹੈਂ॥ਪੁਨਇ
ਨਸਭਕਾਅਪਮਾਨਕਰ ਭੂਪਤਗਰਬਨਿਵਾਰੈਹੈਂ॥ਕ
ਹਿਦੇਸਰਾਜਭੂਪਵਾਨਜਨ ਕਬਹੂੰਗਰਬਨਧਾਰੈਹੈਂ॥
੨੭੧॥ਕਰਭੂਪਤਾਪ੍ਰਿਜਕਾਮ ਸਰਬਸੁਖਸੰਪਤਪਾਵੈ
॥ਜਦਨਕਾਂਮਪਰਹੋਇ ਤਿਸੀਸੇਪ੍ਰਿਤਲਗਾਵੈ॥ਜਿਸ
ਭੂਪਤਕੇਕੋਪ ਕੈਦਵਾਕਸੀਪਾਵਤਾ॥ਜਾਂਹਿਪ੍ਰਸਿਨਤਾ
ਪਾਇ ਸਰਬਸੁਖਸੰਪਤਆਵਤਾ॥ਪੁਨਤਿਸਭੂਪਤਕੇ
ਸੰਗਮੇਕੈਨਸੁਖੀਆਪ੍ਰਿਜਕਰੇ॥ਕਹਿਦੇਸਰਾਜਮਤ
ਹੀਨਜਨ ਭੂਪਕੋਪ੍ਰਸਿਨਧਰਧਰੇ॥੨੭੨॥ ॥ਦੂਮਲ
ਛੰਦ॥ ॥ਸੁਖਮੇਨਗਾਏ ਭੂਜਰੇਕਥਹੇ ਨਾਂਹਿਦਾਕ
ਅਫੇਗਉਚਾਰਤਹੈ॥ਜਬਆਇਜਰੂਰਪਰੇਕਬਹੂੰਉਠ
ਭੂਕਨਪੌਨਨਿਸਾਰਤਹੈ॥ਤਾਂਹਿਹਾਸਬਿਲਾਸਬਨੇਕਬਹੂੰ
ਹਸਹੈਸੁਮਕਾਇਵਿਚਾਰਤਹੈ॥ਕਹਿਦੇਸਰਾਜਹਰੀਉ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਸੰਤਨਨ੍ਰਿਉਂਨਹਿਦੀਰਘਦਾਤਪਸਾਰਤੁਹੈ॥੨੧੩॥
ਸੁਖਮੈਨਪਰੇਖਿਤਹੋਇਤਹਾਂ ਸਤ੍ਰੁਜਾਨਪਰੇਜਿਮਰੋਗ
ਨ੍ਰੈਹੈ॥ਨ੍ਰਿਪਦਾਸੁਤਭੂਪਤਕੇਸੁਖਧੋ॥ਨਿਤਊਪਕਰੇਹਿਤ
ਕੋਪਰਹੈ॥ਬਹੁਕਾਲਰਹੇਅਪਕਾਰਤਿਸੈਂ ਨਹਿਭੂਲਕ
ਬੀਦੁਖਮੈਪਰਹੈ॥ਕਦਵੇਸਗਰੀਸੁਦਜੀਰਦੀ॥ਨ੍ਰਿਪ
ਦ੍ਰਾਕਿਸ੍ਹ॥ਇਕਮੈਂਦਰਹੈ॥੨੧੪॥ਖਿਨਕਾਰਨਕੈਦਕ
ਰੈਜਿਸਭੂਪਤਭੂਪਤ॥ਨਿਦਤਊਨਕਰੇ॥ਪਿਖਭੂਪਪ੍ਰਸਿ
ਨਤਿਸੰਪਰਹੈ॥ਅ ਪਕਾਰਦਗੀ॥ਨਿਜਠੋਰਪਰੈ॥ਬਹੁਲੋ
ਕਨਸਾਖਦਿਰੈਪ॥ਜਿਸੈ॥ਇਨਤੈਂਭੁਕਰੈ॥ਨ੍ਰਿਪਕੋਉਚਰੈ॥
ਕਹਿਦੇਸਗਰੀ॥ਇਕਰੇਜਸਰੇ ਬਹੁਲੋਕਨਕੋਪਾਤਸੇ
ਸੁਪਰੈ॥੨੧੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹੂੰਕਾਲਪਰ
ਸਾਦਪਰਨ੍ਰਿਪਅਨੀਤਮਗਪਾਇ॥ਕਰਊਜਤਤ
ਸੁਖਭੂਪਕੀ ਹਾਬਜੋਰਸਿਰਨਜਾਇ॥੨੧੬॥ਭੂਪਤਕੇ
ਪਰਬੈਪਤਬਕਰੇਸਾਂਤਉਰਧਾਰ॥ਰਾਜਨੀਤਕੇਰੀਬ
ਲੈ ਭੂਪੇਕਬਉਦਾਰ॥੨੧੭॥ਜਾਕੇ ਸੁਨਅਨਭੂਪਕੇਨੀ
ਤੀਕਰੇ॥ਨਿਦਾਸਾ॥ਲੰਕਾਪਾਰਅਨੀਤਸੈਂ ਭੂਪਤਿਹੋਇ
ਉਦਾਸ॥੨੧੮॥ਭੂਪਤਕੀਮਨਬਿਰਤਕੋਪ੍ਰਿਥਮੈਕਰੇ
ਖਿਆਲ॥ਅਤੀਕੂੰਪਾ॥ਪਿਖਭੂਪਕੋਰਹੈਮੈਨਤਿਸਕਾਲ
॥੨੧੯॥ਜਾਤਚਿਤਜਬਕੋਪ੍ਰਿਯੇਬੋਲੇਤਬੀ॥ਨਿਸਿਰਾ॥
ਭੂਖੇਸੁਪਰਦਜੀਰਤਬਬਹੁਬਿਪਨੀਤਪ੍ਰਸਿਗਾ॥੨੨੦॥
॥ਚੌਪਈ॥ਭੂਪਤਸੋਅਤਦਾਦਨਠਾਨੇ॥ਨਿਜਕੱਲਾ
ਣਇਸੀਮੈਜਾਨੇ॥ਪੁਨਭੂਪਮੰਤ੍ਰੀਜਨਐਰਾ॥ਹੋਇ
ਮਿਲਾਪਕਬੀਕਹਿਠੌਰਾ॥੨੨੧॥ਬਾਤਚੀਤਤਿਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੩੯ ਸੋਜ ਬ੍ਰਹੇ ਈ ਗਨਾ ਹਿ ਸਮਨੂੰ ਨ ਜਨਾ ਵੈਸੋ ਈ ਗਨਿਜ ਭੂਪਤ
ਕੋ ਅ ਪਕਜਨਾ ਵੋ ਵਰ੍ਹੀ ਸੁਮੰਤ ਸੋ ਭੁ ਅਤ੍ਰ ਪਾਟੋ ॥੨੯੨
॥ਦੋਹਰਾ॥ਧਾਏ ਇਕ ਇਤ ਹਾਸ ਸੂਤ ਕਹੋਂ ਤੋਹਿ ਸਮਝਾ
ਇ ॥ ਗੀ੍ਰਖਾ ਬਿਰ ਪਰ੍ਤੇਰ ਾਖ ਉਰ ਭਾਖੂੰ ਅਲਪ ਬਨਾਇ ॥੨
੯੩॥ਨਰਾਜ ਛੰਦ॥ ॥ਸੁ ਭੂਤ ਕਾਲ ਕੇ ਵਿਖੇ ਭਈ ਸੁਗ
ਥਾ ਜੁਹੈ ॥ ਪੰਜਾਬ ਨਾਮ ਦੇਸ਼ ਜਾਹਿੰ ਤਾਹਿ ਮੇਂ ਪਛਾਨੀਏ
॥ਭੂਇ ਜੋ ਸੁ ਸਿਖ ਪੰਥ ਮੇ ਬਡੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪਾਇਕੇ ॥ ਜੁ ਦੇਸ਼
ਦੇਸ਼ ਕੇ ਵਿਖੈ ਰਹਿਜੋ ਸੁਨਾਮ ਛਾਇਕੈ ॥੨੯੪॥ ਕਬੂ ਜੀਤ
ਸਿਖਨ ਅਜਾਂਹਿ ਜੋ ਕੇ ਮੋ ਵਖਾਨ ਹੈ ॥ ॥ਤਰੋਂ ਸੁ ਭੂਪ
ਔਰ ਸੀਸ ਤਾਂਹਿ ਈਨ ਆਨ ਹੈਂ ॥ ਸੁ ਏਕ ਕਾਲ ਲਾਟ ਤਾਂਹਿ
ਦੇਖਣੇ ਸੁ ਆਇਓ ॥ ਪ੍ਰਸਿੰਧ ਦੂਤ ਆਪਣੇ ਲਹੌਰ ਮੇਂ ਪ
ਠਾਇਓ ॥੨੯੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ਭੂਪ ਰਣਜੀਤ ਸਿਖ
ਮੰਤ੍ਰੀ ਧਿਆਨ ਸਿਖ ਕੇਤ ਕਵਿ ਦਾਨ ਔਰ ਸਭਾ ਮੇ ਸੁ
ਹਾਏ ਹੈਂ ॥ ਹਰੀ ਸਿਖ ਆਦ ਬੀਰ ਭੂਪ ਨੇ ਬੁਲਾਏ ਤੀਰ ਸ
ਰਬ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਪਾਰ ਜਾ ਵਨੋ ਸੁਨਾਏ ਹੈਂ ॥ ਲੀਜੋ ਸੰਗ ਸਿਖ
ਬੀਰ ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਜੈਨ ਕਬਜੋ ਸੁਨਾਇ ਈਸ ਭੁ ਛੈਜ ਬੇਕ
ਰਾਏ ਹੈਂ ॥ ਕੇਤ ਕਸਤੇ ਸੌ ਛੈਜ ਪੇਦਲੀ ਸਵਾਰ ਬਾਜ ਬੀਨ
ਬੀਨ ਸੁਭ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਾਮੇ ਲਦਾਏ ਹੈਂ ॥੨੯੬॥ਆਰਕੇ
ਨਗਾਰਾ ਚੜ੍ਹੀ ਸਿਖਨ ਕੀ ਫੌਜ ਜਬ ਉਠੀ ਧਰਾ ਧੂਰ ਸੂ
ਰਤੇ ਜੋ ਕੋਛ ਪਾਰ ਹੀ ॥ ਜੈਸੇ ਘਟ ਸਾਵਨੀ ਸੁਹਾਵਨੀ ਦਿਸ
ਦੈ ਸੈਨ ਦਾ ਜਨ ਕੀ ਦਾਜ ਰਾਜ ਮੇ ਘਸੀ ਸੁਹਾਰ ਹੀ ॥ ਪੰਛ
ਮਕੀ ਓਰ ਜਬ ਦੇਖਾ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹਨੇ ਕਹੀ ਠੌਰ
ਆਜ ਬਰਖਾ ਬਸਾਰ ਹੀ ॥ ਕਾਹੂੰ ਨੇ ਦਖਾਨ ਜੋ ਸਮਾਚਾਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜੋਦਿਖਾਈਦੇਤ ਸਿੰਘਰਣਜੀਤਕੀਸਵਾਰੀਆਜਆ
ਰਹੀ॥੨੯੭॥ਅਨੀਬਨੀਠਨੀਗਨੀਜਾਵਤਨਭਨੀਮੁ
ਖਮੁੰਗਾਮੋਤੀਮਨੀਹੈਂਮਜਾਨਮੋਸੁਹਾਰਹੇ॥ਆਵਤਭੂ
ਚਾਲਚਾਲਭੂਮੀਭੂਕੇਤਾਂਹਿਕਾਲਚਾਰੋਦਿਸਾਦਿਗਪਾ
ਲਭੂਰੀਭੂਪਾਰਹੇ॥ਰਥੋਂਕੀਚਿੰਘਾਰਗਜਰਾਜਨਚਿ
ਕਾਰ ਔਰਵਾਜੀਹਿਨਨਾਰਮਾਰਮੇਘਨਲਜਾਰਹੇ॥ਪੈ
ਦਲਸਵਾਰਦੇਸ ਸਿੰਘਨਨਰੇਸਫੁਤਲੋਕਦੇਸਦੇਸ
ਦੇਖਵਿਸਮੈਆਰਹੇ॥੨੯੮॥ਆਪਸਮੇਮਿਲੇਜੁਲੇਰੇ
ਨਕੋਬਿਤਾਇਭੋਰ ਦੇਖਣੇਨਮਿੱਤ ਫੌਜਸਾਹਿਬ ਸੁਨਾਦੀਯਾ
ਚਾਂਦੀਕੋਸਵਾਰਕੀਯੋ ਬੀਗਲਾਤਿਯਾਰਕੋਨ ਦੇਖਕੇਮ
ਦਾਨਭਾਰੀ ਤਾਂਹਿਮੋਰਖਾਦੀਆ॥ਸੈਨਾਪਤੀਸਾਰੇਤਥ
ਰਾਜਾਨੇਬੁਲਾਏਪਾਸ ਮਹਾਰਾਜਭਾਖਜੋਜੋਈ ਸਰਬਕੋ
ਸੁਨਾਦੀਆ॥ਆਏਂਸਰਦਾਰਹੋਤਿਯਾਰਮੋਸਵਾਰਫੌਜਰ
ਹੀਏਆਜਸਾਹਿਬਕੋ ਜਲਜਲਾਦਿਖਾਦੀਆ॥੨੯੯॥
ਏਕਓਰਮਹਾਰਾਜ ਆਪਣੇਵਜੀਰਸੰਗ ਦੂਜੀਓਰਲਾਟ
ਸੇਂਸਕੱਤਰਸੁਹਾਰਹੇਂ॥ਆਏਸਰਦਾਰ ਸਭਕ ਹੋਰਬੀਅ
ਰੋਂਸੰਗ ਤੇਗਤੀਰਤਰਕਸ਼ ਸੀਜੋਇਕੋਲਗਾਰਹੇ॥ਦਰਿ
ਭਾਰੂਕਾਖਾਲਸਾਬੁਲਾਦੇਂਫਤੇਵਾਹਿਗੁਰੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
ਆਗੇਆਇਸੀਸਕੋਝੂਕਾਰਹੇ॥ਦੇਸਤੇਮੁਗੀਰਦਾਰੀ
ਸਿੰਘਜੇਅਨੇਕਾਸ਼ੂੰਘ ਆਇਆਇਫਤੇਬੋਲ ਦੂਜੀ
ਓਰਜਾਰਹੇ॥੩੦੦॥ ॥ਜੋਰਨਾਦੇਖਖੋਪਰਤਾ
ਪ ਸਾਹਿਬਮਨਸ਼ੰਕਾਭੁਈ॥ਪਠਾਏਵਕੀਲਸੁਆਪ
ਤੁਆਲਿਖਪਹੁੰਚਮਸੋਂਕਰੋ॥੩੦੧॥ਰਾਜੇਕੋਨਦਯਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੩੮ ਨਅਰਜਕਰੇਂਗੇਦੇਖਤਕਾਂਹਿ॥ਕਰਵਕੀਲਸਨਮਾਨਫੇਰ
ਪਠੈਪਾਛੈਤਿਸੇ॥੨੯੨॥ਇਸੀਤੌਰਬਹੁਬਾਰਆਏ
ਤਹਾਂਵਕੀਲਜਨਾ॥ਕਰੀਨਅਰਜਗਮਾਰਰਾਜਾਜੀਦੇ
ਰੀਕਰੀ॥੨੯੩॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਤਬਰਾਜੇਮੁਖਬੈ
ਨਉਚਾਰਾ॥ਸੁਨੀਏਸਾਹਿਬਵਾਕਹਮਾਰਾ॥ਅਹੰਰ
ਜਹਮਰੇਨਾਂਹਿਐਸੋ॥ਜੈਕਰਲਾਟਕੈਂਪਣੀਜੈਸੋ॥੨੯
੪॥ਸਾਹਿਬਜਮਤਨਧਾਹਨਪਾਵੈਂ॥ਨਾਂਹਿਕਾਹੂਅਨ
ਚਰਨਪਿਲਾਵੈਂ॥ਏਕਅਦੁਤੀਪੁਰਸ਼ਅਹਾਰਾਜਾ॥ਸਰ
ਬਪੰਜਾਬਦੇਸ਼ਸਿਰਤਾਜਾ॥੨੯੫॥ਪੂਛੇਬਿਨਅਰ
ਜਕਿਮਕਰਹੈਂ॥ਜਬਪੂਛੈਤਬਅਰਜਉਚਰਹੈਂ॥ਧਾ
ਹਿਵਿਸੇਕਿਕਰਹੈਂਬਾਤਾ॥ਕਰੋਂਅਰਜਤੁਮਰੀਹਮਤਾ
ਤਾ॥੨੯੬॥ ਸੋਰਠਾ ॥ਪਜਾਨਸਿਖਅਤਧੀਰਮ-
ਹਾਂਰਾਜਉਮਤਤਕਰੀ॥ਐਸੇਸੁਘੜਵਜੀਰ ਸ਼ਾਮਕਿ
ਪ੍ਰਸਹੋਤਹੈਂ॥੨੯੭॥ ॥ਚੌਪਈ॥ਈਸਮਾਨਭੂਪਊ
ਰਜਾਨੋ॥ਜਾਂਹਿਤਾਹਿਨਰਪਤਜੱਸਵਖਾਨੋ॥ਜੌਊਤਸ
ਹਿਦਾਨਬਲਧਾਰੀ॥ਸੂਰਬੀਰਅਤਜੋਧਾਭਾਰੀ॥੨੯
॥ਸਤਦ੍ਵਾਦੀਸ਼ਿਵੈਜਿਤੌਹਈ॥ਅਦਵਚਕਾਹਿਤਸਦਾਸੁ
ਖਜੈਈ॥ਛਾਜਾਕੇਸਮਾਹਿਤਧਰਆਛੋ॥ਚਲਤਸਦੀ
ਦਹੂਪਕੇਪਾਛੋ॥੨੯੯॥ਜਬਰਾਜਾਕਹੀਪੁਰਸ਼ੁਬਲ
ਦੇ॥ਤੁਰਤਜਾਇਕਰਜੋਰਅਲਾਵੇ॥ਕਨਾਆਗਜਾਹੇ
ਰਾਜਨਰਾਈ॥ਮੁਖਅਨਚਰਕੇਕਹੇਸੁਨਾਈ॥੩੦੦
॥ਜਬਆਗਜਾਮੁਖਭੂਪਤਭਾਖੇ॥ਤੈਸਾਅਖੇਧਨ
ਰਾਖਨਆਖੇ॥ਜਾਅਮਕੇਸਤੂਕੋਮਾਰੋ॥ਨਿਰਭੈਹੋਤਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸਕਾਮਪਪਾਰੋ॥੩੦੧॥ਕਹੀਬਿਦੇਸਕਾਮਕੋਜਾਵੈ॥ਨ
ਹਿਰਿਚਕਮਨਮੇਂਘਬਰਾਵੈ॥ਦੁਖਬਿਦੇਸਕੋਸੁਖਕਰਜ
ਨੋ॥ਤਾਂਹਿਕ੍ਰਿਤਕੋਸੁਖਪ੍ਰਦਉਰਮਾਨੋ॥੩੦੨॥ਪੂਤਨ
ਰਜਬਸਿਮ੍ਰਤਆਵੈ॥ਲਿਖਪਤ੍ਰੀਤਿਨਪਾਸਪੁਚਾਵੈ॥
ਅਰਪਮਿਲਾਪਹੋਤਤਾਇਸਮਾਂਹੀ॥ਸਤ੍ਰੁਜਨਜਾਨੇਸੈਸੇ
ਨਾਂਹੀ॥੩੦੩॥ਨਹਿਭੂਪਤਸਮਦੇਸਲਗਾਵੈ॥ਸੋਸੁ
ਮੰਤਭੂਪਤਮਨਭਾਵੈ॥ਅੰਤ੍ਰਭੇਦਨਹਿਦੇਵਤਕਾਹੂ॥ਭੂ
ਪਪ੍ਰਿਜਾਮਾਨਤਹੈਂਦਾਹੂ॥੩੦੪॥ਜਬਰਾਜਾਕਹੀਕਾਂ
ਮਲਗਾਵੈ॥ਧਨਪਤਕਠਾਤਿਸਕੋਬਠਲਾਵੈ॥ਭੂਪਦ
ਰਬਦਿਖਕੇਸਮਜਾਨੇ॥ਨਿਜਗ੍ਰਿਹਦਰਬਭੂਲਨਹਿਆ
ਨੋ॥੩੦੫॥ਜੋਜਨਚੋਰਭੂਪਧਨਖਾਵਤਾ॥ਏਕਰੋਜਦਹੁ
ਪਕਰਾਜਾਵਤਾ॥ਤਬਤਿਸਭੂਪਕੈਦਕਰਲੇਹੀ॥ਕੇਧ
ਨਰਨਿਕਾਰਤਾਂਹਿਦੇਹੀ॥੩੦੬॥ਸ਼ਸਤ੍ਰਬਸਤ੍ਰਭੂਖ
ਨਕੋਈ॥ਦੇਤਇਨਾਮਭੂਪਖੁਸ਼ਹੋਈ॥ਜੋਨਿਤਅਪ
ਨੇਕਾਮਲਗਾਵੈ॥ਫਿਰਭੂਪਬਹੁਬਾਰਦਿਖਾਵੈ॥੩੦
੭॥ਐਸੇਕਾਮਕਰੈਨਿਤਜੋਈ॥ਵਹੀਭੂਪਮਨਪ੍ਯਾਰ
ਹੋਈ॥ਜਾਂਖ੍ਰਿਪਰਹੈਭੂਪਦਰਮਾਂਹੀ॥ਬਿਰਧੀਹੋਤ
ਨਿਤਪ੍ਰਤਿਤਾਂਹੀ॥੩੦੮॥ਰਾਜਕਾਜਸਭਵਹੀਚਲ
ਵੈ॥ਬਹੁਬਿਧਭੂਪਤਸੁਖਦਿਖਲਾਵੈ॥ਸਭਵਿਦ੍ਯਾਮੇ
ਚਤੁਰਪ੍ਰਬੀਨਾ॥ਰਾਜਨੀਤਨਿਸਦਿਨਮਨਭੀਨਾ॥
੩੦੯॥ਪਿਤਾਸਮਾਨਭੂਪਮਨਜਾਨੇ॥ਤਾਂਕੀਤ੍ਰਿਯਮਾ
ਤਸਮਮਾਨੇ॥ਔਰਪੁਤ੍ਰਭੂਪਤਕੇਜੋਈ॥ਭ੍ਰਾਤਸਮਾਨ
ਲਖੇਮਨਸੋਈ॥੩੧੦॥ਪ੍ਰਜਾਔਰਭੂਪਤਕੀਜੇਤੀ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੪੦ ਸੁਤਨਾਤੀਸਮ[illegible]ਨੇਤੇਤੀਆਂਕਾਹੂਸਿਗਾਵਿਰੋਧਨਰਾਖੋਗ
ਪੱਖਪਾਤਸਭਮਨਤੇਨਖੋ॥੩੧੧॥ਹਿੰਦੂਤੁਰਕਆਦਪੱ
ਖਜੇਤੇ॥ਪੇਖੇਅਦਾਲਤਮਾਂਹਿਨਤੇਤੇ॥ਦੰਡਇਨਾਮਅ
ਦਾਲਤਮਾਂਹੀ॥ਭੇਦਬੁਧਉਰਰਾਖੇਨਾਂਹੀ॥੩੧੨॥ਜ
ਲਮਾਤਰਹਿਸੁਦਤਨਾਂਹਿਲੇਂਹੀ॥ਧਰਮਅਦਾਲਤਕਰ
ਸੁਖਦੇਹੀ॥ਆਲਸਕੋਸੰਤ੍ਰੂਸਮਜਾਨੇ॥ਮਿਸ੍ਰਮੀਤਗੁ
ਰਾਅਪਨੇਮਾਨੇ॥੩੧੩॥ਇਕਉਰੰਮਪੁਨਦੂਤੀਵਿਰ
ਰਾਇਨਦੈਨੌਰਾਖੇਕਰਪਿਆਰਾ॥ਬਿਨਦਿਰਾਰਉਰੰਮਇ
ਮਜਾਨੇ॥ਨੈਨਗੀਨਧੋਡੇਰਥਮਾਨੇ॥੩੧੪॥ਬਲੀਦਲਕ
ਪਟਨਸਮਜਾਂਹੀ॥ਇਕਾਇਨਰਥਕਹੀਖਤਰਿਗਾਂਹੀ॥
ਬਿਨਮਲਾਹਨੈਕਾਹੈਜੈਸੇ॥ਬਿਨਾਦਿਰਾਰਉਰੰਮਲਖਤੈਸੇ
॥੩੧੫॥ਇਕਉਰੰਮਜਨਸੁਰਗਭੂਗਾਵੈ॥ਦੂਤੀਜੀਵਕੇ
ਨਰਕਾਇਖਾਵੈ॥ਸੁਭਕਾਰਜਕੇਉਰੰਮਜੋਈ॥ਪਰਮਮੀਤ
ਸੁਖਦੇਵੇਸੋਈ॥੩੧੬॥ਪਾਪਕਰਮਉਰੰਮਹੈਜੋਊ॥ਸ
ਤ੍ਰੂਸਮਾਨਦੁਖਦਾਤਾਸੋਊ॥ਪੁੰਨਕਰਮਆਲਸਜੋਈਕ
ਰਹੀ॥ਸਾਦੂਸਮਨਬਸੰਪਰਕਰਮਰਹੀ॥੩੧੭॥ਪਾਪ
ਕਰਮਆਲਸਜਬਧਾਰੈ॥ਜੇਗਪਿਆਮੀਤਸੁਰਗਾਇ
ਖਲਹੈ॥ਸਤ੍ਰੁਮਿਤ੍ਰਦੈਨੋਹੁਇਜਾਈ॥ਜਬਲਗਮੀਤਾਇ
ਚਾਰਨਪਾਈ॥੩੧੮॥ਜੇਹਕਾਰਜਸੁਭਕਰਨੇਜੋਗਾ॥
ਇਨਕੇਕੀਏਜਾਹਿਫਲਹੋਗਾ॥ਜੇਹਕਾਰਜਫਲਦੂਖ
ਦਿਖਾਈ॥ਜੇਹਪਾਛੇਸੁਭਸੁਖਦਿਖਲਾਈ॥੩੧੯॥ਐ
ਸੀਰੀਤਵਿਚਾਰਨਜੋਊ॥ਨਮਾਵਿਚਾਰਕਹਾਵਤਸੋਊ॥ਸਭ
ਕਾਰਜਕੌਪਿਖਮਾਵਿਚਾਰਾ॥ਉਤੱਮਫਲਉਪਜਾਵਨਹਾਰ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥੩੨੦॥ਜਿਉਂਘਰਮੇਜਨਕੂਪਲਗਾਈ॥ਲਗੀਅਗਨ ੪੧
ਉਠਤੁਰਤਬੁਝਾਈ॥ਲਾਗੀਅਗਨਮਜੂਰਬੁਲਾਵੰਹਿ
॥ਖੋਦਕੂਪਕਿਮਅਗਨਬੁਝਾਵੰਹਿ॥੩੨੧॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਨਿਜਘਰਮੇਸੇਵਕਜਿਤੇ ਤਾਸੋਂਪਰੇਨਰਾ॥ਬਿਪੁਸਮ
ਤਿਨਕੋਂਪਿਖੇਜੋਮਤਿਮਾਨਉਦਾਰ॥੩੨੨॥ਬਕੇਨਮੁਖਦੂ
ਰਬਚਨਕਬ ਨਹਿਰਾਖੇਤਿਨਦਾਂਮ॥ਕਰਪ੍ਰਸਿਨਰਾਖੇ
ਸਦਾਦੇਕਰਅਪਕਾਇਨਾਮ॥੩੨੩॥ਜੋਸੇਵਕਨਿਜ
ਸੁਆਮੀਪੈ ਰਹੈਤੁੱਸ਼ ਤਿੰਹਸੰਗ॥ਪ੍ਰਾਣਅੰਤਤਿਸਕਾਮਕੋ
ਕਰੈਨਕਬਹੂੰਭੰਗ॥੩੨੪॥ਲਖੈਨਕਾਜਅਕਾਜਕੋ ਜੇ
ਸੇਵਕਮਤਹੀਨ॥ਔਰਅਪਕਪੈਸਾਖਰਚ ਰਾਖੈਕੋਊ
ਪ੍ਰਬੀਨ॥੩੨੫॥ ॥ਤੋਟਕਛੰਦ॥ ॥ਜਹਿਗ੍ਰਾਮਵਿ
ਖੈਨਿਜਪਾਂਮਪਰੈ॥ਤਹਿਲੋਕਨਸੋਂਨਹਿਵੈਰਕਰੈ॥ਸਭ
ਕਾਰਜਮੈਤਿਨਸੰਗਰਹੈ॥ਸਭਸੇਸਤਕੋਮਲਵਾਕਕਹੈ॥
੩੨੬॥ਇਹੁਪ੍ਰੀਤਕਰੇਤਨਔਮਨਸੋਂ॥ਅਨਦੱਸਕਰੇਸ
ਭੁਕਾਪਨਸੋਂ॥ਨਹਿਕਾਰਜਹਾਨਕਰੇਜਿਨਕੋ॥ਸਭਰੱਖ
ਕਰੈਇਹੁਵਾਹਿਇਨਕੋ॥੩੨੭॥ਜਹਿਨੀਤਨਜਾਇਕਅਨਧ
ਰੀ॥ਸੁਭਕੋਮਲਵਾਕਸੁਬਣਕਰੀ॥ਕਰਮੇਂਠਰਦਾਰ
ਦਿਦਾਰਪਖੋ॥ਇਹੁਸੀਲਖਿਮਾਜਿਨਹੁਲਕਖੋ॥
੩੨੮॥ਅਨਧੀਰਜਪਾਰਸਿਜੋਇਰਹਾ॥ਕਰਦੇਵਦਿ
[illegible]॥ਸੁਭਸੰਗਤਸਿਜੀਵਨ[illegible]॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥੩੩੦॥[illegible]

ਰੀਤਕਰੀ।ਜ਼ਿਸਨੇਕਰਨੀ।ਬਲਰਾਜਸਮਾਨ।ਜੇਤੀਧਰਨੀ
।ਕਹੁਕੈਨਕਰੇਅਪਮਾਨ।ਤਿਸੇ।ਅਸਰੀਤਪਛੋਬਲਬੀ
ਰਜਿਸੇ।੩੩੧॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਸੋਮਨੀਤਇਸਰੀਤ ਧਾ
ਰਤੂਪਗ੍ਰਾਹਿਮੇਬਸੋ।ਕਰੇਸਰਬਸੋਂਪ੍ਰੀਤ ਤੁਮਸੇਂਬੈਰਨਕੇਕ
ਰੇ।੩੩੨॥ਅਸਪ੍ਰਬੋਧਜਬਕੀਨ ਤਾਂਹਿ ਬਾਲਕਮਾਤਿਮਾਨਕੇ
।ਪਛੋਚਰਨਨਹੁਇਦੀਨ ਹਾਥਜੋਰਬਿਨਤੀਕਰੀ।੩੩੩
।ਦੋਹਰਾ। ।ਹੇਤਰਾਅਸਨੀਤਸੁਨਅਤਮਨਗਦਗ
ਦਹੋਇ।ਪੁਨ।ਪ੍ਰਸਨਇਕਅਲਪਸਾ ਪੂਛਨਚਾਹਿਤਸੋ
ਇ।੩੩੪।ਜੰਦਪਪੰਡਤਨੀਤਜੋ ਜੇਤਕਕਰੀਉਚਾਰ।ਰਾਰ
ਦਰੇਕਾਨਿਰਧਨਧਨੀ ਹੈਸਤ੍ਰਕੇਅਧਕਾਰ।੩੩੫।ਤ੍ਰਦੰ
ਪਸੀਸੇਅਲਪਸਾ ਮੇਮਨਉਪਜੋਆਇ।ਭੂਪਤਕੇਸੁਤ
ਕੇਲੀਯੇਕੋਪ੍ਰਬੋਧਸੁਖਦਾਇ।੩੩੬॥ ।ਚੌਪਈ। ॥
ਜਬਅਰਿੰਸੁਉੱਤਮਜਨਪਾਈ।ਜਨਅਧਰੇਭੂਪਤਗ
ਹਿਜਾਈ।ਕਵਨਰੀਤ।ਪਿਤਤਾਂਹਿਪਢਾਵੈ।ਕਿਹਬਿਧ
ਨੀਤਤਾਂਹਿਸਿਖਲਾਵੈ।੩੩੭।ਪ੍ਰਥਮਰੀਤਜੋਇਪੰ
ਡਤਗਾਈ।ਨੀਤਸਾਰ।ਪ੍ਰਿਤਕਾਹਿਸਮਝਾਈ।ਦਵੀਰ
ਤਭੂਪਤਸੁਤਭਾਖੀ।ਕੈਕਛਅਪਰਰੀਤਤਾਂਹਿਰਾਖੀ।
੩੩੮॥ ।ਉਤ੍ਰਾਚੌਪਈ। ।ਪਾਂਚਬਰਖਲਗ
ਰੀਤੀਜੋਊ।ਪੂਰਬਕਹੀਲਖੋਸੁਭਸੋਊ।ਨੀਤਅਨੀ
ਤਬੋਧਸਮਸਾਰਾ।ਉੱਤਰਮੇਕਛਭੇਦਉਚਾਰਾ।੩੩
੯।ਭੂਪਤਕੋਸੁਤਜੋਵਡਭਾਗੀ।ਵਿਦਯਾਪਠੋਹੋਇਅ
ਨਰਾਗੀ।ਬ੍ਰਹਮਚਰਜਬ੍ਰਿਤਰਾਖੇਦੈਸੋ।ਪੂਰਬਕਹੀ
ਰੀਤਸਭਜੈਸੋ।੩੪੦।ਬਿਬਧਪਡੰਤਕੀ।ਵਿੱਦਯਾਜੋਊ।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅਗਮਨਿਗਮਲੌਸੀਖੇਸੋਊ॥ਰਾਜਨੀਤਹਿਤ੍ਰਅਧਕਲ
ਗਾਵੈ॥ਧਨਰਵੇਦਪਢਅਤਹਰਖਾਵੈ॥੩੪੧॥ਸੇਵਾ
ਕਰਤਬਾਲਗੁਰਜੈਸੀ॥ਤਜਕਰਰਦਕਰੇਸਭੁਤੈਤੀ॥
ਮੈਭੂਪਤਸੁਤਾਰਿਦੇਨਆਨੇ॥ਬਾਲਨਸਅਨਿਜਬਾਲਪਛਾਨੇ॥
੩੪੨॥ਅਧਕਪ੍ਰੇਮਪਰਗੁਰੂਰਿਝਾਈ॥ਵਿੱਆਲਹੇਜੀਵ
ਸੁਖਦਾਈ॥ਜੋਸਿਖ੍ਯਾਗੁਰਪ੍ਰਥਮਵਖਾਨੀ॥ਗਹੇਨੀਤਸਭੁ
ਜਨਸੁਖਦਾਨੀ॥੩੪੩॥ਰਿਬਿਬਿਰਪਤ੍ਰੈਮਨਮੇਧਾਰਾ॥ਪ੍ਰ
ਨਪ੍ਰਨਭੂਕਤੀਦੋਸਾਵਿਚਾਰਾ॥ਯਾਹਿਤਬਹੁਰਨੀਤਨਹਿ
ਗਾਈ॥ਜਿਤਕਯੋਗਲਪ੍ਰਰੀਤਾਦਿਖਾਈ॥੩੪੪॥
ਭੂਪਤਸੁਤਜੇਤਕਅਧਕਾਰਾ॥ਧਨਰਵੇਦਪਢਸੀਖੇ
ਸਾਰਾ॥ਕਛਦਿਨਪਢਨਮਾਂਹਿਮਨਲਾਈ॥ਸੇਸਾਦਿ
ਦਸਲੈਬਾਣਚਲਾਈ॥੩੪੫॥ਸਸਤਰਅਸਤਰਾਦਿੱਕ ੦
ਜੇਤੀ॥ਸੀਖੇਪ੍ਰੀਤਲਾਇਸਭੁਤੇਤੀ॥ਰਾਜਨੀਤਨਿਸਭੁ
ਰਹਿਾਰੇ॥ਭੂਪਨਕੇਇਤਹਾਸਵਿਚਾਰੇ॥੩੪੬॥ਸਤ
ਵਾਦੀਭੂਪਤਜੇਈਭੁਏ॥ਨੀਤਪੰਥਜਿਨਤਨਮਨਦਏ
॥ਸੁਕ੍ਰਿਤਨਕਥਾਰਿਦੇਮਾਂਹਿਰਾਖੇ॥ਤਾਸਪੰਥਚਲਨੇ
ਅਭਲਾਖੇ॥੩੪੭॥ਪ੍ਰਜਾਔਰਜਾਂਹਿਲਗਹੈਜੇਤੀ॥
ਨਿਜਸੁਪੁਸਮਜਾਨੇਤੇਤੀ॥ਪਿਤਾਪਿਤਾਮਹਿਬਿਰਧ
ਨਿਹਾਰੇ॥ਨਿਜਸਮਉਮਰਭ੍ਰਾਤਉਰਧਾਰੇ॥੩੪੮॥
ਨਿਜਤੇਨੂੰਨਪੁਤਲਘੁਭ੍ਰਾਤਾ॥ਤ੍ਰਿਯਾਮਾਂਹਿਅਸਾਦ੍ਰਿਸ
ਰਖਾਤਾ॥ਬਡੀਮਾਤਸਮਭਗਨੀਜਾਨਤਾ॥ਨੂੰਨਅਨੁ
ਸਮਸੁਤਾਪਛਾਨਤਾ॥੩੪੯॥ਕਰੇਬਿਰਧਸੇਵਾਮਨਲ ੦
ਈ॥ਆਪਰਬਚਨਭਾਖੇਸੁਖਦਾਈ॥ਨਿਜਸ੍ਰੀਰਸਮ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੪੪ ਪਿਖੇਸਰੀਰ॥ਜਿਉਂਨਿਜਪੀਰਲਖੇਪਰਪੀਰਾ॥੩੫੦॥
ਧਰਮਮਾਂਹਿਰਤਨਿਸਦਿਨਜਾਂਕੀ॥ਅਤੀਸੁੱਧਨਿਸਦਿਨਹੁ
ਇਤਾਂਕੀ॥ਸਦਾਸੁਖੀਦੁਖਲਗੇਨਕੋਈ॥ਅਸਨੀਤੀ
ਨਿਤਚਾਲਤਜੋਈ॥੩੫੧॥ਜਿਤੇਦਜੀਵਪਿਤ੍ਰਾਕੇਦੇਖੇ॥
ਪਿਤਾਸਮਾਨਸਭੀਉਰਲੇਖੇ॥ਅਨਦਚਰਕਾਈਕਰੇਸਨਮ
ਨਾ॥ਕਰੇਮਾਨਤਿਨਕੋਦਿਧਨਨਾ॥੩੫੨॥ਮਾਤ੍ਰਾਤ੍ਰਿਨ
ਤ੍ਰਿਯਾਨ੍ਰਿਪਜੇਤੀ॥ਮਾਤਸਮਾਨਪਿਖੇਸਭਤੇਤੀ॥ਕਸੀ
ਤਾਤਗੁਰਆਗਜਾਧਾਰੀ॥ਹੈਰੌਰਵਸਕਰਹੈਅਸਦਾਰੀ॥
੩੫੩॥ਬਾਗਬਗੀਚੇਦੇਖਨਜਾਈ॥ਸੈਨਾਂਦੇਖਨ
ਖਅਤੁਪਾਈ॥ਕਸਰਤਕਰੇਬਿਬਧਪਰਕਾਰੀ॥ਜਾਸ
ਨਿਮਤਹੋਇਬਲਭਾਰੀ॥੩੫੪॥ਬ੍ਰਹਮਚਰਜਮਸਮੁੰ
ਬ੍ਰਤਧਾਰੇ॥ਤ੍ਰਿਯਾਰੂਪਨਨੈਨਨਿਹਾਰੇ॥ਪੂਰਬਗੁਰੂ
ਨੀਤਜੋਗਾਈ॥ਬਿਧਪਤ੍ਰਾਂਤਪਾਲੇਮਨਲਾਈ॥੩੫੫॥
ਬਰਖਅਠਾਰਹਿਕੋਜਬਭਾਇਓ॥ਬ੍ਰਹਮਚਰਜਪੂਰਣ
ਹੁਇਗਯੋ॥ਕਰੇਬਿਵਾਹਿਤਬੀਮਨਲਾਈ॥ਗੁਰੂਤ
ਤਆਗਜਾਜਬਪਾਈ॥੩੫੬॥ਪਿਤ੍ਰਪ੍ਰਸਿਨਹੁਇਦੇਯੁ
ਵਰਾਜੂ॥ਨੀਤੀਧਾਰਕਰੇਸਬਕਾਜੂ॥ਨੀਤੀਮਾਨਭਏਨ੍ਰਿ
ਪਜੇਊ॥ਤਿਨਲਛੰਨਪਢਧਾਰੇਸੇਊ॥੩੫੭॥ਹਰੀਚੰਦ
ਰਘਮਾਨਦਲੀਪਾ॥ਰਾਮਚੰਦ੍ਰਪੁਨਭਰਥਮਹੀਪਾ॥ਕ੍ਰਿ
ਸਨਜੁਧਿਸਰਆਦਅਨੀਤਾ॥ਜਿਨਕੇਗੁਣਕਵਕਹੇ
ਬਿਸੰਤਾ॥੩੫੮॥ਪ੍ਰਜਾਪਾਲਦਾਨੀਸਤਵਾਦੀ॥ਧਰਸੁ
ਖਮਾਂਹਿਸਦਾਅਹਿਲਾਦੀ॥ਪਢਪੁਰਾਣਇਤਹਾਸਮਝ
ਰਾ॥ਤਿਨਕੇਗੁਣਸਭਧਰੇਉਦਾਰਾ॥੩੫੯॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਾਲਅਵਸਥਾਕੋਕਹੋਜੈਤੁਪਤ੍ਰਾਤਬਿਦਯਾਗ
॥ਜੁਬਾਬਿਰਧਕਹਿਨਾਂਹਿਕਹੋਰੀਬਧਿਰਧਤੇਧਾਰ॥੩੬੦
॥ਨੀਤੀਨੀਤੀਸਾਰਾਖ੍ਹਤੋਗੁਰਕਥੀਵਖਾਨ॥ਤੁਪਤ੍ਰਸੁਤ
ਅਧਕਾਰਸਭੁਕਹਿਅਲਪਮਤੀਆਨ॥੩੬੧॥ਸੁਤਕੋਨੀ
ਤਪ੍ਰਬੋਧਪਿਤਪਰਅਪਰਅਜੋਹਆਹਿ॥ਕਜੋਦੇਵਸਭੁ
ਕੋਪ੍ਰਿਤੀਕਰਤਪੀਰਨਿਰਦਾਹਿ॥੩੬੨॥ਤਾਂਤੇਸੁਤਪਰਬੋ
ਧਸੋਅਨਸਕਰੇਨਤਾ॥ਸਿੱਖਿਆਕਰਹੋਤੁਲੇਸੁਨਕੀ
ਰਸਿਖਨਤਾ॥੩੬੩॥ਬਾਲਕਲੋਦੇਤਜਨਮਾਨਾਪੁਨਨਤਰੋ
ਕਨਦੋਇ॥ਤ੍ਰਸ਼ੀਤ੍ਰਨਾਮਿਤ੍ਰਾਪ੍ਰਤ੍ਰਿਅਜੋਸਾਕ੍ਰਨਕੋਇ॥
੩੬੪॥ਜੋਨੈਤੋਲੀਸੁਨਤੇਜੇਸੋਖਿਤਨਾਤਾ॥ਅੰਗਰੇਜੀਸਿ
ਖਾਰਸੀਅਰਬੀਜੈਖੁਸਨਤਾ॥੩੬੫॥ ॥ਦ੍ਵੈਯਾ॥
ਅਰਕਟਰੀਛਟਿਕੋਦਿਨਨੈਗਲਕਿਧਾਸਨਅਰਕਸਦੇ
॥ਨਨਕੋਲਗਾਥਅੇਨਕਹੈਆਨੈਪੁਰਸਦੇਖਾਦੇ॥
ਅਕਤੂਵਤਸੋਈਸਿਖਨਾਵਤਜੈਕਛਕਰੇਕਆਦੋਜਿ
ਉਜਿਉਪੈਰੀਪਰੇਸਰਸੂਕੇਸੋਟਾਸਰਬਕਰਾਦੋ॥੩੬੬
॥ਸੁੰਦਰਸਕਟੇਰੀਛਸੰਨਬਹੁਸੀਖਤਾਜਿਦੇਸਿਖਾਦੇ
ਜੋਹਆਨਸਕੇਪੂਤਚਤਰਆਤਿਇਸਤੇਕਿਜਾਰਹਿਜਾਏ
ਰਾਹੀਜੋਜਤਨਾਪ੍ਰਬਅਸੇਂਕਰਨੇਪਾਛੇਕਛੂਨਹੋਈਐਸ
ਪਕਰੇਤਜੇਪਬਜੇਜਨਐਸਪਲਗੇਨਕੋਈ॥੩੬੭॥
ਜਿਉਜਿਉਬਾਲਕਹੋਸੁਧਰੇਕਛਾਨਿਸਬਾਸਰਸਅਤੁ
ਦੋਨੀਤਪਰਅਧੁਤਉਤਅਬੋਲੀਤੇਤੇਸਆਸਿਖਲਾਦੇ
ਤੁਆਇਲਾਸਾਫਜਾਰਕਰੇਬਹੁਤਾਨੂਨੇਨਕੀਰਾਖੇ॥
ਕੋਧਧਾਰਕਰਕਬੀਨਮਾਰੇਮੁਖਦੂਸ਼ਬਚਨਨਭਾਖੇ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

[illegible] ਪਾਂਚਬਰਖਲਗਿ ਸੁਤਪਿਤਾ॥ਬਿਨਦੂਸਰਪਾਸਨਜ
ਦੇ॥ਬਚਨਕੁਬਚਨਕਹੀਕੇਮੁਖਸੇਂ ਕਬੀਨਸੁਨਨੇਪਾਵੇ॥
ਛਠੇਬਰਸਪਠਨੇਂ ਬਿਠਲਾਵੈ ਪ੍ਰਿਥਮੇਬਾਪਾਵਿਚਾਰੇ॥ਨੀਤ
ਧਰਮਜੁਤਜੋਅੱਧਜਾਪਕ ਤਿਸਕੇਪਾਸਬਿਠਾਰੇ॥੩੬੯॥
ਕਾਮਿਕ੍ਰੋਧੀਲਿਪਟਲੋਭੀਪਢਨੋਹੋਇਜੁਕੋਈ॥ਤਿਸਕੇ
ਪਾਸਪਢੈਜੋਬਾਲਕਕਬੀਨਸੁਧਰੇਸੋਈ॥ਬਤੇਕਰਮਕ-
ਰਤੇਜੋਦੇਖੇਬਾਲਕਰਮਦਾਹੁਕਰਹੈ॥ਬੋਲੀਸੁਨੇਬਤੁਜੋਂਤੈਸੇ
ਸੋ ਦਾਹੁਬੋਲਨਮਨਧਰਹੈ॥੩੭੦॥ਪਿਤਾਭ੍ਰਾਤਬਡਚਾਚ
ਤਾ॥ਇਆ ਕਰੇਅਨੀਤਪ੍ਰਿਯਾਰੀ॥ਕੁਲਘਾਤੀ॥ਤਿਸਕੋਪ
ਰਿਵਾਨੇ ਜਾਨਤਅਸਿਧਗਾਰੀ॥ਦਤੁਜੋਂਕੇਜੇਈਕਰਮਟੇ
ਖੋਟੇ ਦਹੀਬਾਲਉਰਧਾਰੇ॥ਰਹਿਣੀਬਹਿਣੀਕਹਿਣੀਤ
ਜਸੁਭਪੰਥਅਨੀਤਪਧਾਰੈ॥੩੭੧॥ਚੋਰਨਕੇਸੁਤਚੋਰੀ
ਸੀਖਤਜਾਰਨਕੇਸੁਤਜਾਰੀ॥ਠੱਗਨਕੇਸੁਤਠੱਗਹੋਤਹੈਂ
ਬੈਪਾਰਨਬੈਪਾਰੀ॥ਹਲਵਾਈਕੇਪੁਤ ਪ੍ਰਿਥਮਹੀ ਸੀਖ
ਤਹੈਂਮਠਿਆਈ॥ਰਾਜਪੂਤਕੇਪੂਤਬਾਲਪਨ ਸਸਤਰ
ਧਰੈਧਨਾਈ॥੩੭੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਐਸੀਬਿਧਸ
ਭੁਸੀਖਹੈ ਨਿਜਕੁਲਕਰਮਨਿਹਾਰ॥ਯਾਂਬਿਧਜਾਨਤ
ਲੋਕਸਭ ਢਪਜੋਨਜੇਹਬਿਚਾਰ॥੩੭੩॥ਚਾਹੋਕੁਲ
ਸੁਧਰੇ ਸੁਤ ਸੋ ਧੋਨਿਜਬਿਚਾਰ॥ਪਿਤਅਨੀਤਜੁਬ
ਕੇਧਰੇ ਤੋਸਕਹਾਂਕੁਲਬਾਰ॥੩੭੪॥ਕਹੀਠੌਰਉਤਮ
ਜਨੋ ਪੂਤਕੁਕਰਮੀਹੋਤ॥ਕਰਕੁਸੰਗਮਤਮੰਦਸੁਤ
ਪਿਤਾਕੋਖੋਤਾ॥੩੭੫॥ਕਰਮਹੀਨਕੋਮਿਲਤਹੈਂ ਜਿ
ਉਂਕਿਉਂਆਇਕੁਸੰਗ॥ਤੁਰਤਸੁਧੇਈਦੂਰਕਰਚਲ੍ਹਤ

Originals with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਨੀਲਕੋਰੰਗਾ॥੩੧੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਾਨੀਤੋਪ੍ਰਥਮੇ
ਕਹਿਆਏ॥ਇਕਬਾਲਪਿਤਪਾਸਰਖਾਏ॥ਜਣੇਪੂਤਤੋਮੈ
ਸੇਤਜਦੇਂਹੀ॥ਭਾਗੀਪਾਪਸੀਸਪਰਲੇਂਹੀ॥੩੧੭॥ਜੋਸੀਸਿ
ਗਤਬਨੋਜੈਜੋਗਾ॥ਤਾਂਹਿਅਚਾਰਤਿਸੀਬਿਧਹੋਗਾ॥ਗੁ-
ਣਵਿਆਤੇਹੀਨਨਿਕਾਰੇ॥ਪੱਕੇਖਾਵਤਫਿਰਤਨਿਹਾਰੇ॥
੩੧੮॥ਇਕਬੁਲਬੁਲਾਂਸੁਰਖਲਨੂੰਦੇਂ॥ਇਕਕਬੂਤਰਬਹੁ
ਤਰਖਾਵੇਂ॥ਇਕਬਟੇਰੇਮੁਰਗਲੜਾਂਹੀ॥ਘਣੇਸ੍ਵਾਂਨਦਰ
ਬਾਂਧਰਖਾਂਹੀ॥੩੧੯॥ਇਕਪਤੰਗਉਡਾਵਨਲਾਗੇ॥ਗਿ
ਰੇਮਾਹਿਲਤੇਮਰੇਅਭਾਗੇ॥ਪੜੇਕੁਮਾਰਗਮਿਲੇਕੁਸੰਗੀ
॥ਭੁਏਅਫੀਮੀਚਰਸੀਭੰਗੀ॥੩੨੦॥ਕਰੇਲਿਖਨਪੜ੍ਹ
ਨੇਕੀਬਾਤਾ॥ਵਹੁਦੂਸਮਨਾਤਿਨਕੋਦਿਸਆਤਾ॥ਪਰੇਕੁ
ਮਾਰਗਜਨਮਤਬਾਲਾ॥ਕਰੇਨਮਾਤਤਾਤਕਛੁਖ੍ਯਾਲ
॥੩੨੧॥ਨਿਸਬਾਸਰਸੁਤਲਾਡਲਡਾਂਹੀ॥ਬਿਨਾਂਬੂਝ
ਸੁਤਘਾਤਕਰਾਂਹੀ॥ਹੋਤਪਾਪਤਿਨਕੋਅਤਭਾਰੀ॥ਜ
ਨਕਰਪੂਤਪੈਜਾਤਿਸਮਾਰੀ॥੩੨੨॥ਇਕਬਾਲਕਐ
ਸੇਹੱਤਨਾਰੇ॥ਜਨਨੀਜਨਕਜਤਨਕਰਹਾਰੇ॥ਪੜਨ
ਮਾਂਹਿਮਨਰੰਚਨਲਾਵੇਂ॥ਕਿਤਕਬਾਲਸੰਗਔਰਦਿਵਾਵੈਂ
੩੨੩॥ਤਾਂਸ਼ਖੇਲਮੇਸੁਰਤਲਗਾਂਹੀ॥ਜਾਇਉਜਾਰ
ਸ਼ਿਕਾਰਕਰਾਂਹੀ॥ਰਹੇਸਦਾਅਪਕਰਮਨਲਾਗੇ॥ਜਿ
ਨਕੇਭਾਗਭਾਲਕੇਭਾਗੇ॥੩੨੪॥ਬਹੁਬਾਲਕਦੇਖੇਨਿ
ਜਨੈਨਾ॥ਮਾਤਤਾਤਰਾਖਤਕਛਭੈਨਾ॥ਬਡੇਹੋਇਦੁਖ
ਭੋਗਤਸੋਊ॥ਬੈਠਣਪਾਸਨਦੇਵਤਕੋਊ॥੩੨੫॥ਜਨ
ਤੈਹੈਂਸਭਲੋਕਉਚੱਕਾ॥ਕਹਿਤਭੂਤਯੇਹਮੇਨਸੱਕਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੮ ਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਆਵਤਕੋਇਦੇਈ॥ਖੇਲਤਰਹੇਬਾਲਪਨਜੇ
ਈ॥੩੮੬॥ਹੋਵਤਯਾਦਕਰਤਦਹੂੰਕਾਲਾ॥ਪਠਨਜ
ਈਪਿਤਮਾਤਬਠਾਲਾ॥ਦੇਖਤਹੈਜੋਹਮਰੋਭਾਈ॥
ਜਿਨਤਸੀਖਦਾਰੀਅਬਪਾਈ॥੩੮੭॥ਪਾਂਚਬਰਸ
ਮੁਝਤੇਹੈਛੋਟਾ॥ਮੁਝਤੇਤਿਗਨਠੋਲਭਾਇਓਮੋਟਾ॥ਚ ੦
ਰੋਕਾਧੋਟਾਬੋਜੋਊ॥ਪੈਂਚਬਜਾਰਤਭਾਇਓਅਬਸੋਊ॥੩
੮੮॥ਬਹੁਤੁਆਸਤੇਜਾਂਹਿਬਿਠਾਈ॥ਲਖਪਤਸਾਹੂ
ਕਰਕਹਾਈ॥ਅਮਕੇਕੋਸੁਤਮੂਪੋਭਾਈ॥ਕੇਸੀਆਜ
ਲਿਯਾਕਤਪਾਈ॥੩੮੯॥ਜੈਲਦਾਰਅਬਦਰੀਕਹਾਵੈ
॥ਗੁਰਸੀਜਾਇਕਰਾਹਿਰੀਪਾਵੈ॥ਬਹੁਤਅਬਾਦੀਮਿਲ
ਖਰਦਾਏ॥ਪ੍ਰਖਤਾਸੂਹੇਕਈਲਗਾਏ॥੩੯੦॥ਦੇ
ਖਦੇਖਰੋਵਤਮਨਮਾਂਹੀ॥ਜਾਵਤਪੇਸਆਜਕਛਨਾਂਹੀ
॥ਹਿਤਭ੍ਰਾਗਾਇਕਹਮਰੋਭਾਗੋ॥ਧਾਮਲੂਟਾਇਅਬੀ
ਹਮਜਾਗੋ॥੩੯੧॥ਸਮਾਪਛੁਨਸੋਈਖੇਲਗਵਾਇਓ
॥ਅਬਕਜਾਹੋਵਤਦੁਖਤਾਦਿਹਾਇਓ॥ਜਿਨਪਿਤਮਾਤ
ਨਮਾਰਸਮਾਨੀ॥ਭੁਗਤਹੈਂਦੁਖਬਾਤਨਛਾਨੀ॥੩੯੨॥
ਮਾਤਤਾਜਿਨਨੀਸਮਝਾਇਓ॥ਨਹਿਪਠਣੇਮੁਤਪ੍ਰੇਰ
ਲਗਾਇਓ॥ਹੋਵਤਦੁਖੀਮੁਤ੍ਰਜਿਸਕਾਲਾ॥ਕਹਿਤਜਾਇ
ਜੋਪਿਤਮਾਤਨਪਾਲਾ॥੩੯੩॥ ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹਿ
ਤਰੇਦਮੁਸਰੀਨਪਰ ਲੋਪਾਇਸੋਕਿਉਂਕੀਨਾ॥ਦਇਯਾ
ਹੀਨਪਿਤਮਾਤਰਹਿ ਜਨਮਆਇਮੁਸਦੀਨ ॥੩੯੪॥
ਜਿਨੇਨਮੋਹਿਸਿਖਾਇਕਛ ਕੀਯੋਕਮਾਵਨਜੋਗ॥ਏਦੁ
ਖੀਆਜਗਮਾਂਹਿਰੈਂ ਔਰਸੁਖੀਸਭਲੋਗ॥੩੯੫॥ਭ੍ਰਾਤ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮੰਦਰਮਰੇਸਬੀਤਿਨਕੋਕਿਯਾਅਪਰਾਧਾ॥ਹੋਗਤਅਪਨੇ
ਕਰਅਜਨਕੋਕਰਸਕੇਨਬਾਧਾ॥੩੯੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਬਿਨਦਿੱਯਾਜਨਜਗਮੇਜੇਤੇ॥ਪੂਤਬਿਗਾਰਤਆਪਸੁ
ਤੇਤੇ॥ਬਾਲਕਬੋਲਨਜਬਕੇਲਾਗੇ॥ਤਾਂਹਿਦੂਰਬਚਨ
ਸਿਖਾਇਅਭਾਗੇ॥੩੯੭॥ਜੇਹਮਾਤਾਕੋਗਾਰਸੁਨ
ਵੇ॥ਦੇਰਤਬੀਹਮਰੇਚਿਤਗਿਆਵੇ॥ਐਹਲੇਈਟਭ੍ਰਾਤਕੋ
ਮਾਰੋ॥ਐਹਚਾਚਾਕੋਕਾਂਮਬਿਗਾਰੋ॥੩੯੮॥ਐਸੀਸੀ
ਖਜਬੀਸੁਤਪਾਵੈ॥ਹਾਸਤਹੈਂਸਠਦਾਂਤਾਨਿਕਾਰੇ॥ਤੇਸੇਮੂ
ਤਸਿਖਾਵਤਗਾਰੀ॥ਖੈਂਚੋਪੂਤਬਾਪਕੀਦਾਹਰੀ॥੩੯੯
॥ਭਤੂਅਤੇਦੂਅਖਸੁਨਾਵੈ॥ਪੱਬਰਮਾਰਤੂਰਤਭਗਾਂਅ
ਵੈ॥ਮਾਤਤਾਤਸਿਖਲਾਇਪਲੀਤੀ॥ਕਿੰਹਬਿਧਸੀਖੈਬ
ਲਕਨੀਤੀ॥੪੦੦॥ਵਿਦਿਆਪਠਣੇਪੂਤਨਲਾਵੈ॥ਕ
ਹੈਂਛੋਰਮੁਝਕੋਣਚਰਾਵੈਂ॥ਪੂਤਬਿਗਾਵੇਂਆਪਪਢਾਈ
॥ਹਲਖੁਹਾਤਬਕੋਣਚਲਾਈ॥੪੦੧॥ਮੂਢਲੋਕਸਿ
ਖਜਾਅਸਦੇਹੀ॥ਪੂਤਘਾਤਨਿਜਕਰਕਰਲੇਹੀ॥ਕ੍ਰਿ
ਐਬਾਪਸੁਤਸੱਤ੍ਰੂਸੰਤੂ॥ਨੀਤਅਨੀਤਨਜਾਨਤਜੰਤੂ॥
੪੦੨॥ਬਿਨਾਵਿੱਦਿਆਅਸਾਫਿਰੇਂਗਵਾਰਾ॥ਛੋਵਤਬੈਸ
ਸੀਸਾਦਿਨਸਾਰਾ॥ਤਿਨਕੀਸੰਗਤਜੋਕੋਈਆਵੈ॥ਕ
ਰਕੁਸੰਗਦੂਨਰਕਸਿਧਾਵੈ॥੪੦੩॥ਜੋਉੱਤਮਜਨ
ਨੀਤੀਰਾਖੇ॥ਨੀਤਸਿਖਾਵਨਸੁਤਅਭਲਾਖੇ॥ਵੇਦਨੀ
ਤਿਨਸੀਸਰਖਾਇਯਾ॥ਬਾਲਪਢਾਵਨਪਰਮਬਤਾ
ਇਯਾ॥੪੦੪॥ਪੂਤਉਪਾਇਨਤਾਂਹਿਪੜਾਵੈ॥ਨਾਂਹਿਬਿ
ਦਾਹਿਨਿਜਹਾਬਕਰਾਵੈ॥ਪੂਤਉਪਾਇਪਾਪਸਿਰਧਰਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੦ ।ਅਰਕਰਜਾਇਨਰਕਨਰਪਰੰਗੀ॥੪੦੫॥ ।ਦੋਹਰਾ।
।ਨੀਤਸਾਰਉਪਦੇਸਸੁਨਮਨਮੋਹਰਖਬਢਾਇ।ਕਰ
ਅਸ੍ਰੰਗ੍ਰਪ੍ਰਣਾਮਗੁਰਊਸਤਤਕਰੇਬਨਾਇ॥੪੦੬॥
।ਸਵੈਯਾ। ।ਮੈਂਧੰਨਭਾਗਭਾਇਓਜਗਮੇ ਗੁਰਮੋ
ਹਿਮਿਲੇਮਤਮਾਨਪ੍ਰਬੀਨਾ।ਭਾਰਤਭੂਮਿਵਿਖੇਨਰਕੋ
ਤਨਪਾਰਸੁਣੈਸਭਹੀਫਲਲੀਨਾ।ਤੈਂਹਿਕ੍ਰਿਪਾਜਲਸੋ
ਦ੍ਰੁਮਯਾਤਨਫੂਲਰਯੋਫਲਪਾਇਨਦੀਨਾ।ਦੇਸਹਰੀਨ
ਹਿਕੀਨਜਹਾਂਕਛੁਪੁੰਨਫਲਯੋਕੋਊਪੂਰਬਕੀਨਾ॥੪੦੭
।ਯਾਜਗਮੇਤਨਮਾਨਸਕੋਫਲ ਆਜਮਿਲਯੋਬਡਭਾਗ
ਮਾਨੋ।ਮਾਨਸਦੇਹਅਮੋਲਕਲਾਲ ਸਨਾਸ੍ਰਬਿਨਾਬਿਰ
ਥਾਜਨਜਾਨੋ।ਲਾਲਅਮੋਲਲਹੇਜਨਮੂੰਲਜਬੀਰਲ
ਜਾਇਸਰਾਪਨਦੂਰੇ।ਦੇਸਹਰੀਗਾਵਰਗੰਦਭਾਇਸੋਗੁਰਕੇ
ਪਦਪੰਕਜਕੀਨਜੁਹਾਰੇ॥੪੦੮॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।
ਕੀਯੋਮੋਹਿਗੁਰਦਾਨ ਵਿੱਦਯਾਪਰਮਅਖੁੰਟਧਨਾ।ਜਾਂ
ਕੇਸਮਸਰਆਨਨਾਂਹਿਪਾਰਸਚਿੰਤਾਮਣੀ॥੪੦੯॥
ਬਿਨਵਿੱਦਯਾਜਨਅੰਧਲਖੇਨਸਾਰਅਸਾਰਕੋ।ਜਿਉਂ
ਇਕਮਾਰੀਕੰਧਕਦਨਖੁਬਰਾਤਿਸਕੋਪਰੇ॥੪੧੦॥
।ਚੌਪਈ। ।ਜੋਵਿੱਦਯਾਕੋਪਢਨੇਵਾਰੇ।ਅਤਸ
ਮਨਤਿਨਸੌਂਪ੍ਰਭੁਪਯਾਰੇ।ਜੋਜਨਪਠਤਪ੍ਰੀਤਉਰਲਾਈ
।ਜਹਾਂਤਹਾਂਤਿਸਕਰਤਸਹਾਈ॥੪੧੧॥ਭੂਖਨਅ
ਸਕੋਊਦ੍ਰਿਸ੍ਰਨਐਹੈ।ਜੋਵਿੱਦਯਾਸਮਸੋਭੂਵਿਖੈਹੈ।
ਭੂਪਤੀਨਪੁਦਭੂਖਨਹੀਂਨਾ।ਸੋਭਤਵਿੱਦਯਾਵਨਪ੍ਰ
ਬੀਨਾ॥੪੧੨॥ਜੋਵਿੱਦਯਾਸੀਗਹੇਤਲਗਾਵਤਾਇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕੋਟਰਗਏਤਿਹਂਪੁਰਾਵਤਾਧਨੀਭੂਪਜਹੇਪਤੁਰਨਸਾ
ਕੋਦਿੱਆਵਨਿਰਕਸਭੂਤਾਕੋ॥੪੧੩॥ ।ਦੋਹਰਾ
ਕਾਮਧੇਨੁਚਿੰਤਾਮਣੀਸੁਧਾਕਲਪਦ੍ਰਮਆਂਦਾਅਸਾਦਿ
ਧਾਮੁਣਕੋਮਿਲੀਸੁਮੀਤਦ੍ਰਪਰਸਾਦੋ।੪੧੪।ਲਾਇ
ਕਵਸਤਨਕੋਪਿਖੌਦੇਵਸਭੁਵਨਮਣਾਰਾਤਾਂਤੇਤੇਦਾਰ
ਨਮੋਸਿਰਧਰਕਰੋਜੁਹਾਰ।੪੧੫।ਤਾਂਤੇਅਬਆਗਜ
ਕਰੋਜੋਮੁਣਕਰਨੇਜੋਗ।ਤਦਪਦਕੈਜਪਤਾਪਕਰਸਤੁ
ਸੁਲਭਮਨੋਰਥਭੋਗ।੪੧੬।ਪੁੰਨਤਦਈਅਸੀਸਤਬਸਿਰ
ਧਰਕਰਬਰਖਾਇ।ਸੁਤਹਮਰੀਆਗਜਾਤੁਝੈਕਰੀਜੋਲ
ਇਖਿਦਾਇ।੪੧੭॥ ।ਤੋਮਰਛੰਦ। ।ਸੁਣਆ-
ਗਿੱਆਸੁਤਮਨ।ਪਿਤਪਾਸਕੀਨਂਹਿਜਾਨ।ਮੁਣਪਾਸਤੇ
ਦਸਸਾਲ।ਤਬਪਕੀਨਪਯਾਲਭੁਯਾਲ।੪੧੮।ਕਰਜ
ਇਤ੍ਰੀਪਿਤਧਾਮ।ਪਿਤਪਾਦਕੋਪਰਣਾਮ।ਜਿਮਤਾਤ
ਕੋਮਤਹੋਇ।ਤੁਮਕਾਮਕੀਜਹਿਸੋਇ।੪੧੯।ਜਿਮ
ਰਾਮਰੈਦਸਸਾਲ।ਪਿਤਦਾਰਪਾਰਸੁਭਾਲ।ਬਨਕੀਨ
ਰੈਤੁਕਬਾਸ।ਬਹੁਕੀਨਰਾਖਸਨਾਸ।੪੨੦।ਸਹਿਬੀ
ਸਰਾਦਣਆਬ।ਪੁਨਆਇਰਾਜਸਿਭਾਰ।ਤਿਮਤਾਤਕੇ
ਹੁਕਮਾਨ।ਤੁਮਕੀਨਕਾਜਮਹਾਨ।੪੨੧।ਲਗਿਨਾਮ
ਐਸੋਬੀਨ।ਤੁਮਇਹੁ ਨਪ੍ਰਬੀਨ।ਸਤਮੁਢਰਾਦਣ
ਆਰ।ਤੁਮਆਜਹੋਹੁਸਿਆਰ।੪੨੨।ਅਬਸੀਤ
ਕੀਜਹਿਇਨਾਹਿ।ਜਗਿੱਤੇਹਿਜੋਗਸੁਆਹਿ।ਤੁਮਣਨ
ਮਨੀਤਭੁਸਾਕਾਕਰਨੀਤਮੈਂਇੱਛਪਸਾਰ।੪੨੩॥
ਦੋਹਰਾ। ।ਕਬੁਸਿਤਅਸਮਕੋਪਰਮਜੋ ਪਦੋਤੋਹਿਸੁ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੨ ਮਾਹਿ ਕਰੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਤ ਬਾਲ ਸਭ ਤੁਮ ਕਛੁ ਭੂਲੇ ਨਾਹਿ
੪੨੪ ॥ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕੇ ਤੁੱਲ ਪਿਖ ਅਪ ਕੰਨ੍ਹੈ ਜੁ ਗਾਤ੍ਰ
ਗਾ ਲੋਕ ਕਟੈ ਇਕ ਰੀਤ ਧੁਤ ਕਰ ਬਿਵਾਹ ਬਤ ਭੁਰਗਾ
੪੨੫ ॥ ਦਾਨ ਕਰੈ ਰਿਤ ਕਾਲ ਪਿਖ ਤਾਂ ਸੇ ਪੁਤ ਉਪਾਇ
ਮਾਤ ਤਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਤਨ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ ॥ ੪੨੬
॥ ਜਵਨ ਮਾਤ ਪਿਤ ਤੇਹਿ ਸੁਤ ਦੀਨਾ ਜਨਮ ਉਦਾਰ ਬਿ
ਬਪ ਬਾਂ ਤੁ ਪਾਲਨ ਕਰੈ ਜੇ ਤੁਝ ਕੋ ਹਿਤ ਚਿਤ ਧਾਰ ॥ ੪੨੭
॥ ॥ ਸ੍ਵਯਾ ਮਾਤ੍ਰਕਾ ॥ ॥ ਮਲ ਅਰ ਮੂਤ ਤੁ ਮਾਰੇ ਨਿ
ਸਾਦਿਨ ਧੋਵਤ ਰਹੀ ਮਾਤ ਹਿਤ ਲਾਇ ॥ ਅਸੋ ਅ
ਖਾਵਤ ਕਬਹੂ ਮਤ ਬਾਲਕ ਤਨ ਦੁਖ ਉਪਜਾਇ ॥ ਤੁਮ
ਤੇਅੰ ਸਮਰ ਬਾਤੇ ਸਾਇੰਨ ਬੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਿਤਪਾਰਨੋ ਅਤੁ
ਹਿਤ ਧਾਰ ॥ ਨਾਨਾਂ ਕਸ੍ਟ ਸਹੇ ਹਿਤ ਤੁਮਰੈ ਮਨ ਮੇ ਰਾਖੇ
ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪੨੮ ॥ ਛਿਰ ਬਪੁ ਦਰਦ ਲਗਾਇ ਪਿ
ਤਾ ਨੇ ਤੁਝੇ ਪੜ੍ਹਾਇ ਜੋਗ ਮਰੈ ਪਾਸਾ ॥ ਆਨ ਸੰਤ ਨਾਇ-
ਕਾਬਿਟ ਪਤੁੱਲ ਸੁਤ ਫਲਾਇ ਸਾਦਿਆ ਸੂਤ ਪਰਕਾਸ
॥ ਮਾਤ ਤਾਤ ਰਿਣ ਬਢ੍ਹੋ ਆਜ ਲੌ ਤੁ ਇਓ ਭਾਰ ਭੁਗੈ ਤੁ
ਸੁਸੀਲਾ ਕਰੈ ਸੇਵ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਤਿਨ ਕੀ ਤਨ ਮਨ ਧਨ
ਸੌਂਬ੍ਰਿਸ ਟੈਬੀਸਾ ॥ ੪੨੯ ॥ ਧਨ ਉਪਜਾਵਨ ਜਤਨ ਲਖੁ
ਢੰਗੋ ਸੋ ਅਬ ਕੀਜੈ ਉਦੰਮ ਧਾਰ ॥ ਉਦੰਮ ਕਰਨ ਅਦਸ
ਕਹੇ ਸੁਤ ਸਭੁ ਫਲਾ ਮਿਲੈ ਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ॥ ਦਰਪ
ਰਜੇ ਅਤਿ ਬਚਲ ਆਦੇ ਕਰੈ ਸੇਵਤਿ ਸਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾ
ਇਆ ॥ ਸਤ ਧਰਮ ਤੁਮ ਪਛੈ ਅਗਾਗੀ ਬਢੈਗੀ ਬਾਢਿ
ਰਕਹੈ ਸੁਨਾਇਆ ॥ ੪੩੦ ॥ ਤਜ ਅਨੀਤ ਸੁਤ ਚਲੋ ਨੀਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮਗਯੋਹਉਪਦੇਸ਼ਅੰਤਕਾਮੋਹਿ॥ਲੋਹੋਸਰਬਸੁਖਮਾਨ ੫੩
ਜਗਤਮੇ ਯੋਹਅਸੀਸਹਮਰੀਹੈਤੋਹਿ॥ਲੈਅਸੀਸ
ਬਾਲਕਗ੍ਰਹਿਆਇਯੋ ਮਾਤਤਾਤਪਗਕਰੀਜੁਹਾਰ॥
ਪੂਛਤੇਤਾਤਸਮੋਇਸਗ੍ਰਹਿਮੇ ਕੌਨਕਾਜਆਏਤੁਮਬ ੦
ਰ॥੪੩੧॥ਹਾਥਜੋਰਸੁਗਹਚਰਨਸੀਸਧਰ ਕਹ੍ਯੋਪਿ
ਤਾਜੀਤਦਯਾਰ ਸਾਦ॥ਜੇਤਕਯੋਗਾਹੁਤੀਮੁਹਿਦਿੱਛਾ
ਪਹੂੰਚੀਆਜਲਗਾਧਰਆਹਿਲਾਦ॥ਹੁਇਪ੍ਰਸੰਨਗੁਰ
ਦਈਅਸੀਸ ਭੇਜਯੋਆਜਆਪਕੇਪਾਸ॥ਆਗਯਾਕ
ਰੋਕਰੋਂਸੋਈਕਾਰਜਮੈਬਾਲਕਦਾਸਨਕੋਦਾਸ॥੪੩੨॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੇਖਪੂਤਕੀਨੀਤਅਸ ਅਤਮਨਹਰ
ਖਬਢਾਇ॥ਸਿਰਚੂਮਯੋਗਦਗਦਭੁਇਯੋ ਲੀਨੋਕੰਠ
ਲਗਾਇ॥੪੩੩॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਮੈਂਪਨਭਾਗਭ
ਇਯੋਜਗਮੇ ਜਿਸਕੇਗ੍ਰਹਿਪੂਤਇਸੋਨਿਪਜਾਇਯੋ॥
ਪੂਰਬਪੁੰਨਫਲੇਦ੍ਰੁਮਕੇਸਮ ਪੂਤਸਪੂਤਤਿਨੇਫਲਪ ੦
ਇਯੋ॥ਪੂਤਸਪੂਤਭਇਯੋਕੁਲਤਾਰਕਨੀਤਨਿਧਾਇ
ਜਿਸੇਚਿਤਲਾਇਯੋ॥ਕੋਟਕਪੂਤਕਪੂਤਭਏ ਬਹੁਨ ਸਭ
ਈਕੁਲਦੇਖਨਆਇਯੋ॥੪੩੪॥ਨਾਸਕਰੇਂਗਦਏਕਨੁ
ਸਾਤਮਏਕਸਪੂਤਸਭੀਕੁਲਤਾਰੇ॥ਕੋਟਚਢੇਉਡਗੀਨ
ਨਿਸਾਅੰਧਕੈਰਕਨਾਂਹਿਨਿਸਾਤਮਹਾਰੇ॥ਸੂਕਰਸ੍ਵਾਨ
ਘਨੇਸੁਤਜਾਦਤ ਕੌਨਕਹੋਕੁਲਕਾਜਸਦਾਰੇ॥ਏਕ
ਸਪੂਤਬਕੰਠਪਠਾਦਤਲੇਜਮਲੋਕਕਪੂਤਬਿਖਾਰੇ
॥੪੩੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਿਨਾਦਿਆਗੁਣਸੀਲ
ਸੁਤ ਬਹੁਉਪਜੇਗ੍ਰਹਿਜਾਂਹਿ॥ਜੂਕਾਂਕ੍ਰਿਮਸਮਸੁਤਭ

Original
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੪ ਏ ਕਾਜ ਸਿੱਧ ਕਨਾਤਾਂਹਿ ॥੪੩੬॥ ਯਾਤ੍ਰਾਂਤੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਮੈ ਭੁ-
ਇਓ ਵਿੱਦਵਾਨ ਸੁਤ ਪਾਇ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਪੰਡਿਤ ਗੁਣੀ ਨੀ-
ਤ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁਖਦਾਇ ॥੪੩੭॥ ਨੀਤ ਸਾਰ ਕੇ ਮਾਤ ਪਿਤ ਲ- ੦
ਗੇ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰ ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਤਰ ਬੁਲਾਇ ਨਿਜ ਤਾਂ
ਪਤ੍ਰਕੀ ਨਉਚਾਰ ॥੪੩੮॥ ਕੁਲ ਸੁਸੀਲ ਨੀਤੀ ਨਿ-
ਪੁਨ ਕੰਨਯਾ ਚਤੁਰ ਨਿਹਾਰ ॥ ਤਾਂਹ ਸਗਾਈ ਕੀਜੀਐ
ਪੰਡਿਤ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰ ॥੪੩੯॥ ਲੋਕ ਕਰੇ ਟੇਰਕ ਨੀਤ
ਸੁਤ ਕਰੀ ਸਗਾਈ ਜਾਇ ॥ ਲਗਨ ਮਹੂਰਤ ਦੇਖ ਸ਼ੁਭ
ਦੀਨੋ ਕਾਜ ਰਚਾਇ ॥੪੪੦॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਤਬ ਤਾਂਹਿ ਪਿਤ੍ਰਾ ਪ੍ਰਬੀਨ ਬਨਾਇ ਕਰਨਗ ਨਤੀ ਗਣੀ
॥ ਤੁਰਤ ਕਾਜ ਰਚ ਦੀਨ ਕੈਸੀ ਨਿਜ ਕੁਲ ਰੀਤ ਥੀ ॥੪੪੧॥
॥ ਧਾਰ ਨੀਤ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਪਾਵਤ ਸਦਾ ਜੋ
ਨਹਿ ਅਨੀਤ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ਕਬੀ ਸੁਪਨ ਜਾਗਤ ਦੁਖੀ ॥
੪੪੨॥ ਕੰਨਯਾ ਨੀਤ੍ਰਾ ਨਿਧਾਨ ਤਾਂਹਿ ਦਵਨੇ ਕੇ ਜੋਗ ਜੋ
ਦੂਤੀ ਧਿਯਾਇ ਦੇ ਧਯਾਨ ਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕੀ ਰੀਤ ਸਭ ॥ ॥
॥੪੪੩॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਬਾਲ ਬ੍ਰਿਹਮਚਰਜ ਪ੍ਰਬੋਧ
ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਯਾਇ ਸੰਪੂਰਨੰ ॥੧॥ ॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਥ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਕੋ ਕਿਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਨ ਪੂਰੋ ਪਦੁਰੀ ਅ
ਧਿਆਇ ਪੂਰਿਤੁ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਰਮ ਸਾਰ ਥ ਕੋ ਪਾ
ਰ ਮਨ ਹਾਥ ਜੋਗ ਸਿਰ ਨਾਇ॥ ਹੇਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਭ ਤਤ੍ਰ ਇ
ਹੋ ਜੋ ਸਭ੍ਹ ਜਨ ਸੁਖਦਾਇ॥੧॥ ਪੰਡਿਤ ਬਾਲਕ ਕਥਾ ਪ
ਰ ਕਹੀ ਨੀਤ ਸਮਝਾਇ॥ ਪੜ੍ਹ ਸੁਨ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਧਰੇ ਸਭ੍ਹ
ਸੁਖ ਸੰਪਤ੍ਰ ਪਾਇ॥੨॥ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੌ ਚਾਦਰੇ ਕ
ਨਰ ਨਾਰਿ॥ ਜਾਂਹਿ ਲਗ ਮਾਨਸ ਜਗਤ ਮੈ ਹੈ ਸਭ੍ਹ ਕੋ ਅਧਿ
ਕਾਰ॥੩॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜੋ ਜਨ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਮਨ ਚੋਭੁ
ਲਾਈ॥ ਕਦਨ ਰੀਤ ਸੁਖ ਨੀਤ ਦਿਖਾਈ॥ ਸੁਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿ
ਤ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵਤ॥ ਬਿਨ ਪਾਂਨ ਕੇ ਸੇਰ ਸਪਾਵਤ॥੪
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਅਮਰ ਫਲ ਜੈਊ॥ ਬਿਨ ਪਾਂਨ ਪਾਵਤ ਨਹਿ
ਕੋਊ॥ ਭ੍ਰਾਤਾ ਵਾਂਦ ਨ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਉਰ ਧਰਹੀ॥ ਕਛੂ ਕਾਲ ਦੁ
ਖ ਦੇਖ ਨਿਵਰਹੀ॥੫॥ ਜੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਨ ਸੰਸੇ ਇਕ ਮੰਗੇ॥ ਜੋ ਸ
ਭ੍ਰ ਕਹੂ ਆਪ ਕੇ ਪੇਰੇ॥ ਏਕ ਅੰਨ ਖਾਵਤ ਨਰ ਨਾਰੀ॥ ਰਕਤ
ਬਿੰਦ ਜਿਸ ਕੀ ਹੁਇ ਸਾਰੀ॥੬॥ ਏਕ ਗਾਰ ਭ੍ਰਤ ਕਥ ਬਾਸ
ਉਪਾਈ॥ ਪੁਨ ਕਬੀ ਕਿਨੰ ਜਾ ਹੋਜਾਈ॥ ਜੁਗਲ ਭੇਦ ਹੋਟ
ਤ ਕਿੰਹ ਹੇਤੂ॥ ਭ੍ਰਾਖੋ ਮੋ ਪ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਕੇਤੂ॥੭॥ ਕਰਾ ਕਿਰ
ਮਾ ਜੁਗਲ ਭੇਦ ਲਖੀ ਜੋ॥ ਭੁਨ ਮਨ ਸੰਸੇ ਦੂਰ ਕਰੀਜੋ॥ ਜੁਗ
ਅੰਤ ਪਰਮ ਉਪਕਾਰੀ॥ ਨੀਤ੍ਰ ਪ੍ਰਬੋਧੇ ਸਭ੍ਰ ਨਰ ਨਾਰੀ॥
੮॥ ਰਚੀ ਨੀਤ ਈਸ੍ਵਰ ਜਗ ਜੇਈ॥ ਜਿਤ ਜਸ ਦੇਤ ਜ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੯ ਗਾਮੇਸੋਈ॥ਜਗਤਜੀਵਐਸੇਨਹੀਂਪਾਵੈਂ॥ਜਬਲਗਸੰਤ
ਨਪਾਂਬਦਿਖਾਵੈਂ॥੯॥ ॥ਉਤ੍ਰੰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਹਿਤੂਰਅਉਦਾਰਮਤ ਕਰੀਸੋਕਜਿਸਕਾਲ॥ਸਾਧਸਾਧ
ਮੁਖਸੋਂਕਹੋ ਬੋਲੇਸੰਤਦਯਾਲ॥੧੦॥ ॥ਚੌਪਈ॥
॥ਉਤੰਰਸੁਨੋਕਾਨਉਰਲਾਈ॥ਕਛੁਕਬੇਦਭੁਕਹੇਸੁਨ
ਈ॥ਆਚਰਟੇਦਰੀਤਜੋਈਭ੍ਰਾਖੀ॥ਦਹੀਹਕੀਮਕਦੀ
ਜਨਆਖੀ॥੧੧॥ਦਹੀਰੀਤਹਮਅਲਪਸੁਨਾਵੈਂ॥ਅਣ
ਸੋਂਕਛਕਹਿਤੇਹਿਦਿਖਾਵੈਂ॥ਗਰਭਪਰਨਾਸਰਜਾਦਜੋਊ
ਪੂਰਬਧਜਾਇਕਹੀਕਛੁਸੋਊ॥੧੨॥ਰਕਤਰੇਤਜਬਗਰ
ਭੁਸਮਾਈ॥ਜੁਗਲਰੀਤਕਾਰਜਉਪਜਾਈ॥ਬੀਰਜਅ
ਧਿਕਹੋਤਜਿਸਕਾਲਾ॥ਰਕਤੁਰੇਤਅਲਪਹੋਵਤਬਾਲਾ॥
੧੩॥ਰਕਤਅਧਕਜਬਰੇਕਛੁਆਈ॥ਮਿਲਦੋਨੋਕ
ਨਜਾਨਿਪਜਾਈ॥ਰਕਤਰੇਤਇਕਸਮਸਰਹੋਇ॥ਤਬ
ਹੀਜਹੋਵਤਹੈਸੋਇ॥੧੪॥ਪੰਚਮਾਸਜਨੁਗਰਭਮ-
ਝਾਰੀ॥ਛਠੇਮਾਸਚੇਤਨਤਾਧਾਰੀ॥ਨਾਵੈਂਮਾਸਜਨਮ
ਜਨਲੇਹੀ॥ਮਾਨਸਜਨਮਰੀਤਸਭਏਹੀ॥੧੫॥ਕੇਤ
ਕਭੁਦਐਰਇਸਮਾਂਹੀ॥ਕਾਰਨਪਾਇਰੋਗਹੋਇਜਾਂਹੀ
॥ਫਲਕਾਚੇਜੈਸੇਗਿਰਜਾਂਵੈਂ॥ਮਾਸਪਿੰਡਸੋਂਬਾਹਰਆਵੈਂ
॥੧੬॥ਰਕਤਰੇਤਜਬਗਰਭੁਸਮਾਈ॥ਮਿਲਜੁਗਇਕ
ਰੂਪਹੁਇਜਾਈ॥ਅਗਨਤੇਜਕਰਖੌਲਤਸੋਊ॥ਕਲਲ
ਅਵਸਥਾਭਾਖੀਜੋਊ॥੧੭॥ਅਧਿਕਤੇਜਕਰਜਬਫਟ
ਜਾਈ॥ਇਸੀਹੇਤ ਜੁਗਰੂਪਦਿਖਾਈ॥ਬਿਦਅਧਿ
ਕਬਾਲਕਹੁਇਜਾਵੈ॥ਅਧਕਰਕਤਕੀਨਜਾਨਿਪਜਾਵੈ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥੧੯॥ਇਕਸਮੈਹੋਇਜਬੀਫਿਰਜਾਵਤਾ॥ਜੁਗਕੇਜਾਕੈਬੁ ੫੧
ਲਉਭ੍ਰਾਵਤਾ॥ਅਲਪਅਧਕਸੁੱਕਰਜਬਹੋਊ॥ਹੀਜਨਮ
ਕਹਿਲਾਵਤਸੋਊ॥੧੯॥ਸ੍ਰੋਣਤਅਲਪਅਧਕਹੋਇਜ
ਬੀ॥ਕੰਨਿਆਂਜੰਮ੍ਰਤਬੀਉਪਜਾਈ॥ਯਾਂਬਿਧਿਅਨਕਭੇਦ
ਹੋਇਜਾਈ॥ਹਰਲੀਹਲਾਬਹੁਰੂਪਦਿਸਾਈ॥੨੦॥

॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਭਗਵਨ੍ਸਿੰਕਾਅਲਪ
ਸੀਊਠੀਐਰਮਨਮਾਹਿ॥ਬਾਲਕਉਪਜੇਹੋਤਖੁਸਕੰਨਿਆਂ
ਉਪਜੇਨਾਹਿੰ॥੨੧॥ਯਾਮੈਕੋਕਾਰਨਅਹੇ ਏਕਗਰਭਅ
ਸਥਾਨ॥ਰਕਤਬਿੰਦਇਕਮਾਤਪਿਤ ਨੂੰਨਅਧਕਕਿਉਂਮ
ਨਾ॥੨੨॥ਬਾਲਕਉਪਜੇਹੋਤਖੁਸ਼ ਦੇਤਵਧਾਈਲੋਕ॥ਕੰ
ਨਿਆਂਉਪਜੀਸੁਣਸਭੀਬਿਧੁਕਰਹੈਂਸੋਕ॥੨੩॥

ਉਤ੍ਰ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਬਾਲਕਰੀਤਜਵਨਦਿ
ਖਰਾਈ॥ਵਹੀਰੀਤਕੰਨਿਆਬਤਲਾਈ॥ਕੰਨਿਆਅਰਪੁ
ਨਬਾਲਅਕਾਰਾ॥ਦੇਖਤਭੇਦਨਜਾਂਹਿਵਿਚਾਰਾ॥੨੪॥
ਲੜਕਾਦੇਖਖੁਸੀਉਰਪਰਹੀ॥ਕੰਨਿਆਂਭਈਸੋਕਮਨਕ
ਰਹੀ॥ਬਿਨਵਿਚਾਰਰਾਖਤਅਸਰੀਤੀ॥ਨਹਿਜਾਨਤ
ਕਛਨੀਤਅਨੀਤੀ॥੨੫॥ਮਾਤਤਾਤਸੋਂਉਪਜਤਦੋ
ਊ॥ਸੁੱਕਰਸ੍ਰੋਣਤਏਕਹਿਹੋਊ॥ਗਰਭਸਥਾਨਏਕ
ਜੁਗਕੇਰਾ॥ਕਿੰਹਬਿਧਭੇਦਜੱਨੋਂਨੇਹੇਰਾ॥੨੬॥ਜੇ
ਕਰਜਾਂਹਿਦੋਸਦਿਖਲਾਵੋਂ॥ਬਾਤੀਹੋਇਦੂਸਰਧਾਹਿ
ਜਾਵੈਂ॥ਤੈਜਾਹਿਦੋਸਨਸਾਚੈਠਾਈ॥ਕਰੋਂਵਿਚਾਰਅ
ਧਮਨਲਾਈ॥੨੭॥ਪੂਤਬਿੰਦ॥ਜਜਬੀਕਰਦੇਂਹੀ
ਕਾਂਰਹੇਤਪਿਤਮਾਤਸਨੇਹੀ॥ਹੇਤਸਨੇਹਤਾਂਹਿਨਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜਨਾਂਰੀ॥ਅਸਦੇਖੇਬਹੁਜਗਤਮਝਾਰੀ॥੨੮॥ਨਾਰੀ
ਤਾਂਹਿਸਿਖਾਵਤਜਬਹੀ॥ਗਾਰੀਦੇਤਮਾਤਪਿਤੁਤਬਹੀ
॥ਮਾਤਪਿਤਾਸਿੰਗਸੋਰਮਚਾਈ॥ਲੇਘਰਧਨਅੱਲਗ
ਹੁਇਜਾਈ॥੨੯॥ਫਿਰਤਿਨਸੀਗਨਬੋਲਤਬਾਂਣੀ॥
ਦੇਖਮਾਤਪਿਤਹੋਤਹਿਰਾਂਣੀ॥ਬੂਢੇਮਾਤਪਿਤਾਦੁਖਿਆ
ਰੇ॥ਕਰਨਸਕਤਕਛੁਕਿਰਤਾਵਿਚਾਰੇ॥੩੦॥ਤਿਨਕੀ
ਓਰਨਕਬੀਨਿਹਾਰਤ॥ਨਿਸਦਿਨਪੂਤਨਾਰਿਪ੍ਰਤਿਪਾਰਤ
॥ਮੋਹਤੋਰਬਾਂਧੇਮਨਜਿਨਕੇ॥ਆਵਤਮਾਤਤਾਤਗ੍ਰਹਿ
ਤਿਨਕੇ॥੩੧॥ਸਨਮੁਖਆਂਖਨਤਿਨਕੇਕਰਹੀ॥ਦੇਖ
ਦੇਖਤਿਨਕੋਉਰਜਰਹੀ॥ਭ੍ਰਕੁਟੀਭੇਦੁਮੁਖੋਅਲਾਵੈਂ॥
ਤਿਨਕੇਬੋਲਨਤਾਂਹਿਸੁਖਾਵੈਂ॥੩੨॥ਔਰਲੋਕਬਹੁਮਰ
ਮਰਜਾਂਹੀ॥ਏਹਕਲਿਕਮਰਤੇਕਬਨਾਂਹੀ॥ਅਸਬਹੁ
ਪੂਤਕਪੂਤਨਿਹਾਰੇ॥ਜਨਨੀਜਨਕਹੋਤਦੁਖਭਾਰੇ॥੩੩
॥ਪਾਛਜੈਬੇਸੁਤਸੁਖਕੇਹੇਤੂ॥ਭੁਇਜੈਦਗੀਸੁਤਦੁਖ
ਨਿਕੇਤੂ॥ਕਹਿਤਹਮੇਕਛੁਖਬਰਨਰਹੀ॥ਆਪੇਦੇਕੇ
ਸੀਗਤਭੁਈ॥੩੪॥ਹੋਤਸਪੂਤਲਾਖਮੇਕੋਊ॥ਮਾਤ
ਤਾਤਹਿਤਕਾਰੀਜੋਊ॥ਦਿੰਜਾਪਰਜੋਨੀਤਕੌਦੇਤਾ॥
ਰਾਂਖੇਮਾਤਪਿਤਾਸੰਗਹੇਤਾ॥੩੫॥ਤੈਸੇਹੀਜੋਹੋਤਸਦ
ਈ॥ਪੂਤਸਮਾਨਹੋਤਸੁਖਦਾਈ॥ਨਿਜਕੰਨਾਪੁਨ
ਸੁਘਰਜਮਾਤਾ॥ਪ੍ਰਾਣਅੰਤਲਗਹੁਇਸੁਖਦਾਤਾ॥
੩੬॥ਨੀਤੀਆਨਹੋਤਹੈਜੋਊ॥ਪੂਤਜਮਾਤਾਇਕਸਮ
ਸੋਊ॥ਬਿਨਾਭਾਗਸੁਖਕੈਲਹਿਆਵੈ॥ਸਭਜਨਅਪ
ਨੇਸੁਖਤਕਾਵੈ॥੩੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਿਨਾ

ਭੁਏਬਿਵਾਹਿਕੈਜਬਦੂਸਰਗ੍ਰਹਿਜਾਇ॥ਤੈਸੇਹੀਸੁਤੰਜਾ
ਨੀਏ ਰਹਿਤਨਾਰਿਹਿਤਲਾਇ॥੩੮॥ਜਾਂਕੇਮਨਨੀਤੀ
ਵਸੇਵਹੀਹੋਤਸੁਖੁਕਾਰ॥ਸੁਤਪੁੰਤ੍ਰੀਰੋਨੋਦ੍ਰਿੰਖੇ ਦੇਖੋਰਿ
ਦੇਵਿਚਾਰ॥੩੯॥ਵਿਵਹਾਰਿਪ੍ਰਿਥਮਸੁਤਹੋਤਹੈ ਜੈਸੇ
ਪਿਤਅਨੁਸਾਰ॥ਤੈਸੇਕੰਨਯਾਮਾਤਕੀਸੇਵਕਰਤਹਿਤ
ਧਾਰ॥੪੦॥ਜੈਸੇਪੂਤਬਿਵਾਹਿਕਰ ਧਾਮਬਧੂਲੇਆਤ
॥ਤੈਸੇ॥ਕੰਨਯਾਪਤੀਸੰਗ ਆਵਤਹੈਗ੍ਰਹਿਤਾਤ॥੪੧॥
ਸੁਖਦੁਖਅਪਨੇਭੁਗਕ ਹੋਵਤਹੈਜੁਗਮਾਹਿੰ॥ਤਾਂਤੇਕੰ
ਨਯਾਪੂਤਮੈਨੂੰਨਅਧਕਕਛੁਨਾਂਹਿ॥੪੨॥ ॥ਕੁੰਡਲੀ
ਯਾਛੰਦ॥ ਮਈਸ੍ਵਰਕੀਯਹਿਮ੍ਰਿਸ੍ਰਹੇ ਤੰਹਿਇਛਕਰ
ਹੋਇ॥ਕੰਨਯਾਪੂਤਉਪਾਵਨੇ ਕਹੀਅਧੀਨਨਕੋਇ॥
ਕਹੀਅਧੀਨਨਕੋਇ ਤਰਸਹੈਕੇਤਕਰਾ॥ਜੇ॥ਏਕਪੂਤਨੂੰ
ਪਹੋਇਫਿਰੇਂਜਨਕੇਤਕਨਾ॥ਜੇ॥ਰਹੇਹਾਰਕਰਜਤਨਕੋਟ
ਵਿਧਵੈਦਤਪੀਸਰ॥ਪੂਤਸੁਤਾਨਹਿਹੋਤ ਕਬੀਬਿਨਈਸ਼ੰ
ਛਾਇਸ੍ਵਰ॥੪੩॥ਜਾਂਕੇਘਰਮੈਤ੍ਰਿਯਾਕੈਸੰਵਰਭਨੇ
ਅਪਾਰ॥ਭੂਪਸੀਲਜੈਬਨਤਰੀ ਜਸਬਦਨੀਸਤਨਾ
ਰ॥ਜਸਬਦਨੀਸਤਨਾਰ ਆਪਭੂਪਤਬਲਧਾਰੀ॥
ਪਛੋਜੇਨਾਯਕਭੂੇਦ ਸਭੀਖੁਸ੍ਰਾਖਤਨਾਰੀ॥ਜਗਹੇ
ਮਬਹੁਕਰੇਵੈਦਬਹੁਨੈਕਰਤਾਕੋ॥ਭੂਪਦੁਖੀਦਿਨਰੈਨ
ਪੂਤਗ੍ਰਹਿਹੋਤਨਜਾਂਕੋ॥੪੪॥ਦੇਖੋਏਕਗਰੀਬਅ
ਤਰੋਗੀਨਿਬਲਸਰੀਰ॥ਨਾਂਹਿਖਾਵਨਕੋਅੰਨਗ੍ਰਹਿ
ਨਹਿਪਹਿਰਨਕੋਚੀਰ॥ਨਹਿਪਹਿਰਨਕੋਚੀਰ ਪੂਤ
ਅਠਅਠਤਿਨਘਰਮੋ॥ਕੰਨਯਾਂਤੀਦੂਇਚਾਰਖੇਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬੦ ਤੀਦੇਖੋਦਰਸੋ।ਬਰਸਬਰਸਪਰਸੂਤਨਾਰਤਿਨੇਹੋਦਤਪੇ
ਖੋ।ਆਇਸਾਪ੍ਰਭੂਅਨੇਮਬਾਤਅੰਚਰਜਕੀਦੇਖੋ।੪੫
।ਜੋਦੇਹਰਖਨਅਧਕਉਰਪ੍ਰੀਤਭ੍ਰਾਇਸੋਗ੍ਰਹਿਦੇਖਾ।ਕ
ਰੇਨਾਚਿਤਾ।ਸੋਚਕਛ ਕੈਜਾਂਨਿਪਜੀਪੋਖਾ।ਕੈਜਾਂਨਿ
ਪਜੀਪੋਖਰਹੇਖ੍ਰਸੁਦੇਨੇਮਾਂਹੀ।ਜਾਂਨਪ੍ਰਭੂਕੀਦਸਤ
ਪਾਲਨਾਂਕਰੀਜੇਤਾਂਹੀ।ਧਾਰਨੀਤਉਰਮਾਂਹਿ ਅਨੀ
ਤੀਸਭੁਗੀਖੋਦੋ।ਲਖਈਸੁਰਕੀਨੇਤਦੇਖਦੈਂਨੇਖ੍ਰਸੁਗੇ
ਦੇ।੪੬।।ਆਗੇਥੋਇਸਦੇਸੁਮੇਅਤਅਨੀਤਇਹਹਾਰ
।ਬਾਲਦੇਖਹੋਦਤਖੁਸ਼ੀਕੈਜਾਂਡੁਾਰਤਮਾਰਾ।ਕੈਜਾ
ਡੁਾਰਤਮਾਰਪਾਪਸਿਰਪਰਤੇਭ੍ਰਾਰੀ।ਰਚੀਈਸੁਕੀ
ਨੇਤਜਨੇਮਨਮਤਕਰਟਾਰੀ।ਇਸੀਪਾਪਪਰਤਾਪ
ਰਾਜਸੁਖਸੰਪਤਭ੍ਰਾਗੋ।ਰਹੇਕੁਆਰੇਲੋਕਬੀਸਬਹੁ
ਬੂਡੇਆਰੋ।੪੭।।ਜਾਰੋਹਿੰਦਸਤਾਨਕੇਆਜਕਾਲ
ਮੇਭ੍ਰਾਗਾ।ਭ੍ਰਈਸੰਤਇਸਦੇਸਕੀਜੇਹਅਨੀਤਕੀਆ
ਗਾ।ਜੇਹਅਨੀਤਕੀਆਗਬੁਝੀ ਜਲਦਰਖਾ।ਪਾਇ
ਸੋ।ਅੰਗ੍ਰੇਜੀਜਹਿਰਾਜਮੇਘ ਚਢਦੂਰੇਂਆਇਸੋ।
ਆਗੇਦੇਖਅਨੀਤਭੂਪਕੀਮਾਨਲਾਗਾ।ਬੁਝੀਜੁਲ
ਮਕੀਆਗਭ੍ਰਾਗਲੈਗਨਕੇਜਾਰੋ।੪੮।। ।ਕਬ੍ਰਖ
ਛੰਦ। ।ਪਾਪਕੇਬੀਜਜਹਿਤ੍ਰਾਰਕੈਰਦਬਾਏਹੈ
ਲੋਬਹੁਤਦਿਨ ਭੂਮਮਾਂਹੀ।ਨੀਤਕੇਤਜਾਗਬਲਹਿ
ਦਭੁਪਤਗਇਓ ਰਾਜਅੰਭ੍ਰਾਗਕਛ ਰਜੋਨਾਂਹੀ।ਆ
ਇਇਸਦੇਸਮੇਜਮਨਜਾਲਮਭੁਏਜਾਂਹਿਕੇਬੀਚਨਾਂਹਿ
ਕੀਪਨੀਤੀ।ਜੁਲਮਕੀਆਗਤਬਆਇਚੋਂਦਸਜ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰੀਜਾਂਹਿਦਿਨਯਮਨਸੋਹਧਰਨੀਜੀਤੀ॥੪੯॥ ॥ ੬੧
ਦੋਹਰਾ। ॥ਮਾਰੇਸਭੁਹੀਜੁਲਮਕੇਇਨਕੇਭੁਏਅ
ਧੀਨਾ॥ਭੁਈਦੂਰਦਸ਼ਾਸਰਬਕੀਕਰਯੋਪਾਪਬਲਖ਼ੀ
ਣਾ॥੫੦॥ਕੇਤਕਲੋਕਨਆਪਹੀਤ੍ਰੋਲੇਦੀਨੇਆਸ਼ਿ
ਕੇਤਕਮਾਰੇਜੁਲਮਕੇਕੀਨਾਦਸ਼ੀਬਿਦਾਹਿ॥੫੧॥
ਕੇਤਕਲੜ੍ਹਕਰਮਰਗਏਰਾਜਪੂਤਦੁਖਪਾਇ॥ਬੇਟੀ
ਦਈਨਯਮਨਕੋਦੀਨੀਆਗਜਲਾਇ॥੫੨॥ਫਤੇ
ਰੀਦਜੈਮਲਭੁਏਗੜ੍ਹਚਿਤੌੜਕੇਮਾਂਹਿ॥ਜਿਨਕੀਕੀਰ
ਤਲੋਕਮੇਪ੍ਰਗਟਛਪੀਕਿਛਨਾਹਿ॥੫੩॥ਕੇਤਕਕੀਨ
ਬਾਲਕਾਕਰਨੇਲਗੇਬਿਦਾਹਿ॥ਜਨਮਕਾਲਮੇਮਾਰ
ਇਕਦੇਵਤਧਰਨਦਬਾਹਿ॥੫੪॥ਆਰੋਅਪਨੇਦ
ਰਨਮੇਕਰਤਸੁਸੀਬਰਸਾਜ॥ਜਾਂਹਿਪ੍ਰਸਿੰਨਕਿਨਾਹੁ
ਤੀਕਰਤਤਹਾਂਸਭਕਾਜ॥੫੫॥ਅਬਦਾਕਰਸੇਕੇਤੁ
ਕਛਰਾਖਤਜਨਕਸਮਾਨ॥ਧਨਖਤੋਨੂੰਸੀਤਾਟਰੇਦਰੋ
ਨਭੂਪਤਆਨ॥੫੬॥ਬਿਪਤਕਾਲਸੋਆਇਜਨਮ
ਹਿਅਨੀਤਧਰਲੀਨਾ॥ਅਬਈਸੁਰਕੀਕ੍ਰਿਪਾਤੇਭੁਈ
ਦੂਰਦਸ਼ਾਖ਼ੀਨਾ॥੫੭॥ਆਗੇਭਾਰਤਦੇਸ਼ਮੇਕਈਨਥੀ
ਯਹਿਰੀਤ॥ਰਾਜਜੁਲਮਕਰਪਰਗਈਯੋਗਅਨੀਤ
ਵਿਪਰੀਤ॥੫੮॥ਜਨਮਅਰਦੇਖਕਰਸੁਤਾਕੋਇਸਕਰਰਹੁਤੇ
ਉਦਾਸ॥ਲੜ੍ਹਕਾਜਨਮਾਦੇਖਕਰਮਨਮੇਧਰਤਹੁਲਾਸ
॥੫੯॥ਲੜ੍ਹਕਾਲੜ੍ਹਕੀਏਕਸੇਨੂੰਨਅਧਕਕਛਨਾਂਹਿ
॥ਮਾਤਾਪਿਤਾਕੀਅੰਸਜੁਗਦੁਖਸੁਖਸਮਜੁਗਮਾਂਹਿ
੬੦॥ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਭੁਗਾਂਦਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬੨ ਬਹੁਜਨਜਗਤਮੇਐਸੇਕਰਤਵਖਾਨਾ।ਕ੍ਰਿਸਨਾਉਪਜੀ
ਬੰਸਹਿਵਿਖੇ ਕਰਤਦਰਦਕੀਹਾਂਨਿ।੬੧।ਜੇਤਕਘਰ
ਮੇਦਰਬਹੁਇ ਸਭੁਹੀਲੁਟਜੋਜਾਇ।ਭੂਖਨਦਸਤਰਦ
ਸਮੇ ਕਾਜਸਾਜਮੇਲਾਇ।੬੨।ਸਮੈਕਾਜਕੋਹੋਤਪਸ
ਖਰਚਕਰੇਨਹਿਜੋਇ।ਸਭੁਲੋਗਨਕੇਬੀਚਮੇ ਅਪ
ਜਸਤਾਂਕੋਹੋਇ।੬੩।ਚਾਹੇਘਰਮੇਦਰਦਨਹਿ ਖਾਂਸਪ
ਨਕੇਜੋਗ।ਤਦੰਪਕ੍ਰਿਸਨਾਕਾਜਪਰਜਿਉਤਿਉਖਰਚਨ
ਹੋਗ।੬੪।ਜਾਂਕੇਸੁਤਐਸੇਫਿਰੇਨਹਿਭੂਖਨਪਟਕੋਇ
।ਤਾਂਕੀਯਾਸਿਸਾਰਮੇਐਸੀਨਿਦਨਹੋਇ।੬੫।ਜੈਸੀ
ਨਿੰਦਾਕਰਤਹੈਂ ਸੁਤਾਹੀਨਪਟਦੇਖਾ।ਕਿਤੇਖਰਚਦਸਬ
ਲੋਕ ਹੁਇਕ੍ਰਿਸਨਾਕੇਏਕ।੬੬।ਕ੍ਰਿਸਨਾਉਪਜੀਦੇਖਜ
ਨ ਇਸਕਰਹੋਤਉਦਾਸਾ।ਤਾਂਤੇਕ੍ਰਿਸਨਾਜਨਮਤੀ ਕਰਨ
ਭੁਲੋਤਾਹਿਨਾਸਾ।੬੭॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।
ਦੇਖੀਏਵਿਚਾਰਤੋਅਪਾਰਦੇਸਯਾਮਝਾਰਜਾਂਹਿਨਾਸ
ਕੇਨਿਵਾਰਚਾਹੇਪਨਦਾਨਹੋ।ਕ੍ਰਿਸਨਾਕੇਜੋਗ ਵਰਜਾਤ
ਸੀਲਵਾਨਘਰਮਿਲੇਨਹੀਦੇਸਮਾਂਹਿ ਸੋਚਤਾਹਿਰਾਨੋ
।ਕ੍ਰਿਸਨਾਭੁਈਜਾਨੁਦ੍ਵਾਰਪੈਜਰੇਮਸਾਂਨੁਮਾਤਤਾਤਆਨ
ਹਾਂਨ ਸੋਚੈਂਪਰੇਸਾਨੋ।ਭੁਏਜੋਐਬੀਰਲੋਕ ਆਗੇਘ
ਟੇਲੇਹੇਸੂਕ ਮਾਰਲੇਰਵਾਜਪਜੋਜਾਸਮੇਨਹਾਨਕੋ।
੬੮।ਕ੍ਰਿਸਨਾਭੁਈਜੁਵਾਨ ਕਾਂਮਨੇਲਗਾਏਬਾਣ ਜੁਬਾ
ਕੇਝੁਟਨਮਾਰੀਸੋਹਿਰਾਨੋਹਰਹੀ।ਜੈਸੇਨਾਉ ਸਿਪਮਾਂਹਿ
ਡੋਲਤਨਠੋਰਤਾਂਹਿਜੀਵਨੇਕੀਆਸਪਰੀਛਿਨਮੇਖੋ
ਰਹੀ।ਹੇਸੁਸੀਲਜੇਕੁਲੀਨਰਹੇਮਾਤਤਾਤਦੀਨਸਬਕੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮਹੱਲਮਾਂਹਿਆਖਮੀਟਸੋਰਹੀ।ਸੁਤਾਜੋਅਭ੍ਯਾਗੀਤਜਾਗੀ ੬੩
ਲਾਜਸੁਰਮਕਾਗੀਕਾਸਲਾਵਤਕਲਿਕਮਾਤਤਾਤਦ੍ਵਾਰ
ਜੋਰਹੀ।੬੯॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਐਸੇਐਸੇਦੇਸ
ਬਹੁਕੈਨਾਰਾਖਨਮਾਂਹਿ।ਤਾਂਤੇਚਾਹੀਐਪ੍ਰਭੁਮਹੀਜ
ਨਮਤਰਾਖੇਨਾਂਹਿ।੭੦॥ ।ਉੱਤ੍ਰ। ।ਦੋਹਰਾ
।ਜੋਜਨਭੂਲੇਨੀਤਪਥਪਰੇਅਨੀਤਉਜਾਰ।ਠਗੋ
ਪੰਚਠਗੱਵਿਪਨਅਸਠੋਰਆਂਖਗਾਇਭ੍ਯਾਰ।੭੧।ਗਾਢੂ
ਟੀਆਂਖਵਿਚਾਰਕੀਵਿਦ੍ਯਾਰਦੀਨਜਾਂਹਿ।ਪਰੀਨਿਸ
ਅਰਸਾਨਤਮਸੂਝਤਕਛੂਨਤਾਂਹਿ।੭੨॥
ਰੀਯਾਆਲਤੀਛੰਦ। ।ਅਸਰੀਤਭ੍ਰਾਖਤਟਕਜਨ
ਜਿਂਹਿਆਂਖਨਾਂਹਿਵਿਚਾਰਕੀ।ਪੁਨਨਾਂਹਿਜਾਂਹਿਪ੍ਰਕਾਸ
ਵਿੱਦ੍ਯਾਕਿਰਣਰਵੀਉਦਾਰਕੀ।ਜਿਮਸੋਤਜਨਬਰਨੂ
ਤਨਿਸਮੁਖਬਕਤਾਬਿਨਾਵਿਚਾਰਕੇ।ਤਜਨੀਤਪੰਥਕ੍ਰ
ਪੰਥਚਾਲਤਾਮਿਰਗਾਜਿਸਾਥਿਪਥਾਰਕੇ।੭੩।ਪਢ੍ਹ
ਨੀਤਰੀਤਿਵਿਚਾਰਮੈਸੁਤਨੀਤਪੰਥਾਸਿਧਾਵਹੀਂ।ਅਸ
ਵਾਕਹੀਨਵਿਚਾਰਜਨਕੇਸੁਨਤਵਿਸਮੇਪਾਵਹੀਂ।ਸੁਨ
ਪਾਸਕੈਨਾਜਨਮਾਜਿਨਮਨਸ਼ੋਕਸਾਗਰਮੇਵਹੇਂ।
ਸੁਤ੍ਰਜਨਮਸੁਨਕਰਹਰਖਉਰਧਰਵਰਦਬਹੁਬਾਂਟਤਭ੍ਰ
ਇਯੋ।੭੪॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਕਿਨ੍ਯਾਰਾਖਨਤੇ
ਜੈਸੇਲਖੀਵਰਵਕੀਹਾਂਨਾ।ਤਾਂਤੇਆਰਨਯੋਗਹੈ ਐਸੇ
ਬਕਤਾਅਜਾਂਨਾ।੭੫।ਭ੍ਰੂੰਪੀਵਨਵਿਚਾਰਕਰਕਰਤ
ਸਕਲਬਿਵਹਾਰ।ਕਰਤਖਰਚਕੁਲਰੀਤਪਿਖਨਿ-
ਜਸਕਤੀਅਨੁਸਾਰ।੭੬॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਭ੍ਰੂੰਪ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬੪ ਦਾਨਪਦਜਿਤਕਨਿਹਾਰੇ॥ਤੇਤਕਹੀਨਿਜਪੈਰਪਸਾਰੇ॥ਬਸ
ਨਅਲਪਅੰਤੁਪੈਰਲਿਬਾਦਾ॥ਹੋਇਬਿਪਰੂਦਸੀਤਦੁਖਪ ੦
ਦਾ॥੧੭॥ਬਹੁਲਿਗਨਪਰਸਿਸਾਕਾਜਾ॥ਰਿਣਉਠਾਇ
ਕਰਬਜਾ॥ਹਸਮਾਜਾ॥ਖੁਸੀਤਨਕਉਪਮਾ॥ਸੁਨਹੋਈ॥
ਰਿਣਕਰਯਾਦਜਰੇਨਿਤਸੋਈ॥੧੮॥ਪਤਿਪਤਨੀਜ
ਬਕੋਮਿਲਬਹਿਹੀ॥ਰਿਣਕੀਚਿੰਤਪ੍ਰਬਲਉਰਦਹਿਹੀ
॥ਕੋਭੂਖਨਪਟਭੂਮੀਕੋਊ॥ਬੇਚਲਗਾਇਕਾਜਪਰਜੋਊ॥
੧੯॥ਨਿਰਧਨਹੋਇਪਾਛੈਦੁਖਪਾਈ॥ਮੂਰਖਜਨਸੁਨਲੋਕ
ਬਡਾਈ॥ਕਨਾਲੋਗਨਬਡਿਆਈਕੀਨਾ॥ਹੋਕਰਗਿਣੀ
ਪਰਮਦੁਖਲੀਨਾ॥੨੦॥ਭੂਮਿਧਾਮਸੇਂਕੀਨੇਕਾਜਾ॥ਭ
ਗੇਅਦਪਭੁਗਰਿਣਕੇਦਿਯਾਜਾ॥ਜਿਤਕਸਕਤਨਿਜ
ਧਾਮਨਿਹਾਰੇ॥ਤਿਸਅਨੁਸਾਰਕਾਜਸਭੁਸਾਰੇ॥੨੧॥
ਅਤੀਅਲਪਮਤਬਾਲਕਜੋਈ॥ਸੁਨਉਪਮਾਮਨਫੂ
ਲਤਸੋਈ॥ਸੁਧੀਉਪਨਿਜਸੁਨਹਿਕਾਨਾ॥ਨੀਚੇਮੁਖਮ
ਨੋਤਮਲਾਨਾ॥੨੨॥ਐਸੇਜਨਕੋਪਰਨਮਝਾਰਾ॥ਜ
ਹਿਕੀਰਤਭੁਖਤਭੁਦਸਾਰਾ॥ਜਾਂਕੇਜੋਅਨਕੂਲੀਹੋਈ॥ਤਿ
ਸੇਊਪਭੁਖਤਸਭੁਕੋਈ॥੨੩॥ਜਿਸੇਜਦਨਹੋਦਤਪ੍ਰਿਤ
ਕੂਲਾ॥ਤਾਂਕੀਉਪਨਭੁਖਤਭੂਲਾ॥ਭੁਇਜਗਤਮੇਜੋਧੇਭ੍ਹਾਂ
ਰੀ॥ਜੀਤੇਸਕਲਬੀਰਧਰਧਾਰੀ॥੨੪॥ਪਰਸਰਾਮਬ੍ਰਿਮੇ
ਜਾਂਹਿਮਨਪਾਗਾ॥ਪਰਕੇਹੇਤਦੇਹਜਿਨਤ੍ਯਾਗਾ॥ਭੁਇਏ
ਕਭੁਦਭੀਤਰਕੇਤੂ॥ਭੁਦਸਾਗਰਤਾਰਨਜਨਸੇਤੂ॥੨੫॥
॥ਰਾਮਕ੍ਰਿਸਨਆਦਕਅਵਤਾਰਾ॥ਕੀਏਕਰਮਸੁਭੁਜਾਂਧਿ
ਅਪਾਰਾ॥ਕਿਯਾਤਿਨਕੋਸਭੁਹੀਜਨਮਾਨੇ॥ਅਨਕਲੋਕ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਤਿਨੀਂਦਾਠਨੇ।੮੬।ਪੁੱਛੈਮੋਮਨਲੋਕਬੁਲਾਈ।ਦੂਸਰ
ਪੁੱਛੈਲੋਕਇਸਾਈ।ਦੇਖੌਕੈਸੀਉਪਮਾਕਰੰਹੀ।ਹਾਸਅਨ
ਕਾਦਿਧਾਤਿਨਪਰਧਰੰਹੀ।੮੭।ਹਿੰਦੂਭੀਸਗਰੇਨਹੀਮਾਨਤ
।ਬਹੁਤਲੋਕਤਿਨਾਂਦਾਠਾਨਤਾ।ਸੂਰਜਭਗਤਉਪਾਸਕਦੇ
ਵੀ।ਭਗਤਗਣੇਸਅਪਰਸਿਵਸੇਵੀ।੮੮।ਦੁਰਗਾ।ਸਰਵ
ਰਜਵਨਮਨਾਵੈਂ।ਰਾਮਕ੍ਰਿਸਨਕੀਨਿੰਦਾਗਾਵੈਂ।ਜਹਾਂਜਹਾਂ
ਸਰਧਾਜਾਂਹਿਹੋਈ।ਤਾਂਹਿਤਾਂਹਿਉਸਤਤਕਰਹੈਂਸੋਈ।੮੯
ਐਸੀਰੀਤਜਗਤਜਨਪਰਹੀ।ਕਾਂਹੀਨਿੰਦਕਾਂਹਿਉਸਤਤਕਰ
ਹੀ।ਮੂਰਖਜਨਕੀਉਪਮਾਜੋਈ।ਮੂਰਖਜਨਸੁਨਮਾਨ
ਤਸੋਈ।੯੦।ਮਿਲੇਜਹਾਂਦਸਪਾਂਚਲੁਗਾਈ।ਅਸਬਿ
ਧਬਾਂਤੇਂਕਰੇਬਨਾਈ।ਸੁਨੇਬਾਹਿਨਹਮੇਰੋਭਾਈਸੋਕਾਜਾ
ਕਰੇਨਹੀਕੋਉਦੂਸਰਰਾਜਾ।੯੧।ਆਤਸਬਾਜੀਐ
ਸੀਆਈ।ਤਿਨਰਾਤਫੁਲਝ੍ਰੀਲਗਾਈ।ਅਨਕਬੁ
ਰਜਨਭੇਰਚਢਗਾਏ।ਨਿਸਤੇਦਿਵਸਕਰਤਦਹੁਭਾਏ।
੯੨।ਦੂਪੀਪਾਂਚਹਜਾਰਲਗਾਈ।ਜੋਇਅਪਾਰਗਨੀ
ਨਾਹਿਜਾਈ।ਭਾਂਤਭਗਤੀਏਗਨੇਨਜਾਂਦੇ।ਅੰਗ੍ਰੇਜੀਦੇ
ਜੇਛਬਛਾਦੇ।੯੩।ਅਮਕੇਕਾਜਸੁਤਾਂਕੋਕੀਨਾ।ਦਰ
ਦਲਗਾਇਨਜਗਜਸਲੀਨਾ।ਨਹੀਜਨੇਤਬ੍ਰਤੀਸਦਵਾ
ਈ।ਨਹਿਆਤਸਬਾਜੀਕਿਛਆਈ।੯੪।ਭੌਤਭ
ਗਤੀਆਕੋਉਨਆਇਓ।ਕਰਸਾਦੀਕੁਲਦਾਗਲਗ
ਇਓ।ਕੰਨਜਾਕੋਕਛੁਦਾਜਨਦੀਨਾ।ਸੁਨਆਲੀਜੋਹ
ਭੁਲਾਨਕੀਨਾ।੯੫।। ।।ਦੋਹਰਾ।। ।।ਐਸੋਹੀ।
ਲਕਰਤਿਆਜਨਬਾਤੇਂਕਰਤਦਖਾਨਾ।ਬੂੰਧਵਨਤਿਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬੬ ਕਬਨਸੁਨ ਹਰਖਸ਼ੋਕ ਨਹਿਮਾਨਾ। ੯੬। ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਇਨ ਅਲ
ਪਮਤ ਨਹਿ ਕਛੁ ਔਰ ਵਿਚਾਰਾ। ਇਨ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕਿਸ
ਕਰ ਸਕੇ ਬਿਗਾਰਾ। ੯੭। ਬੁੱਧਵਾਨ ਜਾਂਹਿ ਨਿੰਦਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨ
ਨਿੰਦੋ ਜਾਇ। ਬੁੱਧਵਾਨ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਜਨ ਗੌਰਵਤਾ ਪਾ
ਇ। ੯੮। ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰ।
ਲੇਸੀਮਾਤ੍ਰਿ ਸੁਭੁਜਨ ਲੋਕੋ ਕਰੇ ਸਕਲ ਬਿਵਹਾਰ। ੯੯॥
॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਦੇਖੀ ਵਿਚਾਰ ਮਨ ਮੂੜ੍ਹਨ ਕੀ ਬਾਤ ਅਸ
ਆਗ ਮਾਂਹਿ ਫੂੰਕ ਦ੍ਰਸਾਰ ਕੈ ਨੇਫਲ ਪਾਇ ਹੈਂ। ਭੂੰਡਨ ਕੀ ਭੁ
ਡੀਸੁਣ ਦੇਵਤ ਅਪਾਰਧਨ ਸਾਧੂ ਜਨ ਆਇ ਤਾਂਹਿ ਅੰਨ
ਨਾ ਖੁਲਾਇ ਹੈਂ। ਕੀਚ ਨੀਕੋ ਦੀਜੇ ਧਨ ਕੰਚਨ ਸਮਾਨ ਮਾਨ
ਕੀਜੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਤਾਂਹਿ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਲਖਾਇ ਹੈਂ। ਬਾਲਕੋਂ ਕੀ ਖੇ
ਲ ਦੇਖ ਹੋਤ ਹੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਾਲ ਬ੍ਰਿਧ ਜਨ ਦੇਖ ਤਾਂਹਿ ਚਿੱਤ ਨ
ਲਗਾਇ ਹੈਂ। ੧੦੦। ਪਿਤਾ ਔ ਪਿਤਾਮਾ ਜਾਂਹਿ ਭਾਗਵਨ
ਲੋਕ ਮਾਂਹਿ ਧਨ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਤਾਂਹਿ ਭੂਰੇ ਗੀਰ ਜਾਤ ਥੇ। ਮੰਦਰ
ਬਨਾਇ ਤਾਲ ਬਾਵਲੀ ਲਗਾਇ ਮਾਲ ਕੀਏ ਕਾਜ ਐਸੀ
ਚਾਲ ਲੋਕ ਜਸ ਗਾਤ ਥੇ। ਭਏ ਪੂਤ ਭਾਗਹੀਨ ਭੋਜਨ ਬਿ
ਹੀਨ ਦੀਨ ਸਾਰੇ ਧਨ ਨਾ ਸਕੀਨ ਜੇਤ ਕਰ ਖਾਤ ਥੇ। ਬਡੇ
ਕੀ ਜਾਲ ਕਰੀ ਚਾਹਿਤ ਜੇ ਕੰਗਾਲ ਬਾਲ ਧਾਮ ਨਛਿਦਾ ਅਮ
ਲੇਤ ਤੇਲ ਗਾਤ ਥੇ। ੧੦੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਫੂਟੀ
ਆਂਖ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਵਿਦਯਾ ਹੀਨ ਗਵਾਰ। ਬਿਨ ਭਾਗ ਧਨ
ਹੀਨ ਜਨ ਚਾਹਤ ਜੱਸ ਸੰਸਾਰ। ੧੦੨। ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਕੀਅ
ਦਪ ਭੂਰ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਇਕ ਚਾਲਾਕ ਬੀ ਹੋਤ ਲਖਪਤਿ ਧ
ਨੀ ਇਕ ਦਿਨ ਹੋਤ ਕੰਗਾਲ। ੧੧੩। ਕਬ ਨਰ ਪਤ ਹੁਇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤਖਤਪਰਸਿਰਪੈਛਤ੍ਰਝੂਲਾਇਓ॥ਇਕਦਿਨਆ,ਗਤਦਰੋਦ
ਰਛੀਖਨਕੋਊਪਾਇਓ॥੧੦੪॥ਕਰਮਪੈਤ੍ਰਫੂਲੇਜਬੇ ਹੀਜੇਤ੍ਰ
ਦਰਚੂਣੇਰ॥ਕੈਸੂਕੇਕੈਖਿਜਾਂਹੁਇ ਤਾਂਹਿਨਕੋਜਨਹੇਰ॥ ॥
੧੦੫॥ਤੈਸੇਜਾਂਹਿੰਘਰਹੋਤਧਨ ਸੇਵਕਤਾਂਹਿਆਪਾਰ॥ਦਹੀ
ਹੋਤਨਿਰਧਨਜਬੀ ਨਹਿਪੂਛਤਕੋਊਸਾਰ॥੧੦੬॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ਨਿਰਮਲਬੁੱਧਨੈਨਘਟਜਾਂਹੀ॥ਦਿੱਬ੍ਯ
ਰਦਪਰਕਾਸਤਤਾਂਹੀ॥ਵਰਤਤਵਰਤਮਾਨਪਖਕਾਲਾ॥
ਭੂਤਭਵਿੱਖਪਿਖੇਮਤਬਾਲਾ॥੧੦੭॥ਆਪਨੋਕਦਰਪਿਖੇ
ਜਿਸਰੀਤੀ॥ਕਰੇਕਾਜਤਿਸਬਿਧਪਰਪ੍ਰਤੀ॥ਬੁਧਵਾਂਨ
ਨਿਜਭਾਗਵਿਚਾਰੇ॥ਨਹਿਬਾਤ੍ਰਿਅਨਕੀਓਰਨਿਹਾਰੇ॥
੧੦੮॥ਨਿਰਧਨਦੁਖੀਵਡੇਬਿਨਭਾਗਾ॥ਕਿਆਸੁਤਜਾ
ਇਤਿਨੈਮਗਲਾਗਾ॥ਕਹੀਨਹੀਂਯਹਿਅਹੇਨਨੀਤੀ॥ਤਿਨ
ਮਗਚਾਲਨਅਤੀਅਨੀਤੀ॥੧੦੯॥ਬਡੇਹੈਂਨਧਨਖਾ
ਵਤ ਸਾਗਾ॥ਭਇਓਸੇਠਸੁਤਜਾਗੇਭਾਗਾ॥ਕਿਯਾਦੂ
ਹਿਰੀਤਬਡਨਕੀਪਾਵੈ॥ਨਿਸਦਿਨਸਾਗਤਭੂਲਾਖਾਵੈ
॥੧੧੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਵਰਤਮਾਨਦੇਖੇਸਮਾ
ਚਲੇਤਿਸੀਅਨੁਸਾਰ॥ਆਗੇਪਾਛੇਕੀਤਜੈ ਬੁੱਧੀਮਾ
ਨਉਦਾਰ॥੧੧੧॥ ॥ਸਿਕਰਛੰਦ॥ ॥ਜਿਸਰੀ
ਤਦੇਖੇਸੁਕਤਨਿਜਤਿਮਦੇਹਕੀਜਾਂਦਾ॥ਜਾਨਿਜਦਰ
ਦਕਦਰਨਿਹਾਰਸਗਰੇ ਕਰੇਪਾਛੇਕਜਾ॥ਧਨਭਾਗ
ਕੀਨਜਾਨੇਜਿਤੇਦਾਹੂਸੋਚਸਰਬਲਗਾਇਓ॥ਪਛਮਨੂ
ਸਿਮ੍ਰਤਆਦਰੀਖਨ ਨੀਤਸਾਰਬਾਯਾਇਓ॥੧੧੨॥
ਜਬਪਿਖੇਘਰਮੈਨਿਰਧਨੀ ਤਖਰਸੇਠਹਿ ਅਨੁਸਾਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੬੮ ਇਕਬੋਲਬਾਲਕਸੰਗਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰਜਨਦੂਇਰਾਰਾ
ਨਿਜਸ਼ਕਤਕੇਅਨੁਸਾਰਤੈਜਨ ਪ੍ਰਿਥਮਤਾਂਹਿਖੁਲਾਇਓ॥
ਸਹੀਤਕੁਲਰੀਤਹੁਇਕੁਲਲੋਕਪਾਸਬਨਾਇਓ॥੧੧੩
ਤਬਦਾਨਕੀਨਾਂਕੋਕਰੈਦ੍ਵੈਜਾਬਨੋਰਸੁਨਾਇਓ॥ਕਛਸਰੇਬ
ਸਨਬਸਨਤੋਤਾਂਹਿਪਾਸਆਨਰਖਾਇਓ॥ਬਿਨਦਾਨਕੀਨ
ਦਰਦੂਸਰਆਜਨਾਂਹਿਮੁਝਪਾਸਾਹੇਸੱਜਨਜਨਜੋਗ
ਸੁਤਾਹਮਰੀਕਰੋਅਪਨੀਦਾਸ॥੧੧੪॥ਹੇਸੁਤਾਤੁਝਤੇ
ਗੋਪਨਾਂਹੀਨਿਤਕਪਨਗਾਹਿਮਾਂਹਿ॥ਜਬਕਰੈਕਿਰਪਾਦੇਹ
ਈਸ਼੍ਵਰ ਹੋਪਰਾਧੇਨਾਂਹਿ॥ਜਹਿਭ੍ਰਾਤਤੇਰੇਸਹਿਤਮੇਰੇਅ
ਟਪਭੁਰਸਭੁਦਾਸਾ॥ਜਬਭੁਰਾਗਜਾਂਰੋਗਮਿਲੇਗੋਪਨਦੇਹ
ਗੋਮਨਆਸ॥੧੧੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਐਸੇਦ੍ਵੈਕਰ
ਜੋਰਕਰਬਿਨਤੀਤਾਂਹਿਸੁਨਾਇਓ॥ਐਸੇਜਨਕੀਨਿੰਦਮੁਖ
ਕਹਨਕੋਪ੍ਰਗਟਾਇਓ॥੧੧੬॥ਨਿੰਦਾਤਾਂਕੀਜੋਗਹੈਲੇਵ
ਤਕਿਨਾਦਾਂਮਾਗਉਤੈਸਖਰਅਜਾਸਮਕਰਹੈਮੇਲਗੁ
ਲਾਮ॥੧੧੭॥ਸੁਖਹਿਤਕਰਹੈਕਰਮਜਹਿਲਹਿਤਦੂੰ
ਖਸਦਸ਼ੋਕ॥ਇਤਨਿੰਦਾਉਤਮੰਦਗਤਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਸਾਬਿ
ਲੋਕ॥੧੧੮॥ਕੇਤਕਨਿਜਆਂਖਨਪਿਖੇਨਿਰਧਨਦੁਖ
ਕੰਗਾਲ॥ਲੇਵਤਕਿਨਾਅੰਸਜੋਤਾਂਕੇਬੁਰੇਹਵਾਲ॥
੧੧੯॥ ॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਆਗੇਲੋਕਸਤੌਦਾਰੀ
ਝੂਠਨਾਫਰੇਬਦਾਰੀਬੋਲੇਮੁਖਵਾਕਐਤਜੀਸਲੇਨਿਬਾ
ਹੋਹੈਂ॥ਬੋਲਤਜਬਾਂਨਤਾਂਹਿਪਾਹਨਕੀਲੀਕਮਾਂਨਹੋਤ
ਜੋਪ੍ਰਾਂਨਜਾਂਨਵਾਕਨਾਫਿਰਾਇਹੈਂ॥ਪਾਛੇਮਰਕੈਕਾਲਆਇ
ਰਹਿਓਕਲੂਤੇਜਛਾਇਲੋਭਦਗਾਦੈਭਰੂਠਜੀਵਨਭੂਲ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਹੈਂਧੋਸੇਕੇਨਮਿੱਤ੍ਰਨਿਤਡੋਲਤਹੈਂਜਿੱਤਕਿੱਤਆਨੇਏਕਆ ੬੯
ਧਹਿਤਸੌਸੁਰੀਦਖਾਇਹੈਂ॥੧੨੦॥ਕਾਹੂਸੇਕਰੇਂਜਬਾਂਨ
ਕਾਲਪਾਇਕਰਤਹਾਂਨਕਸਮਾਊਠਾਇਜਾਂਨਧੋਰਕਲੂ
ਆਇਯੋਹੈ॥ਕਿਨਜਾਬਿਦਾਹਿਜਾਂਹਿਦੇਦਤਜਬਾਬਤਾਂਹਿ
ਲੋਭਕੇਨਮਿੱਤਠਾਠਔਰਸੇਬਨਾਇਯੋਹੈ॥ਬੁਧੀਵਾਨ
ਜੋਊਦਾਰਚਿੱਤਮੇਕੀਯੋਬਿਚਾਰਭੂਰੀਯੇਹਅਨਰਥਅ ੦
ਜਲੋਕਮਾਂਹਿਛਾਇਯੋਹੈ॥ਰਾਖਯੋਯੇਬਨਾਇਸਾਜਕਰੇ
ਸੁਤਾਜਦਨਕਾਜਖੇਲਕੇਸੈਬਪੀਲੋਕਢੋਲਕੇਬਜਾਇ
ਯੋਹੈ॥੧੨੧॥ਜੀਏਕੋਮੀਗਾਏਦਹੂਭੋਜਨਬਨਾਏਬਹੁਖਾਂ
ਨਪਾਂਨਮਾਨਦਾਂਨਬਹੁਨਕੇਦੀਜੀਯੇ॥ਪੋਤੇਪੁਤ੍ਰਰੇਤੇਜਨ
ਆਏਜਾਂਈਮਾਂਈਬਨਰੇਊਕੇਬਠਾਇਪਾਸਲੇਗਦਾਹਿ
ਕੀਜੀਯੇ॥ਜਾਂਤੇਕੇਊਦੇਨਮਾਂਹਿਐਸੇਨਾਬਖਾਨੇਕਾਂਹਿਮੇ
ਰੇਨਸੈਬਪਕਢਦੀਜੀਯੇਨਲੀਜੀਯੇ॥ਔਰਕੇਨਮਿੱਤ
ਨਾਂਹਿਐਸੀਪ੍ਰੀਮਧਾਂਮਮਾਂਹਿਭੋਗਾਨੇਦਪ੍ਰੂਤਬਿਨਾਜੇਦ
ਕੇਪਖੀਜੀਯੇ॥੧੨੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੂਸਰ
ਕਾਰਨਜੀਏਕੇਯੇਹਬੁੱਧੀਮੇਆਇ॥ਅੰਧਕਾਰਬੈਦੇਸਮੇ
ਭੂਖਤਿਕੇਅਨਜਾਇ॥੧੨੩॥ਚਲਤਏਕਲੋਜਦਨਜਨ
ਮਗਮੇਲੂਟਯੋਜਾਤ॥ਮਿਲਕਰਚਾਲੇਬਹੁਤਜਨਧਰ
ਸੋਰਯਹਿਬਾਤ॥੧੨੪॥ਪਾਛੇਪਜੋਰਦਾਜਅਸਹਾਂ
ਲਾਭਜਨਮਾਂਨਾ॥ਅਲਪਜੀਏਜਾਂਕੇਚਢੇਮਾਨਲੇਤਨਿ
ਜਹਾਂਨਾ॥੧੨੫॥ਔਰਦੇਸਜੇਤਕਭੂਨੇਂਕੇਨਜਾਂਰਾਖਨ
ਮਾਂਹਿ॥ਬ੍ਰਾਮੇਬਿਨਾਂਵਿਚਾਰਕੇਕਰਵਿਚਾਰਕੋਊਨਾਂਹਿ॥
੧੨੬॥ਅਲਪਦੇਸਕੋਦੇਖਕਰਕੇਨਜਾਂਨ੍ਹਾਰਤੂਮਾਰਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੭੦ ਸ੍ਰੀਸੂਰਅਾਰਜਾਭੁਗਕਰ ਭੋਗਤਨਰਕਗਦਾਰਾ।੧੨੭॥
ਸ੍ਰੀਸੂਰਇੱਛਾਪਾਇਕਰਭੁਇਔਰੰਪਤੀਮੇਲਾ॥ਜੇਰਜ
ਅੰਡਜਖਾਂਣਜੋਹਿ ਹੋਤਜਗਤਕੇਖੇਲਾ।੧੨੮॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਬਕੇਨਜਾਂਮਾਰੇਸਭੁਕੇਰੀ॥ਕਹੋਪੁਰ
ਖੁਪੁਨਕੈਸੇਹੋਈ॥ਪੁਰਖੁਦਿਹੀਨਪਰਾਂਹੋਜਾਈ॥ਕਹਾਂ
ਰਹੀਪਰਸੋਭੁਤਦਤੁਾਈ॥੧੨੯॥ਸਭੁਸੋਭਾਪਰਨੀਕੀ
ਜੇਤੀ॥ਹੈਮਾਨਸਕੇਪਾਛੈਤੇਤੀ॥ਮੰਦਰਬਾਗਤਾਲਰੁ
ਲਦਾਰੀ॥ਬਿਨਮਾਨਸਕਹਿਪ੍ਰੇਖਿਬਿਚਾਰੀ॥੧੩੦॥
ਭੂਖਨਰੂਪਨਰੂਤਨਐਸਾ॥ਔਰਕੇਨਦੂਸਰਇਸਜੈਸਾ
॥ਬਾਦਰਜੋਗਮਾਨਿਤਕਜਹਾਂਨਾ॥ਸਭੁਸੋਰਸੋਰਨਰੂਤ
ਨਮਾਂਨਾ॥੧੩੧॥ਚਾਰਖੰਣਰੱਯਤਸਮਗਾਦਾ॥ਸਰ
ਬਸੀਸਨਰਭੁਪਰਖਾਦਾ॥ਭੁਪਹਿੰਹੀਨਭੁਈਪਰਜਬ
ਹੀ॥ਹੋਇਇੱਦ੍ਰਾਨਪਰਨਸਭੁਤਬਹੀ॥੧੩੨॥ਅਜਅ ੦
ਤਮਾਧਾਤੀਜਨਜੇਈ॥ਈਸਕੇਪਅਪਕਾਰੀਸੋਈ॥ਭੂਖ
ਣਬਸਤਰਖਰਚਾਦਿਖਾਦਾ॥ਕੈਨਜਾਂਪ੍ਰੇਮਜਾ ਸਾਹਿਤਗ ੦
ਦਾ॥੧੩੩॥ਜਬਾਬਿਰਛਸੰਗਛਾਇਆਆਦਾ॥ਬਛੇ
ਬਿਰਛਸੰਗਬਹੁਤੀਜਾਦੇਮਤਬਾਭੁਦਿੱਖਜੀਵਕੀਜੋਈ॥
ਤਨਮੰਰੂਪਹੁਇਉਪਜਤਸੋਈ॥੧੩੪॥ਕਹੋਕਦਨਕ ੦
ਹੂਕਛਦੈਹੈ॥ਨਿਜਪ੍ਰਾਰਬਧਸਰਬਕੋਲੈਹੈ॥ਪਸੁਪੰਛੀ
ਜਲਜੰਤਉਪਾਏ॥ਕੀਟਮਿਰਗਬਨਮਾਨਸਗਾਏ॥ ॥
੧੩੫॥ਕਹੋਕਦਨਤਾਂਹਿਅੰਨਖੁਲਾਈ॥ਕਦਨਤਾਂਹਿਬ
ਸਤਰਪਹਿਰਾਈ॥ਪ੍ਰਿਥਮਹੋਤਬਨਰੂਪਸਬਾਂਨਾ॥ਪ ੦
ਛੇਬਾਲਹੋਤਕਰਪਾਂਨਾ॥੧੩੬॥ਦਈਭੁਚਦਹੁਏਦਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰੋਗ॥ਹੋਵਤਭ੍ਰਵੇਨਪ੍ਰਿਥਮਸਭੁਭੋਗ॥ਸੁਰਖਜਨਮਨਗ ੭੧
ਰਥਰਖਾਵੈਂ॥ਹਮਅਮਰਕੋਅੰਨਭੁਲਾਵੈਂ॥੧੩੭॥ ॥
॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ॥ਇਸਦੇਸਭ੍ਰਾਰਤਖੰਡਪ ੦
ਵਨਪ੍ਰਿਥਮਨੀਤਾਨਿਵਾਸਥੋ॥ਨਰਨਾਥੁਦਿਜਾਵੇਦਪੂ
ਰਨਗਸਾਨਰਦਪਰਕਾਸਥੋ॥ਸਤਮਾਨਸੰਤਦਯਾਨਮੁਖ
ਮਨਦਾਇਜਾਸਭੁਪਰਜਾਂਹਿਕੀ॥ਨਿਜਤੁੱਲਦੁਖਸੁਖਮ ੦
ਨਦੂਸਰਪ੍ਰਜਾਸੁਖਜੁਤਤਾਂਹਿਕੀ॥੧੩੮॥ਇਸਦੇਸ
ਜਨਕ੍ਰਿਤਪਾਪਪੂਰਬਆਨਫਲਪ੍ਰਗਟਾਇਜੋ॥ਤਥ
ਮੇਘਨੀਰਅਨੀਤਪੂਰਣਪਛਮੋਰਢਆਇਜੋ॥ਨ੍ਰਿ
ਪਜਮਨਜਾਲਮਅਤਅਧਰਮੀਆਇਭੂਪਤਮੋਭਏ
॥ਸੁਖਸੰਤਸਮਤਾਦਾਇਜਾਨੀਤੀਛੋਰਭਾਰਤਕੋਗਏ
॥੧੩੯॥ਕਛੋਰੋਜਭਾਰਤਦੇਸਕੀਦੂਰਦਸਾਐਸੀਹੋ
ਗਈ॥ਜਿਮਲਾਗਆਗਜਰਾਇਬਨਭਿਰਗਪੁੰਜਪ੍ਰਿ
ਤਥਿਪਤਾਪਈ॥ਜਿਸਰੀਤਕੀਨੇਜੁਲਮਇਨਕਟਕੋਨ
ਗਨਥਤਲਾਇਹੈ॥ਜਿਮਕੂਟਜਾਇਜਹਾਜਸਾਗਰ
ਤੀਰਦ੍ਰਿਸਨਆਇਹੈ॥੧੪੦॥ਧਿਖਜਨਸੁਦਰਭੁਦ ੦
ਰਕੈਨਜਾਪਕਨ੍ਰਸਤਰਾਥਿਠਤਥੋ॥ਕਛੋਰੋਜਰਾਖਨਿਕ ੦
ਸਦੇਵਤਬਹੁਰਔਰਤਕਾਤਥੋ॥ਨਹਿਜੋਗਇਤਉ ਡਰ
ਹੀਕੈਨਜਾਰੋਇਰੋਇਪੁਕਾਰਤੀ॥ਜਿਮਕੂਜਾਥਿਛਰੀ
ਤਰਸੋਂਨਭ੍ਰਾਛਿਰਤਕੂਕਾਂਆਰਤੀ॥੧੪੧॥ਨਿਸਜਾਂਮ
ਰੋਦਤਧਾਮਦੀਪਤਜਾਂਹਿਕੈਨਜਾਂਥੀਹਰੀ॥ਨਹਿਠੌਰ
ਔਰਪੁਕਾਰਕੋਇਸਦੇਸਬਿਪਤਾਅਸਪਰੀ॥ਪਰ
ਦੇਪਕਰਕਰਜੁਪਜੋਪੇਰਾਜਪੂਤਧਨੇਮਰੋ॥ਥ ਲੈ

Original ...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੭੨ ਨਦੀਨਅਪੀਨਤੇਲੇਦੀਨਯਮੋਨੇਦੱਸਪਰੇ॥੧੪੨॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਾਂਨਧਰਮਕੀਦੇਖਜਨ ਤਬਤਾਖੀਏਹਰੀ
ਤਾ॥ਮਾਰਤਕੈਨਜਾਜਨਮਤੀਰਾਗੀਚਾਲਵਿਪ੍ਰੀਤ॥੧੪੩॥
॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਬਕੈਨਜਾਂਘਰਮੋਨਿਪਜ
ਹੋਂ॥ਕਵਨਰੀਤਤਾਹਿਨੀਤਦਿਨ੍ਹਾਵੈਂ॥ਕਿੰਹਬਿਧਾਵਿੱਦ੍ਯਾਤਾ
ਹਿਪੜ੍ਹਾਵੈਂ॥ਕਵਨਕਰਮਕੈਨਜਾਂਸੁਖਦਾਈ॥੧੪੪॥
ਉਤੱਰ॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਉਕਤਰੀਤਅਨਸਾਰਜਾਂਕੋਗ੍ਰ
ਹਿਕੈਨਜਾਭਈ॥ਭ੍ਰਾਖੂੰਤਾਂਹਿਬਿਵਹਾਰਪਢਨਪਢਾਵਨਆ
ਦਸਭ॥੧੪੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਪਾਲਨਬਲਮਾਤ
ਕੋਕਰਮਾ॥ਧਨਕਮਾਇਦੇਵਨਪਿਤਧਰਮਾ॥ਮਾਤਪ੍ਰ
ਤਪਾਲਨਹਿਤਜੈਸਾ॥ਕੈਨਜਾਪਾਲਨਰਾਖੈਤੈਸਾ॥੧੪੬
॥ਪਾਲਨਤਾਤਰੀਤਜੋਗਾਈ॥ਵਹੀਸੁਤਾਮੇਅਵਰਨਕਾ
ਈ॥ਮਾਤਕਸੁਕਰਬਾਲਕਪਾਰੈ॥ਨਿਜਸੁਖਤਜਸੁਤਸੂ
ਖਹਿਤਧਾਰੈ॥੧੪੭॥ਖਾਂਨਪਾਂਨਭ੍ਰਾਤਕਛਨਾਹੀ॥ਦੂਧਅ
ਰਤਸੁਤਜਬਲਗਤਾਂਹੀ॥ਕਬੀਰੈਨਰੋਦਨਸਿਸਲਾਗੈ॥
ਨਿਦ੍ਰਾਚੈਨਸਕਲਤਾਹਿਤ੍ਯਾਗੈ॥੧੪੮॥ਮੂਤਬਾਲਨਿਸਬਸਨਭਿ
ਗਾਈ॥ਸੈਸਅਸਰਦਕਸੂਅਤਪਾਈ॥ਮੈਲਮੂਤਨਿਸਬਾਸ
ਰਪੋਂਛੈ॥ਔਰਕਸੱਨਨਾਦਿਧਜੋਦੈ॥੧੪੯॥ਹਰਮਾਇਜ
ਅਤਪ੍ਰਬਲਨਿਹਾਰੀ॥ਮੋਹਅਨਸਾਰਸਹੇਦੁਖਭਾਰੀ॥ਇਸਿ
ਹੇਤਕਛਕਸਨਪਾਈ॥ਦੇਖਦੇਖਮਨਮੇਬਿਗਸਾਈ॥੧
੫੦॥ ॥ਪ੍ਰਾਣਪਰਤਜਨਜੋਗਮਜੇਤੀ॥ਮੋਹਜਾਲ
ਬਾਂਧੇਸਭਤੇਤੀ॥ਮਰਕਟਤ੍ਰਿਯਾਪਿਖੇਬਨਜਾਈ॥ਕਿੰਹ
ਬਿਧਾਫਿਰੇਸੁਤਨਗਰਲਾਈ॥੧੫੧॥ਅਰੋਪੁਤਕਛਕਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਲਨਤਜਾਰੇ॥ਕਿਠਲਗਾਇਫਿਰੈਂਬਨਤ੍ਰਾਗੇ॥ਬਡ੍ਰੇਹੋਇ
ਕਿਯਾਤਾਂਹਿਸੁਖਦੈਹੈਂ॥ਕੈਨਭੀਨ੍ਹਤਿੰਨਕੀਚਰਲੈਂਹੈਂ॥
੧੫੨॥ਕਰਤਾਪੁਰਖਜਗਤਜਿਨਸਾਜਾ॥ਰਚ੍ਯੋਜੋਸੋਹ
ਜਨਪਾਲਨਕਾਜਾ॥ਬਾਦਰਜੀਦਾਬਿਰਪਹੁਇਜਲਤੇ॥
ਜੰਗਮਜੀਦਸੋਹਕਰਪਲਤੇ॥੧੫੩॥ਜਬਕਿਨਜਾਂਕਛੁ
ਬੋਲਨਲਾਗੇ॥ਮਾਤਸਿਖਾਇਬਚਨਅਨੁਰਾਗੇ॥ਕਹੋਂ
ਪਿਤਾਜੀਕਹੁਜੀਭ੍ਰਾਤਾ॥ਜੀਚਾਚਾਜੀਤਾਈਮਾਤਾ॥੧੫
੪॥ਏਹਤੁਮਰੇਚਾਚਾਜੀਆਏ॥ਏਹਭੁਈਆਂਜੀਤੁਮ੍ਹੈ
ਖਿਲਾਏ॥ਏਹਬੇਬੇਜੀਆਏਤੋਰੇ॥ਖੇਲੋਪੂਤਜਾਇਇ
ਨਧੋਰੇ॥੧੫੫॥ਇਸੀਰੀਤਸੁਭਦ੍ਰਕਸਿਖਾਰੇ॥ਸੁਨਸੁ
ਨਕਿਨਜਾਂਸੀਖੇਸਾਰੇ॥ਘਰਮੇਜੈਸੀਸੁਕਤਰਖਾਵੈ॥ਤੈਂ
ਸੇਬਸਨਤਾਂਹਿਪਹਿਰਾਵੈ॥੧੫੬॥ਤਾਤਸੁਤਾਜਬਕੰਹਿ
ਉਠਾਈ॥ਨਹਿਬਹੁਲੋਕਨਮੇਲੇਜਾਈ॥ਘਰਤੇਬਾਹ
ਰਕਬੀਨਜਾਇ॥ਜਬਚਲਨੇਲਾਗੇਨਿਜਪਾਇ॥
॥੧੫੭॥ਜਬਲਗਬੋਲੀਦ੍ਰਿਢਨਹਿਹੋਈ॥ਨਹਿਕਿਨਜਾਂ
ਸੋਂਖੇਲੇਸੋਈ॥ਲੀਚਨਕੀਕਿਨਜਾਂਹੈਂਜੇਤੀ॥ਬਹੁਦੂਰ
ਬਚਨਬਕੇਮੁਖਤੇਤੀ॥੧੫੮॥ਬੋਲੀਤਿਨਕੀਸੀਖ
ਨਜਾਵਹਿ॥ਜਾਂਹਿਤਨਿਜਗ੍ਰਹਿਮਾਂਹਿਖਿਲਾਵਹਿ॥ਪ
ਢਨਹੇਤਕਿਨਜਾਂਪਿਤਮਾਤਾ॥ਕਰੇਂਪ੍ਰਬੋਧਸਾਂਝਅਰਪ੍ਰਾਤ
॥੧੫੯॥ਸੁਆਪਢਾਵਨਸਮਸਰਤਾਂਹੀ॥ਪਢਨਕਾ
ਜਅਸਟਾਂਕਅਲਾਂਹੀ॥ਬੇਟੀਪਢਾਵਿੱਦਯਾਸੁਖਦਾ
ਈ॥ਕਥਾਗਾਥਾਕਹੇਂਸੁਨਾਈ॥੧੬੦॥ਪਢੀਜੋਹੋਇ
ਪਿਤਕੈਤਿਸਮਾਤਾ॥ਸੁਤਾਪਢਾਇਸਾਂਝਪਰਭਾਤਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੭੪ ਲਿਖਨਪਢਨਕੀਕਰੈਂਚਤੁਰਾਈ॥ਪੁਤ੍ਰਪ੍ਰਬੋਧਮਾਂਹਿਜਿਮ
ਗਾਈ॥੧੬੧॥ਐਹਪੋਥੀਪਢਜਬੇਸੁਨੈਂਹੈਂ॥ਐਹਪਟ
ਭੂਖਣਤਨੁਪਾਹਿਰੈਹੈਂ॥ਐਸੀਬਾਂਤੇਕਰੈਂਬਨਾਈ॥ਜੋਸੁਨ
ਤੰਹਿਮਨਲੋਭਉਪਾਈ॥੧੬੨॥ਔਰਅਨਕਾਦਿਪਨੀ
ਤਸਿਖਾਵੈਂ॥ਰੰਹਿਨਬਾਂਹਿਨਗਾਤਸਭਸਮਝਾਵੈਂ॥ਪੁਤ੍ਰੀ
ਪ੍ਰਾਤਜਾਗਬੋਕੀਜੈ॥ਉਠਨਿਰਮਲਜਲਨਿਜਕਰਲੀ
ਜੈ॥੧੬੩॥ਜਲਅਪਰਸਨਹਰਨਾਮਉਚਾਰੋ॥ਰਾਮ
ਨਾਮਦੁਖਕਾਟਨਹਾਰੋ॥ਐਹਸੁੰਦਰਤਨਜਿਸਨੇਦੀ
ਨਾ॥ਚਾਹੀਐਨਾਮਪ੍ਰਭੂਕਾਲੀਨਾ॥੧੬੪॥ਪ੍ਰਾਤਜਾ
ਗਨੇਅਤਸੁਖਦਾਈ॥ਹੁਇਅਰੋਗਤਨਮਨਹਰਖਾ
ਈ॥ਲੇਜਲਪ੍ਰਿਥਮਸੌਚਕਰਆਵੈ॥ਅੰਨਮੇਲਤ
ਜਅਤਸੁਖਪਾਵੈ॥੧੬੫॥ਲੇਜਲਪਾਦਨਸੌਚਕਰੀ
ਜੈ॥ਮਾਟੀਲਾਇਸੁੱਧਕਰਕੀਜੈ॥ਹਾਥਪੈਰਮੁਖਪਾੱਰ
ਧੋਨਾ॥ਐਸੀਰੀਤਸੁੱਧਸੁਤਹੋਨਾ॥੧੬੬॥ਸ੍ਨਾਨੁਲੇਪ
ਨਕਰੋਬਨਾਈ॥ਸੁੱਧਸਥਾਨਅਤੀਸੁਖਦਾਈ॥ਲੋਟ
ਠਨਾਇਸ੍ਨਾਨਕਰੀਜੈ॥ਧੋਇਪੁੰਛਤਨਸਫਾਰਖੀਜੈ॥
੧੬੭॥ਬਸਤਰਮਲਨਨਕਬਹੂੰਰਾਖੋ॥ਬਚਨਸੱਤ
ਮੁਖਸੋਂਨਿਤਭਾਖੋ॥ਝੂਠਸਮਾਨਪਾਪਨਹਿਕੋਊ॥ਝੂਠੇ
ਕੀਪਤਕਹੀਂਨਹੋਊ॥੧੬੮॥ਕਾਹੂੰਸਿਗਨਰਾਰਅਰ
ਵੋ॥ਆਪਦੁਖੋਨਹਿਔਰਦੁਖਾਵੋ॥ਨਿਜਕਰਸੌਂਕਹੂੰਕ
ਰੋਨਚੋਰੀ॥ਸਭਜਗਮੇਨੇਕੀਹੁਇਤੋਰੀ॥੧੬੯॥ਸੁ
ਨਸੁਨਕੈਨਾਂਪ੍ਰੇਮਉਪਾਵੈ॥ਤੁਖੀਤਾਂਹਿਪਢਨੇਬਿਠ
ਲਾਵੈ॥ਮਾਤਾਪਿਤਾਜਬਪਢਾਂਨਕੋਊ॥ਤੋਕੁਲਾਇਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਧਨਾਰਨਰਜੋਊ॥੧੭੦॥ਤਾਂਕੇਪਾਸਪਠਨਬਿਠਲਾਵੰਹਿ ੭੫
॥ਹੁਇਸਾਲਾਤਬਤਾਂਪੁਤ੍ਰਾਵੈ॥ਬਹੁਕੰਨਯਾਪਢਿਹੈਂਜਹਿ
ਜਾਈ॥ਔਰਬਿਬਪਸੀਖੈਂਚਤੁਰਾਈ॥੧੭੧॥ਸੀਵਨ
ਔਰਪਰੋਵਨਕੇਰੀ॥ਇੱਨਾਸੀਖੈਤਗਾਂਧਨੇਰੀ॥ਕਢ
ਭੁਮਾਲਕਸੀਦੇਆਦੀ॥ਬਹੁਕੰਨਯਾਂਸੀਖਤਉਸਤਾਦੀ
॥੧੭੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਧਨਸੰਗ੍ਰਹਿਕੇਹੇਤਜੋਨਿਜ
ਗ੍ਰਹਿਆਦੇਂਕਾਂਮ॥ਕਰਕੀਅਸਭੁਣਜਾਇਤਾਂਹਿ ਸੀ-
ਖਤਹੈਨਿਸਜਾਂਮ॥੧੭੩॥ਹਰਚਰਚਾਕੇਗ੍ਰੰਥਬਹੁਪੁਨ
ਸਤੀਅਨਇਤਿਹਾਸ॥ਪਤਿਬ੍ਰਤਾਕੰਨਯਾਕਥਾਪਢੈ
ਸੁਕਲੈਹੁਲਾਸ॥੧੭੪॥ਮਿਲਜੁਲਕੰਨਯਾਂਜਨਤ
ਹਾਂ ਪਢੈਹਿਸਾਥਕਿਤਾਬਾ॥ਜੋਗ੍ਰਹਿਆਦਤਕਾਮਸਬੁ
ਆਂਅਦਖਰਚਹਿਸਾਬ॥੧੭੫॥ਪਾਕਸਾਧਨੀਇਦੰਮੈ ੦
ਜਾਪਠੈਪ੍ਰੀਤਬਹੁਲਾਇ॥ਭਾਂਤਭਾਂਤਬਿੰਜਨਬਿਧੀਸੀਖੈ
ਹੇਤੁਲਗਾਇ॥੧੭੬॥ਆਸੁਕਔਰਮਸੂਕਕੇਕਿੰਸੇਬ
ਲੇਹਜਾਰ॥ਕੰਨਆਖਮਨਤਾਂਹੇਤੇਰਾਖੈਰੋਕਨਿਦਾ
ਰ॥੧੭੭॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਕੰਨਯਾਪਢੂਕਰਐਸੇ
ਢਗਾਤੂ ਪਢੈਖਰਾਬੀਆਂਹੀ॥ਕੁਲਕਲੰਕਾਨਿਤਪਾਇ
ਪਰਮਦੂਖ ਅੰਤਨਰਕਮੇਜਾਂਹੀ॥ਜਦਨਹੋਇਗੁਣਦ
ਇਕਦਿੱਨ ਤਾਂਹਿਪਢਾਣੇਮਨਲਾਦੇ॥ਪਿਤਾਧਾਂਮਕੇ
ਸਾਸੁਸਰਗ੍ਰਹਿ ਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਸੋਂਭਾਪਾਦੇ॥੧੭੮॥ਪ੍ਰਾ
ਤਜਾਗਾਕਰਕਹੇਮਾਤਾਜਿਉਂ ਘਰਕੀਸੇਦਕਮਾਦੇ॥ਭਗ
ਨੀਭ੍ਰਾਤਸੰਬੰਧੀਜੇਤਕਸਭਕੇਮਨਕੋਭਾਦੇ॥ਸਰਮਹਜੂ
ਰਆਖਮੇਂਲੱਜਾ ਅੰਠੇਦਾਕਉਚਾਰੇ॥ਜਬਕੇਬਾਤਕਰੇਕ ੦

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੭੬ ਸੂਸਿੰਗਾਪਰਤੀਓਰਿਗਨਿਹਾਰੇ।੧੭੯।ਊਚੇਬੋਲਨਰੋਲਾਪਾ
ਵਤ ਝਗਰਾਨਾਕਰਨਾਹੀਜਾਨੇ।ਜੇਸੇਕਹੈਸਿਬਿਪੀਕੋਊ ਸੰਤਬ
ਚਨਕਰਮਾਨੇ।ਜੋਕਛੁਦੇਤਮਾਤਸੋਈਖਾਵਤ ਜੋਕਛੁਦੇਹੀ
ਛਾਵੈ।ਹਠਕਰਕਬੀਨਮੁਖਸੋਂਭਾਖਤ ਯੋਹਮੁਝਕੋਨਾਹੀ
ਭਾਵੈ।੧੮੦।ਦੇਖਤ ਫੂਰੇਬਸਤੂਠਛਲਚੋਰੀ ਕਰੈਨਰੋਵਨ
ਰੂਸਨਾ।ਬਿਨਾਭੁਲਾਏਬੋਲਨਜਾਣੇ ਕਰੇਕਾਂਮਹੈਤੂਸਨਾ।
ਬਿਗਾਰੇਕਾਂਮਸਬਿਪੀਕੋਈਕੋਪਪਾਰਮੁਖਬੋਲੇ।ਹੁਇ
ਭੈਭੀਤਹਾਥਜੁਗਜੋਰੇ ਤਾਂਹਿਭੂਲਬਖਸੋਲੇ।੧੮੧।
ਨਿਤਪ੍ਰਿਤਜਾਗਸਵੇਰੇਕੈਨਾਮਾਤਤਾਤਸਿਰ ਨਾਵੈ।
ਹਾਥਜੋਰਕਰਰਾਮਸੰਤਮੁਖਸਭਕੋਜਾਇਬੁਲਾਵੈ।ਜਬ
ਲਗਭੋਜਨਦੇਤਨਮਾਤਾ ਸਭਘਰਕਾਂਮਸੁਧਾਰੈ।ਕਿ
ਸਦਿਨਕਹੈਮਾਤਤੁਮਕਰੀਯੋ ਭੋਜਨਤੁਰਤ ਸਵਾਰੈ।
੧੮੨।ਜਿਸਦਿਨਕਰੈਰਸੋਈਕਬਹੂੰਐਸੀਪ੍ਰਿਤਲ
ਗਾਵੈ।ਜੋਕਛਕਰੈਸਭੀਕਛਸਾਦੀ ਤੁਰਤਬਣਾਇ
ਦਿਖਾਵੈ।ਤਿਸਕੋਲੱਛਣਦੇਖਮਾਤਪਿਤਮਨਹੀਮਨ
ਬਿਗਸਾਵੈਂ।ਮਾਤਤਾਤਭਗਨੀਅਰਭ੍ਰਾਤਾਸਭਤਿਸਮੇਂ
ਲਖਮਾਵੈ।੧੮੩। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਐਸੇਕਰ
ਘਰਕਾਂਮਸਭ ਪੁਨਪੜਨੇਕੋਜਾਇ।ਤੀਨਅਢਾਈਪ
ਹਿਰਤਾਂਹਿਪੜ੍ਹੇਪ੍ਰਿਤਅਤਲਾਇ।੧੮੪।ਕੁਲਸੁਸੀ
ਲਗੁਨਵਾਂਨਮਿਦੋਜੇਕੈਨਾਂਕੋਈਤਾਂਹਿ।ਕਰੈਪ੍ਰਿਤਤਾਸੋ
ਸਦਾ ਬਣੇਸਹੇਲੀਤਾਂਹਿ।੧੮੫।ਤਾਸੋਂਮਿਲਨਿਸਦਿ
ਨਪੜ੍ਹੈ ਨੀਤਨਜਾਇਇਤਿਹਾਸ।ਭਗਤਸੀਖਨਾਬਿਨਦੂ
ਸਰੋ ਕਰੈਨਬਚਨਬਿਲਾਸ।੧੮੬। ।ਸਵੈਯਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਸਾਤ੍ਰਕ॥ ॥ਨੀਤਨਜਾਇਉਤਦੇਖਸੁਹਾਗਣ ਤੰਹਿ ੭੭
ਲੱਛਣਮਨਮਾਂਹਿਰਖਾਇ॥ਸਖੀਨ੍ਹਸਾਂਫਰਹਮਤ੍ਰਮ
ਸਭ੍ਰੀ ਦੋਇਨਈਹਾਂਲੇਂਹਬਿਤਾਇ॥ਇਸਗ੍ਰਹਿਛੋ
ਡੁਸਾਸਗ੍ਰਹਿਜਾਣ ਕਰਣੀਸੇਵੁਸਾਸਕੀਹੋਗ॥ਸੀ
ਖਲੇਂਹਕਛਗੁਣਚਤਰਾਈ ਦਿੱਆਸੀਖਨਅਬਗੀ
ਸੋਗ॥੧੮੭॥ਅਬਹੁਇਗਾਫ਼ਲਰਗੀਖੇਲਮੇ ਬਹੁਰ
ਸਮਾਕਬਮਿਲਸੀਆਇ॥ਨਿਰਗੁਣਤ੍ਰਿਯਾਮਾਨ
ਨਹੀਪਾਵਤ ਸਾਸਸੁਸਰਕੇਗ੍ਰਹਿਮੇਜਾਇ॥ਬਿਨਦ੍ਰ
ਵਾਕਨਾਲਖੇਅਪਸਮ ਨੀਤ੍ਰਅਨੀਤਆਦਗੁਣ
ਨਾਰ॥ਸਰਬਅਦਪਸੁਖਦਾਇਕਹੋਸੀ ਜੋਗੁਣਸੀ
ਖੇਂਅਬੀਵਿਚਾਰ॥੧੮੮॥ਦੇਖੋਮਗਦਿਰਾਰਤ੍ਰਮਾਮ
ਲੀਜੈਨਰੀਵਿੱਦਯਾਗੁਣਹੀਂਨ॥ਕਿਸਬਿਪਠਿਰੇਮੂ-
ਢਮਤ੍ਰਭੁਟਕਤ ਦੁੱਖੀਸਦਾਤਨਬਸਨਮਲੀਨ॥ਤ੍ਰਤ੍ਰ
ਮਾਤਗ੍ਰਹਿਪਛਵਿੱਯਾਗੁਣ ਚਲਤਜਦਨਨੀਤੀਅਨ
ਸਾਰ॥ਕਿੰਹਬਿਧਮਾਨਜਗਤਸੁਖਭੋਗਤ ਤਾਂਕੀਮਹਿ
ਮਾਂ ਅਪਰਅਪਾਰ॥੧੮੯॥ਉਤੰਮਕੁਲਕੀਕੰਨ੍ਯਾਸ
ਭ੍ਰੀ ਆਪਸਮੇਮਿਲਕਰਤਵਿਚਾਰ॥ਨਿਜਤੇਬਡੋਪ
ਤਾਸਮਦੇਖਤ ਸਮਆਪਤ੍ਰਤਿਸਭ੍ਰਾਤਾਨਿਹਾਰ॥ਲਘੁ
ਬਾਲਕਸੁਤਲਖੇਭ੍ਰਤੀਜੇ ਯਹੀਰੀਤ੍ਰਤਿਰੀਯਾਕੇਮਾ
ਹਿ॥ਬਡੀਮਾਤਸਮਬਾਹਿਨਲਖਤੇਹੈ ਲਘੁਆਪਤ੍ਰਕੰਨ੍ਯ
ਸਮਤਾਂਹਿ॥੧੯੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਬਹੂੰਝੂਠੀ
ਬਾਤਕੋ ਕਰਤਨਆਪਸਮਾਂਹਿ॥ਸੰਤਬਚਨਸਭ੍ਰਹੀਂਕ
ਹੈਂਸਦਾਨੀਤਮਨਤਾਂਹਿ॥੧੯੧॥ਜਬਕਾਹੂੰਸੇਂਹੋਤਹੈਂਕੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੭੮ ਅਯੋਗਸੀਬਾਤ॥ਕਥੀਥਣਾ ਟਟਨਾਂਹਿਕਹੈਂ ਭੂਲਚੂਕ
ਬਖਸਾਤ॥੧੯੨॥ਐਸੇਪਫਗੁਣਾਦਿਵਸਮੇਂਸਾਂਝਪਰੇ
ਘਰਆਈਂਲਾਗੀਗ੍ਰਿਹਿਕਾਰਜਕਰਨ ਜੋਜੋਮਾਤਬਤਾ
ਇ॥੧੯੩॥ਮਾਤਤਾਤਭ੍ਰਾਤਾਜਬੀ ਸੂਤੇਭੋਜਨਪਾਇ॥
ਨਿਜਸਿਖਯਾਦਿਢਕਰਨਕੋ ਬੈਠੀਦੀਪਜਰਾਇ॥੧੯੪
ਸਖੀਪਿਆਰੀਸੰਗਮਿਲ ਲਾਗੀਕਰਨਿਵਿਚਾਰ॥ਮ
ਨਨਕਰਜੋਦਿਨਕੋਪਠੇ ਵਿੱਯਾਬਿਬਿਧਪ੍ਰਕਾਰ॥੧੯
੫॥ਅੰਰਧਰਾਤਬੀਤੀਜਬੀ ਸੂਤੀਗ੍ਰਿਹਰਖਾਇ॥ਪ੍ਰਾਤ
ਸਮੇਉਠਮਾਤਪਿਤ ਪਗਮੇਸੀਸਨਿਵਾਇ॥੧੯੬॥ਨਿ
ਤਕਰਮਕਰਨੇਲਗੀ ਜੋਪਾਕਿਰਤਬਿਵਹਾਰ॥ਕਰ
ਸ੍ਨਾਨਸਭੁਹੀਕਰਜੋ ਕਾਰਜਸਹਿਤਵਿਚਾਰ॥ ॥
੧੯੭॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਇਸਰੀਤਕਰਤਾਵਿ
ਹਾਰਕੀਨਾਂ ਭ੍ਰਈਆਂਇਕਦਿਵਾਂਨਾ॥ਪਿਖਤਾਤਮਾਤ
ਵਿਚਾਰੁਜੋਹੁਮਨ ਬਾਲਅਤਮਤਮਾਨਾ॥ਤਾਂਹਿਮਾਤਨਿ
ਜਪਤਸੋਂਕਹਜੋ ਕਛਕਰੋਬੈਠਵਿਚਾਰ॥ਕੁਲਸੀਲਵਿ
ਦਯਾਨਿਪੁਣ ਬਾਲਕਕਹੀਂਠੋਰਨਿਹਾਰ॥੧੯੮॥ਦਸਬ
ਰਸਕੇਨਾਂਉਮ੍ਰਹੁਇ ਦਸਪਾਂਚਬਾਲਪੁਛਾਇ॥ਇਸਰੀ
ਤਨੀਤਸੁਸੀਲਵਿੱਦਯਾ ਤੇਫਗੁਣਾਦਿਸਾਇ॥ਤਾਂਹਿਨਾਂਮ
ਕਿਨਾਂਰਾਖੀਏਇਮਕਹਿਤਬੁੱਧੀਵਾਂਨਾ॥ਕਹਿਬੋਲਪੰਡ
ਤਪੂਛੀਯੇ ਤੁਮਆਪਹੋਮਤੀਮਾਨ॥੧੯੯॥ਜਿਸਰੀਤ
ਲੱਖਣ ਬਾਲਕੇ ਸਭਕਹੇਪ੍ਰਥਮਧਰਾਇ॥ਤਾਂਹਿਤਾਤਬ੍ਰ
ਮਣਤੇਜਿਓ ਸਭਨਾਮਗਾਂਮਪੁਛਾਇ॥ਤਬਜਾਇਵਿ
ਜਵਰਦੇਖਬਾਲਕ ਕੀਨਤਾਂਹਿਪਚਾਰ॥ਵਰਦੇਖਲਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਕਸੁਤਾਕੇਮਨਭਾਇਓਜੋਹਰਖਅਪਾਰਾ।੨੦੦॥ਜਿਮਰੀ
ਤ੍ਰਬੀਬੂਲਤਾਂਹਿਕੀ ਕਰਸਰਬਦਿਜਵਰਆਇ॥ਮੁਖ
ਮਾਹਿਭਾਖਅਸੀਸਾਦਿਜਮਨਹਰਖਨਾਂਹਿਸਮਾਇਓ।ਨ
ਜਿਜਮਾਨਭੂਮਰਿਭਾਗਕੇਸ ਮਨਾਂਹਿਕਾਹੂਆਂਨਾਗਿ
ਸਪੂੰਨਕੋਫਲਯਾਸੁਤਾਤ੍ਰੂਸ਼ਭਈਯਾਂਅਸੁਜਾਂਨਾ।੨੦੧
॥ਪੁਸ਼ਸਮਸ਼ਮੇਂਜੋਹਆਹਿਲਖਮੀਨਾਂਹਿਦੂਸਰਔਰ।
ਕੈਸਤੀਸੀਤਾਦ੍ਰੋਪਤੀਕੈਅੰਬਕਾਸਿਰਮੌਰਾਦਰਮਿਲੋ
ਇਸਤ੍ਰੇਅਪਕਟਸਗੁਨ ਆਹਿਦਿਸਨਸਰੂਪਾ॥ਘਰਭੂ
ਪਭਾਖੇਂਕਹੋਕਛਦਰਆਹਿਅਗਮਅਨੂਪਾ।੨੦੨॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਜੋਬਿਪਦਿਜਵਰਆਇ ਉਪਮਾਦਰਘ
ਰਕੀਕਰੀ॥ਦੀਜੋਦਾਨਹਰਖਾਇਕੈ ਨਾਕੋਪਿਤਮਾਤਨੇ
॥੨੦੩॥ਕਛਦਿਨਤਾਂਹਿਬਿਤਾਇ ਧਾਮਬੁਲਾਇਓਜੋ
ਜੋਤਸ਼ੀ॥ਸੁਭਦਿਨਲਗਨਪੁਛਾਇ ਰਚੇਨੇਕਾਜਨਿਜ
ਸੁਤਾਕੋ॥੨੦੪॥ਨਿਜਪ੍ਰੋਹਤਸਦਵਾਇ ਲਗਨਪਠਾ
ਇਓਮਾਤਾਪਿਤਾ॥ਦੀਨੋਦਿਜ਼ਦਰਜਾਇ ਕੈਨਾਕੇਸੁਸ
ਰਾਲਮੋ॥੨੦੫॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਬਾਲਕਕੇਤਾਤਤ
ਬਭੇਜੇਲਾਗਦਾਰਸਭ ਜੇਤੇਭਾਈਬੰਧੂਜਨ ਸਰਬਕੇ ਬੁ
ਲਾਇਲੈਹੈ॥ਅਨਮੇਹੁਲਾਸਪਾਇ ਸਰਬਕੇਦੀਜੋਸੁਨ
ਇ ਜੇਤੇਸਮਾਚਾਰਦਿਜਆਇਕੈਸੁਨਾਇਓਹੈ॥ਜੀਦ
ਕੇਨਮਿੱਤਤਿਨਸਰਬਕੋਪੁਕਾਰਕਹੋ ਵੂਜੀਏਤਿਆਰਦੂ
ਰਦੌਲਲੇਰਖਾਇਓਹੈ॥ਬਾਜੇਤਬੀਧਾਜੇ, ਗਾਜੇਘੋਰੂ
ਰਥਗਜਸਾਜੇ ਸਹਿਰਤੇਨਿਕਾਲਕੇਨਿਸਾਨਲੇਗਡ
ਇਓਹੈ॥੨੦੬॥ਦਾਜਨਕੋਸੈਰਘਨਘੋਰਘਟਾਸਾਂਦ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੯੦ ਨੀਜਿਊਂ ਢੋਲਔਦਮਾਂਮੇਸਿਖਣੁਤੇਰੀਆਂਵਜਾਰਹੇ।ਤੂਤੀ
ਆਂਨਗਾਰੇ ਔਰ ਬਾਜੇਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀਸਿਗ ਕੇਤੇਰਣਸਿੰਘੇਤੂ
ਰੀਸੋਭਕੇਮਚਾਰਹੇ।ਰਥਨਚਿਰਗਾਰ ਸੰਗਬਾਜੀਹਿਨ
ਕਾਰਹੋਤੁਕੇਤਕਜਨੇਤੀਤਬਅਸੁੰਨਕੁਦਾਰਹੇ।ਦੇਸਰ ੦
ਜਐਸੇਰੋਜਸਭੁਕੇਭੂਲਾਸਹੋਤਕੇਤਕਕੂਬੇਦੂਕਡੀਰਕੇਤ
ਕਚਲਾਰਹੇ।੨੦੭।।ਹੋਇਕੋਇਕੰਤੁਤਵਾਂਸਭੂਹੀਨਿ
ਸਾਂਨਾਢਿਗ ਭੂਾਂਤਭੂਾਂਤ ਦੇਸਪਟਭੂਖਣਲਗਾਏਹੈਂ।ਹੀ
ਰਾਪੰਨਾਮੋਤੀਮਾਲ ਚੁਨੀਆਂਫਰੋਜ਼ੇਲਾਲ ਕੰਚਨਕੀ
ਮਾਲਮੁੰਗੇ ਜਾਂਹਿਮੇਂ ਮਿਲਾਏਹੈਂ।ਪਹਿਰਕੇਦੂਸਾਲੇਪ
ਟਰੇਸੁਮੀਅਨੰਤੁਜਾਤ ਖੀਨਖਾਪ ਚੋਰੰਗੇਬਡੇਕੀਮਤੀ
ਬਨਾਏਹੈਂ।ਹਾਥੋਂਮਾਂਹਿਕੜੇਜੜੇ ਬਾਜੂਬੰਦਪਹਿਰੇਖੜੇ
ਕੰਨੋਮਾਂਹਿਤੀਨਤੀਨ ਕੁੰਡਲਸੁਹਾਏਹੈਂ।੨੦੮।।ਆ
ਗੇਆਗੋਜਾਏਰਥ ਜਾਂਹਿਮੇਸੁਹਾਏਦੂਲੋ ਤਾਰਾਗਣ
ਮੱਧਸਸਾ ਜਿਆ ਸੁਹਾਰਹਾ।ਜਹਾਂਜਹਾਂਜਾਏ ਲੋਕਦੇ
ਖਤਾਹਿਰਾਂਨੇਤ ਮਾਂਨੇਘਟਾਬਾਂਧਮੇਘਸਾਦਨੀਹਿ
ਸਾਰਹਾ।ਜੇਤਕਜਨੇਤ ਛਬਪੂਰੀਲਿਖੇਖੇਲਸਭੁ ਹੋ
ਇਰੋਗਰੀਬਾਬਿਰਪ ਫੇਰੀਸੋਢ ਆਰਹਾ।ਨੀਤਕੇਦਖ ੦
ਨਾਬਿਨ ਔਰਕੋਨਮਿੱਤਨਾਂਹਿ ਨੀਤੀਉਪਯੋਗੀਕਛਜ ੦
ਨਕੇਸੁਨਾਰਹਾ।੨੦੯।। ਦੋਹਰਾ।। ਆਈ
ਦੇਖਜਨੇਤਕੇ ਅਗਵਾਨੀਤਾਂਹਿਜਾਇ।ਜੈਸੇਤਾਂਹਿਕੁਲ
ਰੀਤਥੀ ਕੀਨੀਪ੍ਰੀਤਲਗਾਇ।੨੧੦।।ਜੀਵਲੀਜੇ
ਪਕਵਾਨਬਹੁ ਆਗੇਧਰੇਬਨਾਇ।ਜਨਵਾਸੇਮੇਜੀ
ਦਸਭੁ ਆਈਭੋਜਨਪਾਇ।੨੧੧।।ਨਿਸਾਪਹਿਰਜ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਥਕੇਰਹੀਸਮਾਪੁਨੀਤਨਿਹਾਰਾ॥ਵਰਕੈਨਜਾਂਬਿਠਲਾਇਨ੍ਹ
ਗਛੇਰੇਵੀਨੇਚਾਰਾ॥੨੧੨॥ਫੂਲੋਫੂਲਹਨਤ੍ਰੇਰਕੇ ਏਕਥਾ
ਟਬਿਠਲਾਇ॥ਤਾਜਾਪਿਤਾਕੈਨਜਾਂਦੀਓ ਸੋਸਤ੍ਰੁਰਾਖਜੇ
ਲਜਾਇ॥੨੧੩॥ਬਸਤ੍ਰਭੂਖਣਪੇਨਬਹੁਬਾਸਨਸੇ
ਰਸਾਆਦ॥ਮੁਹਰਾਂਔਰਤੁਪਏਬਹੁਜਿਉਂਕੁਲਕੀਮਿਰ
ਜਾਦ॥੨੧੪॥ਔਰਭੈਸਰਬਪਾਲਕੀ ਦਏਹ॥ਬਜੁਗਜੇ
ਰ॥ਬੇਰਾਸਾਫਲਫੂਲਸੇਹ ਪੁੱਤ੍ਰੀਲੀਨੇਮੋਰ॥੨੧੫॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਮਾਤਤਾਤਤ੍ਰੇਨੇਗੁਹਿਠਾਂਢੋ॥ਸਜਲ
ਨੈਨਪੁਲਕਾਵਲਥਾਢੋ॥ਸੁਨਬੇਟੀਤੂਮਪਰਮਸਿਆ
ਨੀ॥ਤੂਮਰੇਪੁੰਨਮਿਲਨੌਪਤਰੁਜਾਨੀ॥੨੧੬॥ਹਿਤਕੀ
ਬਾਤਕਹੇਂਹਮਤੇਰੀ॥ਕਛੁਸਿੱਖਜਾਸੁਨਲੀਜੈਮੇਰੀ॥ਪ
ਢੀਲਿਖੀਤੁਮਨੀਤੀਜਾਨੋ॥ਤੈਸੇਹੀਪਤਿਮਿਲਨੈਸਿਸ
ਨੋ॥੨੧੭॥ਤੁਮਰੋਹੈਪਰਮੇਸਰਏਹੀ॥ਪਤਿਕੀਸੇਵਸ
ਫਲਤਵਦੇਹੀ॥ਪਤਿਬਿਨਔਰਗਤੀਨਹਿਨਾਰੀ॥ਪਿ
ਖੋਆਪਤੁਮਰਿਬਾਵਿਚਾਰੀ॥੨੧੮॥ਨਾਰਿਧਰਮਜ
ਹਿਜਾਂਹਿਕਛੁਆਖਾ॥ਪਤਿਬਿਨਔਰਧਰਮਨਹਿਭਾਖਾ
॥ਜਿਉਂਛਾਇਆਤਨਸੰਗਰਹਾਦੋ॥ਪਤਕੇਸੰਗਤ੍ਰਿਜ
ਸੁਖਪਾਦੋ॥੨੧੯॥ਪਤਿਬ੍ਰਿਤਾਨਾਰੀਜਗਜੇਤੀ॥ਪ
ਤਿਕੇਸੰਗਮੁਕਤਭੁਈਤੇਤੀ॥ਪਤਿਬਿਨਔਰਦੂਸਰਨ
ਹੀਆਨੋ॥ਪਤੀਏਕਪਰਮੇਸਰਜਾਨੋ॥੨੨੦॥ਤਜਾ
ਗਪਤੀਨਰਅਵਰਤਕਾਈ॥ਫੂਰਾਚਾਰਹਿਜੂਮਿਨ
ਲਾਈ॥ਯਾਂਜਨਲੋਕਨਿਦਤਿਸਹੋਈ॥ਪੁਨਨਰਕਨ
ਨਾਦੂਖਜੇਈ॥੨੨੧॥ਅਰਧੰਗੀਸੁਤਨਾਰਿਦਖਾਨੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੨ ਮਿਲਦੈਨੈਇਕਦੇਹਪ੍ਰਭਨੀ॥ਸੁਤਪੂਰਬਦੇਖੈਇਤਨਾਸਾ॥
ਸੀਤਾਸਤੀਦ੍ਰੋਪਤੀਆਸਾ॥੨੨੨॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲ੍ਹ
ਤੀਛੰਦ॥ ॥ਜਬਰਾਮਪਿਤਬਚਮਾਨਾਸਿਰਪਰ ਤੁਰੰਤ
ਗਏਤਕਬਨਚਲੇ॥ਤਜਰਾਜਸਾਜ ਲਿਬਾਸਸਭਤਨ
ਭੇਸਮੁਨਵਰਕਰਭਲੇ॥ਦਸਚਾਰਵਰਖਬਿਤਾਇਬ
ਨਮਬਹੁਰਘਰਜਬਆਇਹੈਂ॥ਤਬਲਗਕਾਲਤਕਰਗ੍ਰਹਿਮ
ਹਿਸੀਤਾਸੇਵਮਾਤਕਮਾਇਹੈਂ॥੨੨੩॥ਸੁਨਵਾਕਅਸ
ਰਘੁਬੀਰਸੀਤਾਹੋਇਮੂਰਛਤਪਰਪਰੀ॥ਮੁਹਿਕੌਨ
ਪਾਪਨਪਾਪਕੀਨੇ ਤਜਾਗਚਾਹਤਹੋਹਰੀ॥ਤਜਮੋਹਿ
ਅਭਾਗਨਪਾਸਪ੍ਰਭਤੁਮਆਪਬਨਚਲਜਾਂਹਿਗੇ॥
ਜੇਹਪ੍ਰਾਣਪਾਪੀਛੋਰਤਨਜਮਲੋਕਕਿਉਂਨਸਿਧਾਹਿਂ
ਗੇ॥੨੨੪॥ਪਿਖਸੀਤਪ੍ਰੀਤਸੁਚੀਤਰਘੁਵਰ ਬਹੁਰ
ਵਾਕਸੁਨਾਇਹੈਂ॥ਬਨਸਿੰਘਦ੍ਵਿਜਾਘੋਰਰੀਛਨਿਸਚਰ
ਦੇਖਡਰਜਾਤੇਖਾਇਹੈਂ॥ਧਰਸੈਨਰੈਨਅਹਾਰਫਲਫੂਲ
ਜਾਹਿਨਆਤਪਵਾਤਕੋ॥ਅਸਘੋਰਬਨਪਿਖਰਾਜਕੰ
ਨਾਸੀਤਭੀਤਨਪਾਤਕੋ॥੨੨੫॥ਅਨਦੀਨਬਦਨਮ
ਲੀਨਕਰਤਬਧਾਇਚਰਨੋਮੇਪਰੀ॥ਅਸਕੌਨਚੌਦਸ
ਭਵਨਮੇਪ੍ਰਭਜੌਨਮੁਝਤੇਕੋਕਰੀ॥ਪ੍ਰਭਚਰਨਜਲਬਿਨਮੀ
ਨਸੀਤਾਕੌਨਬਿਧਜੀਵਤਰਹੇ॥ਅਤਦੂਰਚੌਦਸਬਰਖ
ਪ੍ਰਭਮੁਹਿਆਸਇਕਪਲਨਾਅਹੇ॥੨੨੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਜਾਬਿਧਸੀਤਾਪ੍ਰੇਮਪਿਖ ਰਾਮਚੰਦਸੰਗਲੀਨ॥
ਦੁਖਸੁਖਬਿਪਤਾਹਰਖਮੇਂ ਰਹੀਸਦਾਪਰਾਧੀਨ॥੨੨੭
॥ਲਛਮਨਵਾਕ॥ਨਮਾਨੇਜੇਪਰੀਬਿਪਤਮੇਂਜਾਇ॥ਪ੍ਰਭ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਦਾਰਕਸੁਨਿਰਦਰਕਾਨੰਹਿਮਾਨੇਪਛਤਾਇ॥੨੨੮॥ਦੀਨਨਿ
ਹਾਰੀਜਾਨਕੀਰਘੁਦਰਹੋਇਦਿਆਲਾ॥ਰਾਵਣਮਾਰਭੁ
ਈਬਪੁਤਆਨੀਸੀਆਨਿਕਾਲਾ॥੨੨੯॥ਆਇਅਯੁ
ਧਿਆਰਾਜਕਰਬਹੁਤਕਾਲਸੁਖਭੋਗਾ॥ਗਈਸੀਰਾਬੈਕੁ
ਠਪ੍ਰਭੁਨੀਤਪਰਨਕੇਜੋਗਾ॥੨੩੦॥ਸੁਨੋਏਕਇਤਹਾ
ਸਤੁਮਪ੍ਰਤੀਕਾਨਲਗਾਇ॥ਪਾਂਚਪਾਂਡਵਨਕੀਤ੍ਰਿਆ
ਭਈਦ੍ਰੋਪਦੀਆਇ॥੨੩੧॥ਅਲਪਕਥਾਤਿਸਕੀਸੁ
ਨੋਕੌਨਬਹੁਬਿਸਥਾਰਾ॥ਦ੍ਰੁਪਦਸੁਤਾਸੁੰਦਰਅਤਿਨਿ
ਤੀਆਨਉਦਾਰਾ॥੨੩੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਪਤੀ
ਪਾਂਚਸੰਗਬਰਤਤਐਸੇ॥ਏਕਪਤੀਸੰਗਨਾਰੀਜੈਸੇ॥ਬ
ਰਸਬਰਸਬਕੇਗ੍ਰਿਹਿਰਹੈ॥ਪ੍ਰਾਣਸਮਾਨਸਭਨਸੁਖ
ਚਹੈ॥੨੩੩॥ਸਭੁਕੀਆਗਯਾਸਿਰਪਰਮਾਨੇ॥ਭੇਦਭਾਵਮ
ਨਮੈਨਹਿਆਨੈ॥ਨੀਤਨਜਾਇਪਾਂਚੋਪਰਬੀਨਾ॥ਬਤੇ
ਭ੍ਰਾਤਕੇਰਹਿਤਅਧੀਨਾ॥੨੩੪॥ਪਾਂਚੋਕੋਂਭੁਸੁਰਾਖਤ
ਐਸੀ॥ਏਕਪਤੀਕੋਊਰਾਖਤਜੈਸੀ॥ਨੀਤਛੋਰਕੇਰ
ਦਘਰਧਾਈ॥ਚੌਪਟਆਇਅਨੀਤਟਿਕਾਈ॥
੨੩੫॥ਪਾਸੇਕਪਟਕੇਰਦਨਧਾਰੇ॥ਇਸਕਰਭੂਪ
ਯੁਧਿਸਟਰਹਾਰੇ॥ਰਾਜਭਾਗਸੰਗਭ੍ਰਾਤਲਗਾਇ॥ਸੋ
ਸਹਿਤਦ੍ਰੋਪਦੀਸਰਬਹਰਾਇਓ॥੨੩੬॥ਦੁਰਜੋ
ਧਨਸੋਕਰਨਦੁਸਾਸਨਾ॥ਅਤਾਪਕਾਇਜੋਇਨਕੁਲ
ਨਾਸਨਾ॥ਇਨਪਾਂਚਨਧਾਰੀਤ੍ਰਿਆਜੋਈ॥ਕਰਕੇ
ਨਗਨਛੋਰੀਏਸੋਈ॥੨੩੭॥ਰਾਜਭਾਗਕਹੂੰਕਹਾਂ
ਰਹਾਇ॥ਅਸਅਨੀਤਠੈਲੀਜਾਂਹਿਆਇ॥ਸਭਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੪ ਬੀਰ ਗਹਿ ਕੇਸ ਲਿਯਾਏ॥ ਨਗਨ ਕਰਨ ਲਾਗੇ ਹਰਖਾਏ॥
੨੩੮॥ ਦ੍ਰੂਪਦ ਸੁਤਾ ਹਰ ਧਜਾਂ ਨ ਲਗਾਇਯੋ॥ ਔਰ ਆ
ਸਰਾ ਸਰਬ ਚੁਕਾਇਯੋ॥ ਦੀਨ ਦੇਖ ਹਰ ਕਰੀ ਸਹਾਈ
॥ਜਾਂ ਤੇ ਨਗਨ ਹੋਨ ਨਹੀ ਪਾਈ॥੨੩੯॥ ਪੁਨ ਬਲ ਬ
ਸਪੂਤ ਰਸਾਕੀ ਨੀ॥ ਦ੍ਰਯੁਤ੍ਰੀ ਜੀਤ ਕਪਟ ਕਰ ਲੀਨੀ॥
ਰਲੇ ਜਬੀ ਬਨ ਪਾਂਚੋਂ ਭ੍ਰਾਈ॥ ਜਿਨ ਆਪਸ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲ
ਗਾਈ॥੨੪੦॥ ਕਹਿਯੋ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਘਰ ਮੇ ਰਹੀਯੋ॥
ਬਨ ਮੇ ਜਾਇ ਕਸ਼ਟ ਕਿਉਂ ਸਹੀਯੋ॥ ਦ੍ਰੂਪਦ ਸੁਤਾ ਤਬ ਬੋ
ਲ ਸੁਨਾਇਯੋ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਂਮ ਸੁਝ ਕਹਾਂ ਬਨਾਇਯੋ॥੨੪
੧॥ ਜੇ ਦਸ ਚਰਨ ਪਾਂਇ ਕ ਮੇਰਾ॥ ਜਹਾਂ ਰੈਨ ਦਿਨ
ਮੋਹਿ ਬਸੇਰਾ॥ ਜੇਹ ਘਰ ਛੋਰ ਕਹਾਂ ਮੈ ਜਾਂਉਂ॥ ਜੇ ਕ
ਰ ਜਾਉਂ ਨ ਪ੍ਰਾਣ ਰਖਾਉਂ॥੨੪੨॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ ਮਤ੍ਰਗਯ
॥ ॥ਜਦ ਨਕਾਲ ਬਨ ਚਲੇ ਪੰਡੁ ਸੁਤ ਪੀਛੇ ਚਲੀ ਦ੍ਰੋ
ਪਤੀ ਜਾਇ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਨੀਤ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਖ ਪਾਂਡਵ ਬਨ
ਚਾਲੇ ਨਿਜ ਸੰਗ ਲਵਾਇ॥ ਦਾਰਨ ਸਹੇ ਕਸ਼ਟ ਸੰਗ
ਤਿਨ ਕੇ ਪਤਿ ਬ੍ਰਿਤ ਧਰਮ ਨ ਤਜਾ ਰਜੇਤਾਂ ਹਿੰ ਸਨਾਰਿ
ਧਰਮ ਜੇਤਕ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਖ੍ਯਤ ਪਾਲਨ ਪ੍ਰੀਤ ਧਰੀ ਅਨਮ
ਹਿ॥੨੪੩॥ ॥ਦੂਹਰਾ॥ ॥ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਰਹੇ ਬ
ਨ ਭੀਤਰ ਫਿਰ ਵਿਰਾਠ ਪੁਰ ਆਏ॥ ਸੇਵਕ ਹੋਇ ਰਹੇ
ਦਰ ਭੂਪਤ ਦ੍ਵਾਦਸ ਮਾਸ ਬਿਤਾਏ॥ ਟਹਿਲ ਟਹੋਕਰ
ਰਹੀ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਨਾਨਾ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰੇ॥ ਖੋਟੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦੇਖ ਤਿ
ਸ ਕੀਚਕ ਸਭ ਜਮ ਲੋਕ ਪਧਾਰੇ॥੨੪੪॥ ਪਾਂਚੋਂ ਭ੍ਰਾਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਬਲੀਪਰਮਾਤ੍ਰਮਨੀਤਨਲਾਇਕੇਟੇਤ੍ਰਾ।ਕਾਹੂੰਕਾਲਅ
ਨੀਤਨਰਾਖਤ ਕਰਤਕਰਮਸਭੁਜੇਤ੍ਰਾ।ਤ੍ਰਿਕੈਪੁੰਨਦ੍ਰੋਪ
ਤੀਸਤਕਰ ਗਾਇਓਰਾਜਾਫਿਰਪਾਇਓ।ਪਾਪੀਸਭੁਦੁ
ਰਯੋਧਨਆਦਕ ਰਣਮੈ ਮਾਰਮੁਕਾਇਓ।੨੪੫॥ ॥
ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਪਾਂਚਪਤੀਕੇਸੰਗਰਾਜਪਰਨਬਹੁਦਿਨ
ਕਰਯੋ।ਪੁਨਬੈਕੁੰਠਸੁਅੰਗ ਗਈਨੀਤਪਰਭ੍ਰਾਤਸੋ।੨
੪੬।ਨੀਤਪਾਰਮਨਮਾਂਹਿ ਪਤ੍ਰਸੇਦਾਨਿਸਦਿਨਕਰੋ।ਸੁ
ਤਾਂਨਕਬਨਾਂਹਿ ਤ੍ਰਮਰੀਇਤਉਤਲੋਕਮੋ।੨੪੭॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਉਤਮਪਾਰਭੁਸੰਗਕੈ ਜਬਅਨੀਤਦੁਖ
ਪਾਇ।ਨੀਚਨਕੀਕਿਆਕਬਾਹੈ ਯੋਕਈਮੁੰਤਕਾਇਆ
ਇ।੨੪੮।ਜੋਅਨੀਤਨਿਸਦਿਨਪਰੈ ਤਾਂਕੈਸੰਗਤ੍ਰਿਅ ੦
ਗਾ।ਬਾਸਨਕਾਰੇਪਰਸਤੇ ਕਿਉਂਕਰਲਗੇਨਦਾਗ।
੨੪੯।ਦੁਰਜਨਸੰਗਅਨੀਤਕਾ ਮਿਲਕਰਕਰਮ
ਕਮਾਇ।ਕਿਉਂਕਰਪਿਖੇਨਤਾਂਹਿਫਲ ਯੇਹਅਚਰਜ
ਮਨਆਇ।੨੫੦।ਅਰਜਨਸੇਂਲਘੁਭ੍ਰਾਤਜਿਸਧ
ਰਮਤਾਤਕਹਿਲਾਇ।ਸਤਵੰਤੀਗ੍ਰਹਿਦ੍ਰੋਪਤੀ ਦਹੁਕੈ
ਸੇਦੁਖਪਾਇ।੨੫੧।ਸੂਕਨਦੁਸਾਸਨਕਰਨਪੁਨ
ਦੁਰਯੋਧਨਮਤਭੰਗ।ਕੀਨੇਕਰਮਅਨੀਤਯੇਹ ਜੂਪ
ਖੇਲਤਿਨਸੰਗ।੨੫੨।ਤਾਂਕੋਫਲਨਿਸਚੇਮਿਲਨੋ
ਬਨਮੇਸਹੇਕਲੇਸ।ਰਾਜਭ੍ਰਾਗਸਭੁਹੀਗਇਓ ਗ੍ਰਹਿ
ਤਜਭ੍ਰਮੇਦਿਦੇਸ।੨੫੩।ਯਾਹੀਦਿਪਨਲਭੁਪਕੀ
ਭੁਈਕਥਾਜਗਮਾਂਹਿ।ਜੂਪਖੇਲਲਘੁਭ੍ਰਾਤਸੇਂਗ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜਗਰਾਇਜੇਤਾਂਹਿ॥੨੫੪॥ਦੇਸਨਿਕਾਲਨੋਭੂਪਤਤਾਂਹਿ
ਗਾਇਜੇਘੋਰਬਨਬੀਚ॥ਦਮਯੰਤੀਬਨਮੇਂਤੂੰਜੀਪਰੀ
ਸੁਦਨਦੂਖਕੀਚ॥੨੫੫॥ਕਾਸ਼ੀਮੇਨ੍ਰਿਪਅੱਸਕਾਬ
ਨਜੇਦਰੋਗਾਜਾਇ॥ਦਮਯੰਤੀਸਤਪੁੰਨਕਰਕੀਜੇ
ਰਾਜਨਲਆਇ॥੨੫੬॥ਨਿਦਕਰਮਕੀਨੇਪਤੀਤ੍ਰ
ਜੀਘੋਰਬਨਮਾਂਹਿ॥ਦਮਯੰਤੀਨਿਜਧਰਮਕੋਤਊ
ਤਜਾਗਸੋਨਾਂਹਿ॥੨੫੭॥ਪਤਆਰਸਨਾਅਨਸਾ
ਰਸੁਤਰਹੋਸਦਾਦਿਨਰੈਨ॥ਅੰਤਮਿਲੇਰੋਮੁਕਤਫੁ
ਲਕਰੋਯਸਾਂਨਿਤਚੈਨ॥੨੫੮॥ਕਥਾਏਕਪੁੜੀਸੁਨੇ
ਕਾਸੀਪੁਰੀਮਝਾਰ॥ਰਾਂਮਨਾਂਮਕੋਭਗਤਾਇਕਨਾਮ
ਕਬੀਰਉਦਾਰ॥੨੫੯॥ਤਿਸਘਰਵਾਲੀਨਾਮਥੋ
ਲੋਈਸਤੀਮਹਾਨ॥ਨਾਂਮਕਮਾਲੀਕੀਨਜਾਪੂਤਕਮਾ
ਲਦਖਾਨ॥੨੬੦॥ਤਾਨਾਬਾਨਾਕਰਮਕਰਕਰਤਹੁ
ਤੇਨਿਰਬਾਹਿ॥ਆਰਸਾਕਾਰਕਬੀਰਕੇਸਭੁਰਿਸਹਿਤ
ਬੇਦਾਂਹਿ॥੨੬੧॥ਭੁਗਤਭੁਗਤਸਭੁਜਨਕਹੈਂਪੁਰੀ
ਬਨਾਰਸਮਾਂਹਿ॥ਸਾਧੂਤਿਸਗ੍ਰਹਿਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿਇਕਆ
ਟੈਇਕਇਕਜਾਂਹਿ॥੨੬੨॥ਰਾਂਮਨਾਂਮਹਿਰਦੇਭਜੇ
ਕਰੇਂਸਦਨਬਿਵਹਾਰ॥ਸਤਧਰਮਪਾਲਨਦਿਖੇਰਾ
ਖਤਨਿਸਦਿਨਪਜਾਰ॥੨੬੩॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਕਰਤਾਪੁਰਖਈਸਉਰਧਰੰਹੀ॥ਉੱਤਮਪੰਥਬਰੇਨ
ਦਿਨਰਰੰਹੀ॥ਦੇਟੀਏਵਨਹੂਸਰਮਾਨੰਹੀ॥ਪੰਚਭੂ
ਤਬਿਨਭੂਤਨਜਾਨੰਹੀ॥੨੬੪॥ਪ੍ਰੇਤਪਿਸਾਚਜਿਤਕ
ਜਨਮਾਨਤ॥ਸੁਪਨੇਮਾਂਹਿਰਿਦੇਨਹੀਆਨਤ॥ਚਾਰੋ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਹੀਨੀਤੀਮੈਰਾਚਾਨਹੀਂ॥ਕਹੰੀਲੋਭੁਪਰਸੂਤਠਨਰਰਹੀ॥ ੮੧
੨੬੫॥ਦੇਨਲੇਨਜਬਕੰਹਿਸੰਗਹੋਈ॥ਸਾਚੀਬਾਤਕ
ਹੈਸਭੁਮੋਈ॥ਦਗਾਫਰੇਬਭੁਲਾਵਟਆਦੀ॥ਜਿਨਕੇਨ
ਹਿਸੁਪਨੇਅਸਵਾਦੀ॥੨੬੬॥ਜਿਤਕਵਾਕਮੁਖਭੁਗ
ਤਅਲਾਈ॥ਵਹੀਸਕਲਮੁਖਭ੍ਰਾਖਮੁਨਾਈ॥ਏਖਨ
ਮਾਂਹਿਚਾਰਦਿਸਆਵਹਿ॥ਆਸਾਂਹਿਏਕਨਭੇਦਦਿਖ
ਵਹਿ॥੨੬੭॥ਬਿਨਾਕਬੀਰਪੁਰਸੁਜਗਜੇਤਾ॥ਲੋਈ
ਪਿਖੇਤ੍ਰਿਯਾਸਮਤੇਤਾ॥ਲੋਈਬਿਨਾਜਿਤਕਜਗਨਾਰੀ॥
ਭਗਨੀਸੁਤਾਕਬੀਰਨਿਹਾਰੀ॥੨੬੮॥ਪਰਸਾਰਥਮੇ
ਨਿਸਦਿਨਪ੍ਰੀਤੀ॥ਸਕਲਜਨੌਂਉਪਦੇਸਤਨੀਤੀ॥ਜੋ
ਸਾਧੂਧਰਮੈਚਲਆਵੈਂ॥ਤਨਮਨਧਨਕਰਸੇਵਕਮ
ਵੈਂ॥੨੬੯॥ਸ਼ੀਲਰੂਪਪਿਖੇਪਤਲੋਈ॥ਪੁਤ੍ਰੀਪੁਤ
ਪਿਖੇਇਮਦੋਈ॥ਪੇਖਪਰਮਪਰਨਨਿਬਿਗਸਾਂਹੀ॥ਸ
ਸਤਖੇਲਤਦਿਵਸਬਿਤਾਂਹੀ॥੨੭੦॥ਜੈਂਦਪਦਾਰਥਸ
ਦਨਬਸੇਰਾ॥ਤੱਦਪਤਾਪਨਸੁਪਨੇਹੇਰਾ॥ਹਸਤਖੇ
ਲਤਦਿਵਸਾਵਿਹਾਵੈਂ॥ਨੀਤਪ੍ਰਤਾਪਸਰਬਸੁਖਪਾਂਵੈ
॥੨੭੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤ੍ਰਾਂਤ੍ਰੇਸੁਤਤ੍ਰਮਨੀਤਮੈ
ਰਹੀਜੋਪ੍ਰੀਤਿਲਗਾਇ॥ਦੇਖੋਤਿਨਕੇਨਾਂਅਬਰ
ਜੋਪਰਨਪਰਛਾਇ॥੨੭੨॥ਊਚਜਾਤਬਿਨਹੀਨ
ਧਨਨਹਿਬਹੁਬਿਪਸਰੀਰ॥ਨੀਤੀਕਰਪਰਗਟਭਏ
ਲੋਈਭ੍ਰਤਕਬੀਰ॥੨੭੩॥ ॥ਜੈਕਰਛੰਦ॥ ॥
॥ਇਕਦਿਨਭ੍ਰ ਗਤਕਬੀਰਲੋਈ ਬਡੀਤਾਂਹੀਲਜਾਇ
॥ਸੰਗਪੁਤਬੇਟੀਜੁਗਲਬੈ ਕੱਹਿਸੁਨਿਰਬਾਹਰਜਾਇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੮ ਤਾਂਹਿ ਗਾੜ੍ਹ ਲਕਰੀ ਬਾਂਧ ਤਾਂਣੀ ਕੂਚ ਫੇਰਨ ਲਾਗਾ ॥ ਤਿਸ
ਕਾਲ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤ ਮਿਲਨੇ ਤੁਰਤ ਆਇ ਜੋ ਭਾਗਾ ॥
੨੭੪ ॥ ਇਕ ਪ੍ਰਸਨ ਪੂਛ੍ਯੋ ਤਾਂਹਿ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ
ਵਖਾਨਾ ॥ ਮੁਝ ਸੰਕ ਮਨ ਇਕ ਪੰਕ ਸੀ ਜਲ ਢਾਂਕ ਲੀਨੇ
ਰਾਂਨਾ ॥ ਇਸ ਜੀਵ ਸੁਖ ਹੋਤ ਜਾਂਗ ਮੇ ਕੈ ਗ੍ਰਿਸਤ ਮੈ ਸੁਖ ਹੋ
ਇ ॥ ਜੋ ਹਮ ਸੰਕ ਮੋਹਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੁਝ ਬਾਝ ਹਰਤ ਨ ਕੋਇ
॥੨੭੫॥ ਯਹਿ ਸੰਕ ਸੁਨ ਕਰ ਕੂਚ ਸਿਰ ਧਰ ਕੀਨ ਤੁਰ
ਤ ਵਖਾਨਾ ॥ ਕੂਚ ਦੇਖ ਕਹੀ ਕਮਾਲ ਲੋਈ ਦੇਖ ਸੁਤ ਸੁਜ
ਨਾ ॥ ਸਭ ਤੁਰਤ ਦੇਖਨ ਮੇਲ ਲਾਗੇ ਨਹਿ ਮਿਲਤ ਕਾਹੂ ਠੋਰ ॥
ਅਬ ਦੀਪ ਸੈਂ ਇਸ ਦੇਖੀਏ ਤੁਮ ਲਿਆਉ ਦੀਪਕ ਦੋਰ ॥
੨੭੬ ॥ ਤਬ ਦੌਰ ਤੀਨੋ ਘਰ ਗਏ ਲੇ ਆਨ ਦੀਪ ਜਰਾ
ਇ ॥ ਪੁਨ ਦੇਖ ਇਤ ਉਤ ਠੌਰ ਮੇ ਸਭ ਆਇ ਜੀ ਸਝ ਕਾ
ਇ ॥ ਫਿਰ ਕਹ੍ਯੋ ਆਪ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੂਚ ਅਹੇ ਹਮਰੇ ਸੀਸ
ਤੁਝ ਕਹ੍ਯੋ ਕਿਉਂ ਨ ਬੁਝਾਇ ਮੁਖ ਤੂ ਝਨੈਨ ਸਨ ਮੁਖ ਦੀ
ਸਾ ॥੨੭੭॥ ਕਰ ਜੋਰ ਲੋਈ ਭਾਖਿਓ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਨਾਂਹਿ ਅ
ਜਾਨਾ ॥ ਜਿਹ ਬਾਸਿਰ ਪਰ ਆਪ ਧਰ ਮੁਝ ਕੀਨ ਆਪ
ਵਖਾਨਾ ॥ ਬਾਤ ਆਪ ਕੀ ਕਨਾਲ ਖੇਹ ਮਮਤ ਨਾਰ ਬਾਲ
ਮਲੀਨਾ ॥ ਮੁਝ ਸੇਵਕ ਨੀ ਯੋਗ ਹੈ ਨਹਿ ਜੋਗ ਬਦਲ ਸੁ
ਦੀਨਾਂ ॥੨੭੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਯਾ ਬਿਧ ਪ੍ਰਭੁ ਗ
ਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਜਾਂਗੀ ਤੀ ਦਿਖਲਾਇ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਸੁਨੋ ਤੁਮ
ਰਾਂਮ ਜਨ ਸੁਖ ਵਿਚਾਰ ਜਨ ਪਾਇ ॥੨੭੯॥ ਰਹੋ ਗ੍ਰਿ
ਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਕੈ ਕਰ ਜਾਂਵੇ ਤਜਾਗ ॥ ਬਿਨ ਵਿਚਾਰ ਸ
ਤਸੰਗ ਬਿਨ ਕਹੀ ਨ ਸੁਖ ਅਭਾਗ ॥੨੮੦॥ ਨੀਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਾ ਇਮ ਗਾਰਲਨਸੇ ਹੋਇ ਲਿਪਨ ਪਰਦਾਰਾ॥ ਜੈਸੀ ਬਿ
ਧ ਅਬ ਤੋਹਿਕੇ ਹਮਨੇ ਦੀਯੋ ਦਿਖਾਰਾ॥੨੮੧॥ ਤੈਆ
ਸਮ ਇਸ ਗ੍ਰਸਤ ਸਮ ਦੂਸਰ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ॥ ਜੋ ਅਨੀ
ਤ ਪ੍ਰਤ ਦੇਖੀਯੇ ਤਬੀ ਤਜਾਗ ਸੁਖ ਹੋਇ॥੨੮੨॥
॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਤਤ ਤ ਸੁਤ ਨਾਰ ਗੁਰੂ ਦੇਸ ਗ੍ਰਹਿ
ਭੂਪਕੋ॥ ਪਿਖ ਅਨੀਤਾ ਦਿਵਹਾਰ ਕਰੋਤ ਜਾਗ ਸੁਤ ਸੋਕ ਜੋ
॥੨੮੩॥ ਪੁਤ੍ਰੀ ਧਰਮ ਨਮਾਂਹਿ ਲੀਤ ਧਰਮ ਸੁਖ ਜਸ
ਲਹੈ॥ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨਾਂਹਿ ਰਚ ਜੋ ਬਿਧ ਨਾਤ੍ਰਾ ਜਾਂਹਿ ਸਮਾ
੨੮੪॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਰੇ ਪਤੀ ਸੰਗ ਸਤੀ ਨ ਹੋ
ਈ॥ ਸਤਾ ਦਿਦ੍ਰ ਧਰੇ ਸਤੀ ਹੈ ਜੋਈ॥ ਹਠ ਕਰ ਜਰੇ ਹਠੀ
ਕਹਿਲਾਵੈ॥ ਘੋਰ ਨਰਕ ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਜਾਵੈ॥੨੮੫॥
ਜੀਵਤ ਪਤਿ ਕੈ ਸਿਰ ਤ੍ਰ ਪਾਈ॥ ਪਤਿ ਬਿਨ ਔਰ ਨ ਪੁ
ਰਸੁ ਤਕਾਈ॥ ਜਤ ਸਤ ਦਿਰਤ ਜਾਸ ਇਛ ਰਾਖੀ॥
ਵਹੁ ਸਤਵੰਤੀ ਕਹਿ ਸੁਤ ਸਾਖੀ॥੨੮੬॥ ਕਰ ਸੇਤੋਖ
ਪਤੀ ਪਰ ਰਹੀ॥ ਦੂਸਰ ਪੁਰਸੁ ਨ ਸੁਪਨੇ ਚਹੀ॥
ਪਤਿ ਬਿਨ ਪ੍ਰਾਣ ਨ ਖਿਰ ਰਖਾਈ॥ ਕੈ ਸੁਤ ਸਤੀ ਜਾ
ਹਿ ਬਤਲਾਈ॥੨੮੭॥ ਪਤਿ ਆਗਯਾ ਮਾਨੇ ਵਡ ਭਾ
ਗੀ॥ ਮਾਨ ਸੋਹ ਮਦ ਦਰ ਪਤਿ ਜਾਗੀ॥ ਆਗਯਾ ਮਾਨ
ਪਰਮ ਸੁਖ ਲੈਗੀ॥ ਆਗਯਾ ਭੰਗ ਪਰਮ ਦੁਖ ਦੇਗੀ॥
੨੮੮॥ ਸੁਨੇ ਪੁਤ ਇਕ ਕਥਾ ਪੁਰਾਨੀ॥ ਆਹਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਨ ਗੀ ਰਕਛਾਨੀ॥ ਸਿਵ ਅਰਧੰਗੀ ਨ ਅਕਹਾਵੈ॥ ਸ
ਤੀ ਦੱਛ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਹਿਲਾਵੈ॥੨੮੯॥ ਭਾਇਯੋ ਦੱਛ ਅਸ੍ਵਮੇ
ਹਿ ਕਾਰੀ॥ ਸਿਵ ਕੋ ਲੀਨ ਨਿਵਾਦਰ ਭਾਰੀ॥ ਸੁਤ੍ਰਆ ਦੇਤੁ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੦ ਠਭੁਇਯੋਨਠਾਂਡ੍ਰੋ॥ਕੌਨਗਾਰਦਮਨਮੇਇਸਬਾਡ੍ਹੋ॥੨੯੦
ਹੋਤਜਦਾਈਪੂਤਸਮਾਨਾ॥ਇਸਅਪਮਾਨਮੋਹਿਕਿਮ
ਠਾਨਾ॥ਕਰੀਨਿਦਮੁਖਪੁਰਤਿਸਭੁਾਰੀ॥ਰਹੇਮੋਨਬੈਠੇ
ਤ੍ਰਿਪਰਾਰੀ॥੨੯੧॥ਕਹੂੰਕਾਲਪੁਨਯੱਗਰਚਾਇਯੋ॥
ਸਭੁਦੇਵਨਕੋਬੋਲਮੰਗਾਇਯੋ॥ਅਹੰਦੇਵਕੋਧਾਵਨਕੀ
ਨਾ॥ਤਾਂਦਿਨਕੋਂਧਰਿਦੇਪਰਲੀਨਾ॥੨੯੨॥ਦੇਵਅੰਗਨਾਂ
ਗਾਵਤਜਾਵੈਂ॥ਰਿਖੀਔਰਰਿਖਨਾਰਜਿਧਾਵੈਂ॥ਦੇਖਸ
ਤੀਮਨਉਪਜੀਆਸਾ॥ਆਨਕਰੀਸ਼ਿਵਪੈਅਰਦਾਸਾ
॥੨੯੩॥ਦੱਛਧਾਮਪ੍ਰਭੁਯੱਗਸਮਾਜੂ॥ਰਲੇਜਾਤਰਿਖ
ਮੁਨਸਭੁਆਜੂ॥ਰਲੇਚਲੇਂਹਮਭੀਅਬਦੇਖੋਂ॥ਰਿਖੀਦੇ
ਵਤਦਰਸਨਪੇਖੋਂ॥੨੯੪॥ ॥ਅਹੰਦੇਵੋਵਾਚ॥ ॥
ਸੁਨੋਸਤੀਮਨਮਾਂਹਿਵਿਚਾਰੋ॥ਬਿਨਾਬੁਲਾਏਜਾਵਨਬਾਰੋ
ਨਾਂਹਿਸੁਖਭੂਪਮੋਹਿਦਿਸਆਈ॥ਆਗੇਜੋਤੂਮਰੇਮਨ
ਭਾਈ॥੨੯੫॥ਕਰਜੋਨਿਰਾਦਰਜਾਂਦਿਨਮੋਹੀ॥ਸੋਸਭੁ
ਵਿਦਤਸਤੀਹੈਤੋਹੀ॥ਜਹਾਂਜਾਇਜਨਮਾਨਨਪਾਈ॥ਤ
ਹਾਂਜਾਨਮੇਕੌਨਬਡਾਈ॥੨੯੬॥ਯਦਪਸ਼ਿਵਬਹੁਬਿਧ
ਸਮਝਾਈ॥ਨਾਰਸੁਭਾਵਧਰਜੋਹਠਆਈ॥ਬੈਠਇਕੰਤ
ਭੁਵਨਮੇਲਾਗੀ॥ਸ਼ਿਵਜਾਨਜੋਜਾਹਿਨਾਰਅਭਾਗੀ॥
੨੯੭॥ਨਾਰਸੁਭਾਵਜਾਂਹਿਮਨਆਵਾ॥ਹਮਰੋਕਜੋਨ
ਇਸੇਸੁਹਾਵਾ॥ਭਾਂਤੇਬ੍ਰਿਸਕੋਜਾਵਨਦੀਜੋ॥ਬਿਨਦੇਖੇਯ
ਹਨਾਂਹਿਪਤੀਜੋ॥੨੯੮॥ਇਕਦੋਦੂਤਸੰਗਕਰਦੀਨੇ॥
ਚਲੀਪੰਥਮਨਆਨੰਦਭੀਨੇ॥ਜਬਕੇਗਾਈਪਿਤਾਗ੍ਰ
ਹਿਮਾਂਹੀ॥ਆਗੇਆਦਰਦੀਯੋਨਕਾਂਹੀ॥੨੯੯॥ਏਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮਾਤ੍ਰਬਿਨਕਹਿਨਭੁਲਾਈ॥ ਜੇਤਕਭੇਦਭ੍ਰਤੀਜੇਭ੍ਰਾਈ॥
ਜਾਇਜੰਗਸ੍ਰਾਲਾਮੇਦੇਖਾ॥ਅੰਗਭ੍ਰਾਗਸ੍ਰਿਦਪਰਜੋਨਪੇਖ
੩੦੦॥ ॥ਕਰਖਾ ਛੰਦ॥ ॥ਕ੍ਰੋਧਕੀਆਗਤਬਅ
ਇਜਾਗੀਸਤੀਬਾਪਕੋਬਹੁਤਦੂਰਦ੍ਰਕਭਾਖੇ॥ਆਗੇਜ
ਸੇਜਰੇਦੇਹਥਰਥਰਕਰੇਯਾਦਆਏਸ੍ਰਿਦਾਂਦ੍ਰਕਆਖੇ॥
ਅਗਨਕੇਕੁੰਡਮੇਜਾਇਪਰਕਰਜਰੀ ਹੋਇਭੂਤਜੋਗਣ
ਕਾਰਭ੍ਰਾਰੀ॥ਖਬਰਤ੍ਰਿਪਰਾਰਕੋਜਾਇਪਹੁੰਚੀਤਹਾਂ
ਜੱਗਮੇਸਤੀ॥ਨਿਜਦੇਹਜਾਰੀ॥੩੦੧॥ਕ੍ਰੋਧਮਨਧਾਰ
ਸ੍ਰਿਦਬੀਰਭੱਦਰਪਠੋਏ ਦੱਛਕੋਆਇਤਿਨਸੀਸਕਾ
ਟਿਓ॥ਕਹੂੰਤੁਰਦਾਰ ਕਹੂੰਗਦਾਪਰਹਾਰਕਰ ਕਹੂੰਕੋਲ
ਤਸੇਂਸੀਸਫਾਟਿਓ॥ਜੱਗਵਿਧ੍ਵੰਸਕਰਬੀਰਭੱਦਰਤੁਰਤੇ
ਆਇਸ੍ਰਿਦਚਰਨਮੇਸੀਸਰਾਖਾ॥ਨਾਥਤਦਢ੍ਰੋਹਸੋਂ
ਦੱਛਦੂਰਗਤਭਈ ਤਾਂਹਿਨਿਜਕਰਸਫਲ ਤੁਰਤਰਾਖ
॥੩੦੨॥ਦੇਖਬੇਟੀਪਤੀਦ੍ਰਕਤਜਕਰਸਤੀਜੱਗਮੇਜ
ਇਨਿਜਦੇਹਜਾਰੀ॥ਪਤ੍ਰੀਕੀਆਗਜਾਅਨਸਿਰਪਰਧ
ਰੇ ਤਾਂਹਿਸਮਐਰਨਹਿਪੁੰਨਨਾਰੀ॥ਆਪਇਤਹਾਸ
ਤ੍ਰਮਕੋਟਐਸੇਪਠੇ ਦੈਪਤੀਵਿਦਜਾਦਨਭ੍ਰਾਰੇ॥ਨੀਤ
ਪਰਤਾਪਸੁਖਸੰਪਦਾਐਖਹੁਾਇ ਨੀਤਕੋਛੋਰਦੂਖਪ੍ਰ
ਜਧਾਰੇ॥੩੦੩॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਤੀਭ੍ਰਰਕੋਸੰ
ਙਕਹਿ ਕਹੇਸਾਂਙਕੋਭੋਗ॥ਸਤੀਦਿਤੀਜੋਨੇਤ੍ਰਿਯਾ ਕਹੇਨ
ਦੂਸਰਐਰ॥੩੦੪॥ਭ੍ਰਾਗਦਾਨਕੀਨਜਾਂਜਿਤੀ ਚਲੇਂਪ
ਤੀਅਨਸਾਰ॥ਪੁੱਤ੍ਰੀਤਾਂਹਿਕੀਰਤਲਿਖੇਂ ਕਵਇਤਹਾਸ
ਹਜਾਰ॥੩੦੫॥ਸਤਦ੍ਰਿਤੀਪਤਦਾਕਜਿਉਂਮਾਨੇਚੀਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੨ ਲਾਗਾਇਆਸਾਸਸੁਸਰਕੇਦਾਕਰੋਤਿੰਸਤੇਅਪਕਰਖਾਇ॥
॥੩੦੬॥ਜਿਨਕੀਆਗਿਆਮਾਨਪਾਤਿਮਾਨਨਤੇਹਿਨਗੂ
ਰਾਦਾਸਨਦਾਸੀਹੋਇਸੁਤਤਿਨਕੇਰਹੇਹਜੂਰ॥੩੦੭॥
॥ ਚੌਪਈ॥ ॥ਗੁਹਿਮੋਮੀਤਨਾਰਨਰਪਾਵੇ॥ਇ
ਦਾਮੀਤਬਦੇਸਦਿਸਾਵੇ॥ਰੋਗੀਮੀਤਔਖਦੀਜੈਸੋ॥
ਨੀਤਮੀਤਮ੍ਰਿਤਜੀਵਤਤੈਸੋ॥੩੦੮॥ਨੀਤਪਾਰਰਟਸ
ਰਬਪੂਰਨਸੋ॥ਪ੍ਰਿਥੀਨੀਤਪਰਲੋਕਹੁਲਾਸੋ॥ਪਦਨਨੀ
ਤਪਰਨਿਸਦਿਨਦੁਹੋ॥ਸਾਗਰਨੀਤਅਹਿਥਿਤਰਹੋ॥
੩੦੯॥ਧਨਪੁਨਪ੍ਰਾਣਧੰਮਨਿਤਨਾਹੀ॥ਧਰਮਨਿੰਤਜ
ਸੋਅਨਮਾਹੀ॥ਗੁਰੂਮੀਤਰਾਜਾਕੀਨਾਰੀ॥ਸਾਸਮਾਤ
ਸਮਪਾਵੈਪਿਆਰੀ॥੩੧੦॥ਇਹਿਧਾਤਪਰਗੁਣਰਸਾ
ਨਦਿਵਾਰਾ॥ਸੀਲਪਰਮਬਿਨਜਨੀਸਰਾਰਾ॥
ਕੂਪਬਤੋਜਮਰਾਜਾਨੋ॥ਤ੍ਰਿਸਨਾਵੈਤਰਣੀਕਰ
ਮਾਨੋ॥੩੧੧॥ਵਿੰਧਾਕਾਮਧੇਨਲਖਲੀਜੋ॥ਨਿਦ
ਨਬਨਸੈਤੋਖਪਿਖੀਜੋ॥ਅੰਮ੍ਰਿਤਕੂੜਜਾਨਸਤਸੇ
ਗਾ॥ਦੂਰਮਤੇਮਿਰਤਕਰਤਜਨਭੰਗਾ॥੩੧੨॥
ਵੈਟਨੇਤਕਰਹੁਇਧਨਹਾਂਨੀ॥ਪਤਕੇਸੇਵਾਤਜੋਨਪ
ਨਿਆਨੀ॥ਧਨਸੁਭਾਦਿਆਦਿਨਪੁਨਜਾਂਦਨਾ॥ਅ
ਵਾਸਪਾਈਨਾਮਬਤਾਦਨਾ॥੩੧੩॥ਮਾਤਾਪਿਤ
ਸਾਰੇਹਮਨਾਂਹੀ॥ਕਹਿਸਾਚੀਹਮਤੋਹਿਸੁਨਾਹੀ॥
ਸਾਸਸੁਸਰਤੁਮਰੇਪਿਤਮਾਤਾ॥ਭੁਇਆਜਾਦਿਨਤੇ
ਵਿਖ੍ਯਾਤਾ॥੩੧੪॥ਤਾਂਕੀਸੇਵਕਰੋਮਨਲਾਈ॥ਦੇਹ
ਤੁਮਰੀਨਿਤਕਰੈਸਹਾਈ॥ਪਾਲੈਂਗੇਤੁਮਕੋਪਰਖੀ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤੀ।ਸਰਬਅਵਧਪਜਬਲੈਂਤੁਮਜੀਤੀ॥੩੧੫॥ਉਠਿਪ੍ਰਾਤਜੁ
ਗਸੀਸਨਿਵਾਵੋ।ਆਗਸਾਮਾਨਪਰਮਸੁਖਪਾਵੋ।ਸਰਬ
ਧਾਂਮਧਨਤੁਝਕੋਦੈਹੈਂ।ਅਪਨੀਪੁੱਤ੍ਰੀਤੁਝਕਰਲੈਹੈਂ॥੩੧੬॥
ਜੇਹਅਬਲੀਤੁਮਰੋਘਰਨਾਹੀ।ਏਕਜਨਮਲੀਨੋਇਸਮ
ਹੀ।ਸਾਚੇਧਾਂਮਵਹੀਨਿਜਪਾਵੋ।ਜਹਾਂਜਾਇਸਭੁਅਵਧ
ਬਿਤਾਵੋ॥੩੧੭॥ਸੁਨਬੇਟੀਹਮਤੋਹਿਸੁਨਾਵੈਂ।ਮਾਤਤਾਤ
ਸਾਚੇਥਤਲਾਵੈਂ।ਨੀਤਅਹੇਸਾਚੀਤੁਝਮਾਤਾ।ਪਤਬ੍ਰਿ
ਤਧਰਮਅਹੇਤਵਤਾਤਾ॥੩੧੮॥ਸਹਿਨਸੀਲਜੇਹਤੁਮ
ਰੇਭ੍ਰਾਈ।ਜੋਨਿਸਦਿਨਤੁਝਕਰੇਸਹਾਈ।ਸਮਤਾਮੈਤ੍ਰ
ਭੁਗਨੀਤੇਹੀ।ਸਾਚਥਾਤਸੁਨੀਏਸੁਤਮੇਹੀ॥੩੧੯॥
ਵਾਕਸਤਮਿਵਜੇਹਜੁਗਚਾਰਾ।ਚਾਰੀਵਿਆਵਾਕਜੇਹ
ਸਾਰਾ।ਵੈਦੀਗੁਣਗਣਜਾਂਹਿਲਰਾਸਾਰਾ।ਪੁਤ੍ਰੀਤੋਹਿ
ਸਕਲਪਰਵਾਰਾ॥੩੨੦॥ਵਿਖੰਯਾਪਨਜੇਤੇਘਟਮਾਂਹਿ
।ਜੇਹਅਖੁੰਟਕਬਖੁਟਤਨਾਂਹੀ।ਸੁਇਭੁਦਾਰਾਇਸਖੁ
ਰਚਤਜਿਉਂਜਿਉਂ।ਅਪਕਰੇਤਨਿਸਬਾਸਰਤਿਉਂਤਿ
ਉਂ॥੩੨੧॥ਸੁਭੁਗੁਣਔਰਜਿਤੇਤੁਮਦੇਖੋ।ਸਭੁਭੂਖਨ
ਅਪਨੇਕਰਲੈਖੋ।ਜਾਂਕੋਪਹਿਰਸੁਭਮਤਪਾਵੋ।ਕਰ
ਸਿੰਗਾਰਜਨਮਾਂਹਿਸੁਹਾਵੋ॥੩੨੨॥ਭੂਖਨਔਰਜ਼ਿਤੇ
ਜਗਮਾਂਹੀ।ਦੂਖਦਾਤਾਜਾਨੋਮਨਤਾਂਹੀ।ਚੋਰਚੁਰਾਇ
ਲੇਤਹੈਂਇਨਕੋ।ਠਗਭੁਮਾਇਠਗਤਹੈਂਜਿਨਕੋ॥੩੨੩॥
ਕੇਤਕਜਨਨਿਸਗਲੇਕਟਾਂਹੀ।ਕੇਤਕਕੋਠਗਜ਼ਹਿਰ
ਖੁਲਾਂਹੀਂ।ਜਾਂਬਿਧਅਨਕਭਾਂਤਦੁਖਦਾਈ।ਜੋਭੂਖਨ
ਤਨਪਰਤਸੁਹਾਈ॥੩੨੪॥ਤਨਭੂਖਣਸੁਭਸੁੰਦਰ-

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਤਾਈ॥ਸੁੰਦਰਰਤਾਭੂਖਣਰਤਰਾਈ॥ਰਤੂਰਾਈਕੋਦਿੱਜ
ਜਾਂਨੋ॥ਦਿੱਜਾਭੂਖਣਗਜਾਨਪਛਾਨੋ॥੩੨੫॥ਗਿਆਨ
ਖਿਮਾਸੰਤੋਖਸੁਹਾਵੈ॥ਨੀਤਾਬਿਨਾਕਹਿਸੋਭਨਪਾਵੈ॥ਤਾਂ
ਤੇਸੁਤਾਨੀਤਸਭਮੂਲਾ॥ਸਭਜਨਪਰਮਧਰਮਅਨਕੂ
ਲਾ॥੩੨੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੁੱਤ੍ਰੀਜਿਨਸਭਤੇਅ
ਧਕਧਰੀਨੀਤਅਨਮਾਂਹਿ॥ਰਿਖੀਮੁਨੀਅਵਤਾਰਯੋ
ਹਨਾਮਕਹਿਤਹੈਂਤਾਂਹਿ॥੩੨੭॥ਤਾਂਤੇਤੁਮਦੋਨੋਰਤ
ਰਕਰੋਨੀਤਸੋਂਪਜਾਰ॥ਸੁਖੀਰਹੋਕੀਰਤਬਢੈਕੁਲਕ
ਕਰੋਉਧਾਰ॥੩੨੮॥ਪੁਤ੍ਰੀਗ੍ਰਿਹਿਸੁਸਰਾਲਮੇਜਾਂ
ਦਿਨਕਰੋਨਿਵਾਸ॥ਸਾਸਸੁਸਰਚਰਨੀਪਰੋਲਖਨਿ
ਜਦਾਸਨਦਾਸ॥੩੨੯॥ਜੋਜੋਆਗਯਾਕਰੇਤੁਝਧਰੋ
ਸੀਸਪਰਮਾਨ॥ਤਿਨਕੀਸੇਵਾਕੇਵਿਖੇਤੁਮਰੋਹੈਕਲ੍ਯ
ਣ॥੩੩੦॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ॥ਸੁਤ
ਜਾਇਤੁਮਪਤਿਧਾਮਮੇਂਜਿਨਭੂਲਆਲਸਧਾਰੀਯੋ
॥ਧਿਖਦਾਸਦਾਸੀਧਾਮਕੇਨਹਿਕਾਮਕਾਜਵਿਸਾਰੀਯੋ
॥ਧਰਰੀਤਊਦਮਨੀਤਕੇਯੁਤਤਜਾਗਆਲਸਦੀਜੀ
ਯੋ॥ਇਸਜਾਂਨਵੈਰੀਜਾਂਨਕੇਨਾਂਹਿਮਾਨਕਬਹੂਕੀਜੀਯੋ
੩੩੧॥ਜਿਨਪ੍ਰਿਤਆਲਸਸੋਂਕਰੀਸੁਤਤਾਂਹਿਓਰਨਿਹ
ਰਿਯੋ॥ਤਨਰੋਗਮਨਤਿਨਸੋਗਨਿਤਪ੍ਰਿਤਯਾਂਹਿਰੀ
ਤਾਦਿਰ੍ਰਿਯੋ॥ਬਿਨਭੂਖਜਬਾਕਿਛਖਾਇਤੌਜਨਜ
ਠਰਅਗਨਬੁਝਾਈਹੈ॥ਨਿਤਖਾਇਖਾਇਦਵਾਇਬਾ
ਕੇਪੇਟਫੂਲਜੋਜਾਇਹੈ॥੩੩੨॥ਜਿਸਰੀਤਧਰਮਨ
ਪ੍ਰਿਤਕਾਰਜਆਪਹਾਥਸਦਾਰਹੈਂ॥ਤਿਮਦਾਸਦਾਸੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕਥਕਰੈਂਨਿਜਅਰਥਦ੍ਵਕਤਗੁਜਾਰਹੈਂ।ਜਾਂਹਿਕਾਂਮਹੁਇ
ਇਕਦਾਮਸੋਂਜੂਰਦਾਂਮਤਾਂਹਿਲਗਾਇਹੈਂ।ਨਿਜਅਰ
ਥਸਾਧਨਹੇਤਕੈ ਬਹੁਝੂਠਸਾਚਅਲਾਇਹੈਂ।੩੩੩
॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਜੈਂਜਨਆਲਸਧਾਰਕਰ ਕਰਤ
ਨਘਰਕਛਕਾਂਮ।ਪ੍ਰਿਥਮੈਤਨਰੋਗੀਕਰੈਂਉਜਰੈਂਘਰ
ਕੋਦਾਂਮ।੩੩੪।ਜੋਗ੍ਰਹਿਕਾਰਜਕੇਵਿਖੇਹਰਦਮਰ
ਹੇਸੁਚੇਤ।ਤਨਅਰੋਗਮਨਖੁਸ਼ਰਹੇਧੰਨਸਾਥਬਚੈਨਿਕੇ
ਤ।੩੩੫॥ ਚੌਪਈ॥ ਜਵਨਤ੍ਰਿਯਾਸੁਤਸੁ
ਘਰਸਿਆਨੀ।ਸਭਘਰਕੀਰਾਖੈਨਿਗਰਾਨੀ।
ਗ੍ਰਹਿਕੀਵਸਤਨਏਕਭੁਲਾਵੈ।ਜਾਂਹਿਕੀਤਾਂਹਿਸਭੁਸੰ
ਭੁਰਖਾਵੈ।੩੩੬।ਲੀਪਪੋਚਗ੍ਰਹਿਸਕਲਸਵਾਰੈ।
ਉਜਲਚੌਂਕਾਬਰਤਨਸਾਰੈ।ਬਸਤ੍ਰਮਲਨਨਤਨਪ
ਰਧਰਹੀ।ਜਥਾਜੋਗਸਭੁਸੁੱਧੀਕਰਹੀ।੩੩੭।
ਨੀਤੀਧਾਰਰਿਦੈਸੁਧਕਰੈ।ਬਾਹਰਕੀਮਲਜਲਕਰ
ਹਰੈ।ਬਾਣੀਮਲਸਤਬਚਨਮਿਟਾਈ।ਸੁਣਸਤਵਾ
ਕਸ੍ਰਵਣਮਲਜਾਈ।੩੩੮।ਤਨਮਨਸੁਧਕਰਤਅ
ਸਰੀਤੀ।ਤਜਜੋਕਪਟਛਲਦੈਂਭਅਨੀਤੀ।ਲਭਖਰ
ਚਦੈਵਤਗ੍ਰਹਿਜੇਤਾ।ਲਿਖਕਾਗਜਪਰਰਾਖੈਤੇਤਾ।੩੩
੯।ਸਾਸਸੁਸਰਪਤਬਿਨਘਰਮਾਂਹੀ।ਦੇਵਰਜੇਠਜਿਠ
ਣੀਤਾਂਹੀ।ਸਭੁਸੋਂਰਾਖੈਪ੍ਰੀਤਬਨਾਈ।ਦਿਉਰਾਣਪਦ
ਣਦੇਪਰੀਬਡਾਈ।੩੪੦॥ ਕਬਿਤ॥ ਜੋਨੇਦਿ
ਵੰਦਨਜਨਬੋਲਤਅਨੂਪਵਾਕ ਸਾਚੋਮ੍ਰਿਦਬੋਲਮਨ
ਸਭਕੋਚੁਰਾਇਹੈਂ।ਬੋਲਤਵਿਚਾਰਜਨਕਾਲਕੋਨਿਹਾ

Original ...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

[redacted]

੯੬ ਰਾਮਕੇ ਜੈਸੇ ਅਪਕਾਰ ਤਾਂਹਿ ਤੇ ਸੋਹੀ ਸੁਨਾਈਹੈਂ॥ ਵਿਦ੍ਯਾ
ਵਿਚਾਰ ਬਿਨ ਬੋਲਤ ਗਵਾਰ ਜੈਨ ਬੋਲੇ ਅਸੁਵਾਕ ਮਨ
ਜੀਵਨ ਜਲਾਈਹੈਂ॥ ਦੇਸ ਰਾਜ ਨ ਭੂਨਾਰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਧਰੇਂ ਦਿ
ਕਾਰ ਤਾਂਹਿ ਕੀ ਵਡਾਈ ਸਾਰੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਂਹਿ ਛਾਈਹੈਂ॥
੩੪੧॥ ਸਕੇਤ ਕਰਾਵਾਰ ਨਰ ਨਾਰ ਜੋ ਬਿਨਾ ਵਿਚਾਰ ਕਹਿ
ਤ ਹੈਂ ਕੁਰਾਈ ਪਛੁ ਕਾਂਮ ਕੀਨ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜਨ ਭੁਖੇ
ਤੈਨ ਵਿਦ੍ਯਾ ਤੇ ਹੀਨ ਜੈਨ ਗੀਦਰ ਨ ਪਹੁੰਚ ਦਾਖ ਕੌਰੀ
ਜਿਮ ਕਹੇ ਹੈਂ॥ ਹੀਰੇ ਕੀ ਸਨਾਸਨ ਜਵਾਹਰੀ ਬਿਨਾ ਜਾ
ਨੇ ਔਰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਕੋਲ ਭਾਲਾ ਬ ਕੈਸੇ ਸੂਲ ਹੇ ਹੈਂ॥ ਨੈਨ
ਨ ਤੇ ਅੰਧ ਲਹੇ ਭੂਪ ਕੀ ਸਨਾਸ ਕਿਮ ਐਸੇ ਬੋਲ ਬੋਲ ਭੁ
ਰ ਪੂਰ ਨ ਕੇਦ੍ਰ ਹੈਂ॥ ੩੪੨॥ ਆਲਸੀ ਨਿਕਾਰੇ ਜਨ
ਵਿਦ੍ਯਾ ਨਾ ਅਮੋਲ ਧਨ ਚਪਲ ਅਨਾਦੀ ਅਨ ਕੈਸੇ
ਥਿਰ ਕਰੇਗੋ॥ ਮਨ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਟਿਕੇ ਕੌਨ ਸੇਉ ਪਾਇ ਧਾਇ
ਸੰਸ਼ ਭੌਰ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਦੇਖੇ ਦੂਟ ਜਰੇਗੋ॥ ਮਨੋਰਾਜ ਬਿਬ
ਕਰੇ ਕੈਤੇ ਕਹੂੰ ਖੇਲ ਪਰੇ ਕੈਤੇ ਕਹੂੰ ਵਿਸੇ ਸਿਧ ਜਾਇ ਸੂਢ
ਪਰੇਗੋ॥ ਬਿਨਾ ਅਵਲੰਬ ਛਿਨ ਕਾਹੂੰ ਕੇ ਨ ਰਹੇ ਮਨ ਵਿ
ਦ੍ਯਾ ਵਿਚਾਰ ਬਿਨ ਕਾਂਕਰੀ ਓਟ ਪਰੇਗੋ॥ ੩੪੩॥ ਜੈਸੇ
ਕਾਹੂੰ ਜਨ ਜਿਨ ਲੇਲੀਯੋ ਅਜਾਨ ਪੰਨ ਤਾਨੇ ਅਸਰੀਤ
ਨੇ ਮਤਾਂਹਿ ਸੈਂਰ ਖਾਲੀਯੋ॥ ਜੇਤੋ ਕਹੋ ਕਾਂਮ ਕਰੈ ਤੇਤੋ ਸ
ਸਜਾਂ ਮਤੂਹੂ ਬਿਨ ਕਾਂਮ ਤਾਂਹਿ ਸੀਸ ਖੂਰ ਕਲਾਂ ਠਰਾ
ਲੀਯੋ॥ ਸੋ ਨੇਕ ਕਾਂਮ ਜਾਂਮ ਕੈ ਨ ਬਹੂੰ ਪਛੂ ਇਕ ਮਾਂਹਿ
ਤ ਭਕਾਲ ਆਇ ਸੀਸ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਦਬਾ ਲੀਯੋ॥ ਦੇਸ ਰ
ਜਤਾਂਹਿ ਮਨ ਪਹੁੰਚੋਂ ਸੇਂ ਨਿਰਾਸ ਭਾਇਯੋ ਪੁਤਰੀ ਕੀ ਸਿੰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਧਨਾਸੁਨਦ੍ਵਾਂਸਲੇਗਤ੍ਰਾਲੀਯੋ।੩੪੪।ਤਾਂਹਿਕੋਬਤਾਇਯੋ
ਕਰੋਕਾਮਯੇਹਤਮਾਰੋਅਬ ਦੋਊਸਿਰੇਦ੍ਵਾਂਸਹਮਤੋਹਿਕੋਨਿ
ਹਾਰੇਹੈਂ।ਕਬੀਉਰਧਜਾਇ ਪੁਨਾਦੋਰਯੋਅਰਧਆਇਕਬਥ
ਕੇਹਾਥਪਾਇਤਬਬਹੂਤਨੇਪੁਕਾਰਯੋਹੈ।ਕਯੋਕਰੇਕਾਂਮਪੀਛੇ
ਕਰੇਂਗੇ ਅਰਾਅਬੈਠਮੂੰਡਕੋਊਖੇਰਥੇਪ੍ਰਤਗਜਾਮੁਝੈਡਾਰਯੋਹੈ
।ਐਸੇਮਨਭੂਤਕੋਲਗਾਇਯੋਜਿਸੇਵਿੱਦਯਾਦਾਰਤਾਂਹਿਕੋਅ
ਧੀਨਹੋਇਸੁਖਕੋਦਿਖਾਯੋਹੈ।੩੪੫॥ ।ਦੋਹਰਾ॥
ਨੀਤਵਾਨਵਿੱਦਯਾਪੜ੍ਹੀਜਾਂਕੇਗ੍ਰਹਿਮੇਆਇ।ਕਾਰਜਤਾਂਕੇ
ਅਨਕਾਦਿਧਾਵਿਗਰਨਏਕਨਪਾਇ।੩੪੬।ਜਦਨਮਹੱਲੇ
ਗਲੀਮੇਂਆਇਕਰਤਵਹੁਬਾਸ।ਬਹੁਤਲੁਗਾਈਪੜ੍ਹਨ
ਹਿਤ ਆਇਬਹੈਂਤਿਸਪਾਸ।੩੪੭।ਬਹੁਕੰਨਯਾਵਿੱਦਯਾ
ਪੜ੍ਹੈਤਿਸਕੇਘਰਮੇਆਇ।ਕੋਊਕਸੀਦਾਸੀਖਹੈਂ ਕੋਊ
ਜਰਾਬਬਨਾਇ।੩੪੮।ਕੋਭੋਜਨਾਦਿਪਸੀਖਹੈਸੂਪਕ
ਰਕੀਰੀਤ।ਕੋਕਪੜੇਕੀਵਿਉਂਤਕੋ ਸੀਖਤਹੈਕਰਪ੍ਰੀਤ।
੩੪੯।ਐਸੇਹੀਬਹੁਤ੍ਰਿਯਾਕੀਰਹੇਭੀੜਤਿਸਪਾਸ।
ਬਿਨਪੈਸੇਕਾਰਜਸਰੇ ਸਭਦਿਨਰਹੇਹੁਲਾਸ।੩੫੦॥
ਵਿੱਦਯਾਕੇਪਰਤਾਪਕੋ ਜਾਨਤਸਭੰਧੀਵਾਨ।ਵਿੱਦਯਾਸਮਸ
ਰਦੂਸਰੋ ਰਚਯੋਨਕਛੁਭਗਵਾਨ।੩੫੧।ਸਭਸੇਕੋਮ
ਲਬਚਨਕਹਿ ਕਰਤਨੀਤਪਰਬੋਧ।ਵਿੰਧਵਾਕੇਯਾਕੋ
ਕਹਿਤ ਰਾਖੈ ਮਨਕੋਸੋਧ।੩੫੨।ਜਗਜੀਵਨਦਿਨ
ਚਾਰਹੈ ਛਿਨਭੰਗਰਤਨਯੋਗ।ਦੁਖਦਾਤਾਤਵਭੋਗਲ
ਖ ਸਰਨਰਾਮਕੀਲੇਹ।੩੫੩।ਪਠੋਸੁਨੋਹਰਿਯਸਾਸ
ਮੇਰਾਖੋਚੀਤਲਗਾਇ।ਤਜਮਾਨਸਕੀਪ੍ਰੀਤਕੋ ਜੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੯੮ ਛਿਨਮੋਖਿ ਨ ਸਾਇ॥੩੫੪॥ਆਨਸਬਿਛੁਰੇਕੈਅਰੇਤ
ਜੇਪ੍ਰੀਤਕੀਰੀਤਾ॥ਪੁਨਪਾਛੈਦੁਖਹੋਤਹੈਇਸਕਰਝੂਠੀ
ਪ੍ਰੀਤਾ॥੩੫੫॥ਪ੍ਰੀਤਕਰੈਕਰਤਾਰਸੋਂਬਿਛੁਰਨਕਬਹੂੰਜ
ਇ॥ਅਰੇਨਛੋਰੇਪ੍ਰੀਤਕਬ ਸਦਾਸੁਹਾਗਾਰਖਾਇ॥੩੫੬
॥ ॥ਝੂਲਣਾ ਛੰਦ॥ ॥ਸਭੀਭੋਗ ਸੰਸਾਰਕੇਰੋਗ
ਜਾਨੋਸੱਖੀ ਯਾਹਿਮੈਸੁਖਕੋਕੈਨਪਾਵੈ॥ਜਿਤੇਭੋਗਹੈਂਰੋ
ਗਔਸੋਗਦੇਵੈਂ ਸਭੀਭੋਗਸੋਂਕੌਨਕੋਸਾਂਤਆਵੈ॥
ਪਿਖੋਆਗਮੈਡਾਰਕੇਘੀਉਸਾਂਤੀਰਹੇ ਤਾਂਹਿਆਜ
ਨਕੀਝੂਠਆਸਾ॥ਤਿਵੈਂਭੋਗਸੇਚਿੱਤਕੇਸਾਂਤਚਾਹੇ
ਕਰਨੈਭੋਗਕੀਚਾਹਿਹੈਆਗਬਾਸਾ॥੩੫੭॥ਗੋ
ਜੀਤਸੰਤੋਖਕੋਦੇਖਕੈਨਜਾਂਤਜੋ ਰਾਮਕੇਨਾਮਸੋਂਪ੍ਰੀਤਲਾ
ਵੈ॥ਸਭੀਲੋਕਮੈਕੀਰਤੀਤੋਹਿਫੈਲੇਅਬੀ ਜਾਇਬੈਕੁੰ
ਠਮੈਮੋਖਪਾਵੈ॥ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾਜਾਹਿਧੰਦਾ ਕਰਾਯਾਹਿ
ਸੰਸਾਰਮੈਤਾਹਿਕੀਆਗੈਜਾਸੀਸਧਾਰੋ॥ਬਿਨਾਦਾਨਤਾਕੇ
ਦਏਬਾਝਪੁੱਤ੍ਰੀਕਹੋਕੈਨਕੋਸੁਖਔਦੂਖਹਾਰੋ॥੩੫੮॥
ਨਿਤਾਨੇਮਵਿੱਦਯਾਪੜ੍ਹੋ ਧਾਰਸੰਤੋਖਕੋ ਔਰਕੀਆਸਕੋ
ਦੂਰਕੀਜੈ॥ਸੁਨੋਸਾਚਪੁੱਤ੍ਰੀਕ ਝੂਠਨਹੀਯਾਹਿਮੈ ਹ
ਥਕੋਦੀਨਸੋਪਾਇਲੀਜੈ॥ਸਖੀਔਰਕੇਭਾਗਕੀਛੋਰ
ਇੱਸ਼ੀਰਿਦੇਆਪਨੇਭਾਗਕੋਹੇਅਧੀਨਾ॥ਮਿਲੇਜੋ
ਕਛੁਦੇਦ ਸੰਜੋਗਸੋਂਤੋਹਿਕੋ ਛੋਰਚਿੰਤਾਕਰੋਕਾਲਖੀਨ
॥੩੫੯॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਸਬਹੁਬਿਧਉਪਦੇ
ਸ ਕਰਦਿਧਦਾਉਰਧੀਰਦੇ॥ਤਾਂਕੇਹਰੇਕਲੇਸ ਕਾਂਮ
ਕ੍ਰੋਧਆਦਕਜਿਤੋ॥੩੬੦॥ਕਛੁਅਨੀਤਕੀਬਾਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਭੂਲਕਹੇਕੈਊਪਾਸਤਹੈ॥ਬਹੁਬਿਧਤਾਂਹਿਸਮਝਾਤ ਤਾ
ਜਅਨੀਤਨੀਤੀਚਲੋ॥੩੬੧॥ਜੇਹੇਸੁਤਗ੍ਰਹਿਸੁਸਰਾ
ਲ ਨਨਦਾਦਿਰਾਂਨਿਆਦਜੋ॥ਕਰੈਕ੍ਰੋਧਕਹੀਕਾਲਤੁ
ਮਕੋਕ੍ਰੋਧਨਚਾਹੀਯੋ॥੩੬੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਮਿਠੇਬਚਨਬੋਲਕਰਬੇਟਾ॥ਚਾਹੀਯੇਕ੍ਰੋਧਤਿਨੇਕਾ
ਮੇਟਾ॥ਧਰੈਸਮਰਥਨਤਾਂਹਿਨਿਵਾਰਨ॥ਅਪਨੇਮ
ਨਤੇਚਹੀਯੇਟਾਰਨ॥੩੬੩॥ਕ੍ਰੋਧਹਰਨਕੋਪ੍ਰਿਥਮ
ਉਪਾਇ॥ਉਪਜੇਕ੍ਰੋਧਮੋਨਰਹਿਜਾਇ॥ਇਤ੍ਰਨੇਕਰ
ਜਬਸਾਂਤਨਆਵੈ॥ਤਜਦਿਹੁਠੌਰਦੂਸਰੀਜਾਵੈ॥੩੬
੪॥ਕ੍ਰੋਧਭੂਤਦਾਰਨਬਲਧਾਰੀ॥ਰੋਕਣਇਸੈਬੀਰ
ਤਭਾਰੀ॥ਵਾਂਤਨਸੋਨਿਜਵਾਂਤਪਿਜਾਇ॥ਰੋਕਧਰੈਪ
ਛੈਸੁਖਦਾਇ॥੩੬੫॥ਪ੍ਰਿਥਮਕ੍ਰੋਧਰੋਕਣਕਠਨਾਈ॥
ਸਾਧਨਕਰਸਿਧਿਜਨਪਾਈ॥ਜਿਮਕੋਊਅੰਸਬਤੋ
ਬਲਵਾਨਾ॥ਨਹਿਸਵਾਰਕਛੁਮਾਨੈਆਨਾ॥੩੬੬॥ਜ
ਨਹਿਸੂਧੋਮਗਧੋਰਾਟਿਕਾਵੈ॥ਬਲਕਰਉਠਉਜਾਰ
ਮਗਧਾਵੈ॥ਤਿਸਪਰਚਾਬਕਦਾਰਚਢਾਵੈ॥ਸਨੇਸ
ਨੇਸਭੁਚਾਲਸਿਖਾਵੈ॥੩੬੭॥ਦਹੀਅੰਸਹੁਇਹੈਅ
ਨਸਾਰੀ॥ਧਾਵੈਕਰੈਨਰੈਚਖੁਦਾਰੀ॥ਬਿਨਾਵਿਚਾਰਾਦਿ
ਵਾਅਨਜੋਊ॥ਬਲੀਅੰਸਕੇਸਮਸਰਸੋਊ॥੩੬੮॥
ਵਿਦਆਪਠਨਲਗਾਮਪਛਾਨੋ॥ਚਾਬਕਦਾਰਵਿਚਾਰ
ਸਿਆਨੋ॥ਤਜਮਗਨੀਤਅਨੀਤਸਿਧਾਵਨ॥ਜਹੀਪ੍ਰਿ
ਥਤਜਜੇਗਾਲਜਾਵਨ॥੩੬੯॥ਅਰੀਧਾਂਤਜਿਮੋਰ
ਗਨਸਾਵੈ॥ਮਨਟਸਭਇਓਸੁਖਦਿਖਲਾਵੈ॥ਯਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੦੦ ਬਿਧਸੁਖੀਸ੍ਰਸੋਸਭੁਕਾਲਾ॥ਹੁਇਕੀਰਤਸੁਖਸੰਪਤਮਾਲਾ॥
੩੧੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੁੱਤ੍ਰੀਕਰਕਰਜਤਨਪਤ ਜ
ਬਲਜਾਟੇਕਛਮਾਲਾ॥ਗ੍ਰਹਿਤ੍ਰੀਤਰਪਤਨੀਤਿਸੇਰਾਖੇ
ਭੁਲੇਸੈਤੁਲਾ॥੩੧੧॥ਬਾਹਰਕਾਰਜਕੇਵਿਖੇਜਿਤੇਂਪ੍ਰ
ਰਖਅਖਣਜਾਰਾ॥ਗ੍ਰਹਿਕਾਰਜਕੇਬੀਚਮੇਪਤਨੀਕੋ
ਅਧਿਕਾਰਾ॥੩੧੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਉਠਿਪ੍ਰਾਤਪ
ਤਨੀਪਤਆਗੇ॥ਗ੍ਰਹਿਕੇਕਾਂਮਸਵਾਰਨਲਾਗੇ॥ਚਰ
ਪਾਈਇਕਤਰਫਰਖਾਵੇ॥ਧਰਨੂਬੁਹਾਰੀਸਾਫਕਰਾ
ਵੇ॥੩੧੩॥ਚੌਕਾਲੀਪੇਬਰਤਨਧੋਵੇ॥ਮਲਬਰਤਨ
ਪੁਨਧੂਪਬਲੋਵੇ॥ਕਰਸਨਾਨਚੌਕੇਮੇਆਈ॥ਭੋਜਨ
ਵਿਖੇਪ੍ਰੀਤਅਤਲਾਈ॥੩੧੪॥ਤ੍ਰਿਗੀਆਕੀਚਤਰਾ
ਈਜੇਤੀ॥ਭੋਜਨਮਾਂਹਿਪ੍ਰਗਟਹੁਇਤੇਤੀ॥ਜੇਸੀਘ੍ਰ
ਰਸੇਸੁਕਤਾਨਿਹਾਰੇ॥ਤਿਸੀਰੀਤਸਭੁਕਾਰਜਸਾਰੇ॥
੩੧੫॥ਰੇਖੇਟਸਤਬਹੁਤਘਰਆਈ॥ਏਕਾਇਦ
ਸਨਾਂਹਿਧਰੇਭੁਟਾਈ॥ਜੁਗਤਜੁਗਤਸਭੁਕਾਂਮਚਲਾਵੇ
॥ਤੌਘਰਵਾਲੀਸੁਘਰਕਹਾਵੇ॥੩੧੬॥ਜਾਂਹਿਕੀਤ-
ਹਿਸਭੁਬਾਂਧਰਖਾਈ॥ਕੋਕਪਰੇਕੇਬਰਤਨਪਾਈ॥
ਮੂਸਾਸ੍ਵਾਨਨਖਾਇਦਿਵਾਵੇ॥ਕਾਗਚੀਲਨਾਂਹਿਕਛੂਉਠ
ਵੈਂ॥੩੧੭॥ਭੋਜਨਕਰਨਵਿਧੀਸਭੁਜੇਤੀ॥ਆਤਤੌਤ
ਗ੍ਰਹਿਸੀਖੇਤੇਤੀ॥ਪਾਕਸਾਧਨੀਰੀਬਮਝਾਰੀ॥ਭੋਜ
ਨਕਰਨਲਿਖੀਵਿਧਸਾਰੀ॥੩੧੮॥ਇਤਨੋਨੂੰਨਾਘ੍ਰ
ਰਤਇਸਪਰਹੈ॥ਇਤਨੇਜਲਸੇਂਕਾਰਜਸਰਹੈ॥
ਇਤਨੋਚਾਵਲਚੂੰਨਪਕਾਈ॥ਇਤੋਪ੍ਰਰਸ ਭੋਜਨਕਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜਾਈ॥੩੭੯॥ਗਿਨਿਮਿਨਰਾਖੇਸਰਬਹਿਸਾਬਾ॥ਬਹੁਤਪ ੧੦੧
ਕਾਇਨਕਰੇਖਰਾਬਾ॥ਥੋਰਾਭੀਕਬਹੂੰਨਹੀਕਰੇ॥ਪਾਛੇਰ
ਹੇਜੁਭੁਖਨਮਰੇ॥੩੮੦॥ਕਬੀਨੂੰਨਅਤਥੋਰਾਪਾਈ॥
ਕਬੀਂਅਧਕਕੇਸਕੇਨਖਾਈ॥ਕਬੀਜਲੀਕਬਕਾਚੀ
ਰਾਖੇ॥ਰੀਝਤਮਾਂਹਿਨੂੰਨਉਠਰਾਖੇ॥੩੮੧॥ਐਸੀ
ਨਾਰੀਮੂਢਕਹਾਵੈ॥ਜਹਾਂਜਾਇਕਛਸੋਭਨਪਾਵੈ॥ਸੁ
ਘਰਤ੍ਰਿਯਾਗ੍ਰਿਹਿਕਾਰਜਮਾਂਹੀ॥ਸਭਬਿਧਚਤਰਹੁਕੇ
ਕਾਂਹਿਨਾਂਹੀ॥੩੮੨॥ਜੋਕਛੁਵਸਤਧਾਂਮਮੇਆਈ॥ਖਾਂ
ਨਪਾਂਨਕਪਰਾਮਠਨਾਈ॥ਜੋਨਵਸਤਬਾਹਰਕਾਂਹਿਜਾਵੈ
॥ਕਾਗਜਪਰਲਿਖਸਰਬਰਖਾਵੈ॥੩੮੩॥ਘਰਮੇਕਪ
ਰੇਬਰਤਨਜੇਤੇ॥ਲਿਖਰਾਖੇਕਾਗਜਪਰਤੇਤੇ॥ਖਰਚ
ਆਮਦਨਸਭੁਹਿਸਾਬਾ॥ਲਿਖੇਬਨਾਇਸੁਏਕਕਿਤਾ
ਬਾ॥੩੮੪॥ਮੇਲਸਕਲਾਦਿਪਦੂਰਕਰਾਵੈ॥ਕਪਰਾ
ਬਰਤਨਸਾਫਰਖਾਵੈ॥ਲਰਕਾਲਰਕੀਜਨਮੇਜੋਈ॥
ਪ੍ਰੀਤਲਾਇਕਰਪਾਲੇਸੋਈ॥੩੮੫॥ਜਬਕੇਬਾਲਕਹੂ
ਸੁਧਪਾਵੈ॥ਨੀਤਿਵਾਕਨਿਸਭੋਰਸੁਨਾਵੈ॥ਸਸਾਪਧਾਂ
ਵਰਨਸੁਨਾਈ॥ਪਠਨਰਵਾਜਪਰੇਜਿਮਆਈ॥੩੮
੬॥ਅਖਰਸਕਲਬਨਾਇਦਿਖਾਵੈ॥ਇਸੀਖੇਲਮੇਤਾਂਹਿ
ਖਿਲਾਵੈ॥ਜੌਪਨਾਢਘਰਮੇਹੁਇਨਾਰੀ॥ਸੇਵਕਹੋਇਪੰ
ਮਦੂਇਚਾਰੀ॥੩੮੭॥ਤੌਆਲਸਕਰਬੈਠਨਰਹੈ॥ਹੁਇ
ਹੁਸਿਯਾਰਖਬਰਸਭਲਹੈ॥ਆਪਕਰੇਕਛਤਿਨੋਕਰਾਵੈ
ਜਿਉਂਕੋਤਿਉਂਸਭਕਾਂਮਚਲਾਵੈ॥੩੮੮॥ਲਿਖਵਸਤੂ
ਘਰਕੀਸਭਰਾਖੇ॥ਅਧਰਬਚਨਸਭਸੋਂਮੁਖਭਾਖੇ॥ਜੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੦੨ ਤ੍ਰਿਆ ਆਲਸ ਕੀਆਰੀ॥ ਬੈਠੇ ਸਭੁ ਘਰ ਕਾਂਮ ਵਿਸਾ
ਰੀ॥੩੮੯॥ ਲੂਟ ਲੂਟ ਨੈ ਕਰ ਘਰ ਖਾਂਹੀ॥ ਦੇਆ ਨੇਕੋਰ
ਰਸੁ ਨਾਂਹੀ॥ ਕਰਜ ਬਜਾਰ ਸੀਸ ਬਹੁ ਕਰਹੈਂ॥ ਜੋ ਕਛੁ ਮਿ
ਲੇ ਸੁ ਨਿਜ ਗ੍ਰਿਹਿ ਧਰਹੈਂ॥੩੯੦॥ ਬਾਤਨ ਸੋਂ ਸਭੁ ਮੇਲ ਮਿ
ਲਾਂਹੀ॥ ਕਿਆ ਪੂਛੇ ਜਿਨ ਕੇ ਸੁਧ ਨਾਂਹੀ॥ ਜਿਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਹੁਇ
ਸੁਘਰ ਸਿਆਣੀ॥ ਅਨ ਬਾਪੀ ਨ ਸਕਤ ਕੋਊ ਪਾਣੀ॥
੩੯੧॥ ਆਪ ਹਾਥ ਸੋਂ ਦੇਵਤ ਜੋਈ॥ ਤਿਸ ਬਿਨ ਲੇਨ ਸਕ
ਤ ਕਛੁ ਕੋਈ॥ ਨਿਰਖ ਬਜਾਰ ਬਦਲ ਜੋਈ ਜੋ ਹੈ॥ ਘਰ ਬੈ
ਠੀ ਸਭੁ ਹੀ ਸੁਧ ਪੈਹੈ॥੩੯੨॥ ਕਾਂਮ ਕਾਰ ਸੋ ਹੋਇ ਫਰਾਕ
ਤਾ॥ ਕਥਾ ਕੋਇ ਘਰ ਭੀਤਰ ਰਾਖਤਾ॥ ਬਹੁ ਤ੍ਰਿਯਾ ਆਨਿਜ
ਯਾਂਮ ਬੁਲਾਈ॥ ਆਪ ਬੈਠ ਤਿਨ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ॥੩੯੩
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੀਤ ਪਰਮ ਉਪਦੇਸ ਨਿਤ ਤਾਂ ਕੋ ਕ
ਹੇ ਸੁਨਾਇ॥ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕਥਾ ਵਾਚੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲ
ਗਾਇ॥੩੯੪॥ ਜਿਤੀ ਪਹੈ ਸਨ ਕਨਯਾਂ ਨਿਜ ਕਨਯਾਂ ਸਮ
ਜਾਨਾ॥ ਤਾਂਹਿ ਪਛਾਵਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਤ ਜਵਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਮਤਮਾਂਨ
॥੩੯੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਸੁਤ ਕੀ ਬਹੂ ਜਬੀ ਗ੍ਰਿਹਿ
ਆਵੈ॥ ਅਧਕ ਪ੍ਰੇਮ ਤਿਨ ਸੰਗ ਲਗਾਵੈ॥ ਸੁਤਾ ਪਰਾਈ
ਅਪਨੀ ਕਰੈ॥ ਹਾਵ ਭਾਵ ਸੋਂ ਤਿਸ ਮਨ ਹਰੈ॥੩੯੬॥ ਪ
ੜੀ ਹੋਇ ਤੋ ਅਧਕ ਪੜ੍ਹਾਈ॥ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੋਇ ਤੋ ਪੜ੍ਹਨੇ ਲਾ
ਈ॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਵੈ॥ ਜੋ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਚਤਰ
ਬਣਾਵੈ॥੩੯੭॥ ਨਿਤ ਉਪਦੇਸ ਨੀਤ ਕੋ ਕਰਹੀ॥ ਤਿਨ
ਕੀ ਮਨ ਕੁਮਤ ਸਭੁ ਹਰਹੀ॥ ਕਥਾ ਕਰਨ ਤਿਨ ਕੋ ਬਿਠਲ
ਈ॥ ਆਪ ਬੈਠ ਤ੍ਰਿਯਾ ਅਰਥ ਸੁਨਾਈ॥੩੯੮॥ਦੋਹ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨੈਤਗਾਹਿਕੈਪਨਜਾਈ॥ਕੈਦੂਰਗਤ੍ਰਿੰਖਪਰੈਪਠਆਈ॥ਧੀ ੧੦੩
ਰਜਪਰਸਭੁਦੇਇਲਾਸਾ॥ਨਹਿਘਬਰਾਇਦਿਖਾਇਤਮ ੦
ਸਾ॥੩੯੯॥ਦੇਖੈਆਜਕਾਲਜੇਜਾਈ॥ਤੁਰਤਸੁਕਾਲ
ਹੋਇਪਰਆਈ॥ਜਾਬਿਧਪੀਰਜਸਭੁਕੋਦੇਹੀ॥ਨਿਜਮ
ਨਚਿਤਾਪਰੈਨਕੇਹੀ॥੪੦੦॥ਆਗਾਮਪਾਈਦਰਦਨਿਹ ੦
ਰੈ॥ਪੁਨਛਿਨਭ੍ਰਿਗਾਰਸਭੁੀਚਿਤਾਰੈ॥ਜਿਂਹਿਬਿਧਸੁਖਬਿ
ਰਨਾਹਿਰਹਾਈ॥ਤੈਸੇਹੀਕਿਯਾਦੂਖਰਹਿਜਾਈ॥੪੦੧॥
ਨਿਜਕਰਨੀਕੋਫਲਸਭੁਜਾਨੈ॥ਨਹਿਈਸੁਰਾਪ੍ਰਿਤਦੋਸੁਦ
ਖਾਨੈ॥ਦੂਖਸੁਖਧਰਮਦੇਹਕੇਅਹੈ॥ਆਣਬਣੀਪਰਭੁ
ਸੁਹੈਰਹੈ॥੪੦੨॥ਭੂਖਨਐਪੁਨਬਸਤਰਕਾਜਾ॥ਨਹਿਪ
ਤਕਹੈਪਰੈਮਨਲਾਜਾ॥ਇੰਯਾਸੁਭੂਖਣਨਹਿਜਾਨੈ॥
ਔਗਸਿਗਾਰਨਯਾਸਮਮਾਨੈ॥੪੦੩॥ਪਤਪ੍ਰਾਸਿਨਹਿ
ਜੋਕਛੁਦੇਈ॥ਆਗਯਾਆਨਸੀਸਪਰਲੇਈ॥ਨਹਿਬੈਠ
ਘਰਸੋਰਮਚਾਈ॥ਜਿਉਕਿਉਮੁਝਯੋਗਦਿਹੋਬਣਾ
ਈ॥੪੦੪॥ਚਾਹੇਕਰਜਕਹੀਸੋਲਿਯਾਦੋ॥ਬੇਚਨਕ
ਉਭੁਸਕਹਿਜਾਦੋ॥ਯਾਭੂਖਨਬਿਨਰਯੌਨਜਾਈ॥ਸੋ
ਨਰੀਅਤਮੂਢਬਤਾਈ॥੪੦੫॥ਸੁਘਨੂਤ੍ਰਿਯਾਅਸ
ਕਬੀਨਕਰਹੈ॥ਬਹੁਭੂਖਨਮੇਪ੍ਰਿਤਨਪਰਹੈ॥ਇੱਯਾ
ਦਾਨਸੇਭੁਅਤਪਾਦੈ॥ਜਨਭੂਖਣਕਿਯਾਸੋਭਾਦਿਖਾਦੇ
॥੪੦੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਇੱਯਾਦਾਨਦਿਹਾਰਣ
ਤਕਰੈਸਰਬਬਿਦਾਹਾਰ॥ਲੋਕਸੁਖੀਪਰਲੋਕਸੁਖਪੁ
ਜਹੋਇਸਿਸਾਰ॥੪੦੭॥ ॥ਬੂੰਯਾ॥ ॥ਤੁਸਿਰ
ਜਾਂਮਾਹੂਤਾਦੋ ਸਭੁਨਾਰਨਕੋਉਪਦੇਸੁਸੁਨਾਦੋ॥ਸੰਗੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੦੪ ਵਨਔਰਪਰੋਵਨ ਆਦਿਕਹੂ ਸੁਜਰਾ ਬਕਸੀਦ ਸਿਖਾਵੈ॥ਜਾ-
ਸਉ ਪਾਇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਸੁਖ ਸੋਂ ਘਰ ਬੈਠਤ ਬੈਠਤ ਦ੍ਰਬ੍ਯ ਮਿਲਾਵੈ॥
ਧਾਰ ਦਇਯਾ ਉਪਕਾਰ ਕਰੈ ਸਭ ਸਾਂਝ ਪਰੀ ਗ੍ਰਿਹ ਕਾਂਮ ਚਲਾ-
ਵੈ॥੪੦੮॥ਭੋਜਨ ਆਦ ਖੁਲਾਇ ਪਤੀ ਪੁਨ ਬਾਲ ਬਹੂ ਸਭ
ਹੀ ਮਿਲ ਪਾਵੈ॥ਦੀਪ ਰਖਾਇ ਸੁਰੀ ਬਪਢੈ ਪੁਨ ਕੇਤਕ ਔਰ
ਬਿਹਾਰ ਚਲਾਵੈ॥ਸੇਜ ਵਿਛਾਇ ਸੁਲਾਇ ਪਤੀ ਸੁਤ ਬਾਲ-
ਬਹੂ ਨਿਜ ਠੌਰ ਗਸਿ ਧਾਵੈ॥ਆਪ ਨਿਹਾਰ ਜਿਤੇ ਗ੍ਰਿਹ ਦ੍ਰਬ ਸੁ-
ਹਾਥ ਨ ਸੋਂ ਕਰ ਬੀਦ ਰਖਾਵੈ॥੪੦੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਐਸੇ ਕਰਤ ਬਿਹਾਰ ਨਿਤ ਜੋ ਉਤਮ ਕੁਲ ਨਾਰ॥ਅਤੀ ਮੂਢ੍ਹ
ਕੁਲ ਹੀਨ ਕੋ ਭੂਲੋਂ ਨ ਯਹਾਂ ਵਿਚਾਰ॥੪੧੦॥ਜੋ ਇਸ ਤੇ ਵਿਪ-
ਰੀਤ ਹੁਇ ਲਖੋ ਹੀਨ ਕੁਲ ਤਾਂਹਿ॥ਨੀਤ ਅਨੀਤ ਭੇਦ ਪਿਖ
ਔਰ ਭੇਦ ਕਛ ਨਾਂਹਿ॥੪੧੧॥ਉਤਮ ਕੁਲ ਮੇਂ ਜਨਮ ਧਰ
ਰਾਖੇ ਬਹੁਰ ਅਨੀਤ॥ਤਾਂਹਿ ਪੁਨ ਕਹੇਂ ਕੁਲੀਨ ਯੇਹ ਹਮਰੇ ਮਤ
ਵਿਪਰੀਤ॥੪੧੨॥ਕੁਲ ਕੀ ਉਤਮਤਾ ਦਿਖੇ ਨੀਤਿ ਕਾਰਣ ਅ-
ਹਿ॥ਗਹਿ ਅਨੀਤ ਨੀਤੀ ਤਜੇ ਕਿਯਾ ਉਤਮ ਕਾਂਹਿ ਤਾਂਹਿ॥੪
੧੩॥ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੋ ਨੇਤ ਹੈ ਨੀਤੀ ਤਾਂ ਕੋ ਨਾਮ॥ਈਸ੍ਵਰ ਆਗਯ
ਭੰਗ ਕਰ ਉਤਮਤਾ ਕਿਸ ਕਾਮ॥੪੧੪॥ਆਠ ਵੈਸ ਸਭ ਗੀਂ
ਧਰੇ ਜਾਂਹਿ ਲਗ ਜਗ ਮੇ ਨਾਰ॥ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਤੁਮ ਨ ਚਾਹੀਯੇ ਦੇਖੋ
ਰੀਝ ਬਿਚਾਰ॥੪੧੫॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਲੋਭ ਅਤੀ
ਧਨ ਨਾਰ ਧਰੇ ਮਨ ਝੂਠ ਬਕੇ ਨਹਿ ਸਾਚ ਉਚਾਰੇ॥ਸਾਹਸ
ਨਾਰ ਧਰੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਮੂਰਖਤਾ ਨਿਜ ਭੇਰ ਦਿਖਾਰੇ॥ਹੈ ਅ-
ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਂਹਿ ਸਦਾ ਤਨ ਰਾਖਤ ਹੈ ਛਲ ਚੀਤ ਅਪਾਰੇ॥
ਹੀਨ ਦਇਆ ਹਠ ਆਹਿ ਗਯੇ ਸਮ ਆਠ ਸੁਭਾਵ ਤ੍ਰਿਯਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਿਤਪਾਵੈ॥੪੧੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਲੋਭਤੁਇਜੋਰਾਖਤ-
ਉਰਨਾਰੀ॥ਜਥਾਂਭਰੇਨਹਿਨੀਰਪਿਟਾਰੀ॥ਜਥਾਤੇਲਘ੍ਰਿਤ
ਅਗਨੀਪਾਏ॥ਨਹਿਧਨਭੂਖਨਨਾਰਅਘਾਏ॥੪੧੭॥
ਕਾਹੂੰਕਾਮਨਧੀਰਜਧਰਹੀਂ॥ਕਾਰਜਸਰਬਉਤਾਂਵਲਕਰ-
ਹੀ॥ਜਬਾਪਤਿਗਰੀਪਪਰਜਰਹੈ॥ਤਬਾਨਾਰਉਰਸਾਂਘਸ
ਧਰਹੈ॥੪੧੮॥ਕਰਤਔਰਮੁਖਔਰਸੁਨਾਤੀ॥ਝੂਠਬਾਤ
ਕਰਸਾਚਦਿਖਾਤੀ॥ਬਾਤਬਾਤਮੇਝੂਠਅਲਾਈ॥ਭੂਰਤਨੀਰ
ਅੰਖਨਮੇਆਈ॥੪੧੯॥ਰਹਿਤਸਦਾਅਪਵਿਤ੍ਰਐਸੀ॥
ਦਹਿਨੀਨੀਰਸੁਹੋਰਕੀਜੈਸੀ॥ਉਪਰਪੋਚਦੇਹਦਿਖਲਾ-
ਈ॥ਗੋਬਰਘਟਮੁਖਪੀਉਰਖਾਈ॥੪੨੦॥ਹੈਂਛਲਕੀ
ਪੁਤਰੀਯਹਿਸੁਆਂ॥ਛਲਹਿਕਰਤਨਰਵਸਕਆਂ॥
ਭੂਰਤਜੋਪੁਨਰੋਇਦਿਖਾਈ॥ਹਾਂਵਭਾਂਵਕਰਲੇਤਾਂਰਿਝਾ-
ਈ॥੪੨੧॥ਅਤਮੂਰਖਮਤਿਨਾਰਉਚਾਰੀ॥ਸਰਿਸ
ਲਤਾਂਘਤਹੈਨਾਰੀ॥ਕਾਮਖਿਰਾਰਬਹੁਰਪਛਤਾਂਵੈ॥ਖਿਨ
ਖਿਨਰਸਭੂਕਾਂਮਹਲਾਵੈ॥੪੨੨॥ਜਾਇਜਾਨਾਰਉਰਸੁਖ
ਨੇਨਾਂਹੀ॥ਸੁਤਪਤਿਘਾਤਕਰਤਛਿਨਮਾਹੀ॥ਬੰਜਰਅਪ-
ਕਰਕਨਕਰਛਤੀ॥ਜਨਸਹਿਜਕਰਘਾਤਦਿਖਾਤੀ॥੪
੨੩॥ਐਸੇਜਰਉਰਪਰਤਲਗਾਈ॥ਸੂਰਮਾਸਕੇਨਆ-
ਇਰਟਾਈ॥ਨਿਜਪਤਘਾਤਕਰਤਨਿਜਹਾਥਾ॥ਹਠਕਰ
ਸਤੀਹੋਤਤ੍ਰਿਸਸਾਥਾ॥੪੨੪॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਐਸੇਐਸੇਦੋਸਕਦਭਾਖਤਨਰਅਪਾਰਾ॥ਆਠਦੋਸਪਰ-
ਸਿੰਧਜੋਪੁੰਸ੍ਰਿਤੋਜੋਦਿਚਾਰਾ॥੪੨੫॥ਪਾਪਬਿਵਨਾਰੀਹੈ
ਜਿਤੀਬਿਨਟਿਯਾਂਮਤਹੀਨਾ॥ਤਿਨਕੇਕਹੇਸੁਭਾਂਵਕਦਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

 ਤੁਮਜੁਗਅਤੀਪ੍ਰਬੀਨਾ।੪੨੬।ਜੋਸੁਖਦਿੱਯਾਵੰਨਕੇਜਾਨਤ
ਅਵਰਨਕੋਇ।ਜਾਨਤਅੰਮ੍ਰਿਤਸ੍ਵਾਦਸੁਖੁਪਾਨਕਰਤਜਨ
ਜੋਇ।੪੨੭।ਆਤਤਾਤਇਸਰੀਤਬਹੁਪੁੱਤ੍ਰੀਕੋਸਮਝਾਇ।
ਸਮਪੀਆਗੇਜੋਰਕਰਬਿਨਤੀਕਰੈਂਬਨਾਇ।੪੨੮।ਜੋ
ਸੀਸੇਦ੍ਯੋਗਬੀਮੁਝਸੋਂਬਨੀਨਆਜਾ।ਤੁਮਹਮਰੇਸਿਰਛਤ
ਰਹੋਬਡੁਅਨਕੇਸਭੁਲਾਜਾ।੪੨੯।ਜੇਹਕੀਨਾਂਮੁਝਅਲ
ਪਮਤਤੁਮਰੀਦਾਸੀਕੀਨਾ।ਦਾਸੀਸੁਤਕੀਜਾਨਇਸ ਚਾਹੀਯੇ
ਸਿੱਖ੍ਯਾਦੀਨਾ।੪੩੦।ਹਮਰੀਕੁਲਕੀਲਾਜਸਭੁ ਆਪਬਡ
ਨਕੇਹਾਥ।ਹਮਰੇਗ੍ਰਿਹਿਮੇਚਰਨਧਰ ਹਮਕੋਕੀਯੇਸਨਾਥ।
੪੩੧।ਕੰਨ੍ਯਾਕੇਪਿਤਮਾਤਨੇ ਬਹੁਬਿਧਬਿਨਤੀਕੀਨ।ਹ-
ਮਰੋਸਿਰਤਦਪਾਦਮੇਂਪਾਛੇਯੋਹਕਹਿਦੀਨ।੪੩੨।ਦੂਲੋਕੇ
ਪਿਤਜੋਰਕਰਮੁਖਸੋਂਕੀਨਉਚਾਰ।ਕਰੀਬਡਾਈਤਾਂਹਿਕੀ
ਨੀਤੀਕੇਅਨੁਸਾਰ।੪੩੩।ਆਪਦਇਯਾਕਰਆਜਹਮ
ਭਏਜਗਤਮਸਹੂਰ।ਪਾਰਸਕੇਸੰਗਲਾਗਜਿਉਂ ਕੰਚਨਹੋ
ਤਮਨੂਰ।੪੩੪। ਚੌਪਈ। ਮਜੁਗਲਓਰ
ਦਵਯਾਂਦਿਪਭੁਖੋ।ਕਰਧਰਸੀਸਅਧਕਮਨਮਾਖੋ।ਲੇਂਦ
ਦੇਂਨਜਗਜੇਤਕਰੀਤੀ।ਨਿਜਕੁਲਰੀਤਕਰੀਧਰਪ੍ਰੀਤੀ।
੪੩੫।ਜੋਕਛੁਖਰਚਤਹਾਂਤਿਨਕੀਨਾ।ਕਿਨਜਾਂਤਸਕਲ
ਗਿਨਦੀਨਾ।ਸਭੁਕਾਰਜਕਰਕਰੀਤਿਆਰੀ।ਚਢਬਰ
ਤਨਿਜਧਾਂਮਸਿਧਾਰੀ।੪੩੬।ਦੋਨੋਦੀਪਤਪਰਮਾਸਿਅੰਨੇ
ਲਿਖੇਪਢੇਸਭੁਨੀਤੀਜਾਂਨੇ।ਦੇਖਪਰਸਪਰਮਨਬਿਗ-
ਸਾਂਹੀ।ਸਤਦਾਦੀਨਾਂਹਿਝੂਠਅਲਾਂਹੀ।੪੩੭।ਜੋਲਛੁਕ
ਲਛੁਕੀਗ੍ਰਿਹਿਜਾਏ।ਪ੍ਰਥਮਮਾਤਗ੍ਰਿਹਿਮਾਂਹਿਪਢਾਏ।ਬ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਪੁਰਪਿਤਾ॥ਨਿਜਪਾਸਪਢਾਈ॥ਸਭਵਿਦ੍ਯਾਨੀਤੀਸਿਖਲਾਈ
।੪੩੮॥ਤਿਨਕੇਪੁਤਭਏਅਸਰੀਤੀ॥ਦਸਰਥਪੁਤਤੁੱਲਜੁ
ਤਨੀਤੀ॥ਪੰਡੁਪੁਤਜਿਉਂਪਾਂਚੋਭਾਈ॥ਧ੍ਯਾਂਬਿਧਤਾਂਹਿਸੇਤਾ
ਨਸੁਹਾਈ।੪੩੯॥ਨੀਤਨਜਾਇਕੇਸਭਹੀਦੇਤਾ॥ਆਪ
ਸੁਖੀਔਰਨਸੁਖਦੇਤਾ॥ਸੁਪਨੇਮਾਂਹਿਅਨੀਤਨਜਾਂਨੇ॥ਸ
ਭੀਪਰਸਪਰਪ੍ਰੀਤੀਠਾਂਨੇ।੪੪੦॥ਵਾਦਵਿਵਾਦਕਬੀਨਾਂਹਿ
ਕਰਹੀ॥ਬਡੇਭ੍ਰਾਤਆਗਯਾਸਿਰਧਰਹੀ॥ਨਿਜਸਮਾਨ
ਮਿਲਹੈਂਗਰਲਾਈ॥ਅਨਜਨਕੇਸਿਰਹਾਥਰਖਾਈ॥੪੪
੧॥ਤਾਂਕੀਦਿਸਚਲੀਜਗਐਸੀ॥ਉੱਤਮਕੁਲਹਿਸਨਕੀਜੈ
ਸੀ॥ਰੂਪਚਿਤ੍ਰਐਸੇਦਿਸਆਵੈ॥ਮਨਮਨੋਜਲੱਜਉਪਜਾ-
ਵੈਂ।੪੪੨॥ਬਲੀਭੀਅਸਅਸਰਸਭਜਾਨੈ॥ਸੁਸਤ੍ਰਅਸ
ਤ੍ਰਮੇਅਰਜਨਮਾਨੈ॥ਧਰਮਤਾਤਸਮਨੀਤਮਝਾਰੀ॥ਜਾ
ਬਿਧਭਈਤਾਂਹਿਕੁਲਸਾਰੀ।੪੪੩॥

ਇਤਿਸ੍ਰੀ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਕੈਨ੍ਯਾਂ ਬ੍ਰਹਮਚਰਯ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕੋ ਦੁਤੀਅ
ਧ੍ਯਾਇ
ਸਮਾਪਤੀ ਸੁਭ੍ਮ
॥੨॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੦੯

੧ਓ ਸ੍ਰੀਪ੍ਰਮਾਤਮਾਇਨਮਃ॥

ਅਥਜੁਧਾਅਦਸਥਾਗ੍ਰਸਤਾਸ੍ਰਮਨੀਤੀਸਾਰਕੋਤ੍ਰਿਤੀਅ
ਧਨਾਇਪ੍ਰਾਰੰਭਤੇ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਹਿਤੂਰਾਮਉਦਾਰਮਤਸੁਨੀਨੀਤਜਥਸਾਰ॥ਸਾਧਸਾਧ
ਮੁਖਸੋਂਕਹੇ ਗਦਗਦਸ਼ਬਦਉਚਾਰ।੧ ॥ਭੁਗਦਨਬਾ
ਲਪ੍ਰਬੋਧਕੀ ਨੀਤੀਪ੍ਰਿਥਮਦਖਾਂਨ॥ਪੁਨਕਿਨਾਂਪਰਬੋਧ
ਮੇਭਾਖੀਨੀਤਮਹਾਂਨ॥੨॥ਅਬਸੀਮੇਇਕਅਲਪਸਾ ਮੇ-
ਮਨਭੀਤਰਆਇ॥ਬਰਸਉ ਨੀਸੇਬਾਲਕ ਬਨਾਹਿਨਸੋ
ਭਾਪਾਇ॥੩॥ਜਦਨਮਹਾਜਨਲੋਕਹੈਂ ਤਿਨਮੇਘਟੇਨਰੀਂ-
ਤ॥ਥੋੜੋਬਾਲਪੁਤ੍ਰੀਭੁਏਆਨਤਲੋਕਅਨੀਤ॥੪॥ਤਾਂਤੇ
ਜਿਤਨੋਹੁਇਸਕੇ ਜਲਦਕਰੇਸੁਤਬਨਾਹਿ॥ਥੋੜੇਮਹਾਜਨ
ਮਾਨਤਿਨ ਲੋਕਕਹਿਤਦ[illegible]ਹਿ॥੫॥ ॥ਕੁੰਡਲੀਯਾ
ਛੰਦ॥ ॥ਕੀਜੇਦੇਰਦਿਦਾਹੇ ਕਰਤਲੋਕਸਭੁਨਿੰਦ॥
ਪੰਚ ਸਾਤਨੋਬਰਸਲਗ ਸਭੁਕੇਆਹਿਪਸਿੰਦ॥ਸਭੁਕੇਅ
ਹਿਪਸਿੰਦ ਜਬੀਕੋਊ ਕਰੇਨਐਸੇ॥ਕਹੇਂਬਿਰਾਦਰਲੋਕਬਾਲ
ਇਨਰਹਿਗਏਟੈਸੇ॥ਕਿਆਜਾਨੇਕਿਆਭਇਓਦੋਸੁ ਨਹਿ
ਕਛੁ ਸੁਣੀਜੇ॥ਕਰਤਲੋਕਸਭੁਨਿੰਦਕਹੋਫਿਰਕੈਸੇਕੀਜੇ॥
੬॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੂਤੀਚਾਹਿਇਕਤੁਛੰਸੀਰ
ਹੀਰਿਦੇਮੇਛਾਇ॥ਦਿਆਹਿਬਾਲਪਸਰਾਤਕੀਨੀਤਸੁਦ
ਲਮਨਰਾਇ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਬਰਖ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅਠਾਰੰਹਿਲਬਾਦਰੁਬਾਲਾ॥ਦਿੱਯਾਪਨੋਸੁਅਪਰਦਿਸਾ ੧੦੯
ਲਾ॥ਦਿੱਯਾਪੇਨਗੁਬੂਮਤਪਾਈ॥ਬਿਦੇਮਤਤਾਤਪਰਗਅ
ਈ॥੮॥ਪਿਤੁਅਗ੍ਯਾ॥ਸੁਤਕੀਨਬਿਦਾਹਾ॥ਕੁਲਬਿਦਾ
ਰਰੀਤਉਛਿਸਆਹਾ॥ਬਹੁਰਕਦਨਮਗਮੇਦਹੁਪਾਈ॥ਜਾਂ
ਕਰਭੋਗਸੋਖਸੁਖਪਾਈ॥੯॥ਜੁਬਾ॥ਬਿਦਸਬਾ॥ਕੈਸੇਕ
ਰੈ॥ਕਦਨਰੀਤਜਠਰਾ॥ਪਨਰਵੈ॥ਕਰਕਿਰਪਾ॥ਸਭਸਿਕ
ਮਿਟਾ॥ਵੈ॥ਜੁਗਲਸਿਕਹਰਸੁਖਦਿਖਲਾਵੈ॥੧੦॥ ॥
ਉਤੁਕਾ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰਿਥਮਸਿਕਉਤੰਭਸੁਨੋ
ਨੀਕੇਚੀਤਲਗਾ॥ਇ॥ਪਾਂਚਸਾਤੁਨੈਥਰਸਮੇਕਹੇਸਲੋ
ਕਬਿਦਾਹਿ॥੧੧॥ਕਰੀਸਿਕਤੁਮਨੈਭਲੀਸੁਨੀਐਉਤੰਭ
ਸਾਰ॥ਕਰਤਕਾਜਲਪਬਾਲਕ ਜੋਨਰਖਿਨਾਦਿਚਾਰ॥
੧੨॥ਅਗੋਭੁਰਤਪ੍ਰਿਹੁਸੋਹੁਤੀਨਐਸੀਰੀਤ॥ਬਹੁਪੁਰ
ਣਇਤੁਹਾਸਮੈਲਿਖਜੋਪਨੈਪਰਪ੍ਰੀਤ॥੧੩॥ਜਦਨਰੀ
ਤਰਾ॥ਸਪਰੇਕਰਤਸਭੀਪਰਹੇਤ॥ਕਿਨਾਂ॥ਹੇਤ ਜੁਆਂਨ
ਜਬਤਬੀਜਨੈਬਰਨੇਤ॥੧੪॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਸੀਧਾਸ੍ਰੈਥਰਤਥਗੀਲੀਨਾ॥ਭੁਈਜੁਬਾ॥ਬਾਲਾ॥ਪਨਖੀਨ
॥ਜਹਿਰਘਦਰਬਾਲਕਤਾਂਹਿਕਾਲਾ॥ਤੋਹੀਜੋਪਨੁਖਜ
ਇਸਖੁਸਾਲਾ॥੧੫॥ਦ੍ਰੂਪਤਸੁਤਾਂਕੀਓਰਨਿਹਾਰੋ॥ਭੁਇ
ਯੋਸ੍ਰਿਬਰਜਾਂਹਿਅਤਭਾਰੋ॥ਭੁਰਤਭੂਮਭੂਪਬੇਜੇਤੇ॥ਸਾਜਸ
ਜਆਏਸਭਤੇਤੇ॥੧੬॥ਅਛਲੀਕਹੂਨਪਰਨਗਿਰਾਈ॥
ਅਰਜਨਬਾਂਣਏਕਪਰਆਈ॥ਕਿਆਅਰਜਨਲਘ
ਬਾਲਉਚਾਰੋ॥ਕਹੋਜੁਪਾਜਿਸਨੇਅਤਭਾਰੋ॥੧੭॥ਦ੍ਰੂ
ਪਦਸੁਤਾਤਬਹੁਤੀਨਬਾਲਾ॥ਪਿਛੂਟੇਖੋਇਤਹਾਸਰਸਾਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੧੦ ।ਐਸੇਐਸੇਭੁਏਅਨੀਤਾ।ਰਾਨਕਰਲਹੇਕੈਨਕਟਐਤ੍ਰਾ।੧੮
।ਅਪਨੇਅਪਨੇਵਰਣਮਿਤ੍ਰਾਰੀ।ਪ੍ਰਤੀਰੀਤਸਭੁਕੇਜਹਿਪ
ਆਰੀ।ਜਿੰਹਿਕੈਨਾਂਕੋਮਨਪਤੀਆਤਾ।ਇਤਬਿਦਾਹਤਹਾਂ
ਪਿਤਮਾਤਾ।੧੯।ਜਿੰਹਕਾਰਨਜੇਹਰੀਤੀਗਾਈ।ਸੁਨੋਕ
ਥਾਜੈਸੀਬਿਪਭੁਈ।ਜਬਅਨੀਤਕੇਪੰਥਬਿਸਪਾਰੇ।ਭਾਰਤ
ਭੂਮਿਰਾਜਬਲਹਾਰੇ।੨੦।ਜਬਤਿਨਧਰਮੇਛਡੀਅਨੀਤੀ
।ਤਬੀਪਰਨਜਮਨੈਨੇਜੀਤੀ।ਲਾਗੇਜੁਲਮਕਰਨਅਤਭੂ
ਰੀ।ਕਰਦੁਰਦਿਸਾਇਨੈਨੇਤਾਰੀ।੨੧॥ ।ਦੋਹਰਾ। ਗ
ਾਇਬਤੋਅਫਸੋਸਹੈ ਕਿਆਦੁਰਜੋਧਨਕੀਨਾ।ਮਾਨੋਬੀਜ
ਅਨੀਤਕਾ ਬੀਜਪਰਾਪਰਦੀਨਾ।੨੨।ਜੈਸੇਕਾਹੂਧਾਨ
ਕ ਅਲਪਬੀਜਕੋਊਡਾਰਾ।ਫੈਲਜਹਾਂਤਹਿਪਸਰੇਹੈਅਗਨ
ਰਿਨਗਾਪਰਕਾਰਾ।੨੩।ਫੈਲੀਆਜਅਨੀਤਦਹੂ ਜਹਾਂਤਹਾਂ
ਦਿਸਆਈ।ਜਲੈਂਜੀਵਦਾਵਾਨਲ ਬਚੈਜੋਓਟਕੋਊਪਾਈ।
੨੪॥ ।ਕੁੰਡਲੀਆ ਛੰਦ। ।ਜਬਕੇਭਾਰਤਖੰਡਮੇਂ
ਰਹੇਜਮਨਬਲਪਾਈ।ਕਿਨਾਂਦੇਖਜੁਦਾਂਨਕੇਛਦਤਸਤਰ
ਬਠਾਈ।ਲੈਦਤਸਤਰੁਬਿਠਾਇਪੁਨਜੋਪਿਖੇਦਿਵਾਹੀ।ਤਿ
ਸਕਛਕਹੇਂਨਆਇਹੰਕਜੋਦੂਸਰਆਹੀ।ਦੇਖੋਜਬੇਅਨ
ਰਥਚਿਤਮਨਉਪਜੋਸਭੁਕੋ।ਹੁਇਨਪਰਮਕੀਹਾਂਨਜਾ
ਹਿਲਧਰੇਮੈਂਜਬਕੇ।੨੫॥ ।ਛੰਦਾ। ਜਗਾਂ
ਬਿਪਸੈਂਇਸਦੇਸਾਂਇਖੇ ਜਹਿਰਾਲਕੁਚਾਲਪਛੀਹਾਂਤਿਆ
ਰੀ।ਕੀਨਦਾਇਆਅਬਈਸੁਰਨੇਤਿਨਲੋਕਨਕੀਜੜ੍ਹਮੂਲ
ਉਖਾਰੀ।ਆਜਸਮੇਇਸਦੇਸਾਂਇਖੇਨ੍ਰਿਪਭੂਰਪਕੋਨਿਤ
ਨੀਤਪਿਆਰੀ।ਆਨਤਰੀਤਦਈਅਬਲੋਜੋਜਨਨੀਤਾਦਿਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਮਤੀਸਭੁਤਾਰੀ।੨੬।ਜੋਗੁਣਦੇਖ ਨਜਾਨਸਕੇਲਘਬਾ
ਲਿਖਿਦਾਹਦਾਗੀਸੁਭਮਾਨੇ।ਜੈਲਗਤੇਰਾਨਜੋਗਨਹੀਭਨ
ਸੈਗਾਤ੍ਰਿਯਾਇਕਰੋਗਾਪਛਾਨੇ।ਬਾਲਕਲਾਭੁਅਲਾਭੁਨ
ਜਾਨਤ ਕਾਲਅਕਾਲਕਹਾਂ।ਪਾਹਿਚਾਨੇ।ਫਲਕਾਚਾਗਿਰੇ
ਧਰਆਇਜਬੇ ਰਸਹੀਨਅੰਗੂਰਨਲੇਦਤਮਾਨੇ।੨੭।
ਬਾਲਕਜੋਲਗਾਹੋਇਅਤੀਅਤਸੁੰਦਰਨਾਰਬਣੀਗ੍ਰਹਿਆ
ਦੇ।ਪ੍ਰੀਤਕਰੈਕਹਾਂਹਿਰੀਤਬਨੇ ਤਿਸਬਾਘਨਸੀਜਮਰੂਪਾਇ-
ਸਾਦੇ।ਤੇਤਿਨਮਾਤਪਿਤਾਦੁਖਆਤਰ ਤਾਂਦੁਖਕੋਗਨਕੋਨ
ਸੁਨਾਦੇ।ਹੋਦਤਪਾਪਬਡੀਕੁਲਮੇ ਬਹੁਰੋਜਘਮੰਡਤਤਾਂਛ-
ਬਲਾਦੇ।੨੮।ਬਾਲਨਿਦਾਨਜੁਦਾਂਨਬਹੂਘਰਕਾਂਮਸੁ
ਆਗਾਰਹੋਇਨਿਤਲਾਗੀ।ਕੈਨਕਰੇਤਮਹਾਂਨਤਿਸੇਪਤਦੂਜ
ਸਸੀਸੁਕਟੀਜਿਮਰਾਗੀ।ਪ੍ਰੀਤਕਰੇਗ੍ਰਹਿਦਾਸਨਸੋਂ ਤਬਲ
ਇਕਲੈਕਕਰੇਕੁਲਦਾਗੀ।ਹੋਤਅਧਾਨਗਿਰਾਇਜਬੇਇਸ
ਪਾਪਜਰੇਕੁਲਦੋਸ਼ਕਆਗੀ।੨੯। ।ਦੋਹਰਾ। ।
ਕੁਲਕਲਿਕਕੁਾਰੀਲਰੋਰਜਡੋਡਪਨਪਾਇ।ਮਾਤਾਪਿਤਾਅ
ਪਰਾਧਜੋਹ ਕੈਸਦੋਸ਼ਨਕਾਇ।੩੦।ਦਿਯਾਹੀਬਿਨਾਦਿ
ਰਗਜਿਨ ਰੈਕਛੁਦਮਹੂਲੀਨ।ਧਰੇਂਨਰਕਾਇਸਪਾਪਕਰਹੋ
ਦੁਖੀਅਤਹੀਨ।੩੧।ਕੇਤਕਨਿਜਆਂਖਨਾਪਿਖੇਤਿਨਕੇਭੁ
ਰੋਹਦਾਲਾਲੇਦਤਕੈਨਾਂਦਾਂਅਜੇ ਰਹਿਤਸਹੀਦਕੈਗਾਲਾ।
੩੨।ਔਰਦੋਸ਼ਕੇਤਕਕਹੇਂਗਨੇਅੰਤਨਹਿਆਇ।ਕੇਤਕਦੇ
ਧਸੁਤਾਂਨਜਨ ਤਾਂਕੋਸੋਗਾਸਿਧਾਇ।੩੩।ਕੇਤਕਤਜਕੁਲ
ਲਾਜਕੇ ਹੋਇਦੇਸਦਾਜਾਤ।ਸੁਨਸੁਨਤਾਂਕੋਮਾਤਪਿਤ ਜਰਤ
ਆਗਮੇਗਾਤ।੩੪।ਤ੍ਰਾਂਤੇਜੋਬ੍ਰਪਦਾਂਨਜਨਕਰੇਜਾਂਨਕੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਵਿਯਾਹਿ॥ਤੁਸੇਮੂੰਢਮਤਜਨਕਥਨਗਹੇਸਨਾਤਨਰਾਹਿ॥੩੫
॥ਹੋਤਸੁਥਾਪਰਪੰਕਜਥਤ੍ਰਿਨਵੈਨੈਂਤਨਮਾਂਹਿ॥ਹੋਤਪ੍ਰੀਤਸ੍ਰੁ-
ਗਾਪਰਸਪਰੰਨੈਨਅਧਕਛਨਾਂਹਿ॥੩੬॥ਵਿਦ੍ਯਾਗੁਣ
ਤਨਰੂਪਸੇਜਥਦੋਨੋਂਸਮ੍ਹੋਇ॥ਜੈਂਵਚਕੋਰਸਮਾਂਨਹਿਤਕਰਤ
ਪਰਸਪਰਸੋਇ॥੩੭॥ਜਿਹੇਨਚਾਂਦਚਕੋਰਕੋਹੈਚਕੋਰਮਨਚ
ਹਿ॥ਸ਼ੀਹਾਂਚਾਹਿਚਕੋਰਸੀਤ੍ਰਿਨਦੋਨੋਂਸੋਆਹਿ॥੩੮॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਬਹੀਬਾਲਵਿਦ੍ਯਾਨਾਂਹਿਪੜ੍ਹੋ॥ਲੇਤ੍ਰਿ-
ਵਿਯਕੇਗਾਲਸੋਂਮੜ੍ਹੋ॥ਛਿਗਤਿਸਪੜ੍ਹੇਕਹਾਂਸੁਹਾਈ॥ਨ
ਰਕਟਾਖ੍ਯਬਾਣਜਬਖਾਈ॥੩੯॥ਪਾਇਲਹੋਇਪਰੇਤਾਹਿ
ਦ੍ਵਾਰੇ॥ਪਰਤਸਦਾਸਜਬਤਾਂਹਿਨਿਹਾਰੇ॥ਸੂਰਖਕਾਸੂਰਖਰਹਿ
ਜਾਈ॥ਪੜ੍ਹਨਪ੍ਰਿਥਮਜਬਮਿਲੀਸੁਗਾਈ॥੪੦॥ਐਸੇਹਿ
ਕਿਸ੍ਹਾਂਕਿਆਪੜ੍ਹੀਹੀ॥ਵਿਸੇਚਾਹਿਅਰਾਨੀਜਬਸਣ੍ਹੀਹੀ॥
ਬਿਨਗੁਣਵਿਦ੍ਯਾਪਨਕਿਮਲੇਹੀ॥ਪਨਬਿਨਤ੍ਰੋਰਾਕਦਨ
ਸੁਖਦੇਹੀ॥੪੧॥ਖਾਂਨਪਾਂਨਕੋਪਰਕਛਨਾਂਹੀ॥ਜੋਹਿਚਿਤ
ਸੰਸਾਰਵਿਨਮਨਮਾਂਹੀ॥ਮਿਨਤਅਸੂਰੀਕਰਕਛਲਿਆਵੈ॥
ਸੋਤ੍ਰਿਵਿਯਾਡਿਗਆਨਰਖਾਵੈ॥੪੨॥ਤਬਟਿਕੰਨਰਹੂਪ
ਰੇਪਕਾਈ॥ਮਿਲਨੈਸਾਰਾਤਬਨੈਂਨਿਪਪਾਈ॥ਤ੍ਰੋਜਨਅਕ
ਲਕਾਂਤੇਆਵੈ॥ਪੜ੍ਹੀਨਵਿਦ੍ਯਾਕਦਨਸੁਖਪਾਵੈ॥੪੩॥
ਬਿਨਧੀਸਨਵਿਦ੍ਯਾਨਹਿਸੀਖੀ॥ਕਹੋਯਹੀਮੁਝਸਾਥੇਲੀ
ਖੀ॥ਕਪਰਾਫਟੇਨਸੀਵਨਜਾਂਨੇ॥ਐਸੇਨਿਸਦਿਨਦੂਖੀਵਿ
ਨੇ॥੪੪॥ਬਹੁਦਿਨਭੂਖੇਲਈਉਥਾਸੀ॥ਤਬਲਾਲਜੀਢ
ਹ੍ਰੀਉਦਾਸੀ॥ਕਹੀਜਾਇਬਾਹਰਪਨਲਜਾਵੋਂ॥ਤਬਹੀਬੈਠਰ
ਹਿਸੋਸੁਖਪਾਵੋਂ॥੪੫॥ ॥ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ॥੪

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

।ਨਿਸਤੇਰਚਿਤਾਰੀਤਲਾਗੀ ਕਵਨਰੀਤਿਕੀਜੀਏ।ਕਾਂਹਿਜਾ
ਇਦੇਸਦਿਦੇਸਮੈ ਧਨ ਲਜਾਇਸੁਖਗ੍ਰਿਹਿਲੀਜੀਏ।ਤਬਜਾ-
ਇਕਾਹੂਦੇਸਮੈਂਧਨ ਚਾਹਿਯਾਲਕਮਾਇਹੈਂ।ਮਿਲਸੰਗਤ
ਸਕਰਕਰਤਬੇਰੀ ਕੈਦਬਹੁਦਿਨਪਾਇਹੈ।੪੬।ਤਬਕੁਟਤ
ਹਿਤੇਦੇਸਦੂਸਰ ਜਾਇਸੰਗਬਨਾਇਯੋ।ਧਨਚਾਹਿਪਰਮੁਖ
ਮੋਨਕਰ ਤਨਮਾਹਿਭੁਸਮਰਮਾਇਯੋ।ਇਸਰੀਤਕਰਕਰ
ਜਤਨਬਹੁਧਿਨਭਾਰਾਨਹਿਧਨਪਾਇਹੈ।ਜੁਗਹਾਥਪਾਉਂਉ
ਠਾਇਅਪਨੇਬਹੁਰਨਿਜਗ੍ਰਿਹਿਆਇਹੈ।੪੭।ਫਿਰਦੇਸ
ਦੇਸਨਲੋਸਧਨਕੀਠੌਰਕਾਹੂਮੈਮਿਲੀ।ਘਰਮਾਹਿਪਤ੍ਰੀ
ਪੀਸਚੌਕੀਯੋਹੈਨਦਿਨਛੁਤੀਯਾਹਿਲੀ।ਬਹੁਘਾਤਕੀਨੇ
ਮਾਤਪਿਤੁ ਜਿਨਨਾਹਿਮੋਹਿਪੜ੍ਹਾਇਯੋ।ਮੁਝਸਾਰਨਾਬਿਕ
ਲਤਾਂਹਿਦਿਨ ਖੇਲਖੇਲਗਵਾਇਯੋ।੪੮। ।ਸੋਰਠਾ।ਸ
ਪੜ੍ਹਨੇਪ੍ਰਿਥਮਬਿਦਾਹਿ ਕਰੇਂਜਵਨਸੁਤਸੁਤਾਕੋ।ਸੋਪਿਤਸਤ੍ਰੁ
ਆਹਿ ਇਸਮੋਕਹੁ ਸਿਸਨੀ।੪੯।ਬਿਨਭਾਗਸੁਖਨਾਹਿ
ਲਾਖਜਤਨਪ੍ਰਾਨੀਕਰੋ।ਹੁਤੇਭਾਗਕਛੁਤਾਂਹਿਕਿਉਂਨਪੜ੍ਹ
ਵਤਮਾਤਪਿਤਾ।੫੦।ਜੋਕਰਿਤੇਯਹਬਾਤਲਖਬਾਲਕਸੁ
ਦੀਕਰੋ।ਦੂਸਰਭੂਲਬਤਾਂਤ ਕਰਬਿਦਾਹਿਪੀਛੇਪੜ੍ਹੇ।੫੧
।ਕਰਸਿਖੇਪਵਖਾਨਪ੍ਰਿਥਮਪ੍ਰਸੰਨਉਤੰਰਕਹਿਯੋ।ਦੂਤੀਯੇ
ਕੇਸਮਧਾਨ ਅਬਆਗੇਹਮਸੌਂਸੁਨੋਂ।੫੨। ।ਚੌਪਈ।
।ਚੌਰਸਬਰਖਪਛੀਸਭਦਿੱਜ ਬ੍ਰਿਹਮਚਰਜਾਦ੍ਰਿੜ੍ਹ
ਕੀਨੋ।ਪ੍ਰਿਥਮਗ੍ਰਿਹੂਪੁਨਪਿਤਕੀਆਗਯਾ ਤੈਬਿਵਾਹਿਕ
ਰਲੀਨੋ।ਗ੍ਰਿਸਤਪਰਮਜੇਤਕੀਮਰਜਾਦਾ ਤਨਮਨਸਹਿ
ਤਕਮਾਏ।ਜੇਜੇਕਾਂਮਪਿਤਾਤਿਸਸੌਂਪਤ ਕਰਕਰਮਨਗ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੧੪ ਰਖਾਇਓ।ਪਤ੍ਰ।ਖੇਤੀਵਣਜਨੌਕਰੀਆਦਿਕਧਨਉਪਾਇ
ਜੋਈਭ੍ਰਾਖੋ।ਤਿਨਮਨਲਾਇਕਰੇਕੁਲਰੀਤੀ।ਪਿਤਾਜਿਵੇਂਜਿ-
ਵਆਖੋ।ਪਿਤ੍ਰਮਾਤਾਕੀਸੇਵਕਰੈਂਨਾਦਿਨਕਰਤਜੁਗਲਾਚਿਤ
ਲਾਈ।ਮਾਤਤਾਤਕੀਆਗ੍ਯਾਦੇਪਤਕਬੀਨਈਕਹਟਾਈ।
੫੪। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਧਨਸੰਗ੍ਰਹਕੇਹੇਤਜੋਕਹੇ-
ਬਿਬਿਧਬਿਵਹਾਰ।ਆਗ੍ਯਾਲੇਕਰਤਾਤਸੇਂਕਰੋਬਹੁ-
ਤਬਿਸਥਾਰ।੫੫।ਜੋਕਾਰਜਕਰਨੇਚਹੇਪ੍ਰਿਥਮੇਕਰੇਗਿ
ਸਾਬ।ਜਿਸਮੇਦੇਖੇਲਾਭਕਛਉੱਦਮਕਰੇਸ਼ਿਤਾਬ।੫੬।
ਜਿਸਕਾਰਜਮੇਧਰਮਕੀਦੇਖਤਹੈਕਛਹਾਨ।ਚਹੇਲਾਭ
ਤਿਸਮੇਘਨੋਂਨਾਮਨਲੇਤਸੁਜਾਂਨ।੫੭।ਸਾਚੇਬੋਲਤਬੋ
ਲਮੁਖਸਾਚੇਤੋਲਰਖਾਇ।ਕਪਟਝੂਠਛਲਦੰਭਕੀਸੁਪ
ਨੇਸੋਚਨਲ੍ਯਾਇ।੫੮। ।ਚੌਪਈ। ।ਇਕਦੂ
ਕਾਂਨਚਲਾਈਭਾਰੀ।ਆਲਬਿਬਧਜਾਂਹਿਧਰੇਅਪਾਰੀ।ਦੇ
ਸਦੇਸਕਪੜੇਮੰਗਵਾਏ।ਪਸ਼ਮਕਪਾਹੇਰੇਸ਼ਮਗਾਏ।੫੯
।ਭੂਖਨਆਦਚਹੇਜੋਕੋਈ।ਮਿਲਤਦੂਕਾਂਨਤਿਸੀਪਰਸੋਈ।
ਕਹੀਂਓਰਲੇਠੇਕੇਰਾਖੇ।ਕਰਤਕਾਂਮਜੋਜੋਪਿਤਭਾਖੇ।੬੦।
ਭਾਈਮੀਤਸੰਬੰਧੀਜੇਤੇ।ਸਭਰੁਜ਼ਗਾਰਲਗਾਏਤੇਤੇ।
ਜਿਉਂਜਿਉਂਦਰਵਅਧਕਤਾਪਾਈ।ਤਿਉਂਤਿਉਂਦੀਨੇਕਾਂਮ
ਫੈਲਾਈ।੬੧।ਕਈਕਾਰਖ਼ਾਨੇਕੀਏਜਾਰੀ।ਕਪੜੇਆ
ਦਕਾਂਮਜਾਂਹਿਭਾਰੀ।ਨੀਤਧਰਮਸੇਂਕਾਂਮਚਲਾਇਓ।ਨੇਕੀ
ਨਾਮਜਹਾਂਤਾਂਹਿਪਾਇਓ।੬੨। ।ਦੂੱਯਾ। ।ਇਕ
ਦਿਨਹਾਥਜੋੜਮਿਲਦੋਨੋਮਾਤਤਾਤਸਿਰਨ੍ਯਾਇਓ।ਕਹਜੋ
ਪਿਤਾਜੀਤਵਕਿਰਪਾਕਰਜਨਮਅਮੋਲਕਪਾਇਓ।ਦਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਦਾਪਦ੍ਵੀਸਰਬਫਲਦਾਤੀ ਪੁਨਯਧਰਨਾਰਬਿਦਾਹੀ॥ਭੁਇ-
ਯੋਭਾਰਭਾਰੀਰਿਣਸਿਰਪਰ ਸਕੇਂਦਿਆਜਨਲਾਹੀ॥੬੩॥
ਆਗੇਆਪਕਾਂਅਜ਼ੋਈਕਰਤੇ ਅਬਗੁਲਾਂਮਤੂੰਹਕਰਹੋ॥
ਘਰਕੀਕਿਰਤਕਰਤਮਾਤਾਜੀ ਯੋਹਦਾਸੀਸਿਰਧਰਹੋ॥ਪ
ਢੇਸੁਨੇਸਤਸੰਗਤਕਰੀਯੇ ਨਿਜਪਰਲੋਕਸੁਧਾਰੋ॥ਕਰੋਹੁ
ਕਮਜੋਜੋਮਨਭਾਵੇ ਕਰਹੈਦਾਸਤੁਮਾਰੋ॥੬੪॥ਪਿਤਾਮਾਤ
ਉਪਕਾਰਬਾਲਪੈ ਜੇਤਕਦੇਖਨਆਦੋ॥ਐਸੀਸ਼ਕਤਕੈਨਸੁ
ਤਰਾਖਤਜੋਰਿਣ ਸਕਲਪੁਜਾਵੈ॥ਜਨਮਜਨਮਦੇਵਤਨ
ਂਹੀਉਤਰੇਐਸੇਵੇਦਵਖਾਨੇ॥ਹਮਰੇਜਨਮਸਫਲਤਬਹੋਸੀ
ਯੇਹਬਿਨਤੀਜਬਮਾਨੋ॥੬੫॥ਘਟਦਿਛਾਇਬਿਠਾਇਪਿ
ਤਾਕੋ ਤੈਸੇਮਾਤਾਬਿਠਾਈ॥ਪਤਨੀਸੇਵਸਾਹਿਤਨਿਸਬਾਸਰ
ਕਰਤਪ੍ਰੀਤਮਨਲਾਈ॥ਜਬਲੌਜੀਵਤਰਹੇਜਗਤਮੇਂ ਕਰਕ
ਰਸੇਵਰਿਝਾਏ॥ਵੇਸਰਾਜਸੁਤਪੁੰਨਪਾਇਫੁਲ ਮਰਬੈਕੁੰਠ
ਸਿਧਾਏ॥੬੬॥ਨਾਰੀਕੇਤਪੜ੍ਹੇਜੁਗਾਦਿੱਯਾ ਸਰਬਧਰਮ
ਕੇਵੇਤਾ॥ਕੁਲਪਾਲਕਸਤਵਾਦੀਦਾਨੀ ਨੀਤਨਜਾਇਮਨਦੇ
ਤਾ॥ਜਹਾਂਤਹਾਂਤਿਨਕੀਵਡਿਆਈ ਸਰਬਧਰਨਪਰਛਾਈ
॥ਸਭੀਪਦਾਰਥਬਿਨਾਂਜਤਨਕੇ ਆਪਆਪਚਲਆਈ॥
੬੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੀਤੀਕੇਪਰਤਾਪਸੇਂਨੌਨਿਧਧ
ਰਮੇਂਆਇ॥ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਨਿਜਕੁਲਾਦਿਕੇ ਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਸੋਭਾਪਾ
ਇ॥੬੮॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਤਿਸਵ
ਡਿਆਈ॥ਕਰੈਲੋਕਬਹੁਭੂਪਸੁਨਾਈ॥ਐਸੋਕਾਂਮਕਬੀਨ
ਹਿਕਰਹੀ॥ਜਿਸਪਰਕਾਂਮਕਚਾਹਿਰੀਪਰਹੀ॥੬੯॥ਕਾਹੂ
ਸੰਗਬਚਨਜਬਕਰਤਾ॥ਸੀਸਜਾਇਪਰਵਾਕਨਟਰਤਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੧੬ ਲੈਂਨਦੇਂਨਧਰਮਮਾਂਹਿਖੁਟਾਈ।ਕਾਹੂੰਸੰਗਨਰਾਰਮਚਾਈ।।੧੦
ਮਧੁਰਬਚਨਬੋਲਤਸੁਖਦੇਤੂ।ਅਤਉਦਾਰਮਤਦਾਇਦਾਨ
ਕੇਤੂ।ਕਰਣਾਮੈਤ੍ਰੀਮੁਦਤਾਧਰਹੀ।ਮ੍ਰਿਦੁਦੁਰਬੋਲਜਨੋਂਮਨ
ਹਰਹੀ।।੧੧।। ।ਦੂਮਲਛੰਦ। ।ਸੁਨਕੀਰਤਲੋਕ
ਨਕੇਮੁਖਤੇਨਿਤਭੂਪਤਕੇਂਮਨਚਾਹਿਰਹੋ।ਕਿਹਭਾਂਤਿਪਿਖੋਂਅ
ਸਜੋਪਰਮਾਤਮਤਾਂਹਿਪਿਖੇਸਭਪਾਪਦਹੋ।ਅਸਨੀਤਸਦਾ
ਜਿਸਕੇਮਨਮੇਂਜਗਤਾਂਸਮਦੂਸਰਕੋਨਅਹੋ।ਨਿਤਬੈਠਦਜੀ
ਗਇੰਦਨਜਨੋਂਪ੍ਰਿਤਭੂਪਜਗੀਸੁਖਦਾਇਕਕੋ।।੧੨।।ਇਕਦ
ਰਬਲੇਦਰਬਾਰਕਥਾ।ਨਿਤਹੀਜਨਤੂਪਸੁਨਾਵਤਹੈਂ।ਗੁਣ
ਧੀਰਜਸਾਗਰਨਾਗਰਹੈ।ਸਤਸਿੰਧਸਭੀਬਤਲਾਵਤਹੈਂ।ਬ
ਲਵਾਂਨਬਡੋਮਨਨੀਤਬਸੈ।ਤਨਦੇਖਤਕੰਮਲਜਾਵਤਹੈਂ।ਸਭ
ਹੀਦਿੱਸਾਜਿਨਧਾਰਪਿਖੇ।ਅਸਔਰਨਆਜਦਿਸਾਵਤ
ਹੈਂ।।੧੩।। ।ਸੋਰਠਾ। ।ਭੂਪਤਕੇਦਰਬਾਰਤਹਿ
ਕੀਰਤਸਭਜਨਕਰੈਂ।ਨੀਤਧਰਮਬਿਉਹਾਰਲੋਕਸਰਾਹਿ
ਤਹੇਸਭੀ।।੧੪।ਭੂਪਤਕੇਮਨਚਾਹਿ।ਐਸੀਮੂਰਤਧਰਮਕੀ
।ਮਿਲੇਕਵਨਾਦਿਧਵਾਂਹਿ।ਪੂਛਤਭੂਪਦੁਜੀਰਸੋਂ।।੧੫।ਕਹਿ
ਸੁਮੰਤਮਹਾਰਾਜ।ਦਯਾਲਨੀਤਪ੍ਰਬੀਨਅਤ।ਤੂਰਤਆਇ
ਗੋਭਾਜਜਬਐਸੀਚਰਚਾਸੁਨੀ।।੧੬।। ।ਕਬਿੱਤ। ।।
ਕਹੂੰਜਨਜਾਇਕਹੀਤਾਂਹਿਪੈਸੁਨਾਇਬਾਤ।ਭੂਪਤਕੇਚਾਇਤਦਰੇ
ਖਣੇਦਿਸਾਉਂਦਾ।ਸੇਵਕਬੁਲਾਇਕਰਤੋਛਾਲੇਤੇਆਰਕੀਓ
ਰਥਪੈਸਵਾਰਹੋਇਆਪਹੀਸਿਧਾਉਂਦਾ।ਤੋਰਾਖਆਗੈਮੁਖ
ਕਹੋਜੇਆਜਭਾਗਜਾਗੇ।ਭੂਪਤਕੀਉਪਅਤਮੁਖਪੈਸੁਨਾਉਂਦਾ
।ਭੂਪਤਪ੍ਰਸਿੰਨਹੋਇ।ਮਿਲੋਤਾਂਹਿਜਾਬਗਾਹਿ।ਜਾਗੇਆਜਪੁੰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਮੋਹਿਭੂਪਤਅਲਾਉਂਦਾ॥੭੭॥ਕੇਤੋਰੋਜਪਾਇ ਤਦਦੇਖਣੇਕੀਰ ੧੧੭
ਹੀਰਾਂਹ ਬਿਨਾਪੁੰਨਬ੍ਰਿਖਫਲੇ ਕੈਨੇਫਲਪਾਇਹੈ॥ਤੁਮਸੇਅਹ
ਤਆਰੀ ਭੇਟਹੋਤਬਡੇਭਾਗ ਕਹੋਕੋਉਕਾਂਅਮੁਞਜੋਗਜੋਦਿਸਾਇ
ਹੈ॥ਕਹੈਨੀਤਸਾਰ ਮੁਞ ਰੰਕਕੀ ਕਰੀਸਿਭ੍ਰਾਰ ਮੋਰੇਪੀਨਭਾਗ
ਕਛਕਾਂਹਿਨਮੋਨਆਇਹੈ॥ਭੂਪਨੀਤਸਾਰਸੁਗਭਾਖਤਪਰੱਸਪ
ਰ ਗੁਞਅਤਿਪ੍ਰਾਇਭੂਪ॥ਖੇਲਕੇਸੁਨਾਇਹੈ॥੭੮॥ਕਾਹਿਨਹ
ਮਾਰੇਕਹੈਂਖੇਲਕੇਤੁਮਾਰੇਪਾਸ ਹੁਜੀਜੇਦਿਖਾਲ ਨਿਤਦਰਸਕੇ
ਦਿਖਾਈਜੈ॥ਅਹੀ ਏਕਦੋਇਕਹੂ ਬੈਠਕੇਨਜਾਰੇਹੋਇ ਨੀਤੀ
ਧਰਮਾਦਿਸੇਮਾਂਹਿ ਬਾਤ ਕੇਚਲਾਈਏ॥ਜਾਂਤੇਸਭੁਲੋਕਨਕੇਬ
ਸੇਨੀਤਚੀਤਮਾਂਹਿ ਐਸੀਕੋਊਰੀਤਨਿਜਦੇਸਮੇਰਖਾਈਏ॥
ਨੀਤਸਾਰਪੂਜਾਮਾਂਹਿ ਫੈਲੀਹੈਅਨੀਤਅਤ ਜਾਂਹਿਕੋਬਿਨਾਸ
ਕੇਉਪਾਵਕੋਬਤਾਈਏ॥੭੯॥ਨੀਤਕੀਸੁਪ੍ਰੀਤਰੀਤਕਾਹੂਨ
ਦਿਖਾਈਦੇਤ ਝੂਠਛਲਦੇਭ ਦਗਾਲੋਕਮੇਸੁਹਾਰਹਾ॥ਧਨਹੂ
ਕੇਲੋਭਮਨ ਸਾਂਝਭੇਰਦੂਖੀਜਨ ਧਨਕੇਸਮਾਨਔਰਮੀਤਨਾਦਿ
ਸਾਰਹਾ॥ਧਨਕੇਨਮਿੱਤਨਿਤ ਡੋਲਤਹੈਂਜਿਤਾਕਿਤ ਦੇਸਮੇਅਨੀ
ਤ ਫੈਲਅੰਧਘੋਰਆਰਹਾ॥ਪਹਿਰਕੇਸੁਪੇਟਪਟ ਜਾਵਤੋਨਿ
ਹਾਰੇਂਮਗ ਤਾਂਹਿਕੋਉਤਾਰੇਸੀਸ ਹਾਲਜੈਹੈਸਾਰਹਾ॥੮੦
ਕਾਸ਼ੀਸਮਧਾਂਮਮਾਂਹਿ ਪਰੋਹੈਅੰਧੇਰਅਸ ਠਗਨਕੇਮਾਰੇਲੋ
ਕਹੋਹਿਰਾਂਨਰਹੇਹੈਂ॥ਦਸਬੀਸਜੀਜਕਹੂ ਬਾਲਕੇਨਿਹਾਰੇਂਜ
ਬ ਗਲੇਕਾਟਗੇਗਭਾਰ ਕੈਤੇਆਗਾਦੇਹੈਂ॥ਤੀਰਥੋਂਕੇਮਾਂਹਿ
ਜਬਆਵਤਾਬਿਦੇਸੀਜਨ ਗੰਗਾਕੇਕਿਨਾਰੇ ਠਗਸੇਠਹੋਇਬਾਰੇ
ਹੈਂ॥ਤਾਂਹਿਕੋਭਮਾਇ ਧਨਲੂਟਤਅਨੇਕਾਵਿਧ ਤੀਰਥੋਂਮੇਆਇ
ਲੋਕ ਭਾਰੀਦੂਖਲਹੇਹੈਂ॥੮੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਯਾਂਹਿਦੇਸਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਗਈ ਨੀਤ ਕਾਂਹਿ ਦੂਰਾ। ਤਾਂਦਿਨ ਤੇ ਇਹ
ਸਦੇਸਮੇ ਹੈ ਅਨੀਤ ਭਰਪੂਰਾ। ੮੨॥ ।ਗੀਯਾਮਾਲਤੀ
ਛੰਦ। ।ਕੁਲਨਾਰ ਡਾਰ ਸੁਨੀਤ ਪਤਿਬ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਤਾ ਨਿਤ ਦੂਰ
ਕਾਰਮੇ। ਨਿਜ ਤਜਾਗ ਪਤਿ ਪਰਪੁਰਖ ਰਤ ਨਿਤ ਫਿਰਤ ਕਾਂਮ
ਖੁਮਾਰਮੇ। ਤਜ ਪੁਰਖ ਘਰਗ ਨਿਜ ਨਾਰਿ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰੀਤ ਔਰਨ
ਸੋਂ ਕਰੇਂ। ਧਨ ਧਾਂਮ ਖੋਇ ਦਿਰਾਂਨ ਹੋ ਸਠ ਦੂਖ ਨਿਸਦਿਨ ਮੇ ਭਰੇਂ।
੮੩॥ ਇਕ ਨਾਰਿ ਘਰ ਤਜ ਦੇਸ ਦੁਸਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇਓ।
ਹੋਇ ਕਾਂਮ ਅੰਧ ਨ ਸੂਝ ਕਛੁ ਨਿਜ ਦਰਬ ਸਰਬ ਲੁਟਾਇਓ। ਜਿ
ਮ ਜਾਇ ਪਰਤ ਪਤੰਗ ਦੀਪਕ ਆਗ ਆਪ ਜਰਾਇਓ। ਤਿਸ
ਆਗ ਮੇਂ ਤਨ ਜਾਲ ਧਨ ਹਤ ਬਹੁਰ ਫਿਰ ਘਰ ਆਇਓ। ੮੪
॥ ਘਰ ਆਇ ਕਰਤ ਦਗਾਇ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਰੋਗ ਕਾਹੂ ਕੈਨ ਸੋ। ਕਹਿ
ਨਾਸ ਬਾਹਰ ਤੇ ਭੁਇਓ ਪੁਨ ਅਦ ਘਲੈ ਅੰਤਰ ਬਸੋ। ਅਸ ਕਾਂਮੀ
ਧਨ ਸੂਝ ਕਛੁ ਬਹੁ ਔਰ ਦੂਖੀ ਨਿਹਾਰ ਹੋ। ਪਿਖ ਆਗ ਜਰਤੀ ਨੈਂਨ
ਅਪਨੇ ਦੇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਾਰਹੋ। ੮੫॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਇਸ ਦੂਖ ਦੂਖੀ ਹਜਾਰ ਪਿਖ ਕਰਤ ਨ ਰੰਚ ਵਿਚਾਰ। ਰਯੋ ਨ ਕਾਹੂ
ਕਾਂਮ ਕੋ ਦੀਯੋ ਦ੍ਰਬ ਤਨ ਹਾਰ। ੮੬॥ ਜੈਸੇ ਜੂਏ ਖੇਲ ਮੇ ਜਿਉ ਜਿ-
ਉ ਹਾਰਤ ਜਾਇ। ਪਾਛੇ ਫਿਰੇ ਨ ਪੇਗ ਇਕ ਦੁਪਦੁ ਪਦਾਉ ਲਗਾ-
ਇ। ੮੭॥ ਨਿਰਧਨ ਦੂਖੀ ਆ ਦੇਖ ਤਿਸ ਗਨਕਾ ਦੇਤ ਨਿਕਾਰ
॥ ਜਬ ਜਾ ਦ੍ਰਤ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰ ਕਬ ਸੈਸੈ ਦੇਦਤ ਗਾਰ। ੮੮॥ ਹਾਇ
ਬਡੋ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕੈਸੀ ਮਰਜ ਖਰਾਬ। ਜਿਸ ਤੇ ਭਈ ਤਿਸ ਕੀਗ
ਈ ਜਗਜੀਵਨ ਕੀ ਆਬ। ੮੯॥ ਯਾਂ ਬਿਧ ਹਮਰੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਭ-
ਈ ਰੀਕ ਬਹੁ ਲੋਕ। ਪ੍ਰਜਾ ਦੂਖੀ ਤੇ ਹੋਤ ਹੈ ਭੂਪਤ ਕੇ ਮਨ ਸੋਕ। ੯੦
॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਖੀ ਭੂਪਤ ਸੁਖ ਪਾਵੈ। ਨਿ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹਟੈਕਦਹੂਰਾਜਕਆਵੈ॥ਕੈਟਕਔਰਾਪਿਖੇਂਨਹਿਕੋਈ॥ਜਹਿ
ਅਨੀਤਕੰਟਕਬਹੁਹੋਈ॥੯੧॥ਦੇਸਵਿਰਾਨਾਇੰਸੇਕਰਤਾਰ
॥ਦਾਰਦਫੈਲਿਓਭੂਮਮਝਾਰਾ॥ਧਨਉਪਾਇਲੋਗਨਤਜਦੀ
ਨੋ॥ਧਨਉਪਾਇਧਨਨਾਸਕਰੀਨੋ॥੯੨॥ਕਹੇਂਜੂਧਸੇਧਨ
ਉਪਜਾਵੈਂ॥ਕੈਚੋਰੀਠੱਗੀਕਰਲਿਆਵੈਂ॥ਖੀਸੇਕਟੈਗਾਂਠਕੋਛੋ
ਰੈਂ॥ਇਕਮਾਂਗ੍ਰਾਰਾਹਤਧਨਜੋੜੈਂ॥੯੩॥ਗ੍ਰਹਿਤਜਫਿਰਹੈਂਭੇਖ
ਬਨਾਈ॥ਧਨਜੋਰਨਕੀਬਿਓਂਤਲਗਾਈ॥ਅਪਨੇਘਰਕੇ
ਛੋਰਸਿਧਾਏ॥ਔਰਨਕੇਗ੍ਰਹਿਜਾਇਤੁਕਾਏ॥੯੪॥ਭੇਖਆ
ਸਰੇਕਰਅਪਰਾਧੂ॥ਨਿਜਮੁਖਕਹੈਂਹਮੇਸੁਭੁਸਾਧੂ॥ਇਕਲੋਕਨ
ਮੇਗੁਰੂਕਹਾਵੈਂ॥ਬਰਸਬਰਸਸਿੱਖਨਘਰਜਾਵੈਂ॥੯੫॥ਗੁਰੂਪੋ
ਤਰੇਘਨੇਗੁਸਾਂਈ॥ਕਾਮਕਾਜਕਰਤੇਕਛਨਾਹੀ॥ਸਿੱਖਨਸੇਂ
ਪੈਸਾਲੇਆਵੈਂ॥ਆਇਧਾਮਗੁਲਛਰੇਉਡਾਵੈਂ॥੯੬॥ਕਰਾਮਾਤ
ਨਿਜਕਹੈਂਸੁਨਾਈ॥ਮੂਰਖਜਨਕੋਲੇਤਡਰਾਈ॥ਜੋਗਰੀਬਔਭੋਲੇ
ਵਿਚਾਰੇ॥ਧਰਨਾਮਾਰਬਹੈਂਤਿਨਦ੍ਵਾਰੇ॥੯੭॥ਬੇਟਾਬੇਟੀਖਰਚ
ਕਰੀਜੈ॥ਨਮਰੀਭੇਟਾਲਿਯਾਇਮੁਝਦੀਜੈ॥ਐਸੇਹੀਬਹੁਭੇਖਾਧ
ਰੀ॥ਲੂਟੀਰਯੱਤਜਿਨੋਹਮਾਰੀ॥੯੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਕੀਨੋਆਇਅਨੀਤੁਨੇਜਬਾਇਸਦੇਸਨਿਵਾਸ॥ਅਤੀਨੀਤਸਭ
ਜਨੇਂਕੀ ਤਾਂਦਿਨਤੇਭਈਨਾਸ॥੯੯॥ਜੋਜਨਕਛਇਕਕਰਤ
ਹੈ ਭੁਾਰਤਮੇਬਜਾਪਾਰ॥ਨੀਤਨਰਾਖਤਕਹੂੰਮੇ ਸਭਅਨੀਤਬਿ
ਵਹਾਰ॥੧੦੦॥ਇਕਪੈਸੇਕੀਵਸਤਕੋਆਨਾਬਕਹੈਂਮੋਲ॥ਤੀਸ
ਸੇਰਕਣਕਰਧਰੈਂਮਣਪੂਰਾਨਿਜਤੋਲ॥੧੦੧॥ਦਮੜੀਦਮੜੀ
ਕਮਕਰਤਫਿਰਪੈਸੇਪਰਆਇ॥ਜੌਅਜਾਨਕੋਇਕਛਸਮਝੇ
ਆਨਾਂਲੇਤਦਬਾਇ॥੧੦੨॥ ॥ਕਵੀਓਵਾਚ॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੦ ॥ਏਕਸਮੇਹਮਸੁਧਾਸਰ ਦੇਖਣ ਗਏਥਜਾ॥ਗਾਡੀਆਲੇਦਲਕੇ
ਕੀਓਮਨਮੇਖਿਯਾਲ ਵਿਚਾਰਾ॥੧੦੩॥ਏਕਸਿਖਦੇਖਓਭੁ-
ਲੇ ਸੇਤਚੀਰਤਨਮਾਂਹਿ॥ਦਾੜ੍ਹੀਕਟਲਗਤਾਂਹਕੀ ਰੂਪਅਨੂ
ਪਮਜਾਂਹਿ॥੧੦੪॥ਕੀਆਏਕਪਸਿਰਕਰ ਪੂਛਓਹਮਨੇਮੈ
ਲਾ॥ਕਹਓਤਾਂਹਿਹਮਨੇਕਬੀ ਬੋਲਓ ਝੂਠਨਬੋਲਾ॥੧੦੫॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਇਕਿਕਹਮਣੀਪੁਨਪੈਸੇਚਾਰਾ॥ਕਹਓਮੋਲਤਿ
ਸਹਮੇਉਚਾਰਾ॥ਕੈਹਿਓਹਮੇਦਮੜੀਕਿਹਹੇਤੂ॥ਓਹਕਲਜੁਗ
ਕੀਕ੍ਰਿਪਾਨਿਕੇਤੂ॥੧੦੬॥ਜੋਕੋਦਲਜਨਸਾਚਉਚਾਰੀ॥ਕਲ
ਜੁਗਕੇਪਕਰਤਅਤਭਾਰੀ॥ਦਮੜੀਇਸਕਰਉਪਰਗਾਈ॥
ਪੈਸੇਚਾਰਸਾਚਹੈਭਾਈ॥੧੦੭॥ਪੈਸਾਂਏਕਕਾਢਹਮਦੀਨਾ॥
ਸੋਪੈਸਾਕਰਮੇਤਿਸਲੀਨਾ॥ਕਹਓਬਹੁਰਪੈਸੇਕਾਨਾਂਹੀ॥ਦੇਖੇ
ਸੋਚਆਪਮਨਮਾਂਹੀ॥੧੦੮॥ਹਮਨੇਕਹਾਮੇਕਉਸ੍ਰਦੀਜੋ॥ਏ
ਹਕੀਆਆਪਨਾਲੇਲੀਜੋ॥ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਕਜਾਕਮੀਦਿਸਾਵੈ॥
ਜਿਤਨੇਚਹੇਖਰੀਦਲਿਜਾਵੈ॥੧੦੯॥ਜਬਪੈਸਾਬੋਲਕਮੇਤੁ
ਰਾ॥ਤਬਹਮਜਾਂਬਿਪਟਾਕਉਚਾਰਾ॥ਕਹੋਖਾਲਸਾਸਾਚਬਤ
ਈ॥ਕਲਜੁਗਕਿਤਨੀਦਮੜੀਪਾਈ॥੧੧੦॥ਤੇਕਹਿਦਮੜੀ
ਕਲਜੁਗਭਾਈ॥ਤੁਮਰੇਪਾਸਚਾਰਰਹਿਗਈ॥ਤਬਭਾਈ ਜੀ
ਧਰਮਨਲਾਜਾ॥ਬੋਲਓਸਮਾਂਇਸੋਮਹਾਰਾਜਾ॥੧੧੧॥ਜੋਮੁ
ਖਸੇਜਨਝੂਠਨਭਾਖੇ॥ਕਲਜੁਗਕੇਪਤਿਸੀਪਰਰਾਖੇ॥ਤੁਝੇ
ਪ੍ਰਥਮਪੈਸਾਕਹਿਦੇਤੇ॥ਪੈਸੇਕੋਤੁਮਕਬੀਨਲੇਤੇ॥੧੧੨॥
ਭਾਈਜੀਤੁਮਰੇਦਰਸਨਾਹੀ॥ਫੈਲਅਨੀਤਰਹੀਧਰਮਾਂਹੀ॥
ਪੈਸਾਪ੍ਰਥਮਕਹਿਤਤੁਮਮੋਹੀ॥ਕਿਯਾਦਮੜੀਕਹਿਤੇਹਮਤੋ
ਹੀ॥੧੧੩॥ਬਾਂਦਾਜੀਅਸਰੀਤਸੁਹਾਈ॥ਪੈਸਾਸੁਨਦਮੜੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਵਿਖਲਾਈਓ॥ਸੁੰਨੇਖਾਲਸਾਭੁਲੀਨਜੀਤੀ॥ਐਸੇਹਲੋਕਨਕੀ ੧੨੧
ਅਹੇਅਨੀਤੀ॥੧੧੪॥ਜਿਪ੍ਰਿਥਮਆਪਪੇਸਾਕਹਿਦੇਂਤੇ॥ਹੋਤ
ਪਸਿੰਦਹਮੇਲਲੇਤੇ॥ਨਹਿਪਸਿੰਦਹੋਤਾਐਸੇਹਮੈਰੋ॥ਕਿਧਾਰਹਿ
ਤਆਪਕੇਧੋਰੇ॥੧੧੫॥ਹਮਚਲਦੇਖਤਔਰਦੂਕਾਨਾ॥ਨਹਿਇ
ਸਮੇਂਤੁਮਰੋਨੁਕਸਾਨਾ॥ਜਬਕੋਈਸਾਚਨੇਮਵਿਛੁਰਾਖੇ॥ਤਬ
ਤਿਸਲੋਕਕਵਨਵਿਪਭਾਖੇ॥੧੧੬॥ਪ੍ਰਨਾਵੇਦਸਿਮ੍ਰਤਕੋਮਾਂ
ਹੀ॥ਸਾਚਸਾਰਕੈਝੂਠਬਤਾਂਹੀ॥ਆਦਗ੍ਰਿਥਸਾਹਿਬਮੇਭਾਖਾ
॥ਸਾਚਏਕਦਾਰੂਤਾਹਿਆਖਾ॥੧੧੭॥ਪਾਪਮੇਲਸਭਧੋ
ਇਉਤਾਰੇ॥ਜੋਕੋਈਵਿਛੁਮੁਖਸਾਚਉਚਾਰੇ॥ਝੂਠੇਉਧ
ਰਜਾਤਹੈਪਾਜੂ॥ਸੁਨਬੋਲਜੋਇਕਔਰਬਜਾਜੂ॥੧੧੮॥
ਬੌਂਦਜੀਯਾਹਿਸਾਚਸੁਨਾਈ॥ਇਸਮੇਝੂਠਨਹੋਂਕਛੁਰਾ
ਈ॥ਜੋਜਨਵਿਛੁਮੁਖਸਾਚਅਲਾਵੈਂ॥ਲੋਕਪ੍ਰਲੋਕਮਾ
ਹਿਜਸਪਾਵੈ॥੧੧੯॥ਕਿਆਕਲਜੁਗਤਾਹਿਆ॥ਇਹ
ਟਾਵੈ॥ਹਮਸੇਂਹੋਇਨਹੀਕਛੁਆਵੈ॥ਸੁੰਨਭਾਈਜੀਬਾ
ਤਹਮਾਰੀ॥ਏਕਬਰਸਬ੍ਰਿਤੁਪਰੇਉਦਾਰੀ॥੧੨੦॥ਅ
ਲਪਨਛੋਪਰਮਾਲਚਲਾਵੈ॥ਏਕਬਚਨਕਹਿਮੇਨ
ਰਹਾਵੈ॥ਹੋਇਗਾਰਜਆਪੇਲੇਜਾਈ॥ਨਹੀਗਾਰਜ
ਨਹਿਮਾਲਉਠਾਈ॥੧੨੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਜੋਦੇਖੋਇਕਬਰਸਮੇਲਭਕਛੂਸੁਖਕਾਰ॥ਤੌਤੁਮਰਾਖੋ
ਪ੍ਰੀਤਸੇਸਦਾਸਾਚਬਿਵਹਾਰ॥੧੨੨॥ਹਮਇਤਨੀਕ
ਹਿਕਰਚਲੇਵਿਛੁਮਨਪਰੀਬਜਾਜ॥ਦੇਪੈਸੇਕੋਨਛੇਪ
ਰਖੇਚਨਰਾਖੈਸਾਜ॥੧੨੩॥ਦਿਨਬੋਹੋਮੇਸਾਹਿਰਕੇ
ਲੋਕਰਹੇਸਭਜਾਨ॥ਇਸਮੇਝੂਠਫਰੇਬਨਹਿਸਾਚੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੨ ਇਸੇਦੂਕਾਂਨਾ॥੧੨੪॥ਜੇਤਕਔਰਬਜਾਰਜਲਥਲੇਤ
ਤਿਸੀਸੇਂਮਾਲਾ॥ਜੈਸੇਤੈਸੇਨਟੇਪਰਆਗੇਦੇਤਾਨਿਕਾਸ
॥੧੨੫॥ਪੁਨਕਬੀਹਮਤਾਂਹਿਗਏਪੂਛਨਕੀਨੋਤਾਂਹਿ
॥ਸਾਚਕਹੋਤੁਮਸਾਚਮੋਲਭਯਅਹੇਕੈਨਾਂਹੀ॥੧੨੬॥
ਹਾਥਜੋਰਤਿਸਨੇਕਹ੍ਯੋ ਤਦ੍ਵਾਕਿਰਪਾਕੋਪਾਇ॥ਐਸਾ
ਸੁਖਤ੍ਰੈਲੋਕਮੈਔਰਨਕਹੂੰਦਿਸਾਇ॥੧੨੭॥ਲੋਕਨ
ਸਮਸਥਬੇਚਤੇਆਗੇਥੇਹਮਮਾਲਾ॥ਪੰਦ੍ਰੇਂਸੋਲੇਂਬੀਸ
ਕਹੋਦਤਰੋਜਨਿਕਾਲਾ॥੧੨੮॥ਅਬੀਚਾਰਸੈਪਾਂਚ
ਕਾਹਾਂਦਤਮਾਲਾਦਿਕਾਇ॥ਸਿਰਦਰਦੀਸੇਂਛੂਟਪਰੇ
ਸਭਕੋਈਆਨਰਖਾਇ॥੧੨੯॥ਕੂਠਲਾਦਤਰੋਢਬਹੁ
ਅਬਹੂਨਰਹਾਨਕੋਇ॥ਬਾਤਏਕਮੁਖਸੋਂਕਹੈਕਾਰਜਸ
ਭੁਸਿਧਹੋਇ॥੧੩੦॥ਸੁਖੀਭਏਜਗਜਸਲਯੋਪੁਨ
ਪਰਲੋਕਸੁਧਾਰਾ॥ਸਾਚਬਰਾਬਰਧਰਮਨਾਂਹਿਸਿਮ੍ਰਤ
ਦੇਦਉਚਾਰਾ॥੧੩੧॥ਸੁਨਭੂਪਤਰਾਣਿਬਾਦਭਏਜੋਕਿ
ਨੇਦਕਉਚਾਰਾ॥ਹਮਰੇਮਨਧੋਹਕਾਂਮਨਾਚਲੋਇਸੋਂਬਿ
ਵਹਾਰਾ॥੧੩੨॥ਸਭਜਨਬੋਲੇਂਸਾਚਮੁਖਦੇਂਦਨਲੇਂਦਨ
ਮਾਂਹਿ॥ਤਜਅਨੀਤਨੀਤੀਗਹੇਂਸੁਖਸੋਂਪਤਜਸਪਾਂਹਿ
॥੧੩੩॥ਇਸਕਾਕਰੋਉਪਾਇਕਛੁ॥ਜਿਉਅਨੀਤਉਠ
ਜਾਇ॥ਸਭਦਜੀਰਸੰਗਆਪਮਿਲਭਾਖੇਕੌਊਉਪਾ
ਇ॥੧੩੪॥ਅਸਾਬਿਧਭਾਖਜੋਭੂਪਜਬਨੀਤਸਾਰਕੋਪ
ਸਾਤਬੀਤਾਂਹਿਉਤੱਰਦਇਓਮਨਮੇਧਾਰਹੁਲਾਸ॥
੧੩੫॥ ॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਸੁਨੋਨਰਨਾਥਜਾਹਿ
ਦਾਸਤੋਸਦੀਵਪਾਸਜੋਨਕਾਲਕਹੋਆਇਹਾਜਰੀਸੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਹੇਗੋ ॥ਆਪਕੇਵਜੀਰਔਰਆਪਹੋਅਪਾਰਮਤਐਸੇ ੧੨੩
ਕੈਨਸ੍ਰੀਵਜ੍ਹੈਨਸਿੰਧਪਾਰਲਹੇਗੋ॥ਰਾਜਨਕੇਰਾਖੀਤਵ
ਆਗੱ੍ਯਾਰਖਾਇਸੀਸ ਜੈਸੀਏਗੁਲਾਂਮ ਮਤਸੇਰਭੂਅ
ਰਜਕਹੇਗੋ॥ਜੈਸੇਊਪਕਾਰਤਵਰਾਖਿਯੋਰਿਦੇਮਝਾਰ
ਕੋਊਨੀਤਵਾਂਨਭੂਪਐਸੇਨੀਤਚਹੇਗੋ॥੧੩੬॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੀਤਸਾਰਰੂਖਸਤਭੂਇਯੋਆਇ
ਜੋਨਿਜਗ੍ਰਹਿਮਾਹਿਂ॥ਭੂਪਤਕੀਇਸਨੀਤਕੇ ਬਹੁਬਿ
ਧਸੋਚਜੋਤਾਹਿਂ॥੧੩੭॥ ॥ਸਿਕਰਛੰਦ॥ ॥
ਦਿਨਦੂਸਰੇਖਤਆਇਪਹੁਚਜੋਕਰਜੋਭੂਪਤਜਾਦਾਰਛ
ਅੱਸਆਇਤੂਰੰਤਪਹੁਚਜੋਧਾਰਮਨਅਹਿਲਾਦਾ॥ਜੈਜੀ
ਵਭੂਾਖਾਨਿਵਾਇਮਸਤਕ ਭੂਪਸਭਾਮਝਾਰਾ॥ਉਨਭੂਪ
ਨਿਜਸਨਮਾਨਕੀਨੋ ਨਿਕਟਲੀਨਬਿਠਾਰ॥੧੩੮॥
ਪੁਨਪੂਛਕੁਸਲਸੁਪਰਸਪਰ ਫਿਰਚਲੀਅੰਤਰਬਾਤਾ॥
ਦਿਨਰਾਏਪੂਛੀਬਾਤਜੋ ਅਬਕਹੋਊ ਤੱਰਤਾਤਾ॥ਕਿੰਚੀ
ਤਸੇਕਰਪ੍ਰੀਤਪਰਜਾ ਗਹੇਨੀਤਮਹਾਨਾ॥ਤੁਜਦੇਮਜਾ
ਇਅਨੀਤਪਾਪਣ ਜਾਂਹਿਕੀਨਦਿਰਾਨਾ॥੧੩੯॥ਨ੍ਰਿਪ
ਭੂਪਔਰਵਜੀਰਕੇਮਤ ਤਾਂਹਿਉਤੱਰਦੀਨਾ॥ਨਰਨਾਥਜਤ
ਨਸੁਕੀਜੀਯੇਤੁਮ ਆਪਮਤਪਰਬੀਨਾ॥ਪ੍ਰਿਥਮੈਸੁਕੀ
ਜੇਜਤਨਜੇਹਸਭਗ੍ਰਾਮ ਜਲਬਨਾਇ॥ਦਿੱਜਾਪਛ
ਵਨਬਾਲਨਿਤਪ੍ਰਤਿਪ੍ਰਿਥਮਾਇਹੀਉਪਾਇ॥੧੪੦॥
ਤਹਿਰਾਖੀਯੇਨਿਜਦੇਖਪੰਡਤਕਰੈਂ॥ਨਿਤਉਪਦੇਸਾ॥ਨਿਤ
ਨੀਤਪਰਮਪ੍ਰਬੀਨਕਿਨਮਨ ਨਹਿਅਨੀਤਸੁਲੇਸਾ॥ਪ੍ਰ
ਨਦਿਹੋਦਿੱਜਨਾ ਅਰਬੀਯੋਂ ਸਿ ਮਤੋਜਬੇਖਹੂਲੋਕਤਾ॥ਨਹਿੰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੪ ਪਢੈਕੀਜੈਤਾਂਹੂਨਾ।ਜਿਸਤੇਇਤਿਨਾਸਅਨਛੇਤ੍ਰਾ।੧੪੧।ਸ
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਔਰਜਤਨਜੇਹਕੀਜੀਏਜਾਂਹਿਲਗ
ਜਿਨਸਅਪਾਰ।ਨਿਰਖਸਰਬਕੇਬਾਂਧੀਏਦੇਸਕਾਲ
ਅਨਸਾਰ॥੧੪੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਔਰਜਤ
ਨਭੂਪਤਜੇਹਕੀਜੈ।ਕਰੇਅਨੀਤਦੰਡਤਿਸਦੀਜੈ।ਨੀਤੀ
ਮਾਨਅਨਜਬਪਾਵੈ।ਦੂਸਰਦੇਖਲੈਭਉਪਜਾਵੈ।੧੪੩
ਪੁਨਔਰਇਕਜਤਨਬਖਾਨੋ।ਜਾਂਕਰਹੋਇਅਨੀਤੀ
ਹਾਨੋ।ਨੀਤੀਸਾਰਨਾਮਇਕਗ੍ਰੰਥਾ।ਜਾਂਮੇਸਾਰਨੀਤਕੇ
ਪੰਥਾ।੧੪੪।ਬਾਲਕਜੋਗਨੀਤਹੈਜੇਊ।ਕਿਸਾਨਜੋਗ
ਨੀਤਪੁਨਸੇਊ।ਜੁਬਾਬਿਰਧਲੈਨੀਤਜਨਾਈ।ਹਮਰੇਗ੍ਰੰ
ਥਿਮੇਂਧਰਜੋਲਿਖਾਈ।੧੪੫।ਪ੍ਰਿਥਮਤਿਸੋਨਿਜਬੈਠਟਿਕ
ਰੋ।ਆਦਅੰਤਲਗਸਰਬਨਿਹਾਰੋ।ਜਬਤਿਸਪਿਖੇਨੀਤ
ਕੋਸੇਤੂ।ਤਬਛਪਵਾਇਧਰੋਪਰਹੇਤੂ।੧੪੬।ਏਕਏਕਸ
ਭਕੋਪਠਦੀਜੈ।ਨਹਿਕਾਹੂਸੋਂਕੀਮਤਲੀਜੈ।ਸਭਸਾਲ
ਕੋਬੀਚਰਖਾਵੈ।ਕਰੋਹੁਕਮਅਜੇਹਸਰਬਪੜ੍ਹਾਵੈ।੧੪੭
ਪਢੈਬਾਲਕਿਨਜਾਨੇਕੋਊ।ਨੀਤੀਲਭਅਵਸਕਹੋਊ।
ਬਾਲਬਿਰਧਨਰਨਾਰੀਕੋਈ।ਪਢੈਪ੍ਰੀਤਧਰਤਿਸਜਨਜੋਈ
॥੧੪੮॥ਜਦਨਤਦਨਬਿਪਤਿਸਉਰਆਈ।ਕਰੇਟ
ਸਨੀਤੀਸੁਖਦਾਈ।ਦੇਸਰਾਜਬ੍ਰਿਧਜੋਇਸਹੇਤੂ।ਭੋਗਮੇ
ਖਸੁਖਪਰਮਨਿਕੇਤੂ।੧੪੯।ਜਿਉਂਮ੍ਰਿਗਾਰਾਜਦੇਸ
ਜਿਸਆਵੈ।ਮਾਨਸਪਸੂਮਾਰਬਹੁਖਾਵੈ।ਨਰਪਤਧ
ਰਮਤਾਂਹਿਕੋਹਰਨਾ।ਰਖਣਾਂਨਿਜਪਰਜਾਕੀਕਰਨਾ।
੧੫੦।ਤਿਉਂਅਨੀਤਫੈਲੇਜਾਂਹਿਆਈ।ਕਰੇਭੂਪਤਾਂਹਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਦੇਸਸਹਾਈ॥ਹਤਅਨੀਤਨੀਤੀਦਿਸਧਾਰੇ॥ਨਿਜਸੁਤ
ਜਾਂਨਪ੍ਰਜਾਪ੍ਰਿਤਪਾਰੈ॥੧੫੧॥ਸਤਵਾਦੀਮਨਵਾਇਜਾ
ਰਖਾਵੈ॥ਰਾਜਨੀਤਨਿਤਪ੍ਰੀਤਲਗਾਵੈ॥ਪਰਨਾਰੀਮੇ
ਦ੍ਰਿਸਨਲਾਈ॥ਨਿਜਨਾਰੀਰਿਤਸਮੇਧਿਆਈ॥੧੫੨॥
ਕਹੀਰੀਤਜਿਉਪ੍ਰਿਥਮਉਚਾਰੀ॥ਤਿਉਰਿਤਦਾਨਦੇਹਨਿ-
ਜਨਾਰੀ॥ਪਰਧਨਦੇਖਨਲੋਭੁਉਪਾਈ॥ਨਿਜਧਨਜਤ
ਨਸਾਹਿਤਗ੍ਰਹਿਲਿਆਈ॥੧੫੩॥ਨਿਜਨਾਰੀਬਿਨਜੇ-
ਤਕਨਾਰੀ॥ਮਾਤਬਹਿਨਕੰਨਿਆਸਮਸਾਰੀ॥ਬਡੀਮਾਤ
ਸਮਭੁਗਨੀਦੇਖੇ॥ਨਿਜਤੇਨ੍ਯੂਨਸੁਤਾਸਮਪੇਖੇ॥੧੫੪॥
ਸੁਖੀਦੇਖਮੁਦਤਅਨਪਰਹੀ॥ਦੁਖੀਦੇਖਕਰਣਾਤਿੰਹਕਰਹੀ
ਮੈਤ੍ਰੀਕਰਤਆਪਸਮਪਾਈ॥ਕਰਤਅਪੇਖ੍ਯਾਦੁਸਟਕਾਈ॥
੧੫੫॥ਸਸਤ੍ਰਅਸਤ੍ਰਵਿਦ੍ਯਾਜੇਤੀ॥ਧਨਰਵੇਦਪਢਸੀਖੇਤੀ
ਤੀ॥ਸਾਂਅਦਾਂਅਪੁਨਵੇਦਵਖਾਨਾ॥ਸੀਖੇਭੇਦਕਰਨਾਦਿਪਨਾਨਾ
੧੫੬॥ਜੁੱਧਸਮੇਧੀਰਜਮਨਧਰਹੀ॥ਹੋਸੁਚੇਤਸੰਭ੍ਰਕਾਰਜਕਰ
ਹੀ॥ਮੰਤ੍ਰੀਸੁਘੜਪਾਸਨਿਜਰਾਖੇ॥ਸਕਲਮਰਮਅਪਨੋਤਾਂਹਿ
ਭਾਖੇ॥੧੫੭॥ਨਿਜਤਨਅੰਗਾਧਿਪੇਜਨਜੈਸੇ॥ਲਖੇਭੂਪਮੰਤ੍ਰੀ
ਨਿਜਤੈਸੇ॥ਪ੍ਰਜਾਸੁਖੀਕਰਸੁਖਜਿਨਮਾਨਾ॥ਪ੍ਰਜਾਦੁਖੀਨਿਜਦੁ
ਖਪਛਾਨਾ॥੧੫੮॥ਜਿਉਕਿਰਸਾਨਖੇਤੀਪ੍ਰਿਤਪਾਰੈ॥ਝਾੜ
ਝੰਡਨਿਤਸਾਰਸਮਾਰੈ॥ਜਾਂਹਿਦੇਖਤਜਾਹਿਸੁਕਨਲਾਗੀ॥
ਤਿਸੀਦੇਤਜਲਦੂਸਰਤਜਾਗੀ॥੧੫੯॥ਤਾਂਹਿਪਾਲਨਹਿਤਕੂ
ਪਲਗਾਈ॥ਨੈਹਿਰਬਾਟਨੀਤਜਾਂਤ੍ਰਦਾਈ॥ਬਿਧਬਿਧਾਂ
ਇਧਰੇਪਰਹੇਤਾ॥ਜਲਦਰਖਾਤਜਸਾਇਨਖੇਤ॥ ॥
॥ ॥੧੬੦॥ ॥ਚਾਰੋਟਰਵਾਨੂਅ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੬ ਸਕਰਹੀ॥ ਜਾਂਹਿ ਉਲਿਘਿ ਮ੍ਰਿਗ ਢੋਰਨ ਪਰਹੀ॥ ਤ੍ਰਿਣਨੇ ਰਾਖ
ਤ੍ਰਿਘਣੇ ਥਣਾਈ॥ ਜਾਂਹਿ ਦੇਖਤ ਸਭ ਮਿਰਗ ਪਲਾਈ॥ ੧
੬੧॥ ਠੌਰ ਠੌਰ ਬਹੁ ਮੰਚ ਸਵਾਰੇ॥ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂ ਪਰ ਖਗ ਪੁੰਜ
ਨਿਵਾਰੇ॥ ਨਿਜ ਵਿਭਾਗ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹੇਤਾ॥ ਭੂਪ ਪ੍ਰਜਾ ਧਾਰ
ਤ ਸਮ ਖੇਤਾ॥੧੬੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਖੇਤੀ ਸਮ
ਪਰਜਾ ਲਖੇ ਪਿਖੇ ਆਪ ਕਿਰਸਾਂਨ॥ ਬਿਬਧ ਰੀਤ ਪਾਲ
ਨ ਕਰੇ ਸਾਂਝੂ ਭੋਰ ਧਰ ਧਿਆਂਨ॥੧੬੩॥ ਕੂਪਨ ਹਿਰਸ
ਮਦਰ ਵਦੇ ਸੈਨ ਵਦੂਰ ਖਾਇ॥ ਕਹੀ ਕੂਹਾ ਤ੍ਰਿਹਿ ਲਸ ਮੰਸਸ
ਤਰ ਧਰੇ ਬਨਾਇ॥੧੬੪॥ ਜਵਨ ਦੇਸ ਦੂਰ ਭਿਖ ਪਿਖੇ ਦਰਵ
ਨੀਰ ਤਿਹ ਦੇਇ॥ ਸਮਾਧਾਇ ਪੁਨ ਕਣ ਭੁਲੇ ਪਲਟ ਤਿਨੇ ਤੇ ਲੇ-
ਇ॥੧੬੫॥ ਚੋਰ ਧਾੜਵੀ ਮਿਰਗ ਪਸ਼ੁ ਇਨ ਕੋ ਦੂਰ ਹਟਾਇ॥
ਠਾਣੇ ਜਿਲੇ ਤਸੀਲ ਬਹੁ ਰਾਖੇ ਮੰਡਲ ਬਨਾਇ॥੧੬੬॥ ਠਗਾਂ
ਦੂੰ ਸਜਨ ਸ਼ੂ ਨੂੰ ਸਮ ਕਾਟੇ ਮੂਲ ਉਖਾਰੂ॥ ਨੀਤ ਦੀਪ ਕਾਇਮ ਕਰੇ
ਹਤ ਅਨੀਤ ਬਧਿਆਰੂ॥੧੬੭॥ ਐਸੇ ਲੱਛਨ ਜੋ ਧਰੇ ਭੂਪਤ
ਸੁਘਰ ਸੁਜਾਂਨ॥ ਤਿਸ ਭੂਪਤ ਕੇ ਰਾਜ ਕੀ ਹੋਇ ਇਨਕ ਬਹੂ ਹਾਂਨ॥
੧੬੮॥ ਅਲਪ ਰੀਤ ਹਮ ਨੇ ਕਹੀ ਨਿਜ ਬੁੱਧੀ ਅਨਸਾਰ॥ ਸ
ਭ ਵਜੀਰ ਪਰਬੀਨ ਤੈਂ ਬੂਝੋ ਨੀਤ ਵਿਚਾਰ॥੧੬੯॥ ॥
ਸਵੱਯਾ॥ ॥ਨੀਤ ਸਰੂਪ ਸੁਨੋ ਜਬ ਭੂਪਤ ਆਇ ਅਨਿ
ਦਭ ਇਓ ਜੋ ਉਰ ਭਾਰੀ॥ ਰੋਮ ਖੜ੍ਹੇ ਗਦ ਗੱਦ ਭ ਇਓ ਤਬ ਕਿ
ਠ ਰੂਕ ਨੇ ਨਹਿ ਵਾਕ ਉਚਾਰੀ॥ ਨੀਤ ਕਹੀ ਸੁਭ ਭੂਪਤ ਕੀ ਸੂ
ਣ ਲਾਜ ਭਈ ਕਛ ਬੁੱਧ ਹਮਾਰੀ॥ ਧਿਨ ਅਹੋ ਤਵ ਬੁੱਧ ਇ
ਸੀ ਮੁਖ ਭਾਗ ਜਗੇ ਭਈ ਭੇਟ ਤੁਮਾਰੀ॥੧੭੦॥ ਹੋਇ ਵਜੀ
ਰਨ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਆਪ ਸਭੀ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਮਰਲਾਵੋ ਨੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤਉਪਾਵਨਖਜਾਲਜਿਤੇਯਹਿਕਾਮਸਭੀਨਿਜਹਾਥਰਖਾਵੈ ੧੨੭
।ਸਾਲਸਕੂਲਜਹਾਂਜਹਿਵਾਂਛਤਆਪਨਿਹਾਰਸਭੀਬਨਵਾ
ਵੈ।ਕੇਸੁਸਭੀਪਨਹਾਥਪਰੈਜਾਂਹਿਲੋਨਥਨੈਨਿਜਹਾਥਲ
ਗਾਵੈ।੧੭੧॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਜਬਭੂਪਤ
ਐਸੇਕਹੇਉਤੱਰਦਯੋਵਿਚਾਰ।ਹਮਰੋਅਪਨੇਕਾਂਮਜੋ
ਅਹੇਅਨਕਪਰਕਾਰ।੧੭੨।ਕਿੰਹਬਿਧਇਤਨੇਕਾਂਮ
ਕੋ ਕਰੈਂਏਕਲੇਜਾਇ।ਆਗਜਾ ਫੇਰਨਸਕਤੋਹੇ ਹੇਰਾਜ
ਨਕੇਰਾਇ।੧੭੩॥ ।ਭੂਪਤੇਵਾਚ। ।ਚੌਪਈ।
ਏਕਵਜੀਰਸੰਗਨਿਜਲੀਜੈ।ਕਾਂਮਜਰੂਰੀਜੋਉਤਿਉ
ਕੀਜੈ।ਤੂਅਸੈਬੁੱਧਵਾਂਨਜਨਜੋਊ।ਤਿਸੇਕਾਂਮਜਗਾਕਠਨ
ਨਕੋਊ।੧੭੪।ਕੇਵਲਏਕਾਦਿਸੂਨਿਜਦੀਜੈ।ਯੋਗਦੇਖ
ਨੈਕਰਰਖਲੀਜੈ।ਪ੍ਰਿਥਮਗੀਤਤਿਨਕੇਸਮਝਾਈ।ਸ
ਥੈਠੇਪਾਂਮਕਾਂਮਹੋਜਾਈ।੧੭੫।ਜਬਤਿਯਾਰਸਾਲ ੦
ਹੋਜਾਈ।ਤਿਸਮੇਪੰਡਤਦੇਹੋਯਠਾਈ।ਦਿਵੱਜਾਪਛਾਨੈ
ਕੇਨਜਾਜਹਾਂ।ਸੁਘਰਤ੍ਰਿਯਾਬਿਠਲਾਵੈਤਹਾਂ।੧੭੬।
ਨੀਤੀਸਾਰਆਪਛਪਵਾਈ।ਦੇਹੋਯਾਂਟਤਿਨਪਾਸ
ਬੁਲਾਈ।ਐਸੇਵਾਂਛਤਹੋਇਹਮਾਰੋ।ਕਰੇਦੇਸਮੁਛਨੀ
ਤਪਸਾਰੋ।੧੭੭॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਆਗਜਾ
ਸਿਰਧਰਭੂਪਕੀ ਤੈਸੇਹੀਸਭਕੀਨ।ਸੀਸਾਕਿਰਤਪੁਨ
ਗੁਰਮੁਖੀਂ ਸਾਲਾਰਚੀਨਵੀਨ।੧੭੮।ਪੁਨਅੰਗ੍ਰੇਜੀ
ਫਾਰਸੀਅਰਬੀਸੰਗਮਿਲਾਇ।ਯਹਿਸਕੂਲਕੀਨੇਤੁ
ਰਤਪਢੇਂਬਾਲਹਿਤਲਾਇ।੧੭੯।ਨੀਤੀਸਾਰਛਪਾ
ਇਕਰ ਬਾਂਟਦੀਨਸਭਤਾਂਹਿ।ਜਾਂਕੋਪਢਸੁਣਨਾਰਨਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੯ ਚਲੇਂਨੀਤਅਗਮਾਹਿੰ॥੧੮੦॥ਪਰਸ੍ਵਾਰਥਕੇਬੀਰਮੇਂ
ਨੀਤ੍ਰਸਾਰਹਿਤਧਾਰ॥ਕੀਨੇਪਰਉਪਕਾਰਬਹੁਨੀਤਨ੍ਯਾ
ਇਅਨਸਾਰ॥੧੮੧॥ਅਰਥਾਸਿੱਧਨਿਜਨਾਂਮਕੋਕੀਨੇ
ਹਿਤ੍ਰਾਚਿਤਲਾਇ॥ਸਰਬਧਰਮਤੇਨੀਤਕੋਰਾਖੇਜੋਸਾਰ
ਬਨਾਇ॥੧੮੨॥ਤਾਂਕੀਪਤਨੀਸਦਨਮੇਨੀਤੀਮੂਰਤ
ਧਾਰ॥ਬੈਠੀਕਰਤਅਨੇਕਾਵਿਧਲੋਕਨਪੈਉਪਕਾਰ॥
੧੮੩॥ਜੁਧਾਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇਕਰੇਅਨਕਾਬਿਵਹਾ
ਰ॥ਬਹੁਤਦਰਵਸਿਰਕਰਹੋਨੀਤਨ੍ਯਾਇਅਨਸਾਰ॥
੧੮੪॥ਅਪਨੀਸੁਾਲਾਬੀਰਚੀਪ੍ਰਿਥਮੇਅਧਭੂਤਰੂਪ॥
ਮੰਦਰਮੇਰਸਮਾਨਜਾਂਹਿਸੋਭਾਪਰਮਅਨੂਪ॥੧੮੫॥
ਆਵਤਸਾਧੂਜਨਤਹਾਂਰਹਿਤਪਰਮਸੁਖਪਾਇ॥ਕਥਾ
ਵਾਰਤਾਨਿਤਾਪ੍ਰਿਤਕਰਤਜਨੋਂਸੁਖਦਾਇ॥੧੮੬॥ਅੰ
ਨਪਾਨਅਸਥਾਨਬਹੁਮਿਲਤਜਵਨਤਾਂਹਿਆਤਾ॥ਨੀਤ
ਸਾਰਕੀਰਤਕਰਤਜਹਾਂਜਹਾਂਵਹੁਜਾਤ॥੧੮੭॥ਪੁਤ੍ਰੀ
ਪੁਤ੍ਰੇਂਕੇਕਰੇਬਹੁਧਨਲਾਇਬਿਵਾਹਿ॥ਸਭਲੋਕਨਕੇਬੀ-
ਰਮੇਹੋਤਜਿਸੇਵਾਹੰਵਾਹਿ॥੧੮੮॥ਕਾਹੂਮੰਤਰਕੇਲੀਏ
ਭੂਪਤਜਬੀਬੁਲਾਇ॥ਤਾਸਦਿਵਸਦਰਬਾਰਮੇਹੋਇਸ
ਵਾਭਸਿਧਾਇ॥ਦੀਪਤਨੀਤਪ੍ਰਬੀਨਜਿਉਂਵੈਸੋਸਭਪਰ
ਵਾਰ॥ਕਰਤਨਸੁਪਨੇਕੋਵਿਖੇਕੋਅਨੀਤਾਬਿਵਹਾਰ॥
੧੯੦॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜੇਤੇਸਿਤਾਬਿਰਧਫੂਲ
ਫੂਜਤਲਗਾਇਮਨਦਗਾਤੇਫਰੇਬਦੈਭੂਮੂਲਸੇਉਡਾਉਂ
ਦੋਕਾਹੂਸੇਵਿਹਾਰਕਰੇਂਲੈਨਦੇਨਆਦਕਛਰੇਵਕਨਛ
ਲਕੂਨਲੋਭਸੋਂਦਿਖਾਉਂਦੋਭੂਪਕੇਦੁਆਰਜਬਮਿਲੇਅ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਪਕਾਰਕਥਾਬਿਨਾਰਾਜਨੀਤਕੋਊਕਾਂਮਨਰਲਾਊਂਦੇ॥ਗੱਕ ੧੨੯
ਜੋਪਰਾਇਆ ਰਾਊ ਸੂਰਕੇਸਮਾਨਗਾਇਆ ਹਿੰਦੂਆਂਨੂੰਰ
ਊ ਸੂਰਮੇਮਨਾਥਤਾਊਂਦੇ॥੧੯੧॥ਸਾਰੇਬਿਦਹਾਰਜਿਨਸ ੦
ਰੋਲੈਂਣਦੇਣਤਿਨ ਭੂਨੇਮੇਸਕਾਰ ਕਥੀਭੂਲਨਰਖਾਊਂਦੇ॥
ਪ੍ਰਜਾਪ੍ਰਿਤਪਾਲਲੱਖੇਸਛੀਨਿਜਬਾਲਸਮਕਾਹੂਸਾਥਦੈ
ਰਛਾਦਚਿਤਨਪਰਾਊਂਦੇ॥ਕੋਡੀਸਤਪਰਮਜੋਈ ਅੰਗੀ
ਕਾਰਕਰਤਸੋਈ ਐਸੇਪਨਥਾਂਮ ਨਿਜਕਾਂਮਮੇਲਗਾਊਦੇ
॥ਨੀਤੀਪਾਲਨਾਮਜਨ ਭੁਖਤਕੁਟੰਬ ਸਭ ਐਸੀਰੀਤਪ ੦
ਰਸੁਤ ਜੇਤਕਉਪਾਂਊਂਦੇ॥੧੯੨॥ਤਾਂਹਿਕੇਸਪੂਤਸੁਤ
ਸੁੰਦਰਪ੍ਰਬੀਨਅਤ ਜਾਂਹਿਕੋਨਿਹਾਰਕੂੰਮਦੇਵਸੇਲਜਾਰ
ਹੇ॥ਜੈਸੇਸੁਪਰੀਗਜਲ ਐਸੀਸੁਪਭੂਪਭੂਲ ਥਾਪਤੇਅ
ਪਕਵਾਣ ਉਤੰਮਾਦਿਖਾਰਹੇ॥ਬੋਲਣੇਕੇਜੋਗਬਾਲਹੋਦ
ਤੋਜੋਂਨਕਾਲ ਮਾਤਤਾਤਭ੍ਰਾਤਸੁਭਨੀਤਕੋਸਿਖਾਰਹੇ॥ਪ੍ ੦
ਲਣਬਗੇਰਸਭੁਸੀਖਤਾਸਿਖਾਏਬਾਲ ਕੱਕੰ ਖੱਖੰ ਗੱਗੰ ੦
ਆਦ ਵੂਰਣਸੋਦਿਭੂਰਹੇ॥੧੯੩॥ਸੁਨੋਜੋਈਜੋਈਬ
ਤਸੋਈਜੋਈਸੀਖਜਾਤ ਕਥਹੂਅਨੀਤ ਦਕਸੁਨੈਂਨਕ ੦
ਨਮੋ॥ਜੈਸੇਸੁੱਪਨੀਰਰਸ ਜੈਨਮੇਮਿਲਾਵਕੋਈ ਹੋਦੇਤਾਸ
ਰੂਪਰਸਦੇਖੀਜੋਜਹਾਂਨਮੋਂ॥ਜੈਸੇਮਾਤਭ੍ਰਾਤਰੀਤਤਾਂਹਿਤੇ
ਸਦਾਈਕਛ ਪ੍ਰਿਥਮੇਸਿਖਾਵੈਮਾਤਪਾਲੇਖਾਨਪਾਨਮੋਂ॥
ਦੂਸਰੇਪਿਤਾਸਿਖਾਇ ਤੀਜੋਉਸਤਾਦਆਇ ਤੀਨੋਮਤਪ ੦
ਇਗਨੇਜਾਤਬੁੱਧੀਦਾਨਮੋ॥੧੯੪॥ਵਿੱਦਯਾਪੜਾਇਪਾ
ਛੇਕਰਤਹੈਂਵਿਵਾਹਿਤਿਨ ਜੈਸੇਕੀਯੋਆਪਤਿਨਤੇਸੇਹੀਸਿ
ਖਾਰਹੇ॥ਜਿਓਂਜਿਊਂਬਡੇਭਏਕਾਂਮਕਾਜਸਾਰੇਸੋਂਪਦਏ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੩੦ ਬੈਠਣੇਕੋਆਪਜੁਦਾਅੰਦਰਬਣਾਰਹੇ॥ਕਬੀਗ੍ਰਹਿਜਾਵੈਂਤ
ਬਦੂਰਸੇਸੁਣਾਵੈਬੋਲ ਪੁਤ੍ਰਨਕੀਬਹੁਦੇਖਲੱੜਿਆਮੇਆਰ
ਹੇ॥ਜੈਸੇਸਭੁਏਰਾਜਾਰਿਖਦੇਸੇਭੁਏਭ੍ਰਾਗਾਵਾਨਜਾਂਹਿਕੇਸਪੂਤ
ਕਾਂਮਸਭੁਹੀਚਲਾਰਹੇ॥੧੯੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਬੈਠਕਜੁਦਾਬਨਾਇਕਰ ਤਿਸਮੇਰਹੇਹਮੇਸ॥ਪਤਨੀਸੁ
ਤੁਗ੍ਰਹਿਬਹੁਕੋ ਕਰਤਨੀਤਉਪਦੇਸ॥੧੯੬॥ਭਾਇਜੁਬ
ਇਸਰੀਤਸੇਂ ਜਠਰਾਪਨਭੁਈਆਇ॥ਬੈਠੇਬੀਚਾਵਿਸਾਖ
ਕੇ ਸੁਭੁਸੁਤਕਾਂਮਲਗਾਇ॥੧੯੭॥ਜੈਸੀਨਿਜਘਰਸੁਕ
ਤਬੀ ਤੈਸੇਕਰੇਵਿਹਾਰ॥ਬੈਠਕਆਦਕਖਰਚਸਭੁ ਕਰਤ
ਕਦਰਅਨਸਾਰ॥੧੯੮॥ਧਨਕੀਦੇਖਬਹੁਲਤਾ ਸੁੰਦਰ
ਸਦਨਬਨਾਇ॥ਨਿਜਆਸਨਤਿਸਮੇਕਰੇ ਸੇਵਕਪਾਸਰ
ਖਾਇ॥੧੯੯॥ਵਿਦੱਵਾਨਸਾਧੂਪਰੇ ਅਬਦ੍ਵਾਪੰਡਤਕੋਇ
॥ਜਾਪ੍ਰਸਿੰਗਕਰਨਿਤਾਪ੍ਰਿਤ ਕ ਥਾਸਮਾਗਮਹੋਇ॥੨੦੦
॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਦਨਕਾਲਬਹੁਸ੍ਰੋਤਾਆਵੈਂ॥ਤ
ਬਨੀਤੀਇਤਹਾਸਸੁਣਾਵੈਂ॥ਕਥਾਪੁਰਾਣਕਰੈਂਮਨਲਾਈ
ਸਭੁਜਨਕੇਹਿਤਪ੍ਰਿਤ ਰਥਾਈ॥੨੦੧॥ਜਬਕਹੂੰਕਲੁ
ਇਕਿਤਨਿਹਾਰੇਂ॥ਤਬੀਵਿਦਾਂਤ ਨਿਆਇਵਿਚਾਰੇਂ॥ਵਿਦੱ
ਵਾਨਸਾਧੂਕੋਊਆਈ॥ਦੇਖਦਰਸਅਤਆਨੰਦਪਾਈ
॥੨੦੨॥ਜਬਕਹੂੰਕਾਲਪੁਤ੍ਰਢਿਗਆਵਤ॥ਗ੍ਰਹਿਕਾ
ਰਜਕੀਬਾਤਚਲਾਵਤ॥ਹੁਇਪ੍ਰਸਿੰਨਤਬਤਾਂਸੇਬਖਾਨੀ
॥ਜਿਸਮੇਨੀਤਹੋਤਨਹਿਹਾਨੀ॥੨੦੩॥ਪੂਛਨਜਾਂਮਹੋਇ
ਜਬਕੋਊ॥ਪਠੇਬਾਲਪਤਨੀਗ੍ਰਹਿਸੋਊ॥ਆਏਪੂਤਕੇਪੋ
ਤਾਕੋਈ॥ਪਰੇਆਇਚਰਨੋਮੇਸੋਈ॥੨੦੪॥ਮਾਤਾਜੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮੁਝ੍ਹਅਜਪਠਾਇਓ॥ਇਸਕਰਦਾਸਚਰਨਢਿਗਆਇ
ਓ॥ਪਾਵਨਚਰਨਅਜਗ੍ਰਹਿਪਾਵੋ॥ਤੌਜਨਕਾਜਅਜ
ਗ੍ਰਹਿਆਵੋ॥੨੦੫॥ਕਹੋਬਾਲਆਵੈਂਗ੍ਰਹਿਆਜੂ॥ਤੌ
ਜਨਸਮੇਆਊਤੁਮਭ੍ਰਾਜੂ॥ਜਵਨਕਾਲਬਾਲਕਪੁਨਆ
ਇਓ॥ਚਲੇਪਾਂਅਤਿਸਆਗੇਲਾਇਓ॥੨੦੬॥ਵਰਪਰ
ਪਹੁੰਚਬਾਲਪਠਈਨਾ॥ਨਿਜਆਗਮਨਜਾਇਜਿਮਕੀਨ
॥ਬੋਲਤਔਰਧਾਏਪੁਰਤਆਏ॥ਸਾਸਸਮੇਤਨੁਹਾਂਲਖਪਾਏ
॥੨੦੭॥ਉਠਕਰਸਾਸਪ੍ਰਿਥਮਚਲਆਈ॥ਪਰੀਚਰਨਸੇ
ਸੀਸਝੁਕਾਈ॥ਪੁਨਸਭਨੁਹਾਂਬੰਦਨਕੀਨੀ॥ਹੋਇਪ੍ਰਸੰਨ
ਅਸੀਸਾਂਦੀਨੀ॥ ੨੦੮ ॥ਕਹੋਤ੍ਰਿਯਾਬਡਭਾਗਹਮਾਰੇ
॥ਬਹੁਦਿਨਪੀਛੇਤੁਮਨਨਿਹਾਰੇ॥ਪੂਛਨਲਗੇਪਾਂਅਕੀਬਾ
ਤਾ॥ਅਹੇਸਰਬਗ੍ਰਹਿਮੇਕੁਸਲਾਤਾ॥੨੦੯॥ਕਹੁਇਨਮੇ
ਤੁਮਕਵਨਪਢਾਈ॥ਕਵਨਕਵਨਸੀਖੀਚਤੁਰਾਈ॥ਇਨ
ਮੇਕਵਨਬੁੱਧਪਰਬੀਨਾ॥ਪਾਕਸਾਧਨੀਕਿਸਾਵਿਛਕੀਨਾ॥
ਬੈਠਪਾਸਕਰਬਿਨੈਸੁਨਾਈ॥ਲੇਲੇਨਾਂਮਸਕਲਕ੍ਰਿਤਗਾ
ਈ॥ਜੇਹਪੋਥੀ॥ਇਸਨੇਪਢਲੀਨੀ॥ਇਸਨੇਅਜਸੂਬੂਝੇ
ਹਕੀਨੀ॥੨੧੧॥ਪਾਕਸਾਧਨੀਇਸਾਵਿਛਆਈ॥ਸੂਚੀ
ਕਾਮਾਇਸੇਰਤਰਾਈ॥ਤੁਮਰੀਕਿਰਪਾਸਭਸਿਆਨੀ॥
ਅਲਪਦਿਵਸਲਗਿਹੁਇਗੁਣਖਾਂਨੀ॥ ੨੧੨॥ ॥ਸ
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੇਹਲਤੂਕਾਅਬਯਗਾਂਤਕ ਹਮਨੇਦੀ
ਜੇਪਢਾਇ॥ਚਾਹੀਏਆਗੇਅਧਕਾਇਸ ਲੀਜੇਆਪਸਿ
ਖਾਇ॥੨੧੩॥ਕਿਨਜਾਤੁਮਰੀਰੈਨਕੋ ਕਰਤਕਥਾ॥ਨਿਤਨੇ
ਮਾ॥ਮਿਲਤਲੁਗਾਈਜਨਬਹੁਤ ਸੁਨਤਅਤੀਪਰਪ੍ਰੇਮਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੩੨ ੨੧੪॥ਪਛੁਪੁਰਾਂਨਇਤਹਾਸਨਿਤਜਾਮੇਨੀਤਪ੍ਰਕਾਸ॥ਪਤ
ਬਿਰਤਾਂਤਿਨਜਾਕਥਾਪੜ੍ਹਸੁਣਲਹੋਤੁਲਾਸ॥੨੧੫॥ ॥
॥ਰੀਯਾਆਲਤੀਛੰਦ॥ ॥ਪਤਤੋਨਿਪੁੰਨਪ੍ਰਤਾਪ
ਤੇਜਗਸੂਖਸਭੁਹੀਮੇਂਲਹੋ॥ਧਨਧਾਂਮਸੁਭਸੁਤਾਨਕੀਰਤ੍
ਭੋਗਨਰਤਨਜੋਅਹੋ॥ਸਰਦੇਹਕੇਫਲਸਾਰਦਿੱਤਆਂਤ
ਪਿਤਰ੍ਹਿਸੇਲਹੀ॥ਤੁਸ੍ਵਰਗਮੇਸੁਖਔਰਜਾਂਹਿਲਗਭੋਗ
ਭੂਖਨਕੇਰਹੀ॥੨੧੬॥ਇਕਆਸਮੇਮਨਬਸਨਿਸਦਿਨ
ਦਾਸਲਖਪੂਰੀਕਰੋ॥ਹਰਦੁਆਰਆਦਕਜੇਤਤੀਰਥਸਿਗਮੇ
ਸਭਕੇਚਰੋ॥ਸਭੁਏਦਥਾਨਅਹੰਨਜਾਂਹਿਜਾਂਹਿ ਜਾਇਦਰਸਨ
ਕੀਜੀਯੇ॥ਕਰਪੁੰਨਦਾਨਸਨਾਨਤੀਰਥਸਿਤਸਿਗਕਮੈਜੀ
ਯੇ॥੨੧੭॥ਇਸਚਾਹਿਬਿਨਨਹਿਚਾਹਿਦੂਸਰ ਨਾਹਿਚਾ
ਹਿਨਿਵਾਰੀਯੇ॥ਪਤਦਾਸਦਾਸੀਬੇਨਤੀਸੁਣ ਆਪਸੋਚ
ਵਿਚਾਰੀਯੇ॥ਜਨਰੇਕਤੀਰਥਪਰਸਆਵਤਗ੍ਰਾਂਮਜਾਂਹਿ
ਮਬਾਸਹੈਂ॥ਧਨਧਾਂਮਪਿਖਪਰਤਾਪਤਟ੍ਰ ਸਭਲੋਕਮੁਸ਼ਪ
ਰਹਾਸਹੈਂ॥੨੧੮॥ਸੁਨਤਾਂਹਿਬਿਨਤੀਹੋਇਗਦਗਦ
ਸਾਧਸਾਧਬਖਾਨਿਯੋ॥ਕਛਚਾਹਿਸੂਖਮਬੀਮੁਝੇਮਨ॥
ਹਿਤੋਪ੍ਰਿਤਭਾਨਿਯੋ॥ਅਬਕਰੇਤੀਰਥਜਾਤਰਕਛੁਰੇ॥
ਸੀਤਾਨਿਦਾਰਕੇ॥ਸਭੁਬਹੂਬੇਟਪਾਲਕੀਰਥ ਚਲੇਂਅੱਸਨ
ਦਾਰਕੇ॥੨੧੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਐਸੀਸੁਨਪ
ਰਤਗੱਯਾ ਪਤਨੀਭੋਜਨਲਜਾਇ॥ਆਇਬਾਲਅਦ੍ਰੀਧ
ਰੋ ਬੈਠੀਸੀਸਝੁਕਾਇ॥੨੨੦॥ਸ੍ਵਾਮੀਮੇਰੇਮਨਵਿਖੇਰ
ਹੀਬਹੁਤਦਿਨਚਾਹਿ॥ਇਸਕਾਰਜਕੇਵਾਸਤੇ ਕਰੋਂਜਨੇਕ
ਬਨਾਹਿ॥੨੨੧॥ਪ੍ਰਿਥਮਗ੍ਯਾਪਿਤਕੋਪਿਖਜੋ ਤਥੋਕੋਪਿ

Original with:
Language Department Panjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਖੋਜਨਆਨਾ।ਬਹੁਰਆਪਕੇਸੁਹਿਰਦੇਵੇਖਯੋਅਤੀਮੁਹਾਂਨਾ।੨
੨੨।।ਈਸੁਰਸ੍ਰਿਸਅਨੰਤਤੌਲਾਵੇਨਕੋਜਨਪਾਰ।ਸੁਨਯੋਕਛੁਕ
ਨਿਜਕਾਂਨਸੇਂਕਛੁਰੇਖ਼ਨਕੇਦ੍ਰਿਗ।।੨੨੩।।ਤਦੱਪਤੀਰਥਗ
ਵਨਮੇਦੇਖੋਂਲਭੁਅਨੰਤ।।ਪਾਵਨਪਿਖੇਂਸਥਾਨਬਹੁਦਰਸਨਸੌਤ
ਅਹਿਤ।।੨੨੪।।ਜੇਤਕਸਾਧਨਗਜਾਨਕੇਤੀਰਥਤਿਨਮੇਆ
ਦਾਕਾਟੇਉਰਮਲਦੋਸੁਕੇਜਿਤਦਰਸਪਰਸਾਦ।।੨੨੫।।ਪ
ਫਿਰਸੋਈਉਠੇਜਬਚਲਨੇਭੁਏਤਿਯਾਰ।ਪਤਨੀਯੁਤਸੁਤ
ਬਹੂਸਭੁਉਠਉਠਕਰੀਜੁਹਾਰ।।੨੨੬।।ਆਏਨਿਜਅਸਥ
ਨਮੇਂਵਾਚਤਕਥਾਪੁਰਾਂਨ।ਮੋਖਸਾਧਨੋਕੇਵਿਖੇਤੀਰਥਆ
ਦਵਖਾਨ।।੨੨੭।।ਸੋਸੁਣਦਿਨੂਸੰਕਲਪਤਬਲੀਯੋਰਿ
ਦੈਮੇਧਾਰ।ਕਰੋਂਪ੍ਰਿਥਮਬਾਹਿਰਿਗਜੇਸਾਧਨਗਜਾਨਉਦ
ਰ।।੨੨੮।। ।ਕਬੂਖਾਛੰਦ। ।ਕਛੁਕਦਿਨ
ਪਾਇਕਰਬਹੁਰਗ੍ਰਹਿਆਇਕਰਪੂਤਅਰਬਹੂਸਭਜੀ
ਬੁਲਾਏ।ਸਰਬਢਿਗਆਇਕਰਚਰਣਮੇਸੀਸਧਰਦੇ
ਖਸਭਦਰਸਮਨਹਰਖਪਾਏ।ਆਇਪਰਵਾਰਜਬਪਾਸ
ਬੈਠੇਸਭੀਤਾਹਿਪ੍ਰਿਤਚੀਤਸੰਕਲਪਭਾਖੋ।ਜਾਇਪਰਵਾਰ
ਜਬਤੀਰਥੋਂਪੈਸਭੀਧਾਂਮਕੀਸਾਰਪੁਨਕੋਨਰਾਖੇ।।੨੨੯।।
ਰਾਜਦਰਬਾਰਮੇਪੂਤਨਿਤਰਹਿਤਕੇਹਾਥਜੁਗਜੋਰਤਿਨਆ
ਰਜਭਾਖੀ।ਕਾਂਮਸਰਕਾਰਜੋਹਾਥਹਮਰੇਸਭੀਜਾਂਇਕੈਸੇ
ਕਰੇਂਧਾਮਰਾਖੀ।ਮਾਤਬੋਲੀਯਹੀਬਾਤਨੀਕੀਲਗੋਬਹੁ
ਰਕਹੀਕਾਲਸੁਤਪਰਸਆਨਾ।ਭੂਪਕੀਆਗਯਾਪਾਇ
ਬੇਟਾਬਨੇਤੋਹਿਕਹੀਕਾਲਮੇਬਹੁਰਜਾਨਾ।।੨੩੦।। ।ਕਬਿੱਤ
।। ।ਸਿਤਕੁਲਾਣਿਸ੍ਰਿਧਪੂਜਤਲਗਾਇਮਨਪੰਡਤਾਂਕੋਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੩੪ ਧੰਧੇਸਭ੍ਰਸ੍ਲਾਕੇਭੁਲਾਏਹੈਂ।ਜੇਟਕਾਜਿਤੇਦੁਆਰਬਾਹਰ
ਵਿਹਾਰਕਾਰਜੇਤੀਤਨਖਾਹਾਜਿਸਸਭ੍ਰਕੋਦਿਵਾਏਹੈਂ।ਦੁਖੀਏ
ਅਨਾਥਜਨਸਹਿਰਮੇਨਿਵਾਸਜਿਨਸਭ੍ਰਕੋਭੁਲਾਇਭੁਖਦਾਂ
ਨਦੇਰਜਾਏਹੈਂ।ਭੋਜਨਬਨਾਇਬਹੁਕੀਨੇਅਤਭ੍ਰਾਰੀਜੰਗ
ਸਭ੍ਰਕੋਭੁਲਾਇਤਬਤੀਰਥੀਸਿਧਾਏਹੈਂ।੨੩੧॥ ।ਕਬੱਖ
ਛੰਦ। ।ਪੁਤ੍ਰਕੋਸੋਂਪਘਰਔਰਸਭ੍ਰਸੰਗੀਚਲੇਪਾਲਕੀਰਥ
ਪੁਨਅੱਸਲੀਨੇ।ਰਾਖਜੇਟਕਸਭੀਧਾਂਮਕੇਬੀਚਮੇਂਦਾਸਦਾਸੀ
ਘਣੇਸੰਗਕੀਨੇ।ਪ੍ਰਥਮਜਾਇਦ੍ਵਾਰਮੇਂਆਇਮਜੱਨਕਰੇਤਪੋਬ
ਨਮਾਂਹਿਬਹੁਤਪੀਵੇਖੇ।ਬਹੁਰਮਥਰਾਪਿਖੀਜਾਇਗੋਕਲ
ਬਸੇਆਇਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨੇਵਰਸਪੇਖੇ।੨੩੨॥ਹੋਇਪਰਯਾਗਪ੍ਰ
ਨਆਇਕਾਸੀਪਿਖੀਗਯਾਮੇਜਾਇਕਰਪਿੰਡਦੀਏ।ਇਸੀ
ਬਿਧਭ੍ਰਾਂਦਪਰਸਰਬਤੀਰਥਕਰੇਦਾਨਇਸਨਾਂਨਸਨਮਾਂਨ
ਕੀਏ।ਸਾਠਪਰਆਠਜੇਆਹਿਤੀਰਥਧਰਾਧਾਂਮਚਾਰੋਂ
ਨੈਨਨਭ੍ਰਾਰੀ।ਦਰਸਔਪਰਸਬਹੁਭ੍ਰਾਂਤਦੇਖਤਫਿਰੇਸੰਤਮਾ
ਹੈਤਬਹੁਭੇਖਧਾਰੀ।੨੩੩॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਰਾਮਸਲਬ
ਪੁਨਦ੍ਵਾਰਕਾਬੱਦ੍ਰੀਨਾਥਕਿਦਾਰ।ਅਮਰਨਾਥਤੇਆਦਿਸਭ੍ਰ
ਪਰਸੇਸਰਬਧਾਮਧਾਰ।੨੩੪।ਪੂਰਬਪਸਚਮਦੱਖਣੀਪਾਦਨ
ਉਤੱਰਖੰਡਾ।ਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿਪੁਜਾਤੀਨਕੀਭੂਮਨੀਰਪਰਚੰਡਾ।੨੩੫
॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਕਰੀਮਾਸਕਾਤਿਪੱਖਾਬਿਤਾਏ।ਰ.ਹੀਸ
ਤਾਦਿਨਤੀਨਰਹਾਏ।ਕਰੀਤੀਨਰਾਤਰਬਿਤਲਾਈ।ਆਗੇ
ਚਲੇਹੀਏਹਰਖਾਈ।੨੩੬।ਜਾਂਹਿਦੇਖੇਸਾਪੁਭ੍ਰਪਦਨਾਪੁ
ਛੇਪੁਸ.ਨਜੇਰਜੁਗਧਾਂਨਾ।ਆਪਰਜਾਨਹੁਣਦਾ।ਆਨਿ
ਕੇਭੂ।ਸਾਧਨਕਹੋਮੁਕਤਿਕੇਹੇਤੂ।੨੩੭।ਬੋਲੇਜੋਏਰ.ਸਾਚਯੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਗਸੁਨੀਏਂ॥ਦਾਸੀਮੁਕਤਾਵਿਸਨਰਜਗੁਨੀਯੋ॥ਵਿਸਨਪਰੋਕੇ
ਤਕਅਵਤਾਰਾ॥ਹਰੇਸਕਲਪ੍ਰਿਥਵੀਕੇਭਾਰਾ॥੨੩੮॥ਵਿਸਨੁ
ਕੇਜੇਤਕਅਵਤਾਰਾ॥ਕ੍ਰਿਸਨਸਰਬਮੇਲਖੇਉਦਾਰਾ॥ਪੀਤੰਬਰ
ਧਰਗਾਰਬਨਮਾਲਾ॥ਕਮਲਨੈਨਜੁਗਭੁਜਾਬਿਸਾਲਾ॥੨੩੯॥
ਜਾਂਹਿਕਪੋਲਕਮਲਜੁਗਫੂਲੇ॥ਮਕਰਾਕ੍ਰਿਤਕੁੰਡਲਜਾਂਹਿਝੂਲੇ
॥ਭ੍ਰਿਟੀਕਮਾਨਕੀਰਸੀਨਾਸਾ॥ਦਸਨਕਲੀਚੰਪਕਮੁਖਬਾਸਾ॥
੨੪੦॥ਕੰਬੁਗ੍ਰੀਵਸਸਭ੍ਰਾਲਸੁਹਾਵਨ॥ਮੁਕਟਸੀਸਮਦਮਦਨ
ਲਜਾਵਨ॥ਮੰਦਮੰਦਮੁਖਮੇਮੁਸਕਾਵੰਹਿ॥ਕੋਹਕਾਂਹਿਨਾਂਹਿਚੀਤ
ਭੁਰਾਵਹਿੰ॥੨੪੧॥ਬਿਕਰਾਲਚਲਹੈਮਨਹਰਨੀ॥ਅਸਅਨਿ
ਤਉਪਮਕਵਿਵਰਨੀ॥ਅਸੇਰੂਪਧਿਆਨਜਬਧਾਰੇ॥ਔਰਮੁਕਤਿ
ਪੁਨਕਬਨਵਿਤਾਰੇ॥੨੪੨॥ਛਪੈਛੰਦ॥ ॥ਨਾਰਦਾਦਿਜਮੁਖਕਹੇ
ਵਿਸਨਭਗਤਨਕੇਪਰਮਾ॥ਤਿਸਕਰਵਿਸਨੁਪ੍ਰਸਾਦਪਾਇਜਨਉਤੰਮ
ਕਰਮਾ॥ਪੁਨਰਾਵਿਰਤੀਰਹਿਤਵਿਸਨਪੁਰਜਾਇਰਹਾਵੈ॥ਜੋਏ
ਅਤਉਤਮਮੁਕਤਚਤਰਬਿਧਭੇਦਰਖਾਵੈ॥ਪੁਨਨਾਂਮਸਲੋਕਸਮੀ
ਪਤਿਨਪੁਨਸਰੂਪਸਾਜੁਜਕਹੈ॥ਇਸਰੀਤਮੁਕਤਸਰਦਕਹੇਜਾ
ਬਿਨਔਰਨਮੁਕਤਲਹੈ॥੨੪੩॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਯਾਬਿਨਔਰ
ਮੁਕਤਨਹਿਕਾਈ॥ਨੈਧਾਭਗਤਕਰੇਮਨਲਾਈ॥ਤਬੀ
ਬਕੁੰਠਧਾਮਤੁਮਜਾਵੋ॥ਮੁਕਤਿਚਤਰਾਵਿਧਬਿਨਸ੍ਰਮਪਾ
ਵੋ॥੨੪੪॥ਪੰਡਤਔਰਮਿਲਿਯੋਇਕਆਈ॥ਤਿਨ
ਸਿਵਪਦਰਜਮੁਕਤਿਬਤਾਈ॥ਅਹੰਵੇਦਵੇਦਨਸਿਰ
ਆਦੀ॥ਕਰਤਾਹਰਤਾਭਰਤਅਨਾਦੀ॥੨੪੫॥
॥ਕਾਸੀਪੁਰੀਦਸੇਨਰਨਾਰੀ॥ਸਭੀਮੁਕਤਭਾਖਿਯੋਤ੍ਰਿ
ਪਰਾਰੀ॥ਅੰਤਸਮੇਸਿਵਕਰਉਪਦੇਸਾ॥ਹਰੇਸਰਬ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੩੬ ਜਨਨਿਖਲਕਲੇਸਾ॥੨੪੬॥ ॥ਛਪੈਛੰਦ॥ ॥
ਪਾਸਪਤੀਮਤਮੁਕਤਪਾਸਪਤਮਾਂਹਿਦਿਖਾਈ॥ਪੂਜਨਅ
ਰਚਨਕਰੈਪਾਸਪਤਜੋਸੇਗਾਈ॥ਧਰੈਪਾਸਪਤਧਰਮਨੀ
ਤਪਸਥਿਧਨਿਰਧਾਰੈ॥ਪੁਨਰਾਵ੍ਰਿਤੀਰਹਿਤਪਾਸਪਤਲੋ
ਕਪਧਾਰੈ॥ਪੁਨਯਹਿਮੁਕਤਦਿਢਊਰਗਹੇਭੂਸਰਔਰਨ
ਮਾਨਹੀ॥ਇਕਰੀਤੀਵੇਦਾਂਤਮਤਆਗੇਮੋਖਵਖਾਨਹੈਂ॥੨੪੭
॥ਇਕਰੀਤੀਵੇਦਾਂਤਮੁਕਤਦ੍ਰਹੁਇਸਾਬਿਧਮਾਨੋ॥ਅਹਿਬ੍ਰ
ਮਾਸਮਵਾਕਸਤੰਕਹਿਅਰਥਵਖਾਨੋ॥ਜੀਵਬ੍ਰਹਿਮੈਕੋਭੇ-
ਦਵਾਕਯਹਿਸਕਲਬਿਨਾਸੇ॥ਭੇਦਰਹਿਤਯਹਿਗਯਾਨ
ਜਬੀਸਥਜਾਤਪ੍ਰਕਾਸੇ॥ਇਕਮਿਟੈਅਗਯਾਨਅਨਾਦਕੇ
ਆਤਮਸੁੰਧਾਨਿਹਾਰਹੈਂ॥ਪੁਨਸ੍ਵੈਪ੍ਰਕਾਸਸੁਖਰੂਪਸਿਤਮੁ-
ਕਤੀਜਿਹਦਿਖਾਰਹੈਂ॥੨੪੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਤਿਰਵੈਤੀਵੇਦਾਂਤਮਤਭਾਖਤਪੰਡਤਏਕ॥ਬਿਧਨਿਖੇਧ
ਸੁਰਤੀਲੀਯੇ ਤਾਂਕੋਕਥਤਬਿਵੇਕ॥੨੪੯॥ ॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ਅਹਿਬ੍ਰਮਾਦਵੇਦਵਚਗਾਵੰਹਿ॥ਜੀਵਬ੍ਰ
ਹਮਅਭੇਦਜਨਾਵੰਹਿ॥ਯਤੇਵਾਇਆਨੀਭੂਤ ਨੀ॥ਯੋਗਸੁ
ਤਵਾਚਭੇਦਜਗਮਾਨੀ॥੨੫੦॥ਅਧਕਾਰੀਜਨਜੋਜਗ
ਮਾਂਹੀ॥ਗਹੈਏਕਾਇਕਤਜਾਗੇਨਾਂਹੀ॥ਕਰਮਕਾਨਾਨਦੇ
ਨੌਉਰਧਰਹੀ॥ਕਾਰਨਮੇਕਾਰਜਲੈਕਰਹੀ॥੨੫੧॥
ਕਰਤਸਮੁੱਚੇਯੇਹਅਭ੍ਯਾਸਾ॥ਵਾਸ਼ਨਕਰ ਮਕਰੈਜੁਗ
ਨਾਸਾ॥ਭੇਦਅੰਸਜ ਬਕੇ ਲੈਹੋਈ॥ਯਾਬਿ॰ਮੋਖਅਦਰ
ਨਹਿਕੋਈ॥੨੫੨॥ਔਰਰੀਥਕਰਤਾਇ॰ਆਈ॥ਯ
ਬਿਧਮੋਖਸੁਕਹੇਸੁਨਾਈ॥ਦੂਇਵਿਧਭੇਦਦੇਦਵਚਭਾਖਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਨਿਰਵਿਕਾਰਸਾਵਿਕਾਰਸੁਰਖਾ॥੨੫੩॥ਸਭੁਲਮਨਨ
ੂਸਸੁਰਾਈ॥ਜੇਹਸੁਤਨਿਰਵਿਕਾਰਦਿਖਲਾਈ॥ਜੇਤੇਵ
ਇਆਨੀਭੂਤਾਨੀ॥ਸਾਵਿਕਾਰਜੇਹਬ੍ਰਹਮਦਿਖਾਨੀ॥੨੫੪
॥ਏਕਕਹਿਨਸੁਤਦੂਸਰਜੋਊ॥ਹੋਤਅਸਿਗਤਾਨਿਸਰੇਸੋਊ
ਮਾਨਨਜੋਗਦੋਊਸੁਤਭਾਖੀ॥ਜੁਗਤੀਜਿਧਾਇਸੀਪਰਅ
ਖੀ॥੨੫੫॥ਨਿਸਤਰੰਗਕਬਉਂਠੇਤਰੰਗਾ॥ਹੋਤਵਿਕਾਰੀ
ਪਵਨਪ੍ਰਸੰਗਾ॥ਬ੍ਰਹਮਇਸੀਵਿਧਉਰਮੇਜਾਂਨੋ॥ਰਸਾਨ
ਕਰਮਤਾਂਤੇਜੁਗਮਾਨੋ॥੨੫੬॥ਕਰਆਤਮਆਸਾਵਿਕਾਰ
ਮਿਟਾਵੈ॥ਨਿਰਵਿਕਾਰਹੁਇਮੁਕਤੀਪਾਵੈ॥ਜਾਬਿਨਅੌਰ
ਮੁਕਤਨਹਿਕਾਈ॥ਨਿਜਮਤਮੁਕਤਤਾਸਦਿਖਲਾਈ॥੨
੫੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਮੁਕਤਿਰੂਪਾਸੁਕਏਕਜਾਨ
ਨੀਤਮਾਹਦ੍ਰਿੜਾਇਆ॥ਭੁਗਤਭੁਗਵਤੀਹੀਜਾਨਮੁ
ਕਤਨਕਤਹੂੰਪਾਇਆ॥੨੫੮॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਏਕੋਕਾਲੀਨਾਮਪੁਰਾਨਾ॥ਬਿਨਭਗਵਤੀਅੌਰਨਮਾਨਾ
॥ਹਾਬਧਸਾਇਊਪਾਇਕਾਲੋ॥ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਸਨੂਰੁਦ੍ਰਨਿ-
ਕਾਲੋ॥੨੫੯॥ਇਸੀਰੀਤਿਈਸ੍ਵਰਉਪਜਾਏ॥ਚਾਰਕ
ਹਾਰਪਾਲਕੀਲਾਏ॥ਜਾਂਹਿਵਾਹੇਵਿਚਰਤਸਭਜਗਾ॥ਮੋਪ੍ਰ
ਜਭਗਵਤੀਪਰੇਨਭਗਾਓ॥੨੬੦॥ਜਤਸੋਭਾਭੂਮਿਨਸੁ
ਈ॥ਬਟਹੈਰਿਖਰੋਰਦਤਾਪਾਈ॥ਸੂਰਜਭਗਤਾਮਿਲਜੈ
ਤਾਂਹਿਕੋਈ॥ਦਿਨਕਰਧਨਾਨਮੁਕਤਕਹਿਸੋਈ॥੨੬੧॥
ਗਣਪਤਭਗਤਮੁਕਤਬਤਲਾਈ॥ਕਰੈਭਗਤਗਣਨਾਇ
ਕਤਾਈ॥ਵਿਘਨਹਰਨਜਨਮੰਗਲਕਾਰੀ॥ਜਪਤਨਾਮਪ੍ਰ
ਇਮੁਕਤਿਤੁਮਾਰੀ॥੨੬੨॥ਮਿਲਜੋਏਕਜੈਨੀਮਗਮਾਂਹਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੩੯ ।ਬਿਨਮਤ[..]ਨਮੁਕਤਕਹੂੰਨਾਂਹੀ।ਜਿਲਾਤਪਾਇਤਾਂਹਿਜ੍ਹ
ਰਜਾਈਐ।ਜੇਰੋਪਾਪਮੁਕਤੀਤਬਪਾਈਐ।੨੬੩।ਪ
ਪਾਹਨਬਾਂਪੀਤੂਬਕਜੋਈ।ਡੂਬੀਰਹੇਨੀਰਤਲਸੋਈ।
ਛੂਟਨਾਇਰਸਰੀਵਧੁਜਬਹੀ।ਊਪਰਆਵੈਤੂਬਕਤ-
ਬਹੀ।੨੬੪।ਪਾਪਦਾਮਜਬੋਲਗਾਰਮਾਂਹੀ।ਹੋਵਤਮੁ
ਕਤਜੀਵਕਬਨਾਂਹੀ।ਤਨਕੇਸੰਗਪਾਪਜਰਜਾਵਹਿ।ਮੁਕ
ਤਜੀਵਹੁਇਊਰਧਾਸਿਧਾਵਹਿ।੨੬੫॥ ਦੋਹਰਾ॥
।ਨਿਤਸਾਰਕੋਮਿਲੈਇਕਵਰਣਾਰਸਮੇਜਾਇ।ਪੰ-
ਡਤਮਿਆਸਕਮਤੇਕਹਿਤਸਿਧਾਂਤਸੁਨਾਇ।੨੬੬
॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਅਗਨਿਹੋਤ੍ਰਆਦਕਜੇਈਕਰ
ਮਾਸਾਧਨਮੋਖਮੁੱਖਜੇਹ੍ਰਪਰਮਾ।ਸੁਖਸੁਦਰਤਾਪ੍ਰ
ਪਤਜਨਜੋਊ।ਯਾਪਰਮੋਖਅਵਰਨਹਿਕੋਊ।੨੬੭
।ਮਿਲੈਭੂਟਮਤਪੰਡਤਆਈ।ਨਿਜਮਤਮੋਖਤਾਂਹਿ
ਦਿਖਲਾਈ।ਨਿਤਸੁਖਕੀਅਭ੍ਰਾਂਤਿਜਕਤੀਜੋਊ।ਯਾ
ਬਿਨਅਵਰਮੋਖਨਾਹਿਕੋਊ।੨੬੮।ਸੁਖਸਿਸਾਰਦ-
ਸਾਕੇਮਾਂਹੀ।ਲਹੇਜੀਵਪ੍ਰਭੂਨਿਤਨਾਂਹੀ।ਨਿਤਪਰਹੇ
ਤਾਇਸੀਹਮਰੀਨਾ।ਸਾਧਨਕਰਮਤਾਸਦਿਛਰੀਨਾ।
੨੬੯।ਤਿਸੀਭੂਟਅਨਸਾਰੀਕੋਊ।ਕਹਿਤਨਜਾਇਅ
ਤਸਮਰਸੋਊ।ਦੁਖਾਭਾਵਮੁਕਤੀਦਿਖਲਾਈ।ਯਾ
ਬਿਨਔਰਮੋਖਨਾਹਿਕਾਈ।੨੭੦।ਪ੍ਰਭਾਕਰਮਤ
ਕੋਅਨਿਆਈ।ਨਿਜਮਤਮੋਖਪ੍ਰਗਟਦਿਖਲਾਈ।
ਆਤਮਗਯਾਨਸਹਿਤਜਨਜੋਈ।ਵੇਦਕਕਰਮਕਰੇ
ਇਛਸੋਈ।੨੭੧।ਤਬਸਬੀਧਪਰਮਾਦਨਸਊ।ਹੋਇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸਿਧਾਤਸਬੈਪਅਭਾਊ।ਜੀਵਸਿਧਾਤਸਬੈਪਉਛੇਦਾ। ੧੩੯
ਅਗੈਮੋਖਨਹਿਰੈਚਕਭੇਦਾ।੨੭੨।ਨੀਤਸਾਰਕੋਮਿਲਿ
ਸੋਆਈ।ਮੁਕਤਮੁਰਾਰੀਮਿਸਰਬਤ੍ਰਾਈ।ਦੁਖਅਭਾ
ਵਅਤਅੰਤਕਜੋਈ।ਅਗੈਮੋਖਦੂਸਰਨਹਿਕੋਈ।੨੭੩।
ਸਾਂਖਮਤਪੰਡਤਅਨਸਾਰੀ।ਨਿਜਮਤਮੋਖਤਾਂਹਿਦਿਖੰਲ ੦
ਰੀ।ਤ੍ਰਿਗੁਣੀਜਨੂਪਰਣਾਮਿਜੋਊ।ਨਾਮਪ੍ਰਧਾਨਨਿੱਤਇਹ
ਕਸੋਊ।੨੭੪।ਵਹੀਪ੍ਰਕਿਰਤਨਾਮਬਤਲਾਈ।ਕਾਰਣ
ਰਹਿਤਅਨਾਦਿਦਿਖਾਈ।ਤਥਾਨਿੱਤਕੂਟਸਥਅਕਰਤਾ।
ਚੇਤਨਪੁਰਖਸੰਗਨਾਹਿਧਰਤਾ।।ਪੁਰਖਪ੍ਰਕਿ
ਰਤੁਮਿਟੇਅਦਵੇਕਾ।ਜਦਨਕਾਲਦਿਢਕਰੇਦਵੇਕਾ।
ਭੁਇਜੋਨਦਿਰਤਜਥੀਅਧਕਾਰੀ।ਪੁਨਪ੍ਰਕਿਰਤਨਹਿ
ਕਰੇਵਿਕਾਰਾ।੨੭੬।ਭੋਗਹੇਤਪਰਾਵਿਰਤੇਨਾਂਹੀ।ਦੇਖ
ਪੁਰਖਲਜਤਉਰਮਾਹੀ।ਤ੍ਰਿਬਿਧਦੁਖਅਤਜੀਤਾਨਿਰੋਧਾ
।ਨਿਜਅਸੰਗਅਕ੍ਰੋਵਿਦਬੋਧਾ।੨੭੭।ਉਦਾਸੀਨਕੂਟ
ਸਥਸਰੂਪਾ।ਤਾਂਏਥਿਤਜੇਹਮੋਖਅਨੂਪਾ।ਪੰਡਤਅਪਰ
ਮਿਲੋਇਕਆਈ।ਮੁਕਤ੍ਰਪਤੰਜਲਮਤਾਦਿਖਲਾਈ।੨
੭੮।ਪੰਚਕਲੇਸ਼ਜੋਗਕਰਟਾਰੇ।ਜਾਤੀਆਯੁਖਭੋਗ
ਨਿਵਾਰੇ।ਅਸ਼ਟਾਂਗਯੋਗਕਰਹੋਇਸੁਤੰਤਰਾ।ਕਰੇਦੂਰਦੁਖ
ਜਿਤਕਪਤੰਤ੍ਰਾ।੨੭੯॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਹਤਪਤੰਤਰਤਾਜੀਵਜਥਰਹੇਸੁਤੰਤਰਹੋਇ।ਕਾਬਿਨਦੂ
ਜੋਰਮੁਕਤਜਗਭ੍ਰਾਖਤਵੇਦਨਕੋਇ।੨੮੦॥ ਪੰ
ਚੌਪਈ। ।ਰਾਮਾਨੁਜਮਤਪੰਡਤਆਇਓ।ਨਿਜ
ਮਤਮੋਖਪ੍ਰਗਟਤਿਨਗਾਇਓ।ਦਾਸਰੇਵਜਗਕਾਰਣ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੫੦ ਜੈਸੀ॥ਧਰੇਪਰਮਕਾਰਣਤਾਜੈਸੀ॥੨੮੧॥ਸ੍ਵਰਗਤਾਟ
ਗੁਣਜੇਤਕਗਾਏ॥ਕਾਰਣਤਾਤਜਸਕਲਰਖਾਏ॥ਹੋਇਸ
ਰੂਪਅਬਾਰਬਤ੍ਰਾਨਾ॥ਧਰੇਪਰਮਜੈਸੀਕੰਲਜ਼ਾਨਾ॥੨੮੨॥
ਕਹਿਜੀਵਆਤਮਕੀਮੁਕਤੀ॥ਯਾਬਿਨਭ੍ਰਾਖਤਮੁਕਤਅ
ਯੁਕਤੀ॥ਪੰਡਿਤਮਿਲਜੋਇਕਸੁਰਗਜਾਨੀ॥ਮੁਕਤਅਪ੍ਰ
ਤਤਾਂਹਿਵਖਾਨੀ॥੨੮੩॥ ॥ਸੁੰਯਾਮਾਤ੍ਰਕਾ॥ ॥
ਜਗਕਰਤਤਾਸਿਰੀਵਤਸਲਲਖਮੀ ਯਾਹਿਤੀਨੋਤਜਅਵਰ
ਰਖਾਏ॥ਦੂਸਰਪਰਮਜਿਤਕਾਵਿਸਨੂਕੇਜਵਨਿਰਤਸੁ
ਖਕਾਹਿਲਾਏ॥ਤਿਨਕੇਸਮਸਰਲਹੇਜੀਵਜਬ ਯਾਬਿਨਮੁ
ਕਤਨਜਾਨੇਆਨਾ॥ਮੁਕਤਚਤੁਰਵਿਧਕਾਹਿਤਸੁਪੂਜਨ ਜੋਸ
ਲੋਕਤੇਆਦਵਖਾਨਾ॥੨੮੪॥ਆਗੇਬਲਭ੍ਰਮਤਕੀਮੁਕਤੀ
ਭਾਖਤਹੈ ਇਕਪੰਡਿਤਆਇ॥ਗੋਲੋਕਮੋਕ੍ਰਿਸਨਜੂਗਲ
ਭੁਜਖੇਲਤਲੀਹਲਾਰਾਸਮਚਾਏ॥ਤਾਂਕੀਅਸੰਗੀਵ੍ਰਮਿਤ੍ਰ
ਲਤਾਂਸੰਖੇਲਤਲੀਲਾਰਾਸਮਹਾਨਾ॥ਯਹੀਮੁਕਤਮਾਨਤਬ
ਲਭ੍ਰਮਤ ਯਾਬਿਨਮੁਕਤਨਮਾਨਤਆਨਾ॥੨੮੫॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪਾਰਵਰਸਕੋਪਾਨਕਰ ਜਰਾਮਰਨਮਿਟਜਾ
ਇ॥ਦੇਹਸਾਥਿਰਜੀਵਨਮੁਕਤਕਹਿਤਰਸੇਸੁਰਗਾਇ॥੨
੮੬॥ਪਰਾਪਸਿਤੀਅੰਧਮਔਰਬੇਖਰੀਜਾਨਾ॥ਪਰਾਬ੍ਰ
ਹਮੲਰਸੁਨਮੁਕਤ ਵਲਾਕਰਨੀਫਜੇਹਮਾਨਾ॥੨੮੭॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਸੁਨਿਵਦਮਾਧਮਕਹੈਜੈਸੀ॥ਨਿਜਮ
ਤਮੁਕਤਕਹਿਤਾਵਿਦ੍ਵਜੈਸੀ॥ਜਥਾਤਸਰਬਫੇਹਸੁਨਾਏ
ਖਾਇ॥ਸਤਭ੍ਰੂੰਤਕਰਦੇਖਣਆਇ॥੨੮੮॥ਸੰਤਪਦ
ਰਥਕੋਉਨਹਿਪਾਂ॥ਸੁਨਭ੍ਰਾਤਪਰਧਾਕਸੁਪਯੋ॥ਸੁਨਰੂਪਆ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤਮਤਤਰਗ੍ਯਾਨਾ॥ ਸ੍ਰੁਨਿਭਾਦਪ੍ਰਾਪਤਦ੍ਰਿਢਭਾਨਾ॥੨੮੯॥
ਦ੍ਰਿਗੀਸੁਕਤਦੂਸਰਨਹਿਕੋਊ॥ ਆਨਤਸ੍ਰੁਨਿਦਾਦਮਤਜੋਊ॥
ਇਤਨੇਮੇਂਇਕਦੂਸਰਆਇਯੋ॥ ਚਾਰਵਾਕਮਤਜਾਹਿਮਨ
ਭਾਇਯੋ॥੨੯੦॥ ਨਿਜਮਤਮੁਕਤਤਾਂਹਿਦਿਖਲਾਈ॥
ਦੇਹਆਤਮਾਦ੍ਰਿਢਮਾਨੋਭਾਈ॥ ਬਿਪਨਖੇਪਸਭੂਦੂਰਕਰੀ
ਜੇਹੋਇਸੁਤੰਤਰਮੁਕਤੀਲੀਜੇ॥੨੯੧॥ ਅਬਦਾਔਰਮੁਕ
ਤਦਿਖਲਾਈ॥ ਦੇਹਰੂਪਆਤਮਕੀਗਾਈ॥ ਮਰੇਮੋਖਸਭ
ਹੀਜਨਪਾਵੈਂ॥ ਚਾਰਵਾਕਮਤਾਇਸਬਿਧਗਾਵੈਂ॥੨੯੨॥
ਦ੍ਰਿੱਗ੍ਯਾਨਵਾਦਮਤਪੰਡਤਆਇਯੋ॥ ਯੋਗਾਚਾਰਨਾਮਜ
ਹਿੰਗਾਇਯੋ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯਦਿਪਹੇਦ੍ਰਿਗ੍ਯਾਨਸਰੂਪਾ॥ ਆਲੇਪੁਨਪ
ਰਕਿਰਤਅਨੂਪਾ॥੨੯੩॥ ਖਿਣਭੰਗਰਸਭਅਹੇਪ੍ਰਭਊ
॥ ਆਲੇਭਿੰਨਤੂੰਛਾਦਿਸਆਊ॥ ਅਹਿਅਹਿਯੇਹਆਲੇਗ
ਈ॥ ਘਟਪਟਆਦਪਕਿਰਤਦਿਖਾਈ॥੨੯੪॥ ਆਲੇ
ਮੇਪਰਕਿਰਤੀਜਬਹੀ॥ ਕਰੇਦਿਲੀਨਮੁਕਤਹੋਇ ਤਬਹੀ॥
ਨੀਤਸਾਰਇਕਭੇਟਿਯੋਔਰਾ॥ ਮਤਅਰਹੰਤਪੰਡਤਸਿ
ਰਮੌਰਾ॥੨੯੫॥ ਤਜਪਿੰਜਰਜਾਵਤਸੁਕਜੈਊ॥ ਹੁਇਸੁ
ਤੰਤ੍ਰਸੁਖਭੋਗਤਸੋਊ॥ ਤਯਅਰਹੰਤਮਾਸਤ੍ਰਜੋਗਾਇਯੋ॥
ਤਥਾਗ੍ਯਾਨਾਇਕਰੂਪਬਤਾਇਯੋ॥੨੯੬॥ ਕੀਨਸਮ
ਪੀਦ੍ਰਿਢਪਰਕਾਸ਼ਾ॥ ਕਰਮਅਸਟਦਿਪਬੰਧਨਨਾਸਾ॥
ਸੁਧੇਕਰੂਪਪ੍ਰਿਥਮੇਦਿਖਲਾਵਾ॥ ਨਿਰਾਵਰਣਪੁਨਗ੍ਯਾ
ਨਦਿਖਾਵਾ॥੨੯੭॥ ਹੋਇਸੁਤੰਤਰਆਤਮਜੋਈ॥ ਊਰ
ਧਗਮਨਕਰਤਹੈਸੋਈ॥ ਪਰਿਪਰਾਚਲਿਯੋਜੋਈਜਾਵੈ
॥ ਕੈਅਲੋਕਕਾਦਿਯੋਮਰਹਾਵੈ॥੨੯੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

…ਨਤਕੋਟਿਕੇ ਇਮਅਰਹਿੰਤਬਤਾਇ॥ਸੁਨੀਅਨ
ਕਰਿਪਮੋਖਪਾਇਮ ਨੀਤਸਾਰਚਿਤਲਾਇ॥੨੯੯॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ਇਕਕਹੀਸਾਇਕਕਰਮਬਤਾਂਹੀ॥ਇਕਕ
ਲਾਇਕਸੋਗਸੁਨਾਂਹੀ॥ਇਕਮੁਕਤਕਹੈਤੁਰੀਅਕਾਸਾ॥
ਸਪਤਮਅਵਿਸੋਸਦੂਤੀਕਹਿਦਾਸਾ॥੩੦੦॥ਇਕਮੁਕਤਮ
ਤਅਪਨੇਕਹੇ॥ਇਨਸਤੋਂਕੇਊਪਰਅਹੇ॥ਰੋਲੇਕਹਾਂਤਿਨ
ਮਵਖਾਨਾ॥ਤਾਬਿਨਮੋਖਨਕਾਹੂਆਨਾ॥੩੦੧॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬ੍ਰਹਮਗ੍ਯਾਨਬਿਨਮੋਖਨਹਿ ਯਾਬਿਧਵੇ
ਦਵਖਾਨ॥ਇਨਕੇਮਤਨਾਨਾਸੁਨੇ ਸੁਨਿਕਾਭ੍ਰਮਤੀਮਹਾਂਨ॥੩੦੨
ਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਸਕਲਕਰ ਪੁਨਆਇਗ੍ਰਹਿਮਾਹਿ॥ਕਰਿਜੇ
ਯਗਾਕੁਲਰੀਤਪਰ ਨੀਤਨਿਪੁਨਗੁਰਤਾਂਹਿ॥੩੦੩॥
ਦਾਨਅਨਾਥਨਕੋਦੀਯੇ ਪੁਨਾਜਵਨਿਵਿਦ੍ਵਾਨਾ॥ਬ੍ਰਹਮਪੂਵੰਨ
ਦਿਜਵਰਜਿਤੇ ਕਰੀਸੇਵਸਨਮਾਨ॥੩੦੪॥ਨਿਤਨੀਮੱਤਪ
ਰਾਸਚਿਤ ਕਰੇਸਕਲਕੁਲਰੀਤ॥ਫਲਆਸਾਭੁਛਨਾਪਰ
ਕਰਤਰਹੇਹਰਿਪ੍ਰੀਤ॥੩੦੫॥ਇਸਬਿਧਕਰਤਸੁਕਰ
ਮਨਿਤਭੁਇਜੇਸੁੱਪਊਰਆਇ॥ਨੀਤੀਸਾਰਸੁਮਤੀਮੇ
ਰਹਿਜੋਦ੍ਵੈਕਸੁਹਾਇ॥੩੦੬॥ਸੰਤਅਚਲਅਤਮਲ
ਖੋ ਜਗਅਸੰਤਛਿਨਭੰਗ॥ਜੇਹਦ੍ਵੈਕਪ੍ਰਗਟਿਯੋਰਿਦੇ
ਨੀਤੀਕੇਪਰਸੰਗ॥੩੦੭॥ਦੂਸਰਸਖਾਦ੍ਵੈਕਕੋਪ੍ਰਗ
ਟਿਯੋਆਇਵਿਰਾਗ॥ਸੁੱਪਭੂਮਕਾਹੋਤਹੈ ਜੋਜੁਗਸਖਾਸੁ
ਭੁਗਾ॥੩੦੮॥ਰਿਦੇਸੁੱਧਬਿਨਮਲਨਮੇ ਉਪਜਤਸਖਾਨ
ਦੋਇ॥ਕਾਂਮਧੇਨਤਰੁਕਲਪਜ੍ਯੋਂਮਦ੍ਵੈਲੋਕਮੇਹੋਇ॥
੩੦੯॥ਸਰਬਪ੍ਰੰਨਕੋਬੀਜਯਾਹਿ ਰਾਖੀਇਸਗੁਰਨੇਤਾ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨੇਤਨੀਤਾਇਕਵਾਚੋਹੈ ਕਛਕਪਦਨਸੋਭੇਤਾ॥੩੧੦॥ਜੈਸੇਭੂ
ਪਕਨੂਨਇਕ ਰਾਖੈਪ੍ਰਜਾਅਸ੍ਵਾਰਾ॥ਤਿਸਕੀਹਾਨਹੋਤਕ
ਬ ਚਲਤਜੁਤਾਂਹਿਅਨਸਾਰਾ॥੩੧੧॥ਤਜਕਨੂੰਨਅਨਅ
ਤੁਚਲੇ ਅਨਥਾਕਾਂਮਕਮਾਇਆ॥ਸਭਦਕੀਲਝੂਠਾਕਰੇਸ
ਜਾਭੂਪਦਰਪਾਇਆ॥੩੧੨॥ਭੂਪਤਆਰਗਸਮੇਟਕਰ ਕਹੋ
ਕਹਾਂਸੁਖਤਾਂਹਿ॥ਤਜਕਰਨੀਤਅਨੀਤਮਗ ਕਬੀਲੇਤ
ਸੁਖਨਾਂਹਿ॥੩੧੩॥ਜਿਮਿਬ੍ਰਿਥਮਾਤਪਿਤਬਾਲਕੇ ਪਗਜੋਗ
ਰਭੁਸੁਤਨੀਤਾ॥ਪੁਨਬਾਲਬਾਲਕਪਨੇ ਪਢੋਜੋਨੀਤਪਰ
ਪ੍ਰੀਤਾ॥੩੧੪॥ਜੁਬਾਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇ ਚਲੋਜੋਨੀਤਅਨ
ਸਾਰਾ॥ਨੀਤਨਜਾਇਵਿਛਪਾਰਉਰ ਕਰੇਬਿਬਪਬਿਵਹਾਰ
॥੩੧੫॥ਨੀਤਬਿਰਛਫੈਲਤਰਹੇ ਬਾਲਜੁਬਾਕੇਮਾਂਹਿ
ਬਿਰਧਅਵਸਥਾਹੋਤਹੀ ਪੱਕੈਆਇਫਲਤਾਂਹਿ॥੩੧੬॥
ਨੀਤਬਿਰਛਪਕੇਫੂਲਹੈ ਜੋਗਵਿਵੇਕਵੈਰਾਗਾ॥ਜਸਦਸਾਦਖ
ਟਤੇਭੁਈਸੋਖਚਾਹਿਦਡਭਾਗਾ॥ਨੀਤਨੀਰਮਲਚੀਤਕੀਕ
ਰੀਧੋਇਸਤ੍ਰਦੂਰਾ॥ਸਾਧਨਆਦਵਦੇਕਸੇ ਲਾਗੀਧਾਹਿਜ
ਰੂਰਾ॥੩੧੭॥ਰੰਗਸੁਧਬਿਨਪਾਹਿਕੇ ਹੋਵਤਕਬੀਨਕੋਇ
॥ਜਿਮਿਬ੍ਰਿਥਪਾਹਿਰੰਗਨਪਰੇ ਰੰਗਅਨੂਪਸੋਹੋਇ॥੩੧੮॥ਨੀ
ਤਸਾਰਕੇਤ੍ਰਿਜਾਸੁਤ ਭਾਇਜੋਵਿਰਾਗਮਹਾਂਨਾ॥ਸੋਰਤਰਥ
ਅਧਜਾਇਸੇ ਕਛਇਕਕਰੇਵਖਾਨਾ॥੩੨੦॥ਬਿਰਧਅ
ਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇ ਭੁਇਜੋਤਾਂਹਿਵੈਰਾਗਾ॥ਨੀਤੀਕੇਪਰਤਾਪਸ
ਭੁਮਿਟੀਚਾਹਿਦਡਭਾਗਾ॥੩੨੧॥
ਇਤਸ੍ਰੀਨੀਤਿਸਾਰ ਜੁਬਾਅਵਸਥਾ ਗ੍ਰਸਥਾਸ੍ਰਮ ਪ੍ਰਕਰਣਵਰ
ਨਨੰਤ੍ਰਿਤੀਅਧਜਾਇ ਸਮਾਪਤੰ॥੩॥ ॥ਪੂਰਬਾਰਧ ਸਮਾਪਤੰ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਥਨੀਤੀਸਾਰਥਾਨਪ੍ਰਸਥਾਸੁਮ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਤ੍ਰਾਰਧਕੋਪ੍ਰਥ
ਮ ਅਧਿਆਇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ੍ਯਤੇ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥

॥ਕਵੀਓ ਵਾਚ॥

ਨੀਤਧਾਰਬਿਦਿਆਰਜੋ ਜੁਬਾਆਂਹਿਤਿਸਕੀਨਾ॥ਸੁਨਕਰ
ਉਰਗਾਰਗਾਵਭ੍ਰਾਇਓ ਹਿਤੂਰਾਅਪਰਬੀਨਾ॥ ੧ ॥ ॥
ਹਿਤੂਰਾਓਵਾਚ॥ ॥ਜੁਬਾਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇ ਕਰੀਨੀ
ਤਧ੍ਰਿਤਧਾਰ॥ਸਾਂਤਕਰਾਜਸਤਾਮਸੀ ਕਰੇਅਨਕਬਿਚਾ
ਰ॥ ੨ ॥ਮਿਲਕਰਭੂਪਤਸਿਗਾਮੇ ਪਰਸਾਰਥਬਹੁਕੀਨ॥
ਪ੍ਰਜਾਚਲਾਈਨੀਤਮਗ ਨਿਜਬਲਬੁਧਪ੍ਰਬੀਨ॥ ੩ ॥
ਬਿਰਧਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇ ਧਰਉਰਅਤਅਨਰਾਗ॥ਸਾਹ
ਕੁਟੰਬਤੀਰਥਕਰੇ ਜੁਗਵਿਪਤਵਡਭਾਗ॥ ੪ ॥ ॥ਚੌਪਈ
॥ ॥ਪੁਨਗ੍ਰਿਹਿਬਾਹ ਰਸਦਨਬਨਾਈ॥ਕਰਤੀਰਥ
ਬੈਠੇਤਾਂਹਿਆਈ॥ਪੁਨਤਿਨਭ੍ਰਾਇਓਵਿਵੇਕਾਵਿਰਾਗਾ॥
ਯੋਗਅਰਭੁਅਤਮੁਹਿਮਨਲਾਗਾ॥ ੫ ॥ਹੋਵਤਮੋਗਬਿਰ
ਧਮਨਭਾਰੀ॥ਸੁਤਨਾਤੀਧਨਧਾਮਮਝਾਰੀ॥ਕਹੋਵੇਖਾਦੁ
ਸੀਕਿਮਆਈ॥ਕਿਉਵਿਰਾਗਾਵਧਤਾਂਹਿਸੁਹਾਈ॥ ੬ ॥
ਬਾਲਜੁਬਾਮੇਸੁਨੇਘਨੇਰੇ॥ਬਿਰਧਵਿਰਾਗੀਸੁਨੇਨਹੇਰੇ॥
ਆਪਬਿਰਧਵੈਰਾਗਉਚਾਰਾ॥ਸੋਮਨਅਧਕਸੰਕਮੇ
ਤਰਾ॥ ੭ ॥ ॥ਉਤੰਰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਬਿਰਧਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੇ ਸੁਨੋਨਕਾਂਹਿਵੈਰਾਗਾ।ਯਾਸਿ ੧੪੫
ਕਾਜਮਧਾਨਕੋ ਸੁਨੋਤਤਪਰਰਾਗਾ।੮॥ ।ਚੌਪਈ॥
।ਬਹੁਪੁਰਾਨਇਤਹਾਸਮਝਾਰੀ।ਕਥਾਬਿਬਧਕਹੀਅ
ਨਬਿਸਥਾਰੀ।ਭੁਏਭੂਪਬਹੁਭੂਰਤਮਾਂਹੀ।ਗਨਤੀਗ
ਨੇਅੰਤਨਹਿਪਾਂਹੀ।੯।ਬਹੁਤਬਰ ਜਜਿਨਰਾਜਕਮਾਏ
।ਸੁਤਨਤੀਗ੍ਰਹਿਬਹੁਤਉਪਾਏ।ਜਿਨਕੋਤੇਜਨਕੋਇਸ
ਹਾਰੇ।ਭੂਜਬਲਤੇਜਅਰੀਰਣਮਾਰੇ।੧੦।ਭੁਏਬਿਰ
ਧਜਾਂਗੇਜਿਨਭੁਰਾਗਾ।ਉਰੇਭੁਇਯੋਤਿਨਆਇਵਿਰਾਗਾ। ੦
।ਸੰਪਰਾਜਸੁਤਭੁਏਉਦਾਸੀ।ਕਹੀਵਿਰਾਗਮੇਹਕੀਕ
ਸੀ।੧੧।ਮੋਹਨਿਸਾਦਾਂਹਿਦਿਸਤਮਛਾਇਯਾ।ਰਵਕੇ
ਉਦੇਦ੍ਰਿਸਨਹਿਆਇਯਾ।ਬਿਨਾਵਿਰਾਗਤਜੋਨਹਿ
ਜਾਈ।ਰਾਗੀਜਨਦਿਸਮੇਉਪਜਾਈ।੧੨।ਇਕਵਿਟ
ਸਥਾਹਿਰਕਂਹਿਜਾਂਹੀ।ਰਹੇਚਿਤਸੁਤਾਦਿਤਗ੍ਰਿਹਿਮਾਂਹੀ।
ਜਬਵਿਰਾਗਉਰਕਰੇਨਿਵਾਸਾ।ਸਭਦੁਖਭੂਪਤੋਗਤ
ਵਭਾਸਾ।੧੩॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਅਬਨਾਸੀ
ਆਤਮਅਚਲਭਾਸਤਹੈਉਰਜਾਸ।ਚਲੇਵਾਨਨਸੀ
ਜਗਤਦੀਖਤਹੈਸਭਤਾਸ।੧੪।ਜੇਹਵਦੇਕਜਥਕੇ
ਭੁਇਯੋਹੈਵਤਸਖਾਵਿਰਾਗ।ਜੈਸੇਭੂੰਤਬਸੰਤਮੇ ਸਹਿ
ਜੇਮੈਲਤਬਾਗ।੧੫॥ ।ਗੀਯਾਮਲਤੀਛੰਦ।
॥ ।ਇਸਟੈਸਭਾਰਤਖੰਡਪਾਟਨ ਭੁਪਕੇਤਕਹੋਗ
ਏ।ਬਹੁਕਾਲਰਾਜਕਮਾਇਪਰਧਰਤਜਾਗਬਨਬਾਸੀਭੁਏ
।ਨ੍ਰਿਪਮਾਨਸਗਰਕਲੀਪਰਘੁਪੁਨਭਰਤਪੰਡਚਤਾਰਜੇ
।ਅਜਨਾਭਨਹੁਖਜਯਾਤੀਆਦਕਕਿਤਕਨਅਉਚਾਰਜੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥੧੬॥ਪੁਨਯਾਗ੍ਯਵਲਕਮਤਾਨਸੁਨਅਤਵੇਦਾਂਸਿਸ੍ਤਪਾਰ
ਜੋ॥ਧਨਕੀਨਸੰਗ੍ਰਹਿਜੀਤਪੰਡਤਜਨਕਸਭਾ॥ਉਦਾਰਜੋ॥
ਤਿਨਕੀਨਪੁਨਸੰਨ੍ਯਾਸਵਿਦ੍ਵਤ ਤ੍ਯਾਗਸਭਬਨਕੋਗਏ॥ਹੁ
ਇਬਿਰਧਪਰਵੈਰਾਗਵਿਦ੍ਵਧਨਨਾਰਸੁਤਸੋਂਪਤਭਏ॥੧੭॥
ਅਸਤ੍ਯਾਗਬਹੁਵੈਰਾਗਪਰਮਨ ਬਿਰਧਹੁਇਬਨਕੋਗਏ॥
ਜਿਮਨਾਗਕੁੰਚਰਕਤ੍ਯਾਗਭਾਰਜੋ ਖੇਦਬਿਨਤਜਤੇਭਏ॥ਕ
ਛਨੇਅਬਿਰਧਨਜ੍ਵਾਨਬਾਲਕ ਦੇਖਜੇਵੈਰਾਗਮੋਂ॥ਨਹਿੰਹੋਤ
ਸਰਬਸਰੀਰਮੋਂਕਹਿੰ ਹੇਤਜਨਵਨਭਾਗਮੋ॥੧੮॥ ॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਾਲਅਵਸਥਾਮੋਂਭਇਓ ਪੂਰਨਭਗਤਵੈ
ਰਾਗ॥ਤੋਪੀਵਿਦਪੁਨਭਰਥਰੀ ਆਇਜੁਬਾਮੋਂਲਾਗ॥੧੯
॥ਜੈਸੇਨੇਮਨਹੀਂਮਰਨਕਾ॥ਇਕਜਨਮਤਮਰਜਾਂਹਿ॥ਇਕਜੁਬਾ
ਇਕਬਿਰਧਹੋਹਿਸਭਸਰਵਨਖਮਾਂਹਿ॥੨੦॥ਤੈਸੇਹੀਵੈਰ
ਵੈਰਮੇਨੇਮਨਰਾਖਜੋਕੋਇ॥ਕਰਮਪੇਨ੍ਹਪਰਪੱਕਹੁਇ ਤਬ
ਫੂਲਤਹੈਸੋਇ॥੨੧॥ਇਕਫੂਲਕਰਲੇਤਫਲ ਇਕਫੂਲ
ਝੜਜਾਹਿਂ॥ਇਕਰਜਾਨਫਲਫਲਤਹੈਂ ਇਕਜਨਮਪੁੰਨਪ
ਹਿਂ॥੨੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ॥
ਭ੍ਰਮਟਨਔਰਸੁਕਾ॥ਇਕਅਹੋ॥ਸੋਹਿਅਨੀਖਾਮੋਂਨਿਤਰਹੇ
ਜੋਹੋਵੈਰਾਗਭੂਮਇਸਹੋਈ॥ਔਰਦੇਸਮੋਸੁਨੋਨਕੋਈ॥
੨੩॥ਕਿਹਕਾਰਨਹੁਇਭਾਰਤਮਾਂਹੀ॥ਔਰਦੇਸਕਿਉਂਹੋ
ਵਤਨਾਂਹੀ॥ਹੋਵੇਨਾਬਮਨਸੁਕਾਦਿਵਦਾ॥ਕਬਾਨੀਤਸੁਨ
ਹੁਇਆਹਿਲਾਦਾ॥੨੪॥ ॥ਉੱਤਰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਜਾਨੀਪ੍ਰਸ਼ਨਉੱਤਰਭਲੇ ਸੁਨੋਕਾਨਧਰਸੋਇ॥ਹੋਵਤ
ਭਾਰਤਮੋਂਇਮੇ ਔਰਨਕਹੂੰਹੋਇ॥੨੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹੈਵੈਰਾਗਤੀਨਪਰਕਾਰਾ।ਉਤਮਮਧੱਮਅਧਮਉਚਾਰਾ। ੧੪੭
ਮੰਦਔਰਤੀਬਰਤਰਜਾਣੋਂ।ਤੀਬਰਤ੍ਰਰਕਟਨਮਬਤਾਵੋਂ।
੨੬॥ਸੁਤਦਾਵਿਤਨਾਰਨਸਹੁਇਜੈਈ।ਮੰਦਾਵਿਰਾਗਕਹਾਵ
ਤਸੋਈ।ਜਾਂਹਿਲਗਤ੍ਰੇਗਸੁਣੇਦਿਸਆਵੋਂ।ਪਰਣਾਮੀਦੁਖ
ਰੂਪਾਦਿਸਾਵੋਂ।੨੭॥ਜੇਹਤੀਬਰਵੈਰਾਗਕਹਾਈ।ਤੀਬ
ਰਤਰਅਬਕਹੋਂਸੁਨਾਈ।ਲੋਕਪ੍ਰਲੋਕਤ੍ਰੇਗਹੈਂਜੇਤੇ।ਕਾਕ
ਵਿੱਠਸਮਭਾਸੈਂਤੇਤੇ।੨੮॥ਔਰਭੇਦਕਵਕਿਤਕਬਤਾਹੀ।
ਜੱਤਆਨਤੇਆਦਸੁਨਾਹੀ।ਮੰਦਾਵਿਰਾਗਜਹਾਂਤਹਿਹੋਈ।
ਨੂਨਅਧਕਸਭਦੇਸਨਸੋਈ।੨੯॥ਤੀਬਰਤ੍ਰੀਕਾਂਹਿ[illegible]
ਹੁਇਜਾਈ।ਦੇਸਭੇਦਕਰਫਲਨਾਂਹਿਪਾਈ।ਜਿਉ[illegible]
ਕੋਊਅੰਬਲਗਾਵਹਿ।ਪਰੀਵਰਫਤਤਾਛਿਨ[illegible]
੩੦॥ਤੀਬਰਤਰਕਹਿਂਦੇਸਨਹੋਈ।ਭਾਰਤਖੰਡਹੋਤਇਕਸੋ
ਈ।ਜਿਉਕੇਸਰਕਸਮੀਰਮਝਾਰੀ।ਕਹਾਂਹੋਤਜਾਂਹਿ[illegible]ਪ
ਰਸਾਰੀ।੩੧॥ਤਾਂਹਿਭੀਅਲਪਭੂਮਕੇਮਾਹੀ।ਜਹਾਂਤਹਾਂ[illegible]
ਹੋਵਤਨਾਹੀ।ਤੈਸੇਹੀਵੈਰਾਗਅਨੂਪਾ।ਭਾਰਤਭੂਮਮੈਂ
ਜਰੀਰੂਪਾ।੩੨॥ ॥ਕੁੰਡਲੀਆ ਛੰਦ॥ ॥ਜੈਸੇ
ਬਾਹਰਬਾਗਤੇਕਹੀਂਅੰਬਲਗਜਾਇ।ਬਕਰੀਅਬਵਾਹੂ
ਠਖਰਤੁਰਤਆਇਕੋਊਖਾਇ।ਤੁਰਤਆਇਕੋਊਖਾਇ
ਭੀਤਪੁਨਵਾਨਰਨਤਹਾਂ।ਕੇਜਲਬਿਨਸੁਕਜਾਇਨਹਿਰਹੁ
ਪਾਦਨਜਹਾਂ।ਯਾਭੂਮੀਤੇਬਿਨਾਰਹੇਵੈਰਾਗਨਕੈਸੇ।ਸਤ
ਸੰਗਤਸਤਗੁਰਬਚਨਅਰਭੂਹਜੈਸੇ॥੩੩॥ਭਾਰਤਭੂਮੀ
ਬਾਗਸਮਭੀਤਦਾਨਸਤਸੰਗਾ।ਭੂਹੇਸਮਸਤਗੁਰਬੈਂਔਰ
ਦੇਸਬਹਿਰੰਗਾ।ਔਰਦੇਸਬਾਹਿਰੰਗਜਹਾਂਜੇਹਨਾਹਿਦਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੪੯ ਸਾਟੇਂ॥ਛੋਰੀਉਠ ਰੁਸੀਗਤਹਾਂਵੈਰਾਗਨਸਾਟੇ॥ਸਭੁਰਾ
ਗੀਜਨਤਹਾਂਭੁਗਮੇਸੁਖਦਿਖਾਰਤਾ॥ਨਸੋਤਟੈਰਾਗਬ
ਗਬਿਨਭੂਮੀਭੁਾਰਤਾ॥੩੪॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਭੁਾਰਤਦੇਸਲਖੋਇਕਮੰਦਰਦੀਪਅਹੇਸਤਗੀ੍ਥਅਪਾ
ਰਾਤੇਲਮਹਾਤੁਮਕੇਸੁਖਭੁਾਖਣ ਆਗਦਿਰਾਗਕਰੇਉ
ਜੀਆਰਾ॥ਅੰਤਸਜੀਵਗੁਣਾਬਿਨਤੇਲ ਕਹਾਂਬਿਤਹੋਇ
ਰਟੇਦਉਦਾਰਾ॥ਦੀਪਫਨੁਸਬਿਨਾਬਿਨਮੰਦਰਪੌਣਬੁ
ਝਾਇਕਰੇਤਮਭੁਾਰਾ॥੩੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਪ੍ਰਿਥਮਨੇਹਵਤਐਰਕਹਿ ਉਤਮਬਿਰਖਵੈਰਾਗਹੋਇ
ਕਬੀਕਹਿਦੇਸਮੇਂ ਫਲਤਿਕਬੀਨਲਾਗ॥੩੬॥ਜਬ
ਲਗਪਰੇਨਫੂਲਤਰ ਕੌਣਰੀਤਫਲਪਾਇ॥ਨੀਤਫੂ
ਲਫੂਲੇਪ੍ਰਿਥਮ ਫਲਵੈਰਾਗਸੁਹਾਇ॥੩੭॥ਯਸ਼ਕ
ਉਤਰਦਇਯੋ ਅਬਸੰਸੇਕਿਯਾਤੇਹਿ॥ਜੋਮਨਮੇਸ਼ਕ
ਫੁਰੇਕਹੋਪ੍ਰਗਟਕਰਮੋਹਿ॥੩੮॥ ॥ਹਿਤੂਰਮੋਵ
ਰਾ॥ ॥ਅਬਆਸਾਭੁਗਵਨਾਇਹੀਦੇਪਾਤੁਭੁਇਯੋ
ਵਿਰਾਗ॥ਕਵਨਕਵਨਬਿਵਹਾਰਤਬ ਕਰਤਭੁਇਬ
ਡਭੁਾਗ॥੩੯॥ ॥ਉਤ੍ਰ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਸਮਾਧਾਨਯਾਕੇਸੁਣਲੀਜੈ॥ਭੁਲੀਰੀਤਮਨਸਰਵਣ
ਦੀਜੈ॥ਰਾਮਚੰਦਜੁਤਚਾਰੇਭੁਾਈ॥ਗਇਕਰਨਤੀਰ
ਥਹਰਖਾਈ॥੪੦॥ਨਿਜਗ੍ਰਹਿਆਇਭੁਈਗਤਜੈਸੀ
॥ਇਨਕੀਭੁਈਬਿਦਸਥਾਤੈਸੀ॥ਦੀਰਘਸ੍ਵਾਸਲੇਤਤ
ਬਐਸੇ॥ਬਿਖਧਰਸਰਪਫੁਕਾਰਤ ਜੈਸੇ॥੪੧॥ਅ
ਹੇਦੇਵਕਿਯਾਰਚਨਰਚਾਈ॥ਆਵਾਗਵਨਬਡੋਦੁਖ

ਵਾਸ਼ੀ।ਰਚੀਵੇਹਜਾਹਿਦੂਖਨਿਕੇਤੂ।ਨਹਿਸੁਖਰੂਪਕਬੀ ੧੪੯
ਕਹਿਹੇਤੂ॥੪੨॥ ।ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ॥
ਦੁਖਰੂਪਰੂਪਕਲੇਸਜਾ।ਜਗ ਸੁਖਭ੍ਰਮਕਰਭ੍ਰਾਸਹੈ।ਬਿ
ਧਨੀਨਅੰਦਕਮੇਲਬਿਖਅਧਮੁਦੇਖਹੁਲਾਸਹੈ।ਤਰਅ
ਹਿਮਾਇਆ।ਪ੍ਰਬਲਅਤਜਨਚੀਤਪਕਰ੍ਹਭ੍ਰਤਾਦਤੀ।
ਪਿਖਰੋਗ।ਪੰਛੀਜਾਲਆ।ਦਤਦੂਖਸੂਖਦਿਖਾਦਤੀ।੪੩
।ਕਹਿਰੀਤਜੀਵਭੁਲਾਇ।ਮਾਇਆ ਪਕਰਸਭ੍ਰਬਸਮੋਹ
ਰੇ।ਜਿਮਮਿਰਗ।ਅਰਥਲਮਾਨਕਰਜਲਪਾਇਪਾਇਪ
ਰਪਰੇ।ਜਿਮਦੀਪਦੇਖਪਤੰਗ।ਪਰਜਰਆ।ਚਤਾਹਿਨ
ਭ੍ਰਸਹੈਂ।ਪਰਮਾਦਕੇਟੱਸਜੀਵਹੁਇਦੂਖਭੋਗ।ਮੂਢਹੁਲ
ਸਹੈ॥੪੪॥ਸੁਖਰੂਪਦ੍ਰਵਉਰਮਾਨਜਾਂਹਿਤਾਂਹਿ ਸੰਗ।ਪ੍ਰੀ
ਤਲਗਾਇਹੈ।ਛਿਨਭੰਗ।ਛਿਨਮੇਤਜਾ।ਗ।ਜਾ।ਦਤਬਹੁਰ
ਦੁਖਜਨਪਾਇਹੈ।ਤਜਮਾਤਪਿਤਬਹੁਬਿਪਭ੍ਰਾਤ ਛੋਰ
ਸੁਰਪੁਰਜੇਗਏ।ਸੁਤਮੀਤਰਾਖਤਪ੍ਰੀਤਸੁਤਸੇਂਤਜਾ।ਗ।
ਸੁਤਰਮਤੇਭਏ।੪੫।ਤਨਅਦਧਾਖਿਨਖਿਨਖੀਨਹੂ
ਇਅਬਾਬਿਰਧਦੇਹਨਿਹਾਰਸੋ। ਨਹਿਜਾਤਜੋਬਨਕਹਿ
ਪਿਖੋਜਿਮਨਾਉਤੀਰਪ੍ਰਧਾਰਸੋ।ਸੁਤਆਹਿਬਹੁਪਛ
ਤਾਇਪਤਨੀਅਰਥਸਿੱਧਨਕੀਨਮੈਂ।ਅਬਗਈਔਧ
ਵਿਹਾਇਸਭਹ ਹਾਇਸਾਰਨਚੀਨਮੈਂ॥੪੬॥ ॥
।ਦੋਹਰਾ। ।ਗਜਸੀਨਦ੍ਰਿਪਚੋਪ੍ਰਬਲ ਖੈਂਚਤਾਨਿਜਨਿ
ਜਓਰ।ਸਬਦਆਦਠਗਨੇਠਗੀਜਿਤਕਹੁਤੀਅਤੇਓਰ
।੪੭।ਨਾਨਾਵਿਧਸਾਧਨਕਰੈਭੋਗਜਿੱਧਕੇਕਾਜ।ਅੋਖ
ਹੇਤੁਪਰਜਤਨਕੋ ਕਰੈਨਮੂੜ੍ਹਲਗਾਜ॥੪੮॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੫੦ ਭੋਗਾਭੋਗਾਸਭਅਦਪਭੁਰ ਇਨਕੋਭਈਨਸਾਂਤਾ॥ਤੇਲਧਿ
ਰਤਈਧਨਪਰੇ ਦ੍ਰਪੇਅਗਨਕ੍ਰਾਂਤਾ॥੪੯॥ ਸ
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤ੍ਰਿਸਨਾਸਾਗਰਭੁਰੇਨਕਬਹੂ ਕੇਤਕਨ
ਦੀਆਂਆਦੋਂ॥ਸਬਦਸਪਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧਾ॥ਜਾਂਹਿਲਗ
ਭੋਗਾਭੁਗਾਦੇਂ॥ਅਨਕੋਸਬਰਨਹੋਤਕਦਾਚਿਤ ਅਧਕਅ
ਧਕਾਨਿਤਲੋੜੇ॥ਦੇਖਕਲੇਸਘਣੇਨਿਸਬਾਸਰਤੌਭੀ
ਦਾਗਨਮੋੜੇ॥੫੦॥ਦਸਕੇਮਿਲੇਬੀਸਕੀਧਜਾਸਾ ਪੁ
ਨਸੌਚਾਹਿਰਖਾਵੈ॥ਜਬਸੌਮਿਲੈਹਜਾਰਚਹੇਪੁਨ ਦਸਹ
ਜਾਰਹਿਤਲਾਵੈ॥ਦਸਹਜਾਰਤਜਚਹੇਲਾਖਅਨਪੁਨਕ
ਰੋੜਕੀਲਾਗੀ॥ ਅਰਬਖਰਬਪੁਨਪਦਮਰੀਜ-
ਲੈ ਚਾਹਿਜਾਇਨਿਤਭਾਗੀ॥੫੧॥ਤ੍ਰਿਸਨਾਤ੍ਰਿਪਤਕਰ
ਨਸੋਈਚਾਹੇ ਦੇਰਅਕਲਜਿਨਖਾਈ॥ਤੌਦੇਸਲੋਕਰਾ
ਜਸੁਖਸੰਪਤਪਾਇਨਕਬੀਅਘਾਈ॥ਤੇਲਧਿਰਤ
ਘਦਭੁਰਭੁਰਡਾਰਤਚਾਹਤਅਗਨਬੁਝਾਵੋਂ॥ਭੁਰਨੋਤਾ
ਲਸੌਂਤੇਖਨੀਰਹਿੜਿਗਾਹੇਸੁਨਭੁਰਘਟਪਾਵੇ॥੫੨॥ਕਹਾਂ
ਭਇਓਤਨਸੁੰਦਰਪਾਇਓ ਨਾਰੀਬਹੁਤਾਰਿਝਾਈ॥ਕਹਾਂ
ਭਇਓਧਨਜੋ ਨਜੋੜਬਹੁਲਈਦਿਆਜਸਦਾਈ॥ਕਹਾਂ
ਭਇਓਬਲਪਾਰਬੀਰਹੋ ਔਰਨਕੋਦੁਖਦੀਨਾ॥ਕਹਾਂ
ਕੀਨਲੋਕਨਵਡਿਆਈ ਅੰਤਕਾਲਗਹਿਲੀਨਾ॥੫
੩॥ਕਹਾਂਭਇਓਬਹੁਪਨ੍ਹਪਨ੍ਹਦਿੱਆਚਤੁਰਾਈ॥ਵਿਖ
ਲਾਈ॥ਕਹਾਂਲਾਭਕਛਰੇਜਾਸਿੰਘਾਸਨਆਗਜਾਬੈਠ
ਚਲਾਈ॥ਕਹਾਂਹੋਤਨਭਉਡੇਪੰਖਧਰ ਜਹਾਂਤਹਾਂਫਿਰਅ
ਇਓ॥ਭਈਰੀਸਮਸਭਹੀਵਡਿਆਈ ਕਾਲਚਪੇਟਲਗ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਓ॥੫੪॥ਜਾਂਛਿਨਭੰਗਰਦੇਹਹੈਨਾਇਨਪ੍ਰੀਤਕਰੇਕ ੧੫੧
ਰਪਾਲੀ॥ਚੰਦਨਅਤਰਫੁਲੇਲਲਗਾਇਕੋਮਲਸੇਜਸਵਾ
ਲੀ॥ਭੂਖਨਬਸਨਲਗਾਇਸੁੰਦਰਬਹੁਰਸਭੋਜਨਪਾਏ
ਪ੍ਰਾਣਰਾਖਣੇਜਤਨਕੀਏਬਹੁਰਹਿਤਨਪ੍ਰਾਣਹਿਸਾਏ॥
੫੫॥ਅਗਰਕਪੂਰਮਲੇਜਿਸਤਨਕੇਦੁਹੀਆਂਗਮੇਜਾਰ
ਸੀ॥ਜਿਉਂਧਰਮਾਹਿਕਹੀਨੇਗਾਡੀਤਬੀਕਿਰਮਇਸਪਰਸੀ॥
ਜੇਕਰਖਾਇਪਸੂਮ੍ਰਿਗਪੰਛੀਤੌਦ੍ਰਿਸ਼ਟਹੋਤੇਜੈਸੇ॥ਤੀਂਨਭੁੰ
ਤਕੀਗਤੀਹੋਇਮਰਜਭੁਕੇਦੇਖਨਐਸੇ॥੫੬॥ ॥ਦੋ
ਹਰਾ॥ ॥ਭੁਲਜਿਸੇਧਨਧਾਂਮਸੋਅਮਤਾਪਰੀਬ
ਨਾਇ॥ਛੋਡਜਾਤਸਭਹੀਪਰੇਸੰਗਨਕਛੂਸਿਧਾਇ॥੫੭॥
॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜਾਂਕੋਨਾਂਮਕਹੈਧਾਮਅੰਧਕੂਪ
ਕੇਸਆਨਭੂਲੇਨੀਤਪੰਥਆਇਜੀਵਜਾਹਿਪਰਹੌ॥ਆ
ਖੀਸਮਦੂੰਦਲਾਭਜਾਂਹਿਸੋਲੁਭਾਨੇਜਨਆਫੂਤਨਦੇਲ
ਕੀਟਜਾਂਕੇਸੰਗਅਰੇਹੈਂ॥ਕਾਲਬਜਾਲਜਾਂਕੇਮਾਂਹਿਪਰੇ
ਆਇਛੋਡੇਨਾਂਹਿਦ੍ਰਿਦੁਸਮਲਾਭੁਲੇਭੁਮੂਢਜੀਵਮਰੇਹੈਂ
ਲੋਭਕੋਲੁਭਾਇਜੋਸਕੈਆਪਨਾਬਚਾਇਜੀਵਕੋਟਕੋਟਦੇਵ
ਸੋਤੁਉਰੀਭੁਜਾਰਰੇਹੈਂ॥੫੮॥ਕਾਫਲੇਸਰਾਇਸਮਭੂਸਤ
ਜਗਨਸਭਰੈਨਕੋਬਿਤਾਇਉਠਭੋਰਕੋਸਿਧਾਇਹੈਂ॥ਕੇਤਕ
ਸਿਧਾਏਭੋਰਕੇਤੇਸਾਂਝਆਏਹੋਰਮੇਰਤੇਰਬਾਂਧਨਿਜ ਫਰ
ਸਲੇਟਿਕਾਏਹੈਂ॥ਰੈਨਕੋਬਤਾਇਭੋਰਚਲੇਮੇਰਤੇਰਛੋਰ
ਦੇਊਹਾਥਝਾਰਗਏਕਛੁਨਾਉਠਾਏਹੈਂ॥ਪ੍ਰਾਣਤੇਪਜਾਰੇਭੂ
ਰੇਨਾਰੀਪੂਤਮੀਤਸਾਰੇਛੋਡਕੇਪਧਾਰੇਫੇਰਦੇਖਣੇਨਆਏ
ਹੈਂ॥੫੯॥ਨਦੀਨੀਰਆਇਆਇਸਾਗਰਕੇਚਲਜੇਜਾ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੧੫੨ ਇਪਾਛੇਔਰਆਇਰਸੁਨੋਭੁਰੀਜਿਉਇਸਾਰਹੀ॥ਪਿਤ੍ਰਾ
ਔਪਿਤ੍ਰਾਆਂਸਾਰੇਸਬੀਕਾਲਬੀਰਮਾਰੇਜਾਂਕੀਸੁਨੀਬਾਤ੍ਰ
ਸੋਗੀਜਿਮਤ੍ਰੀਮੋਆਰਹੀ॥ਬਡੇਬਡੇਭੂਪਧਰਾਸੂਰਕੇਸਆ
ਨਤੇਜ ਕੋਟਕੋਟਹੀ॥ਬਨਮੇਜਾਂਕੀਉਪਛਾਰਹੀ॥ਆਜਧਰ
ਮਾਹਿਕਹੂੰਨਾਮਨਨਿਸਾਨਤਾਂਹਿ ਸੋਚਸੋਚਮੇਰੀਮਤੀ ਸੋਕ
ਕੋਉਪਾਰਹੀ॥੬੦॥ਮਰਾਦਣਸੇਸੂਰਬੀਰ ਜਾਂਕੇਕਹੇਂਲਾਖਪੁ
ਤ ਸਵਾਲਾਖਨਾਤੀਕਵਜਾਂਹਿਕੇਬਤਾਏਹੈਂ॥ਇੰਦ੍ਰਜੀਤਪੁਤ੍ਰ
ਘਟਕਾਨਨਸੇਭ੍ਰਾਤਜਾਂਹਿ ਕੰਚਨਕੋਗਾੜਖਾਏਹੈਂ॥ਸੋਧਕੀ
ਰਖਾਏਹੈਂ॥ਦੇਵਦੈਂਤਜੀਤਨਿਜ ਬੰਦਮੇਰਖਾਏਜਿਸਮਾਨ
ਵਕੀਬਾਤਕੈਣਗਾਨਤੀਲਗਾਏਹੈਂ॥ਦੇਖੋਆਜਜਾਇਤ
ਹਿੰਪਰਬਤਕੇਸੀਸਚੜ੍ਹ ਲੰਕਕੀਨਿਸਾਨੀਲੋਕਟੋਕਨਾਸੁ
ਨਾਏਹੈਂ॥੬੧॥ਹਨੂਮਾਨਬਾਲੀਬਲੀ ਅਰਜਨਸਹੰਸ
ਬਾਹੁ ਪਰਸਰਾਮਜਰਾਸਿੰਧ ਬੀਰਜੋਕਹਾਏ॥ਕ੍ਰਿਨਕਸੁ
ਪਹਿਨਆਖਾਕ੍ਰਿਸਨਬਲਰਾਮ ਰਾਮ ਈਸੁਰਬਖਾਨੇਨਿਜ
ਨਾਮਕੋਜਪਾਗਏ॥ਏਤੇਭਏਭੂਮਮਾਹਿਗਨੇਕੋਹਸਾਬਨ
ਹਿ ਚਾਰੋਜਢੋਲਆਪੋਆਪਣਾਬਜਾਗਏ॥ਹਾਇਹਾਇ
ਸੋਚਸੋਚਆਦਤਾਹਿਰਾਨੀਸੋਹਿ ਕਹਾਂਗਏਅਰਜਨਸੋ
ਭੀਮਕਾਂਹਿਸਮਾਗਏ॥੬੨॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀਛੰਦ
॥ ॥ਜਾਂਹਿਦ੍ਵਾਰਭੂਪਹਜਾਰਠਾਂਢੇਹਾਥਮੇਭੇਟਾਧਰੀ
ਮੁਖਦੇਖਰਹਿਦਰਕੇਰਸਮਾਜਿਂਹ ਪਾਇਪਰਵਨਾਕਰੀ॥
ਜਿਂਹਕੇਪਕਰਦ੍ਵਾਰਕਾਂਪਥਰਥਰ ਦੀਨਬਚਨਉਚਾਰਹੈਂ॥ਧ
ਕਤਾਂਹਿਰੀ॥ਬਨਮੇਕਬਾਮੁਝਨੇਂਨਅਤਜਲਡਾਰਹੈਂ॥੬੩॥
ਜਾਂਹਿਦ੍ਵਾਰਭਾਟਉਚਾਰਕੀਰਤਕੋਟਭਟਆਗੇਖਰੇ॥ਬਹੁ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਝੂਲਮਤਗਜਰਾਜਦਰਪਰ ਧਾਂਮ ਬਾਦਰਸੋਂਅੜੇ।ਸਿਰ ੧੫੩
ਛਤਰਚਮਰਝੂਲਾਤਨ੍ਰਿਪਸੁਤ ਧਾਂਮਸੁੰਦਰਕਾਮਨੀ।ਰ
ਧਰਛੋਰਕਾਂਹਿਧਰਧਾਤਿਗਏਮੁਹਿਖੇਦਹੋ।ਇਨਜਾਮਨੀ।
੬੪॥ਸੁਨਭ੍ਰਾਮਨੀ।ਇਨਜਾਮਨੀ ਮਨਮੋਹਿਆ।ਜਾਲਰ
ਰਹੀ।ਦੁਖਰੂਪਜਾ।ਸਿਸਾਰਤਜਕਰ ਜਾਂਉਕਾਂਹਿਇਸਕੋ
ਸਹੀ।ਤਜਆਸਮਨਬਨਬਾਸਕਰ ਹਰਿਧ੍ਯਾਨਮੇਂਮ
ਨਲਾਇਹੌਂ।ਫਲਫੂਲਖਾਇਬਿਤਾਇਇਦਿਨ ਰਿਖਦੇਕ
ਸੁਨਸੁਖਪਾਇਹੌਂ।੬੫॥ਨਿਜਰਾਜਬਸੋਂਨਿਜਧ੍ਯਾਤਕਰ
ਸੁਭ੍ਰਾਇਦਸਮੋਹਿਬਿਤਾਇਓ।ਤਨਬਿਰਧਹੋਬਲਥਕੁੰ
ਧਤਕਰਜਾਗਮੁਹਿਸੁਧਪਾਇਓ।ਅਤਪ੍ਰਬਲਆਇ
ਆਈਸਕੀਜਿਸਪਟਲਜਨਪਰਡਾਰਯੋ।ਛਿਨਭੰਗ
ਭੋਗਨਪ੍ਰਿਠਕਰਕਰ ਜਨਮਉਤਮਹਾਰਿਯੋ।੬੬॥ ॥
ਦੋਹਰਾ। ॥ਜ੍ਯੁਬਾਅਦਸਬਾਰੇਦ੍ਰਿਦੈਮੈਜਾਹੋਸੋਈ
ਹੋਇ।ਧਾਰਰਚਟਭੁਦਭੋਗਾਮਗ ਦਈ ਜਰਬਤਮਖੋਇ
੬੭॥ਕੋਇਕਪ੍ਰਗਾਇਯੋਪੁੰਨਪ੍ਰਭੂ ਭੁਇਓਸੁਪੱਉਰਿਆ
ਇ।ਬਿਰਧਅਦਸਬਾਰੇਦਿਖੇ ਸੂਤੇਰਇਓਜਗਾਇ।
੬੮॥ਪ੍ਰਿਥਮੇਭ੍ਰਾਇਯੋਦਿਦੇਕਜੰਬ ਸਤਅਸੰਤਇਵਾਰੁ
ਸਤਰੂਪਆਤਮਸਦਾ ਪੁਨਅਸੰਤ ਮਿਸਾਰਾ।੬੯॥ਸੰਤ
ਆਤਮਤੇਭਿੰਨਜੋ ਸਭਅਸੰਤਦੁਖਰੂਪ।ਜਬਲਗਨ
ਹਿੰਆਤਮਲਖੈਂ ਪਰੈਅੰਧਦੁਖਕੂਪ।੭੦॥ਦੈਖਦ੍ਰਿਸੰ
ਇਸਬਿਪਤਭਈ ਜਾਂਮਿਲਗਏਭੋਗਅਪਾਰ।ਸੂਲਸੰਮੇਜਕੁਟੰਬ
ਗਹਿਸੁਤਨਾਤੀਦਿਤਨਾਰ।੭੧॥ ਛਪੈਛੰਦ। ॥
ਜਿਸਕੁਟੰਬਹਿਤਲਾਇਜੀਵਨਿਸਦਿਨਪ੍ਰਿਤਪਾਗੇਆਨ

Original ...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੫੪ ਪ੍ਰਾਣਤੇਅਧਕਜਾਂਹਿਨਿਸਭੋਗਸਮਾਰੇ॥ਭ੍ਰਮਕਰਣੇਸਾਟਿਰੇ
ਸਦਰਵਤਿਨਕੇਹਿਤਲਜਾਵੈ॥ਸੁਤਨਾਤੀਗ੍ਰਿਹਿਨਾਰਿਦੇਖ
ਮਨਅਤਹਰਖਾਵੈ॥ਬਹੁਵਲਛਲਕਪਟਪਖੰਡਕਰ ਤਾਂ
ਹਿਪੇਟਪਾਲਨਕਰੈ॥ਸਠਮੋਹਰੱਜਪਰਕੇਠਸੇ ਤਾਹਿਖੇਲ
ਮ੍ਰਿਗਸਮਚਰੈ॥੧੨॥ਜਿਉਬੇੜੀਕਾਪੂਰਭਇ ਤਿਉਜੀਵ
ਅੱਕਠੇ॥ਆਪੋਅਪਨੇਪੰਥਉਤਰਕਰਸਭਹੀਨੱਠੇ॥ਆ
ਧਸਮੇਮਿਲਪ੍ਰੀਤਝੂਠਦੁਇਧਨ੍ਹੀਲਗਾਈ॥ਅਤੀਧਿਜ
ਰੇਮੀਤਬਹੁਰਕਬਾਮਿਲੈਨਆਈ॥ਮਨਜਿਤੁਕਹੇਤਜਾ
ਸੈਂਕਰੈ॥ਬਿਛੁਰੇਦੂਖਤਿਤਨੇਲਹੇਂ॥ਸਠਮੋਹਰੱਜਗਰਧਾ
ਰਕਰਤਿਨਬਸਹੁਇਫਿਰਸੁਖਚਹੇਂ॥੧੩॥ਸਭੀਮਿਤ੍ਰਲ
ਖੀਲੋਕਜਹਾਂਲਗਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀਆਵੈ॥ਜਾਂਸੇਗਅਰਥਨਹੋ
ਇਤਾਂਹਿਨਹਿਮੁਖੰਬੁਲਾਵੈਂ॥ਧਨੀਪਰੇਦੂਖਆਇਤਾਂਹਿ
ਬਹੁਫਿਰੇਚੁਫੇਰੇ॥ਨਿਰਧਨਦੂਖੀਆਦੇਖ ਤਾਂਹਿਕੋਊਅ
ਇਨਨੇਰੇ॥ਪੁਨਧਨਢਜਿਸਜਨਪਿਖੇਤਿਸਾਨਿਜਬਾਪ
ਬਨਾਇਹੈਂ॥ਸੁਤਾਨਿਰਧਨਕਰਤਨਕੋਇਜਨਪਿਤਕੌਅ
ਰਥਤਾਇਹੈਂ॥੧੪॥ਪਤੀਦੇਤਸੁਖਨਾਰਨਾਰਬਲਹਾਰੇਜ
ਵੈ॥ਤ੍ਰਿਯਾਸੁਖਦਿਖਲਾਇ ਪਤੀਤਿਸਘੋਲਘੁਮਾਵੈ॥ਪੂ
ਤਮਸਟਾਊਦੇਖਮਾਤਪਿਤਬਲਬਲਜਾਵੈਂ॥ਪਿਤਾਦੇਖਧਨ
ਵੰਨ ਪੂਤਪਿਤਸੇਵਕਮਾਵੈਂ॥ਇਮਜਗਸ੍ਵਾਰਥਕੋਹੈ ਸਭੀ
ਧਰਕੇਸੁਖਨਕੇਚਹੇ॥ਇਸਕਾਰਣਜਨਕੀਪ੍ਰੀਤਕੇ ਸੁਧੀ
ਅੰਤਝੂਠੀਲਹੇ॥੧੫॥ਫਲਬਿਨਾਬਿਰਖਨਿਹਾਰਤਾਂਹ
ਖਗਬਹੇਨਕੋਈ॥ਫੂਲਮਾਲਜਨਤਜੇਰੋਗਧਜਬਦੇਖੇਂਸੋ
ਈ॥ਪਿਖਸਰਵਰਜਲਹੀਨ ਮਿਰਗਤਿਸਨਿਕਟਨਆ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਏਂ।ਭੂਪਰ।ਜਕੇਗਏਭ੍ਰਿਰਤਸਭ੍ਰਤਜਾਗਸਿਧਾਏਂ।ਜਨਨਿਰ ੧੫੫
ਧਨ।ਪਿਖਗਨਕਾਤਜੇ ਬਿਨਾਧਾਸਥਨੀਮ੍ਰਿਗਤਜੋਂ।ਇਮ
ਸਭ੍ਰਜਨਅਪਨੇਸੁਖਚਹੈਂ ਔਰਸੁਖੌਂਕੈਨੇਭਜੈਂ।੧੯।ਗ
।ਏਹਰਾ। ।ਜਾਸੋਂਹਿਤਕਰਕਰਮਰੈਂ ਸਭ੍ਰੀਮ
ਤਲਬੀਲੋਕਾਅੰਤਨਚਾਲਤ ਸੀ ਗਇਸ ਏਖਦੇਖਹੁਇ
ਸੋਕਾ।੧੧।ਹਰਿਆਇਸਾਪਰਬਲਾਪਿਖੀ ਪਰੀਮੋਹਕੀ
ਫਾਸਾ।ਸਾਚਮਾਨਕਰਝੂਠਕੇ ਰਾਖਤਹੈਂਸੁਖਆਸਾ।੧੮
।ਜਤਨਸਦਾਸੁਖਹਿਤਕਰੈ ਉਲਟੋਦੁਖਨਿਤਪਾਇ।ਜ
ਮਜਤਨਕਰਲਹੈਸੁਖ ਤਾਂਅਗਾਪਰਗਨੂੰਇਕਾਇ।੧੯।ਦੀ
ਪਰਾਏਰਤੀਜਾਂਹਿਲਗਾਜਿਤੀ ਸਰਬਦੁਖੰਕੋਮੂਲਾ।ਨਿਰ
ਇਰਤੀਸੁਖਰੂਪਹੈ ਯਹੈਨਕਬਹੂੰ ਭੂਲਾ।੨੦।ਧਨਸੀ
ਗ੍ਰ।ਹਿਕਰਨੈਂਦਿਖੇਅਪਕਪ੍ਰੀਤਜਨਲਾਇ।ਛਿਨਭੰ
ਗਰਤਨਧਨਸਭ੍ਰੀ।ਪਿਖੇਨਚੀਤਲਗਾਇ।੨੧।ਅ
ਏਤਖੁਸ਼ੀਦਿਖਾਇਧਨ ਜਾਏਤਖਾਟੋਹੋਤ।ਪਾਛੇਦੁਖ
ਲਾਗੇਜਬੀ ਕਟਤਾਹੋਤਉਦੋਤ।੨੨।ਅੰਨਮੇਲਨਰ
ਏਗਮੇਂਜਯਕੇਬਾਹਰਆਇ।ਪੰਛੀਪਸੂਅਨੇਕਇਸਖ
ਏਤਪ੍ਰੀਤਲਗਾਇ।੨੩।ਧਪਾਛੇਭੂਖੇਖਾਤਹੈ ਕਛੀਗ
ਲਾਨਜੂਤਤਾਂਹਿ।ਇਸਕਰਜਾਨੌਂਜਾਤਹੈ ਭੁਸ਼ੀਖਟਾ
ਸ਼ੀਯਾਂਹਿ।੨੪।ਸੁਕੇਕੋਇਨਖਾਤਹੈ ਜਾਜੇਕਰੂਏਹੋ
ਇ।ਗਤੀਤ੍ਰਿਧਾਈਸਦਰਦਕੀ ਕਹਿਤਸਿਆਨੇਲੋਇ
।੨੫।ਚਾਹਿਕਰਾਏਤਕਰਮਜੋ ਕਹਿਲਗਕਰਹੈਂਸੁਨਾਇ
।ਅਨਕਰਨੋਜਨਕਰਤਹੈ ਜਬੀਚਾਹਿਬਲਪਾਇ।
੨੬।ਜਾਂਕੋਜਾਂਕੀਚਾਹਿਨ ਤਾਂਹੀਮੋਖੁਸਹੋਤ।ਭੂੰਡਦਿ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਖਾਏਫੂਲਕੈਜਿਯਾਸੁਖਤਾਂਹਿਉਪਜੈਤ॥੮੧॥ਰੋਗਬਰਭੂਤਰ
ਵਿਖਾਂਇਜ੍ਯਥਕਿਯਾਅਨਮੇਭੂਸਰੋਇ॥ਜਾਂਕੋਜ੍ਯਾਂਕੀਹੋਤਭੂਰ
ਤ੍ਯਾਂਹਿਸੁਹਾਵਤਸੋਇ॥੮੨॥ਕਰੂਵੀਮੀਠੀਲਗਤਹੈਜਾਂਕੀ
ਰੁਚਿਮਨਚਾਹਿ॥ਜਥਾਅਫੀਮਸ੍ਵਰਾਬਮੁਖਅੰਮ੍ਰਿਤਅ-
ਮਲੀਆਹਿ॥੮੩॥ਐਸੇਹਾਥਲਗਯਾਇਕੈਪਗਹ੍ਰੀਲੇ
ਤਉਤਾਰ॥ਥਾਕੇਪਥਸੁਖਦੇਤਹੈਮੁਸੀਕੇਪਰਹਾਰ॥੮੪॥
ਭੂਖਬਿਨਕਰੂਆਹੋਤਹੈਜੋਅਤਮੀਠਾਹੋਇ॥ਗਰੂਮਿਸ
ਰੀਕੋਫ੍ਹੀਲਗੈਂਪਿੱਤਦੇਖਜੁਤਜੋਇ॥੮੫॥ਨਿੰਦਾਕਰਤ
ਵਿਰਾਗਕੀਇੰਦ੍ਰੇਵਿਸ੍ਯਅਧੀਨ॥ਰੋਗਬਰਭੂਤਸਮਾਨਜੋਰ
ਹਿਤਵਿਸੈਮਤਲੀਨ॥੮੬॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸਾਗਰ
ਨੀਰਤਜੈਨਿਸਬਾਸਰਸੋਕਿਅੰਮ੍ਰਿਤਸ੍ਵਾਦਬਤਾਵੈ॥ਜੋ-
ਬਨਮੇਲਪ੍ਯਰਗ੍ਯਾਮਟਸੋਨਿਤਦੇਵਪੁਰੀਸੁਖਕੈਨਸੁਨਾਵੈ
ਸ੍ਵਾਦਸੁਧਾਕਿਸਰੀਤਭਨੇਮੁਖਜੋਖਲਖਾਵਤਰੋਜਾਬਿਤਾ-
ਵੈ॥ਦੀਨਰਹੇਮਨਭੋਗਸਦਾਧਨਤਾਂਹਿਵਿਰਾਗਕਥਾਕਿਮ
ਭਾਵੈ॥੮੭॥ਆਪਸਮੇਮਿਲਬਾਤਕਰੈਂਜਨਦੀਨਸਦਾਅਨਭੋ
ਗਨਰਾਗੀ॥ਉਦੱਮਹੀਨਫਿਰੈਂਪਰਆਲਸਭਾਗਾਬਿਨਸੁਖ
ਭੋਗਤਿਯਾਗੀ॥ਮਾਨਸਦੇਹਕਹਾਂਫਿਰਆਵਤਭੋਗਾਬਿਨਾਂ
ਇਮਖੋਇਅਭਾਗੀ॥ਆਲਸਰੋਗਹਤੇਬਿਨਤਾਕਤਜੈਂਨਫਿਰੈਬ
ਨਲੇਕਵਿਰਾਗੀ॥੮੮॥ਮਾਨਸਕੇਤਨਆਹਿਯਹੀਫਲਉਦੱਮਸ
ਧਨਭੂਖਮਿਲਾਵੈ॥ਨ੍ਯਾਹਿਕਰੈਗ੍ਰਹਿਨਾਰਿਧਰੈਬਹੁਭੂਖਨਸੁ
ਦਰਤਾਂਪਹਿਰਾਵੈ॥ਭੋਗਕਰੈਨਿਸਬਾਸਰਤਾਂਮਿਲਪੂਤਘਨੇਤਿਸ
ਮਾਂਹਿਉਪਾਵੈ॥ਤਾਂਹਿਦਿਯਾਹਿਲਗਾਇਘਨੇਫੁੱਟਕੈਕਨ
ਮੇਅਤਸੰਜਮਪਾਵੈ॥੮੯॥ਬੋਲਉਠੇਇਕਜ੍ਯਾਨਤਬੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਗਮਸਾਰਮਤੇਤ੍ਰਸ੍ਵਖੇਲਸੁਨਾਵੈਂ॥ਪੂਤਉਪਾਵਨਨਾਰਿਧਰੈਂ
ਗ੍ਰਹਿਤ੍ਰੈਗਸ੍ਯੰਦਨਸਾਹਿਦਿਖਾਵੈਂ॥ਗਾਇਕਭੂਪਵਤੀਗਨ
ਕਾਪਿਖਜ੍ਯੰਨਸਦਾਇਕਰੈਜਰਖਾਵੈਂ॥ਆਸਅਹਾਰਸ੍ਰਕ੍ਰ
ਉਭ੍ਰਾਵਤ ਅੰਡਟਕੇਕਾਹਿਸਿਰਗਜਿਧਾਵੈਂ॥੮੬॥ ॥ਜ
ਕੁੰਡਲੀਆਛੰਦ॥ ॥ਜਾਂਕੇਹਿਰਦੇਲਾਲਸਾਰਹੀ
ਭੋਗਕੀਛਾਇ॥ਤਾਂਹਿਕਥਾਵੈਰਾਗਕੀ ਕਹੁਕਿੰਹਰੀਤ ਸੁ
ਹਾਇ॥ਕਹੁਕਿੰਹਰੀਤਸੁਹਾਇ ਦੀਨਵਸਾਇਦ੍ਵੈਜੋਈ॥ਖੇਰ
ਤਾਨਿਜਾਨਿਜਓਰਤਾਂਹਿਸੁਧਬੁਧਾਇਨਖੋਈ॥ਬੁਰੇਹਾਲਾਇ
ਸਰੀਤਰੀਤਲਖਲੀਜੇਤਾਂਕੇ॥ਜਿਉਇਕਕਦਲੀਖੰਡਬਾਂਧ
ਸਿਰਦਸਗਜਜਾਂਕੇ॥੮੭॥ਸਿਰਤਸੁਮਤਨਪਾਇਕਥਪਰੇ
ਕੁਮਤਕੇਧੀਧਾ॥ਰਾਖੇਮੇਲਕਪੂਰਸੋਂਹੀਙੁਨਹੋਇਸੁਗੀਧਾ॥ਹਿ
ਙੁਨਹੋਇਸੁਗੀਧਨੀਮਨਹਿਤਜੇਕੂਟਾਈ॥ਗੁੜਘਿਉਜੇਤ
ਕਰੋਮੂਲਮੇਦੇਖੋਪਾਈ॥ਸੇਤਲੇਪਤਨਲਾਇ ਕਾਗਬਾਹਿ
ਰੇਸਾਂਪੰਰਗਾਤ॥ਗਲੇਨਕੇਰਕਮੋਠ ਮੂਢਮੂਰਖਲਹੇਨਸਿਰਤ
੮੮॥ਚਾਹੇਨਿਸਦਿਨਦਰਬਕੋ ਭੋਗਭੋਗਨੇਹੇਤ॥ਚਾਹਿ
ਆਗਜਲਤੇਰਹੇ ਸਾਂਤਨਕਤਹੂੰਲੇਤ॥ਸਾਂਤਨਕਤਹੂੰਲੇਤਜਿ
ਦੈਂਭੂਕਰਹਲਕਾਇਓ॥ਜਗਤਹਾਂਮੁਖਪਾਇ ਚਾਹੇਕਾਂਲੇ
ਬੈਰਾਇਓ॥ਜਿਉਂਜਿਉਂਅਲਹੈਂਭੋਗਚਾਹਿਨਾਂਅਗਨੀਦਾਹੋ॥
ਤ੍ਰਿਪਤਨਹੀਂਧਨਭੋਗ ਲਾਖਮਣਡਾਰੇਚਾਹੇ॥੮੯॥ ॥ਘਰ
ਘਰਡੋਲਤਦੀਨਹੁਇ ਦਰਦਰਜਾਰਤਜਾਇ॥ਦੀਘੋਲੋਭ
ਰਸਮਾਜਥੇ ਲਘੁਜਨਬਡੋਦਿਸਾਇ॥ਲਘੁਜਨਬਡੋਦਿ
ਸਾਇਭੂਖਕਬਮਿਟੇਨਤਾਂਕੀ॥ਤੇਲਘਿਰਤਕੇਡਾਰਅਗ
ਕਬਭੁਝੈਹੈਕਾਂਕੀ॥ਜਤੁਢਿਗਪੁਛਹਿਲਾਇ ਦੰਤਦਿਖਾ ੦

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੫੮ ਦੇਦਰਦਰਾ॥ਨਿਜਦੁਖਰੋਇਸੁਨਾਇਜਾਇਜਨਸਭਕੋਪ੍ਯਾਰ
ਘਰਾ॥੧੦੦॥ਤਿਨਕੀਬੁਧਜਾਅਲਪਅਤਆਪਸੇਰ
ਲੈਖਾਇ॥ਅਨਨਾਤ੍ਰਰੇਸੰਤੋਖਬਿਨਸਰਬਧਰਨਪਨਪਾ
ਇ॥ਸਰਬਧਰਨਪਨਪਾਇਪੁਨਸੁਰਲੋਕਤਕਾਟੋਰੈ
ਦਸਲੋਕਨਰਾਜਪਾਇ ਸੰਗਿਕਬੀਅਘਾਵੈ॥ਬਿਨਏਕ
ਸੰਤੋਖਭੂਖਕਬਮਿਟੈਨਮਨਕੀ॥ਅੰਨਖਾਇਦੂਇਰਕਤਭੂ
ਖਮਿਟਜਾਵਤਤਨਕੀ॥੧੧੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਪੂਰਬਕ੍ਰਿਤਬਹੁਪੁੰਨਫਲਉਪਜੋਆਇਬਿਰਾਗ॥ਧਰਉ
ਰਦਿੜ੍ਹਸੰਤੋਖਤਰ ਹੁਇਅਰਾਹਿਦੜ੍ਹਭਾਗ॥੧੦੨॥ ॥
॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਕਰੇਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਿਆਗ ਹੋਵੈਜਾਂਕੇਦੜ੍ਹਭਾ
ਗ॥ਰਿਦੇਧਾਰਕੇਬਿਰਾਗ ਕਾਟੈਮੋਹਫਾਂਧਨਾ॥ਕੋਟਨਮੇਏਕ
ਜਨ ਜਾਂਹਿਕੇਬਿਰਾਗਮਨ ਧਾਰਤਸੰਤੋਖਧਨ ਹਾਰੇਰਾਹੇ
ਬਿਧਨਾ॥ਰਲਤੇਰਾਦਾਰਲਾਨਾ ਖ਼ਾਰੀਜਿਧਲਾਂਘਜਾਨਾ
ਸਿੰਘਕਾਨੇਗਹਿਲਿਯਾਨ ਧਾਰੇਮੇਰਕੀਪਨਾ॥ਦੇਸਰ-
ਜਜਾਹਿਜੈਸੇਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਿਯਾਗਤੈਸੇ ਕੋਊ ਭਾਗਵਾਨਐਸੇ
ਤਾਂਕੋਮੇਰੀਬੰਦਨਾ॥੧੦੩॥ਦੇਖੀਆਜ ਕਾਲਚਾਲਤ੍ਰਿਸ਼
ਨਾਬਿਹਾਲਬਾਲ ਨਿੰਦਿਆਸੰਤੋਖੀਹਾਲਆਪਸਮੇਂਗ
ਇਹੈਂ॥ਆਲਸਕੇਮਾਰੇਸਾਰੇ ਜੋਹਰਾਮਖੋਰਭਾਰੇ ਸੁਸਤ
ਹੋਨਿਕਾਰੇਹਾਰੇ ਧਨਨਾਮਿਲਾਇਹੈਂ॥ਧਨਤੇਬਗੈਰਭਾਈ
ਭੋਗਹੈਨਮੋਖਕਾਈਸੀਧਦਾ॥ਬਿਗੀਨਭਾਈ॥ਸਨਾਬਿਠਾ
ਇਹੈਂ॥ਐਸੀਰੀਤਲੋਭੀਜਨਆਪਸਮੇਂਬਾਤਭਨ ਦੇਖੋਤੇ
ਖਧਾਰਧਨ ਲੋਕਨਕੋਖਾਇਹੈਂ॥੧੦੪॥ਜਿਤਨੇਕਮਾਵਤ
ਨਤਿਤੋਨੇਮਿਲਾਵੇਧਨਉਦਮਬਗੈਰਜਨਕੋਸੋਕੋਊਪਾਉਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਦਾਫੂਲਮੇਂਫੁਲੇਲਜੈਸੇਤਿਲੋਂਮਾਂਝਤੇਲਜੈਸੇਉਦੱਮਆਪਿਹੀ ੧੫੯
ਨਤੈਸੇਕੈਨੇਹਾਬ੍ਰਆਉਂਦਾਨੈਕਰੀ ਦੁਪਾਰਕਰੈ ਰਾਸਲੇ
ਜਹਾਂਜਭੁਰੇ ਖੱਟਕੋਲਿਆਦੇਖਰੇਸੇਨਸੋਂਕਹਾਂਉਦਾਲੋਭੀ
ਜੀਦੇਰੈਰਸਾਰਜਾਨੇਨਬਿਨਾਦਿਚਾਰਭ੍ਰਾਗਭ੍ਰਾਲਹਾਰਧਨ
ਕੈਨਕੋਮਿਲਾਉਂਦਾ।੧੦੫।।ਦਾਰਦਐਂਦੁਖਰਾਹਿਕੈਨਕੋ
ਰਖਾਤਆਹੀਹੋਨੇਚਹੇਭੂਪਨਾਹਿਆਸਜੋਗਰਖਾਇਹੈਂਹਾਂਭ੍ਰਾ
ਗਹੀਨਆਸਕਰਜਾਂਦਤਜਹਾਂਜਭੁਰ ਝੂਠੋਸੈਂਪਬੀਰਪਰ
ਮਾਲਭ੍ਰੀਹੁਬਾਇਹੈਂਹਾਂਇਦੂਸਿਦਲੋਕਦੁਖਸੇਸਬ੍ਰਹਮਲੋ-
ਕਭੂਖਭ੍ਰਾਗਤੇਖੀਹੀਨਸੁਖਰੈਚਨਾਦਿਸਾਇਹੈਹਾਂਦੇਸਰਾਜ
ਭ੍ਰਾਗਾਦਾਨਦਾਰਤਾਨਿਧਾਰੀਜਾਨਪੀਡ੍ਰੇਤੇਲਔਰਆਨਔ
ਰਲੇਜਲਾਇਹੈ।੧੦੬।। ।ਦੋਹਰਾ। ।।
ਭੂਖਸਮਾਨਜਹਾਨਮੇਂ ਦੂਸਰਦੁਖਨਹੀਕੋਇ।ਅਰਨਦੁੱਖਤੇ
ਅਧਕਦੁਖ ਭ੍ਰਾਖਤੇਸਭਲੋਇ।੧੦੭।।ਜਬਲਗਤ੍ਰਿਸ
ਨਾਭੁੱਖਹੈ ਤਬਲਗਪਿਖੋਂ ਕੈਗਾਲਾਦਾਹੇਘਰਮੇਧਰਤ
ਹੈ ਅਰਬਖਰਬਲੋਂਮਾਲ।੧੦੮।।ਜਾਂਕੇਉਰਸੰਤੋਖਦਿ
ਢਦੁਪਨਾਢਜਗਮਾਂਹਿ।ਲੋਕਤਬਾਧਰਲੋਕਧਨਲੋਰ
ਕਿਸੇਕਛੁਨਾਂਹਿ।੧੦੯।।ਕਹੋਂਮਲਪਇਤਹਾਸਇ
ਕਰੀਖ੍ਰਾਬਿਰਪਤ੍ਰੈਰਾਖਾਗੁਰਕੋਰਖਪੁਨਭਰਬਰੀ
ਕਹੀਕਹੋਂਪੁਨਭ੍ਰਾਖਾ।੧੧੦।। ।ਚੋਪਈ। ।।
ਇਕਸਮੇਜਾਂਦਤਮਗਮਾਂਹੀ।ਤ੍ਰਿਸਰਔਰਕੋਊਸੰਗਨਾਂਹੀ
।ਚਲੀਆਤਮਗਭੂਪਸਟਾਰੀ।ਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਚਮੂੰਸੰਗਭਾ
ਰੀ।੧੧੧।।ਭੂਪਪਾਲਕੀਆਂਹਿਬਿਰਾਜੇ।ਛਤਰਚਮਰਜਾਂ
ਕੇਸਿਰਛਾਜੇ।ਗੁਰਚੇਲਾਇਕਸੁਨਕਕਿਨਾਰੇ।ਰਦਸਮ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੬੦ ਜਾਤਤੇਜਤਪਛਾਰੋ।੧੧੨।ਜਦਨਕਾਲਭੂਪਤਾਢਿਗਆ
ਇਯੋ।ਜੋਰੰਹਾਥਜੁਗਜੀਸਤ੍ਰਕਾਇਯੋ।ਇਕਪੇਸਾਧਰ
ਨਾਥਨਿਹਾਰਾ।ਲੈਕਰਭੂਪਪਾਲਕੀਛਾਰਾ।੧੧੩।ਤੌਭੂ
ਪਤਪੂਛਿਯੋਕਰਜੋਰੀ।ਸੁਨੋਨਾਥਇਕਬਿਨਤੀਮੋਰੀ।ਕ੍ਯੋਂ
ਜਾਟੈਚਾਰਪੇਸਾਯੋਹਡਾਰਿਯੋ।ਤਬੀਨਾਥਮੁਖਵਾਕਉਚ
ਰਿਯੋ।੧੧੪।ਜਾਂਨਕੈਗਾਲਡਾਰਹਮਰੀਨਾ।ਸੁਨਭੂਪਤ
ਮੁਖਭਾਇਯੋਮਲੀਨਾ।ਕਦਨਜੀਤਮੁਝਕੋਹੈਰੋਗਾ।ਜੋ।ਕਾ
ਜਾਤਿਲਕਅਬਹਮਰੋਭਲਾ।੧੧੫।ਵਾਰਪ੍ਰਕਾਰਮੋਹਿਸ
ਗਸੈਨਾ।ਟੂਟੀਭੂਪਹਮਰੇਸਿਰਬੈਨਾ।ਮੁਝਕੈਗਾਲਭਾਖੋ
ਕਿੰਹਹੇਤਾ।ਕੋਹਸਾਰਮੁਝਕ੍ਰਿਪਾਨਿਕੇਤਾ।੧੧੬।ਤੁਮਨੰਗੇ
ਪਗਪੈਬਸਿਪਾਵੋ।ਮ੍ਰਿਗਛਾਲਾਤਨਆਂਹਿਰਖਾਵੋ।ਮੇਰੀ
ਗਾਲਕਿੰਹਕਾਰਨਹੂਆ।ਉਤਰਕਹੋਮਿਟੈਮਨਦੂਆ।
੧੧੭। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਉਤਰ। ।
ਭੂਪਤਤਜਕਰਪਾਲਕੀਬੈਠੋਪਰਨਮਝੂਰ।ਕਹਿਉਤਰ
ਜੀਸਤੁਝੇਦੇਦੇਂਤੁਰਤਨਿਵਾਰ।੧੧੮।ਜੌਭੂਪਤਨਾਂਹਿਲੇ
ਰਤੁਝਹਮਕੋਖਾਸਨਕੋਇ।ਚਲੋਪਯਾਰੋਪੈਬਨਿਜਨ੍ਰਿਪ
ਤੁਮਰੀਜੋਹੋਇ।੧੧੯। ।ਚੌਪਈ। ।
ਤੁਰਤਪਾਲਕੀਭੂਪਰਖਾਈ।ਹਾਥਜੋਰਬੈਠੋਸਿਰਨਾਈ।
ਤਬਗੋਰਖਜੀਪੂਛਨਕੀਨਾ।ਕਿਤੈਕਦੇਸਤਦਅਹੇਅ
ਧੀਨਾ।੧੨੦।ਤੌਭੂਪਤਨੇਕਹਸੁਨਾਈ।ਇਤੋਅਹੇਤਵ
ਕਿਰਪਾਈ।ਇਤੋਔਰਕਹਿਤੇਤੁਮਪਾਵੋ।ਤੌਲੇਦੇਕੈਤਨਾ
ਗਕਰਾਵੋ।੧੨੧।ਕੰਹਜੋਭੂਪਜਥਾਮਿਲਤੋਹੈਈ।ਤੌਲਤ
ਭਿਛਲੇਦਤਹੈਸੋਈ।ਅਜੋਗੀਜਬਕਹਿਤੇਪਾਵੈਂ।ਤੋਸਤਭੁ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਨੰਹਿਤਜਾਗਕਰਾਵੈਂ।੧੨੨।ਔਰਕਿਤਕਤ੍ਰਭੂਪਖ੍ਯਾਂ ੧੬੫
ਨਾਇਤੋਔਰਮਿਲਹੈਤਦਿਆਨਾਂ।ਤਿਸਤਜਾਗੀ ਕੈਰਾਖੈ
ਤੰਹੀ।ਸੌਂਗ੍ਰਾਨਮਿਲੇਤਜੋਗਮਨਾਂਹੀ।੧੨੩।ਕਿਤਕਪੋਦ
ਲਰਥਰਗਜਘੋਰੇ।ਇਤਨੇਔਰਮਿਲੈਂਕਹਿਤੋਰੇ।ਤਿਤਿਸਤ
ਜੋਕੇਪਾਸਰਖੇਹੈਂ।ਸੌਂਗ੍ਰਾਨਮਿਲੇਨਤਜਾਗਕਰੈਹੈਂ।੧੨੪
ਸਦਨਨਾਰਿਸੁਤਆਦਪ੍ਰਛਾਏ।ਲੇਹੁਲੇਹੁਭੂਪਤਮੁਖ
ਗਾਏ।ਕਹੂੰਆਂਹਿਨਹਿਅਲਿਬਖਾਨਾ।ਨਿਜਉਰਭੂਖਪ੍ਰ
ਗਟਕਰਠਾਨਾ।੧੨੫।ਤਬਗੋਰਖਜੀਗਿਰਾਉਚਾਰੀ
।ਤੋਹਿਕਿਗਾਲਾਪਿਖਜੋਅਤਭਾਰੀ।ਜਿਸਕੋਅਲਿਕਹੀਨ
ਹੀਭਾਈ।ਬਹੀਭੂਖਤੁਮਨੇਦਿਖਲਾਈ।੧੨੬।ਹਮੋਂਤੋ
ਰਤੋਜਨਨਜਬਪਾਵਾਂ।ਨਹੀਸਾਂਝਕੋਬਾਂਧਰਖਾਵਾਂ।ਤੁਮਭ
ਭੁਤਪਰਾਇਤੀਨਰੇਸਾ।ਰਾਹਿਤਔਰਧਨਨਾਰਬਿਦੇਸ
।੧੨੭।ਇਸਕਰਹਮਕੋਗਾਲਤੁਹਿਭਾਖਾ।ਨਾਮਕਿਗ੍ਰ
ਲਭੂਖਸੁਤਰਾਖਾ।ਜਬਲਗਭੂਖਰੋਂਨਕਹਿੰਪਾਵੈ।ਸ੍ਰੁ
ਖੀਹੋਤਜਬਪੇਟਅਘਾਵੈ।੧੨੮।ਸੰਤਸੰਤਮੁਖਭੂ
ਪਉਚਾਰੀ।ਅਹੈਭੂਖਹਮਰੇਮਨਭਾਰੀ।ਨਾਥਜੋਰਪਗ
ਸਿਸਝੁਕਾਇਓ।ਰਤਭੂਪਤਨਿਜਪੰਥਸਿਧਾਇਓ।੧੨੯
।।ਦੋਹਰਾ।।ਚਲਪਹੁੰਚੇਤਿਸਭੂਪਕੇਸ੍ਰਹਿਰ
ਸਿਤਮਤਿਮਾਨ।ਉਤਰੇਬਾਹਰਬਾਗਮੇਸੁੰਦਰਦੇਖ
ਸਥਾਨ।੧੩੦।।ਮੋਤੀਦਾਮਛੰਦ।।
ਅਹੈਦ੍ਰਮਬਾਗਅਤੀਛਬਦਾਇ।ਰਹ੍ਯੋਇਕਤਾਲਤੁਹਾਂ
ਛਬਛਾਇ।ਕੁਟੀਇਕਸੁੰਦਰਤਾਂਹਿਨਿਹਾਰ।ਕਰੇਤ੍ਰ
ਹਿਆਸਨਆਇਉਦਾਰ।੧੩੧।ਰਹੇਜਿਧਸਾਧਕਪਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੬੨ ਮਉਦਾਰਾ।ਕਰੇਂਨਿਤਜੋਗਾਇੰਦਾਤਾਦਿਰਾਰਾ।ਧਰੇਂਉਰਕਾਹੂ
ਅਨਨਕਾਂਨਾ।ਨਿਜਾਨੰਦਮਾਹਿਰਹੇਗਲਤਾਨਾ।੧੩੨॥
॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਇਕਦਖਤਉਠਭੁਰਬਰੀ
ਲੇਮਧੂਕਰੀਆਇ।ਆਠਪਹਿਰਵਹੁਖਾਇਕਰਬੈਠੇ
ਬੇਪਰਵਾਹਿ।੧੩੩।ਚਰਚਾਤਿਨਕੀਸਹਿਰਮੇਘਰ
ਘਰਕਰਹੈਂਲੋਕ।ਜੋਆਵਤਤਿਨਪਾਸਚਲਹਰੇਤਾਂਹਿਮ
ਨਸੋਕ।੧੩੪॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਹੋਤਹੋਤਭੂ
ਪਤਲਗਗਈ।ਕੀਰਤਸੰਤਭੂਪਸੁਨਲਈ।ਸੁਨਅਹਿ
ਰਭੂਪਤਅਤਪਾਇਓ।ਲੇਵਜੀਰਦਰਸਨਹਿਤਧਾਇਓ
।੧੩੫।ਮੁਹਰਾਂਬਾਲਭੇਟਧਰਆਗੇ।ਕਹਿਓਆਜ
ਹਮਹੈਂਵਡਭਾਗੇ।ਜਾਂਤੇਦਰਸਨਪਾਇਓਤੇਰਾ।ਪਾਪਤ
ਪਸਭਨਾਸਓਮੇਰਾ।੧੩੬।ਕਹਓਨਾਥਾਇਸਪਰੇਰਖ
ਜੋ।ਸਨ੍ਹੇਹਾਣਹਮਕੋਨਾਹਿਂ ਦੀਜੋ।ਐਸੇਭੇਟਲੋਕਹਮਨ
ਹੀ।ਇਸੇਲਜਾਇਧਰੋਗ੍ਰਹਿਮਾਹੀ।੧੩੭।ਤਬੀਭੂ
ਪਕਰਜੋਰਅਲਾਇਓ।ਸਨ੍ਹੇਹਾਣਇਸਮੇਂਕਹਿਆ
ਇਓ।ਕਹਓਨਾਥਤੁਮਕੋਨਹੀਆਤੀ।ਫੇਰਦੂਰਗੋਧਨ
ਹਮੇਸੁਹਾਤੀ।੧੩੮।ਪ੍ਰਾਤਆਉਗਜਲੇਰਜੰਗਾ।
ਤਖਤੁਮਰੋਹੋਇਸੰਸੋਭੈਗਾ।ਆਦੇਸਿਗਾਵਜੀਰਤੁਮਾਰੋ।
ਰਲੇਮਹਾਵਤਹੁਕਮਹਮਾਰੋ।੧੩੯॥ ।ਤੋਟਕਛੰਦ।
ਉਠਭੂਪਤਪੂਤਸੁਆਇਖਰੋ।ਜੁਗਸਿਗਾਵ।ਰਿਮਹੋਤਪ
ਰੋ।ਤਬਨਾਥਗਜਿੰਦ੍ਰਸਵਾਰਭੁਏ।ਚਰਨੌਟੇਕਨਭੂਪਤਗ੍ਰ
ਮਗਏ।੧੪੦॥ ।ਸੋਰਠਾ। ।ਨਾਹ.।ਗਿਰਦੇਖ
ਬਜਾਰਗੋਰਖਜੀਆਗਜਕਰੀ।ਰਮੋਹੈਥਕੇਨਾਰਹਸਤੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹਮਰੇਹੁਕਮਸੋਂ।੧੪੧।ਭੂਪਵਜੀਰਰੁਮਾਲ ਕਰੀਨਾਸ
ਕਾਬਿਦਨੁਗਾਸੁਾਂਮੀਦਿਹੋ ਉਠਾਲਜਹਾਂਬਤ੍ਰੀਦੂਰਗੀਧਹੈ
॥੧੪੨॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਉਜਲਬਸਤਰ
ਦੇਹਮਝਾਰੀ।ਵਬਗਾਰਅਪੰਮਹਾਂਜਨਭਾਰੀ।ਪਾਸਬੁਲਾ
ਇਨਾਬਜੀਕਹਾ।ਕਿਉਦੂਰਗੀਧਬੀਚਬਹਿਰਹਾ।੧੪੩
।ਤਬਵਬਗਕਰਜੋਰਅਲਾਵੈ।ਨਾਂਹਿਦੂਰਗੀਧਜਹਾਂ
ਕਛਆਵੈ।ਕਹੋਭੂਪਕੇਤੁਮਕਹਾਂਹਿਆਈ।ਜੋਹਜਨਕ
ਹੇਜਹਾਂਨਾਹਿਰਾਈ।੧੪੪।ਕਹੋਭੂਪਾਇਨਅੰਤੁਰਹਰੀ
।ਹਮਰੇਮਰਾਜਮਾਂਹਿਨਾਂਹਿਪਰੀ।ਕਹੋਨਾਬਉਤੰਰਅਬ
ਆਇਓ।ਤੁਮਰੇਅੰਤਰਹੇਮਸਮਾਇਓ।੧੪੫।ਨ
ਹਿੰਹਮਰੇਉਰਕਰੀਸੁਆਈ।ਇਸੀਹੇਤਦੂਰਗੀਧੀਆਈ
।ਕਹੋਭੂਪਤੁਮਸਤਵਖਾਨਾ।ਅਲਖਪੁਰਖਤੁਮਰੇਮ
ਨਆਨਾ।੧੪੬॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਜਾਉਪਰੰਤ
ਸੁਬਾਗਮੋਭੂਪਤਦਏਪੁਰਾਇ।ਨ੍ਰਿਪਵਜੀਰਦੋਨੋਤਬੀ
ਬੈਠੇਨਿਜਗ੍ਰਹਿਆਇ।੧੪੭।ਪੁਨਪਾਛੈਇਕਰੋਜ
ਮੇਗਏਸਾਜਬਹੁਸਾਜ।ਭੂਪਤਔਰਵਜੀਰਜੁਗਦਰਸ
ਨਕਰਨੇਕਾਜ।੧੪੮।ਬੈਠੇਬੋਇਕਸੰਨਢਿਗਭਾਖੇ
ਭੂਪਸੁਨਾਇ।ਉਠੇਸੰਨਬ੍ਰਾਤਾਂਤੁਝੇਭੂਪਬਹੇਇਸਜਾਇ।
।੧੪੯।ਭੂਪਤਔਰਵਜੀਰਕੇਸੁਨਮਨਉਪਜੇਰੋਸ।ਕ
ਹੋਨਾਬਹਮਰੇਨਹੀਇਸਕਾਹਿਨੇਕੋਦੋਸ਼।੧੫੦।ਆਗੇ
ਕੇਤਕਬੀਥਮੋਲਿਖਦਾਖੀਜੋਹਬਾਤ।ਤਿਸਨਾਦੰਨਸੁਨਸਾਂਸ
ਨੀਮੀਤਕਹਾਤ।੧੫੧।ਜੌਤੁਮਰੇਤ੍ਰਿਸਨਾਅਹੇਤੌਕਛਨ
ਹਿੰਅਫੋਰ।ਜੋਤੁਮਰੇਤ੍ਰਿਸਨਾਂਨਹੀਭੂਲਹਮਾਰੀਹੋਰ।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੬੪ ॥੧੫੨॥ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਅੰਧੀਭੂਤਨੀਜਿਸਕੋਲਾਗੀਆਇ॥ਦਰ
ਦਰਫਿਰੇਸੁਨਸਮਸੰਤਨਕਾਹੂਪਾਇ॥੧੫੩॥ਭੂਪਤਕੁ
ਖੋਦਿਆਲਜੀਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮਿਟੀਨਮੋਹਿ॥ਝੂਠਮੂਠਸੈਂਤੋਖਾਸ
ਕੈਸੇਭਾਖੇਂਤੋਹਿ॥੧੫੪॥ਜਬਭੂਪਤਗ੍ਰਹਿਕੋਗਇਓਪਾ
ਛੇਕਰੀਸਲਾਹਿ॥ਨਰਪਤਔਰਵਜੀਰਕੇਪ੍ਰੇਮਨਕਛੂ
ਉਰਆਹਿ॥੧੫੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਸੁਨਭੂਰਥਰਜਬਕੋਏਹਆਵਹਿ॥ਚਾਰਪਹਰਨਿਲਗਾਸੀ
ਸਖਪਾਵਹਿ॥ਜਸਅਛੂਤਨਹੀਂਵਾਕਜੋਊਭਾਖਤ॥ਨਾਹਿਨ
ਸਅਫਰਿਦੇਮੋਰਾਖਤ॥੧੫੬॥ਅੱਖੀਲੋਕਹੋਤਦੁਖਦਾ
ਤਾ॥ਸਾਕਤਸੰਗਨਹਮੇਂਸੁਹਾਤਾ॥ਏਕਜੁਗਤਹਨਰੇਸ
ਨਆਈ॥ਜਬਆਵੈਂਕਰਦੇਂਹਿਦਿਖਾਈ॥੧੫੭॥ਏ
ਹਅਸਾਰਗ੍ਰਹੀਹੈਂਲੋਗਾ॥ਸਾਰਗ੍ਰਹਿਣਮਤਾਇਨਿਨਏ-
ਗਾ॥ਚਲਨੀਕੋਹਲੂਚੀਚਨੂੰਜੈਸੇ॥ਮਤਅਸਾਰਗ੍ਰਾਹਕ
ਇਨਤੈਸੇ॥੧੫੮॥ਬਿਛਰੇਛਾਜਗੁਪਾਲਸਮਾਨਾ॥ਸਾ
ਰਅੰਸਨਹਿਗਹੇਂਅਜਾਨਾ॥ਬਹੁਰਜਵਨਦਿਨਭੂਪਤਅ
ਈ॥ਕਰਕੌਤਕਾਇਕਦੇਹੁਦਿਖਾਈ॥੧੫੯॥ਬਹੁਰ
ਏਕਦਿਨਭੂਪਤਆਵਾ॥ਆਪਸਮੇਗਨਾ॥ਤਾਪਕਾਵਾ॥
ਭੂਪਸਵਾਰੀਜਬਢਿਗਆਈ॥ਤਬਆਪਸਮੇਰਾਰਸ
ਚਾਈ॥੧੬੦॥ਭੋਜਨਬਰਤਨਆਗੇਰਖਾ॥ਟੂਕਨ
ਤੇਨਪਰਸਪਰਭਾਖਾ॥ਏਕਟੂਕਲੈਹਾਥਉਠਾਵੈ॥ਦੂਸ
ਰਖੋਸਆਪਮੁਖਪਾਵੈ॥੧੬੧॥ਕਿਆਹਮਕੋਤੂਖੋਸ
ਭੁਟੈਹੋ॥ਚਿਕਨੇਟੂਕਆਪਤੁਮਖੈਹੋ॥ਜੌ॥ਪਤਾਤੈਨਕੇ
ਫਿਰਆਇਓ॥ਜਠਜਠਿਹੋਸੋਰਮਚਾਇਓ॥੧੬੨

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਫਸੋਦਜੀਰਥਾਤਕਿਯਾਕਰਹੀਂ।ਅਸ਼ਟਦੂਕਨੂੰਪੇਲਨੂੰਲਛਮ ੧੬੫
ਰਹੀ।ਕਹਿਨੀਸੁਰਗਅਰੋਮੁਖਕਹਿਨੀ।ਕਠਨਅਹੇਰ-
ਹਿਨੀਦ੍ਰਹੁਰਹਿਨੀ।੧੬੩।ਚਲੇਚਲੇਂਇਨਸੋਂਕਿਯਾਲੈਹੈ।ਜ
ਦਨਟੂਕਪਰਲਰਲਕਪੇਹੈਂ।ਜੈ ਭੂਪਤਨੇਪੀਠਦਿਖਾਈ।ਤ੍ਰੀ
ਤਰਬਰਤਨਪਫਸੋਊਠਾਈ।੧੬੪।ਪਾਛੇਦੇਖਜੁਗਲਮੁਸ
ਕਾਈ।ਕਿਯਾਨੁਗਤੀਸੋਂਪਰੇਹਟਾਈ।ਤੁਛੱਦਰਦਜਗ
ਜਨਜੋਪਾਵਤਾ।ਸੋਕਹੂੰਨਹਿਖਾਸ਼ਰਖਾਵਤਾ।੧੬੫॥
ਜੋਸੰਤੋਖਅਤੀਧਨਪਾਹੀਂ।ਸੋਕਹੂੰਕਿਯਾਖ਼ਾਸ਼ਰਖਾਂਹੀ
।ਰਾਦਰਿਕਸਮਸਰਤਿਨਆਰੇ।ਸੁਰਤਰਤੋਖਨਾਂਹਿਗ੍
ਹਿਲਾਰੇ।੧੬੬॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਸੰਤੋਖੀਜਨਸੁਖਸਾਗ
ਰਮੈਬੈਠੇਪੈਰਪਸਾਰੇ।ਦਾਵਾਅਗਨਜਲੇਮ੍ਰਿਗਥਨਮੈ
ਜੋਜਨਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਾਰੇ।ਭੁਲੇਬਚੇਜਾਨਤਾਨਿਜਮਨਮੈਕ੍ਰਿਪ
ਣ੍ਰਿਸ਼ਨਾਹਿਲਿਆਏਂ।ਥਨਜਲਤੇਸੋਂਕਾਢਭੁਜਾਗਹਿਸੁ
ਰਸਰਬੀਚਬਠਾਏ।੧੬੭।ਤ੍ਰਿਸਨਾਰਾਤਪਛੀਅਤਕਾਰੀ
ਨੈਨਮੋਤੀਆਛਾਇਓ।ਸ਼ਪਰੇਰਕੋਊਦ੍ਰਿਸ਼ਨਆਵਤਕੈਨਕ
ਹੰਤੇਆਇਓ।ਨੈਨਸੁੱਪਰਦਤੇਜਪਾਇਕਰਬਹੁਰਦਿਕੈ
ਦੇਖੇ।ਹਰੇਹਕੀਮਸੰਤੀਆਜਬਕੇਤਬਹਕੀਮਕੋਪੇਖੇ।੧੬੮।
ਠੰਠਬਾਂਧਦੈਰਾਗਘਟਾਸਮਚਨੂਤੀਬਰਤਰਆਏ।ਤ੍ਰਿਸਨਛਾਂਨ
ਛੂਸਸਮਆਸਾਨੂੰਹੀਨਰਹਿਨੀਪਾਏ।ਜਬਾਲਭੁਸੰਤੋਖਪਾਇਜ
ਸਪ੍ਰੇਮੀਤਾਲਭਰਾਈ।ਅਧਕਾਰੀਚਾਤ੍ਰਕਸਮਸੀਪੀਸੰਤਬੂੰਦਤੋਨ
ਪਾਈ।੧੬੯।ਜਬਲਗਰੁੱਤਬਸੰਤਨਆਵੇਕਹਿਬਨਾਸਪਤਫੂਲੇ।
ਤਿਰਿਯਾਗਾਰਭੁਪਰੇਕਹੂੰਕੈਸੇਜਬਾਰਿਤਆਇਨਮੂਲੇ।ਬਾਦਲ
ਬਿਨਦਰਖਾਕਹਿਦੇਖੀਬਿਨਰਦਾਵਿਦਸਨੋਹੋਈ।ਤੈਸੇਬਿਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੬੬ ਵੈਰਾਗਕੰਨੀਕੇਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਸੰਤੋਖਨਕੋਈ॥੧੭੦॥ਬਿਨਾਗ੍ਯਾਨਜਾਸਿ
ਪਖਾਰੀਐਕ੍ਰਹੋਕਦਨਕੋਈਤਰਹੈ॥ਗਦਨਾਦਿਜੋਅਖਗਕ
ਰਤਕਦਨਾਦਿਪਜਬਲਗਾਖਿਨਪਰਹੈ॥ਬਿਨਾਕਾਂਨਕੋਈ
ਸ਼ਬਦਨਸੁਣਹੈ ਬਿਨਾਨੈਨਕਿਮਦੇਖੈ॥ਬਿਨਾਇਕਵੈਰਾਗ
ਸਰਬਸੁਖਕਹੋਕਦਨਜਨਪੇਖੈ॥੧੭੧॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ਖ
॥ਸਰਬਸੁਖਵੈਰਾਗਮੈਜਾਨਤਜਿਸਕੋਹੋਇ॥ਜੈਸੇਅੰਮ੍ਰਿ-
ਤਸ੍ਵਾਦਕੋਜਾਨਤਪੀਵਤਜੋਇ॥੧੭੨॥ ॥ਗੀਤਮਾ
ਲਤੀਛੰਦ॥ ॥ਸਭਆਸਤਿਯਾਗਨਿਰਾਸਹੋਬਨਬਾਸ
ਮਨਮੁਦਭਾਇਯੋ॥ਤਨਬਾਰਬਾਰਰੋਮਾਂਚਹੋਵਤਨੈਨਜ
ਲਭਰਆਇਯੋ॥ਰੁਕਕੰਠਗਦਗਦਸਬਦਹੋਵਤਹਾਇ
ਹਾਇਉਚਾਰਹੈ॥ਅਗਨੀਵਸਮ ਸਭਭਾਸਜਗਜਾਂਹਿਓਰਾਬ੍ਰ
ਸੁਪਸਾਰਹੈਂ॥੧੭੩॥ਦਸਚਾਰਲੋਗਸਮਾਜਜਾਹਿਲਗਭੋ
ਗਸੁਖਦੁਖਭਾਸਯੋ॥ਹਤਚਾਹਿਹੋਇਅਚਾਹਿਬੈਠੋਜੋਨੀਤ
ਫਲਪਰਕਾਸਿਯੋ॥ਤਜਦੀਨਔਰਅਧੀਨਤਾਸਭਅਵ
ਪਸੁਖਸੁਤਜੋਕਹੀ॥ਤਰਕਲਪਉਰਸੰਤੋਖਪ੍ਰਗਟਿਯੋ
ਛਾਇਸੁਖਪ੍ਰਦਜਾਂਹਿਸਹੀ॥੧੭੪॥ਇਸਰੀਤਸੇਵੈਰਾਗ
ਇਛਹੁਇਬਹੁਰਹੁਇਖਟਸੰਪਤੀ॥ਸਮਦਮਆਦਸੁਹ੍ਰ
ਖਟਪੁਨਮੋਖਚਾਹਿਸੁਦੰਪਤੀ॥ਅਧਕਾਰਗ੍ਰਿਬਪ੍ਰਸੰਪ
ਯੋਗੀਵੈਰਾਗੀਅਤਗਾਇਯੋ॥ਪੁਨਜੀਵਬ੍ਰਹਿਮਸੁਏਕਤ
ਕੋਵਿਸਾਰਿਬਰਿਖਾਇਯੋ॥੧੭੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ਸ੍ਵਤ
ਪਾਦਕੀਪ੍ਰਦਪਾਦਤਾ ਕੀਜੋਸੰਬੀਪਦਖਾਨ॥ਬੀਪਨਾਰ
ਤੀਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਰਮਾਨੰਦਮਹਾਂਨ॥੧੭੬॥ਜੋਨਪਰਯੋਜਨ
ਗ੍ਰਿਬਕੋਔਰਨਦੂਸਰਕੋਇ॥ਸਾਧਨਚਾਰਗਿਆਨਕੇਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹੋਈਹਾਂਲਗਜੋਊ॥੧੭੭॥ਜਬਸਾਧਨਕੋਮੂਲਇਹਕਹੀਨ ੧੬੭
ਤਸਭਆਦਾ॥ਸਾਧਨਔਰਸੁਖੈਨਸਭਨੀਤੀਕੇਪਰਸਾਦਾ॥
॥੧੭੮॥ਵੇਖਦ੍ਰਿਸ਼ਟਉਰਮੋਭਈਸਰਬਪਦਾਰਥਮਾਹੀਂ॥
ਜੋਹਕਾਰਨਵੈਰਾਗਕੇਤਜਾਗਰੂਪਦਿਖਲਾਹੀਂ॥੧੭੯॥
ਮਨਵਚਕਾਇਆਂਕਰਜੁਗਲਬੈਠੋਭੋਗਤਿਆਗ॥ਜੋਹ
ਸਰੂਪਵੈਰਾਗਕੋਭਇਓਜੋਤਾਂਹਿਵਡਭਾਗ॥੧੮੦॥ਜਿਤਕ
ਭੋਗਦਸਚਾਰਪੁਰਬਾਮੋਛਰਵਸਮਾਨਾ॥ਜੋਹਅਵਧੀਵੈਰ ੦
ਗਕੋਮੁਨਜਨਕਰਤਵਖਾਨਾ॥੧੮੧॥ਫਲਵਿਰਾਗਨਿ
ਰਵੀਨਤਾਸੁਤਅੰਕੀਓਉਚਾਰ॥ਹੋਤਨਕਹੂਅਧੀਨਪ੍ਰ
ਨਲਹੈਜੋਸਰਬਸੁਖਸਾਰ॥੧੮੨॥ਚਾਹਿਕਰਾਵਤਦੀਨ
ਜਨਫਿਰਕਹਿਹੋਇਅਧੀਨ॥ਹਤੀਚਾਹਿਵੈਰਾਗਜਬ
ਨਹਿਅਧੀਨਕਹਿਦੀਨ॥੧੮੩॥ਸਰਬਅਵਧਨੀ
ਤੀਦਿਖੈਰਹਾਵੈਪਤੀਪ੍ਰੇਮ॥ਰਿਦੇਸੁਪੱਜਬਕੇਭੂਇ-
ਜੋਭਈਚਾਹਿਨਾਖ਼ੇਮ॥੧੮੪॥ਜਬਸਾਧਨਕੋਮੂ
ਲਹੈਨੀਤਪਰਮਜੋਹਸਾਰ॥ਨੀਤਅਵੰਤਰਹੋਤ ਹੈ
ਸਾਧਨਚਾਰਉਦਾਰ॥੧੮੫॥ਮਲਵਖੇਪਜੁਗਦੋਸ਼
ਹਰਭਇਓਸੁਪੰਉਰਤਾਂਹਿ॥ਛੇਰਹਾਅਵਰਨਾਇਕ
ਸੋਗੁਰਦਾਕਮਿਟਾਂਹਿ॥੧੮੬॥ ੫

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਵੈਰਾਗ ਬ੍ਰਨ
ਪ੍ਰਸ਼ਮਾਸ਼ਮ ਵਰਨਨੋ ਉਤ੍ਰਾਰਧ ਕੋ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ
॥੧॥

Original from:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ੴ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਇ ਨਮਃ ॥
ਅਥ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਬਾਨਪ੍ਰਥਾਸ੍ਰਮ ਉਤ੍ਰਾਰਧ ਕੇ ਦੂਤੀਅਧ
ਿ ਪ੍ਰਾਰੰਭਤਾ ॥ ॥ਨਿਸ਼ੂਰਾਮੋਵਾਚ॥ ॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਭ੍ਰਗਾਦਨਾ ਬਿਸਥ ਪਸ੍ਰੀ ਰਮੈ ਜੇਟੇਰਾ
ਗਾਦਖਾਨਾ ॥ ਜੋ ਹਸਿ ਕਾਹ ਮਰੀ ਮਿਟੀ ਪੁਨ ਸੈਕਾਇਕ
ਆਨਾ ॥ ੧ ॥ ਹੇਤ ਮੁਕਤ ਕੇ ਰਾਜਾਨਾ ਨਿਜ ਪੂਰਬ ਕੀ
ਨਉਚਾਰ ॥ ਸਰਬ ਅਦ੍ਰ ਪਾਇੰਦ੍ਰਾ ਪਛੀ ਨੀਤੀ ਧਰੀ
ਉਦਾਰ ॥ ੨ ॥ ਅਥ ਲੈ ਭੁਇੰ ਜੋ ਨਰਾਜਾਨਾ ਤਿਨ ਪੁਨ
ਕਹਿੰਸਾ ਧਨ ਹੋਇ ॥ ਪਦਵੀ ਦ੍ਰਾਸਭ ਕਿਛ ਲਿਖੇ ਭੂਲਿ
ਰਹੇ ਨ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥ ਦਿਵਿਆਇ ਨ ਸਚਖੰਸਮ ਸੂਖਮ ਭੂਲ
ਨਿਹਾਰ ॥ ਭੀਖਨ ਮੇਪ ਨ੍ਰਸੁਣਤਿ ਸੇ ਹੋਦਤ ਰਜਾਨਉ
ਦਾਰ ॥ ੪ ॥ ਅਲਪ ਸਿਕਾਇਕ ਅਲਪਸੀ ਫੁਰੇ ਚੀਤ ਮੁਝਮ
ਹਿ ॥ ਇਸ ਪਾਛੇ ਜੁਗ ਗਾਤ੍ਰ ਯਾ ਪਤ੍ਰ ਕੈਨ ਗਤੀ ਭੁਈ ਤ
ਹਿੰ ॥ ੫ ॥ ਮਲ ਦਖੇ ਪਤਿ ਨਨਾ ਸੋ ਜੇ ਪਾਛੇ ਰਹਾ ਅ
ਦਰਨਾ ॥ ਭੁਇ ਜੋ ਰਾਜਾਨ ਕੈ ਮੋਖ ਬਿਨੁ ਭੁਇ ਜੋ ਜੁਗ
ਲਕੈ ਮਰਨਾ ॥ ੬ ॥ ਰਾਜਾਨ ਭੁਇ ਜੋ ਤੈ ਭਾਖੀ ਇ
ਕਿਹਸਾ ਧਨ ਕਰ ਹੋਇ ॥ ਅੰਤ ਗਤੀ ਤਿਨ ਕੀ ਕਹੋ
ਕੈਨ ਰੀਤ ਭੁਈ ਸੋਇ ॥ ॥ਉਤਰ॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਉਤੰਰ ਸੁਨੋ ਜੁਗਲ ਮਨ ਲਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸ਼ੀ॥ ਜਾਕੇ ਸੁਨੇ ਸੰਕਾ ਮਿਟ ਜਾਈ॥ ਇੱਛਾ ਪਛੀ ਨੀਤ ੧੬੯
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲੀ॥ ਰਹੇ ਗਜਾਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਖਾਲੀ॥ ੮॥
ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੇ ਹਤੁ ਮਰਾ ਭੁਾਈ॥ ਦੂਤੀ ਸਿਕਸੇ ਹਤੁਮ
ਨੇਗਾਈ॥ ਅੰਤ ਗਤੀ ਤਿਨ ਕੇਸੀ ਭੁਈ॥ ਅਰੇ ਦਿਅਰ
ਥਕੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ॥ ੯॥ ਕ੍ਰਮ ਕਰ ਉਤਰ ਜੁਗ ਸੁਨ ਲੀਜੇ
ਜਾਕੇ ਸੁਨੇ ਸੰਕ ਸਭ ਛੀਜੇ॥ ਇੱਛਾ ਪਛੀ ਨੀਤਾ ਪ੍ਰਿਤਪਾਰ
॥ ਕਿਉਂ ਨ ਭੁਇ ਜੇ ਤਿਨ ਗਜਾਨ ਉਚਾਰਾ॥ ੧੦॥
॥ ਰਸਾਵਲ ਛੰਦ॥ ॥ ਸਿਮ੍ਰਤ ਸਹਿਤ ਪੁਰਾਨ ਵੇਦ
ਕਠਾਗਰ ਰਾਖੇ॥ ਨਿਆਇ ਸਾਖ ਵੇਦਾਂਤ ਆਦ ਖਟ ਮੁਖ
ਸੇ ਭਾਖੇ॥ ਚਾਰੋ ਗੀ ਉਪਵੇਦ ਅੰਗ ਖਟ ਨਿਜ ਮੁਖ ਆਖੇ
॥ ਗੁਰ ਬਿਨ ਤੱਤ ਨ ਲਹੇ ਬਿਧ ਭ੍ਰਮ ਕਬੀ ਨ ਨਾਖੇ॥ ੧੧॥
ਤੋ ਪਤੀ ਰਤ ਰਵਾਰ ਆਪ ਕਹੁ ਕਿਸ ਕੋ ਮਾਰਤਾ॥ ਬਿਨ
ਬੀਰ ਬਲ ਵਾਨ ਧਨਖ ਕਹੇ ਬਾਣ ਪ੍ਰਹਾਰਤਾ॥ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰ
ਰਸ਼ ਕੇ ਤ੍ਰਿਆ ਗਰਭ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਧਾਰਤਾ॥ ਬਿਨਾ ਤੰਤ ਵਿਤ
ਗੁਰੂ ਵੇਦ ਕਿਆ ਕਾਰਜ ਸਾਰਤਾ॥ ੧੨ ॥ ਅਚੇ ਸਿੰਧ
ਜਲ ਜਵਨ ਖ਼ਾਰਤਾ ਅਨਭਵ ਕਰ ਹੈ॥ ਧਰ ਘਟ ਪਾਤਰ
ਚਰਮ ਛਾਰਤਾ ਕਬੀ ਨ ਹਰ ਹੈ॥ ਕੈ ਕੈ ਚਨ ਘਟ ਪਾਇ
ਮਧਰ ਰਸ ਨੀਰ ਨ ਧਰ ਹੈ॥ ਤਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਹੋਇ ਮੇ
ਘਲੇ ਵਰਖਾ ਕਰ ਹੈ॥ ੧੩ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ ਰੀ ਗੁਰੂ
ਵੇਦ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਨਾਵੈ॥ ਸਾਹਿ ਸਿਮ੍ਰਤਾ ਇਤਹਾਸ ਅਰਥ
ਕਰ ਸਾਖ ਦਿਖਾਵੈ॥ ਜਿਸ ਬਿਧ ਅੰਧ ਮਲਾਹਿ ਨਦੀ
ਨਹਿ ਪਾਰ ਪੁਚਾਵੈ॥ ਨਹਿ ਬੂਤ ਨਭੀ ਵੇਤ ਹਾਥ ਪਗ ਜੋਰ
ਰਖਾਵੈ॥ ੧੪ ॥ ॥ ਸੋਰਠਾ॥ ॥ ਨਿਜ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੭੦ ਬੁੱਧੀਅਨਸਾਰਪਠੇਵੇਦਸਿਮ੍ਰਤਘਨੇ॥ਸਾਗਰਜਲ
ਪਰਕਾਰਪਰੇਛਾਰਤਾਭੇਦਮਤਾ॥ ੧੫ ॥ਗੁਰੂਬਰਜ੍ਯਾਨ
ਬਿਨੱਜੈਨ ਤਾਂਹਿਪਾਸਜੋਜਨਪਛੋ॥ਜਾਨੇਘਟਸਮਤੇਨ
ਭੇਦਛਾਰਤਾਹਰੇਕਿਆ॥ ੧੬ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
॥ਸਾਗਰਤੇਜਲਬਾਦਰਲੇਂਹੀ॥ਜਾਇਬਿਦੇਸਬ੍ਰਿੱਸਕ
ਰਦੇਹੀਂ॥ਤਬਹਿਛਾਰਤਾਰਹੇਨਮੁਲੇ॥ਤ੍ਰਿਂਹਿਜਲਕ੍ਰਿਖੀ
ਬਿਰਖਬਨਫੂਲੇ॥ ੧੭ ॥ਜੈਸੇਰੋਗੀਪਾਇਸੁਧਾ
ਣੀ॥ਅਬਕਰਨੈਨਭ੍ਰਿਨਕਰਪਾਣੀ॥ਅਪਰਹੋਇਤਨ
ਰੋਗਮਿਟਾਈ॥ਬਦਰਜਸਅਜੈਰਹੇਨਕਾਈ॥ ੧੮ ॥
ਮੇਘਸਮਾਨਗੁਰੂਮੁਖਦੇਵਾ॥ਮੱਛੋਸੁਨੇਹਤਹੋਂਭੁਦਖੇਵਾ
॥ਬ੍ਰਹਮਸੋਤਰੀਨੈਸਨਿਹਾਰੀ॥ਕਰੇਗਬੂਜਨਸੇਧ
ਵਿਚਾਰੀ॥ ੧੯ ॥ਨੀਤਪਰੀਤਬੀਤਜੋਨਲਾਗੀ॥
ਕਪਟਸੁਨਛਲਦੈਭੁਤਿਯਾਗੀ॥ਪਰਸੁਾਰਥਮੇਹੇਤ
ਰਖਾਵੈ॥ਸ਼੍ਰਿਸਪੰਥਜਨਪ੍ਰੇਰਚਲਾਵੈ॥ ੨੦ ॥ਸੱਤ
ਵਾਕਬੋਲਤਮੁਖਮਾਹੀ॥ਆਨਕਾਨਰਾਖਤਕੂਹੂਨਾਹੀ
॥ਭੇਖਅਜਬਅਤਆਨਨਪਰਹੀ॥ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਜੀਵ
ਨਪਰਕਰਹੀ॥ ੨੧ ॥ਅੰਤਅੰਤਾਇਸਾਂਗੋਜਿਮਧਾ
ਰਾ॥ਲੋਭਨਿਮਿੱਤਪਰੇਤਨਛਾਰਾ॥ਲੋਕਾਰਿਝਾਵਨ
ਕਾਰਨਜੋਊ॥ਨਾਂਨਾਵੇਸਧਰੇਤਨਸੋਊ॥ ੨੨ ॥
ਕਹੋਂਲੋਕਮੁਸ੍ਕੇਤਧਧਾਰੀ॥ਪੂਜਾਮਾਨਕਰੇਂਮੁਸ੍ਤਭਾ
ਰੀ॥ਪੂਜਣੀਚਾਰਵਿਸਾਮੇਲਾਈ॥ਰਵਪੰਚਮਅੱਧਜਾ
ਨਤਪਾਈ॥ ੨੩ ॥ਕਾਲੀਰੋਜਗੁਫਾਮੇਰਹੇਂਹੀ॥
ਨਾਕਸੁਆਨਹਿਤਸਾਹੇਂਹੀ॥ਇਕਉਲਟੇਝੂਲਤਤਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਮਾਂਹੀ॥ਅਨਕਜਤਨਕਰਲੋਕਰਿਝਾਂਹੀ॥ ੨੪ ॥ਅਨ ੧੭੧
ਭੋਗਨਮੈਨਿਸਦਿਨਰਹਹੀ॥ਕਹੈਂਆਪਮੁਖਹਮੈਬਿਰ
ਰਹੀ॥ਹਮਰੇਭੇਖਆਦਕੋਭਾਈ॥ਖਟਦਰਸਨਮੈਆ
ਦਕਹਾਈ॥ ੨੫ ॥ਐਸੇਕੋਬ੍ਰਾਰਜੇਜਨਕਰਹੀ॥ਕਹੋ
ਕੈਨਕਾਰਜਨਿਤਸਰਹੀ॥ਰਤਸਭਿਰਾਗਾਂਜ॥ਸਿਖਲ
ਈ॥ਅਸਉਪਾਧਬਹੁਦੇਹਲਗਾਈ॥ ੨੬ ॥ ॥
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਭੇਖਦਾਗਤਨਲਾਇਜਨ ਦੇਵਤ
ਪੰਥਮਿਲਾਇ॥ਕਛੁਇਕਅੰਧਜਮਾਨਤਾਂਹਿ ਰੋਲਿਗੁ
ਲਪਕਰਾਇ॥ ੨੭ ॥ਝੋਲੀਤੂੰਬੀਰੋਟਰੀ ਮੰਤ੍ਰਦੇਤ
ਸਿਖਾਇ॥ਭੇਖਲਗਾਵਨਕੀਵਿਧੀ ਸਭੀਦੇਤਸਮਝ
ਇ॥ ੨੮ ॥ਪਢਨਸੁਨਨਤੇਤਰਕਕਰ ਨਿਜਮਤਤ
ਹਿੰਦਖਾਂਨ॥ਰੀਦਰਦਾਖਨਪਹੁੰਚ॥ਜਿਮ ਬ੍ਰਹਕੈਰੀਕ
ਹਿਠਾਂਨ॥ ੨੯ ॥ਕਛੁਅਲਪਦਿਵਜ॥ਪਢੈਅਤਸੇਗ
ਰਬਰਖਾਇ॥ਕਹੂੰਨਿਦੇਂਨਅਦਭੁਕੋ ਮਨਮਤਅਰਥ
ਲਗਾਇ॥ ੩੦ ॥ਜਿਂਪਕਰਨਬਿਦਯਾਰਹਿਤਪਢੈਜ
ਏਕਦੋਈ॥ਬਾਧਨਸੋਗ੍ਰਹਿਮੈਹੇਤ॥ਜਿਸ ਲਖੇਨਪੰਥਅ
ਪੰਥ॥ ੩੧ ॥ਤ੍ਰਿਸਤੇਜੋਆਏਥਕੇ ਕਹਾਂਬੈਧਤਸੋ
ਇ॥ਚਿਦਜੜਰੋਗਬ੍ਰਿਜੀਵਕੀ ਕਟਨਰੀਤਜਨਖੋਇ॥
॥ ੩੨ ॥ਬਿਨਾਤਤਦਿੱਤਗੁਰਕਹੂ ਪਢਪਢਪਢੈਨਸ
ਕਾ॥ਗੁਰਪੂਰਨਨੂੰਮਿਲਕਰਲਹੇ ਅੰਤਮਰਜਾਨ॥ਨਉਦਾਰ
॥ ੩੩ ॥ਦਿੱਤ॥ਪਢਨੀਤੀਪਰੀ॥ਫਿਰਕੈ ਉਭੇਨੇ ਨ
ਬੋਧਾ॥ਜਾਕੋਉਤਰਜਵਾਂਲਗਾਤ੍ਰਾਖੋਜਮਨੋਸੋਧ॥ ੩੪
॥ਦੁਤੀਪ੍ਰਸ੍ਨਉਤਰਭੂਖੇ ਆਗੇਕਹੈਂਸੁਨਾਇ॥ਜੀਤਸਾਰ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੧੨੨ ਕੀਅੰਤਰਗਤਸੁਨੇਂਭੁਲੇ॥ਚਿਤਲਾਇਆ॥੩੫॥ਉਤਮਜਾਂਕੇਭੁ
ਗਹੈਂਉਤੱਮਅੰਜਨਹੁਇਭੇਟਾ॥ਵਿਦਪੀਂਚਲਕਰਭੁਲੇਟੇਤਸ
ਕਲਭ੍ਰਮਮੇਟਾ॥੩੬॥ ॥ਰੈਪਈ॥ ॥ਨੀਤਸਾਰਅਸਪ
ਰਟੈਰਾਗਾ॥ਇਤਉਤਭੋਗਚਾਹਿਜਿਨਤਜਾ॥ਰਾਗਾ॥ਹੁਇਉ
ਦਾਸਬੈਠੇਨ੍ਰਗਏਸੋ॥ਪੀਖੀਉਤਨਚਹੈਕੈਊਜੋਸਾ॥੩੭॥ਅਤਿ
ਰਥਜਾਂਤੀਸਾਧੂਜੋਉ॥ਤਾਂਪ੍ਰਭੂਰਮੇਆਦਤਜਬਕੋਊ॥
ਨਿਸਨਿਵਾਸਹਿਤਠੌਰਪੁਛਾਵੈਂ॥ਲੈਕਤਿਨੇਸਾਲਾਬਤ
ਲਾਵੈਂ॥ ੩੮ ॥ਨੀਤਸਾਰਸਾਲਾਮੇਆਈ॥ਜਾਤਭੇਰ
ਸਭਰੈਨਬਿਤਾਈ॥ਇਸੀਰੀਤਬਹੁਆਵੈਂਜਾਵੈਂ॥ਅੰਨ
ਸਥਾਨਆਦਸੁਖਪਾਵੈਂ॥ ੩੯ ॥ਜਹਾਂਜਹਾਂਦੇਸਨਮੇ
ਜਾਂਹੀ॥ਨੀਤਸਾਰਕੀਰਤਮੁਖਗਾਂਹੀ॥ਵਿਦਵਾਨਸਾਧੂ
ਕੋਈਆਈ॥ਪ੍ਰੀਤਸਹਿਤਤਾਂਹਿਲੇਤਟਿਕਾਈ॥ ੪੦ ॥
ਜੁਗਦੀਪਤਤਾਂਹਿਸੇਵਕਮਾਵੈਂ॥ਸੁਨਸੁਨਵਾਕਅਤੀਹਰ
ਖਾਵੈਂ॥ਹੁਇਉਦਾਸਵੇਹਸਾਧੂਜੈਹੈ॥ਇਸੀਰੀਤਦੂਸਰ
ਕੋਊਐਹੈ॥ ੪੧ ॥ਪੁੰਨਬਿਰਖਫਲਨੇਪਰੁਆ॥ਇਜੋ
॥ਤੀਸੇਆਇਸਭਫੇਗਾਬਨਾਇਯੋ॥ਵਿਦੱਵਾਨਸਾਧੂ
ਬਣਆਏ॥ਜਿਤਕਪੁੰਨਤਿਨਪ੍ਰਭਮਨਭਾਏ॥੪੨
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਏਕਰੋਜਸਾਧੂਰਹੇਲਖਜੇ
ਤਾਂਹਿਵੈਰਾਗ॥ਨੀਤਸਾਰਸੇਂਪੂਛਨੇਕੋਹਾਲਵਡਭਾਗ
॥ ੪੩ ॥ਕਿਯਾਚਿਤਾਤੁਮ੍ਹਰਿਦੈਮੈਦੀਖਤਬਦਨਉ
ਦਾਸ॥ਨੈਨਨੀਰਤੁਮਰੈਭਰਜੋ ਆਦਤਦੀਰਘਸ੍ਵਾਸ॥
੪੪ ॥ਚਿੰਤਾਅਪਨੇਚਿਤਕੀਦੀਜੇਸਕਲਸੁਨਾਇ॥
ਹਮਪ੍ਰਸਿਨਤੁਮਪਰਭਏ ਅਬਹੀਦੇਹਸੁਨਾਇ॥੪੫

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨੀਤਸਾਰਜੁਗਜੋਰਕਰਪਙੋਚਰਨਕੇਮਾਂਹਿ॥ਨਿਜਊਰ
ਚਿਤਾਹੇਰਸਭੁਖੇਲਸੁਨਾਇਓਤਾਂਹਿ॥ ੪੬ ॥ ॥
॥ਰੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ॥ਪ੍ਰਭੁਬਾਲਪਨਮੁਝ
ਬਰਸਚੌਦਸ ਬ੍ਰਹਿਮਚਰਜਕਮਾਇਓ॥ਪਢਵੇਦਵਿ
ਦਯਾਕਾਬਕੇਸੁਨ ਰੈਨਦਿਨਹਿਤਲਾਇਓ॥ਧਨਸਾਧਵਿ
ਦਯਾਪਢੀਬਹੁਬਿਧ ਆਗਿਆਗੁਰਪਾਈਐ॥ਪੁਨਧਾ
ਰਆਗਯਾਗੁਰੁਪਿਤਕੀ ਕੀਨਆਇਦਿਵਾਹਿਐ॥੪੭॥
ਧਰਨਾਰਿਪੂਤਉਪਾਇਬਹੁਧਨ ਜੋਰਤਾਂਹਿਨਿਤਪਾਲਿਯੋ
॥ਵੱਸਮੋਹਕੇਪਰਜਾਲਮਅਤਾ ਗਨਮਾਨਖਗਾਲਿਯੋ॥
ਇਮਰੀਤਪ੍ਰੀਤਸੁਟੇਪਤੀ ਧਰਨੀਤਾਨਿਤਪਾਲੀਸਹੀ॥
ਸਮਿਰਗਾਮਰਥਲਭਟਕਭਟਕਤਾਬਿਰਧਤਾਅਬਮੇਲ
ਹੀ॥੪੮ ॥ਕਛੁਰੋਜਗੁਜਰੇਨਾਰਸੁਤਫੁਤ ਜਾਇਤੀਰਥ
ਕੀਨਐ॥ਮੁਨਿਮਾਨਧਨਾਨਸਨਾਨਕਰਕਰ ਦਾਨਦਿਜ
ਵਰਦੀਨਐ॥ਜਾਂਹਿਦੇਖਸੰਤਮਹੰਤਮੁਝਤਾਂਹਿ ਧਾਸਪ੍ਰਸਨ
ਉਚਾਰਿਯੋ॥ਇਕਔਰਦੂਸਰਔਰਭਾਖਜੋ ਮੋਹਿਮਨਭ੍ਰਮ
ਤਾਰਯੋ॥ ੪੯ ॥ਉਰਆਗਲਾਗਸੁਦਾਹਿਨਿਸਦਿਨਤ੍ਰ
ਗਕਾਹਿਦਿਸਜਾਂਉਐ॥ਤਜਘੋਰਬਨਸੈਸਾਰਮਾਰਗ ਜਾ
ਇਬਨਸੁਖਪਾਂਉਐ॥ਭਟਕੇਗਮਰਥਲਆਸਸੁਖਧਰਮਿ
ਰਗਾਸਮਅਬਥਾਕਯੋ॥ਤਨਖੀਨਬੁਧਮਲੀਨਅਬਬਲ
ਸਰਬਇੰਦ੍ਰਨਠਾਕਯੋ॥ ੫੦ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਇਸਬਿਧਪਤਨਿਰਿਤਭੁਤ ਧਰੀਧਾਮਕੇਮਾਂਹਿ॥ਖੰਡਨਪਾ
ਨਗ੍ਰਹਿਕਾਮਕੀ ਜਿਸਕੇਕਛੁਸੁਧਨਾਂਹਿ॥ ੫੧ ॥ ॥
॥ਸੂੰਯਾ॥ ॥ਧਾਰਨਰੂਤਨਭਾਰਤਮੇਸੁਖਕੇਹਿਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੨੪ ਭੋਗਨਆਸਧਰੀਹੈ॥ ਵਿੱਤ੍ਰਧਜੋਗ੍ਰਹਿਨਾਰਿਰਹੇਸੁਖਤਾ
ਗਥਿਨਸਠਭੂਲਧਰੀਹੈ॥ ਨਾਰਾਣਦਾਨਲਹੈਭੂਧਰੋਖਤਨ
ਬੇਗਨਦੀਸੁਖਆਸਕਰੀਹੈ॥ ਭ੍ਰੂਗਾਦਿਜੋਗਸੁਰੋਗਨ
ਕਾਰਨਸੋਗਨਦੀਕਹੈਨਤਰੀਹੈ॥ ੫੨ ॥ ਜੈਕਰਹੇਤ
ਤਰੋਦੁਖਸਾਗਰਧਾਭੂਟਪਾਰਪਰਾਨਿਜਰੂਪਨਿਹਾਰੋ॥
ਤ੍ਰਿਤਾਪਨਆਗਬੁਝੈਕਿਹਸਾਧਨਰਜਾਨਦਵਾਨਲ
ਅਹੈਮਜਾਰੋ॥ ਸੁਖਦੁਖਧਿਖੇਸਮਕੰਚਨਕਾਚਸੁਧਾਂਚ
ਕਲੇਸੁਭੁਲੇਕਟਤਾਰੋ॥ ਭੁਜਬੈਧਨਹੋਸੁਖਮੋਖਧ੍ਰਭੋ ਤਦ
ਦਕਸੁਨੇਭੁਦਪਾਰਪਧਾਰੋ॥ ੫੩ ॥ ਜੈਦਸਲੋਕਧਿਖੈ
ਖਿਣਭੰਗਰ੮ਟਧਰੋਮਨਮੋਕਿਸਕੇਰੀ॥ ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀਸਿਵ
ਸੇਸਪੁਰੀਬਿਧਕਾਲਸੁਰਾਸਸਭੈਜਮਹੇਰੀ॥ ਆਪਮ
ਰੇਕਿਸਪਾਰਕਰੇਜਨਆਸਚੁਕੀਸਭਸੋਂਅਬਮੇਰੀ॥ ਜੋ
ਨਰਹੋਸਤਕਾਲਭ੍ਰਸ਼ੀਮਧਰਾਹਿਸਰੀਮਨਮੋਤਿਸਕੇਰੀ
॥ ੫੪ ॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀਛੰਦ॥ ਪਨਿਤਕਾ
ਲਬਨਾਲਕਰਾਲਸਿਰਪਰਰੈਨਦਿਵਸਨਿਹਾਰਹੈ॥ ਤਨ
ਛੀਨਛਿਨਛਿਨਹੋਤਇਮਜਿਮਫੂਟਜਲਘਟਤੂਰਹੈ
॥ ਅਮਮੇਰਤੇਰਬਖੇਰਧਰਕਰ ਕਾਲਜੀਦਭੂਲਾਇਓਜੋ
ਧਰਮਾਬਹਾਬਸਨਬਕੀਜੇਮੋਹਿਅਤਦੁਖਪਾਇਓਜੋ॥
ਜੰਹਿਪਾਇਨਰਤਨਦੇਸਭਾਰਤਭੋਗਪ੍ਰੀਤਲਗਾਇਓਜੋ॥
ਸੁਤਨਾਰਵਿਤਪਰਦਾਰਧ੍ਰਤਸਠਦੇਖਮਨਹਰਖਾਇਓਜੋ॥
ਨਹਿਮੋਖਕਾਰਨਕੀਨਸਾਧਨਬੈਪਾਦਿਢਬਿਸਬਾਰਿ
ਓ॥ ਅਸਦੇਸਦੇਹਅਮੋਲਧਰਕਰਜੂਪਬਾਜੀਹਾਰਿ
ਓ॥ ੫੬ ॥ ਨਿਜਨਾਸਕੇਤਿਭਆਪਊਦਮਕੀਨਹੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨੇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸੰਗ ਮਿਸਰਤ ਭੋਗ ਸੁਖ ਨਿਤ ਮਾਨ ਲੀਨ
ਅਰ ਮੈਂ ਘ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਮਿਸਰਤ ਖਾਇ ਮੈਂ ਦਰਕ ਮੂਢ ਕੀਤ ਹੁ
ਲਾਸਿਓ ਹਾਹਾ ਇ ਕੀਨ ਅਨਰਥ ਮੈਂ ਅਤ ਭੋਦਰੈਂ ਹਨ ਭਾਸਿ
ਓ। ੫੭ ॥ ਏਹ ਲੋਕ ਦੋਵਸ ਭੋਗ ਸੁਖ ਸਭ ਦੂਖ ਰੂਪ ਹਿ
ਸਾਇ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਤੁਛ ਮੈਂ ਸਠ ਜੀਵ ਅਟ ਪਾਥਿ
ਤਾਇ ਹੈਂ ਨਿਜ ਨੈਨ ਅਜਾਨਿ ਹਾਰ ਦੇਖਿਓ ਸੁਖ ਭ੍ਰਮ ਕਰ
ਭੁਸ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਜਾਲ ਜੀਵ ਬਿਹਾਲ ਹੁਇ ਸੁਖ ਭੋਗ ਮਾਹਿ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ੫੮ ॥ ਦੋਹਰਾ। ॥ ਅਸਰੀ
ਰ ਪਰ ਜੀਵ ਕੇ ਕਹੂੰ ਮੈਚ ਸੁਖ ਨਾਹਿ। ਨਹਿ ਬਾਰਕ ਨਹਿ ਜੋ
ਬਨੇ ਕਹਾਂ ਬਿਰਧ ਤਨ ਮਾਹਿ। ੫੯ ॥ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਖ ਨਸੁ
ਖੋਪਤੀ ਸੁਖ ਨਾ ਪਾਇਓ ਕਹਿ ਰੈਦਾਤੀ ਨ ਕਾਲ ਦੂਖ ਭੂਪਾ
ਹਿ ਭੁਸਤ ਮੁਝ ਪਰਪੰਚ। ੬੦ ॥ ਕਬਿੱਤ। ॥
ਹੂਜੀਐ ਦਿਆਲ ਮੋਹਿ ਕੀਜੀਐ ਨਿਹਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਰਗ ਦਿ
ਖਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਤੇ ਬਚਾਈਐ। ਮਾਰਗ ਉਜਾਰ ਥਾਰ ਪਰੇ
ਮੈਂ ਗਵਾਰ ਹਾਰ ਭੁਸਤ ਅੰਧਾਰ ਭਾਰ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਈਐ।
ਜੰਮੇ ਠਗ ਦਿਸੇ ਰਸ ਲੂਟਤ ਹੈ ਹਸ ਰਸ ਬੰਧੇ ਜੀਵ ਦੁਖ ਕਸ
ਇਨ ਤੇ ਛੁਡਾਈਐ। ਮੁਝੇ ਪਛਤਾਇ ਦਿਨ ਪਾਛੇ ਜੋਗ ਏਹ
ਇ ਕਹੇ ਹਾਇ ਹਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਨ ਮੇਂ ਰਖਾਈਐ। ੬੧ ॥ ਨੈਨ ਤੇ
ਨੀਰ ਜਾਇ ਭਏ ਹੈਂ ਦੁਮਾਰੂ ਆਇ ਜੀਸ ਕੋ ਝੁਕਾਇ ਪਾਇ ਦ੍ਵਾ
ਰਿ ਗਾਇ ਇਓ। ਚਿੱਤ ਕੋ ਬੈਰਾਗ ਸਾਰ ਸੀਤ ਕੋ ਦੀਓ ਦਿ
ਖਾਰ ਨੀਤ ਸਾਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਰੋਇ ਇਕ ਸੁਨਾਇਓ ॥ ਭੋਗਨ ਮੈਂ
ਦੋਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਬੈਰਾਗ ਇਸ ਮੋਖ ਚਾਹਿ ਚਿਤ ਨਿਸ ਜੀਤ
ਪੇਖਿ ਖਾਇਓ। ਸਾਰੇ ਦੁਖ ਮੇਟਣੇ ਕੋ ਸੁਖ ਮੂਲ ਭੇਟਣੇ ਕੋ ਵੰਛ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੭੬ ਤਕੋਰੂਪਸਭੁਖੇਲਕੇਜਨਨਾਇਜੋਹੈ॥ ੬੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ ॥ਭ੍ਰਾਂਸਤਮੁਕ੍ਰਸਭੁਲੋਕਮੇਂਚਹਿਦਿਸਲਾਗੀਆਗ
॥ਗ੍ਯਾਨਸੁਧਾਸਰਮੇਪਰੇਤਾਂਕੋਅੰਚਨਲਾਗ॥ ੬੩ ॥
ਸਤਸੰਗਤਕੀਗਿਗਮੇਪਰੇਜਦਨਜਨਆਇ॥ਆਪਬ
ਰੇਤੈਤਾਪਤੇਔਰਨਲੇਤਬਚਾਇ॥ ੬੪ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥
॥ਨੀਤਸਾਰਅਸਾਨਿਜਵੈਰਾਗ॥ਕਹਿਤਸੰਤਪਦਪੰਕਜਲ
ਗ॥ਮੈਅਨਾਥਸ਼ਰਣਾਗਤਤੋਰੀ॥ਹਰੋਨਾਥਭ੍ਰਮਅਪਦਾ
ਮੋਰੀ॥ ੬੫ ॥ਸੰਤਨਕੇਪਰਹਿਤਅਵਤਾਰਾ॥ਰਟਤਭੂ
ਮਹਰਨੇਹਿਤਭਾਰਾ॥ਤ੍ਰਮਅਗ੍ਯਾਨਜਨੋਂਉਰਮਾਂਹੀ॥ਦਿ
ਨਕਰਕੋਟਹਰਤਜਿਸਨਾਂਹੀ॥ ੬੬ ॥ਰਵੀਸੰਤਜਾਂਹਿਕ
ਰਤਉਜਾਲਾ॥ਭ੍ਰਮਤਮਪੁੰਜਹਰਤਤਤਕਾਲਾ॥ਜੋਗਮ
ਤੀਰਥਸੰਤਮਹਾਨਾ॥ਹਰਤਪਾਪਜਨਰੋਗਸਮਾਨਾ॥੬੭
॥ਕਰੋਂਕੋਟਮਖਦਾਨਅਪਾਰਾ॥ਪੰਚਅਗਨਤਪਸਾਧੇਂ
ਭਾਰਾ॥ਜਪਬ੍ਰਤਜੋਗਕਰੇਂਮਨਲਾਈ॥ਅਠਸਠਤੀਰਥ
ਪਰਸੇਜਾਈ॥ ੬੮ ॥ਵੇਦੀਵੇਦਮਨਾਵੇਂਸਾਰੇ॥ਧਾਮ
ਛੋਰਬਨਮਾਂਹਿਪਧਾਰੇ॥ਪੜ੍ਹੇਂਵੇਦਦਸਅਸ਼ਟਪੁਰਾਨਾ
ਸਿਮ੍ਰਤਸਾਹਿਤਕਰੇਂਵਖ੍ਯਾਨਾ॥ ੬੯ ॥ਨੌਨਿਧਅਸ਼
ਸਿੱਧਜਨਪਾਵੈਂ॥ਦੂਰਮਤਮੇਲਨਮਨਤੇਜਾਵੈਂ॥ਜੋਫਲ
ਅਵਰਨਕਤਹੂੰਪੈਹੈਂ॥ਸੋਫਲਸਾਧਸੰਗਜਨਲੈਹੈਂ॥੭੦
ਅਤਅਨੂਪਸਮਅਵਰਨਜਾਸੂ॥ਕੀਰਤਕਹੇਂਕਵਨਬਿਧ
ਤਾਸੂ॥ਪਰਸੰਤੇਵੇਦਲੱਖਣਕਵਗਾਵੈਂ॥ਸੁਸੰਤੇਵੇਦਲੱਖਣ
ਕਿਮਪਾਵੈਂ॥ ੭੧ ॥ਦੀਨਦਿਆਲਤੋਜਾਕੇਸਾਗਰ॥
ਸੁਭਗੁਣਸਦਨਖੇਦਭਟਨਾਗਰ॥ਰੋਗੋਦਕਸਮਾਨਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕਮਲਨੀਜਾ॥ਧੀਰਜੁਅਚਲਸੁਮੇਰਸਮਕੀਆ। ੧੨ ॥ ੧੧੭
ਅਤਕ੍ਰਿਪਾਲਨਹਿਦ੍ਵੈਖਸੁਭਾਊ॥ਸਹਿਨਸੀਲਕਹਿਨਹਿ
ਜਲਚਾਊ॥ਨੀਤਅਨੀਤਸਰਬਕੇਵੇਤਾ॥ਧੀਅਗਾਧ
ਕੋਊਪਾਰਨਲੇਤਾ। ੧੩ ॥ਰਾਗਦ੍ਵੈਖਮਦਮਤਸਰਬਾ
ਧੂ॥ਸੰਤਸੁਭਾਵਧਿਖਤਸਭਸਾਧੂ॥ਹਾਨਲਾਭਮਤਪਰ
ਹਰਸਗਾਰੀ॥ਕੀਨੇਸਮਾਨਸਹਿਰਬਨਨਗਾਰੀ। ੧੪
॥ਸਭੁਜਨਹਿਤਮੇਵਰਤਤਹੀਆ॥ਸਰਨਾਗਤਜਨਧਾਵ
ਨਕੀਆ॥ਅਤਉਦਾਰਮਤਨਿਰਮਲਜਾਂਕੀ॥ਕਰਣਾਸੁ
ਵਤਾਵਾਸੀਤਾਂਕੀ। ੧੫ ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥
ਜੋਸੁਖਹੈਸਤਸੰਗਵਿਖੇਜਨਸੋਨਕਦਾਪਕਹੀਸੁਖਧੇਹੈਂ
ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀਰਵਚੰਦ੍ਰਪੁਰੀ॥ਬਿਧਸੇਸਮਹੇਸਪੁਰੀਨਹਿਲੈਹੈਂ
॥ਭੋਗਕਰੇਜਪਜੋਗਧਰੇਤਨਰੋਗਹਰੇਸੁਖਸੋਨਪਿਖੈਹੈਂ
॥ਸਾਧਸਮਾਗਮਹੈਸੁਖਜੋਤਕਕੌਨਕਵੀਗਨਤਾਂਹਿਸੁਨੈਹੈ
॥ ੧੬ ਮੌਰਦਸੰਭੁਨਭੂਰਾਜਾ॥ਮਿਲੇਜਨਬੈਠਬਿਬਾਨਪਿਖੇ
ਪੁਰਸਾਰੇ॥ਸਿੱਧਭੁਇਜੇਬਿਨਪੰਖਉਡੇਸਭਜੀਵਨਕੀਉ
ਰਬਾਤਨਿਹਾਰੇ॥ਔਧਜਿਸੇਬਿਧਔਧਪ੍ਰਜੀਤਸੁਬੇਦਪੁਰੰ
ਨਭਪਾਵਤਧਾਰੇ॥ਜੋਸੁਖਹੈਸਤਸੰਗਵਿਖੇਜਨਸੋਨਲਹੈ
ਕਹਿਔਰਪਿਆਰੇ। ੧੭ ॥ਜੀਵਜਨੇਸੁਖਦੇਵਨਕੋਹਿ
ਤਮੀਤਨਕੋਸਮਔਰਨਕੋਈ॥ਮਾਤਪਿਤਾਧਨਧਾਮਸਭੀ
ਸੁਤਨਾਰਪ੍ਰਿਯਾਨਿਜਮਾਨਤਜੋਈ॥ਅੰਤਰਜੀਤਰਤੈਤਰ
ਲੌਸਾਸਿਸੁਰਨਹੀਸੁਖਦੇਵਤਸੋਈ॥ਕਾਲਕ੍ਰਿਪਾਸੁਖਨਿੰ
ਤਨਿਜਾਤਅਸੰਤਨਸੰਗਪਰਾਪਤਹੋਈ। ੧੮ ॥ ॥
॥ਦੋਹਰਾ। ॥ਵਿਮਲਮਨੀਖਾਸੁਰਸਰਅਪਸਮ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੧੭੮ ਵਿਚਰੈਂਹੋਇਅਸੰਗਹੈ।ਮਾਨੋਂਹੈਅਦ੍ਵੈਮਾਤ੍ਰਅਤਿਸਰਸਭੂ
ਤੇਭੂਖੇਨਿਹਰੈਂ।ਦਰਵੈਂਦੇਖਦੀਨਦੁਖਿਰਕੋਮਲਹਰੇਸਰਬ
ਭੂਤਦਯਾਸ।ਗ੍ਰਿਤਗ੍ਰਿਤਭੂਖੇਰਹੈਨੰਗੀਕਰੈਨੇਂਨਿਸਦਿਨਕ
ਰਤਬਿਲਾਸ।। ੭੯ ।।ਧੀਰਜਧਰਨੀਸਮਸਰਜਿਨਕੇ
ਸੰਤਰਿਦੇਸਸਜੇਸੇ।ਨਿਸੂਅਭੂਲਮੇਰਸਮਤਿਨਕੇਤੇਜਸੂ
ਰਜਿਮਦੈਸੇ।ਵੇਦਪੁਰਾਨਸਰਬਕੇਦੈਤ ਬਾਨੀਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਬਰਸੈਂ।ਮਿਰਤਕਜੀਵਕਰੈਸਭੂਨੈਂਦੇਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟਕਾਂਹਿ
ਵਰਸੈਂ।। ੮੦ ।। ।ਕਬਿੱਤ। ।ਸੰਤਨ
ਸਮਾਨਨਾਂਹਿਦੂਸਰੋਜਹਾਨਮਾਂਹਿ ਦੇਖਯੋ ਵਿਚਾਰ ਸੁਖੀ
ਢੂੰਡਕੇਨਆਇਯੋਹੈ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਂਕੀਆਗਜਰੈ ਜੀਵ ਸੰ
ਦਭਾਗਸਦਾ ਸੰਤਨਸੰਤੋਖਕਰਔਖਧਕੋਥਿਤਾਇਯੋਹੈ
ਅੰਗਤੋਭੁਲਾਨੇਦੇਹਭੋਗਨਮੇਪ੍ਰੀਤਕਰ ਤੱਤਤੇਸਰੂਪ
ਵਿਦਾਨੰਦਮੈਸਮਾਇਯੋਹੈ।ਦੇਸਰਬਜਮੂੜ੍ਹਧਰਨਾਸੂਮ
ਕੇਗੁਮਾਨਡੇਸੇਸੰਤਜਨੋਜਾਲਬ੍ਰਿਸਮਕੇਜਲਾਇਯੋਹੈ
।। ੮੧ ।।ਸੰਤਨਕੀਚਾਲੀਸਾਰੇਜਗਤੋਨਿਰਾਲੀਭੂਲੀ
ਲੋਕਚਾਹੇਭੂਗਸੰਤਚਾਹਿਤੇਅਭੋਗਹੈਂ।ਚਾਹੇਲੋਕਧਾਮ
ਗਾਮਕੁਲਔਕੁਟੰਬਨਾਮਸੰਤਾਨਿਜਾਨੰਦਹੇਤਸਰਬਕੇ
ਤਯਾਗੀਹੈਂ।ਅੰਗਾਨਕੀਦ੍ਰਿਸਟਭਦਭੋਗਹੈਅਨੰਦਹੇਤਤੱ
ਗਾਨਕੀਦ੍ਰਿਸਟਭੋਗਨਰਕਹੂੰਕੀਆਗਹੈ।ਨੀਦਸੋਅਵਿ
ਦਯਾਬੀਚਜਾਗੇਨਜਗਾਏਨੀਚਬੇਧਬੀਰਸਾਂਸ੍ਤ੍ਰਤੋਰਸੰਤ
ਸਦਾਜਾਗਹੈਂ।। ੮੨ ।।ਜੈਸੇਸੋਕਜਾਰਬੋਕੇਭੂਮਕੇਨਿਵਾ
ਰਬੇਕੋਮਾਇਯਾਮ੍ਰਿਗਮਾਰਬੇਕੋਮਾਨੋਂਮ੍ਰਿਗਰਾਜਹੈ।
ਸਭਤੇਨਿਰਾਸਹੋਇਆਦੇਪਰਗਟਾਸਹੋਈ ਤਾਸਕੇਹੁਲਾ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਜੋਹੈਇਸਾਰੇਂਸਭ੍ਰਕਿਾਜਹੈਂ।ਖੇਲਕੇਕਿਵਾਰਤਾਂਹਿਭ੍ਰਮਕੋਨਿ ੧੭੯
ਵਰਤਾਹਿਆਤਮਾਦਿਖਾਰਤਾਂਹਿਵਾਰਦੀਨਿਵਜਹੈਂ।
ਰਜਾਨੀਊਪਜੈਜੈਸੇਕਵੈਕੈਨਕੋਬਤਾਵੈਤੈਸੇਬ੍ਰਹਿਮਾਜੈਊਅ
ਨੁਪਵੈਸੋਮੀਤਸਰਬਛੁਜਹੈਂ।ਜੈਸੇਮੇਘਾਬ੍ਰਿਸਸਭੁਠੌਰ ੮੩॥
ਮੈਂਪਰੈਸਮਾਨਪ੍ਰਬਤਾਂਨੂੰ।ਛੋਰਨੀਰਨਦੀਆਂਸਮਾਉਂਦਾ
ਜਾਂਕੇਰਿਦੇਪ੍ਰੀਤਨੀਵੀਠੌਰਕੇਸਮਾਨਜਾਨਭ੍ਰਾਵਤੇਵਿਗਿ
ਦ੍ਰਸਐਂਗਣਾਂਤਕਊਂਦਾ।ਜੈਸੇਘਰਕੇਰਵਾਂਦਾਛੋਰਜਾ
ਅਭ੍ਰਾਵਵੇਖਬਿਦਰਵੇਪ੍ਰੇਮਗਰੀਬਾਭ੍ਰਸਾਗਖਾਂਦਵਾ।ਜਤ
ਵਰਣਵਾਜਪਨਭੂਪਨਾਨਿਹਾਰੇਂਸੀਤਸਰਬਕੋਤ੍ਰਿਯਾਗਾਏ
ਕਭ੍ਰਾਵਰਿਦੇਭਾਂਦਵਾ। ੮੪ ।ਜਿਸਨਸਮਾਨਜੌਨਵੇਸਮੇ
ਬਿਰਾਜੇਮੀਤਪਾਵਕੈਜਪਾਰਕਰੇਭ੍ਰਮਕਾਸੁਹਾਵਨੀ।ਮੇਘ
ਹੂਕੀਧਾਰਸਮਬਾਣੀਕੀਛੁਹਾਰਵਲੇਤਪਤਾਨਿਵਾਰੇਂਉਰ
ਜੈਸੇਘਟਾਸਾਵਨੀ।ਊਤਮਜੋਸੌਖਜੋਪਪੀਹੇਸਮਸੰਤ
ਹੋਤਪੰਖਨਪਸਾਰੇਸੁਣਬਾਣੀਮਨਭ੍ਰਾਵਨੀ।ਜੈਸੇਕੈਲ
ਸੂਰਵੇਖਹੋਵਤਹੁਲਾਸਅਤਕਵੀਆਂਸਮਾਨਦੂਸਵੇਖਮ
ਰਭ੍ਰਾਵਨੀ। ੮੫ ।ਸੂਰਕੋਪ੍ਰਕਾਸ਼ਪਾਇਸੂਰਕੋਨਿਹਾਰੇ
ਨੈਨਮੀਤਨਕੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਪਾਇਮੀਤਨਕੋਦੇਖੀਜਾ।ਵੇਹਕੋਦਿ
ਹਾਰਜਨਦੇਖਤਹੈਂਬਾਰਭੁਪਨੀਗਪ੍ਰਤਾਬਿਬਤੇਨਾਭ੍ਰਨ
ਜਸਦੇਖੀਜੋ।ਾਰਵਕੋ।ਕੈਊਂਤੇਜਪਾਇਬਲਮੇਂਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਜਲਭੂਮੀਤਾਸਮਾਨਕੀਚਰੰਚਹੂੰਨਪੇਖੀਜੋ।ਤੈਸੀਰਿ
ਤੁਲੇਪੰਕਛਰੈਚਨਾਕੂਤਤਮੀਤਸੁਪਨੇਕਰਤਤੰਤੇਪ੍ਰਬੁੱਧ
ਜੈਸੇਲੇਖੀਜੋ। ੮੬ ।ਗਜਾਨਕੀਖੁਮਾਰੀਚਨ੍ਹੋਹਾਬੀ
ਕੀਹਿਬਾਰੀਅਖੇਗੋਵਰੀਸਵਾਰੀਕਰੇਛੂਸਕਾਵਿਛਵਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੮੫ ਪਾਲਕੀਸਵਾਰੀਬੈਠਊਰਸੋਅਟਾਰੀਬਾਰੀਭ੍ਰਾਵੈਂਤੋਊਜਾ
ਰੀਕਰੇਕੈਂਦਮੂੰਲਖਾਵਣਾਂ।ਊਰੀਅੰਭ੍ਰਜਾਂਪਸਾਰਭ੍ਰਾਦੌਰੋ
ਦੇਜਾਰਜਾਰਹਾਸਤੇਬਿਲਾਸਕਰੇਰਾਗਤਾਨਗਾਵਣਾਂ
ਆਠੋਜਾਂਮਪਜਾਨਮਾਂਹਿਬਿਰਤਨੂਊਬਾਨੇਤਦੇਹਕੇ
ਦਿਹਾਰਕਰਹੇਤਨਾਭੂਲਾਵਣਾਂ।੍ਰਸੂਰਗਜਾਨਕੇਪ੍ਰਕਾਸੇ
ਭ੍ਰਮਰੈਨਕੋਬਿਨਾਸੇ ਜਮਤਾਸੁਖ੍ਰਦਨਰਨੀਜੋਗ
ਰਰੈਹੈਂ।ਮ੍ਰਦਤਾਪਿਆਰੀਸਾਥ ਮੈਤ੍ਰੀਉਦਾਰਸੇਵਾਕਰ
ਣਾਸੀਨਾਰਲੈਅਪੇਖਨਾਧਾਂਮਧਰੈਹੈਂ।ਅਤੁਹੀਕ੍ਰਿਪਾ ਲ
ਸੰਤਸਾਹਿਨਸੀਲਧੀਰਮਤਸਾਧਨਸਮਾਦਿਵਿੱਤਲੈਭ੍ਰੰਨਾ
ਰਭਰੈਹੈਂ।ਵੈਰੀਕਾਂਮਕ੍ਰੋਧਆਦ ਮਾਰੈਸੋਧਮਾਦਕੈਂਨੈ ਐਸੇ
ਸੰਤਾਨਿਰਭੈਹੈਇਵਰਾਜਕਰੈਹੈਂ। ੨੮ ।ਰਾਗਹੇਨਦੇ
ਖਪਨ ਬਿਧਹੈਨਮੋਖਕਹੂ ਰੋਖ੍ਹੈਨਤੋਖਔਰਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ
ਤਜਾਗਹੈ।ਸਭ੍ਰਹੀਕੋਹਿੱਤਚਿੱਤਰਾਹਤਉਦਾਰਨਿਤਕ੍ਰਿਪਾਕੀ
ਸੁਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਧਜੀਵਨਕੇਭਾਗਹੈਂ।ਦਰਸ਼ਨਜੋਪਾਵੈਂਪਾਪਤ
ਨਕੋਮਿਟਾਵੈਜਨ ਸੁਨੈਉਪਦੇਸ਼ਜੋਈ ਬੋਧਮਾਂਹਿ ਜਾਗਹੈਂ
।ਜੈਨੇਸੰਤਬ੍ਰਹਿਮਾਦਿਤ ਬ੍ਰਹਿਮਤੇਨਆਨਕਛੁ ਮਿਥੰਜਾ
ਮੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਤੋਰਸਭਤੇਅਰਾਗਹੈਂ। ੨੯ ।ਬਿਚਰੇਅਸੀ
ਗਾਰਿਦੈਕੇਈਨਾਧਖੰਡਜਾਤਵਰਣਵਾਪ੍ਰਮੰਡਕੇਈਰੈਚ
ਨਾਧਰਾਉਂਦੇ।ਭ੍ਰੇਖਨਾਲਗਾਵੈਂਲੋਕਡ੍ਰਿਭ੍ਰਨਾਦਿਖਾਵੈਂਸੰ
ਤਜਾਣਕੇਅਜਾਣਹੋਇਜਗਮੇਂਦਿਖਾਉਂਦੇ।ਦੀਨਕੋਨਿ
ਹਾਰਕਰੈਂਤਾਕੀਪ੍ਰਿਤਪਾਰਸੰਤਜਾਤਰੋਤਰੂਪਧਨਕੋਈ
ਨਤਕਾਉਂਦੇ।ਦੀਨਦੇਖਦਰਦਵੰਦ ਦਰਦਕੀਦਵਾ
ਈਸੰਤ ਦਰਦਕੋਨਿਹਾਰਦ੍ਰਵਦਰਦਕੋਮਿਟਾਉਂਦੇ।੩੦

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਗਿਰਿਦੇਸੁਪਰੀਗਪਾਰਪੀਰਨਪਰਾਰਸਮਮੰਤ੍ਰੋਅਪਾਰਸਮ
ਬਾਰਪਦਖਾਨੀਜੋ॥ਸੰਤਕੀਅਪੰਕਸਸਤੇਜਸੀਅਪੰਕ
ਸੂਰਬਾਣੀਕੈਉਰਿਹਾਰਪਰੇਸਾਰਸੁਤੀਜਾਨੀਏ॥ਅਤਹੀਉਰਿ
ਦਾਰਚਿਤਮਮ੍ਹਦਾਸਮਾਨਜਿਨਪਰਨੀਸਮਾਨਸਾਹਿਨਸੀ
ਲਸੋਂਪਛਾਨੀਯੇ॥ਕੋਟਨਮੇਕੋਊਏਸੇਜਗਮੇਦੁਲਿਭਸੀ
ਤਊਪਮਾਬਿਅੰਤਮੁਖਕੈਨਸੋਂਦਖਾਨੀਯੇ॥ ੯੧ ॥ ॥
ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੀਤਸਾਰਬਾਦਗਾਦਭੁਇਏਜੇ ਹਾਥ
ਜੋਰਸਿਰਨਾਇ॥ਉਪਮਾਸਾਧੁਸੰਗਕੀਨਿਜਮੁਖਕ
ਹੀਬਨਾਇ॥ ੯੨ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਪ
ਰਿਠਜੋਹਰਖਜੁਤਦੁਇਕਰਜੋਰੀ॥ਸੁਨੀਯੇਨਾਥਬਿਨੈ
ਯੇਹਮੇਰੀ॥ਯਾਸਿਸਾਰਜਲਧਅਤਭਾਰੀ॥ਪਰੋਂਪ
ਰਪ੍ਰਭੁਕਿਰਪਾਧਾਰੀ॥ ੯੩॥ਜਨਮਜਨਮਭ੍ਰਮ
ਤਮੈਆਇਯੋ॥ਆਪਭੁਲਾਇਪਰਮਦੁਖਪਾਇਯੋ॥
ਭ੍ਰਮਦਿਆਲਮੈਂਦੀਨਅਨਾਥਾ॥ਬੂਡਤਾਸਿਧਗਹੋਪ੍ਰਭ
ਹਾਥਾ॥ ੯੪ ॥ਸਰਬਛੋਰਤੁਮਰੇਦਰਆਇਯੋ॥ਤੁ
ਮਸਮਦਾਤਾਔਰਨਪਾਇਯੋ॥ਮਾਤਤਾਤਸੁਤਨਾਰ
ਪਿਯਾਰੀ॥ਅਪਨੇਅਰਥਸਕਲਹਿਤਕਾਰੀ॥ ੯੫॥
॥ ॥ਸਵੈਯਾ॥ ॥ਦੇਖਧਰਿਓਸਭਜੀਜਗਭੀਤਰ
ਕੋਸੁਖਰੂਪਨਮੋਹਿਦਿਸਾਵੈ॥ਚੋਰਸਭੈਨਾਪਖੇਂਜਿਤਹੀ
ਤਿਤਆਗਲਗੀਸਭੁਜੀਵਜਲਾਵੈ॥ਜਾਸਕਉਆਸਕਰੋਂ
ਸੁਖਕੈਹਿਤਸੋਨਰਹੋਪਲਮੇਚਲਜਾਵੈ॥ਨੀਰਤਰੰਗ
ਸਮਾਨਪਦਾਰਥਹੋਤਕਰੇਪੁਨਦੂਖਦਿਖਾਵੈ॥ ੯੬ ॥
ਬਾਲਕਜੁਵਾਜਠਰਾਪਨਮੈਸੁਖਨਾਹਿਕਹੂੰਦੁਖਰੂਪਨਿਗ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰੋਗਭੂਤ੍ਰਦਿਖੇਨਭੂਤਦਿਖੰਤਹੂੰਨਹਿਅੰਧਦਿਖੇਸੁਖਰੈਰਾਜ੍ਰਿ
ਤਾਰਿਯੋ।ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀਰਦ੍ਰਚੰਦ੍ਰਪੁਰੀਬ੍ਰਿਧਸੇਸਮਹੇਸ
ਪੁਰੀਨਦਿਰਾਰਿਯੋ।ਦੈਵਸਭੈਨਸਭੀਛਿਨਭੈਗਰਕ
ਲਬਲੀਸਭਕੋਗਹਿਆਰਿਯੋ।੯੭।ਰਾਦਨਸੇ
ਬਲਰਾਜਬਲੀਸਭਬੀਰਬਡੇਸਭਕਾਲਖਪਾਏ।ਭੀ
ਖਮਭੀਅਸਮਾਨਜਿਤੇਰਘੁਔਰਦਲੀਪਸਭੀਚੁਨਖਾ
ਏ।ਅਰਦਾਇਜੋਹਰਨਾਖਸਕੋਨ੍ਰਿਨਕਸੰਪਸੇਨਿਨਭ੍ਰਾ
ਤਸਹਾਏ।ਛੋਰਤਨਾਬ੍ਰਿਧਸੇਸਮਹੇਸਸੁਰੇਸਦਿਨੇਸਗ
ਇਯੋਸੁਰਬਾਏ।੯੮॥ ।ਤ੍ਰਿਭੰਗੀਛੰਦ। ॥
ਜਾਜਗਤਅਪਾਰੇਭੂਪਤਭਾਰੇਮਾਰਨਗਾਰੇਜੁਧੰਕਰੇ।
ਬਹੁਨਰਪਤਆਰੇਜਿਨਕੇਭਾਰੇਨਿਸਾਦਿਨਜਾਗੇਖੋ
ਢਧਰੇ।ਗਹਿਜਿਨਕੇਨਾਰੀਰੂਪਸਿੰਗਾਰੀਪਤਬ੍ਰਿਤ
ਧਾਰੀਕੋਟਬਸੇ।ਜਗਹੁਕਮਚਲਾਵੈਂਛਤ੍ਰਝੁਲਾਵੈਂ
ਕਾਲਭੁਲਾਵੈਂਕਾਲਹਸੇ।੯੯।ਨਿਜਬੀਰਕਹਾਇ
ਜੋਭੁਜਬਲਪਾਇਯੋਰਣਅਰਧਾਇਯੋਮਨਗਰਬੇ
।ਤਿਰਭਵਨਅਫਾਰਾਬਜੇਨਗਾਰਾਅੰਤਨਪਾਰਾ।ਜਿਨ
ਦਰਬੇ।ਅਰਭਏਪੁਰਾਨੇਕੋਊਨਜਾਨੇਸੁਪਨਸਮਾਨੇਸੂ
ਨਭਏ।ਜੋਜੋਦਿਸਆਵੈਂਸਭਚਲਜਾਵੈਂਫੇਰਨਆਵੈਂ
ਕਹਾਂਗਏ।੧੦੦॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਮਨਅਉਰਖਸਮਝੇਨਹੀਕਰੇਝੂਠਸੇਪਿਆਰ।ਤ੍ਰਿਸਨਾਸ
ਫਲੋਕਤਸਜੇਦਰਦਰਹੋਤਖੁਆਰ।੧੦੧।ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੋਤੇ
ਗਤਿਸੁਨਾਇਖੇਰਹੇਦੀਨਾਦਿਨਰੈਂਨ।ਕੀਟਮਿਰਗਕ
ਪਸਮਸਰੇਛੁਟਕਤਲਹੇਨਚੈਨ।੧੦੨॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਸਬਦਸਪਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧਾ॥
ਇਨਕੀਚਾਹਿਭ੍ਰਇਓਮਨਅੰਧਾ॥ਸ੍ਰਬਦਹੇਤੁਨਿਜਮਿ-
ਰਗਾਫਸਾਵੈ॥ਹਿਤਸਪਰਸਗਜਅੰਕਸਖਾਵੈ॥੧੦੩
॥ਰੂਪਹੇਤੁਸਠਜਰੇਪਤੰਗਾ॥ਰਸਕੇਹੇਤੁਮੀਨਬ੍ਰਿਸ਼ੰਭ੍ਰਿ-
ਗਾ॥ਫਸੇਭ੍ਰਵਰਜੋਸੋਹਿਤਗੰਧਾ॥ਭ੍ਰਇਓਨਾਸਇਕਇਕ
ਸਨਬੰਧਾ॥ ੧੦੪ ॥ਇਨਕੀਵਸਾਨਰੋਚਾਬਿਚਾਰੋ॥ਜਾ
ਮਨਰਾਹੇਪੰਚਕੀਧਾਰੋ॥ਜਿਸਮੋਪਾਂਚਬਸੇਂਬਲਵਾਨਾ॥
ਕਿਹਬਿਧਬਚੈਹੈਮੂਹਿਹੈਰਾਨਾ॥ ੧੦੫ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਧਨਕੇਹੇਤੁਫਿਰੈਮਨਭ੍ਰਟਕਤ ਕਤਹੂੰਸਾਂਤਨਆਵੈ॥
ਦਸੋਦਿਸਤਰਜਾਂਹਿਤੋਂਹਿਤੌਲੈਕੌਡੀਨਬਨਆਵੈ॥ਬਿਨ
ਭ੍ਰਾਗਾਂਧਨਮਿਲੈਨਕਤਹੂੰਜੋਅਤਾਰਿਦੇਨਧਾਰੈ॥ਦਰਦ
ਰਫਿਰੈਮਨੂੰਨਜੋਭ੍ਰਖਾਲਜਮਨਸਭ੍ਰਤਾਰੈ॥ ੧੦੬ ॥
ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਹਲਕੀਗਾਦਨ੍ਹੀਜੈਸੇਰੋਚਕਦਾਂਤਲਗਾਵੈ॥ਤੈ
ਸੇਕਹਾਂਅਰਮੋਹੇਤੁਫਿਰਜਹਾਂਤਹਾਂਸੁਖਪਾਵੈ॥ਜਾਮ
ਨਭ੍ਰਤਬਡੋਬਲਧਾਰੀਕੋਨਉਪਾਇਕਮਾਈਐ॥ਦੇਵੀਦੇ
ਵ ਸਭੀਵਸਾਇਸਕੇ ਸ਼ਰਨਕੈਨਕੀਜਾਈਐ॥ ੧੦੭ ॥
ਪ੍ਰਿਥਮੇਕਹੇਪਾਂਚਦਸਚਾਹੀਐ ਫਿਰਦਸਬੀਸਪਚਾਸਾ
॥ਪਾਛੈਸਪਤਹਜਾਰਲਾਖਕੀਰਾਖਤਹੈਮਨਆਸਾ॥ਲ
ਖਮਿਲੇਤੇਫਿਰਕਰੋੜਕੀਅਰਬਖਰਬਲੌਧਾਵੈ॥ਅ
ਗਨੀਸ਼ੀਧਨਜਿਟੇਂਨਧ੍ਰਾਪੈਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸ਼ਾਂਤਨਪਾਵੈ॥੧੦੮
॥ਧਨਕੇਹੇਤੁਕਰੈਛਲਛਿੱਦਰ ਕਪਟਝੂਠਪਰਸੇਵਾ॥ਜਾ
ਪਤਾਪਕਰਧਨਕੇਕਾਰਨਪੂਜਤਦੇਵੀਦੇਵਾ॥ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਪ
ਕੜਨਰਾਵੈਦਰਦਰਮਅਰਕਟਜਿਦੇਂਕਲੀਦਰਾਧਨਕੇਕਾ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਨਵੰਤੇਨਿਕਾਸੇਜਿਸਬਿਧਪ੍ਰਭੁਮਾਂਗਿਦਰਾ॥ ੧੦੯ ॥ਸਾ
ਰੀਵੇਦਪੁੰਰਾਂਨਕਹਿਤੇਹੈਂਅਤਕਰਜਾਂਨੇਜਾਸੀ॥ਤੂਮਰੇਤੂ
ਗਤੂਝੇਆਂਮਿਲਸੀ॥ਅਵਰਨਕੋਊਪਾਸੀ॥ਹੋਸੀਤੇਰਾ
ਅਵਰਕਾਜਾਵਨੇਕਹੁਕਿਸਬਿਧਤੂੰਪੇਸੋ॥ਮਿਲਸੀਕ
ਰਮਕੀਆਂਜੋਅਪਨਅਵਰਨਾਜਾਂਵਾਂਲੇਸੋ॥ ੧੧੦ ॥
ਇਸਬਿਧਵਰਦਾਰਜਾਮਨਕੋਬੈਠਭਲੇਸਮਝਾਇਓ
॥ਜਨਨਪੁਛਿਜੋਉਭਾਇਓਨਸੂਪੇਕੇਤਕਜਤਨਕਮਾਇ
ਜਾ॥ਅਬਕੇਗਾਰਸਾਰਨਗ੍ਰਿਰਆਇਓਜੋਆਸਦੂਸਰੀਛੋ
ਰੀ॥ਜਾਮਨਠੱਗਾਬਨਾਰਸਪਾਪੀਗਾਂਠਹਰੀਇਨਮੋ
ਰੀ॥ ੧੧੧ ॥ਮਾਤਪਿਤਾਸੁਤਭਾਈਬਨਤਾਜੇਤਕਅ
ਵਰਸਨੇਹੀ॥ਅਪਨੇਅਰਥਸਭੀ॥ਹਿਤਕਾਰੀਇਨਸੇਂਪ੍ਰੀ
ਤਕਿਵੇਹੀ॥ਜਬਕੇਅਰਥਨਾਇਨਕਾਹੋਵੇਮੁਖਸੇਂਬਾਤ
ਨਕਰਹੈਂ॥ਜਬਲਗਮਤਲਬਾਨਿਕਸਤਦੇਖੈਂਸਿਰਕ
ਦਮਾਂਪਰਧਰਹੈਂ॥ ੧੧੨ ॥ਜਬਕੋਨਿਰਧਨਦੁਖੀਆ
ਦੇਖੈਤੁਰਤਜਵਾਬਸੁਨਾਵੈਂ॥ਪਾਪੀਮਰੇਨਮੰਜਾਦੇਵੈ
ਔਰਮਰੇਮਰਜਾਵੈਂ॥ਆਪਦੁਖੀਹਮਕੋਦੁਖਦੇਵੈਮਰ
ਸੀਹੋਗਖਲਾਸੀ॥ਦੁਖੇਦੈਂਣਸੁਣਾਵੈਂਐਸੇਸੁਣਸੁਣ
ਬਹੁਦੁਖਪਾਸੀ॥ ੧੧੩ ॥ਜਬਲੌਪ੍ਰਾਣਰਹੇਤਨਭੀ
ਤਰਤਬਲੌਸਰਬਸਨੇਹੀ॥ਜਬਕੇਪ੍ਰਾਣਤਜੀਜੇਹ
ਕਾਇਆਂਸਿਗਾਨਚਾਲੀਦੇਹੀ॥ਕਰੀਮਾਤਪਿਤਾਸੁਤ
ਧੀਆਂਕੋਨਗੁਰੂਅਰਚੇਲਾ॥ਸਭਕਾਅਪਨੇਮਤਲਬ
ਕਾਹਨਚਾਰਦਿਨਕਾਮੇਲਾ॥ ੧੧੪ ॥ਸਭਕੋਠੌਕਵ
ਜਾਇਦੇਖਮੈਹੋਨਿਰਾਸਅਬਆਇਓ॥ਆਸਨਿਰਾਸੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹੋਇਉਦਾਸੀਤੁਮਰੇਦੁਆਰਤਕਾਇਯਾ।ਦੀਜੇਦਾਨਦ
ਇਯਾਨਿ੍ਪਏਹੀ ਕਾਟੀਜਮਕੀਫਾਸੀ।।ਪਰਉਪਕਾਰੀਸਭ
ਕੇਸਾਜਨਕੀਜੇਬੰਦਖਲਾਸੀ।। ੧੧੫ ।।ਕਵਨਜੀਵ
ਮੈਯਾਤਨਭੀਤਰਜਿਨਐਸੇਦੁਖਪਾਏ।।ਕਿੰਹਬਿਧ
ਪਰੌਂਪਾਰਭਵਸਾਗਰਆਵਾਗਵਨਮਿਟਾਏ।।ਪਰਮ
ਨੰਦਕਵਨਬਿਧਪਾਵੈਂਦੀਜੇਦਾਨਦਿਯਾਲਾ।।ਸਹਿਤ
ਅਵਿੱਦਯਾਬੰਧਨਿਵਰਤੀਕਰੋਮੋਹਿਕਿਰਪਾਲਾ।।੧੧੬
।। ।।ਦੋਹਰਾ।। ।।ਇਸਬਿਧਜਬਬਿਨਤੀ
ਕਰੀਨੀਤਸਾਰਹੁਇਦੀਨਾ।।ਧਿਖਅਧਕਾਰੀਵਿਮਲ
ਮਤਬੋਲੇਸੰਤਪ੍ਰਬੀਨਾ।। ੧੧੭ ।। ।।੫

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨੀਤੀ ਸਾਰ
ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਬਾਨਪ੍ਰਸਤ
ਉਤ੍ਰਾਰਧ ਕੋ ਦੁਤੀਅ
ਧ੍ਯਾਇ
ਸਮਾਪਤੰ ੨।।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧ੴ ਸ੍ਰੀਪ੍ਰਮਾਤਮਾਨੇਨਮਃ

ਅਥਨੀਤੀਸਾਰਪਰਮਸਿੰਨ੍ਯਾਸਆਸ੍ਰਮ ਉਤ੍ਰਾਰਧਪ੍ਰਕੋਤ੍ਰਿਤੀ
ਅਧ੍ਯਾਇਪ੍ਰਾਰੰਭਤ੍ਰਾ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਕਬੀਓਵਾਚ॥ ॥ਸਰਬਤ੍ਰਜਾਗਸਿੰਨ੍ਯਾਸਜੋ
ਆਗੇਕਰੇਵਖਾਨ॥ਕਾਰਣਪ੍ਰਤਪਰਪੰਚਕਾ ਬਾਧਤ੍ਰਜਾ
ਗਪਹਿਚਾਨ॥ ੧ ॥ਹੇਤੁਰਾਮਗਦਗਦਭੁਇਓਪ੍ਰਛ
ਤਦ੍ਵੈਕਰਜੋਰ॥ਨੀਤਸਾਰਵੈਰਾਗਸੁਣ ਭਇਓਹਰਖਉ
ਰਮੋਰ॥ ੨॥ਜੋਜੋਭਾਖੇਵਾਕਤ੍ਰਬਨੀਤਸਾਰਪ੍ਰਿਤਸਿਤਾ
ਦਾਸਜਾਨਕਰਸਕਲਵਚਭਾਖੇਮੋਹਿਇਕੰਤ॥ ੩ ॥ਅ
ਸਅੰਮ੍ਰਿਤਵਡਭਾਗਸੇਂਪਾਵਤਹੈਜਨਕੋਇ॥ਸੁਣਸੁਣਰਾਵ
ਰਵਾਕਅਸਮ੍ਰਿਹਿਮਨਾਤ੍ਰਿਪਤਨਹੋਇ॥ ੪ ॥ ਉਤਰਾ॥
ਇਸਬਿਧਜਬਬਿਨਤੀਕਰੀਨੀਤਸਾਰਕਰਜੋਰ॥ਪ੍ਰਿਥ
ਅਧਕਾਰੀਵਿਮਲਮਤ ਭਾਖੇਵਾਕਨਿਚੋਰ॥ ੫ ॥ਸਾਧ
ਸਾਧਸਿਧਧੀਨਤੂੰ ਉਪਜੇਓਅਸਵੈਰਾਗ॥ਮਲਵਛੇਪਗੁ
ਗਏਸਹਤ ਨਿਰਮਲਉਰਵਡਭਾਗ॥ ੬ ॥ਤੀਸਰਰ
ਜੋਅਵਰਨਇਕੁ ਸੋਕਰਹੈਂਹਮਦੂਰ॥ੴਅੰਕਾਰਚਿਤਨ
ਕਰੋਮਿਟੇਅਵਿੱਦਯਾਮੂਰ॥ ੭ ॥ਏਕੈਕਾਰਸਰੂਪਤੂੰਝ
ਜਿਸਮੇਦ੍ਵੈਤਨਕੋਇ॥ਵਿਭੂਹੋਅਸਮਏਕਰਸਚਿਦਸਰੂ
ਪਤੂੰਸੋਇ॥ ੮ ॥ਪੂਰਨਪੂਨਦਤਦਸੋਦਸਅਸਤਭਾਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤਾਂਪ੍ਰੇਰੂਪਾ॥ਇਸੇਨਮਨਬਾਣੀਕਰੇ ਸੁੱਧਅਖੰਡਅਨੂਪਾ॥
੯॥ਜਨਮਅਮਰਨਤੇਮੇਕਹਾਂ ਜੀਵਈਸਨਾਂਹਿਕੋਇ॥ਨ
ਹੀਜਗਤਤੁਝਰੂਪਮੈਂਤੁਝਕੈਸੇਦੂਖਹੋਇ॥ ੧੦ ॥ਪਰ
ਮਾਨੰਦਸਰੂਪਤੂੰ ਕਰੇਂਕਵਨਕੀਆਸ॥ਅਜਅਬਨਾਸੀ
ਸੁੱਧਚਿਦਪੂਰਨਸੁਤੇਪ੍ਰਕਾਸ॥ ੧੧ ॥ਨਾਮਰੂਪਤੁਮਰੇ
ਵਿਖੇ ਤੀਨਕਾਲਮੈਂਨਾਂਹਿ॥ਮਾਇਆ॥ਮਿਥਿਆਅਸਨੁ
ਗ ਅਨਰਦਰਸਨਲਖਤਾਂਹਿ॥ ੧੨ ॥ਸਤਚਿਤਆਨੰ
ਦਅਸਤੈਤੁਮਰੀਸਤਸਰੂਪ॥ਅਸਤਭਾਂਤਪ੍ਰੇਜਕਹਿਤ
ਜਾਂਹਿ ਅਸਤਦਰੂਪਅਨੂਪ॥ ੧੩ ॥ਏਕੰਕਾਰਸਰੂਪ
ਮੇਂ ਓਅੰਕਾਰਅਧਜਾਸ॥ਅੱਧਿਸਟਾਨਤੇਭਿੰਨਨਾਂਹਿਕਲ
ਪਤਕੀਯੋਪ੍ਰਕਾਸ਼॥ ੧੪ ॥ਮਾਇਆਤੁਮਰੀਸ਼ਕਤਹੈ
ਤੁਮਰੇਰਹੇਅਧਾਰ॥ਉਲਟਅਦਰਸੋਤੋਂਹਿਕੇ ਸਿੰਦ੍ਰਾਪ੍ਰ-
ਰਸ਼ਪ੍ਰਕਾਰ॥ ੧੫ ॥ਜੈਸੇਨਿਦ੍ਰਾਸੁਪਨਰਚ ਨਾਨਾਰੂਪ
ਦਿਸਾਇ॥ਮਾਇਆਪੁਰਸ਼ਅਧਾਰਤਿਉਂ ਯੋਹਨਨਤ
ਦਿਖਲਾਇ॥ ੧੬ ॥ਮਾਇਆਅਪਨੀਸ਼ਕਤਸੇਂ
ਜਬਤੁਝਕੀਨਮਿਲਾਪ॥ਪਰਯੋਭਾਸ॥ਮਾਇਆਵਿਖੇਤੁ
ਮਨੇਮਾਨਯੋਆਪ॥ ੧੭ ॥ਭੂਲਯੋਅਪਨੇਆਪਤੇ ਲ
ਇਯੋਭਾਸਨਿਜਮਾਨ॥ਪਰੰਪਰਅੱਧਜਾਸਕਰਤ੍ਰਿਧਾ
ਦੇਹਅਹਿਜਾਨ॥ ੧੮ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਅੰਤਸਕਰਨਪਰਯੋਆਭਾਸ॥ਤਾਮੇਤੁਮਕੀਨੋਅਧਯਾਸ
॥ਪੁਨਅੰਤਸਇਦ੍ਰੇ ਸੰਬੰਧਾ॥ਤਾਂਹਿਅਭਾਸਮਾਨਤਨਿਜ
ਅੰਧਾ॥ ੧੯ ॥ਤਾਹਿਸੰਬੰਧਤਨਭੂਲਅਗ੍ਯਾਰੀ॥ਤਾਮੇਂਭੂ
ਲਅਹੰਮਤਧਾਰੀ॥ਭੂਲਦੇਹਸੁਤਨਾਰਸੰਬੰਧੀ॥ਤਾਂਹਿਮ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੯੮ ਤਸਠਮਤ੍ਰੋਉਈਅੰਧੀ। ੨੦ ।ਪ੍ਰਿਹਤਾਨਿੱਖਧਕਰਮਜੋ
ਈਕਰਹੀ।ਕਰਤਾਭੁਗਤਾਨਿਜਉਰਧਰਹੀ।ਤਾਂਤੇਅਰਧ
ਉਰਧਮੇਜਾਈ।ਘਟੀਜੰਤ੍ਰਜਿਉਂਠੌਰਨਪਾਈ। ੨੧ ।ਜਿ
ਜਿਸਬਿਧਕਾਹੂੰਵਿਪਨਮਝਾਰੀ।ਕਰਤਾਨਿਵਾਸਸਿਖ
ਬਲਧਾਰੀ।ਇਕਸਮੇਖੁੱਧਜਾਅਕਲਾਇਓ।ਚਲਜੋਤਬ
ਇਕਤਰਤਲਆਇਓ। ੨੨ ।ਤਾਂਤਰੁਪੈ।ਇਕਮਰਕਟ
ਵਸਾ।ਦੇਖਤਸਿਖਭਇਓਜੋਭੈਤਸਾ।ਰਦਕੀ।ਕਿਰ
ਣਨਿਮਿਤਹਿਪਾਈ।ਮਰਕਟਛਾਇਧਰਨਦਿਸਆ
ਈ। ੨੩ ।ਗਹੀਸਿਖਮਰਕਟਕੀਛਾਇਆ।ਕਿ
ਲਕਿਲਾਇਮਰਕਟਪਰਆਇਆ।ਤਬੀਸਿਖਭੈ
ਜਨਤਾਂਹਿਕੀਨਾ।ਛਾਇਆਮਾਨਇਸੋਦੁਖਲੀਨਾ।
।। ੨੪ ।। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਧਜਾਹੀਂਤ੍ਰਿਧਅ
ਧਜਾਸਕਰਜੀਵਅਨਾਤਮਮਾਂਹਿ।ਪਾਵਤਦੁੱਖਅਨੇਤ
ਜਗਸਾਂਤਪਿਖੇਕਹਿਨਾਂਹਿ। ੨੫ ।। ।ਪ੍ਰਸਨ।।
।ਚੌਪਈ। ।ਹੇਪ੍ਰਭੁਜਿਸਬਿਧਆਪਬਤਾਇਓ।
ਤਦਪ੍ਰਸਾਦਨਿਜਆਤਮਪਾਇਓ।ਏਕੰਕਾਰਰੂਪਸੁ
ਹਿਭ੍ਰਾਨਾ।ਵਹੀਰੂਪਨਿਜਾਂਦਿੜ੍ਹਕਰਜਾਂਨਾ। ੨੬ ।ਏ
ਕੰਕਾਰਇਕਤੁਮਜੋਊ।ਓਅੰਕਾਰਵਹੀਪੁਨਹੋਊ।ਜਾਕੋ
ਭੇਦਨਸੁਆਮੀਪਾਇਓ।ਓਅੰਕਾਰਕਾਂਕੋਬਤਲਾਇਓ।
।। ੨੭ ।। ।ਉੱਤਰ। ।ਅਕਾਰਉਕਾਰਮ
ਕਾਰਵਖਾਨਾ।ਅਰਧਬਿੰਦਚਤੁਰਥਸੁਤਮਾਨਾ।ਇਨ
ਸਮਦਾਇਰੂਪਹੈਜੋਊ।ਓਅੰਕਾਰਭਾਖਤਸ੍ਰੁਤਸੋਊ। ।।
।। ੨੮ ।ਓਅੰਕਾਰਪਦਵਾਚਕਭਾਖਾ।ਵਾਚਸਕਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਭੁਵਝੁਪਜਨਆਖਾ।ਓਅੰਕਾਰਜੁਗਰੂਪਵਖਾਨਾ।
ਮਾਤ੍ਰਕਔਰਅਮਾਤ੍ਰਕਮਾਨਾ॥ ੨੯ ॥ਪੁਨਮਾਤ੍ਰਕਤਿ
ਸਰੂਪਕਹਾਈ।ਅਮਾਤ੍ਰਕਭੇਦਨਦੂਤੀਰਖਾਈ।ਆ
ਤ੍ਰਾਤੀਨਸੁਨੋਅਬਸੋਊ।ਅਕਾਰਉਕਾਰਮਕਾਰਸੁਜੋ
ਊ॥ ੩੦ ॥ਅਕਾਰਵਾਚਪ੍ਰਿਥਮੇਸੁਨਲੀਜੋ।ਟਿੰਸ
ਵਔਰਵਿਰਾਠਲਖੀਜੋ।ਵੈਨੇਕੀਜਾਗ੍ਰਤਹੈਜੋਊ।
ਅਕਾਰਵਾਚਪਾਹਿਚਾਨੋਸੋਊ॥ ੩੧ ॥ਤੈਜਸਹਿਰਨ
ਗਰਭਜੁਗਸੁਪਨੋ।ਉਕਾਰਵਾਚਜਾਨੋਉਰਅਪਨੋ।
ਪ੍ਰਾਗਈਸਸੁਖਪਤਬਿਭਜੇਊ।ਅਕਾਰਵਾਚਸੁਤਭ੍ਰਾ
ਖਨੋਸੋਊ॥ ੩੨ ॥ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
ਜੀਵਈਸਜਵਨੇਕਹੇਂਤੀਨਅਵਸਥਾਵਨਾ।ਕਵਨਰੂ
ਪਕਾਂਤੇਭਏਕੀਜੈਮੋਹਿਵਖਾਨਾ॥ ੩੩ ॥ ਉਤਰਾ
॥ਦੂਜਾ॥ ॥ਆਇਜਾਮਧਅਭ੍ਯਾਸਪਰਜੋਚਿਦਸੋ
ਈਈਸਕਹਾਇਓ।ਅਵਿੱਦਿਆਅੰਤਸਕਰਣਸਬਧਿ
ਜੀਵਨਾਮਤਾਂਹਿਪਾਇਓ।ਤੀਨਸਮੱਸ੍ਰਅਵਸਥਾਸੰਗੀ
ਵਹੀਈਸਜੁਤਗਾਵੈ।ਵਿਅਸ੍ਰਅਵਸਥਾਸੰਗੀਜਵ
ਨੇਜੀਵਨਾਮਕੋਪਾਵੈ॥ ੩੪ ॥ਦੇਹਾਂਤੀਨਵਖਾਨੇਤਿ
ਨਕੀਬੂਲਸੂਛਮਪੁਨਕਾਰਨਾ।ਵਹੀਸਮੱਸ੍ਰਈਸਕੀਜਾ
ਨੋਆਪਸਮੇਬਿਭੁਚਾਰਨਾ।ਚੇਤਨਅਨਗਤਤੀਨੋਮ
ਗੀਏਕਰੂਪਕਰਜਾਨੋ।ਅਵਛੇਦਵਾਦਕੀਰੀਤਵਿਖੇ
ਚ੍ਰਿਤਚੇਤਨਜੀਵਪਛਾਨੋ॥ ੩੫ ॥ਅਭਾਸਵਾਦਕੇਮ
ਤਮੇਕਹੀਏਚ੍ਰਿਤਅਭਾਸਅਰਸਾਖੀ।ਤੀਨੋਮਿਲਕਰ
ਵਾਚਜੀਵਜਾਹਿਰੀਤਵੇਦਮੇਆਖੀ।ਦੋਨੋਮਤਮੇਲੱਖ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੯੦ ਇਕਬਿਦ ਭੇਦਵਾਚਮੇਗਾਇਓ।ਐਸੀਭੀਤ੍ਰਦੇਵਮੁਖ
ਭਾਖਤਵਾਚਲੱਖਬਤਲਾਇਓ॥ ੩੬ ॥ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।
।ਚਰਪਟਛੰਦ॥ ।ਜੈਸੇਦੇਹੰਜੀਵਕੀਤੀਨੋਬਤ
ਲਾਈ।ਤੈਸੇਦੇਹੰਈਸਕੀਤੀਨੋਦਿਖਲਾਈ।ਕੈਨਜੀ
ਵਕੀਦੇਹਹੈ ਮੁਹਿਕਹੋਸੁਨਾਈ।ਭਿੰਨਭਿੰਨਤਿਉਈਸਕੀ
ਕਹੀਏਸਮਝਾਈ॥ ੩੭ ॥ ।ਉੱਤਰ॥ ।ਪ
ਇਕਜੀਵਬ੍ਰਿਤਭੇਦਤੇ ਵਹੁਤੀਨਕਹਾਵੈ।ਵਿਸ਼੍ਵਤੈਜਸ
ਪ੍ਰਾਗਹੈਤਿਹਨਾਮਰਖਾਵੈ।ਤਿਉਂਵਿਰਾਟਹਿਰਨਗਰਭ
ਹੈਸੂਤ੍ਰਈਸਬਤਾਵੈ।ਅਪਨੀਅਪਨੀਦੇਹਕਾਅਭਿਮਾਨ
ਧਰਾਵੈ॥ ੩੮ ॥ਵਿਸ਼੍ਵਸ੍ਥੂਲਸ਼ਰੀਰਕਾਅਭਿਮਾਨੀਜਾਨੋ
।ਤੈਜਸਾਵਿਖੈਭਿਮਾਨਹੈਸੂਖਮਤਨਮਾਨੋ।ਕਾਰਨਤਨ
ਅਭਿਮਾਨਮੈਤਿਉਂਪ੍ਰਾਗਪਛਾਨੋ।ਐਸੇਈਸਸਮਸ਼੍ਟਕਾ
ਕ੍ਰਮਉਰਮੈਆਨੋ॥ ੩੯ ॥ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ।ਦੋਹਰਾ
।ਸ੍ਵਾਮੀਤੀਨਸਰੀਰਜੋ ਕਹੇਆਪਸਮਝਾਇ।ਕਵਨਵ
ਸਤਕੇਕਵਨਤਨ ਦੀਜੈਭੇਦਬਤਾਇ॥ ੪੦ ॥ ਉੱਤਰ
।ਸੰਤਕਰਾਜਸਤਾਮਸੀ ਤੀਨੋਗੁਣਕਹਿਲਾਇ।ਤੀਨ
ਗੁਣਕੇਭੇਦਤੇ ਮਾਇਆਰੂਪਾਕਹਾਇ॥ ੪੧ ॥ਮਾਇ
ਯਾਨਾਮਸਮਸ਼੍ਟਿਹੈ ਵਿਅਸ਼੍ਟਿਅਵਿੱਦਯਾਸੋਇ।ਬਨਸਮਸ਼੍ਟਿ
ਜੈਸੇਕਹੇਂਬ੍ਰਿਖਾਵਿਅਸ਼੍ਟਿਬਖੋਇ॥ ੪੨ ॥ਸੁੱਧਸੱਤਪ
ਰਧਾਨਮੈਂਭਾਸਈਸਕਹਿਲਾਇ।ਮਲਨਸੱਤਕੇਬੀਚ
ਮੈਵਾਹੀਜੀਵਕਹਾਇ॥ ੪੩ ॥ਈਸ਼੍ਵਰਕੇਇਛਾਭਈਹੋ
ਵੈਂਅਨਕਪ੍ਰਕਾਰ।ਤਾਂਤੇਮਾਇਤਤ੍ਵਪ੍ਰਗਟਿਯੋਬਹੁਰਤ੍ਰਿਪ
ਹੈਕਾਰ॥ ੪੪ ॥ਤਾਂਤੇਪੁਨਨਭਹੋਤਹੈ ਨਭਤੇਉਪਜੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਵਾਇ॥ ਵਾਯੂਤੇਪੁਨਤੇਜਹੁਇ ਲੀਨੋਨੀਰਉਪਾਇ॥ ੪੫॥ ੧੯੧
ਨੀਰਮਝਪ੍ਰਿਥਵੀਭਈ ਸੂਖਮਭੂਤਕਹਾਇ॥ ਤਿਨਮਾਤ੍ਰਾ ੦
ਜੋਤ੍ਰਿਸੋਸੂਤ੍ਰਸੰਭੂਤਬਤਲਾਇ॥ ੪੬ ॥ਚੇਤਨਦਸਵੇਂਭਾਗ
ਮੇ ਮਾਇਆ ਕੀਨਪ੍ਰਕਾਸ਼॥ ਮਾਇਆਦਸਵੇਂਭਾਗਮੇ ਕੀਯੋ
ਨਿਵਾਸਅਕਾਸ॥ ੪੭ ॥ਪੁਨਅਕਾਸਇਕਭਾਗਮੇ ਹੋਤਵ
ਤਭਇਯੋਬਿਸਤਾਰ॥ ਤਾਂਕੇਦਸਵੇਂਭਾਗਮੇਂ ਅਗਨੀਕੀਯੋ
ਉਜਾਰ॥ ੪੮ ॥ਅਗਨੀਦਸਵੇਂਭਾਗਮੇ ਭਇਯੋਨੀਰ
ਤਬਆਇ॥ ਨੀਰਭਾਗਦਸਵੇਂਭਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀਦੇਵਬਤਾ
ਇ॥ ੪੯ ॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ॥ਸੂਖਮਭੂਤਕਰੇ
ਇਮਈਸ੍ਵਰ ਸੂਖਮਤੇਫਿਰਪੂਲਬਨਾਵੈ॥ ਭੂਲਵਿਖੇਬ੍ਰਹ
ਮੰਡਕਰਯੋਪੁਨਚੌਦਸਲੋਕਸਮੇਤਸੁਹਾਵੈ॥ ਜੀਵਨਭੋਗਭੁ
ਗਾਵਨਕੇਹਿਤ ਈਸ੍ਵਰਚਾਰ ਸੁਖਾਣਉਪਾਵੈ॥ ਜੀਵਅ-
ਵਿਦ੍ਯਅਧੀਨਭਏਸਭ ਤਾਂਕਰਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਸਿਧਾਵੈ॥
੫੦ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤੀਨਦੇਹਅਭਮਾਨਪਰ
ਜੀਵਜਗਤਕੇਮਾਹਿ॥ ਅਰਧਉਰਧਭ੍ਰਮਤਸਦਾ ਸਾਂ
ਤਨਕਤਹੂੰਪਾਇ॥ ੫੧ ॥ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਪ
॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਲੋਕਚਤੁਰਦਸਕਵਨਹੈਂ ਚਾਰਖਾਂਣ
ਪ੍ਰਭਕੋਇ॥ ਤਿਨਤੇਨਕਹੀਏਸਕਲ ਜੁਗਲਸਿਕਹਤੋ
ਇ॥ ੫੨ ॥ ॥ਉਤੱਰ॥ ॥ਗੀਤਾਮਾਲਤੀ
ਛੰਦ॥ ॥ਭੁਵਭੂਰਸੁਰਜਨ ਮਹਿਰ ਤਪ ਸਤ ਸਾਤ
ਉਰਧਵਖਾਨਿਯੇ॥ ਤਹਿਅਤਲ ਵਿਤਲ ਸੁ ਸੁਤਲ ਜਾਨੋਪੁਨ
ਰਸਾਤਲਮਾਨਿਯੇ॥ ਪੰਚਮ ਤਲਾਤਲ ਪੁਨਮਹਾਤਲਸੀ
ਗਮੇਲਅਕਾਸਕੋ॥ ਯਹਿਲੋਕਸਾਤੋਉਰਧਮਾਨੋ ਛੌਰਜੀਵ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੯੩ ਨਿਟਸਕੈ॥ ੫੩ ॥ਪੁਨਚਾਰਖਾਣਿਦਿਰਾਰਾਇਨਮੇਨਾਮ
ਤਿਨਯੇਹਜਾਨੀਯੈ॥ਅੰਡਜਸੁਜੇਰਜਜਾਂਨਸੇਤਜਬਹੁ-
ਰਉਤਭੁਜਮਾਨਿਯੈ॥ਸਭਨੀਚਉਚਸਮਸੁਦਿਅਸੀ
ਦੇਹਾਇਨਹੀਮੇਭੁਈ॥ਪਿਖਚਾਰਖਾਣਅਹਾਰਾਇਨਕੇ
ਖਾਇਕਰਦਪਤੀਗਾਈ॥ ੫੪ ॥ਕਰਪੁੰਨਜਾਦੇਸੁਰ
ਗਾਮਾਹੀ ਪਾਪਨਰਕਲਿਜਾਇਹੈਂ॥ਜਿਨਪੁੰਨਪਾਪਸਮ
ਨਕੀਏ ਟਹੀਨਰਤਨਪਾਇਹੈਂ॥ਕਰਕਿਰੇਮਾਨਸੁਹੋਤਸੀ
ਰਤ ਧਰਾਰਥਧਨਿਹਾਰਿਯੈ॥ਸਭਜੀਵਕਰਅੱਧਜਾਸ
ਤਨਾਇਨਮਾਂਹਿਭ੍ਰਮਤਚਿਤਾਰਿਯੈ॥ ੫੫ ॥ ਯੰ
ਸ੍ਯਾਮਾਤ੍ਰਕਾ॥ ॥ਜੋਅੱਗਜਾਨਿਵਿਅੱਸੁਬਤਾਇਓ
ਕਾਰਨਦੇਹਟਹੀਲਖਲੇਹੁ॥ਤਿਸਤੇਭਈਦੇਹਜੋਸੂਖਮ
ਸੱਤ੍ਰਹਿੰਤੱਤ੍ਰਾਮਿਲੇਹੈਂਏਹਾ॥ਕਹਿਯੋਸਥੂਲਸਰੀਰਜਦ
ਨਸਾ ਥੂਲਭੂਤਪਾਚੋਕੋਜਾਂਨ॥ਇਨਕੋਭੇਦਕਹੋਂਤੂਸਭ
ਹੀ ਜਾਨਅਨਾਤਮਤਜਅਭਿਮਾਨਾ॥ ੫੬ ॥ਜਬਪਰ
ਣਾਂਮਆਦਿਕੱਜਾਪਾਟੈਅੰਤਾਕਰਣਰੂਪਹੋਜਾਇ॥ਕਾਰ
ਣਦੇਹਭਈਤਬਸੂਖਮ ਸੱਤ੍ਰੇਤਤੂਟਗੀਕਹਿਲਾਇ॥ਦਸ
ਇੰਦ੍ਰੇਪੁਨਪ੍ਰਾਣਪੰਚਾਦਿਧ ਮਨਅਰਬੁੱਧਜੁਗਲਲਖਲੇ
ਹੁ॥ਸੂਖਮਦੇਹਕਹਾਵਤਾਇਨਕੀ ਯਾਮੇਰੈਚਨਾਕਰਸਿਦੇ
ਹਾ॥ ੫੭ ॥ਸਰਵਣਤ੍ਵਚਾਨੈਨਅਰਰਸਨਾ ਘ੍ਰਾਣਪੰਚ
ਇੰਦ੍ਰੇਯਾਹਿਗਜਾਨ॥ਵਾਕਹਾਥਪਦਲਿੰਗੁਦਾਪੁਨਏ
ਦ੍ਰੈਕਰਮਪਾਂਚਪਹਿਚਾਨਾ॥ਪ੍ਰਾਣਉਪਾਨਸਮਾਨਾਦਿਆਨ
ਔ ਪੰਚਮਲੇਉ ਦਿਯਾਨਮਿਲਾਇ॥ਪੰਚਪ੍ਰਾਣਯੋਹਮਨ
ਅਰਬੁੱਧੀਮਿਲਸਭਸੂਖਮਦੇਹਕਹਾਇ॥ ੫੮ ॥ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਪਾਧੜੀਛੰਦ॥ ॥ਜਹਿਸੂਖਮਪਾਂਚੋਭੂਤਜੋਇ ੧੯੩
॥ਦਸਇੰਦ੍ਰੈਤਾਂਤੇਪ੍ਰਗਟਹੋਇ॥ਇਕਇਕਤੇਦੋਦੋਭੂਏਜਾਂ
ਨ॥ਜਹਿਆਸਾਧਾਰਨਹੇਤਮਾਨ॥ ੫੮ ॥ਜੁਗਸ੍ਰ
ਵਣਵਾਕਜਹਿਵ੍ਯੋਮਕੀਨ॥ਪੁਨਤ੍ਵਚਾਹਾਥਜੁਗਪਵ
ਨਕੀਨ॥ਚਖ੍ਯੁਪਾਦਅਗਨਤੇਭਏਜਾਨ॥ਜੁਗਰਸਨ
ਉਪਸਥਨੀਰਮਾਨ॥ ੫੯ ॥ਪੁਨਘ੍ਰਾਣਗੁਦਾਦ੍ਵੈਪ
ਰਉਪਾਇ॥ਇਮਪੰਚਨਤੇਦਸਭੇਦਗਾਇ॥ਇਮਪੰ
ਚਭੂਤਤੇਪੰਚਪ੍ਰਾਨ॥ਸਾਧਾਰਨਕਾਰਜਲੇਹਮਾਨ॥
॥ ੬੦ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸੂਖਮਪਾਂਚੋਭੂਤ
ਕੀ ਸਾਂਤਕਅੰਸੂਜੋਇ॥ਸਾਧਾਰਨਮਨਬੁੱਧਦ੍ਵੈਕਾਰ
ਜਇਨਤੇਹੋਇ॥ ੬੧ ॥ ॥ਸ੍ਵੱਯਾ ਮਾਤ੍ਰਕਾ
॥ਇੰਦ੍ਰੇਦਸਔਰਮਨਬੁਧੀ ਚਿਤਹੰਕਾਰ ਮੇਲਾਇਨਐ
ਗਾ॥ਏਦਸਮਿਲਕਰਭੋਗਤਭੋਗਾ ਚਾਹੇਂਦਿਸ਼ੇਦੇਵਕ
ਸਿਗਾ॥ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸਰੂਪਰਸਗੰਧ ਵਿਸ਼ੇਗ੍ਯਾਨ
ਇੰਦ੍ਰੈਕੇਏਹ॥ਵਕਤਬਗ੍ਰਹਿਣਚਲਨਤ੍ਰਿਯਾਮੈਥੁਨ
ਮਲਤ੍ਯਜਕਰਮੀਂਦ੍ਰੈਲਖਲੇਹਿ॥ ੬੩ ॥ ॥
ਸ੍ਵੱਯਾ॥ ॥ਪ੍ਰਾਣਸਮਾਨਰਿਦੇਅਪਜਾਨ ਛੁਧਾਸੁ
ਪਿਪਾਸਾਕ੍ਰਿਯਾਪਹਿਚਾਨੋ॥ਜਾਨਅਪਾਨਗੁਦਾਸੁ
ਸਥਾਨ ਕ੍ਰਿਆਸੁਅਧੋਨਤਨਤਾਂਹਿਪਛਾਨੋ॥ਨਾਭਿ
ਦੇਸਸਮਾਨਕਰੈਅਚਅੰਨਸੁਨੀਰਕਰੈਸਮਜਾਨੋ॥
ਕੰਠਉਦਾਨਸੁਸਾਕ੍ਰਿਆਰਸਮੇਲਨਵਿਯਾਨਸਰੀਰ
ਸਮਾਨੋ॥ ੬੪ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕੇਚਤਨਾਗ
ਸੁਆਦਲੈ ਪੰਚਔਰਬਤਲਾਂਹਿ॥ਭੂਰਮਾਕ੍ਰਿਰਕਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰੇਵਦਤ ਪ੍ਰਨਾਧਨਿਜੇਗਾਂਹਿ॥ ੬੫ ॥ਪ੍ਰਾਣਪੰਚਰੀ
ਵੇਦਮੁਖ ਸੁੰਖਮਤਨਮੇਂਗਾਇ॥ਨਾਗਾਦਕਇਨਪੰਚ
ਕੀਰੀਤਪੁਰਾਣਕਪਾਇ॥ ੬੬ ॥ਇੰਦ੍ਰੇਦਸਪ੍ਰਨਪ੍ਰਾ
ਣਜੋਤਪੰਦ੍ਰੇਂਕਹੇਸੁਨਾਇ॥ਆਗੇਮਨਅਰਬੁੱਧਕੇ
ਸੁਨੋਤ੍ਰੇਦਚਿਤਲਾਇ॥ ੬੭ ॥ਕੇਰਤਭ੍ਰਾਖਤਬੁਧ
ਮੁਨ ਕੇਰਤਭ੍ਰਾਖਤਚਾਰ॥ਅਨਬੁਧਚਿਤਹੰਕਾਰਕਹਿ
ਅੰਤਾਹਿਕਰਣਨਿਹਾਰ॥ ੬੮ ॥ਜੈਸੇਬ੍ਰਹਮਣਏ
ਕਕੇਹਾਰਨਾਮਜਨਗਾਇ॥ਪਾਂਧਾਪਾਠਕਪਾਚਕਾ
ਪੰਡਤਕਹੇਂਸੁਨਾਇ॥ ੬੯ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
॥ਸੰਕਲਪਾਦਿਕਲਪਰੂਪਮਨਗਾਇਓ॥ਬੁੱਧੀਨਿਸ
ਚੇਰੂਪਬਤਾਇਓ॥ਚਿੰਤਨਰੂਪਾਚਿੱਤਲਖਲੀਜੈ॥
ਅਹੰਰੂਪਹੰਕਾਰਲਖੀਜੈ॥ ੭੦ ॥ਅੰਤਹਿਕਰਣ
ਨਾਮਜਾਹਿਗਾਇ॥ਦਿਰਤਭੇਦਕਰਚਾਰਦਿਖਾਇ॥
ਜੇਹਾਰੇਕੇਰੂਪਦਖਾਨੇ॥ਦਿਸੇਚਾਰਯਾਹੀਮੁਨਮਾਨੇ॥
੭੧ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਧਜਾਤਮਅਧਭੂ
ਤਜਾਹਿ ਦੋਨੋਕਹੇਸੁਨਾਇ॥ਅਬਅਧਦੈਵਰੂਕਹਿਤ
ਹੂ ਸੁਨੀਜੇਚੀਤਲਗਾਇ॥ ੭੨ ॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
ਕਾਨਨਕੋ ਦ੍ਰਿਗਾਦਾਇਤੁਚਾਲਖਨੈਨਕੋ ਰਵਦੇਵਤੀ
ਜੋਭ੍ਰਾਖਤੋਹਰਸਨਾਜਲਦੇਵਸੁਘ੍ਰਾਣਕੁਦੇਵਾਪ੍ਰਿਥੀਲ
ਖਲੀਜੈ॥ਵਾਕਨਦੇਵਸੁਇੰਦ੍ਰਕਹੇਂਪੁਨਪਾਦਕੁਦੇਵਉ-
ਪਿੰਦ੍ਰਸੁਨੀਜੈ॥ਲਿਗਗੁਦਾਸੁਪ੍ਰਜਾਪਤੇਜਮਇੰਦ੍ਰਨ
ਦੇਵਦਸੋਦਿਦ੍ਰਕੀਜੈ॥ ੭੩ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਰੋਦ੍ਰਦੇਵਮਨਕੋਕਹੋ ਬ੍ਰਹਮਾਬੁੱਧਪਛਾਨਾਖੇਤ੍ਰਗਾਹਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤ ਹੈਕਾਰਕੋਰੁਦ੍ਰੰਰਦੇਵਦਖਾਨਾ। ੧੪ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ੧੮੫
ਇਦ੍ਰੇਅੰਤਸਕਰਣਜੁ ਗਾਏ॥ ਅੰਧਜਾਤਸੌਹੈਦਸਬ-
ਤਲਾਏ॥ ਦਿਸ਼ੇਤਾਂਹਿਅਧਭੂਤਕਗਾਏ॥ ਪੰਚਏਦਾਤੇਨੇਅ
ਧਦੇਵਸੁਨਾਏ॥ ੧੫ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪੰਚ
ਭੂਤਕੇਰੂਪਗੁਣ ਅਥਤੁਝਕਹੌਸੁਨਾਇ॥ ਠੌਰਭੇਦਗੁ
ਣਭੇਦਕੈ ਸਮਝੋਚੀਤਲਗਾਇ॥ ੧੬ ॥ ॥
ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਰੂਪਅਦਕਾਸ਼ਗੁਣ ਸ਼ਬਦਕੇਸਮੇਤ
ਬਾਸ ਸੀਸਕੇਮਝਾਰਰੰਗ ਸ਼ਿਆਮਜਾਨੇਤਾਂਸਕੋ॥ ਬੇਗਹੈ
ਸਰੂਪਵਾਯੁ ਸਾਬਦਸਪ੍ਰਸਪਾਇ ਨਾਭਮੇਨਿਵਾਸਰੰਗ
ਹਰਓਕਹੌਜਾਸਕੋ॥ ਦਾਹਕਸਰੂਪਗੁਣ ਸਬਦਸਪ੍ਰਸ
ਰੂਪ ਤੇਜਕੇਸੁਰੰਗਲਾਲ ਪਿਤਠੌਰਬਾਸਕੋ॥ ਨੀਰਕੈਨਿ
ਵਾਸਭਾਲ ਸਾਬਦਸਪ੍ਰਸਰੂਪ ਰਸਗੁਣਨੀਰਕਹੌ ਸੇਤ
ਰੰਗ ਭਾਸਕੋ॥ ੧੭ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਸ਼ਬਦ
ਸਪਰਰੂਪਰਸਗੰਧਾ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਮਾਂਹਿਗੁਣ ਪਾਂਚਸਬੰਧਾ ੦
॥ਰੂਪਕਠੋਰਦਾਸਕਟਜਾਂਕੋ॥ ਪੀਲੋਰੰਗਕਹੋਂਕਟਤਾਂਕੋ॥ ੧੮ ॥
ਨਭਕੇਮਾਂਹਿਸਬਦਗੁਣਜੋਊ॥ ਪ੍ਰਿਤਪੁਨਰੂਪਪਛਾਨੋਸੋ
ਊ॥ ਸ਼ਬਦਵਿਚਾਰਮੈਂਟੀਸੀਆਨਾ॥ ਭੂਕਭੂਕਤੇਜਮਾਂਹਿ
ਪਹਿਚਾਨਾ॥ ੧੯ ॥ਚੁਲਚੁਲਸ਼ਬਦਨੀਰਮੇਂਗਾਵਾ॥
ਕਟਕਟਪ੍ਰਿਥਵੀਮਾਂਹਿਦਿਖਾਵਾ॥ ਉਸਨਸੀਤਕਠਨ
ਤੇਨਿਆਰਾ॥ ਵਾਯੂਮਾਂਹਿਸਪਰਸਨਿਹਾਰਾ॥ ੨੦ ॥
ਤੇਜਸਪਰਸਗਰਮਸੁਤਭਾਖਾ॥ ਸੀਤਸਪਰਸਨੀਰਮੇ
ਆਖਾ॥ ਕਠਨਸਪਰਸਭੂਮਾਇਢਪਰਹੀ॥ ਸੁਤਸਪ
ਰਸਵਿਧਚਾਰਉਚਰਹੀ॥ ੨੧ ॥ਅਗਨੀਮਾਂਹਿਰੂਪ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੯੬ ਗੁਣਜੈਊ ਪ੍ਰਕਾਸਰੂਪਤੁਮਜਾਨੋਂਸੋਊ ਜਲਮੇਸ੍ਵੇਤਪੀਤ
ਪਰਮਾਹੀ ਰੂਪਤ੍ਰਿਧਾਇਹਕਦਬਤਲਾਂਹੀ। ੮੨ ॥
ਪੁਨਨੀਰਗੁਣਦੁਧਾਦਖਾਨਾ ਜਲਕੇਮਾਂਹਿਮਧੁਰ
ਰਸਮਾਨਾ ਕਟੂਕਸੈਲਾਤੀਖਣਖਾਰਾ ਮਧੁਰਅਮ
ਲਖਟਭੂਮਅਸ੍ਥਾਰਾ। ੮੩ ॥ ਦੋਹਰਾ। ॥
ਰੋਧਐਰਦੂਰਗੋਧਦ੍ਵੈਜਾਨਿਪ੍ਰਿਥਵੀਗੁਣਮਾਨ। ਪਾਂਚ
ਭੂਤਗੁਣਭੇਦਕੇਤੁਮਸੇਂਕੀਨਬਖਾਂਨ। ੮੪ ॥ ॥
ਦ੍ਵੈਯਾ। ਪਾਂਚਭੂਤਕੇਕਹੇਜਦਨਗੁਣ ਦ੍ਵਿਸੇਨਾਮ
ਇਨਾਂਨੋ ਬੀਧਨਾਮਜਾਹੀਸੂਤਭਾਖਤਬੀਧਨਜੀਦਪ-
ਛੋਨੋ ਸਰਵਣਦ੍ਵਾਰਸਬਦਸੁਣਮੈਗਾਜਿਉਪਰਨੋਕੇ-
ਦਮੋਆਏ ਹੇਤ੍ਰਸਪਰਸਕਾਰਿਦਛਸੋ ਜਿਮਾਨਿਸਾਇ
ਨਅੰਕਸਖਾਏ। ੮੫ ਰੂਪਹੇਤ੍ਰਜਿਮਜਰੇਪਤੰਗਾ
ਪਰੇਦੀਪਮੇਜਾਈ ਰਸਕੇਹੇਤਹੋਤਹਤਮਛਲੀਕੁੰਡੀ
ਆਪਫਸਾਈ ਹੇਤਗੋਧਮਕਰੰਦਮਰੇਜਿਉਪਦਮ
ਬੀਚਫਸਜਾਏ ਜਾਮਾਨਸਪਾਂਚੇਬਸਨਿਸੁੰਇਨਕਿ-
ਹਿਬਿਧਆਪਬਚਾਏ। ੮੬ ॥ ਸ੍ਵੈਯਾ। ॥
ਸੂਛਮਦੇਹਕਹੀਸਭਹੀਅਬਥੂਲਸਰੀਰਭਨੇਸੁਣਲੀ
ਜੋ ਸੂਖਮਪਾਂਚਹੁਭੂਤਨਤੇਪੁਨਥੂਲਭਏਸਭਰੀਤ
ਇਵੀਂ ਜੋ ਜਾਨਪ੍ਰਿਥੀਅਪਤੇਜਾਂਦਿਯਾਰ ਸੁਪੰਚਮਲੇ
ਨਭਚਿੱਤਰਖੀਜੋ ਪਾਂਚਪਚੀਸਕਰੇਜਿਮਏਸਿਰਭ
ਖਤੋਸੁਣਕੇਦ੍ਰਿੜਕੀਜੋ। ੮੭ ॥ ਕਨ੍ਰਖਾਂਛੰਦ।
ਭੂਤਇਕਇਕਲੈਭਾਗਦੋਦੋਕਰੇਜੁਗਲਮੇਂਇਕਲੈਚਾਰ
ਕੀਨੇ ਏਕਨਿਜਰਾਖਕਰ ਅਰਧਕੇਚਾਰਜੋ ਏਕਇਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਚਾਰਕੋਬਾਂਟਦੀਨੋਭੂਮਕਾਅੰਸ।ਨਿਜਭਾਗਕੀਨੋਜੁਦ
ਮਾਸਨਾਨੀਤੂਚਾਰੋਮਿਲਾਏ।ਨੀਰਕੋਮਾਸਅਰਤੇਜਨਾਨੀ
ਦਸ਼ੀਬਾਇਕੋਤੂਚਾਨਭੂਰੋਮਪਾਏ। ੮੮ ।ਇਸੀਵਿਧ
ਨੀਰਲੈਕੇਤਰਾਖੇਅਰਧ ਰਕਤਭੂਮੀਤੇਜਪਿੱਤਦੀਨੋ
ਵਾਇਕੋਸ੍ਵੇਦਦੇਲਾਰਨਭਕੇਦਸ਼ੀ ਚਾਰਲੈਚਾਰਕੀਭੇਟ
ਕੀਨੋਤੇਜਆਪੋਲੀਯੋਰਾਖਅਪਨੇਛੁਧਾਪਵਨਕੋਸਿ
ਗਲੇਧਨਾਸਪਾਈ।ਭੂਮਿਆਲਸਦੀਯੋ ਨੀਂਦਨਭਕੋਕੀ
ਯੋਕ੍ਰਾਂਤਲੈਨੀਰਕੋਦੀਨਭਾਈ। ੮੯ ।ਬਾਇਪਾਵਨ
ਅਰਧਭਾਗਰਾਖਨਕੀਯੇ ਪ੍ਰਿਥੀਪਸਰਨਉਛਲਤੇ
ਜਰੀਨਾ।ਨੀਰਚੱਲਤਾਪੌਣਦੇਵਤਭਾਇਯੋ ਭਾਗਸਿ
ਕੋਚਨੇਵਿਯੋਮਿਲੀਨਾ।ਅਰਧਨਿਜਭਾਗਲੈਵਿਯੋਮਹਿ
ਕਾਰਧਰ ਕ੍ਰੋਧਅਗਨੀਲੈਭਵਾਇਦੀਯਾ।ਮੋਹਜਲਕੋ
ਦਾਇਯੋਭੂਮਿਭਤਸਰਲਾਇਯੋ ਇਸੀਵਿਧਪਾਂਚਨੇਬਾਟਲੀ
ਯਾ। ੯੦ ॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਔਰਰੀਤਇਕਕਹਿ
ਤਹੋਂਪੰਚੀਕਰਨਬਨਾਇ।ਨੂੰਨਅਪਕਦ੍ਵੈਭਾਗਕਰ ਭਰ
ਪੰਚਬਤਲਾਇ। ੯੧ ।ਚਾਰਸੇਰਨਿਜਭਾਗਧਰ ਦੂਸ
ਰਸੇਰਬਨਾਇ।ਬਹੁਰਸੇਰਕੇਪਾਂਚਕਰ ਪਾਂਚੋਮਾਹਿਮਿਲ
ਇ। ੯੨ ।ਪਾਂਚਭਾਗਅਪਨੇਭਏਚਾਰਔਰਕੇਆਇ
ਮਏਕਭੂਤਨੈਨਭਾਇਯੋ ਪੇਤਾਲੀਸਕਹਾਇ। ੯੩ ॥
ਯੋਹਸਭਭੂਪੰਚੀਕਰਨਹਮਕੀਨੋਤੋਹਿਦਖਾਨਾ।ਇਨਕੋ
ਥੂਲਸਰੀਰਯੇ ਤੂਮਕਹੋਹੈਮਾਨਾ। ੯੪ ।ਇਨਹੀਤੇਇ
ਸਰੀਰਮੈ ਪਾਂਚਕੋਸ਼ ਬਤਲਾਇ।ਗ੍ਯਾਨਅਨਾਤਮਰੂਪਸਭ
ਸੁਧੀਦਏਕਕਰਾਂਇ। ੯੫ ॥ ।ਪ੍ਰਸਨ। ਸ਼ਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੧੯੮ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹੈਜੁਤੀਨਸਰੀਰਮੈਂਪਾਂਚੋਕੋਸਸੁਨਾਹਿ॥
ਤਿਨਤਿਨਕਰਤਾਂਹਿਕੋਕਹੋਜੇਨਰੂਪਜਨਾਹਿ॥ ੯੬ ॥
॥ਉਤਰ॥ ॥ਪਟਿਗਮਛੰਦ॥ ॥ਕੋਸ਼ਅਨਾਤਮਪਾਂ
ਚਸਾਚਉਰਜਾਨਲੋ॥ਆਤਮਰੂਪਅਵਰਨਅਵਰਨਪਛਾ
ਨਲੋ॥ਜਿਵੰਕਾਠਕੋਮਿਆਨਸੁਖਨਗਛਪਾਇਹੈ॥ਪਰ
ਹਾਂਸੁਨਾਇਨਰੂਪਵਿਦਾਜਿਮਗਾਇਹੈ॥ ੯੭ ॥ਸੁਖਪ
ਤਮੈਅਗਯਾਨਭੁਸਰੂਤਜਾਨੀਯੇ॥ਯੇਹਅਨੰਦਮੈਕੋਸ਼
ਰਿਦੇਵਿਚਮਾਨੀਯੇ॥ਪਾਂਚੋਇੰਦ੍ਰੇਗਯਾਨਬੁਧਸੰਗਪਾਇ
ਹੈਂ॥ਯਹਿਵਿਗਯਾਨਮੈਕੋਸ਼ਸੁਧੀਬਤਲਾਇਹੈਂ॥ ੯੮
॥ਮਨਯੁਤਇੰਦ੍ਰੇਗਯਾਨਮਨੋਮੈਭਾਖਹੈਂ॥ਕਰਮਇੰਦ੍ਰੇਪੁਨ
ਪ੍ਰਾਣਪ੍ਰਾਣਮੈਆਖਹੈਂ॥ਯਹਿਸੂਖਮਤਨਮਾਂਹਿਕੋਸ਼ਤ੍ਰੈ
ਪਾਇਯੇ॥ਅੰਨਰੂਪਤਨਸਥੂਲਅੰਨਮੈਗਾਇਯੇ॥ ੯੯
॥ ॥ਚੌਪੈਛੰਦ॥ ॥ਮਾਇਯਾਕੇਗੁਣਤੀਨਜਵ
ਨਸਤਰਜਤਮਗਾਏ॥ਇਨਤੇਉਤਪਤਭਏਤੀਨਤਨ
ਤੇਹਿਬਤਾਏ॥ਸਤਗੁਣਅੰਤਸਕਰਣਭੂਤਪੁਨਸੂਖਮ
ਜਾਨੋ॥ਰਜਗੁਣਤੇਉਤਪੱਤਪ੍ਰਾਣਦਸਇੰਦ੍ਰੇਮਾਨੋ॥ਪੁਨ
ਥੂਲਭੂਤਪੰਚੀਕਰਨਤਮਗੁਣਤੇਉਤਪੱਤਭਏ॥ਯਹਿ
ਮਾਇਯਾਕਾਰਜਜੜਹਾਂਲਗ॥ਸਭੀਅਨਾਤਮਲਖਲਏ॥
੧੦੦॥ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਦੇਹਤੀਨ
ਜੋਜੀਵਕੀਕਹੀਮੋਹਿਗੁਰਦੇਵ॥ਭਾਖੀਤ੍ਰਿਧਾਜੁਈਸ
ਕੀਕਹੋਜੇਨਵਾਂਕੋਭੇਵ॥ ੧੦੧ ॥ ॥ਉਤਰ॥
ਜਵਨਦੇਹਤ੍ਰੈਜੀਵਕੀਵਹੀਈਸਕੀਜਾਨ॥ਭੇਦਸਮੱ
ਸ਼ਟਿਅਸ਼ਟਕਾਔਰਨਦੂਸਰਮਾਨ॥ ੧੦੨ ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਚੇਤਨਏਕਭੇਦਨਹਿਜਾਸੂ॥ ੧੯੯
ਭੇਦਉਪਾਧੀਕ੍ਰਿਤਸਭਤਾਸੂ॥ਅਲਪਉਪਾਧੀਜੀਵਬਤਾ
ਈ॥ਈਰਅਧਿਕਵਿਭੁਈਸਕਹਾਈ॥ ੧੦੩ ॥ਬਿਰਖਸਮਾ
ਨਅਵਿੱਦ੍ਯਾਗਾਈ॥ਬਨਸਮਸਰਮਾਇਆਦਿਖਲਾਈ
॥ਅਵਿੱਦ੍ਯਾਮਾਂਹਿਜੀਵਸੂਤਗਾਵੈ॥ਮਾਇਆਮਾਂਹਿਈਸ
ਬਤਲਾਵੈ॥ ੧੦੪ ॥ਚਿਦਾਕਾਸਾਇਨਤੇਨੇਪਰਹੈ॥ਭੇਦਸ
ਮੱਸ੍ਟਿਅੱਸ੍ਟਨਪਰਹੈ॥ਭੇਦਉਪਾਧੀਕਰਦਿਖਲਾਈ॥
ਤਜੇਉਪਾਧਭੇਦਸਭਜਾਈ॥ ੧੦੫ ॥ਅਵਿੱਦ੍ਯਾਰੂਪਅ
ਵਸਥਾਤੀਨੋ॥ਜਾਗ੍ਰਤਸੁਪਨਸਖੋਪਤਚੀਨੋ॥ਤ੍ਰਿਧਾਉਪ
ਪਜੀਵਕੈਗਾਏ॥ਤਿਸੀਰੀਤਈਸ੍ਵਰਦਿਖਲਾਏ॥ ੧੦੬
॥ਵਿਸ੍ਵਵਿਅੱਸ੍ਟਜਹਾਂਲਗਗਾਏ॥ਵਹੀਸਮੱਸ੍ਟਵਿਰਾਟਕ
ਹਾਏ॥ਤੈਜਸਹਿਰਨਗਰਭਲਖਲੀਜੈ॥ਈਸ੍ਵਰਏਕ
ਪ੍ਰਾਗਲਖੀਜੈ॥ ੧੦੭ ॥ਅਵਸਥਾਦੇਹਜੀਵਕੀਜੇਈ
॥ਕਹੀਸਮਸ੍ਟਈਸਕੀਸੋਈ॥ਵਿਸ੍ਵਥੂਲਉਪਾਧੀਵਾਰੋ॥
ਤਉਵਿਰਾਟਉਰਮਾਂਹਿਵਿਚਾਰੋ॥ ੧੦੮ ॥ਵਿਸਵਅਲ
ਪਏਹਨਿਜਮਾਨੀ॥ਬ੍ਰਹਮੰਡਦੇਹਵੈਰਾਟਪਛਾਨੀ॥ਜਿਸ
ਬਿਧਵਿਸਵਅੰਗਬਤਾਏ॥ਤਿਉਂਵਿਰਾਟਸੁਨਿਏਮਨਲ
ਏ॥ ੧੦੯ ॥ਸਾਤਅੰਗਵੈਰਾਟਸੁਹਾਵਨ॥ਤਿਉਂਉਨੀਸ
ਮੁਖਵੇਦਦਿਖਾਵਨ॥ਸ੍ਵਰਗਲੋਕਜਾਹਿਮੂਰਧਗਾਵਾ॥
ਸੂਰਸਸੀਜੁਗਨੈਨਦਿਖਾਵਾ॥ ੧੧੦ ॥ਵਾਯੂਪ੍ਰਾਨਦਿਸੋ
ਸ੍ਰਵਨਜਾਂਕਾ॥ਸਾਤੋਸਿੰਧਮੂਤ੍ਰਹੇਤਾਂਕਾ॥ਪ੍ਰਿਥਵੀਪਾਦਹੋ
ਮਜਾਂਹਿਕੀਜੈ॥ਵਹੀਅਗਨਮੁਖਮਾਨਕਰੀਜੈ॥ ੧੧੧॥
॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਅਖਉਨੀਸਸੁਨਲੇਹੁਪਾਂਚਪ੍ਰਾਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੦੦ ਇੰਦ੍ਰਦਸੋ ਚਤੁਰੇ ਅੰਤਸਏਹ ਮਿਲਉਨੀਸਸਭਹੋਤਤੈਸ
॥੧੧੨॥ਸਾਧਨਤੇਗਪਛਾਨਮੁਖਉਨੀਸਇਸਕਰਕ
ਹੋ॥ਦ੍ਵਾਰਜਾਗ੍ਰਤਕਰਮਾਨ ਸੂਖਮਤੇਰਾਜਾਗ੍ਰਤਜਿਤੇ॥
੧੧੩॥ਭੋਗੇਤਿਗਅਪਾਰ ਦ੍ਵਿਸੰਦ੍ਵਰੂਪਾਦ੍ਵਿਰਾਠਜੋ॥ਸੂ
ਲਦੇਹਹਿਕਾਰ ਜਾਗ੍ਰਤਦ੍ਵਾਰੇਜਾਨੀਏ॥ ੧੧੪ ॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ਤੇਜਸਧਿਰਨਗਰਭਜੋਤਾਖ੍ਯਾ॥ਸੂਖ
ਮਭੋਗਸੁਪਨਤਾਂਹਿਆਖ੍ਯਾ॥ਐਸੇਪ੍ਰਾਗਈਸਜੋਗਾਇ
ਯੋ॥ਭੋਗਅਨੰਦਤਾਸਬਤਲਾਇਯੋ॥ ੧੧੫ ॥ਦ੍ਵਿਸੰਦ
ਬਾਹਰਪ੍ਰਗਪਛਾਨੋ॥ਤੇਜਸਅੰਤਰਪ੍ਰਗਦ੍ਵਖਾਨੋ॥ਘ
ਨਪ੍ਰਗਸਾਨਪ੍ਰਗਸੁਤਗਾਈ॥ਤ੍ਰੈਰੂਪਧਾਪੀਕਰਦਿਖ
ਲਾਈ॥ ੧੧੬ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ॥
ਓਅੰਕਾਰਜੁਗਰੂਪਜੋਪੂਰਬਕੀਯੇਦ੍ਵਖਾਨ॥ਤ੍ਰਿਧਾਰੂਪ
ਮਾਤ੍ਰਕਕਹੇ ਸੋਮੈਲੀਯੇਪਛਾਨ॥ ੧੧੭ ॥ਕਹੇਅਮਾ
ਤ੍ਰਕਪ੍ਰਣਵਜੋ ਕੀਯੋਨਰੂਪਉਚਾਰ॥ਦ੍ਵਸਕਾਨਸੁਹਿਤ
ਧੀਯੇਦੀਜੈਸੁਕਾਨਿਵਾਰ॥ ੧੧੮ ॥ਉਤੱਰ॥ ॥
ਤੀਨਅਵਸਥਾਕੇਵਿਖੈਅਨਗਤਸਾਖੀਕੋਇ॥ਅਰਧ
ਬਿੰਦਵਹੀਕਹੇ ਕਥੈਅਮਾਤ੍ਰਕਸੋਇ॥ ੧੧੯ ॥ਯਾਅ
ਯਾਰੋਪਦ੍ਵਖਾਨਕੋ ਅਲਪਕੀਤਾਦਿਖਲਾਇ॥ਲੈਚਿ
ਤਨਅਪਵਾਦਮੈਂਭਾਖੈਂਤੋਹਿਸੁਨਾਇ॥ ੧੨੦ ॥ ॥
॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਲੈਚਿਤਨਕੋਰੂਪਸਭੁਮੋ
ਸੋਕਹੋਸੁਨਾਇ॥ਪੁਨਅਪਵਾਦਸਰੂਪਕੋਭਾਖੋਧਿਤਲ
ਗਾਇ॥ ੧੨੧ ॥ ॥ਉਤੱਰ॥ ॥ਓਅੰਕਾਰਕੋਰੂਪ
ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮਸੁਨਾਇਯੋ ਤੋਹਿ॥ਅਕਾਰਆਦਮਾਤ੍ਰਾਤੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅਲਪਰੀਤਕਹੀਮੋਹਿ। ੧੨੨ ।ਉਪਾਦਾਨਕਾਰਨਜਦ
ਨਕਾਰਯਤਾਂਹਿਦ੍ਰਪਹੋਇਆਦੋਨੋਂਏਕਸਰੂਪਹੈਂ ਸਤਾਭਿਨ
ਨਕੋਇ। ੧੨੩ ॥ ।ਕਬਿੱਤ। ।ਵ੍ਯੋਮਕੋਵਿ
ਕਾਰਘਟਾਮ ਆਦਜਹਾਂਲਗ ਵ੍ਯੋਮਤੇਨਅੰਨਵਸਤ
ਦੂਸਰੀਕਹਾਇਹੈਂ।ਪੌਣਕੋਵਿਕਾਰਪੌਣਤੇਜਕੋਵਿਕਾਰ
ਤੇਜ ਨੀਰਕੇਤਰੰਗਆਦਭਿੰਨਕਿਉਰਹਾਇਹੈਂ।ਭੂਮਕੇ
ਵਿਕਾਰਸਭਭੂਮਕਾਸਰੂਪਦੇਖਹੇਮਕੇਵਿਕਾਰਹੇਮਰੂਪ
ਹੀਦਿਸਾਇਹੈਂ।ਐਸੀਰੀਤਨੇਮਾਇਛਦੇਖੀਏਵਿਚਾਰ
ਸਿਸਲਾਇਕੈਕੋਵਿਚਾਰਯਾਹੀਵੇਦਮੈਂਦਿਖਾਇਹੈਂ। ੧੨੪।
ਥੂਲਜੋਸਰੀਰਸੋਈਸੂਖਮਸਰੂਪਜਾਂਨ ਸੂਖਮਕੋਰੂਪਤਨ
ਕਾਰਨਵਿਚਾਰੀਯੇ।ਕਾਰਨਅਵਿੱਦ੍ਯਾਰੂਪਜਾਨੋਤਿਸਮੈ
ਇਯਾਰੂਪ ਮਾਇਯਾਕੇਅੱਧਿਸਟੁਏਕਬ੍ਰਹਮਮੋਹਿਤਾਰੀ
ਯੇ।ਵਿਸ੍ਵਸਰੂਪਜੈਂਨਤੇਜਸਸਰੂਪਜਾਨ ਤੇਜਸਕੋਪ੍ਰਾਗ
ਰੂਪਾਭਿਤਮੇਨਿਹਾਰੀਯੇ।ਪ੍ਰਾਗਕੋਸਰੂਪਏਕਤੁਰੀਯਾਮੈ
ਅਧਿਸਟਰੂਪ ਤੁਰੀਯਾਸਾਖੀਬ੍ਰਹਮਰੂਪਵੇਦਮੈਦਿਖਾ
ਰੀਯੇ। ੧੨੫ ॥ ।ਦੋਹਰਾ। ।ਓਅੰਕਾਰਚਿਤ੍ਰ
ਨਕਰੈਇਸੀਰੀਤਮਨਲਾਇ।ਆਤਮਬ੍ਰਹਮਸਰੂਪਕੋ
ਇਨਕੇਸੰਗਮਿਲਾਇ। ੧੨੬ ।ਚਤਰਭਾਗਜੌਉਅ
ਤਮ ਐਸੇਜਾਨੋਬ੍ਰਹਮ।ਓਅੰਕਾਰਕੀਮਾਤਰਾ ਇਨਕੋ
ਲਖੋਮਰੰਮ। ੧੨੭ ॥ ।ਸੂਯਾ ਮਾਤ੍ਰਕਾ। ।
ਵਿੱਸਵਤੇਜਸਪ੍ਰਾਗਕਹੇਤੈ ਚਤਰਥਸਾਖੀਭਾਗਵਿਚਾ
ਰ।ਤਉਵਿਰਾਠਪੁਨਹਿਰਨਗਰਭਲਖਈਸੁਰਤੁਰੀਯ
ਬ੍ਰਹਮਨਿਹਾਰ।ਅਕਾਰਉਕਾਰਮਕਾਰਮਾਤਰਾ ਅਰਧ

Original ...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੦੨ ਬਿੰਦਰਤਰਬਲਖਲੇਹਾ ਤੀਨਤੀਨਲਖਦਾਰਭ੍ਰਾਗਾਇਨ
ਤੁਰੀਲਖੰਲਖਤ੍ਰਜਾਗਸਿਦੇਹਾ॥ ੧੨੮ ॥ਦਿਸਟਔਰ
ਵਿਰਾਠਏਕਲਖਤਿਉਅਕਾਰਾਇਨਸੋਂਗਾਮਿਲਾਇਆ ਤੇ
ਜਸਾਹਿਰਨਗਰਭੁਇਕਜਾਨੋ ਪੁਨਉਕਾਰਾਇਨਕੇਸਿਰਪਾ
ਇਆ ਪ੍ਰਾਗਾਈਸਜੁਗਮਿਲਮਕਾਰਸੋਂਤੀਨਰੂਪਏਕੋਪ
ਹਿਚਾਨਾ ਤੁਰੀਬ੍ਰਹਮਅਰਅਰਧਬਿੰਦਮੋਂ ਭ੍ਰਾਖਤਭੇਦ
ਨਵੇਦਸੁਜਾਨਾ॥ ੧੨੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਦਿਸਟਔਰਵਿਰਾਠਸੋਂ ਤ੍ਰਿਤੀਅਕਾਰਮਿਲਾਇ ਪ੍ਰਿ
ਥਮਪ੍ਰਿਥਮਤਾਇਕਹੈ ਬੂਲਉਪਾਧਰਖਾਇ॥ ੧੩੦॥
ਹਿਰਨਗਰਭਤੇਜਸਾਮਿਲੇ ਤ੍ਰਿਤੀਉਕਾਰਪਛਾਨ
ਦੁਤੀਯਨਾਸਮਜਾਨੀਯੇ ਪੁਨਸੂਖਮਅਭਮਾਨ॥
੧੩੧॥ ਪ੍ਰਾਗਾਈਸਜੁਗਏਕਸੇ ਤੀਸਰਮਿਲੇਮਕਾ
ਰਕਾਰਨਤਨਅਭਮਾਨਇਨ ਤ੍ਰਿਤੀਯਨਸਮਧਾਰ
॥ ੧੩੨ ॥ਬੂਲਉਪਾਧੀਲੇਕਰੇਸੂਖਮਮਾਂਹਿਵਿਚਾਰ
ਸੂਖਮਕੀਲੈਉਤਪਤੀ ਕਾਰਨਮਾਂਹਿਨਿਹਾਰ॥ ੧੩੩॥
ਕਾਰਨਮਾਇਯਾਰੂਪਲਖ ਮਾਇਯਾਚੇਤਨਰੂਪਾਕਲ
ਪਤਅੱਧਿਸਾਨਤੋਂਭ੍ਰਿਨਨਰੂਪਅਨੂਪ॥ ੧੩੪ ॥ਅ
ਧਿਸ਼ਾਨਵਿਦਸਰਬਕੋਸੋਨਿਜਰੂਪਪਛਾਨ ਲੋਹਿਤਨ
ਕੋਰੂਪਜੋਹ ਜੋਹਅਪਵਾਦਵਖਾਨ॥ ੧੩੫ ॥ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜੁਗਲਰੂਪਓਅੰਕਾਰਵਖਾਨਾ ਇਕ
ਰੂਪਪਰਮਾਰਥਮਾਨਾ ਦੂਤੀਰੂਪਕਲਪਤਸੁਤਭਾਖਾ
ਆਤਮਰੂਪਜੁਗਲਇਮਆਖਾ॥ ੧੩੬ ॥ਮਾਤ੍ਰਾਤੀਨ
ਪਾਦਤ੍ਰੈਜੋਊ ਕਲਪਤਰੂਪਤ੍ਰਿਪ੍ਰਟਯੋਹਦੋਊ ਅਰਧ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਬਿਦਸਾਖੀਜੁਗਜੋਈ॥ਪਰਮਾਰਥਵਪਭ੍ਰਾਖਨੇਸੋਈ॥ ॥
੧੩੭ ॥ਅਸਤਿਭ੍ਰਾਂਤਪ੍ਰੇਜਸਾਖੀਰੂਪਾ॥ਅਨਗਤਤੀਨੇ
ਮਾਂਹਿਅਨੂਪਾ॥ਜੋਪਰਮਾਰਥਰੂਪਵਖਾਨਾ॥ਵਹੀਰੂਪ
ਭ੍ਰਮਰੋਸੂਤਭ੍ਰਾਨਾ॥੧੩੮ ॥ੳਅੰਕਾਰਵਿਤਨਜੋਹਜੋਊ
॥ਨਿਰਗੁਨਉਪਾਸਨਭ੍ਰਾਖਤਸੋਊ॥ਅਹਿਗ੍ਰਹਿਧਜਾਨ
ਕਰਤਮਨਲਾਈ॥ਹੁਇਦ੍ਰਿੜ੍ਹਗਜਾਨਮੁਕਤਫਲਪਾ
ਈ॥ ੧੩੯ ॥ਜਾਤੇ ਤਕਰਤਸੁਰਤਤੂਤਬੋਧਾ॥ਤਤ੍ਵੰ
ਮਸੀਨਰਿਚਾਰਵਿਰੋਧਾ॥ਤੁਹੀਬ੍ਰਹਮਅਸ਼ਵਕਉਚਾਰਾ॥
ਜੀਵਈਸਕੋਭ੍ਰੇਦਪ੍ਰਹਾਰਾ॥ ੧੪੦ ॥ਤਤਪਦਵਾਚਪ੍ਰ
ਖਸੂਤਗਾਵਾ॥ਤ੍ਵੰਪਦਵਾਚਅਪ੍ਰੋਖਾਦਿਖਾਵਾ॥ਅਸੀਤੂ
ਹੀਹੈਂਅਸਸੂਤਭ੍ਰਾਖਾ॥ਏਕਅਖੰਡਅਰਥਦ੍ਰਿੜ੍ਹਰਾਖਾ
॥ ੧੪੧ ॥ਭ੍ਰੇਦਸਜਾਤਵਿਜਾਤਨਦੋਊ॥ਸ੍ਵੈਗਤਭ੍ਰੇਦਨ
ਜਾਮੇਕੋਊ॥ਸੋਅਸੋਤਦਰੂਪਅਨੂਪਾ॥ਭ੍ਰੇਦਵਿਹੀਨਅ
ਖੰਡਸਰੂਪਾ॥ ੧੪੨ ॥ਵੇਦਅੰਤਫੋਭ੍ਰਾਗਸੁਜੋਈ॥
ਨਾਂਮਾਦਿਕੰਤਕਹਾਵਤਸੋਈ॥ਕਰਮਕਾਂਡਸੋਈਆਦਵ
ਖਾਨਾ॥ਅਪੰਉਪਾਸਨਕਾਂਡਸੁਮਾਨਾ॥ ੧੪੩ ॥ਰਤਰ
ਵੇਦਭ੍ਰਾਖਤਾਇਸਰੀਤੀ॥ਵਾਕਚਾਰਸਮਝੋਕਰਪ੍ਰੀਤੀ॥ਪ੍ਰ
ਗਜਾਨੰਦਬ੍ਰਹਮਾਰਿਗਮਾਨਾ॥ਅਹਿਬ੍ਰਹਮਸੀਯੁਜਰਮੁਖ
ਭ੍ਰਾਨਾ॥ ੧੪੪ ॥ਤਤ੍ਵੰਮਸੀਸਾਮਮੁਖਗਾਵਤਾ॥ਆਇਮ
ਤਮਸੋਈਬ੍ਰਹਮਦਿਖਾਵਤਾ॥ਵਾਕਅਥਰਵਨਬੁਧਜ
ਨਮਾਨਾ॥ਆਇਮਾਤਮਜੋਈਬ੍ਰਹਮਵਖਾਨਾ॥ ੧੪੫ ॥
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਚਤੁਰਵੇਦਮਤਨੀਠਯਾਹਿ ਜੀਵ
ਬ੍ਰਹਮਇਕਜਾਨਾ॥ੳਅੰਕਾਰਕੋਲਖਚਿਤਏਕੈਕਾਰਪ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਛਾਨਾ। ੧੪੬ ।ਭਿਤ੍ਰਬਾਹਿਰਧੰਤੇਰਾਖਉਰ ਕੀਨੋ ਨਅਧਕ
ਊਚਾਰਾ।ਅਧਕਾਰੀਪਿਖਾਵਿਮਲਅਤ ਭਾਖ੍ਯੋਅਲਪ
ਵਿਚਾਰਾ। ੧੪੭ ।ਨੀਤਸਾਰਪਰਬੀਨ ਤੁਮ ਪਢੇਅਨ
ਕਾਇਤਹਾਸਾ।ਸਿਮ੍ਰਤਕਾਬਪੁਰਾਨਬਹੁ ਕੰਠਾਗਾਰ
ਵਿਦ੍ਯਾਸਾ। ੧੪੮ ।ਯਾਹਿਤਸਾਰਸਿਧਾਂਤਯੇਹਦੀਨੋ
ਤੋਹਿਸੁਨਾਇ।ਬੈਠਇਕਾਗਾਰਮਨ ਨਕਰ ਨਿਧੀਧ੍ਯਾ
ਸਨਮਨਲਾਇ। ੧੪੯ ।ਸੋਧਅਨਾਤਮਆਤਮਾ।ਪ੍ਰਥਮੇ
ਕਰੋਵਿਚਾਰਾ।ਤੀਨਦੇਹਤੇਭਿੰਨਕਰਆਤਮਸੁੱਧਨਿਹਾ
ਰਾ॥ ੧੫੦ ॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਸਤ੍ਯਾਤਇਜਾਤਭੇਦ
ਯੁਤਜੋਊ।ਸੋਗਤਭੇਦਰਖਾਵਤਸੋਊ।ਜਨਭੂਤਨਤੇਉ
ਤਪਤਜੋਈ।ਬਿਭੁਚਾਰੀਪੁਨਦ੍ਰਿਸਹੋਸੋਈ। ੧੫੧ ।ਉ
ਤਪਤਆਦਕਧਰੇਵਿਕਾਰਾ।ਇਨਲੱਖਣਕੇਧਰਨੇਵ
ਰਾ।ਜਾਨਅੰਨਾਤਮਨਿਸਚੇਹੋਈ।ਇਨਤੇਵਿਪਰੀਤਆਤ
ਮਾਸੋਈ। ੧੫੨ ।ਜੋਭੂਤਨਤੇਉਤਪਤਹੋਈ।ਜਨ੍ਮਪੁਨ
ਦ੍ਰਿਸਰੂਪਲਖਸੋਈ।ਦ੍ਰਿਸਾਦਿਕਰੀਪੁਨਵਿਭੁਚਾਰੀ।
ਘਟਪਟਆਦਕਪੇਖੋਵਿਚਾਰੀ। ੧੫੩ ।ਜਾਗ੍ਰਤਸੁਪ
ਨੇਮਾਂਹਿਨਹੋਈ।ਸੁਖਪਤਮਾਂਹਿ ਸੁਪਨਨਾਂਹਿਕੋਈ।ਇਨ
ਦੋਨੋਮੇਸੁਖਪਤਨਾਂਹੀ।ਵਿਭਚਾਰੀਜਾਂਨੋਇਨਤਾਂਹੀ।
੧੫੪ ।ਸ੍ਥੂਲਸਰੀਰਨਸੂਖਮਜਾਈ।ਕਾਰਨਮਾਂਹਿ ਨਦੋ
ਊਦਿਸਾਈ।ਸ੍ਥੂਲਸਰੀਰਮਾਂਹਿਨਾਂਹਿਦੋਊ।ਤਾਂਤੇਹੈਵਿਭ
ਚਾਰੀਸੋਊ। ੧੫੫ ।ਆਤਮਅਨਗਤਤੀਨੋਮਾਂਹੀ।ਸਾ
ਖੀਰੂਪਾਵਿਭੁਜਾਂਹਿਤਾਂਹੀ।ਭੂਤਭਾਵਸਰਬਾਇਨਜਾਂਨੇ।
ਸੁਧੀਤਾਂਹਿਆਤਮਾਨਿਜਮਾਨੇ। ੧੫੬ ॥ ।ਕਬਿਤ।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਾਤ੍ਰਿਪਰਸਮਾਨਤੀਨਦੇਹਲੇਪਛਾਨਧੀਰ ਪਾਂਚ ਕੋਸ਼ਪਾਂਚ ੨੦੫
ਕੋਟਤਾਂਹਿਕੋ ਦਿਖਾਰੀਯੋ॥ਅੰਨਮੈਸਥੂਲਤਨ ਪ੍ਰਾਣਮਨ
ਬੁੱਧਭੁਤਨ ਸੂਖਮਕੇਮਾਂਹਿਕੋ ਸ਼ਤੀਨਲੋਨਿਹਾਰੀਯੋ॥ਕਾਰਨ
ਸਰੀਰਮਾਂਹਿਏਕਹੀਆਨੰਦਮਾਇਯੋ ਏਕਏਕਅੰਤਰਸੁ
ਪਾਂਚਕੋਚਿਤਾਰੀਯੋ॥ਪਾਂਚਕੋਸਦੂਰਗਮਾਂਹਿ ਆਤਮਾਬਿ
ਰਾਜਮਾਨ ਕੋਸ਼ਔਰਸਰੀਰਸੋਧਾਤ੍ਰਿਨਲੇਨਿਕਾਰੀਯੋ॥੧੫
੭॥ਕੇਤਕਦੇਕਹੀਂਨ ਕੋਸ਼ਨਮੇਓਰਝਰਹੇ ਏਕਤੋਸਥੂਲ
ਤਨਆਤਮਾਨਿਹਾਰਹੈਂ॥ਕੇਤੇਕਹੈਂਪ੍ਰਾਣਆਇਯੋਮਨਮੇਵ
ਖਾਨੇਕੇਤ ਕੇਤਕਾਦਿਗਯਾਨਮਾਇਯੋ ਕੋਸ਼ਾਨਿਜਧਾਰਹੈਂ॥ਕੇ
ਤਕਅਨੰਦਮਾਇਯੋਕੋਸ਼ਕੋਪਛਾਨੇਆਪ ਆਤਮਾਤੇਭੂਲ
ਕੋਸ਼ਆਤਮਾਉਚਾਰਹੈਂ॥ਜੈਸੇਨਾਨਿਹਾਰੇਜਨ ਖੜਗਕੋ
ਸਰੂਪਜੈਨ ਦੇਖਤਮਿਯਾਨਯੇਹੀਖੜਗਾਯੀਉਪੁਕਾਰਹੈਂ
॥੧੫੮॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਬਿਨਾਵਿਵੇਕਨਾਂਹਿਜਾ
ਨੀਐ ਆਤਮਰੂਪਉਦਾਰ॥ਨੇਤ ਨੇਤਕਰਸਰਬਤੇਲੀਜੈ
ਸੁੱਧਨਿਖਾਰ॥੧੫੯॥ਜੈਸੇਕਾਹੂਕੇਭੂਈਚੰਦਨਥਾਹਿਸ
ਹਾਨਾ॥ਜਾਨਨਦੇਹੈਬਿਰਧਜਨਕੀਨੇਤਾਂਹਿਦਖਾਨਾ॥੧੬੦
॥ ॥ਸਵੱਯਾ॥ ॥ਯਾਬਨਮਧੱਪਿਖੋਤ੍ਰਮਚੰਦਨ ਆ
ਹਿਅਨੂਪਅਤੀਤਰਭਾਰੀ॥ਸੀਤਸੁਗੰਧਕਦੂਗੁਣਹੈਂ
ਜਿਨਸੌਤ੍ਰਮਚੰਦਨਲੋਗਵਿਚਾਰੀ॥ਹਾਥਕੁਠਾਰਕਟੇ
ਬਨਝਾਰਨ ਏਕਕਹੂੰਗੁਣਵੋਇਨਿਹਾਰੀ॥ਤੀਨਗੁਣ
ਯੁਤਨਾਂਹਿਪਿਖੇਜਿਤਰਆਇਖੜੇਬਨਦ੍ਵਾਰਮਝਾਰੀ॥
੧੬੧॥ਧਾਂਮਸਮੀਪਤਭੂਖਿਤਥੋਇਕਤਾਂਹਿਦਿਖੇਗੁਣ
ਤੀਨਨਿਹਾਰੇ॥ਤਾਂਹਿਗਜੈਲਖਕੇਉਰਚੰਦਨਔਰਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰੂਸਭੁਦੂਰਨਿਵਾਰੋ॥ਯਾਬਿਧਸੋਜਨਚਾਹਿਭੁਈਕਹਿਗੀਤ
ਲਖੋਨਿਜਰੂਪਉਦਾਰੋ॥ਪਾਰਾਵਿਰਾਗਲਏਸਮਧਾਦਕ
ਜਾਇਖਰੋਗੁਰਕੇਦਰਬਾਰੋ॥੧੬੨॥ਸਾਧਨਚਾਰਸਿ
ਪੰਨਭੁਇਓ ਸਿਸਪੂਛਤਹੈਗੁਰਪੈਕਰਜੋਰੋ॥ਕੋਸਨੁਮੈ
ਤ੍ਰਿਦੇਹਨਮੈ ਪ੍ਰਭੁਕੋਮਮਰੂਪਹਰੋਭ੍ਰਮਮੋਰੋ॥ ਉਤੱਰ॥
ਸੱਤਚਿਦਾਨੰਦਆਤਮਪੂਰ ਸੋਤਦਰੂਪਅਨੂਪਨਤੋਰੋ॥
ਨੇਤਸੁਨੇਤਕਰੋਇਨਕੋਤੁਮਕੋਸ਼ਅਨਾਤਮਰੂਪਨਤੋਰੋ
॥੧੬੩॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੇਤਨੇਤਕਰਤੀਨਤ
ਨਦੇਖੁਲੇਵਿਚਾਰ॥ਏਕਦੋਇਲਖੱਣਪਿਖੇ ਤੀਨਨ
ਕਹੂਅਕਾਰ॥੧੬੪॥ਸਤਚਿਤਆਨੰਦਆਤਮਾਂਜ
ਨਲੀਓਨਿਜਰੂਪ॥ਕਰਵਿਵੇਕਾਇਸਰੀਤਸਿਸਹਰੋ
ਮੋਹਭ੍ਰਮਕੂਪ॥੧੬੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਨਾਮ
ਸਰੂਪਜਹਾਂਲਗਦੇਖੋ॥ਸਭੀਅਨਾਤਮਾਦਿਕਉਰਪੇਖੋ॥
ਸਤਚਿਤਆਨੰਦਜਹਾਂਨਿਹਾਰੋ॥ਸੋਨਿਜਰੂਪਨਿਰਉ
ਰਧਾਰੋ॥੧੬੬॥ਈਸੁਰਜੀਵਸਰੂਪਅਕਾਰੀ॥ਲਖੋ
ਲੱਖਸਭੁਵਾਚਨਿਵਾਰੀ॥ਅਸਤਭੁਤਪ੍ਰਯਆਤਮਰੂ
ਪਾ॥ਅਪਰਅਨਾਤਮਹੈਂਭ੍ਰਮਕੂਪਾ॥੧੬੭॥ਨਿਤਸਾ
ਰਪੂਛਤਕਰਜੋਰੀ॥ਸੁਨੀਯੇਨਾਥਵਿਨੈਇਕਮੋਰੀ॥
ਜੀਵਸਰੂਪਮਾਂਹਿਜੋ ਉਦਾ॥ਤਿਉ ਈਸੁਰਮੇਕਰ
ਤਾਵਿਵਾਦਾ॥੧੬੮॥ਰੂਪਜਥਾਰਥਕਹੋਸੁਨਾਈ॥ਗ
ਦਨਮੁੱਖਪੁਨਦੇਹੋਦਿਖਾਈ॥ਜੋਕਾਰਪੰਕਮੋਹਿਮਨਭਾ
ਰੀ॥ਮਿਟੈਵਾਕਜਲਧਾਰਤੁਮਾਰੀ॥੧੬੯॥ ॥
॥ਉਤੱਰ॥ ॥ਸੁਨੋਧੀਰਤੁਮਜੁਗਲਸਰੂਪਾ॥ਪ੍ਰਥਮ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

ਜੀਵਪ੍ਰਨਈਸਅਨੂਪਾ॥ਅੰਤਸਰੂਪਅਵਿੱਦ੍ਯਾਮਾਂਹੀ
ਚਿਦਅਭਾਸਰੂਸਰਲਖਤਾਂਹੀ॥੧੭੦॥ਤ੍ਰਿਤੀਕੂਟਸ੍ਥਸੁ
ਤਾਂਹਿਅਧਾਰਾ॥ਜੀਵਦਾਂਚਸੂਤ੍ਰਪ੍ਰੰਜਉਚਾਰਾ॥ਮਾਇ
ਯਾਮੱਧਅਭਾਸਜੁਪਰਹੀ॥ਮਿਲਅਧਾਰਸੂਤ੍ਰਬ੍ਰਹਮ
ਉਚਰਹੀ॥੧੭੧॥ਤਤਪਦਵਾਚਈਤੇਲਖਭਾਈ॥ਤ੍ਰ
ਜਉਪਾਧਾਂਬਿਦਲੱਖਕਹਾਈ॥ਵਾਚਰੀਣਸਗੋਰਕਰ
ਦੀਜੋ॥ਲੱਖਮੁਖਨਿਧੀਧਿਯਾਸਨਕੀਜੋ॥੧੭੨॥ਮਾਇ
ਔਰਅਵਿੱਦਯਾਜੋਈ॥ਪੁਨਅਭਾਸਇਨਮੈਂਪਿਖਦੋਈ
॥ਇਤੋਵਾਚਸਭਰੀਣਕਰੀਜੋ॥ਜੁਗਅਧਾਰਸਾਖੀਮੁਖ
ਕੀਜੋ॥੧੭੩॥ਵਾਚਅਨਾਤਮਸਭਤਜਦੇਂਹੀ॥ਸੁਧੀਲ
ਖਮੁਖਕਰਾਵਿਢਲੇਂਹੀ॥ਸਤਚਿਤਆਨੰਦਆਤਮਜੋ
ਊ॥ਵਿਭੂਵਿਓਮਸਮਸਰਬਇਕਸੋਊ॥੧੭੪॥ ॥
॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੀਵਈਸਕੀਏਕਤਾ
ਕਹੀਜੁਆਪਮੁਨਾਇ॥ਯਾਉਕਤੀਮੋਸ਼ਿਕਇਕਮੋਮਨ
ਉਪਜੀਆਇ॥੧੭੫॥ਜੀਵਅਲਪਅਲਪੱਗਪ੍ਰਭੁਈ
ਸਾਵਿਭੂਸਰਬੰਗ॥ਕਿੰਹਬਿਧਏਕਸਰੂਪਜੁਗਭਾਸਤਮੋ
ਹਿਅਲਪਗ॥੧੭੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ਜਿਉਕੋਊਜਨ
ਮੁਖੋਅਲਾਈ॥ਜੋਜਲਾਂਦਿਸੀਧਲਖਭਾਈ॥ਇਲ
ਦਾਕਨਪਰਸਰਧਾਜੋਈ॥ਕਿੰਹਬਿਧਕਰਤਸੁਧੀਜਨ
ਕੋਈ॥੧੭੭॥ਜਿਸਮੇਪਰਬਤਚਲੇਂਜਹਾਜਾ॥ਹੋਤਗ
ਜਸੁਣਬਾਦਰਲਾਜਾ॥ਸਰਤਾਪਰਤਕੋਟਜਿਸਮਾਂਹੀ॥
ਪਾਰਉਰਾਰਨਦੀਖਤਜਾਂਹੀ॥੧੭੮॥ਅੱਠਕੱਛਜਲ
ਜੰਤਅਪਾਰਾ॥ਬੇਤਾਲੀਲਖਜੀਵਅਗਾਰਾ॥ ਚਟਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੦੮ ਪਾਵਤਲਾਦਿਵੂਆਈ॥ਸੁਸ਼ਕਹੋਤਕਿਅਸਿਧਕਹਾਈ॥੧
੮੯॥ਕਰਤਾਭੁਗਤਾਦੁਖਸੁਖਧਾਰੀ॥ਅਰਅਰਜਨਮੇ
ਜੀਵਵਿਕਾਰੀ॥ਮਾਇਆਮੋਹਿਤਸੂਝਤਨਾਹੀ॥ਸੁਖਹਿ
ਤਾਨਿਸਦਿਨਜਤਨਕਰਾਂਹੀ॥੧੯੦॥ਨਾਨਾਜੀਵਈਸ
ਪ੍ਰਭੁਏਕਾ॥ਕਿੰਹਬਿਧਜਾਨੋਏਕਅਨੇਕਾ॥ਇਨਲੱਛ
ਨਾਦ੍ਵਿਪਰੀਤਸਰੂਪਾ॥ਈਸ੍ਰਭਾਖਤਵੇਦਅਨੂਪਾ॥੧੯੧
॥ਇਨਕੇਏਕਕਹਿਨੌਜੇਊ॥ਤੇਜਤਿਅਰਥਇਕਸਅਸਰਸੋ
ਊ॥ਕਰੋਦੂਰਮੁਝਸੰਕਾਭਾਰੀ॥ਲਹੌਭੇਦਪ੍ਰਭੁਕਿਰਪਾਬ
ਰੀ॥੧੯੨॥ਤੱਤ੍ਵਮਸੀਵਾਕਜੋਈ॥ਗਾਇਯੋ॥ਸੋਮੇਰੇਅ
ਨਮੇਨਹੀਆਇਯੋ॥ਕਿੰਹਬਿਧਏਕਅਖੰਡਉਚਾਰਾ॥
ਕਵਨਰੀਤਇਨਭੇਦਪ੍ਰਹਾਰਾ॥੧੯੩॥ ॥ਉੱਤ੍ਰ॥
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਪ੍ਰਿਥਮੇਕਰਜੁਗਰੂਪਮੇ ਸੋਧਾਦਿਵੇ
ਕਾਦਿਚਾਰ॥ਭਾਗਤਜਾਗ ਲਖਣਾਕਰੈ ਹੋਇਭੇਦਪਰ
ਹਾਰ॥੧੯੪॥ਸਭੁਵਾਕਨਕੇਬੀਚਮੇ॥ਵਿਰਤੀਹੈਜੁਗਰੂ
ਪ॥ਸ਼ਕਤਨਾਮਇਕਕਹਿਤਹੈਂਲਖਣਾਦੂਤੀਅਨੂਪ॥
੧੯੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਾਂਹਿਪਦਸ਼ਕਤਨ
ਅਰਥਜਨਾਈ॥ਤਹਾਂਲੱਖਣਾਕਰਨੀਆਈ॥ਘਟੇ
ਨਤਾਤਪਰਜਪਦਕੇਰਾ॥ਲਖਣਾਂਬੀਜਤਿਸੇਸੁਤਟੇਰ
॥੧੯੬॥ਬਹੁਮਤਭੇਦਸ਼ਕਤਦਿਖਲਾਵੈਂ॥ਇਸੀਰੀ
ਤਲਖਣਾਮੈਂਗਾਵੈਂ॥ਅਲਪਰੀਤਤੁਹਿਕਹੇਂਸੁਨਾਈ॥
ਜਾਕਰਭੇਦਭ੍ਰਮਮਿਟਜਾਈ॥੧੯੭॥ ॥
॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਕੀਜੀਏਵਵੇਕਸਾਰਜੀਵਈਸਕੇ
ਮਝਾਰ ਵਾਚਲੱਖਬਿਨਕਰਲਖਣਾਂਸੁਕੀਜੀਏ॥ਹੇਮਕੋ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸੁਨਾਰਗ੍ਰਿਮਲੇਤਤੇਹੈਨਿਖਾਰਸੁੱਧਹੋਸਕੇਸਮਾਨਛੋਰਨੀਰ
ਖੀਰਪੀਜੀਯੇ॥ਦੀਜੇਤਜਸਾਖਗ੍ਰਿਅਮੁਖਲੇਂਰਖੀਜੇਯਥਿ
ਯਛਿਲਕੇਤੁਜਾਗਮੁਖਤਿਵਲਰਖੀਜੀਯੇ॥ਥਿੱਲਐ
ਬਦਾਂਮਮਾਂਹਿਕੀਜੀਏਥਿਬੇਕਗ੍ਰਿਮ ਜੀਦਸ਼ੀਸਦਾਰ
ਬੀਚ ਲਖਸਾਰਲੀਜੀਯੇ॥੧੮੮॥ਤੀਨਵੇਸੁਨਾਮ
ਜੇਨਲਖੰਣਕਰੰਤਦੂਸੰਦਿਯਾਪਤੀਅਦਿੱਯਾਪਤੀ
ਅਸੰਭਵਪਛਾਨੀਯੇ॥ਅਲੱਖਜੋਲਖਾਵੇਅਤੀਦਿਯ
ਪਤੀਕਗਾਵੇਲੱਖਏਕਦੇਸਮਾਂਹਿ ਦਿਯਾਪਤੀਵਖਾਨੀ
ਯੇ॥ਤੀਨਕਾਲਲਖਮਾਂਹਿ ਵਿਯਾਪੇਨਕਦਾਰਜੈਨਸੋ
ਸ਼ੀਤੋਅਸੰਭਵਹੈ ਕਹਿਯੋਵੇਦਜਾਨੀਯੇ॥ਤੀਨਵੇਸੁਗੀ
ਨ ਸੁੱਧਲੱਖਣਪਛਾਨੋਲੱਖਲਖਣਲਖਾਵੇਲੱਖਸ੍ਰ
ਪਤਾਸਮਾਨੀਯੇ॥੧੮੯॥ ॥ਛਪੈਛੰਦ॥ ॥
ਲਖਣਾਤੀਨਪ੍ਰਕਾਰਨ ਮੱਤਿਨਕੇਸੁਣਲੀਜੇ॥ਜਹਿ
ਤਅਜਹਿਤਸੁਦੋਇ ਤ੍ਰਿਤੀਜੁਗਸਹਿਤਲਖੀਜੇ॥ਜਹਿ
ਤ ਜਹਿਤਸੁਨਾਮ ਤਾਸਕਦਜਨਬਤਲਾਵੇਂ॥ਵਾਚਕਪ
ਦਕੋਕਹੇਂ ਅਰਥਤਿਸਵਾਚਦਿਖਾਵੇਂ॥ਪੁਨਗੰਗਾਘੋ
ਸੁ ਸੁਜਹਿਤਕਹਿ ਅਜਹਿਤ ਸੋਣ ਧਾਵਨਕਹੇ॥ਇਅਜ
ਹਿਤਵਾਚਸਗਰੋਤਜੇ ਦੂਤੀਵਾਚਸਭੁਗੀਗਹੇ॥੧੯੦
॥ਗੰਗਾਘੋਖਵਕੋਵਾਚ ਨਦੀਪਰਵਾਹਬਖਾਨਾ॥ਤਹਾਂਗ੍ਰ
ਮਜੋਹੋਇ ਵਹੋਘੋਖਨਿਜਚੇਜਾਨਾ॥ਵਾਚ ਸਬੰਧੀਤੀਰ
ਗ੍ਰਾਮਤਾਂਹਿਨਿਸਚੇਹੋਈ॥ਸੱਕਸਬੰਧੀਕਹੇਂਲਖਣਾਜ
ਹਿਤੀਜੋਈ॥ਸਭੁਇਸਬਿਧਜਹਿਤੀਵਾਚਤਜ ਅਵ
ਰਤੀਰਪ੍ਰਗਭਾਖਜੋ॥ਅਬਦੂਸਰਸੁਨੋਅਜਹਿਤਕੋਵ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਸਭੀਜਿਨਰਾਖ੍ਯੋ॥ ੧੯੧ ॥ਲਾਲੀਏ ਨ੍ਰਤਕਹੇਲਾਲ
ਗੁਲਸਭੁਜਨੁਮਾਨੋ॥ਧਾਵਨਗੁਣੀਵਿਗੀਨਤਾਸਕੋਊ
ਸੱਤਨਜਾਨੋ॥ਵਿਨ੍ਰਤਹੇਕੋਊਅੰਸਬੈਲਯੋਗਾਨਿਸਚੇਹੋਈ
॥ਵਾਰਅਧਕਸੰਗਰਾਖਅਰਬਾਦਿਖਲਾਵਤਸੋਈ॥
ਅਬਤੀਸਰਭਾਗਤਜਾਗਕੇ ਸੁਨੋਰੂਪਜੋਸੋਕਹ੍ਯੋ॥ਗ੍ਰ
ਹਿਤਜਤੀਰਬਪਰਸਨੇ ਦੂਰਦੇਸ਼ਭੂਸਰਗਾਇਯੋ॥ ੧
੯੨ ॥ਪੂਰਬਦੇਖ੍ਯੋਭੂਪਬਹੁਰ ॥ਕੀਹੇਠੌਰਗਨਿਹਾਰਾ॥
ਭਿੱਖ੍ਯਾਮਾਂਗਤਪਿਖ੍ਯੋ ਸੋਈਯਾਹਿਭੂਪਉਚਾਰਾ॥ਜੋਪ
ਦਵਾਰੂਪਰੋਖਭੂਪਦਵ੍ਰਪਰਤਸਮਾਜਾ॥ਇਯੰਪਦਵ
ਰਪ੍ਰਤੱਖਪਿਖ੍ਯੋ ਤਾਂਹਿਭਿੱਖਕਆਜਾ॥ਦਿਜਸੋਪਦਵ੍ਰ
ਰਸਮਾਜਤਜ ਇਯੰਪਦਸੋ॥ਭਿੱਖ੍ਯਾਤਜੋ॥ਪੁਨਦੇਵ੍ਰਦੱ
ਤਇਕਾਪਿੰਡਤਾਂਹਿ ਦਗੀਭੂਪਾਦਿਜਦਰਭੁਜੇ॥ ੧੯੩॥
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਵਾਕਵਿਖੇਪਦਹੋਂਜੁਗਲ ਤਤ
ਪਦਭ੍ਰੂਪਦ ਜੋ ਇ॥ਇਨਭੀਤਰਲਖ੍ਯਣਾਂਕਰੇ ਤਬੀ
ਅਸੀਸਿਧੱਹੋਇ॥ ੧੯੪ ॥ਜਹਿਤਅ ਜਹਿਤਨਬ
ਨਤਾਜਿਉ ਸੋਤੂਝਕਹੋਂਸੁਨਾਇ॥ਭਾਗਤਜਾਗਾਜਿਸਾਬਿਧ
ਬਨੇ ਸੋਸੁਨੀਯੋਚਿਤਲਾਇ॥ ੧੯੫ ॥ ॥ਚੌਪਈ॥
॥ਜਹਿਤਵਾਚਸਗਰੇਤਜਦੇਹੀ॥ਕਹਿਤਗ੍ਰਾਮਨਿਜਵਾਚ
ਸਨੇਹੀ॥ਤਤਪਦਤ੍ਰੂਪਦਵਾਚਅਸ਼ਾਰੀ॥ਧਰੇਂਗੀਤਜਬ
ਜਹਿਤੀਵਾਰੀ॥ ੧੯੬ ॥ਜੁਗਲਵਾਚਜਬਕੇਤਜਦੀ
ਜੋ॥ਕਹੋਲੱਖ੍ਯਨਕਾਂਕੇਲੀਜੋ॥ਤਤਪਦਗੋਸਬ੍ਰਹਮਸੂ
ਤਭਾਨਾ॥ਤ੍ਰੂਪਦਗੋਸਕੂਟਸਥਵਖਾਨਾ॥ ੧੯੭ ॥ਪ੍ਰਿ
ਥਮਵਾਚਮੈਂਭਾਖੇਦੋਊ॥ਤਜੇਂਵਾਚਸੰਗਤਜਾਗੇਂਸੋਊ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਰਗਾਂਅਸਮਾਨਕੌਨਅਥਕੀਜੋ॥ਤੀਰਸਮਾਨਜਾਂਕੋਲੀ ੨੧੧
ਜੋ॥੧੯੮॥ਇਸਬਿਧਜਾਹਿਤਬਨੇਨਾਂਹਿਭ੍ਰਾਈ॥ਸੁਨੋ
ਅਜਾਹਿਤਤ੍ਯਾਗਾਜੁਮਗਾਈ॥ਵਾਚਅਜਾਹਿਤਸਕਲਿ
ਜਰਾਖਾ॥ਅਧਕਅੰਸਸੋਣਤਸੰਗਭਾਖਾ॥੧੯੯॥ਤ
ਤਪਦਤ੍ਰੈਪਦਵਾਚਮਝਾਰੀ॥ਅਹੇਭੇਦਜੁਗਭੀਤਰਭਾਰੀ
॥ਵਾਕਏਕਤਾਕਿਹਬਿਧਕਰਹੀ॥ਭੇਦਾਵਿਰੁਧਕਹੋਕਿਮ
ਹਰਹੀ॥੨੦੦॥ਸਾਗਰਬੂੰਦਏਕਾਕਿਮਹੋਈ॥ਕਿਂਹਬਿ
ਧਰਾਵਰੈਕਾਇਕਵੋਈ॥ਅਧਕਅੰਸਸਮਕੋਸੰਗਲੇਹੀ
॥ਕਦਅਜਾਹਿਤਜਾਹਿਤਤਜਦੇਹੀ॥੨੦੧॥ਤਾਂਤੇਭ੍ਰਾ
ਗਤ੍ਯਾਗਾਵਿਛਕੀਜੋ॥ਵਾਚਾਵਿਰੁੰਧਸੁਗਲਤਜਦੀਜੋ॥
ਤਜੋਈਸਕੀਈਸ੍ਵਰਤਾਈ॥ਜੀਵਜੀਵਤਾਸਭਤਜਭਾਈ
॥੨੦੨॥ਬੂੰਦਸਿੰਧਦੋਊਤਜਦੀਜੋ॥ਏਕਨੀਰਵਿਛਨਿ
ਸਚੇਕੀਜੋ॥ਤਜੋਭੂਪਪੁਨਰੰਕਸਮਾਜਾ॥ਆਨਸਦੇਹਰੰਕ
ਅਰਰਾਜਾ॥੨੦੩॥ਦੇਵਦੱਤਕੀਰੀਤਾਚਿਤਾਰੋ॥ਵਾਚ
ਵਿਰੁਧਦੋਊਤਜਡਾਰੋ॥ਵਾਚਅਨਾਤਮਸਭਤਜਦੇਹੀ॥
ਸੁਧੀਲੱਖਚੇਤਨਲਖਲੇਹੀ॥੨੦੪॥ਵਾਕਏਕਤਾਇ
ਸਬਿਧਭਾਖੀ॥ਭਾਗਤ੍ਯਾਗਲਖਣਾਇਮਆਖੀ॥
ਸਤਾਚਿਤਆਨੰਦਈਸਬਤਾਇਓ॥ਤਥਾਚਿਦਾਨੰਦਜੀ
ਵਦਿਖਾਇਓ॥੨੦੪॥ਸਤਾਚਿਤਆਨੰਦਜਹਾਂਨਿਹਾਰੋ
ਏਕਬ੍ਰਹਮਨਿਜਰੂਪਵਿਚਾਰੋ॥ਘਟਮਠਭੇਦਭੇਦਨਾਹਿ
ਈ॥ਅਹੰਕਾਸੁਅਦ੍ਵੈਇਕਸੋਈ॥੨੦੫॥ਆਇਆ
ਰਆਵਿੱਦਯਾਦੋਊ॥ਈਸ੍ਵਰਜੀਵਉਪਾਧੀਸੋਊ॥ਇਨਦ
ਜਿਸਚੇਤਨਜਥਹੋਈ॥ਈਸ੍ਵਰਜੀਵਕਹਾਵਤਸੋਈ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੧੨ ॥੨੦੬॥ਸ੍ਰਿਪੀਵਾਰਸਗਰੋਤਜਰੇਂਗੀ॥ਚੇਤਨਲੱਖਏਕਵਿ
ਛੁਲੇਂਗੀ॥ਅਨਰਵਾਰਮਿੱਥਜਾਏਹੋਰੇਊਂ॥ਸੱਤਅਸੱਤ
ਉਤੀਰਣਸੋਊ॥੨੦੭॥ ॥ਕਬਿੱਤ॥ ॥ਜੀਵ
ਈਸਭੇਦਸਭੁਜਾਨਕੇਉਪਾਧੀਕ੍ਰਿਤਵੇਦਨਕੇਵਾਕਧਾਰ
ਮੂਲਸੇਂਉਠਾਉਂਦੇ॥ਪ੍ਰਗਯਾਨੰਦਅਹਿਬ੍ਰਹਮਤੱਤਤ੍ਵੰਵਖਾਨਿ
ਯੋਅਸੀਆਤਮਾਸੁਇਯੰਐਸੇਚਾਰੇਵੇਦਗਾਉਂਦੇ॥ਪ੍ਰਖ
ਐਪ੍ਰਤਖਤਾਸਅਸ੍ਰਤਾਦਿਯੰਸ੍ਰਤਾਈਮਾਇਆਤੇਅਵਿ
ਦਯਾਸੰਗਸਰਬਕੋਤਜਾਉਂਦੇ॥ਐਸੀਰੀਤਲੱਖਣਾਸੁ
ਭਾਗਤਜਾਗਆਨਕਰਵੇਦਵੱਤਜੈਸੇਏਕਰੇਤਨਠਹਿ
ਰਾਉਂਦੇ॥੨੦੮॥ਜੀਵਈਸਭੇਦਮਹਾਂਵਾਕਸੇਂਉਠਾਏ
ਯੋਜਬਔਰਚਾਰਭੇਦਤਾਂਹਿਸੰਗਹੀਪਲਾਇਹੈਂ॥ਜੀ
ਵਜੜਭੇਦਜਗਭ੍ਰਾਂਸਤਅਨੇਕਾਂਵਿਧਈਸਜੜਭੇਦਸੋ
ਗਠੋਰਕੋਨਪਾਇਹੈਂ॥ਜੜਜੜਭੇਦਭੇਦਜੀਵਨਪ੍ਰਸ
ਪਰਜੇਹੀਪੰਚਭੇਦਧੀਰਚਿਤਸੇਂਉਠਾਇਹੈਂ॥ਕਲਪ
ਤਸਰੂਪਜਾਨਮਾਇਆਕੋਵਿਕਾਰਸਭਮਾਇਆਕੋਸ-
ਰੂਪਮਿਥਯਾਵੇਦਮੋਦਿਖਾਇਹੈਂ॥੨੦੯॥ ॥
॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨਿਤਸਾਰਸੁਗਜੇਰਕਰ
ਪ੍ਰਥਮੇਕਰੇਸੁਹਾਗਭਗਵਨਸੋਹਿਅਨਾਥਪਰਕੀਜੋ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਅਪਾਰ॥੨੧੦॥ਵਹਿਜੋਜਾਤਭੁਵਸਿਧਜੋਰ
ਖਤਸੰਤਦਿਯਾਲ॥ਸੰਤਨਸਮਾਇਸਜੀਵਕਾਔਰਨਕੋ
ਰਛਪਾਲ॥੨੧੧॥ਪਰਸ੍ਵਾਰਥਯਾਜਗਤਮੇਜੈਸੇਸੰ
ਤਕਮਾਇ॥ਈਸ੍ਵਰਲਗਮੁਹਿਦੂਸਰੋਔਰਨਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆ
ਇ॥੨੧੨॥ਦਿਭੂਈਸਸਭਕਾਲਮੇਸਭਕੇਸੰਗਅਲਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਪਾ॥ਬਿਨਸੈਤਕਹਿੰਜੀਵਕੇਹਰੇਨਤੀਨੋਤਾਪਾ। ੨੧੩ ॥ ੨੧੩
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਤੱਤਮਸੀਸ੍ਰੁਤਵਾਕਵਖਾਨਾਂ॥ਈਸ੍ਵਰਜੀ
ਵਅਭੇਦਸਮਾਨਾ॥ਸੋਹਮਰੇਮਨਮੇਨਹੀਆਵਾ॥ਲਖਣਾ
ਕਰਗੁਰਭਰਮਮਿਟਾਵਾ॥ ੨੧੪ ॥ਭਾਗਤਜਾਗਲਖ
ਣਾਸਮਝਾਈ॥ਕਹਿਜੋਭੇਦਾਇਅਪੰਚਨਸਾਈ॥ਇਸ
ਮੇਉਠੀਸੰਕਮਨਮੋਰੇ॥ਸੋਸਭੁਕਹੂਆਪਕੇਪੋਰੇ॥੨੧੫
॥ਚੇਤਨਏਕਅਖੰਡਬਤਾਇਓ॥ਜੀਵਈਸਇਅਭੇਦ
ਨਸਾਇਓ॥ਪਰਸਪਰਾਜੀਵਨਕੇਭੇਦਾ॥ਤਾਂਕੇਸੰਗਹ
ਰੋਖਿਨਖੇਦਾ॥ ੨੧੬ ॥ਚਿਦਚਿਦਏਕਰੂਪਹੁਇਜਾ
ਈ॥ਜਾਮੇਭੇਦਨਭਾਸਤਰਾਈ॥ਪੁੰਨਹੈਜੜ੍ਹਵਸਤੁਨ੍ਯਾ
ਰੀ॥ਆਪਸਮੇਭਾਸਤਬਿਭੁਚਾਰੀ॥ ੨੧੭ ॥ਜੀਵਨ
ਮੈਂਜੜ੍ਹਭਿਨਦਿਸਾਈ॥ਤਿਮਈਸ੍ਵਰਸੋਂਭਿਨਰਹਾਈ
॥ਜੜ੍ਹਜੜ੍ਹਆਪਸਮਾਂਹਿਨਏਕਾ॥ਘਟਪਟਆਦ
ਕਹਿਓਅਨੇਕਾ॥ ੨੧੮ ॥ਭੇਦਸਜਾਤਨਚੇਤਨਆਂ
ਹੀ॥ਸ੍ਵਗਤਭੇਦਰੰਚਭਰਨਾਂਹੀ॥ਭੇਦਵਿਜਾਤਮੋਹਿ
ਮਨਆਵਹਿ॥ਏਕਅਖੰਡਵਾਕਕਿਮਗਾਵਹਿ॥੨
੧੯॥ਹਰੋਸੰਕਪ੍ਰਭਕਰਪਰਸਾਦਾ॥ਮਿਟੈਮੋਹਿਮ
ਨਅਪਕਾਬਿਖਾਦਾ॥ਸੰਕਟਦਾਨਲਉਰਬਨਮੋਰੇ॥
ਮਿਟੈਬਰਨਬ੍ਰਿਸ੍ਟਿਪ੍ਰਭੁਤੋਰੇ॥ ੨੨੦ ॥ ॥ਉੱਤਰਾ
॥ ॥ਸ੍ਵੈਕਰਛੰਦ॥ ॥ਤਦਰੂਪਚਿਦਾਭਾਨਕੇਵਿਖੇ
ਜੋਹਨਾਮਰੂਪਅਕਾਰਾ॥ਜਿਮਕਹੇਕੋਨਭੂਲਕੀਅਤ
ਰੀਪਆਹਿਉਦਾਰਾ॥ਸੁਤਵਾਂਞਕੇਪਰਬੀਨਅਭਸਸ
ਸਿਗਆਹਿਅਨੂਪਾ॥ਤਿਮਜਗਤਭ੍ਰਮਰੇਰੂਪਮੇਂਤੈਂਕਲ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੧੪ ਸੂਨਸਰੂਪਾ। ੨੨੧॥ ।ਪ੍ਰਸਨ। ।ਨਭੁਫੂਲ
ਪੁਨਸੁਤਵੰਧ੍ਯਕੇਖੰਪੁਸ਼ਪਰੀਧਸਮਾਨਾ।ਯਹਿਕਥਨਮਾ
ਤਰਹੈਂਪ੍ਰਭੋ ਕਾਹਿਰੀਤਹੋਤਨਭ੍ਰਾਨਾ।ਯਾ।ਜਗਤਸਰਬ
ਪ੍ਰਤੱਖਭ੍ਰਾਸਤੁ ਝੂਠਕਿੰਹਬਿਧਹੋਇ।ਤ੍ਰੈਕਾਲਸੂਨਨੂੰਹੋ
ਤਾਨਿਸਰੇ ਸੱਤਈਖਤਜੋਇ। ੨੨੨॥ ।ਉੱਤਰ।
।ਜਗਭ੍ਰਾਸਹੀਨਾਹਿਭ੍ਰਾਸਹੈਕਛੁ ਜੁਗਤਦੇਖਾਵਿਚਾਰਾ।
।ਦ੍ਰਿਗਤਿਮਰਦੋਸ਼ਾਦਿਖਾਤਾ।ਜਿਮਰਜਮਾਂਹਿਸਰਪਉਦ
ਰਾ।ਜਿਮਨੀਰਮਰਥਲਭੂਮਾਂਹੀਹੋਤਹੈਜਨਭ੍ਰਾਨਾ।
ਪੁਰਭ੍ਰਾਸ।ਜਿਮਰੀਧਰਬਕੋ ਨਭਰੂਠਰੇਰਸਮਾਨਾ।
॥੨੨੩॥ਪੁਨਸੁਕਤੈ।ਜਿਮਰਜਤਭ੍ਰਾਸਤ।ਤਿਮਰਕੇਪ
ਰਤਾਪਾ।ਜਿਮ।ਵਿਵਸਮੇਲਘਮੇਘਮਾਂਹੀਪਿਖੋਇਵ
ਰਵਾਪਾ।ਇਮਰੀਤਭ੍ਰਾਸਤਜਗਤਬਹੁਬਿਧਨਾਮਰੂਪ
ਅਕਾਰਾ।ਅਗ੍ਯਾਨਦੋਸ਼ਾਦਿਖਤਹੈਸਤਆਂਹਿਸਰਬ
ਅਸਾਰਾ।੨੨੪॥ ।ਪ੍ਰਸਨ। ।ਸ੍ਵੱਪਨਾ। ॥
।ਰਜਨਾਬਾਨਕਾਟਤਆਇਕਹੀ ਯਹਿਨਾਗਕਟੇਜਨਕੇ
ਤਅਪਾਰਾ।ਮ੍ਰਿਗਨੀਰਨਪਿਆਸਮਿਟਾਇਕਹੂੰਜਨ
ਪਿਆਸਹਰੇਂਸਭੁਪੀਵਤਵਾਰਾ।ਤਿਮਰੀਪ੍ਰਬਰਾ।ਸਨ
ਆਸੁਖੁਜਾਵਤਜੈਨਥਕੇਚਲਪੰਥਮਸ੍ਥਾਰਾ।ਜਨਨੂ
ਠਸੁਚੋਰਨਆਇਹਰੈਧਨਭੂਖਨਨਾਸੁਕਤੀਕਹੂੰਧਾਰ
॥੨੨੫॥ਇਨਮੇਕਛੁਸਿੱਧਵਿਹਾਰਨਹੀਜਗਮਾਂਹਿ
ਭੁਲੇਸਭਹੋਵਤਕਾਜਾ।ਕਿੰਹਰੀਤਲਖੋਂਸਭਝੂਠਪ੍ਰਭੋ
ਸਤਭ੍ਰਾਸਤਜੇਸਭਕੋਮਾਹਿਰਾਜਾ।ਜਗਸਿੱਧਪ੍ਰਤੱਖਪ੍ਰਮ
ਵਜਥੀ।ਕਿਮਝੂਠਕਹੋਸਭਸਾਜਸਮਾਜਾ।ਜਿਮਹੋਤ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਵਿਹਾਰਅਲੀਕਪਿਖੋਂਅਸਰੀਤਕਹੋਜੁਗਤੀਪ੍ਰਭੁਆਸ਼ਾ ੨੧੫
॥੨੨੬॥ ਉਤਰ॥ ਜਗਤੋਤਾਂਵਿਹਾਰ
ਅਲੀਕਪਿਖੋ ਸੁਪਨੇਸਮਹੋਤਸਭੀਬਿਵਹਾਰਾ॥ਨਵ
ਖੰਡਪ੍ਰਿਥੀਜਲਸਿੰਧਪਿਖੋਪੁਨਤੇਜਪਿਖੇਤਿਰਭਾਤ
ਬਿਯਾਰਾ॥ਅਤਵੀਰਘਾਦਿਫੋਮਅਪਾਰਪਹਾਰਨਦੀ
ਬਨਗ੍ਰਾਮਪਿਖੋਸਸਤਾਰਾ॥ਨਰਨਾਰਅਪਾਰਪਸੂਖ
ਗਦੇਖਤਮਾਤਪਿਤਾਸੁਤਸਿਪਤਦਾਰਾ॥ ੨੨੭ ॥ਜ੍ਯ
ਬਨੀਦਅਭਾਵਭਈਦ੍ਰਿਗਜਾਗ੍ਰਤਰੀਪਨਹੀਇਨ
ਦੇਖਨਆਵੈ॥ਇਕਆਪਰਜੋਤਿਨਦੇਖਨਹਾਰਸੁ-
ਦ੍ਰਿੱਸਭੀਤਿਸਜਾਗਪਲਾਵੈ॥ਸਤਚੇਤਨਸੂਖਜਿਤੇ
ਤਿਨਮੇਕਛੁਆਪਨਨਾਹਿਤਿਨੋਦਿਸਆਵੈ॥ਜਾਹਿ
ਲਖੱਣਜੋਚਿਦਆਤਮਕੋਇਨਮੇਲਾਇਨੀਦਅਗਜ
ਨਾਦਿਖਾਵੈ॥੨੨੮॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਭ੍ਰਾਂਸਤ
ਜਦਨਉਪਾਧਕਰ ਕਲਪਤਵਸਤਅਕਾਰਾ॥ਅੱਧਿ
ਸ੍ਟਾਨਤੇਭਿਨਨਾਹਿਦੇਖੋਰਿਦੇਵਿਚਾਰਾ॥ ੨੨੯॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ॥ਸਤਚੇਤਨਕਰਸੱਤਾਦਿਸਾਈ॥
ਚੇਤਨਕਰਚੇਤਨਾਦਿਸਆਈ॥ਚਿਦਅਨੰਦਕਰਆ
ਨੰਦਪਰਹੀ॥ਸੁਪਨਜੁਗਤਸ਼ਿਕਾਪਰਹਰੀ॥ ੨੩੦॥
ਇਸਕਰਵਾਕਅਖੰਡਜਨਾਈ॥ਪਾਂਚੋਕਲਪਤਭੇਦਉ
ਠਾਈ॥ਕਲਪਤਵਸਤਭੇਦਕਿਆਕਰਹੀ॥ਮ੍ਰਿਗਜਲ
ਭੂਮਕਹੋਕਹਿਗਰਹੀ॥ ੨੩੧ ॥ਕਥਾਏਕਇਸਪਰਸੁ
ਨਲੀਜੋ॥ਜਾਂਹਿਵਿਚਾਰਦ੍ਵੈਤਭ੍ਰਮਛੀਜੋ॥ਕਹੂਏਕਬਨ
ਘੋਰਮਝਾਰਾ॥ਭ੍ਰਾਂਤਪੋਸਰੋਵਰਊਜਲਵਾਰਾ॥ ੨੩੨॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੧੬ ਤੌਂਹੈਤਟਬਿਟਪਅਤੀਛਬਛਾਇਯਾ।ਜਾਂਹਿਖਗਮ੍ਰਿ
ਗਜਨਪੁੰਜਸੁਹਾਇਯਾ।ਦਿਸਾਚਾਰਬਸਹੈਂਬਹੁਰਗ੍ਯਾ
ਮਾਂਗਕੈਜੋਜਨਕੈਕਮਅਭਰਮਾ।।੨੩੩।।ਮਾਰਗ
ਚਾਰਤਾਲਢਿਗਚਾਰੂ।ਏਕਕੂਪਜਾਂਹਿਉਜਲਵਾਰੂ
।ਚਲਤਪੰਥਾਇਕਸਾਧੂਆਵਾ।ਦੇਖਸਰੋਵਰਮਨਹ
ਰਖਾਵਾ।।੨੩੪।। ।ਗੀਯਾਮਾਲਤੀਛੰਦ।।
।ਹਟਤਾਲਤਾਲੁਤਮਾਲਸੁੰਦਰਭਾਂਤਭਾਂਤਸੁਹਾਇ
ਹੈਂ।ਬਟਅੰਬਔਰਕਦੰਬਪੀਪਲਸ਼ਾਮਘਟਾਦਿਸ
ਇਹੈ।ਫਲਤਰਅਨਕੂਲਜਨਮਨਦੇਖਅਤਹਰਖਾ
ਵਹੀ।ਜਾਂਹਿਪੌਨਮੰਦਸੁਗੰਧਸੀਤਲਪਰਸਜਨਸੁਖ
ਪਾਵਹੀ।।੨੩੫।।ਸਰਤੀਰਭੀਰਅਨੇਕਖਗਮ੍ਰਿਗਸੰ
ਕ੍ਰਭੌਰਸੁਹਾਵਨੀ।ਸੁਨਗੀਤਚੀਤਅਤੀਤਹਰਖਤਦਾ
ਜਅਤਮਨਭਾਵਨੀ।ਬ੍ਰਿਟਛਾਇਆਇਲਗਾਇਆ
ਸਨਬੈਠਮੁਨਹਰਖਾਇਯੋ।ਸ਼੍ਰਮਧੂਮਭੂਖਪਿਆਸਮ
ਗਾਸਭਆਇਤਾਂਹਿਮਿਟਾਇਯੋ।।੨੩੬।।ਤਾਂਹਿਧੇਨਚ-
ਰਵਾਰਕੇਤਕਧੂਪਬੈਠਬਿਤਾਇਹੈਂ।ਜਲਪਾਨਆਪ
ਸਿਨਾਨਕਰਕਰਧੇਨਨੀਰਪਿਲਾਇਹੈਂ।ਜਨਾਦਿਵਸ
ਤਾਂਹਿਬਿਤਾਇਚਲਚਲਗ੍ਰਾਮਨਿਜਾਨਿਜਾਵਹੀ।
ਇਸਰੀਤਪੁਰਬਨਿਕਟਜਨਧੁਨਭੋਰਸੁਭਚਲਆ
ਵਹੀ।।੨੩੭।।ਖਰਬੈਲਸਕਟਾਸੁਤਰਖੱਚਰਲਾਦ
ਮਾਲਚਲਾਇਹੈਂ।ਚਲਪੰਥਨਿਸਾਇਕਆਇਉਤਰਤ
ਏਕਲਾਦਸਿਧਾਇਹੈਂ।ਪੁਨਦੇਖਰਚਨਤਾਲਤਟਮਨ
ਅੰਨਉਦਕਲੁਭਾਇਯੋ।ਤਾਂਹਿਬਾਂਧਕੁਟੀਆਤਾਲਤ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਟਕਛਕਾਲਤਾਂਹਿਖਿਤਾਇਜੋ।੨੩੮।ਤਾਹਿਨਿਕਟ
ਬਨਜੋਈਗ੍ਰਾਮਜਨਸੁਨਵਰਸਪਰਸਨਆਵਹੀ।ਬ੍ਰ
ਹੁਭਤਭੋਜਨਲਿਜਾਇਸੋਜਨਸੀਤਸੇਵਕਆਵਹੀ।ਗੋ
ਪਾਲਬਾਲਜੁਨਬੂਢੇਦੂਧਦੂਹਿਬਹੁਆਨਹੀ।ਸਭੁਕਰਤ
ਸੇਵਾਵਿਦਸਭਰਾਇਅਪਾਪਸਭਨਿਜਗਾਨਹੀ।੨੩੯।
ਨਿਜਧਾਮਸੋਇਕਬਾਲਨਿਤਪ੍ਰਤਿਤਾਂਹਿਭੋਜਨਲਿਜਾਵਹੀ
।ਪਠਦੇਵਾਦਿੱਜਾਵਿਦਸਭੁਰਕਰਸੇਵਮਨਹਰਖਾਵਹੀ।
ਇਸਰੀਤਕਰਤਬਿਹਾਰਬਹੁਦਿਨਸੋਤਬਤਾਂਹਿਬਿਤਾਇ
ਜੋ।ਤਿਂਹਿਪੰਥਮੇਇਕਔਰਸਾਧੂਏਕਦਿਨਚਲਆਇਕੈ
।।੨੪੦।। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਜੋਗਲਮੇਂਬਾਲਪ੍ਰ-
ਖੋਤਾਲਸੋਤਅਸਥਾਨ।ਜਿਹਿਜੋਪੰਥਸ੍ਰਮਤਾਂਹਿਕੇਪਾਇ
ਜੋਸੁਖਮਹਾਨ।੨੪੧।ਥਾਨਪਤਕੇਪ੍ਰੇਮਪਿਖਕਛਦਿਨ
ਕੀਯੋਨਿਵਾਸ।ਤਾਂਕੇਮਤਦੇਖਨਹਿੰਦੇਭਈਸੋਤਕੀਆਸ
।।੨੪੨।। ।ਚੌਪਈ। ।ਕਿੰਹਬਿਧਲਖੇਂਸੋਤ
ਮਤਗੂਢਾ।ਅਹੋਤੱਤਾਵਿਤਕੇਜਾਹਿਮੂਢਾ।ਤਬਤਿਨਸੋਤ
ਮੰਡ੍ਰਉਰਠਾਨਾ।ਹੁਇਕਾਰਜਕਰਕਾਰਨਗਜਾਨਾ।੨੪੩
।ਸ਼੍ਰਿਸ਼੍ਰਰਿਦੇਮੇਂਜੋਇੱਛਾਹੋਈ।ਵਹੀਪ੍ਰਭੂਮਤਅਦਰਨਕੋ
ਈ।ਜੇਹਤਾਂਕੋਸ਼੍ਰਿਸਅਤਅਧਕਾਰੀ।ਪ੍ਰਛੇਇਸਾਨਿਜ
ਪਾਸਬਠਾਰੀ।੨੪੪।ਕਹੂੰਕਾਲਬਾਲਕਢਿਗਆ
ਇਯਾ।ਦੇਆਦਰਨਿਜਪਾਸਬਠਾਇਯਾ।ਕਿਤਕਕਾ
ਲਸੇਂਈਹਾਂਆਵਤਾ।ਕੌਨਕਾਜਅਸਸੇਵਕਆਵਤਾ।੨
੪੫।ਕੌਨਗ੍ਰਾਮਕੇਨਾਮਤੁਮਾਰਾ।ਪੂਛਜੋਸਰਬਤਾ
ਹਿਬਿਦਹਾਰਾ।ਤਬੀਬਾਲਅਸਬੈਨਉਚਾਰੇ।ਅਹੋਸੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੧੮ ਤਜੋਗਰੁਭੂਤਮਾਰੇ। ੨੪੬ ।ਟੇਵਪਠਾਇਬਿਧਮੁਨਕੀਨ
।ਸਤਚਿਤਆਨੰਦਆਤਮਹੀਨਾ।ਜਗਅਸੰਤਜਨੂੰਹੈ
ਇਸਹੇਤੂ।ਅਮਰਗਾਅਮਰਗਾਕ੍ਰਿਪਾਨਿਕੇਤੂ। ੨੪੭ ।ਸ
ਕਹੇਸੰਤਜਗਹੈਕੈਨਾਹੀ।ਹੈਅੰਸੰਤਜਨੂੰਮਨਮਾਂਹੀ
।ਕਹਿਯੋਸੰਤਜਬਗੁ।ਅਸਿਧਾਏ।ਭੈਨਪੰਥਤਬਆਏ
ਜਾਏ। ੨੪੮ ।ਜੰਹਾਂਬਡੇਬਡੇਬਿਟਪਸੁਹਾਵਨਾ।ਤੇ
ਨਪੰਥਮਅਆਵਨਜਾਵਨਾ।ਕਹਿਯੋਸੰਤਹਮਨੇਵਹੁ
ਦੇਖਾ।ਤਹਾਂਭੂਤਇਕਵੀਰਘਪੇਖਾ। ੨੪੯ ।ਬਡੇ
ਕੇਸਮੁਖਦੰਤਕਰਾਲਾ।ਸਿਯਾਮਰੰਗਦ੍ਰਿਗਦੀਰਘ
ਲਾਲਾ।ਭੁਜਾਪਸਾਰਢਾਰਮੁਖਧਾਵਾ।ਖਾਵਨਕੋਮਮ
ਸਨਮੁਖਆਵਾ। ੨੫੦ ।ਤਬਹਮਨੇਇਕਮੰਤ੍ਰਉਚਾਰ
।ਤੇਰਕਰਛਾਂਯੋਸੁਬਿਟਪਮਝਾਰਾ।ਕਹਿਯੋਤਹਾਂਸੇਬ
ਰਕਰਜਾਨਾ।ਸੁਨਕਰਬਾਲਭੂਤਇਯੋਂਭੈਵਾਨਾ। ੨੫੧
।ਕਹਿਯੋਬਾਲਜਾਹਿਭੁਲੀਨੋਹੋਈ।ਹਮਰੇਯਾਦਮੰਤ੍ਰ
ਨਹਿਕੋਈ।ਨਹਿਹਮਕੋਗੁਰਮੰਤ੍ਰਸਿਖਾਵਾ।ਨਹਿਆਗੇ
ਕਬਭੂਤਦਿਸਾਵਾ। ੨੫੨ ॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਕੈਸੇਭੂਤਅਕਾਰਕੇਕੀਨੋਸੰਤਵਖਾਨਾ।ਵਹੀਰੂਪਤਹਿਂ
ਚੀਤਮੈਂਹੋਤਪਿਖੇਸਮਭਾਨਾ। ੨੫੩ ।ਕਹਿਯੋਗੁਰੂਸੁਤ
ਗੁ।ਅਸੇਂਅਕਵਸਤਲੇਆਇ।ਨੂੰਨਤੇਲਆਦਕਕਛੂ
ਦੀਨੋਤਾਂਹਿਬਤਾਇ। ੨੫੪ ॥ ।ਸਵੈਯਾ। ॥
ਸੁਨਕੇਗੁਰਵਾਕਛਬੀਲੇਮਨਮੋਂਮੁਖਬਾਹਿਰਤੇਸਤਵਾਕਵਖਾਂ
ਨਾ।ਤਬਭੂਤਸਰੂਪਬਿਤਾਰਤਚੀਤਲਖੋਮਗਮਾਹਿਂਅਤੀਵ
ਰਪਾਨਾ।ਬਟਵਿਰਗਪਿਖਯੋਚਲਆਸ੍ਰਮਤੇਉਰਭੂਤਸਰੂਪਪਿ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਖੇਧਰਾਪਿਆਨਾ।ਬਟਛਾਇਤਜੋਤਲਆਰਗਕੇਤਬ
ਜਾਤਾਨਿਹਾਰਤਭੂਰਭੁਰਾਨਾ।। ੨੫੫ ।ਬਟਪਾਤ੍ਰਹਿਲੇ
ਤਬਚੀਤਭੂਰੇਇਮਟੇਖਤ੍ਰਦੇਖਤ੍ਰਗ੍ਯਾਅਸਿਪਾਇਓ।
ਕਰਕਾਰਜਗ੍ਯਾਅਚਲੌਜਬਕੇਬਟਦੇਖਤ੍ਰਦੇਖਤਤਾਂ
ਢਿਗਆਇਓ।ਇਮੁੰਚਿਤਤਭੂਤਭਇਓਮਨਦਿਜ
ਕਲੋਸੁਭੂਲੀਤਨਚਕਰਖਾਇਓ।ਉਰਅੰਤਰਭੂਤ
ਨਿਹਾਰਤਜੌਦਹੁਬਾਹਰਕੇਸਮਤਾਂਹੀਦਿਸਾਇਓ।
।।੨੫੬।ਦ੍ਰਿਗਮੂੰਦਬਿਹੋਸਪਰਓਪਰਉਪਰਢੇਰ
ਉਠਓਕਛੋਸੁਸਿਭ੍ਰਾਰੀ।ਰਿਖਆਸ੍ਰਮ੍ਰਾਰਚਲਿਓ
ਤਬਪਾਦਤ੍ਰਆਇਪਰਓਸਭ੍ਰਹੋਸੁਬਿਸਾਰੀ।ਤਨਤ
ਪਭ੍ਰਾਇਓਰਿਖਪੁਛਤਬੋਕਿਹਕਾਰਨਤੋਹਿਭਇਓਤ
ਰਭ੍ਰਾਰੀ।ਤਨਕੰਪਤਭ੍ਰਾਖਤਭੂਤਾਮਿਲਓਮੁਹਿਖਾਵ
ਨਆਇਸੁਦਤਪਸਾਰੀ।੨੫੭।। ।ਦੋਹਰਾ।
।ਤਬਸਾਧੂਪੁਛਤਭਇਓਮੁਨਮਹਾਂਨਾਢਿਗਆਇ
ਜਟਨਸੀਤਾਤਿਸਬਾਲਕੋਦੀਨੋਭੂਤਦਿਖਾਇ।੨੫
੮।ਮਹਾਰਾਜਅਗਮੇਂਭ੍ਰਾਇਓਇਸਭੂਤਭੈਭੂਰਾਜੈ
ਜਾਨੋਤੁਬਕੀਜੀਏਇਸੇਉਪਾਇਜਰੂਰ।੨੫੯।।
।। ।ਚੌਪਈ। ।ਕਹਿਓਸੀਤਕਛਾਚਿਤਨਕੀਜੈ
ਹਿ।ਧਿਖੋਭੂਤਭੈਅਬਹੀਛੀਜਹਿ।ਪੂਛਓਸੀਤਹਾਲ
ਕਹੁਬਾਲਾਂ।ਦਹੀਭੂਤਮੁਝਮਿਲਓਦਿਆਲਾ।।੨੬੦
।ਕਹਓਸੀਤਜਾਦਤਾਮਿਲਮੋਹੀ।ਮੰਤ੍ਰਬਤਾਇਦੇਤਹਮ
ਤੋਹੀ।ਉਠੋਅਬੀਤੁਮਫਿਰਤਾਂਹਿਜਾਂਦੋ।ਭੂਤਜਲਾਇ
ਤੁਰਤਪੁਨਆਦੋ।੨੬੧।ਤੇਲਅੰਸਜੁਗਹਾਬਲਗ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨੦ ਸ਼ੀਘ੍ਰਭੂਤਅਸਭੂਤਨਦੀਨਪਠਾਈ॥ਜਬਭੂਤਅਰੈਢਿਗਮੇ
ਅਬਆਵਹਿਗੇ॥ਅਰੈਗੇਖਤਬੀਜਲਜਾਵਹਿ॥੨੬੧॥
॥ਐਸੇਕਹਿਕਰਬਾਲਪਠਾਵਾ॥ਜਬੀਠੌਰਤਾਂਹੀਪ੍ਰਨਆ ੦
ਵਾ॥ਵਹੀਬਿਦਸਬਾ॥ਜਬਤਾਂਹਿਹੋਈ॥ਅਰੈਗਾਬਭੂਤਨ
ਹਿੰਠੋਈ॥੨੬੩॥ਅਤਸਰਪਾਭੂਬਾਲਸੁਜਾਨਾ॥ਸੀ
ਤਦਾਕਰਕਛੁਸ੍ਰੰਕਨਆਨਾ॥ਭੂਤਜਲਾਇਬਹੁਰਜ-
ਬਆਇਓ॥ਲੇਵਰਪਨਤਬਸੀਤਦਿਖਾਇਓ॥
॥੨੬੪॥ਨਿਜਮੁਖਸਿਆਂਮਦੇਖਤਿਸਕਾਲਾ॥ਕਿ
ਯਾਕਾਰਨਮੁਝਕੌਹਿਦਿਯਾਲਾ॥ਐਜੁਗਾਹਾਬਭੂਤਤ
ਨਸਾਰਾ॥ਹਮਰੈਬਦਨਭੂਇਓਕਿਮਕਾਰਾ॥੨੬੫
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਤਬੀਸੀਤਮੁਖਭਾਖਿਓਸ-
ਸ੍ਰੇਸੇਰਸੁਜਾਨ॥ਹਮਰੈਕਹਿਨੈਤੋਹਿਮਨਭੂਤਭੁਇਓ
ਕਿਨਭੂਾਨ॥੨੬੬॥ਕਹਿਓਤਾਂਹਿਜਬਆਪਨੇਸੋਹਿ
ਸੁਨਈਬਾਤਾ॥ਪ੍ਰਤਭਿੰਗਜਾ॥ਪ੍ਰਤਖਸਮਤਬੀਭੂਤ
ਹਿਸਆਤ੍ਰਾ॥੨੬੭॥ਕਹਿਓਸੈਤਦਹੀਭੂਤਬੇਔਰ
ਨਕੇਬਟਮਾਂਹਿ॥ਤਨਕੀਹੋਸਭੂਲਾਇਤੁਝਬਾਹਿਰ
ਪੇਖਿਓਤਾਂਹਿ॥੨੬੮॥ ॥ਕਬਿਤ॥ ॥
ਦੇਖੀਜੋਵਿਚਾਰਬਾਲਆਗੇਦਸਤੀਨਸਾਲਭੂਤਨ
ਨਿਹਾਰਿਓਤੋਹਿਆਜਕੂਹਾਂਆਇਓਹੈ॥ਭੂਮਿਆ-
ਦਪਾਂਚਭੂਤਦੀਖਤਪ੍ਰਤਖਤੋਹਿਛਠਵੋਂਨਭੂਤਔਰਈ
ਸੁਨੇਉਪਾਇਓਹੈ॥ਅਹੰਜਤੇਆਦਖਾਣਚਾਰਗੀਪ੍ਰ
ਤਖਭਾਨਪੰਚਦੀਨਭੂਤਖਾਣਦੇਦਕੋਬਤਾਇਓਹੈ॥
ਹੋਤੋਭੂਤਬਟਮਾਂਹਿਆਗੇਕਿਉਂਦਿਸਾਤਨਾਂਹਿਸੁਨਕੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਹਮਾਰੇਦਾਕਚਿੱਤਮੇਂਠਹਿਰਾਇਓਜੋਹੈ।੨੬੯।ਅਤਿਸਕੇਆ ੨੨੧
ਹੈਜਿਮਸੁਆਮਨੇਦਿਸਾਤਤੋਹਿਤੈਸੀਰੀਤਤੇਹਿਭੂਤਬਾਹਰ
ਹੋਭਾਸਿਆ।ਜਬਲੌਰਹੀਸਿਭ੍ਰਾਰਚਿੱਤਮੇਰਹ੍ਯੋਅਕਾਰ
ਭੂਲਕੇਸਰੀਰਸੁਪਬਾਹਰਪ੍ਰਕਾਸਿਆ।ਹੇਤੈਭੂਤ।ਭਿਨ
ਮੁਖਤਾਹਿਕੋਸਿਧਾ।ਅਹੇਤ ਤੇਰੇਮੁਖਮਾਹਿਆਇਕੈਨਰੀਤ
ਬਾਸਧਾ।ਮੈਂਤੂਹੂੰਕੇਬਲਜਬਜਾਤੇਭੂਤਜਲਤਬਚਾਹੀਐ
ਪਰੀਰਾਖਭੂਤਜੈਨਠੌਰਨਾਸਿਆ।੨੭੦॥ ।ਦੋਹਰਾ।
।ਐਸੇਚਿਦਘਨਬ੍ਰਹਮਮੇਂਜਗਤਨਹੀਤ੍ਰੈਕਾਲ।ਜੈਸੇਬ
ਟਮੇਭੁਜਨਹਿਸਮਝਦੇਖਉਰਬਾਲ।੨੭੧।ਜੈਸੇਭ੍ਰਮਕ
ਰਭਾਸਿਓਭੂਤਤੋਹਿਬਟਮਾਂਹਿ।ਤੈਸੇਤੂਮੇਰੇਰੂਪਮੇਜਗਤ
ਵਸਤਕਛਨਾਂਹਿ।੨੭੨।ਤੂਮਭਾਖਜੋਨਿਜਆਤਮਾਸ
ਤਚਿੱਤਆਨੰਦਰੂਪ।ਜਗਅਸੱਤਜੜਦੁਖਰੂਪਹਿਭਾਸਤ
ਮੋਹਿਅਨੂਪ।੨੭੩॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਸੱਤ
ਰੂਪਆਤਮਤਬਗਾਵੈ।ਜਗਅਸੱਤਕਛਵਸਤਾਦਿਖਾਵੈ
।ਚੇਤਨਰੂਪਕਹਿਨਤਬਬਨਹੈ।ਜਬਜੜਵਸਤਭਿਨਕ
ਛਭਨਹੈ।੨੭੪।ਕਹੋਆਨੰਦਰੂਪਤੁਮਤਬਹੀ।ਭਿਨ
ਦੁਖਕਛਭਾਖੇਜਬਹੀ।ਬ੍ਰਹਮਏਕਅਦ੍ਵੈਤਬਖਾਨਾ।
ਭਿਨਵਸਤਕਛਦ੍ਵੈਤਨਆਨਾ।੨੭੫।ਜਿਉਰਵਮਾਂਹਿ
ਧੂਪਨਾਂਹਿਛਾਇਆ।ਤੇਜਪੁੰਜਸਮਏਕਰਹਾਇਆ।ਜਾ
ਕੇਦ੍ਰਿਗਅਦਰਨਕਛਆਵਹਿ।ਧੂਪਛਾਇਦਾਹੀਮੁਖ
ਗਾਵਹਿ।੨੭੬।ਜਹਾਂਦੂਤੀਕਛਦ੍ਰਿਸਟੀਆਈ।ਤਹ
ਏਕਕਹਿਨੋਬਣਜਾਈ।ਜਹਾਂਵਸਤਦੂਸਰਨਾਂਹਿਕੋਊ।
ਤਹਾਂਏਕਕਹਿਨੋਂਕਿਮਹੋਊ।੨੭੭।ਅਨਬਾਣੀਜਿੰਹਦਿਸ਼ੇ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨੨ ਨਕਰਹੀ॥ਚਿਦਘਨਰੂਪਏਦਸੁਖਰਹੀ॥ਅਸਤਦਰੂ
ਪਅਨੂਪਦਖਾਨਾ॥ਦ੍ਰਿੜਉਰਧਿਖੋਬਾਲਪਰਧਿਆਨ
॥੨੭੮॥ਮੋਖਰੂਪਯਾਹੀਸੁਤਭਾਖਾ॥ਯਾਬਿਨਔਰਮੋ
ਖਨਾਂਹਿਆਖਾ॥ਸੁਨਰਿਖਵਾਕਬਾਲਭੁਇਯੋਬੋਧਾ॥
ਭਏਦੂਰਸਭੁਤਾਂਹਿਵਿਰੋਧਾ॥੨੭੯॥ਬਿਪਭੁਗਮਹਰਚਿ
ਦਘਨਜਾਨਾ॥ਪਰਮਾਨੰਦਮਗਨਦੁਖਹਾਨਾ॥ਨੀਤਸਾ
ਰਪੂਛਤਕਰਜੋਰੀ॥ਸੁਨੀਯੇਨਾਥਬਿਨੈਇਕਮੋਰੀ॥੨
੮੦॥ਭੁਗਵਨਤੀਰਥਯਾਤ੍ਰਾਮਾਂਹੀ॥ਪੰਡਤਮਿਲੇਅਤਿ
ਕਠਨਾਂਹੀ॥ਤਿਨਬਹੁਭਾਂਤਮੁਕਤਬਤਲਾਈ॥ਭਿੰਨ
ਭਿੰਨਮਤਕਹੇਸੁਨਾਈ॥੨੮੧॥ਸਾਧਨਮੋਖਭਿੰਨਭਿੰ
ਨਭਾਖੇ॥ਕਰਮਉਪਾਸਨਬਹੁਬਿਧਆਖੇ॥ਆਪਮੋਖ
ਅਦ੍ਵੈਤਬਤਾਵੈ॥ਸਾਧਨਮੋਖਗਯਾਨਦ੍ਰਿੜਗਾਵੈ॥੨
੮੨॥ਬਹੁਨਿਬਿਧਮੋਪ੍ਰਿਥਮਾਦਿਚਾਰੇ॥ਜਾਮੇਕਰਮਾਬਿ
ਬਧਾਦਿਸਬਾਰੇ॥ਤਿਨਕੇਫਲਬਹੁਕਹੇਸੁਨਾਈ॥ਵੇਦ
ਆਦਲੋਕਨਮੇਜਾਈ॥੨੮੩॥ਕਿਤਕਕਰਮਕਰਮੋ
ਖਸੁਨਾਂਹੀ॥ਕਿਤਕਉਪਾਸਨਕਰਬਤਲਾਂਹੀ॥ਮਿਲੇ
ਜੁਗਲਾਇਕਸਾਧਨਗਾਵਹਿ॥ਪੰਛੀਪਰਦ੍ਵੈਸੁੰਤਸੁਨ
ਵਹਿ॥੨੮੪॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਯਾਕੋਉਤੰ
ਰਭਾਖੀਏਹੇਪ੍ਰਭੁਪੁਰਖਸੁਜਾਨ॥ਕੈਨਸੰਤਇਨਮੇਲਖੈਂ
ਮੋਖਨਸੁਕਮਹਾਨ॥੨੮੫॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥
॥ਉਤੰਰ॥ ॥ਸਾਧਨਮੋਖਉਦਾਰ ਬਿਨਾਗਯਾਨਦੂਸਰ
ਨਹੀ॥ਸਾਧਨਗਯਾਨਵਿਚਾਰ ਕਰਮਉਪਾਸਨਹੈਂਜਿਤੇ
॥੨੮੬॥ਹਨੇਗਯਾਨਅੱਗਯਾਨ ਹਨੇਨਕਰਮਉਪਾਸਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨ ।ਨੰਹਿਤਮਤਮੇਂਕੋਗਾਂਨਕਰਤਗਾਨਪਰਕਾਸ਼ਤਮਾ।੨੮੭॥ ੨੨੩
॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਖਗਪਰਜੁਗਤਦਖਾਨੀਜੋਊ।
ਕਰਾਵਿਚਾਰਊਰਦੇਖੋਸੋਊ।ਏਕਕਾਲਦੋਨੋਛਦਪਰਹੀਂ
ਤਬੀਸੁਖੀਨਭਮੇਂਦੁਹੁਚਰਹੀ।੨੮੮।ਕਰਮਗਜਾਨ
ਇਕਕਾਲਨਹੋਈ।ਆਪਸਮਾਂਹਿਵਿਰੋਧੀਸੋਈ।ਕਾਰ
ਨਕਰਾਇਨਭੇਦਨਿਹਾਰੋ।ਭੂਪਪੁਨਾਫਲਭਿਨਾਵਿਚਾਰੋ
॥੨੮੯॥ਇਨਸ਼ੰਕਰਭਾਖਨਹੈਜੋਊ।ਤੇਜਤਿਮਰਸਮਸ
ਰਲਖਸੋਊ।ਕਾਰਨਮੋਖਕਰਮਨਾਂਹਿਹੋਈ।ਏਕਗਜਾਨ
ਬਿਨਅਵਰਨਕੋਈ।੨੯੦।ਆਨਸਕਰਮਉਪਾਸ਼ਨਗ
ਵੰਹਿ।ਸਾਧਨਭਿੰਨਨਵੇਦਬਤਾਵਹਿ।ਮੋਖਕਰਮਫਲ
ਜਬਕੇਹੋਈ।ਹੁਇਅਨਿੱਤਨਹਿਸੰਸੇਕੋਈ।੨੯੧।
ਪਾਂਚਪ੍ਰਕਾਰਕਰਮਫਲਗਾਵਾ।ਸਭਅਨਿੱਤਾਦ੍ਰਿਗ
ਦੇਖਨਆਵਾ।ਉਤਪਤਨਾਸਪ੍ਰਾਪਤੀਜਾਨੋ।ਪੁਨਾਵਿ
ਕਾਰਤੁਰੀਪਹਿਚਾਨੋ।੨੯੨।ਸੰਸਕਾਰਦ੍ਰੈਵਿਧਬਤ
ਲਾਇਯਾ।ਯਹੀਕਰਮਫਲਔਰਨਗਾਇਯਾ।ਸੁਨੋ
ਅਰਥਇਨਕੋਮਨਲਾਈ।ਕਰਸੰਖੇਪਕਹੌਂਤੁਹਿਭਾ
ਈ।੨੯੩।ਪਾਂਚਪ੍ਰਕਾਰਕਰਮਫਲਜੇਤਾ।ਨਹਿਮ
ਮੋਖਉਪਯੋਗਤਿਤੇਤਾ।ਜਬਕਹਿਕਰਮਮੋਖਫਲਹੋਈ
।ਹੁਇਅਨਿੱਤਨਹਿਸੰਸੇਕੋਈ।੨੯੪।ਕ੍ਰਿਖੀਆਦ
ਕਰਮਨਫਲਜੈਸੋ।ਹੋਇਅਨਿੱਤਮੋਖਦਹੁਤੈਸੋ।ਯਗੰ
ਆਦਕਰਮਨਫਲਜੋਈ।ਸ੍ਵਰਗਆਦਮਿਥਜਾਲਖ
ਸੋਈ।੨੯੫।ਤਾਂਤੇਮੋਖਚਾਹਿਜਾਂਹਿਜਾਗੀ।ਸਰਬ
ਨਮਨਨਕਰੇਦਭਭਾਗੀ।ਕੈਊਕਰਮਉਪਜੋਗੀਨਾਂਹੀ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

।ਉਤਪਤਅਰੁਪੰਚਾਦਿਧਮਾਂਹੀ।੨੯੬॥ ।ਦੋਹਰਾ।
।ਪ੍ਰਿਥਮੇਉਤਪਤਕਰਮਫਲਤੋਪ੍ਰਿਤਕਹੇਂਸੁਨਾਇ।ਜਿ
ਉਕੁਲਾਲਕਰਕਰਮਕੋਲੇਵਤਘਟਉਪਜਾਇ।੨੯੭
।ਤੈਸੇਉਤਪਤਕਰਮਫਲਨਾਂਹਿਮੋਖਉਪਜੋਗ।ਨਿ
ਤਸਿਧਜਾਹਿਮੋਖਹੈਉਤਪਤਕਿਹਬਿਧਹੋਗ।੨੯੮
॥ ।ਚੌਪਈ। ।ਅਰਥਨਿਵਰਤੀਆਤਮਮਾ
ਹੀ।ਨਿਤਸਿਧਕਛਸੰਸੇਨਾਂਹੀ।ਜਿਉਰਜੁਮੇਸਰਪਅ
ਭਾਵਾ।ਨਿਤਨਿਵਰਤਥਿਪਭ੍ਰਮਗਾਵਾ।੨੯੯।ਪਰ
ਮਾਨੰਦਪ੍ਰਾਪਤੀਜੋਊ।ਨਿਤਸਿੱਧਨਾਂਹਿਉਤਪਤਸੋਊ।ਸ
ਤਚਿਤਆਨੰਦਰੂਪਵਖਾਨਾ।ਘਟਕੁਲਾਲਵਤਕਹੀਨਭਾਨ
੩੦੦।ਜੋਆਗੇਕਹਿਸਿੱਧਨਹੋਊ।ਕੀਏਕਰਮਉਪਜਤਹੈ
ਸੋਊ।ਨਿਤਸਿੱਧਵਸਤੂਹੈਜੋਈ।ਤਾਂਹਿਉਤਪਤਕਿਯਾਭਾਖੇ
ਕੋਈ।੩੦੧।ਸ੍ਵਨਾਦਿਵਾਂਤ੍ਰਕਹੇਸੁਤਜੋਈ।ਮੋਖਉਤ
ਪਤੀਹੇਤਨਸੋਈ।ਆਤਮਨਿਤਜਨਾਵਨਕਾਜਾ।ਕਰਤ
ਵੇਦਥਾਵਰਸਮਗਾਜਾ।੩੦੨।ਐਸੋਰਗਜਾਨੋਤਹੇਜਬ
ਹੀ।ਕਰਤਬਭ੍ਰਾਂਤਦੂਰਹੁਇਤਬਹੀ।ਸ੍ਵਨਾਦਿਵਾਂਤਭ
ਲੇਜਿਨਕੀਨਾ।ਪੁਨਬਹੁਰਕਰਤਬਨਿਜਚੀਨਾ।੩੦੩
।ਤਾਂਹਿਦਿਵਾਂਤਦਿਢਸੁਾਰਨਜਾਨ।ਐਸੀਰੀਤੁਦੇਵਗਰ
ਭ੍ਰਾਨਾ।ਨੈਸਕਰਮਸਿੱਧੀਕੇਮਾਂਹੀ।ਪਢਦੇਖੋਕਛਸੰਸੇਨ
ਹੀ।੩੦੪।ਨਿਤਨਾਵਿਰਤਨਾਵਿਰਤੀਗਾਈ।ਪ੍ਰਾਪ
ਤਕੀਪ੍ਰਾਪਤਬਤਲਾਈ।ਜਹੀਸਾਰਕਛਔਰਨਭਾਖ
।ਉਤਪਤਮੋਖਅਰਥਨਾਹਿਆਖਾ।੩੦੫॥ ॥
।ਦੋਹਰਾ। ।ਜੈਸੇਡੰਡਪ੍ਰਹਾਰਕਰਘਟਅਭਾਵਹੁ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਇਜਾਇ॥ ਤਬਾਸਰਪਕੋਨਾਸਫਲਗਨਨਾਕ੍ਰਿਪਾਕਰਪਾਇ
॥ ੩੦੬ ॥ ਚੌਪਈ॥ ਨਾਸਰੂਪਕਿਰਿਯਾਫ
ਲਜੋਊ॥ ਨਾਂਹਿਮੋਖਉਪਜੋਗੀਕੋਊ॥ ਦੂਸਰਨਾਸਤਾਸ
ਨਹਿਜੈਗਾ॥ ਬਿਧਨਾਸਉਪਜੋਗੀਹੋਗਾ॥ ੩੦੭ ॥
ਆਤਮਮਾਂਹਿਬਿਧਭ੍ਰਮਜੋਈ॥ ਸਿਖਜਾਭੂਪਸੱਤਨਹਿ
ਸੋਈ॥ ਪਿਖੇਅਭ੍ਰਾਂਤਰੂਪਤ੍ਰੈਕਾਲਾ॥ ਜਬਾਸੁਕਤਮੇਰ
ਜਤਾਦਿਖਾਲਾ॥ ੩੦੮॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਤੀਸ
ਰਪ੍ਰਾਪਤਕੋਸੁਨੇ ਗਮਨਕ੍ਰਿਯਾਫਲਜੋਇ॥ ਗਮਨ
ਗ੍ਰਾਮਪ੍ਰਾਪਤਕਰੈ ਐਸੇਮੋਖਨਹੋਇ॥ ੩੦੯॥ ॥
ਚੌਪਈ॥ ਨਿੱਤਮੁਕਤਆਤਮਕੇਮਾਂਹੀ॥ ਪ੍ਰਾ
ਪਤਮੋਖਬਨੇਕਬਨਾਂਹੀ॥ ਸ੍ਵਰਗਲੋਕਟਤਭਿਨਅ
ਨੀ॥ ਜਹਾਂਗਮਨਕਰਜਾਏਰਾਸਾਨੀ॥ ੩੧੦॥ ਪ੍ਰਿਥ
ਮਬਿਧਜਾਂਕੇਕਛੁਹੋਊ॥ ਪੁਨਮੁਕਤਕਹੀਯਤਹੈਸੋਊ
॥ ਆਤਮਮਾਂਹਿਬਿਧਨਾਂਹਿਕੋਈ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਮੋਖਕਹੋ
ਮਹੋਈ॥ ੩੧੧॥ ਪ੍ਰਾਪਤਰੂਪਕਿਰਿਯਾਫਲਜੇਤਾ॥
ਬਨੇਮੋਖੀਆਂਹਿਨਤੇਤਾ॥ ਅਬਾਦਿਕਾਰਆਗੇਸੁਣ
ਲੀਜੈ॥ ਭ੍ਰਮਜਨਜੁਗਤਬਿਰੋਧਿਛੁਕੀਜੈ॥ ੩੧੨॥ ਧ
ਰਕਔਰਪਿਖੇਗਲਟਾਈ॥ ਐਨਔਰਕਰਔਰਦਿ
ਖਾਈ॥ ਜਹੀਵਿਕਾਰਨਾਮਕਹਿਲਾਵੈ॥ ਦਸਤਸੁਵਰ
ਕਰਔਰਦਿਖਾਵੈ॥ ੩੧੩॥ ਨਾਂਹਿਅਹਾਰਕੇਲਾਇਕ
ਜੋਊ॥ ਭੁੱਖਨਯੋਗਹੋਤਪੁਨਸੋਊ॥ ਖਟਰਸਬਿੰਜਨਪ
ਰੇਖਨਾਈ॥ ਦਾਲਭ੍ਰਾਂਤਫੁਲਕਾਮਾਣਿਆਈ॥ ੩੧੪
॥ ਜਹਿਵਿਕਾਰਕਿਰਿਯਾਫਲਹੋਈ॥ ਸੁਸਕਐਨਕ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨੬ ਰਲੇਤਰਸੋਈਹੀ॥ਅਪਕਾਰੀਪ੍ਰਿਤਬੈਨਐਸੋ॥ਪਾਰਕ
ਹੋਤਕ੍ਰਿਯਾਫਲਜੈਸੋ॥੩੧੫॥ਸੋਖਰਾਹਿਜਾਂਕੋਦ੍ਰਿ
ੜ੍ਹਹੋਈਹੀ॥ਤਹਾਂਰੀਤੁਅਸਬਨੇਨਾਕੋਈਹੀ॥ਨਿਰਾਦ੍ਰਿਕਾਰ
ਆਤਮਕੇਮਾਂਹੀ॥ਹੋਤਵਿਕਾਰਕਦਾਚਿਤਨਾਂਹੀ॥੩
੧੬॥ਪੁਨਵਿਕਾਰਤਾਂਹੀਸੋਮਾਨੇ॥ਮੁਕਤਕਾਲਭੁਜ
ਚਾਰਵਖਾਨੇ॥ਨਿਰਾਦ੍ਰਿਕਾਰਅਕ੍ਰੈਸੁਤਗਾਵੈ॥ਤੌਵਿ
ਰੋਧਤਾਂਕੋਸੰਗਆਵੈ॥੩੧੭॥ਸ੍ਰੁਤੀਵਿਰੋਧਅਹੈਅਤੁ
ਭਾਰੀ॥ਜਿਤਕਆਸਤਕਜਗਤਮਝਾਰੀ॥ਫਲਾਵਿ
ਕਾਰਕਿਰਨਾਕੋਜੋਈਹੀ॥ਬਨੇਮਸੋਖੀਪ੍ਰਿਤਨਾਂਹਿਕੋਈ
॥੩੧੮॥ਜਿਸਕਾਰਕਿਰਨਾਫਲਐਸੋ॥ਧੋਬੀਲੇਤ
ਕਿਰਨਾਫਲਜੈਸੋ॥ਛਾਰਮਾਂਹਿਬਸਤਰਕਾਧੋਨਾ॥ਅ
ਲਨਵਿਰਤਹੁਇਉਜਲਹੋਨਾ॥੩੧੯॥ਤਿਉਮਸੋ
ਖਫਲਬਨੇਨਾਕੋਊ॥ਕਹੋਮੈਲਕਾਂਕੀਹਤਹੋਊ॥ਔਰੇ
ਮੈਲਨਵਿਰਤੀਕਰਨਾ॥ਨਾਂਹਿਮਸੋਖੀਪ੍ਰਿਤਵੰਛਤੂੰਵਰ
ਨਾ॥੩੨੦॥ਆਤਮਨਿਰਮਲਵੇਦਵਖਾਨਾ॥ਨਿਤਸੁਧ
ਕਛੁਮੈਲਨਮਾਨਾ॥ਅੰਤਸਕਰਨਪਾਪਮਲਜੋਊ॥ਸੋ
ਮਸੋਖਨਮੈਰਹਿਨਾਕੋਊ॥੩੨੧॥ਅੰਤਸਕਰਨਸੁੱਧਜ
ਬਹੋਈਹੀ॥ਤਬੀਮਸੋਖੰਹੋਵਤਕੋਈਹੀ॥ਵਾਦੀਮਲੀਆਁ-
ਰਸਾਨਬਤਾਵੈ॥ਸੋਕਰਕਰਮਨਕਬੀਪਲਟਾਵੈ॥੩੨੨
॥ਜਾਂਤੇਨਾਂਹਿਵਿਰੋਧਤਿਨਕੇਰਾ॥ਤਮਕਰਤਮਕਾਹਿਨਾਸ
ਨਹੇਰਾ॥ਜਾਂਹਿਵਿਰੋਧਤਮਤੇਜਸਮਾਨਾ॥ਵਹੀਰਸਾਨ
ਹਨਹੈਅੰਰਸਾਨਾ॥੩੨੩॥ਜਿਸਕਾਭਕਰਮਨਸੇਂਜੋਊ
॥ਨਾਂਹਿਮਸੋਖਉਪਯੋਗੀਕੋਊ॥ਜਿਸਕਾਰਦੂਸਰਇਸਰ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਤੂੰ॥ਨੀਤਸਾਰਸਮਝੈਕਰਪ੍ਰੀਤਿ॥੩੨੪॥ਪਟਕਸੁਭ੍ਰ ੨੨੭
ਸੇਮਣੰਨਹੋਤੂ॥ਲਾਲਰੰਗਹੋਵਤਪਟਸੇਤੂ॥ਕਰਯੇਹਕ
ਰਮਲਾਲਗੁਣਹੋਈ॥ਬਿਨੇਮਸੇਖੀਆਂਹਿਨਸੋਈ॥੩
੨੫॥ਤਿਸੇਔਰਗੁਣਨਾਂਹਿਉਪਯੋਗਾ॥ਆਤਮਸੇਗੁਣ
ਵੰਛਤਹੋਗਾ॥ਆਤਮਾਨਿਰਗੁਣਵੇਦਵਖਾਨਾ॥ਗੁਣ
ਉਤਪਤਕਾਂਹਿਰੀਤਨਮਾਨਾ॥੩੨੬॥ਪੰਚਪ੍ਰਕਾਰਕ੍ਰਿਯ
ਫੁਲਜੋਈ॥ਨਾਂਹਿਮਸੇਖਉਪਯੋਗੀਕੋਈ॥ਇਨਬਿਨ
ਔਰਕਰਮਫਲਨਾਂਹੀ॥ਕਰਵਿਚਾਰਦੇਖੋਮਨਮਾਂਹੀ
॥੩੨੭॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਕਹੇਸੀਤਉਪਦੇ
ਸਅਸਸੁਨੇਭੁਲੇਚਿਤ੍ਰਲਾਇ॥ਨੀਤਸਾਰਗਾਵਗਾਵ
ਭਇਯੋਬੋਲ੍ਯੋਸੀਸਝੁਕਾਇ॥੩੨੮॥ਭੁਗਾਦਨਮੇਜ
ਨੇਭੁਲੇਯੇਹਅਦ੍ਵੈਤਸਿਧਾਂਤ॥ਬ੍ਰਹਮਈਸਪ੍ਰਨਜੀ
ਵਕੀਮਿਟੀਭੇਦਕੀਭ੍ਰਾਂਤ॥੩੨੯॥ਪੁਨਸੁਕਾਇਕਅਲ
ਪਸੀਪ੍ਰਗਟੀਮੇਮਨਆਇ॥ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨਅੰਧੇਖਨਿ
ਕਪੂਰਬਕਹੇਸੁਨਾਇ॥੩੩੦॥ਇਦ੍ਵੈਕੇਸੀਬੇਧਬਿਨ
ਗਯਾਨਪ੍ਰਤੱਖਨਹੋਇ॥ਬ੍ਰਹਮਅਸੰਗਸਰੂਪਸੇਂਕਹੂੰਸਬੰ
ਧਨਕੋਇ॥੩੩੧॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਇਦ੍ਵੈਬ੍ਰਹਮ
ਸੰਜੋਗਨਹੋਈ॥ਜੁਗਲਦਰਵਕੋਹੋਵਤਸੋਈ॥ਨਾਹਿੰ
ਸਮਵਾਇਤਾਂਹਿਕੋਹੋਊ॥ਕਾਰਨਕਾਰਜਹੋਵਤਸੋਊ॥
੩੩੨॥ਜਾਤਵ੍ਯਕਤਗੁਣਗੁਣੀਵਖਾਨਾ॥ਪੁਨ
ਕ੍ਰਿਯਾਕਰਤਾਮੇਮਾਨਾ॥ਇਨਬਿਨਕਾਂਹਿਸਮਵਾਇਨਰ
ਇਯੋ॥ਪੁਨਤਾਦਾਤਮਰੂਪਦਿਖਾਇਯੋ॥੩੩੩॥ਜਬਾ
ਭੇਦਅਗਨੀਮੇਪਰਹੀ॥ਅਗਾਸਮਾਨਰੂਪਵਹੁਧਰਹੀ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੨੯ ॥ਅਗਾਨੀਲੋਗਦਰਦਹੋਹੈਂਦੋਊ॥ਬ੍ਰਹਮਦਰਦਕਹਿਗੀਤਨ
ਹੋਊ॥੩੩੪॥ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨਅਪ੍ਰੋਖਦਿਖਾਵੈ॥ਐਸੀਜੁ
ਗਤਨਦੇਖਨਆਵੈ॥ਪੁਨਸ਼ਿਕਾਦੂਸਰਇਕਸੋਰੇ॥ਸੋਸ
ਭੁਕਹੂਆਪਕੇਪੋਰੇ॥੩੩੫॥ਖਟਵਿਧਪਰਮਾਰਗਯਾ
ਨਦਖਾਨਾ॥ਸਾਧਨਖਟਪ੍ਰਮਾਣਤਹਿਮਾਨਾ॥ਪ੍ਰਿਥਮ
ਗਯਾਨਪਰਤੱਖਬਤਾਵੈਂ॥ਦੂਤੀਅਨਮਊਨਮਿਤੀਸੁਨ
ਵੈਂ॥੩੩੬॥ਪੁਨਤੀਸਰਉਪਮਿਤੀਕਹਾਵਤ॥ਨਮਸ਼
ਦਰੀਤੁਰੀਅਨਾਵਤ॥ਅਰਥਾਪਤੀਪੰਚਮੇਹੋਈ॥ਅਨ
ਉਪਲਭੁਪਖਸ਼ਟਮੇਸੋਈ॥੩੩੭॥ਪਰਮਾਰਗਯਾਨਕਰ
ਣਖਟਜੋਊ॥ਨਾਮਪ੍ਰਮਾਣਕਹਾਵਤਸੋਊ॥ਜਿਉਪਰਮਾ
ਖਟਨਮਊਚਾਰਾ॥ਨਾਮਪ੍ਰਮਾਣਤਿਸੀਪਰਕਾਰਾ॥੩੩
੮॥ਪ੍ਰਿਥਮਪ੍ਰਤੱਖਦੂਤੀਉਨਮਾਨਾ॥ਤ੍ਰਿਤੀਅਨਮਉਪਮਾ
ਨਵਖਾਨਾ॥ਸ਼ਬਦਪ੍ਰਮਾਣਚਤੁਰਥੇਗਾਵਹਿ॥ਪੰਚਮਅ
ਰਥਾਪਤੀਬਤਾਵਹਿ॥੩੩੯॥ਨਾਮਅਭਾਵਖਸ਼ਟਮੇਕਹਿ
ਹੀ॥ਪਰਮਾਕਰਣਖਸ਼ਟਜਾਹਿਗਹਿਹੀ॥ਅਲਪਬੀਤਾਇ
ਨਅਰਥਜਨਾਵਹਿ॥ਰਿਖਬਿਰਧਤੈਅਧਕਨਗਾਵ
ਹਿ॥੩੪੦॥ਪਰਮਾਗਯਾਨਕਰਣਹੈਜੋਈ॥ਨਾਮਪ੍ਰਮ
ਣਕਹਾਵਤਸੋਈ॥ਗਯਾਨਪ੍ਰਮਾਣਜੋਜਨਜੋਹੋਊ॥ਪ੍ਰਮ
ਨਾਮਕਹਾਵਤਸੋਊ॥੩੪੧॥ਪ੍ਰਿਥਮਜਦਨਪਰਤੱਖ
ਦਖਾਨਾ॥ਸੋਖਟਰੀਤਨਿਬਿਧਨਮਾਨਾ॥ਸ੍ਰਵਣਨੈਨਤ੍ਵ
ਕਰਸਨਾਗਾਵੈਂ॥ਘ੍ਰਾਣਐਰਮਨਖਟਬਤਲਾਵੈਂ॥੩੪
੨॥ਦ੍ਰਿਗਯਾਪਾਰਦੱਤਅਸਧਾਰਨਕਾਰਣ॥ਕਰਣਨਾਮ
ਤਾਂਹਿਕੀਨਉਚਾਰਣ॥ਅਬਸਾਧਾਰਣਕਾਰਣਜੋਊ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅਲਪਬੀਤਭਾਖਤਹੈਂਸੋਊ॥੩੪੩॥ਈਸੁਰਪ੍ਰਕਈਸੁਰ
ਕੋਰਸਾਨਾ॥ਇੱਛਾਕ੍ਰਿਤੀਦਿਸਾਪੁਨਮਾਨਾ॥ਕਾਲਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟ
ਸੁਪ੍ਰਾਗਅਭਾਵਾ॥ਪ੍ਰਿਤਬੰਧਕਆਭਾਵਾਦਿਖਾਵਾ॥੩੪੪॥
ਸਾਧਾਰਨਕਾਰਨਯਾਹਿਗਾਏਂ॥ਅਸਧਾਰਨਸੁਰਗਭਾਂਤਾਦਿ
ਖਾਏਂ॥ਇਕਾਦਿਧਾਰਯੁਤਹੁਇਅਸਧਾਰਨ॥ਇਕਦਧਾਰ
ਬਿਨਕਹੀਯਤਕਾਰਨ॥੩੪੫॥ਹੁਇਕਾਰਣਤੇਕਾਰਜਕ
ਰਹੀ॥ਜਿਉਕਪਾਲਘਟਕੋਕਰਧਰਹੀ॥ਜਿਉਸੰਜੋਗ
ਤੰਤੂਤੇਹੋਈ॥ਬਹੁਰੋਪਟਉਪਜਾਵੈਸੋਈ॥੩੪੬॥ਕਾਰਜ
ਕਰੈਨਕਾਹੂੰਦ੍ਵਾਰਾ॥ਸੁਤੋਸਿੱਧਉਪਜਾਵਨਹਾਰਾ॥ਬਿਨਵਿਯ
ਪਾਰਕਹਾਵਤਸੋਊ॥ਹੁਇਸਖਜਾਤਹੇਤਜਗਜੋਊ॥੩੪੭॥
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨਵਕਾਰਣਤੇਤ੍ਰੈਨਜੋਪੁਨਵਧਾਰ
ਯੁਤਜੋਇ॥ਤਾਂਕੋਕਰਣਵਖਾਨਹੈਂਯਾਮੇਸਿਕਨਕੋਇ॥
੩੪੮॥ਐਸੇਤ੍ਰੈਤਕਪਾਲਹੈਂਤਾਂਤੇਕਰਣਕਹਾਇ॥ਤਿਨ
ਦੋਨੋਸੰਜੋਗਕੇਕਾਰਣਸੂਤਬਤਲਾਇ॥੩੪੯॥ਨੈਨਾ
ਦਕਖਟਇੰਦ੍ਰੀਕਹੇਕਰਣਸਮਝਾਇ॥ਤਾਂਹਿਸਬੰਧਜੋਦ੍ਰਿ
ਖੇਸੋਦਿਯਾਪਾਰਕਹਾਇ॥੩੫੦॥ਪਰਮਾਗਸਾਨਪ੍ਰਤੱ
ਖਗ੍ਯਸੋਫਲਕੀਨਵਖਾਨ॥ਪ੍ਰਤੱਖਪ੍ਰਮਾਂਕੋਕਰਣਯਾਹਿਖ
ਟਇੰਦ੍ਰੇਪਹਿਚਾਨ॥੩੫੧॥ ॥ਚੌਪਈ॥
ਇੰਦ੍ਰੇਦਿਸੇਸਬੰਧਨਹੋਈ॥ਨਹਿਪ੍ਰਤੱਖਪਰਮਾਹੁਇਕੋਈ॥
ਇੰਦ੍ਰੇਕਰਣਗ੍ਯਸੀਤੇਗਾਏ॥ਸੋਪ੍ਰਤੱਖਪਰਮਾਣਕਹਾਏ॥
੩੫੨॥ਇੰਦ੍ਰੇਜੰਨਗਸਾਨਹੈਜੋਊ॥ਪ੍ਰਤੱਖਪ੍ਰਮਾਣਜਾ
ਇਮਤਸੋਊ॥ਜਾਂਤੇਖਟਇੰਦ੍ਰੇਸੋਹਗਾਏ॥ਪਰਮਾਕੇਖਟਭੇ
ਦਦਿਖਾਏ॥੩੫੩॥ਸੋਤ੍ਰਦ੍ਵਾਰਚਾਖਸ਼ਬਤਲਾਈ॥ਰਸ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੩੦ ਨਧ੍ਰਣਜਮਾਨਸਗਾਈ॥ਭੁਰਮਰਜਾਨਾਇਵ੍ਹੇਜੇਨਗਾਏਂ
॥ਰੋਇਸਸਹਿਤਇਵ੍ਹੇਉਪਜਾਏਂ॥ ੩੫੪॥ਨਹਿਸੰਟਾਦੀਰਜ
ਨਕਹਾਏ॥ਪਰਮਾਣੂਦਹੁਕਜੋਨਜਾਏ॥ਇਸੇਰਜਾਨ
ਇਵ੍ਹੇਕਰਹੋਈ॥ਪੁਨਤਾਂਹਿਜਾਤਰਜਾਨਹੁਇਸੋਈ॥੩੫
੫॥ਪੁਨਤਾਰੰਤਮੰਦੰਤਰਜਾਨਾ॥ਹੋਤਅਭਾਵਰਜਾਨਤਾਂਹਿ
ਮਾਨਾ॥ਰਜਾਨਪ੍ਰਤੱਖਰੀਤਅਸਹੋਈ॥ਪੁਨਅਨਮਾਨਰੀ
ਤਅਸਜੋਈ॥ ੩੫੬॥

ਅਨਮਿਤੀ ਪਰਮਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਹੋਤਰਜਾਨਅਨਮਾਨਜਾਂਹਿ ਚਾਰਅ
ਗਤਹਿਮਾਨਾ॥ਪੱਖਸਾਧਹੇਤੂਭੂਰੀ ਉਦਾਹਰਨਪਹਿਚਾਨ
॥੩੫੭॥ਅਨਮਿਤੀਰਜਾਨਕੋਕਰਣਜੋਸੋਅਨਮਾਨਕ
ਹਾਇ॥ਲਿੰਗਰਜਾਨਜੇਨਰਜਾਨਜੋਸੋਅਨਮਿਤੀਸਦਾ
ਇ॥੩੫੮॥ਜਹਾਂਹੋਤਅਨਮਾਨਅਸਤੀਨਦਕਤਾਂਹਿ
ਇ॥ਪ੍ਰਤਰਜਾਹੇਤੂਤੀਸਰੇਉਦਾਹਰਣਹੈਸੋਇ॥ ੩੫੯॥
॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਿਉਪਰਬਤਮੇਧੂਮਨਿਹਾਰ
॥ਨਿਸਚਿਤਅਗਨਤਹਾਂਉਰਧਾਰਾ॥ਤਹਾਂਦਾਕਜਾਹਿਤ
ਨੋਹੋਈ॥ਜਬਦੂਸਰਜਨਬੋਧਤਕੋਈ॥ ੩੬੦॥ਜੇਹ
ਪਰਬਤਹੈਅਗਨੀਵਾਰਾ॥ਜਹੀਪ੍ਰਤੱਗਜਾਵਾਕਉਚਾਰ
॥ਕਿਨਹੇਤੁਮਨੇਅਸਮਾਨਾ॥ਧੂਮਦੇਖਤਮਾਨਿਸਚਤ
ਜਾਨਾ॥ ੩੬੧॥ਧੂਮਜਹਾਂਜਾਂਹਿਦੇਖਨਆਈ॥ਤਹਾਂ
ਅਗਨਿਨਿਸਚਿਤਹਮਪਾਈ॥ਪ੍ਰਤੱਗਜਾਦਾਕਕਹਾ ॥
ਸਹੇਤੂ॥ਉਦਾਹਰਣਹੈਧਾਕਨਕੇਤੂ॥ ੩੬੨॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ ॥ਸ੍ਵੈਯਾ॥ ਮਾਤ੍ਰਕਾ॥ ॥ਪਰਬਤਪੱਖਸਾਧੈ
ਅਗਨੀਧੂਮਤਹਾਂਹੇਤੂਪਹਿਚਾਨਾ॥ਜਦਨਸਦਨਮੇਹੋਤਰ
ਸੋਈਉਦਾਹਰਣਦ੍ਵਹੁਮੰਦਰਮਾਨਾ॥ਧੂਮਅਗਨਸਹਿ
ਚਰਯਾਨਿਯਮਤਾਂਹਿਦੇਖਤਰਸੋਈਸਾਂਝਅਰਭੋਰਾ॥ਲਿੰਗ
ਗ੍ਯਾਨਤੇਗ੍ਯਾਨਹੋਤਜਾਂਹਿਦ੍ਵਹੁਅਨੁਮਿਤੀਗ੍ਯਾਨਨਾਂਹਿ
ਹੋਰਾ॥੩੬੩॥ਧੂਮਗ੍ਯਾਨਪ੍ਰਤੱਖਕਹਾਵੈਦੂੰਨੀਗ੍ਯਾਨ ਅਨੀਸਿ
ਤੀਆਨਾ॥ਜਾਸਗ੍ਯਾਨਕਰਸਾਧਗ੍ਯਾਨਹੁਇਲਿੰਗ
ਗ੍ਯਾਨਦ੍ਵਹੁਨਿਸਚਿਤਮਾਨਾ॥ਵਿਯਾਪਗ੍ਯਾਨਕਰਵਿਯ
ਪਕਤਾਂਹੈਭਾਂਤੇਲਿੰਗਾਵਿਯਾਪਾਦ੍ਵਹੁਧਾਰ॥ਅਵਿਨਾਭਾਵ
ਸਿਸਰਗਾਵਿਯਾਪਤੀਤਾਂਕਰਅਗਨਿਲਿਖੋਉਦਾਰਾ॥੩੬੪॥
॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜੋਅਨਭਵਹੈਵਿਯਾਪਤੀਵਗੀ
ਕਰਣਕਹਿਲਾਇ॥ਪੁਨਾਵਿਯਾਤੀਜਿਮਤੀਦ੍ਵਹੁਵਿਯਾਪਾਰ
ਕਹਾਇ॥੩੬੫॥ਅਗਨੀਨਿਸਚਿਤਗ੍ਯਾਨਜੋਦ੍ਵਹੁਫਲ
ਕੀਨਉਚਾਰ॥ਅਲਪਰੀਤਅਨੁਮਾਨਯਹਿਕਹਿਓਨਅ-
ਧਿਕਾਵਿਥਾਰ॥੩੬੬॥

॥ਅਬ ਉਪਮਿਤੀ ਪਰਮਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ॥

॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨਾਮੀਸੇਜਾਂਹਿਨਾਮਕਾ ਹੋਇਦ੍ਵ
ਚਤਾਗ੍ਯਾਨ॥ਨਿਯਾਇਕਾਦਮਤਕੇਵਿਖੇਸੋਉਪਮਿਤੀਵ
ਖਾਨ॥੩੬੭॥ਅਸਧਾਰਨਕਾਰਨਤਿਸੇਪੁਨਾਵਿਯਾਰਯੁ
ਕ੍ਤਹੋਇ॥ਕਰਣਤਾਂਹਿਕਦਜਨਕਹੇਯਾਹਿਉਪਮਾਨਬਖੋ
ਇ॥੩੬੮॥ ॥ਕੁੰਡਲੀਯਾਛੰਦ॥ ॥ਜੈਸੇ
ਕਾਹੂਸ਼ਹਿਰਮੇਰਹਿਤੁਹੁਤੋਜਨਕੋਇ॥ਗਦੇਸ਼ਬਦਕੇਵ
ਚਕੋਨਾਂਹਿਜਾਨਤਥੋਸੋਇ॥ਨਾਂਹਿਜਾਨਤਥੋਸੋਇ ਏਕਬਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੩੨ ਬਾਸੀਆਇਓ॥ਤਾਸੋਂਪ੍ਰਛਨਕੀਨਤਾਸਅਸਵਾਕਅਲਾ
ਇਓ॥ਜੈਸੇਂਭ੍ਰਮਰੀਗਊਗਏਂਮ੍ਰਿਗਹੋਵਤਐਸੇ॥ਕਹੂੰਕ
ਕਾਲਬਨਜਾਇਪਿਖੇਂਮ੍ਰਿਗਗਊਅਨਜੈਸੇ॥੩੬੯॥
ਦੇਖਾਗਊਸਮਾਨਮ੍ਰਿਗਭਈਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਇ॥ਬਨਬਾ
ਸੀਕੇਵਾਕਕੋਸਿਮਰਨਕੀਨਬਨਾਇ॥ਸਿਮਰਨਕੀਨ
ਬਨਾਇਪ੍ਰਿਥਮਜੋਈਅਨਭਵਕੀਨਾ॥ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਪਸੂ
ਤਿਸਕਾਲਗਏਪਦਵਾਚਸੁਚੀਨਾ॥ਪਸਾਦਿਸੇਸ਼ਕੇਆ
ਹਿਗਏਪਦਵਾਚਸੁਪੇਖਾ॥ਜੋਊਪਮਿਤੀਸਰੂਪਤਾਸਜ
ਨਿਸਾਰਿਤਦੇਖਾ॥੩੭੦॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਬਨਬਾਸੀਜਨਵਾਕਉਚਾਰਾ॥ਅਨਭਵਸ਼ਬਦਅਰਥਜੋਈ
ਧਾ॥ਗਾਵਹੀਕਰਣਭ੍ਰਪਜਨਬਤਲਾਵੰਹਿ॥ਅਸਾਦ੍ਰਿ
ਪਾਰਸਰੂਪਦਿਖਾਵੰਹਿ॥੩੭੧॥ਗੋਸਾਦ੍ਰਿਸਜੋਈਪਿੰਡ
ਨਿਹਾਰਾ॥ਵਾਕਅਰਥਸਿਮ੍ਰਤਉਰਧਾਰਾ॥ਜਹਿਵਿਨਾ
ਪਾਰਅਵਰਨਹਿਕੋਊ॥ਅਬਸਾਹਿਕਾਰੀਭਾਖੋਂਸੋਊ॥੩੭੨
ਗੋਸਾਦ੍ਰਿਸਜੋਈਪਿੰਡਨਿਹਾਰਾ॥ਜਿਸਕਾਰਉਦਬੋਧਕਧਾ
ਰਾ॥ਜੋਹਸਹਿਕਾਰੀਰੂਪਵਖਾਨਾ॥ਜਥਾਚਾਰਸਹਿਕਾਰ
ਮਾਨਾ॥੩੭੩॥ਪ੍ਰਿਥਮੈਨਅਕਾਖਜਾਂਗਾਵਹਿ॥ਦੂਤੀਜੋਗ
ਤਾਭਾਖਸੁਨਾਵੰਹਿ॥ਆਸਿਨ੍ਰਿਧੀਤੀਸਰਗਾਵਾ॥ਭਾਤ
ਪਰਯਚਤਰਥਬਤਲਾਵਾ॥੩੭੪॥ਵਾਕਅਰਥਅ
ਨਭਵਉਪਮਾਨਾ॥ਫਲਉਪਮਿਤੀਜਾਇਮਤਭਾਨਾ॥
ਕਰਸੋਂਕੋਹਰੀਤਜੋਹਗਾਈ॥ਅਬਾਦਿਵੰਤਮਤਕਹੌਸੁ
ਨਾਈ॥੩੭੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਵਾਸ਼ਾਦਿ
ਖੇਰੋਪਿੰਡਪਿਖਵਹੀਪੁਰਸ਼ਬਨਜਾਇ॥ਦੇਖਗਏਪ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਸਗ੍ਯਾਨਅਸਗੌਸਾਦ੍ਰਿਸਯੋਆਹਿ॥ ੩੭੬॥ ਅਸਪ੍ਰਤੱਖ ੨੩੩
ਜਬਕੋਊਇਹਿਯੋਪ੍ਰਨਐਸੋਹੂਇਗ੍ਯਾਨਾ॥ ਹਮਰੇਗ੍ਰਹਿਮੇ
ਗਊਜੋਸੋਇਸਮਿਰਗਸਮਾਨਾ॥ ੩੭੭॥ ਗੌਸਾਦ੍ਰਿਸਕ
ਗ੍ਯਾਨਜੋਗਵੈਮਾਂਹਿਤਹਿਹੋਇ॥ ਸੋਉਪਮਾਨਪ੍ਰਮਾਨਹੈ
ਕਰਣਕਹਾਵਤਸੋਇ॥ ੩੭੮॥ ਪੁਨਾਗਊਮੇਗਵੈਕਾਹੂ
ਇਸਾਦ੍ਰਿਸਤਾਗ੍ਯਾਨਾ॥ ਜੋਪਰਮਾਉਪਮਿਤੀਕੋ ਕੀਯੋਸ
ਰੂਪਵਖਾਨਾ॥ ੩੭੯॥ ਯਾਮਤਭੀਉਪਮਿਤੀਕਾ ਕਰਣ
ਕਯੋਉਪਮਾਨਾ॥ ਪ੍ਰਤ੍ਯੱਖਲਖਣਰੂਪਕਾ ਕਛੁਇਕਭੇਦ
ਵਖਾਨਾ॥ ੩੮੦॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਜਬਲਗ
ਲਖਣਭੇਦਨਹੋਈ॥ ਭੇਦਸਰੂਪਜਿੱਧਨਹਿਕੋਈ॥ ਜਿਗ੍ਯਾ
ਮਾਂਹਿਵਾਰਤਾਜੋਊ॥ ਪਿਖੈਨ੍ਯਾਇਸਿਗਮਿਸੋਊ॥ ੩੮੧॥
ਇਸੇਨ੍ਯਾਇਉਪਮਿਤੀਵਖਾਨਹਿ॥ ਅਤਦਿਦਾਂਤਵਿਧ
ਔਰਹਿਮਾਨਹਿ॥ ਸਾਦ੍ਰਿਸਗ੍ਯਾਨਜਿਨਗ੍ਯਾਨਸੁਜੋਊ॥
ਮਤਅਦ੍ਵੈਤਉਪਮਿਤੀਸੋਊ॥ ੩੮੨॥ ਗਾਵੈਮਾਂਹਿਗੌਸਾ
ਦ੍ਰਿਸਜੋਈ॥ ਤਾਂਤੇਜੱਨ੍ਯਗ੍ਯਾਨਜੋਹੋਈ॥ ਗੌਮੈਂਗਵੈਸ
ਦ੍ਰਿਸਗ੍ਯਾਨਾ॥ ਇਸਪ੍ਰਕਾਰਉਪਮਿਤੀਵਖਾਨਾ॥ ੩
੮੩॥ ਤਾਸਕਰਣਉਪਮਾਨਬਤਾਵੈਂ॥ ਬਿਨਵਪਾਰਉ
ਪਮਾਨਦਿਖਾਵੈਂ॥ ਗਾਵੈਮਾਂਹਿਗੌਸਾਦ੍ਰਿਸਜੋਊ॥ ਸੋਉ
ਪਮਾਨਤਾਸਮਤਹੋਊ॥ ੩੮੪॥ ਗੌਮੈਗਵੈਸਾਦ੍ਰਿੱਸੀਜੋਈ
ਪਰਮਾਊਪਕਾਹਿਤਹੈਸੋਈ॥ ਨ੍ਯਾਇਔਰਪਰਕਾਰਬਤਾ
ਵਹਿੰ॥ ਜਿਗ੍ਯਾਮਾਂਹਿਵਾਰਤਾਗਾਵਹਿੰ॥ ੩੮੫॥ ਜਿਗੀ
ਮਾਂਹਿਗ੍ਯਾਨਤਾਂਹਿਜੋਈ॥ ਨ੍ਯਾਇਉਪਮਿਤੀਭਾਖੈਂਸੋਈ
॥ ਗ੍ਯਾਬਿਧਭੇਦਜੁਗਲਮਤਮਾਂਹੀ॥ ਕਰਸੈਖੇਪਕਹ੍ਯੋਂਜੋਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੩੪ ਮਤਾਹੀ॥੩੮੬॥

ਅਥ ਸ਼ਾਬਦੀ ਪਰਮਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ੍ਰਾ॥

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਸਰਵਣ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਹੋਤ ਸ਼ਾਬਦੀ ਗ
ਯਾਨ॥ ਤਾਸ ਕਰਣ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਕਹੇ ਸੋ ਪਰਮਾਣ ਵਖਾਣ॥੩੮੭
॥ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਜਾਂਹਿ ਸਬੰਧ ਪਰੋ ਜਾਇ॥ ਤਹਾਂ ਸ਼ਾਬਦੀ
ਪ੍ਰਮਾ ਹੁਇ ਸੋ ਪੁਨ ਦੁਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਾਇ॥੩੮੮॥ ਇਕ ਪਰਮਾਪ
ਰਮਾਰਥੀ ਇਕ ਬਿਵਹਾਰਕ ਮਾਨ॥ ਸਰਵਣ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਕ
ਹੁਇ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਾ ਕੂੰ ਗ੍ਯਾਨ॥੩੮੯॥ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਾ ਕੂੰ ਪਦ ਸਕਲ ਕਾ ਹੁਇ
ਸਰਵਣ ਸੰਬੰਧ ਜਾਤ॥ ਹੋਤ ਪਦਾਰਥ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਯੋਗ ਦੇਖ ਨਮਾ
ਤ॥੩੯੦॥ ਪਦ ਪੁਨ ਅਰਥ ਸਬੰਧ ਜੋ ਦ੍ਰਿੜ ਬ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਹਿਯ
ਇ॥ ਵਹੁ ਜਾਂ ਕੇ ਚਿਤ ਗ੍ਯਾਤ ਹੁਇ ਸਿਮ੍ਰਤ ਅਰਥ ਤੂ ਪਾਇ॥
੩੯੧॥ ਜਾਂ ਕੇ ਜਾਂਬਿ ਪਰਗ੍ਯਾਨ ਨਹਿ ਸਿਮ੍ਰਤ ਤਾਹਿ ਨ ਹੋਇ॥
ਵ੍ਰਿਤ ਸਹਿਤ ਪਦ ਗ੍ਯਾਨ ਜਾਂਹਿ ਸਿਮ੍ਰਤ ਜਾਨ ਹੈ ਸੋਇ॥੩੯੨
॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਪਦ ਵਾਚਕ ਕਹ ਜਾਨ ਬਤਲਾ
ਵਹਿ॥ ਅਰਥ ਵਾਚ ਪੁਨ ਸ਼ੱਕ ਜਨਾਵਹਿ॥ ਪਦ ਕੇ ਮਾਂਹਿ ਵ੍ਰਿ
ਤ ਜੁ ਗਾਥਾਖੀ॥ ਸ਼ਕਤ ਏਕ ਲਖਣਾ ਪੁਨ ਆਖੀ॥੩੯੩
॥ਕਹੂ ਸ਼ਕਤ ਸੇਂ ਅਰਥ ਜਨਾਈ॥ ਕਹਿ ਲਖਣਾ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨ
ਉ ਪਾਈ॥ ਤਾਂ ਕੇ ਭੇਦ ਅਨਕ ਵਿਧ ਜੋਊ॥ ਬਹੁ ਬਿਥਰਨ ਦਿਖ
ਲਾਏ ਜੋਊ॥੩੯੪॥ ਬਹੁ ਮਤ ਭੇਦ ਵਾਦ ਬਹੁ ਗਾਵੈਂ॥ ਸ਼
ਕਤ ਲੱਖਣਾਂ ਭੇਦ ਦਿਖਾਵੈਂ॥ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਂਹਿ ਵਾਦ ਇਮ ਕ
ਰਹੀ॥ ਈਸ੍ਵਰ ਇੱਛਾ ਨ੍ਯਾਇਕ ਪਰਹੀ॥੩੯੫॥ ਸ਼ਕ
ਤੀ ਮਾਸ ਕ ਅਸਾਦਿਕ ਲਾਂਵਹਿ॥ ਸ਼ਕਤ ਪਤੰਜਲ ਮਤ
ਅਸਗਾਈ॥ ਵਾਚਕ ਵਾਚ ਮੂਲ ਜੋ ਭਾਈ॥੩੯੬॥ ਪਦ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਪੁਨਅਰਥਤਦਾਂਤਅਜੋਊ॥ਸ਼ਕਤਪਦਨਮੇਭਾਖੀਸੋਊ॥ ੨੩੫
ਭੂਸ਼ਟਕਾਰਯੋਰਗਤਮਾਨੀ॥ਯੋਰਗਤਾਸਰੀਤੀਯੇਹਠਾਨੀ
॥੩੯੭॥ਪੁਨਯਥਾਕਰਣਮਨੂਸ਼ਆਂਹੀ॥ਜੋਰਗਤਾਸਅ
ਸ ਰੀਤਦਿਖਾਂਹੀ॥ਦ੍ਰਾਚਕਟਾਰਮੂਲਜੋਈਰਾਦਤਾਤੂ
ਦਾਤਮਸੀਥੀਪਾਦਿਖਾਣ੍ਤਮ॥੩੯੮॥ਯਾਥਿਨਸ਼ਕਤਔ
ਰਨਾਹਿਰਾਈ॥ਅਤਾਦਿਦਾਂਤੂਅਸਰੀਤਾਦਿਖਾਈ॥ਨਿ
ਜਕਾਰਜਕਰਨੇਕੀਜੋਈ॥ਸਮਰਥਅਹੇਸਰਥਮੇਸੋ
ਈ॥੩੯੯॥ਪਦਪੁਨਅਰਥਜੁਗਲਕੇਮਾਂਹੀ॥ਕਹਿ
ਸ਼ਕਤਦੂਸਰਕੋਨਾਂਹੀ॥ਸ਼ਕਤੀਅਰਥਜਦਨਸਾਪਰਹਿ
ਪਾਥਿਨਾਰਜਾਤਕਾਰਜਦਹੁਕਰਹੀ॥੪੦੦॥ਭੂਤਮੇਪ
ਦਸ਼ਕਤੀਜੋਈ॥ਅਰਾਨੀਮਾਂਹਿਦ੍ਰਾਹਿਜਿਮਹੋਈ॥
ਪਦਮੇਂਸ਼ਕਤਰਜਾਤਜਥੇਹੋਊ॥ਤਥਾਨਿਜਕਾਰਜਕਰੈ
ਸੋਊ॥੪੦੧॥ਅਪਰਅਨਕਾਦਿਪਸ਼ਕਤੀਗਾਦਾਂਹੀ॥
ਤੀਨਭੇਦਤਿਸਮੇਦਿਖਰਾਦਾਂਹੀ॥ਜੋਰਾਪ੍ਰਿਥਮਰੂਢਹੈ
ਦੂਜੀ॥ਜੋਗਾਰੂਢਜੁਗਲਾਦਿਪਤੀਜੀ॥੪੦੨॥ਸ਼ਕ
ਤਾਦਿਰਤਤ੍ਰਿਪਾਦਿਪਜੋਸੀ॥ਲਖਣਾਦਿਰਤਤ੍ਰਿਪਾਦਿ
ਪਤੈਸੀ॥ਸੋਰੀਤੀਪੂਰਬਦਿਖਰਾਈ॥ਪੁਨਾਕਾਹਿਨਕੀ
ਲੋਰਨਕਾਈ॥੪੦੩॥ਦੂਪਾਰੀਤਪਦਅਰਥਜਨਾਦੈਂ
ਸ ਥਦਪ੍ਰਮਾਣਜਿਸੇਥਤਲਾਂਦੈਂ॥ਸਰਦਣਕਰਣਹੈ
ਰਇਸਗਾਇਯੋ॥ਤਾਂਹਿਸਥੀਪਾਦਿਯਾਪਾਰਦਿਖਾਇਯੋ
॥੪੦੪॥ਪਰਮਾਗਜਾਨਕਹਿਯੋਫਲਤਾਂਕਾ॥ਨਾਮਸ਼ੁ
ਦੀਪਰਮਾਜਾਂਕਾ॥ਸ਼ਬਦਪ੍ਰਮਾਣਰੂਪਯੇਹਗਾਇਯੋ
ਅਲਪਰੀਤਤੁਮਕੋਦਿਖਰਾਇਯੋ॥੪੦੫॥ਇਤੀ॥

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੩੬ ॥ਅਥ ਅਰਥਾਪਤੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭ੍ਤਾ॥

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਜਿਉਂਪਰਮਾਪਰਮਾਣਕਾਬੋਧਕਸੁ
ਬਦਪ੍ਰਤੱਖਾਤੈਸੇਹੀਅਰਥਾਪਤੀ ਨਾਮਕਹਿਤਜਨਦੱਖ
॥੪੦੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਉਪਪਾਦਕਕਲਪਨ
ਜੋਈਭ੍ਰਾਨਾ॥ਕਾਰਣਤਾਂਹਿਉਪਪਾਦਕਗ੍ਯਾਨਾ॥ਉਪਪਾ
ਦਕਸੰਪਾਦਕਜੋਈ॥ਅਹੈਪ੍ਰਜਾਇਸੁਬਦਜੋਹੋਵੈ ਈ
॥੪੦੭॥ਜਾਬਿਨਜੋਸੰਭਵਨਾਂਹਿਹੋਊ॥ਉਪਪਾਦਕਤਾਂਕੋ
ਹੈਸੋਊ॥ਜਥਾਤਪੱਸੀਕਹੂੰਨਿਹਾਰ॥ਦਿਨਕੋਖਾਵੈਨਅੰਨ
ਅਹਾਰਾ॥੪੦੮॥ਰੁੱਸਪੁੱਸ਼ਟਤਨਤਾਂਹਿਦਿਸਾਈ॥ਲਖਨ
ਸਾਂਝਭੋਜਨਜੇਹਖਾਈ॥ਬਿਨਅੰਨਤਨਥੂਲਨਹੋਈ॥
ਕੋਸੁਅੰਨਸੇਭ੍ਰਾਖਨੇਸੋਈ॥੪੦੯॥ਨਿਸਭੋਜਨਸੰਪਾ
ਦਕਗਾਦਾ॥ਥੂਲਦੇਹਸੰਪਾਦਇਖਾਦਾ॥ਜਾਂਹਿਅਭ੍ਰਾ
ਦਕਰਹੋਇਨਜੋਈ॥ਤਾਂਹਿਉਪਪਾਦਕਹੋਵਤਸੋਈ॥
੪੧੦॥ਜਥਾਥੂਲਤਾਬਿਨੇਨਕਬਹੂੰ॥ਨਿਸਭੋਜਨਖਾ
ਇਨਜਬਹੂੰ॥ਉਪਪਾਦਕਕਲਪਨਕਰਵਾਵੈ॥ਅਸਉਪ
ਪਾਦਕਗ੍ਯਾਨਕਹਿਲਾਵੈ॥੪੧੧॥ਸੋਪ੍ਰਮਾਣਅਰਥ
ਪਤਭ੍ਰਾਖਾ॥ਪਰਮਾਭੂਪਰੀਤਅਸਰਾਖਾ॥ਉਪਪਾਦਕ
ਕੋਗ੍ਯਾਨਸੁਜੋਈ॥ਅਰਥਾਪਤੀਪ੍ਰਮਾਹੈਸੋਈ॥੪੧੨
॥ਇਤਿ॥

॥ਅਥ ਅਭ੍ਰਾਵ ਪਰਮਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ੍ਤਾ॥

॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਨਉਪਲਭਧਪ੍ਰਮਾਣਤੇਪਰਮਾਹੋਇ
ਅਭ੍ਰਾਵ॥ਅਸਧਾਰਣਕਾਰਣਤਿਸੇਅਨਉਪਲਬਧਪਕਰਾ
ਵ॥ ੪੧੩॥ਨਖੇਧਮੁਖਪਰਤੀਤਜੋ ਸੋਅਭ੍ਰਾਵਪਹਿਚਾਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

।ਅਬਦ੍ਵਾਦੂਸਰਅਰਥਾਇਸ ਨ੍ਯਾਇਸਿਧਾਂਤਵਖਾਨਾ। ੨੩੭
੪੧੪।।ਪ੍ਰਿਤ੍ਯਯੋਗੀਸਾਪੇਖਹੋ ਦ੍ਵਿਖੇਹੋਤਹੈਜੋਇ।।ਯਾਹਿ
ਅਭਾਵਸਰੂਪਹੈ ਦੂਸਰਅਵਰਨਕੋਇ।। ੪੧੫।।
।ਚੌਪਈ। ।ਸੋਅਭਾਵਜੁਗਰੀਤਵਖਾਨਾ।।ਅੰਨੋ
ਅੰਨ੍ਯੇਕਦਿਧਮਾਨਾ।।ਸਿਸਰਗਾਦੂਸਰਬਤਲਾਂਵਹਿ।।
ਚਤੁਰਭੰਤਸੰਸਰਗਾਗਾਂਵਹਿ।। ੪੧੬।।ਪ੍ਰਾਗਾਭਾਵ
ਪ੍ਰਿਥਮਬਤਲਾਂਹੀ।।ਪੁਨਪਰਧ੍ਵੰਸਾਭਾਖਸੁਨਾਂਹੀ।।ਨ
ਸਾਮਕਾਤੀਸਰਸੋਊ।।ਚਤੁਰਥਹੈਅਤਅੰਤ੍ਯਾਜੋਊ।।
੪੧੭।।ਲਖੰਣਜਾਸਅਨਾਦਅਨੰਤਾ।।ਅੰਨੋਅੰਨਕ
ਹੇਤਕਦਸੰਤਾ।।ਸਾਂਤਅਨਾਦਵਖਾਨੈਜੋਈ।।ਪ੍ਰਾਗਭਾ
ਵਕਾਹੇਤਹੈਸੋਈ।। ੪੧੮।।ਸਾਦੀਪੁਨਅਨੰਤ ਜਾਹਿਮਾਨ
।।ਪਰਧ੍ਵੰਸਾਮਤਨ੍ਯਾਇਵਖਾਨਾ।।ਸਾਦੀਸ਼ਾਂਤਹੋਤਹੈਜੋਊ
।ਵਹੀਸਾਮਕਾਅਵਰਨਕੋਊ।। ੪੧੯।।ਚਤੁਰਥਹੈਅਤਿ
ਅੰਤਾਜੋਈ।।ਅਨਾਦਅਨੰਤਵਖਾਨਿਓਸੋਈ।।ਚਤੁਰ
ਭੰਤਸੰਸਰਗਾਂਗਾਵਹਿਂ।।ਮਿਲਅੰਨੋਅੰਨਪਾਂਚ
ਕਹਾਵਹਿ।। ੪੨੦।। ।ਦੋਹਰਾ। ।।ਅਭਾਵ
ਗਿਆਨਕੋਕਾਰਣਵਿਚ ਇਵੈਨ੍ਯਾਇਕਮਾਨਾ।।ਅਨਉਪਲ
ਬਧੀਕਰਣਹੈ ਮਤਵਿਦਾਂਤਵਖਾਨਾ।। ੪੨੧।।ਅਸਧਾਰ
ਨਕਾਰਨਜਦਨਪੁਨਦਿਪਾਰਦਤਜੋਇ।।ਯਾਹਿਲੱਖਣਯ
ਟੈਤਹਾਂ ਕਹਾਂਨ੍ਯਾਇਮਤਹੋਇ।। ੪੨੨।।ਕਹਿਤਉਪ
ਮਿਤੀਕੋਦ੍ਵਿਖੇ ਯਾਹਿਅਭਾਵਕੋਗਿਆਨ।।ਨ੍ਯਾਇਮਤਭੇਦਾ
ਰਹੀਮਾਨਤਹੈਂਪਰਮਾਣ।। ੪੨੩।।ਨਹਿਵਪਾਰਈਹਾਂ
ਥਨੇ ਅਨਉਪਲਬਧੀਕਾਂਹਿ।।ਅਸਧਾਰਨਕਾਰਨਪ੍ਰ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਟਤਤੀਨਖਤਕੇਮਾਹਿ॥੪੨੪॥ਨ੍ਯਾਹੂਮਤਓਮਾਨੈਏਕਵੈਸ਼ਿ
ਪਰਮਾਣਾ॥ਤੀਨਚਾਰਤ੍ਰਨਪਾਂਚਖਟਕਹਿਮਤਕਰਤਵਖ
ਾਣਾ॥੪੨੫॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਚਾਰਵਾਕਮਤਅ
ਵਰਨਾਨਹਿ॥ਏਕਪ੍ਰਤੱਖਪ੍ਰਮਾਣਵਖਾਨਹਿ॥ਮਤਕਣਾ
ਦਜੁਗਾਸਿਰਚਿਤਆਨਾ॥ਏਕਪ੍ਰਤੱਖਦੁਤੀਅਨਮਾਨਾ॥
੪੨੬॥ਕਪਲਸਾਂਖਮਤਕਰਤਾਜੋਈ॥ਮਾਨਤਤੀਨਸ
ਬਦਪ੍ਰਤਸੋਈ॥ਨ੍ਯਾਇਸਿਪਾਂਤ੍ਰਚਾਰਯੋਗਮਾਨੈ॥ਵਤ
ਰਸੋਊਪਮਿਤ੍ਰੀਵਖਾਨੈ॥੪੨੭॥ਭੁਟੱਸਿੱਖਪਰਭ੍ਰਾਕਰ
ਜੋਊ॥ਪੰਚਅਰਥਾਪਤ੍ਰਗਹਿਸੋਊ॥ਪੂਰਬਮੀਮਾਸ
ਕਖਟਗਾਵਹਿ॥ਤਿਊਵਿਦਾਂਤਮਤਖਸੁਬਤਾਵਹਿ॥੪੨
੮॥ਵ੍ਰਿਪਾਰਦੱਤਕਾਰਨਅਸਪਾਰਸਨਾਘਟਤਨਜਾਇਇਮ
ਤਲੱਖਣਕਾਰਣਾ॥ਪਰਮਾਰਥਨਕਰਨਪਰਮਾਨਾ॥ਸ
ਪਾਰਣਲੱਖਣਯੋਗਜਾਨਾ॥੪੨੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥
॥ਹੇਤਕਾਜਨਜਾਹਿਲਗਜਿਤੇਇਨਖਟਭੀਤਰਆਇ॥
ਇਨਤੇਭ੍ਰਿਨਵਜਾਨਕੈਕਹੀਵੇਦਬਤਲਾਇ॥੪੩੦॥
ਬਿਨਇੰਦ੍ਰੇਸੰਬੰਧਪ੍ਰਤੱਖਕੌਊਗਯਾਨਨਹੋਇ॥ਬ੍ਰਹਮਗਯ
ਨਅਪ੍ਰੋਖਇਉਖਟਾਵਿਪਖਬਨੇਨਕੋਇ॥੪੩੧॥ ॥ਪ੍ਰ
ਉੱਤਰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨੀਤ੍ਰਸਾਰਉੱਤਰਇਸੇ
ਭੁਖੈਤੇਹੈਸੁਨਾਇ॥ਬਿਨਇੰਦ੍ਰੇਪਰਤੱਖਨਹੀਯੋਗਸੂਤ
ਨਿਯਮਨਗਾਇ॥੪੩੨॥ਬਿਨਇੰਦ੍ਰੇਪਰਤੱਖਪ੍ਰਇਤ
ਨਮੈਸੁਖਦੁਖਗਯਾਨਾ॥ਦ੍ਰਿਤੀਵਿਸ਼ੇਸਬੰਧਕੇਨਿਯਮ
ਜਹਾਂਤਹਿਆਨਾ॥੪੩੩॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਸ
ਮਨਅੰਤਰਸੁਤਕਰਣਵਖਾਨਾ॥ਇੰਦ੍ਰੇਬਾਹਰਕਰਣਪ੍ਰ

Original with
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਭੁਨਾ।ਮਨਸਾਧਾਰਣਕਰਣਥਤਾਵੰਹਿ।ਅਸਧਾਰਣ
ਇੰਦ੍ਰੇਕਰਣਗਾਵਹਿੰ।੪੩੪।ਜਦਨਸੰਗਾਵਿਰਤੀਮਿਲਜ
ਈ।ਵਹੁਇੰਦ੍ਰੇਨਿਜ੍ਰਗਜਾਨਤੁਪਾਈ।ਜਬਲਗਾਵਿਰਤ
ਸਥੈਪਨਹੋਈ।ਐਂਦ੍ਰਕਗਜਾਨਪ੍ਰਤੱਖਨਕੋਈ।੪੩੫
।ਇੰਦ੍ਰੇਦ੍ਵਾਰਵਿਰਤਜਬਜਾਵੰਹਿ।ਬਾਹਰਵਿਖੇਅਵਰਣ
ਨਸਾਵਹਿੰ।ਚਿਦਾਭਾਸਤਾਂਹਿਸੰਗਾਪ੍ਰਕਾਸੇ।ਤਬਅਪ੍ਰੋ
ਖਰਵਦਹਭਾਸੇ।੪੩੬।ਜਾਂਹਿਨਿਜਆਤਮਗਜਾਨ
ਉਪਾਵਹਿ।ਤਾਂਵਿਰਤਨਹਿਬਾਹਰਜਾਵਹਿ।ਵ੍ਰਿਤਆ
ਤਮੈਂਜਾਵਤਨਬਹੀ।ਹੇਤੁਅਕਾਰਆਤਮਾਤਬਹੀ।
੪੩੭।ਤਾਂਹਿਅਵਰਨਤਤਕਾਲਨਸਾਈ।ਚਿਦਾਭਾਸ
ਤਾਂਹਿਲੋਨਕਰਾਈ।ਸੈਂਪ੍ਰਕਾਸ਼ਆਤਮਸੁਤਗਾਵਾ।ਪਰ
ਪ੍ਰਕਾਸਦ੍ਵਦਸੋਰਦਿਖਾਵਾ।੪੩੮॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ।
।ਜਦਨਸਦਨਮੋਨਿਸਤਅਛਾਈ।ਦੇਖਨੁਜੇਬਾਦਸਤਉਇਕ
ਈ।ਨੈਨਦੀਪਕਰਹੀਏ ਤਾਂਹਿਦੇਤੂ।ਤਬਅੱਪ੍ਰੋਖਦਸਤਦਹੁ
ਹੇਤੂ।੪੩੯।ਜਰਤੇਦੀਪਘਟਸੋਢਕਜਾਹਾਂ।ਅਪਰਦੀਪ
ਨਹਿਚਹੀਯੇਤਾਂਹਾਂ।ਤ੍ਰਿਣਅਵਰਨਸੁਤਾਂਹਿਉਠਾਵੈ।ਸੋਦੀ-
ਪਕਸੈਆਪਦਿਖਾਵੈ।੪੪੦।ਜਬਉਪਾਧਇਕਠੋਰੇਹੋਈ
।ਤਬਉਪਾਹਿਤਮੇਭੇਦਨਕੋਈ।ਭੇਦਉਪਾਧੀਸਰਵਦਿਖਾਵ
ਹਿ।ਮਿਟੇਉਪਾਧਭੇਦਸਮਿਟਜਾਵੰਹਿ।੪੪੧।ਅਸਤਦਵੂ
ਪਅਨੂਪਮਜੋਈ।ਮਨਬਾਣੀਕੋਵਿਖੇਨਹੋਈ।ਐਸੋਵਾਕ
ਸਦਨਸੁਤਭਾਖਾ।ਗੁਰਵ੍ਰੇਦਸਾਮੇਅਸਰਾਖਾ।੪੪੨।ਮ
ਰਜੁਤਮਕਰਮਨੀਨੌਮਨਜੋਉ।ਅਸਮਨਾਵਿਸ਼ੇਬ੍ਰਹਮਨ
ਹੋਉ।ਬਾਣੀਵਿਸ਼ੇਨਹੀਜੋਗਾਵਾ।ਸ਼ਕਤਾਵਿਰਤਅ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

 ਵਿਸ਼ੇਜਨ ਨਾਵਾ। ੪੪੩। ਵ੍ਰਿਤ ਲੱਖਣਾ ਤਾਂ ਹਿ ਜਨਾਵਹਿਂ
ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭੇਦ ਮਿਟਾਵਹਿ। ਵਾਚਾ ਵਿਰੂੰਪ ਸਕਲ ਤ
ਜਦੇਹੀ। ਲਖ ਏਕ ਚਿਦ ਸੋ ਪਰਸੇਹੀ। ੪੪੪। ਨਾਮ ਰੂਪ
ਜਾਂਹਿ ਲਗਾ ਵਿਸ ਆਈ। ਅਨਰਵਾਚ ਮਾਇ ਧਾ ਵਿਖਲਾ
ਈ। ਤਾਂਤੇ ਅਨਰਵਾਚ ਇਸ ਜਾਨਹੁ। ਸੱਤ ਅੱਸਤ ਉਤੀਰ
ਨਮਾਨਹੁ। ੪੪੫। ਬਾਧ ਜੋਗ ਜਾਂਤੇ ਬਤਲਾਇਜੋ।
ਤਾਂਤੇ ਸਤ ਉਤੀਰਣ ਗਾਇਓ। ਭਾਸਮਾਨ ਹੋਵਤ ਹੈ ਜੋਊ
ਹੋਤ ਅਸੱਤ ਭਿੰਨ ਵਿਛੁ ਸੋਊ। ੪੪੬॥ ਦੋਹਰਾ।
ਅਲਪ ਬੀਤ ਉਤੱਰ ਕਜੋ ਜੁਗਲ ਸ਼ੰਕ ਮਤ ਤੇਹਿ। ਅ
ਬਸ਼ੰਕਾ ਜੋ ਕਛੁ ਉਰੈ ਲਿਸ ਚਿਤ ਪੁਛੋ ਮੋਹਿ॥ ੪੪੭॥
ਸ਼ੰਕਾ। ਦੋਹਰਾ। ਨੀਤ ਸਾਰ ਗਾਦਗ
ਦਭੁਇਜੋ ਹਰਖਨ ਵ੍ਰਿਦੇਸ ਮਾਇ। ਕਰੀਨ੍ਹ ਭਵਤ ਚਰਨ
ਗੁਰ ਉਸਤਤ ਕਰੀ ਬਨਾਇ। ੪੪੮। ਭਗਵਨ ਤਦਪ
ਰਸਾਦ ਤੇ ਸਿਸਾਰਹਾਨ ਕੋਇ। ਭਾਗ ਭਾਲਜਾ ਗੇਭ ਲੇ ਭਇ
ਭੇਟਤ ਦਸੋਇ। ੪੪੯। ਏਕ ਸ਼ੰਕ ਪੁਨ ਅਲਪ ਸੀ ਉਪ
ਜੀਓ ਮਨ ਆਇ। ਸੋ ਰਾਵਰ ਪਦ ਕੰਜ ਮੇ ਵਿਨਤੀ ਕਰੇਂ ਬਨਾ
ਇ। ੪੫੦। ਭਗਵਨ ਪੂਰਵ ਕਾਲ ਮੇ ਪਠੇ ਗ੍ਰੰਥ ਬਹੁ ਸਾ
ਰ। ਨਾਨਾ ਮਤ ਤਿਨ ਮੋ ਪਿਖੇ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰ। ੪੫੧।
ਕਰਤ ਪਰਸਪਰ ਵਾਦ ਮਤ ਸਭ ਨਿਜ ਮਤ ਧਰ ਟੇਕ।
ਦੂਸਰ ਮਤ ਖੰਡਨ ਕਰੈਂ ਮੰਡਨ ਨਿਜ ਮਤ ਏਕ॥ ੪੫੨॥
॥ ਚੌਪਈ। ਜਥਾ ਰੂਪ ਮੇਦਾਵਰ ਹੋਈ।
ਇਤੌ ਵਿਸੇਮ ਵਿਛਮਾਨ ਤਸੋਈ। ਔਰ ਵਿਧੇ ਮਕਾਂ ਹਿਭ
ਇਸੋ ਨਹੈਂ। ਦੇਖੈ ਕਾਂਤ ਲਕਰ ਵਿਸ ਮੈਂ ਹੈ। ੪੫੩। ਜਾਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਜਾਂਹਿਕੂਪਪਰਜੋਹੈਜੈਸੀ॥ ਸਭੁਦਾਦਰਮਾਨਤਾਇਮਸੋਈ॥ ੨੪੧
ਦੈਦੁਜੈਂਗਕਰਬਾਹਰਆਵੈਹਿ॥ ਨਭੁਅਗਾਧਪਿਖਦਿਸ
ਮੇਪਾਵਹਿ॥੪੫੪॥ ਤਥਾਜੀਵਮਾਨਵਸਮਦਾਦਰਾਤੁੱਛਆਂ
ਤਕਛਿਆਹਿਨਬਾਦਰਾ॥ ਜਾਂਹਿਲਗਾਸੁਨੇਪਿਖੇਮਨਲਾਈ
ਕਛਕਮਾਰਤਾਂਹਿਲਗਾਜਾਨਪਾਈ॥੪੫੫॥ ਜਿਤਨ
ਅੰਤਰਖਬਰਨਪਰਹੀ॥ ਬਨੇਖੇਦਉਰਸੀਸੇਕਰਹੀ॥ ਨ
ਹਿਜਾਨੇਕਿਯਾਕਾਰਨਭ੍ਰਾਈ॥ ਹਮਰੇਉਰਦਰਦਅਧਕ
ਈ॥੪੫੬॥ ਜਿਤਕਸੂਦਨਕਰਹਿਵੈਦਿਚਾਰਾ॥ ਵਹੀਨੀਠ
ਮਤਵਿੱਢਉਰਧਾਰਾ॥ ਆਪਸਮਾਂਹਿਵਾਦਅਤਕਰਹੀ॥ ਅ
ਨਕਦੋਸੁਦੂਸਰਮਤਧਰਹੀ॥੪੫੭॥ ਸੈਵੀਸਾਕਤਆਦਅ
ਨੇਤਾ॥ ਦੂਸਰਨਿੰਦਕਹੋਂਨਿਜਸੇਤਾ॥ ਪੱਖਕੂਪਸੋਂਨਿਕਸੇਜੋਊ
॥ ਸਰਬਸਾਰਮਤਸਮਝੈਸੋਊ॥੪੫੮॥ ਪ੍ਰਿਥਮਵਾਦਕਾਰਣ
ਮਤਕਰਹੀ॥ ਪੁਨਆਤਮਬਹੁਭੰਤਉਚਰਹੀ॥ ਸੇਖਮਾਹਿੰ
ਇਮਕਰੈਂਵਾਦਾ॥ ਤੀਨਪੱਖਮੇਕਰਤਾਵਿਵਾਦਾ॥੪੫੯॥ ਨ
ਇਦਸੇਸੁਕਮਤਅਨਸਾਰੀ॥ ਸਾਂਖਪਤੰਜਲਜੋਗਮਝਾਰੀ॥ ਅ
ਮਸਾਕਵੈਦਾਂਤਮਝਾਰਾ॥ ਵੇਖਜੋਵਾਦਪਰਸਪਰਭਾਰਾ॥੪੬੦॥
ਖੇਹਖਟਵੇਦਸੀਸਪਰਮਾਨੇ॥ ਸ੍ਰੁਤਅਨਸਾਰਜੁਗਤਸਭਭਾਖੇ
॥ ਔਰਨਾਸਤਕਮਤਹੈਜੋਈ॥ ਬੋਧਮਤਅਨਸਾਰੀਸੋਈ॥
੪੬੧॥ ਔਰਅਨੰਤਅੱਤਭੁਵਮਾਂਹੀ॥ ਗਨਤੀਗਨੇਅੰਤਨਾਂਹਿ
ਪਾਂਹੀ॥ ਦੂਖਾਭ੍ਰਾਦਵਾਂਛਤਸਭਕੋਈ॥ ਪਰਮਾਨੰਦਚਾਹਿਸਮ
ਸੋਈ॥੪੬੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਥੀਪਤਰਮਦੂਖਨੇ
ਤਹੈਸਭਕੋਮਤਅਨਸਾਰ॥ ਤਾਂਹਿਅਭਾਵਨਿਜਾਨਿਯਮਤੇਸਭ
ਹੀਕਰਤਉਚਾਰ॥੪੬੩॥ ਆਤਮਸਤਸਰੂਪਮੇਭੁਦਮੈਂਫਜ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੪੨ ਹੁਇਭ੍ਰਾਂਨਾ।ਜਬਾਨ੍ਹੀਨਤਅਸਰਪਕਾ ਹੋਤ ਰੱਜ੍ਹਮੇਰਗਜਾਨਾ।੪੬੪
।।ਅਧਿਸ੍ਟਾਨੰਰਜ੍ਹਬੋਧਕਰ ਕਲਪਤਸਰਪਪਲਾਈ।ਯਾਂਹਿ
ਪੱਥਮੇਂਕਿਤਕਮਤ ਪਠਨਸੁਨਨਐਆਈ।੪੬੫।।ਸੱਤ-
ਖ੍ਯਾਤਮਤਮਾਨਬਹੁਕੇਤਕ ਕਹੈਂਅਸੱਤ।ਆਤਮਖ੍ਯਾਤੀਕਹਿ
ਭ੍ਰਾਂਇਕ ਮਾਨਤਅਨਥਾਮਤ।।੪੬੬।।ਬਹੁਮਾਨਤਅੱਖ੍ਯਾਤ
ਮਤ ਕਰਤਪਰਸਪਰਰਾ ਕੈਨਸੱਤਾਇਨਮੇਗਹੈਂਉਤੱਰਕ
ਹੋਉਵਾਰਾ।੪੬੭।। ।ਚੌਪਈ। ।ਸ੍ਰੁਨਵਾਦਮਤਮੇਅ
ਸਮਾਨਾ।ਏਕਸ੍ਰੂਨਬਿਨਨਾਂਹਿਕਛੁਆਨਾ।ਰਜੂਦੇਸ਼ਸਰਪ
ਵਹੁਨਾਹੀ।ਨਾਂਹਿਕਹਿਔਰਦੇਸ਼ਕੇਮਾਂਹੀ।੪੬੮।।ਐਸੋ
ਸਰਪਅਹੇ ਵਹੁਜੋਈ।ਰੱਜੁਦੇਸਮੇਭ੍ਰਾਸਜੋਸੋਈ।ਅਸੱਤ
ਸਰਪਭ੍ਰਾਸਨਪੁਨਕਹਿਨਾ।ਖ੍ਯਾਤਅਰਥਯੋਹਿਨਿਸਚਿਤ
ਗਹਿਨਾ।੪੬੯।।ਸੱਤਖ੍ਯਾਤਮਤਮਾਨਤਜੋਊ।ਐਸੀ
ਰੀਤਵਖਾਨਤਸੋਊ।ਸਰਪਅਦ੍ਵੈਤਅਹੇਵਹੁਜੋਈ।ਰਹੇਂ
ਅਦ੍ਵੈਤਰੱਜ੍ਹਸੰਗਸੋਈ।।੪੭੦।।ਰੱਜੁਅਦ੍ਵੈਤਸੱਤਹੈਂਜੈ-
ਸੇ।ਸਰਪਅਦ੍ਵੈਤਲਖੋਪੁਨਤੈਸੇ।ਜਿਉਸਿਧਾਂਤਮਤਸ
ਰਪਜਨਾਵਾ।ਅਵਿੱਦ੍ਯਾਕੋਪਰਣਾਮਦਿਖਾਵਾ।੪੭੧
।ਦੋਸ਼ਸਹਿਤਨੇਤਰਤੇਹੋਈ।ਪ੍ਰਣਾਮਆਵਿੱਦ੍ਯਾਕੋਅਹਿ
ਸੋਈ।ਅਨਰਵਚਨਉਪਜਤਹੈਜੈਸੇ।ਹਮਰੇਮਤਮੇ
ਮਾਨੋਤੈਸੇ।।੪੭੨।।ਦੋਸ਼ਸਹਿਤਨੇਤ੍ਰਰਹੈਂਜੋਊ।ਤਾਂਹਿ
ਸਬਿਧਰੱਜ੍ਹਸੇਹੋਊ।ਸਰਪਅਦ੍ਵੈਤਨਤੇਹੁਇਆਈ।ਸੱ
ਤਸਰਪਤਬਸ਼ੀਕਨਕਾਈ।।੪੭੩।।ਪੁਨਸਿਧਾਂਤਜਿਉਬ
ਧਵਖਾਨਾ।ਅੱਧਿਸ੍ਟਾਨਗਜਾਨਕਰਮਾਨਾ।ਰੱਜੂਗਜਾਨ
ਹੋਤਹੈਜਬਹੀ।ਸੱਤਸਰਪਲੈਹੋਵਤਤਬਹੀ।।੪੭੪।।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਨਿਜਅਦ੍ਵੈਤਮੇਲੈਹੈਜਾਈ॥ਨਿਜਮਤਰੀਤਨਿਨਤਿਨਗਾਈ
॥ਸੱਤਸਰਪਭ੍ਰਾਸਨਹੈਜੈਤੂ॥ਕਥਨਖ੍ਯਾਤਿਪਦਅਰਥਥ-
ਰੈਤੂ॥੪੭੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਆਤਮਖ੍ਯਾਤੀ
ਬੋਧਮਤ੍ਰਅਸਾਦਿਪਭ੍ਰਾਖਤਸੋਇ॥ਨਿਜਅੰਤਰਪਰਤੀਤ
ਹੁਇਬਾਹਰਸਰਪਨਕੋਇ॥੪੭੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥
ਦਾਹਜਸਰਪਕਾਲਤੈਂਨਾਂਹੀ॥ਭ੍ਰਾਂਸਤਹੈਅਭਅੰਤਰਮਾਂ
ਹੀ॥ਬਾਹਰਸਰਪਅਸੱਤਦਿਸਾਈ॥ਅੰਤਰਸੱਤਸਰਪ
ਦ੍ਰਸਭ੍ਰਾਈ॥੪੭੭॥ਖਿਨਖਿਨਮੇਉਤਪਤ੍ਰਹੁਇਸੋਈ॥
ਖਿਨਖਿਨਮਾਹਿਨਾਸਦ੍ਰਹੁਹੋਈ॥ਕਾਰਣਰੂਪਨਾਸਦ੍ਰਹੁ
ਹੈਤੂ॥ਕਾਰਜਰੂਪਰਹੈਥਿਰਸੇਤੂ॥੪੭੮॥ਆਤਮਰੂਪ
ਸਰਪਹੈਸੋਊ॥ਪੁਨਤਾਂਹਿਭ੍ਰਾਂਨਕਥਨਹੈਜੈਊ॥ਅਰਥਖ੍ਯਾ
ਤਪਦਜਾਂਹਿਬਖਾਨਾ॥ਆਤਮਖ੍ਯਾਤਮਤਅਸਮਾਨਾ॥
੪੭੯॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਨਥਾਖ੍ਯਾਤੀਨ੍ਯਾਇਮ
ਤਅਸਾਧਿਪਕਰਤਉਚਾਰ॥ਅਨਦੇਸਮੇਸਰਪਹੈਭ੍ਰਾਂਸਤ
ਅੰਨਮਝਾਰ॥੪੮੦॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਦੂਰਦੇਸਕੰਹਿ
ਬੰਬੀਭੀਤਰਬੈਠਾ॥ਸਰਪਦਿਸਾਵੈ॥ਵਹੀਸਰਪਜਨਨੱਰ-
ਜਦੇਸਮੇਸਨਮੁਖਦ੍ਰਿਸ਼ੀਆਵੈ॥ਰਜੂਮਾਂਹਿਸਰਪਦ੍ਰਹੁਭ੍ਰ
ਸਤਦੇਸਆਤਮਪਾਈ॥ਇਹਿਦੇਸਰਪਜਨਭ੍ਰਾਂਸਤਭ੍ਰਾਂ
ਖਤਰੈਰਤ੍ਰਹੈਭ੍ਰੈਪਾਈ॥੪੮੧॥ਚਿੱਤਮਣਕਾਰਕਮਤ
ਨ੍ਯਾਇਕਔਰਰੀਤਤਿਸਗਾਈ॥ਨਹਿਭ੍ਰਾਂਸਤਨਿਜਰੂਪ
ਰੰਜਦ੍ਰਹੁਦੇਸਮਹਾਤਮਪਾਈ॥ਸਰਪਰੂਪਹੈਭ੍ਰਾਂਸਤਰ-
ਜੂਦੇਖਤਜਨਭ੍ਰੈਪਾਵੈਂ॥ਇਹਿਦੇਸਰਪਅਸਮਾਨਕਥਨਜੋ
ਖ੍ਯਾਤੀਅਰਥਜਨਾਵੈਂ॥੪੮੨॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥

Original ...
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੪੪ ਅਰੁਪੰਚਮਅੱਖ੍ਯਾਤਮਤਭਾਖਤਨਿਜਮਤਸੋਇ।ਰੱਜੂਮੈ
ਅਹਿਗ੍ਯਾਨਜਾਂਹਿਰੂਪਾਗ੍ਯਾਨਤਾਂਹਿਹੋਇ।੪੮੩॥
।ਚੌਪਈ।। ।ਸਿਮ੍ਰਤਗ੍ਯਾਨਏਕਤਾਂਹਿਹੋਈ।ਦੂਤੀ
ਪ੍ਰਤੱਖਗ੍ਯਾਨਤਾਂਹਿਜੋਈ।ਇਵੇਂਅਸਰੱਜੂਕੀਗਾਈ।ਸੋ
ਪ੍ਰਤੱਖਨਾਂਹਿਸਿਸੇਰਾਈ।੪੮੪।ਪੂਰਬਬ੍ਰਿਤਸਰਪਬਿਜੋ-
ਈ।ਤਾਂਕੀਸਿਮ੍ਰਤਜਨਉਰਹੋਈ।ਭ੍ਰਮਏਸਹਂ।ਸੁਤਜੁਗਲ
ਗ੍ਯਾਨਾ।ਦੋਸਮਹਾਤਮਨਾਂਹਿਅਸਜਾਨਾ।੪੮੫।ਭ੍ਰਮਦੋਸਪ
ਰਮਾਤਮਾਂਹੀ।ਤਿਮਤਦੋਸਪਰਮਾਣਰਖਾਂਹੀ।ਤਾਂਕੇਬਲ
ਅਸਗ੍ਯਾਨਨਹੋਈ।ਜਨਅਦਵੈਕਜੁਗਤਹੈਜੋਈ।੪੮੬
।ਜਦਪਇਵੇਂਅਸਰਜਗ੍ਯਾਨਾ।ਅਹੇਪ੍ਰਤੱਖਪਰੋਖਨਭਾਨਾ
ਸਿਮ੍ਰਤਾਵਿਖਅਹੇਅਹਿਜੋਈ।ਹੈਪਰਤਖਪਰੋਖਨਸੋਈ।
੪੮੭।ਤਦਪਜੁਗਲਗ੍ਯਾਨਸੁਭਾਸੋ।ਨਾਂਹਿਅਸਬਿਧ
ਤਾਂਹਿਗ੍ਯਾਨਪ੍ਰਕਾਸੋ।ਜੁਗਲਗ੍ਯਾਨਅਦਵੈਕਸੁਜੋਈ।
ਭ੍ਰਮਪਰਭਾਕਰਭਾਖਤਸੋਈ।੪੮੮॥ ।ਦੋਹਰਾ। ॥
ਮਤਵਿਦਾਂਤਕੇਬੀਚਮੈਅਸਵਿਪਰੀਤਜਨਾਇ।ਰੱਜੂਮੈਅ-
ਹਿਗ੍ਯਾਨਜੋਅਨਰਵਾਚਕਹਿਲਾਇ।੪੮੯॥ ।ਚੌਪਈ
।ਸੱਤਅਸੱਤਾਵਿਲੱਖਣਜੋਈ।ਅਨਰਵਾਚਕਹੈਖ੍ਯਾਤ
ਸੋਈ।ਸਰਪਪਰਣਾਮਅਵਿੱਦ੍ਯਾਗਾਵਹਿਂ।ਤੈਸੇਹੀਤਾਂਹਿ
ਗ੍ਯਾਨਜਨਾਵਹਿਂ।੪੯੦।ਅਸਖ੍ਯਾਤਿਵਾਦਮਤਨਮੋਹੋਈ
ਕੈਦਸੱਤਾਦ੍ਰਿਢਮਾਨੇਜੋਈ।ਕਾਂਕੋਗਹੇਕੈਣਕੋਤ੍ਯਾਗੋ।ਸੀਸੇ
ਉਰਭਾਖਿਜੋਤਦਆਗੋ।੪੯੧।ਜਿਉਂਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤਸਰਪਮੋਦ
ਦਾ।ਤਥਾਜਗਤਮੈਕਰਤਾਵਿਵਾਦਾ।ਤਦਪ੍ਰਸਾਦਸੀਸੋਮਿਟ
ਜਾਈ।ਨੀਤਸਾਵਿਨਤੀਅਸਗਾਈ।੪੯੨॥ ।ਙ

Original with:
Language Department
Digitized by:
Panjab Digital Library

॥ਉੱਤਰ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਨਿਤ ਸਾਰ ਉੱਤਰ ਸੁਨੋ
ਕਹੌਂ ਤੋਹਿ ਸਮਝਾਇ॥ ਪਾਂਚ ਮੱਤ ਕੀਆ ਸਤਨ ਅਨਰ ਵਾਚ
ਨ ਮਨ ਲਾਇ॥੪੯੩॥ ਨਹਿ ਜੁਰਤੀ ਮੇਂ ਸਿੱਧ ਹੁਇ ਪਾਵੇਂ ਮਤ
ਪਰਬੀਨ॥ ਨਾਨਾ ਮਤ ਮੇਂ ਜੀਵ ਪਰ ਹੋਤ ਦੁਖੀ ਮਤ ਹੀਨ॥੪੯੪॥
॥ਸੱਤ ਖ੍ਯਾਤ ਮਤ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੋ ਤੁਮ ਨੇ ਕੀਓ ਉਚਾਰ॥ ਜੁਗਤ ਹੀ
ਨ ਮਤ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਦੇਖੋ ਰਿਦੇ ਵਿਚਾਰ॥੪੯੫॥ ॥ਦ੍ਰਿੜਤਾ॥
॥ਰੱਜ ਸਰਪ ਪ੍ਰਤਿ ਸੰਤ ਰਾਖ ਸੂਤ ਅਸ ਅਨੀ ਮਤੀ॥ ਦਿਖਾਵੇ॥ ਰੱਜ
ਗਯਾਨ ਜਿਮ ਸਰਪ ਬਾਧ ਹੁਇ ਐਸੇ ਜਗਤ ਉਠਾਵੇ॥ ਸਤ ਖ੍ਯਾ
ਤ ਮਤ ਰੱਜੁ ਭੀਤਰ ਸਰਪ ਸੱਤ ਦਿਖਲਾਵੇ॥ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮਿਥ੍ਯਾ ਜਗ
ਜੁਗਤਾ ਇਸ ਕਹੁ ਕਹਿ ਰੀਤ ਜਨਾਵੈ॥੪੯੬॥ ॥ਰੱਜੂ ਗਯਾਨ ਅਨੰ
ਤਰ ਵਹੁ ਅਹਿ ਬਾਧ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਈ॥ ਭ੍ਰਮ ਇਸ ਜੋ ਨਹਿ ਨਹਿ ਹੈ ਨਹਿ
ਹ੍ਵੈਹੈ ਅਸ ਅਭਾਵ ਜਨ ਪਾਈ॥ ਮਤ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇ ਅਨਰ ਵਚਨ-
ਅਹਿ ਮੱਧ ਕਾਲ ਮੇ ਭਾਸੇ॥ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਹਿ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੇ ਤਾਹਿ
ਅਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸੇ॥੪੯੭॥ ॥ਸੱਤ ਖ੍ਯਾਤ ਵਾਦੀ ਕੇ ਮਤ ਮੇ ਬਿ-
ਵਹਾਰਕ ਅਹਿ ਹੋਈ॥ ਤਾਂਹਿ ਅਭਾਵ ਕਹੋਤ ਤਿਸ ਵੇਲੇ ਕਵਨ
ਰੀਤ ਜਨ ਜੋਈ॥ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਅਭਾਵ ਰੂਪ ਅਹਿ ਪੁਨ ਪਰਮਾ-
ਰਥ ਜੋ ਊ॥ ਆਪਸ ਮਾਂਹਿ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਗਲ ਜੋ ਏਕ ਕਾਲ ਨਹਿ
ਹੋਊ॥੪੯੮॥ ॥ਅਨਰ ਵਚਨ ਅਹਿ ਉਤਪਤ ਜੋਈ ਕੇ ਦਲ ਭ੍ਰ
ਮ ਅਹਿ ਦਿਖਾਵੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਜਤ ਕੀ ਜੋ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਤਿਸ ਨਾਲੋਂ ਰਖ-
ਵੈ॥ ਦੋਸ ਸਹਿਤ ਦ੍ਰਿਗ ਸਿਰਾ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਵਹੀ ਸਰਪ ਉਪਜਾਵੰਹਿ
॥ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਹਿ ਉਤਪਤ ਮਾਂਹੀ ਨਹਿ ਅਸ ਰੀਤ੍ਰ ਦਿਖਾਵਹਿ
॥੪੯੯॥ ॥ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਰਪ ਕੀ ਜਵਨ ਸਮੱਗ੍ਰੀ॥ ਬਿਨਾ ਤਾਸ ਨਹਿ
ਹੋਈ॥ ਰੱਜ ਦੇਸ ਮੇ ਸਰਪ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਨਹਿ ਪਰਸਿਧ ਕੋਈ॥

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੨੪੬ ਯਾਤੇਸੱਤਸਰੂਪਕੀਉਤਪੱਤ ਰੱਜੁਦੇਸਰੇਆਂਹੀ॥ਕਹੂੰਰੀਤ੍ਰ
ਸੇਂਸੱਤਖ੍ਯਾਤਮਤ ਸਰਪਹੋਤਦ੍ਰਿਸਾਂਹੀ॥੫੦੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ
॥ਅਸੱਤਖ੍ਯਾਤਮਤਦੂਸਰੋ ਨਾਂਹਿਜੁਗਤੀਕਛੁਖ੍ਯਾਇ॥ਸਸੇ
ਸ੍ਰਿੰਗਸਮਸਰਪਕੋਜੋਅਭਾਵਦਿਖਲਾਇ॥੫੦੧॥ਸ੍ਰੂਨਰੂਪ
ਤਿਸਸਰਪਕੀਜੋਪਰਤੀਤੀਹੋਇ॥ਬਾਂਝਪੁਤ੍ਰਸਸ੍ਰਿੰਗਕੇ
ਕਿਉਂਨਹਿਦੇਖਤਸੋਇ॥੫੦੨॥ਤੀਸਰਖ੍ਯਾਇਕਮਤਦੂਜੇ
ਅਨਥਾਖ੍ਯਾਤਵਖਾਨ॥ਰਜੁਦੇਸਕੀਵਸਤਕਾਹੁਇਸਮਨਿ
ਪਜਨਭਾਨ॥੫੦੩॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਥੀਥੀਆਂਹਿ
ਸਰਪਥਿਤਜੋਈ॥ਰੱਜੁਦੇਸਭਾਨਜਥੋਹੋਈ॥ਤਿਸਕੇਅੱਧ
ਪਦਾਰਥਜੋਤੇ॥ਰੱਜੁਦੇਸ ਸੋਭਾਸੇਤੇਤੇ॥੫੦੪॥ਧਏਕਸ
ਰਪਨਹਿਤੁਾਂਦਿਸਾਈ॥ਅਨਕਪਦਾਰਥਦੇਖਨਆਈ॥
॥ਜੋਦ੍ਰਿਗਦੋਸਸੁਨਿਯਅਰਥਾਵੈ॥ਬਿਨਾਸਰਪਨਹਿਮੈ
ਰਦਿਖਾਵੈ॥੫੦੫॥ਤੌਫਿਰਅਨਕਸਰਪਦਿਸਆਵ
ਹਿੰ॥ਏਕਸਰਪਨਹਿਜਨਬਤਲਾਵਹਿੰ॥ਸਰਪਅਨੇਤ
ਪਰਾਪਰਜੋਈ॥ਰੱਜੁਦੇਸਥਿਤੇ..ਨਸੋਈ॥੫੦੬॥ਅ
ਭਾਸਨਕਾਰਕਾਤਜੋਊ॥ਕੀਏਦਿਬਾਰਥਨੇਨਹਿਸੋਊ॥ਦੋ
ਸਮਹਾਤਮਅਸਾਦਿਖਲਾਵਹਿ॥ਰੱਜੁਹੀਅਹਿਭ੍ਰਮਦਿਸ
ਵਹਿ॥੫੦੭॥ਨਿਜਮਭੂਪਤੇਭਾਸਤਨਾਂਹੀ॥ਸਰਪਹੋਇ
ਭਾਸੇਰੱਜੁਮਾਂਹੀ॥ਯੋਹਅਤਅੰਤਦਿਰੁੱਧਵਖਾਨਾ॥ਰਜੇ
ਅਨਸਾਰਹੋਤਜਨਗਜਾਨਾ॥੫੦੮॥ਰਜੋਅੰਰਤਾਂਹਿਰਜ
ਨਦਿਲੱਖਣ ਭ੍ਰਮਗਜਾਨਜਨਕਹੇਂਦਿਰੱਖਣਾਤਾਂਤੇ
ਯੇਹਅਤਜਗਤਦਿਰੁਧਾ॥ਨਹਿਆਨੇਜਨਜੋਪਰਭੂੰਧਾ॥
੫੦੯॥ਔਰ ਏਰਮੇਦਸਤੂਜੋਊ॥ਔਰਠੌਰਮੋਭਾਸੋਜੋਊ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਅਨਥਾਖ੍ਯਾਤਿਪ੍ਰਿਥਮਜੋਹਗਾਈ॥ਦੂਤੀਵਸਤੂਹੈਔਰਦਿਸ
ਈ॥੫੧੦॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਐਸੇਅਹਿਕੋਭ੍ਰਾਂਸਨੇਪੁਨ
ਕਥਨਤੁਹਿਜੋਇ॥ਖ੍ਯਾਤਅਰਥਾਇਸਬਿਪਕਹੈਂਔਰਨਹੂ
ਸਰਕੋਇ॥੫੧੧॥ਚਤੁਰਥਆਤਮਖ੍ਯਾਤਿਮਤ ਜੋਤੁਮ-
ਕਹਾਸੁਨਾਇ॥ਬਾਹਰਸਰਪਅਸੱਤਕਹਿ ਅੰਤਰਸਰਪ-
ਦਿਸਾਇ॥੫੧੨॥ ॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਛਿਨਭੰਗੁਰਗਾਰਦਿਗਜ
ਨਹਿਜੋਈ॥ਸਰਪਰੂਪਹੈਭ੍ਰਾਂਤਸੋਈ॥ਤੋਇਕਛਿਨਦਹੁ
ਸਰਪਦਿਸਾਇ॥ਅਪਰਕਾਲਨਹਿਦੇਖਣਆਇ॥੫੧੩॥
ਦੀਰਘਕਾਲਪਿਖੇਜਨਜਾਤੋ॥ਆਤਮਖ੍ਯਾਤਅਸੰਗਤ
ਤਾਂਤੇ॥ਛਿਨਭੰਗੁਰਕਾਰਣਜਾਂਹਿਹੋਈ॥ਹੁਇਕਾਰਜਛਿਨ
ਭੰਗੁਰਸੋਈ॥੫੧੪॥ਅੰਤਰਸਰਪਸੱਤਜਿਨਮਾਨਾ॥ਰਚੋਜ
ਹਿਰਗਤਹੁਇਹੈਂਪ੍ਰਾਨਾ॥ਐਸੇਸਰਪਭ੍ਰਾਂਨਹੋਜੋਈ॥ਪੁਨਕਥ
ਨਜੋਹਖ੍ਯਾਤੀਹੋਈ॥੫੧੫॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥ਅਥ
ਆਗੇਅਖ੍ਯਾਤਮਤ ਤੋਪ੍ਰਿਤਕਹੌਂਸੁਨਾਇ॥ਸਿਮ੍ਰਤਪ੍ਰਨਪਰ
ਤੱਖਜੋ ਦੁਪਾਰਜਾਨ ਤਾਂਹਿਗਾਇ॥੫੧੬॥ ॥ਚੌਪਈ॥
॥ਇਕਕਾਲਅੰਤਸਾਛ੍ਰਿਤਮਾਂਹੀ॥ਦੁਪਾਰਜਾਨੋਹਵਤਕਥਨਾਹੀ
॥ਸਿਮ੍ਰਤਦਿਸਾਸਰਪਜਬਹੋਈ॥ਇਦੀਸਰਪਨਾਂਹਿਭਾਖੇਸੋਈ॥
੫੧੭॥ਜਬਜਾਨੇਮੁਝਸਿਮ੍ਰਤਹੋਈ॥ਭ੍ਰਮਅਰਭ੍ਰਾਂਤਬਨੇਨਾਂਹਿਵੈ
ਈ॥ਤਾਂਤੇਰੱਜਮੇਂਅਹਿਮਾਨਾ॥ਪੁਨਹੋਤਜਬਰੱਜਕੋਗਜਾਨਾ॥
੫੧੮॥ਰੱਜਦਸੇਸਰੂਪਜਬਪਾਈ॥ਤਹਾਂਬਾਧਅਸਰੀਤਜਨਾਈ
॥ਸਿਖਜਾਸਰਪਭ੍ਰਾਂਤਇਹਜੋਮੁਝਭ੍ਰਾਂਨਾ॥ਨਹਿਰੱਜਰੂਪਜਬਾਰਥਜਾਨ
॥੫੧੯॥ਐਸੇਬਾਧਤਹਾਂਦਿਖਰਾਵਹਿ॥ਰੱਜਦੇਸਅਹਿਭ੍ਰਾਂਨ-
ਜਨਾਵਹਿ॥ਪੂਰਬਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਸਰਪਥੋਜੋਈ॥ਤਾਕੀਸਿਮ੍ਰਤਤਾਂ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੨੫੮ ਨਹੋਈ॥ ੫੨੦ ॥ਜਤਅਖੰਡਾਤਅਸੰਗਤ੍ਰਤੰਤੇ॥ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਤਦੋਸ
ਅਹੇਮਤਜਾਂਤੇਂ॥ਅਲਪਰੀਤਮਤਪਾਂਚਹਿਦਿਖਾਏ॥ਦ੍ਰਿਸਨ
ਅਲਪਰੀਤਦਿਖਲਾਏ॥ ੫੨੧ ॥ ॥ਦੋਹਰਾ॥ ॥
ਮਤਵਿਦਾਂਤਰੀਤਕਹੋ ਆਗੇਕਹੌਂਸੁਨਾਇ॥ਅਨਰਵਾਚ
ਮਤਦੋਸਬਿਨ ਦਿਢਉਰਧਰੋਬਨਾਇ॥ ੫੨੨ ॥ ॥
॥ਕਬਿਤ॥ ॥ਅੰਤਸਵਿਰਤਪਾਇ ਈਂਦਰੇਦ੍ਰਿਵਾਰਜਾਇ
ਵਿਖੇਕੇਅਕਾਰਹੋਇ ਨਾਸਤਅਵਰਨਕੋ॥ਤਾਂਹਿਕੇਅਵਰਨ
ਭੰਗਹੋਇਕੇਪ੍ਰਤੀਤਹੋ ਤੁ ਹੋਵਤਪ੍ਰਕਾਸ੍ਰਉਪਜੋਗੀਤਮ
ਹਰਨਕੋ॥ਰੱਜੂਮਾਂਹਿਸਰਪਭ੍ਰਮਹੋਵਤਹੈਜੈਨਹੈਂਰਜਾਵਤ
ਵਿਰਤਕੇਨਦ੍ਵਾਰਦਿਸਕਰਨਕੋ॥ਗਹੀਰਜੁਦੇਸਮਾਂਹਿਰੱਜੁ
ਸੇਸਬੀਪਭ੍ਰਾਇਹੈ ਆਗੇ॥ਪ੍ਰਿਤਬਿੰਬਕਹੈ ਦੋਸਰੋਕਪਰਨਕੋ॥
੫੨੩ ॥ਤਮਰੂਪਵੇਖਪ੍ਰਿਤਬੀਪਕਨਾਸਿੰਤਪਾਇ ਰੱਜੁਕੇਸਮ
ਠਰੂਪਾਵ੍ਰਿਤਕੇਨਹੋਇਹੈ॥ਰੱਜੂਕੇਅਵਰਨਭੰਗਹੋਵਤਨਤਾਂਹਿ
ਕਾਲ ਵ੍ਰਿਤਕੇਸਬੀਪਨਾਂਹਿ ਤਾਂਅਵਰਨਖੋਇਹੈ॥ਰੱਜੂਕੇਅ
ਵਰਨਭੰਗਹੋਵਤਨਾਜੈਨਕਾਲ ਰੱਜੂਚਿਦਆਸਰੇਅਵਿੱਦਾ
ਰਹੇਜੋਇਹੈ॥ਤਾਂਕੇਬੀਚਹੈਭ੍ਰਹੋਇ ਪਾਵਤਪ੍ਰਣਾਮਸੋਇ
ਭ੍ਰਾਸਤਅਕਾਰਆਹਿਸਿਖਜਾਰੂਪਸੋਇਹੈ॥ ੫੨੪ ॥
॥ਚੌਪਈ॥ ॥ਅਵਿੱਦਾਕੇਕਾਰਜਆਹਿਜੋਈ॥ਸੌ
ਤਰੂਪਜਬਭ੍ਰਾਖੇਕੋਈ॥ਤੀਨਕਾਲਤਾਂਹਿਨਾਸਨਹੋਈਜੋ॥
ਸੰਤਰੂਪਆਤਮਸਮਹਾਹੀਜੋ॥ ੫੨੫ ॥ਤਾਂਕੇਬਾਧਕਹੋ
ਕਿਮਹੋਈ॥ਜਤਆਤਮੁਸਮਸਰਸਤਜੋਈ॥ਜਬੀਦਸੇਸ
ਅਸੁਰਜਨਾਨੀ॥ਬ ਸਰੂਪਦੇਖਤਆਹਿਪ੍ਰਾਨੀ॥ ੫੨੬ ॥
ਜਬੀਅਸੱਤਸਰਪਦ੍ਰਹੋਈ॥ਬਿਧਜਾਸੁਤਸਮਾਪਿਖੇਨ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਕੋਈ॥ ਜਾਂਤੇ ਦ੍ਰਿਗ ਦੇਖਨ ਮੇਂ ਆਈ॥ ਤਾਂਤੇ ਨਾਂਹਿ ਅਸੱਤ ਕਹਿ ੨੪੯
ਲਾਈ॥੫੨੭॥ ਤਾਂਤੇ ਅਨਰਵਚ ਆਹਿ ਜੋਊ॥ ਸੰਤ ਅਸੱਤ
ਵਿਲਖਨ ਸੋਊ॥ ਭ੍ਰਾਸਮਾਨ ਲਖਣ ਇਕ ਗਾਵਾਂ॥ ਬਾਧ ਜੋ
ਗਜੂ ਸਰਪ ਦਿਖਲਾਵਾਂ॥੫੨੮॥ ਮਰੁਥਲ ਨੀਰ ਸੁਕਤ ਮੇਰੂ
ਪਾ॥ ਠੂਠ ਚੋਰ ਸਮ ਏਕ ਸਰੂਪਾ॥ ਰੱਜੂ ਸਰਪ ਰੀਤ ਹੈ ਜੈਸੀ॥
ਇਨ ਸੱਭ ਕੀ ਰੀਤੀ ਲਖ ਤੈਸੀ॥੫੨੯॥ ਦੋਹਰਾ॥
ਅਨਰਵਚਨ ਅਸ ਸਰਪ ਕੇ ਭਾਨ ਕਥਨ ਹੈ ਜੋਇ॥ ਅਰਥ
ਖ੍ਯਾਤ ਪਦ ਕੇ ਸਹੀ ਅਵਰ ਨ ਦੂਸਰ ਕੋਇ॥੫੩੦॥ ਜਥਾ
ਪ੍ਰਣਾਮ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਸਰਪ ਵਖਾਨਿ ਜੋ ਸੋਇ॥ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ
ਤਾਂਹਿ ਵਿਵਰਤ ਜੋ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਤਿਨ ਨ ਕੋਇ॥੫੩੧॥ ਚੌਪਈ
॥੫੩੨॥ ਰੱਜੂ ਗ੍ਯਾਨ ਹੋਤ ਹੈ ਜਬਹੀ॥ ਬਾਧ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਹੋਵਤ
ਤਬਹੀ॥ ਜਥਾ ਸਰਪ ਕੇ ਬਾਧ ਵਖਾਨਾ॥ ਗ੍ਯਾਨ ਬਾਧ ਜਾ
ਹੀ ਬਿਧ ਮਾਨਾ॥੫੩੩॥ ਹੋਤ ਸਰਪ ਅੰਤਸ ਪਰਣਾਮਾ॥
ਨਾਂਹਿ ਤਾਂਹਿ ਬਾਧ ਹੋਤ ਨਿਸ ਜਾਮਾ॥ ਸਰਪ ਪ੍ਰਣਾਮ ਅਵਿੱਦ੍ਯ
ਜੈਸੇ॥ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਣਾਮ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਤੈਸੇ॥੫੩੪॥ ਕਛ ਸਤ
ਕਤਾ ਅਸ ਬ੍ਰਿਤ ਭੇਦਾ॥ ਸਰਪ ਗ੍ਯਾਨ ਮੇਂ ਭਾਖਤ ਵੇਦਾ॥ ਤਾਮ
ਸ ਅੰਸ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਜੋਊ॥ ਸਰਪ ਅਕਾਰ ਭਾਨ ਹੁਇ ਸੋਊ॥
੫੩੫॥ ਸਾਂਤ ਕਭਾਗ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਜੋਈ॥ ਸਰਪ ਗ੍ਯਾਨ
ਬ੍ਰਿਤ ਹੋਵਤ ਸੋਈ॥ ਸ਼ੰਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਇਸ ਮਾਹੀ॥ ਬਿਬ
ਰ੍ਰਿਪਭੈ ਭਾਖੇ ਜੋਨ ਨਾਂਹੀ॥੫੩੬॥ ਦਿਰਤੀ ਪੁਨ ਵਿਚਾਰ ਕੇ
ਸਾਗਰ॥ ਭ੍ਰਾਸਮਾਨ ਹਨਿ ਬੀਧ ਉਜਾਗਰ॥ ਅਧਕ ਹੋਇ ਜ-
ਗ ਜਾ ਸਾਜ ਨਾਂਹੀ॥ ਧਿਖੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਧਕ ਤਿਨ ਮਾਂਹੀ॥੫੩੭॥
ਜਾਂ ਰੀਤ ਮਾਤਰ ਦਿਖਲਾਈ॥ ਅਧਕ ਕਥਨ ਤੇ ਦਿਰਤ

Original with: Language Department Punjab
Digitized by: Panjab Digital Library

੨੫੦ ਉਠਾਈ।ਤ੍ਰਿਤਅਨਰਵਾਂਚਮਤਰਾਖੋ।ਦੋਸੁਸ਼ਾਹਿਤਪਿਖ
ਦੂਸਰਨਾਖੋ।੫੩੮ ।।ਰਜੂੰਸਰਪਰੀਤੁਹੈਜੋਊਨਾਮਰੂਪ
ਮੈਮਾਨੇਸੋਊ।ਅਨਰਵਾਂਚ ਮਾਇਯਾਕੋਕਾਰਯਾ।ਅਨਰਵਾਂ-
ਚਭਤਵਭਾਖਤਆਰਯਾ।੫੩੯ ।। ।ਦੋਹਰਾ। ।ਅਸ
ਤਦਰੂਪਅਨੂਪਮੈ ਅਨਰਵਾਂਚਸੈਸਾਰਾ।ਕਹੋਬਾਪੁਨਿਜ
ਰੂਪਮੈਰੂਠਚੌਰਪਰਕਾਰਾ।੫੪੦ ।।ਤੁਜੋਆਦਿਜ੍ਯਾਨੀ-
ਦੈਕੋ ਗਯਾਨਜਾਗਨੀਜਾਰਾ।ਸੁਪਨਸਿੰਸਮਸਿੰਸਯੇਹ
ਕਹਾਦ੍ਰਿਸਮੈਆਰਾ।੫੪੧ ।।ਮਨਕੇਫੁਰਨੇਤੇਫੁਰੇ ਨਾਮ-
ਰੂਪਤ੍ਰਿਸ਼ਮਾਹਿ।ਅੰਤਰਮੁਖਮਨਕਰਪਿਖੋਪੁਨਜਗਤਕ
ਹੂਨਾਂਹਿ।੫੪੨ ।।ਜਬਲਗਮਨਾਦਿਰਤੀਫੁਰੇ ਜਾਗ੍ਰਤਸੁ-
ਪਨਮਝਾਰਾ।ਤਬਲਗਭਾਸਤਜਗਤਯਾਹਿ ਸੁਖਮਭੂਲਅ-
ਕਾਰਾ।੫੪੩ ।।ਜਵਨਕਾਲਸੁਖਪਤਵਿਖੈਲੀਨਹੋਤਮਨ
ਜਾਇ।ਕਹਾਰਹਿਤਸੈਸਾਰਯਾਹਿ ਸਮਝੋਰੀਤਲਗਾਇ।
੫੪੪ ।।ਦ੍ਰਿਸ਼ੰਸ੍ਰਿਸ਼ੀਵਾਦਯੇਹ ਹੈਵਿਦਾਂਤਕੋਸਾਰਾ।ਵਿੱਯਾ
ਮੈਪਰਬੀਨਤੁਮਦੇਖੋਗ੍ਰੰਥਵਿਚਾਰਾ।੫੪੫ ।।ਬਾਲਮੀਕਰਿ-
ਖਜੁਗਤਪਰਭਾਖੇਬਹੁੰਇਤਹਾਸ।ਬੀਚਦਸਿਸਪੁਰਾਣਕੇ
ਯੇਹਮਤਅਧਕਪ੍ਰਕਾਸ਼।੫੪੬ ।।ਅਤਾਵਿਦਾਂਤਕੇਬੀਚਮੈ
ਜਾਂਹਿਲਗਗ੍ਰੰਥਅਪਾਰਾ।ਯੇਹਮਤਸਭਮੈਮੁਖੱਹੈ ਪਿਖੋਨਿਬਿ-
ਧਾਵਿਚਾਰਾ।੫੪੭ ।। ।ਸ੍ਵੈਯਾ। ।ਭੇਦਉਪਾਧਕਜ-
ਨਸਭੀਭ੍ਰਮਮੇਟਉਪਾਧਸਰੂਪਜਮਾਵੈ।ਭੇਦਮਤੀਜਬਲੌ
ਨਹੁਤੀ ਤਬਲੌਨਗਤੀਕਹਿਰੀਤਸੁਪਾਵੈ।ਹੋਤਸਦਾਭ੍ਰਾਇ
ਦੂਸਰਤੋਇਸਹੇਤਦੁਤੀਭ੍ਰਮਟੇਦਉਠਾਵੈ।ਦੇਸਹਰੀਚਿਦ
ਏਕਅਖੰਡਤ ਆਪਲਖੇਭ੍ਰਮਭੇਦਪਲਾਵੈ। ੫੪੮ ।।

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

।ਸੋਰਠਾ। ।ਕਹਿਓਨ ਬਹੁਵਿਸਥਾਰ ਅਪਕਾਰੀ ਪਿਖ ੨੫੧
ਵਿਮਲਮਤਾ। ਦੇਖੇਰੀਝ੍ਯਾਬਿਚਾਰ ਵਿੱਦ੍ਯਾਮੇਪਰਬੀਨਭੂਮ।।
੫੪੯ ।।ਸੁਨਅਸਗੁਰਉਪਦੇਸ ਨੀਤਸਾਰਗਦਗਦਭ
ਇਯੋ।ਸਿਸੇਰਹਿਯੋ ਨਲੇਸ਼ ਮਗਨਭਇਯੋਨਿਜਰੂਪਮੇ।।
੫੫੦ ।।ਅਰਪਗਿਰਾਇਸਰੀਤ ਲੀਨਭਈਨਿਜਬ੍ਰਹਮ
ਮੇ।ਬਹੁਰੋਗਰਖਸੁਗਰੀਤ ਰੁਕੈਕੈਠਰੇਮਾਂਹਰਹੁਇ।੫੫੧
।ਚੌਪਈ। ।ਨੀਤਸਾਰਉਠਕਰਤਤਕਾਲਾ।
ਪਰਯੋਤੋਤਦਤਪਰਪਗਭੂਪਾਲਾ।ਤਬਸੁਮਤੀਉਠਹਰ-
ਖਾਈ।ਪਰੀਸਿਤਚਰਨਨਮੇਧਾਈ।। ੫੫੨ ।।ਨਿਜਮੁਖ
ਭੂਗਾਸਰਾਹਨਲਾਗੋ।ਨੀਤਪ੍ਰਸਾਦਭਏਦਰਭਾਗੋ।ਅਨਸ
ਦੇਹਸਾਰਫਲਪਾਇਯੋ।ਤਦਪ੍ਰਸਾਦਭ੍ਰਮਭੇਦਨਸਾਇਯੋ
੫੫੩ ।।ਹਮਲਘਮਤਾਕਿਆਉਪਮਾਗਾਵੈਂ।। ।।ਬਾਲੀ
ਸੇਸਅੰਤਨਹਿਪਾਵਹਿੰ।ਰਾਜਪਤਕੋਟਨਜਾਸਉਠਾਈ।
ਮੇਰਕੀਟਕਿਮਲੋਕਰਪਾਈ।। ੫੫੪ ।।ਕ੍ਰਿਤਕ੍ਰਿਤਭਏਰਯੋਨ
ਹਿਕਰਨਾ।ਤ੍ਰੁਟਿਯੋਨਿਜਨਿਦਤਦਮਰਨਾ।ਜਗਤਸਮੂਲਰੂਪ
ਤਦਨਾਸਯੋ।ਨਿਜਆਤਮਅਟਵਿਰਿਦੇਪ੍ਰਕਾਸਯੋ।। ੫੫੫।। ।
ਕੁੰਡਲੀਆਛੰਦ। ।ਜੈਸੀਕਿਰਪਾਕਰੀਪ੍ਰਭੁਕਿਤਮੁਖਕਹੇ
ਸੁਨਾਇ।ਕੌਨਭੇਟਆਗੇਪਰੋਂ ਇਸੋਨਦਸਤਦਿਸਾਇ।।ਇ
ਸੋਨਦਸਤਦਿਸਾਇ ਜਦਨਗੁਰਭੇਟਾਦੀਜੋ।ਪਰਕਰਤੈਤਸਮ
ਨ ਚਰਨਮੇਵੰਦਨਕੀਜੋ।ਦੇਸਰਾਜਸਭਦਸਤਅਨਾਤਮਿਥੇ
ਨਐਸੀ।ਮਹਿਅਨਾਥਪਰਆਇਕਰੀਗੁਰਕਿਰਪਾਜੈਸੀ।
੫੫੬ ।।ਨੀਤੀਤਰਵਰਭੂਲਤਰਔਰਨਹਿਭਵਮਾਂਹਿ।ਸਤ
ਸੰਗਤਕੇਲਾਭਸਮਔਰਲਾਭਕਹੀਨਾਹਿ।ਔਰਲਾ-

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

੫੨ ਭੁਕਹੀਨਾਹਿਜੀਵਾਇਸਜਗਮੇਧਾਵੈ॥ਕੈਕਰਕਰ
ਮਅਨੀਤਵੇਦਅਗਾਨਿਸਾਦਿਨਧਾਵੈ॥ਵੈਸਰਾਜਨਰਵੈਹਸਾਰਥ
ਥਨੀਤੀਪ੍ਰੀਤੀ॥ਸਤਸੰਗਤਜਲਬਿਨਾਫਲਫਲਏਨਨੀਤੀ
॥੫੫੭॥ਕਵੀਓਵਾਚ॥ ॥ਸੋਰਠਾ॥ ॥ਹੇਤਰਅਸ
ਰੀਤ੍ਰਨੀਤੀਸਾਰਸੁਮਤੀਗ੍ਰੁਰ॥ਬ੍ਰਹਿਮਰੂਪਲਖਰੀਤ ਨਿਜ
ਆਤਮਅਪ੍ਰੇਖਦਿੜਾ॥੫੫੮॥ਹੁਇਜਗਜੀਵਨਮੁਕਤਪਰਮ
ਸੁਖੀਕ੍ਰਿਤਕ੍ਰਿਤਭੁਏ॥ਭੋਗਆਦਿੰਸਨਭੁਗਤ ਪੁਨਵਿਦੇਹਮੁਕ
ਤੀਲਹੀ॥੫੫੯॥ਭਾਰਤਭੂਮਉਦਾਰਅਸ ਉਤਮਨਰਤਨ
ਧਰੋ॥ਕਰਤਨੀਤਸੇਪਜਾਰ ਭੂੰਗਮੋਖਦੋਨੋਲਹੇ॥੫੬੦॥
ਕਰਅਨੀਤਸੇਪ੍ਰੀਤਉਭੋਲੋਕਅਪਜਸੰਲਹਿਤ॥ਸਦਾਰਧਿ
ਤਭੈਭੀਤ ਅੰਤਨ ਰਕਮਰਕਰਪਰੋ॥੫੬੧॥ਅਤਉਤੰਮ
ਸਿਜਾਸ ਧੋਹਵਤਰਥਆਸ੍ਰਮਕਹਿਯੋ॥ਅਵਿਦਿਆਸਹਿਤ
ਬਿਲਾਸ ਤਜੇਤਜਾਗਪੂਰਨਕਹਾ॥੫੬੨॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਨੀਤੀਸਾਰ ਸਿਜਾਸਾਸ੍ਰਮ ਵਰਨਨੰ
ਕਵਿ ਕ੍ਰਿਤ ਬਾਵਾ ਵੈਸਰਾਜ ਕੀ
ਖਸ਼ਮ ਅਧਿਆਇ
ਸਮਾਪਤ
॥੬॥

ਏਹ ਪੁਸਤਕ ਲਹੌਰ ਮੇ ਲਿਖਾ, ਸੰ: ਨਾ: ੪੨੪ ਸਾਉਣ ਸੰ: [illegible]

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

ਵਿਗਯਾਪਨ

ਸਭ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਏਹ ਨੀਤੀ ਸਾਰ ਗ੍ਰੰਥ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਤ ਦੇਸਰਾਜ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਰਾਇ ਬਹਾਦਰ ਰਾਇ ਹਤੂ ਰਾਮ ਸਾਹਿਬ, ਸੀ, ਆਈ, ਈ, ਅਕਸਰਾ ਅਸਸ-ਟੰਟ ਕਮਿਸਨਰ ਬਲੋਚਸਤਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਚਿਆ ਹੈ, ਸੋ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪ ਕਰ ਤਿਆਰ ਹੈ॥

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਸਰਮ ਦਾ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਖ [illegible] ਹੈ॥

ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁਣ ਸੋ ਇਨਾਂ ਪਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕੋਇਟੇ ਤੇ ਮਾਰਫ਼ਤ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ

ਅਤੇ ਲਹੌਰ ਭਾਈ ਗੁਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਤਬ ਫ਼ਰੋਸ਼, ਵ
ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੇ ਪੁਸਤਕੋਂ
ਸੇ, ਲੁਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ ਮੇ ਮਿਲ ਸਕਤਾ ਹੈ

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

Original with
Language Department Panjab
Digitized by
Panjab Digital Library

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library

Original with:
Language Department Punjab
Digitized by:
Panjab Digital Library